

42498.

EGE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

ALİ UFKÎ BEY
VE
HÂZÂ MECMÛ'Â-İ SÂZ Ü SÖZ
(TRANSKRİPSİYON, İNCELEME)

42498

DOKTORA TEZİ

YÖNETEN
PROF.DR. FİKRET TÜRKMEN

HAZIRLAYAN
M.HAKAN CEVHER

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

İZMİR-1995

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar	<u>Sayfa</u> III
ÖNSÖZ	IV

GİRİŞ

17. ASIR MÜSİKİ HAYATINA GENEL BİR BAKIŞ	1
--	---

BİRİNCİ BÖLÜM

ALİ UFKİ'NİN HAYATI, BESTECİLİĞİ, İCRÂCILİĞİ, ŞÂİRLİĞİ, MİNYATÜR YÖNÜ, ESERLERİ

A. Hayâtı	7
B. Besteciliği	12
C. Bir Minyatür Ustası Olarak Ali Ufkî Bey	13
D. İcrâ Yönü	15
E. Eserleri	15

İKİNCİ BÖLÜM

HÂZÂ MECMÛ' A-İ SÂZ Ü SÖZ

A. HMSS'nin Türk ilim dünyasında bilinmesine kadar geçirdiği evreler	21
B. Türk ilim dünyasında bilinmesi ve daha sonra sonra eser üzerinde yapılan çalışmalar	23

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HÂZÂ MECMÛ' A-İ SÂZ Ü SÖZ'ÜN İNCELENMESİ

I. HMSS'DE NOTALAR	
A. Fasıllar ve Muhteviyatı	30
B. Mûsikî terimleri	31
C. Mûsikî işaretleri	35
D. Anahtarlar	36
E. Değiştirme İşaretleri	37
F. Suslar	39
G. Usûller	40
H. Makâmlar	43
I. Türler	50
II. HMSS'DE DERKENAR YAZILMIŞ METİNLER	
A. Manzum Metinler	53
1. Mısralar	53
2. Beyitler ve Müfredler	54
a. Beyitlerden oluşmuş nazım biçimleri	85
1. Gazeller	85
2. Mesnevî Tarzında Kafiyeleşmiş Olanlar	96
3. Kıt'alar	102
b. Bendlerle Kurulan Nazım Biçimleri	109
1. Tek Bendli Nazım Şekilleri	109
a. Rubâ'î	109

	<u>Sayfa</u>
2.Musammatlar.....	115
a. Muhammes	115
b. Tahmis.....	116
c. Diğer	117
B.Mensur Metinler.....	119
1. Târîh Düşürme Metinleri	119
2. İlaç Terkipleri.....	120
3. Nasihatler	122
4. Hadîs-i Şerîfler.....	125
5. Mûsikî Metinleri.....	126
6. Ayetler.....	126
7. Diğer Metinler	127

SONUÇ

HMSS'nin Türk Mûsikîsi Târîhi İçindeki Yeri ve Önemi.....	131
---	-----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HÂZÂ MECMÛ'A-İ SÂZ Ü SÖZ'DE NOTALAR (Tam Transkripsiyon)

A.Notalar	137
B.HMSS Dizinleri.....	929
1.Makâmına Göre	931
2.Usûlüne Göre.....	955
3.Türüne Göre	979
4.Sözlü Eserlerin İlk Mısra'ına göre	1003
5.İsim Dizini	1017
C.Bibliyografya.....	1021

KISALTMALAR

a.g.e	Adı geçen eser
a.g.m	Adı geçen makale
Aybak	Ayrıca bakınız
Bkz.	Bakınız
c	Cilt
HMSS	Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz
Gebib	Geniş bilgi için bakınız
MSS	Mecmû'a-i Sâz ü Söz
S	Sayı
s	sayfa

ÖNSÖZ

Türk Müsıkîsinin geçmişten günümüze dek geçirdiği tüm evrelerde yaşadığı en büyük sıkıntı, belgesizlik ve akademik anlamda bir yazma geleneğinin olmamasıdır. Yazılan pek çok şey ise, çağında her zaman ilgi görmez. Hatta, tepki ve umursamazlıkla bile karşılaşabilir.

Bu yazma geleneğinin olmayışının getirdiği sıkıntı ise, müzikologları yeni arayışlara ve diğer bilim dallarının belgelerine kadar götürmektedir. Gerçi bütün bilim dalları birbirinden istifade eder. Ama Türk Müsıkîsinin belgesizlik problemi, bâzen pek çok çözümsüz konuyu diğer bilim dallarının yaşadığı olayların içinden, varsayımlarla çıkarmaya kadar götürür.

Bu yazma geleneğinin çok yaygın olmayışının yanısıra, varolan belge saklama alışkanlığımızın da olmayışı günümüze gelebilen pek çok kıymetli yazmanın yurt dışına çıkarılmasına, hatta kaçırılmasına sebebiyet verebilmektedir. Olayların bu görüntüyle akışının nedeni, batılıların belgeye verdikleri kıymet ile doğru orantılıdır. Yüzyıllar içinde kendi topraklarımız içinde oluşturduğumuz kendi kültürel ürünlerimiz, diğer batılı kütüphanelerin raflarını süsleyebilmektedir. Daha sonraları ise kendi ürünümüzün keşfi ile mutlu olmak gibi son derece acı veren garip bir duygu ile, zannedirim şimdi artık kültürel değerlerimize daha bir sıcak bakıyor gibiyiz.

İşte, bu ürünlerimizden biri de, Ali Ufkî'nin 1650 târihini taşıyan "Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz" isimli yazmasıdır. Türk Müsıkîsi Târîhi'ne ilişkin böylesine hayâtiyeti olan bir eserden ancak, Dr. Rıza Nur tarafından 1931 yılında haberdar olabiliyoruz. Yani yazılmaya başlandığı târihten tam 281 yıl sonra.

Bütün bunların ardından yazılan çeşitli makalelerden sonra nihayet, 1976 yılında, Prof. Dr. Şükrü Elçin'in 27 sayfalık giriş yazısıyla, Kültür Bakanlığı'nın girişimleri neticesi yazmanın tıpkıbasımı günümüze ulaşabilmiştir.

Böylesine kıymetli, "ilk derleme" özelliğini taşıyan bu belgenin günümüz nota ve latin harflerine aktarılıp incelenmesini bir görev bilerek, bu çalışmamızı eksikleriyle tamamlamaya çalıştık.

Taşıdığı bilgilerin, Türk müzikoloji dünyasına kazandıracağı katkıların vereceği şevkle, bu tip çalışmaların hiç tükenmemesini dilerken, bu çalışmamızda; bilgisayar ile nota yazımlarını gerçekleştiren Tuğrul Göğüş'e, Arapça ve Farsça metinlerin tashîh edilmesinde kıymetli yardımlarını esirgemeyen Doç.Dr. H.İbrahim Şener'e, pek çok konuda olduğu gibi özellikle Tıp Târîhine ilişkin metinlerin tashîhindeki yardımları için Prof.Dr.Ali Haydar Bayat'a, yönetmenim ve her konuda maddî, manevî yardımları ile desteğini esirgemeyen hocam, Prof.Dr. Fikret Türkmen'e en içten saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

11.Aralık.1994
M.Hakan CEVHER

GİRİŞ

17.YÜZYIL MÜZİK DÜNYASINA GENEL BİR BAKIŞ

Osmanlı Sarayında Türk Mûsikîsi'nin durumu

17.yüzyılda bâzı müsbet ilimlerde görülen durgunluk sanatta görülmez. XVI. yüzyılda olduğu gibi güzel sanatların yükselişi bu yüzyılda da devam eder.

Bu asırda; Mehmed (1595-1603), I.Ahmed (1603-1617), I.Mustafâ (1617-1618 ve 1622-1623), II.Osman (1618), IV.Murâd (1623-1640), Sultan İbrahim (1640-1648), IV.Mehmed (1648-1687), III.Süleyman (1687-1691), II.Ahmed (1691-1695), II.Mustafâ (1695-1703) görev yapan Osmanlı Sultanlarıdır.

Ali Ufkî'nin yaşadığı yüzyıl içinde tahta geçen bu pâdişahlar döneminde yaşamış kişileri, bu pâdişahların Türk Mûsikîsine bakış tarzlarını ve o dönemin müzik yaşantısını incelemekte yarar vardır. Çünkü 17.yy ortalarında yazılmaya başlanan bu nota mecmûasının muhtevasını oluşturan eserlerin günümüze kadar ulaşıp ulaşmadığını tespit için böyle bir tetkik oldukça gereklidir. Şimdi tek tek Osmanlı hükümdarlarını ve onların devirlerinde sarayda yaşamış olan mûsikîşinasları inceleyelim.

Adlî mahlası ile şiirler yazan III.Mehmed'in mûsikî ile ilgisini ifâde edebilecek hiçbir eser günümüze ulaşmamıştır. Daha sonra tahta geçen oğlu I. Ahmed ise mûsikî ve şiirle ilgilenmiş ve çok genç yaşta 27 yaşında ölmüştür. Mûsikî ile ilgili olsa bile günümüze kadar hiçbir eseri ulaşmamıştır. Bu iki hükümdar zamanında yaşamış en önemli besteciler; II.Gazi Giray Hân (1554-1608) ve Hatîb Zâkirî Hasan Efendi (1545-1623) olarak sayılabilir.

II.Gazi Giray Hân, Peşrev ve sâz semâîleri ile günümüzde hâlâ yakından tanınmaktadır. Ancak günümüze kadar gelebilmiş hiçbir sözlü eseri yoktur. 62 tane peşrev ve sâz semâîsi günümüze kadar intikâl etmiştir.

Foça'da doğmuş olan Hatîb Zâkirî Hasan Efendi, İstanbul'a gelmiş ve burada ölmüştür. Daha çok dînî eserler yazan bestecinin günümüze 4 eseri ulaşmıştır.

İki kez tahta geçen I.Mustafâ'nın mûsikî ile hiçbir ilgisi görülmemektedir. Hatîb Zâkirî Hasan Efendi onun saltanatı sonunda ölmüştür.Amcasından sonra tahta geçen II.Osman; Ermeni yazarı Eremya Çelebi Kômürcüyan (1637-1695)'ın yazdığı "*Vekâyînâme*"sinin 141. sahifesinde şarkı bestecisi olarak tanıtılmıştır¹. Ancak onun da hiçbir eseri günümüze kadar ulaşmamıştır.

IV.Murâd sanatla aktif olarak uğraşmış ve sanatçıları da korumuş ve teşvîk etmiş bir Osmanlı pâdişahı olarak bilinir. Murâdî mahlası ile şiirler yazmıştır. Yazdığı şiirler bâzı besteciler tarafından bestelenmiştir. Yaptığı seferler sonucunda fethettiği yerlerde bulunan müzisyenleri İstanbul'a getirmiş ve mûsikî yaşantısını renklendirmiştir². Buna örnek olarak; IV. Murâd'ın 1634 yılında Tebriz'i fethettikten sonra İstanbul'a getirdiği Âzerî Türk besteci ve icrâcıları ile 1639 yılında Bağdad'ı fethettikten sonra besteci ve icrâcı olan

¹Yılmaz ÖZTUNA, *Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi*, Ankara 1990, c.II,s.166-167.

²İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, "*Osmanlı Zamanında Sarayda Mûsikî Hayatı*", *Bellekten*,c.41, sayı:164-165, s.79.

Şeştâri Murâd Ağa (1610-1673), Hânende Mehmed Bey ve on arkadaşını İstanbul'a getirmesini göstermek mümkündür³. Zamanımıza 5 sâz eseri gelebilmiştir⁴. Besteci olduğu yaptığımız çevirilerden sonra daha da netlik kazanan IV. Murâd'ın ilerideki bahislerde de sözünü edeceğimiz birkaç eseri günümüze Ali Ufkî Bey aracılığı ile ulaşabilmiştir⁵.

IV.Murâd'ın tahta geçişine kadar olan dönemlerde mûsiki çalışmalarının yapıldığı Enderun-ı Hümâyûn'da büyük ve küçük odalar kullanılmaktaydı. Burada yetiştirilen ve 17 yaşından büyük olmayan öğrenciler IV.Murâd zamanında 1636 yılında müzisyenler için ayrılan Seferli Odası'na aktarılırlardı. Buradaki çocuklara ders verecek hocalar ya dışarıdan aylıklı olarak getirilirdi ya da enderunlular arasındaki mûsıkîşinaslar arasından seçilirdi. Bu hocalara, "Muallim-i Enderun-ı Hümâyûn" adı verilirdi. Saraydaki erkek öğrenciler bu şekilde eğitilirken, dışarıdan gelen hocalar tarafından câriyeler için özel olarak hazırlanmış odalarda tanbur, santûr, çeng, kemeçe gibi aletler öğretilirdi. Burada eğitim gören câriyelerin sâzları ise Dârî's-saade Ağası, Silahtar Ağa veya diğer vazifeliler tarafından satın alınır ve tamir ettirilirdi⁶.

130.000 beyit Farsça şiir yazmasıyla meşhur, IV.Murâd'ın müzahibi olan Yusuf Dede'nin, günümüze sâdece 1 sâz eseri gelebilmiştir. Ney ve çeng'i çok iyi derecede çalan Yusuf Paşa, Naci Dede'nin yerine Beşiktaş Mevlevihânesi Şeyhi olduktan sonra 1669 yılında ölmüştür⁷.

Türk Mûsıkînin normal seyri Sultan İbrahim Hân devrinde de devam etmiş, ancak Sultan İbrahim'in oğlu olan IV. Mehmed döneminde kayda değer ilerlemeler görülmüştür. O zamana kadar çok seyrek olarak dışarıdaki hocalardan eğitim almak üzere gönderilen câriyelerin sayısı bu dönemde çok daha fazla artmış ve istidatlı öğrenciler saray dışındaki güvenilir hocalardan ders alarak yetiştirilmeye başlanmıştır.

Türk Mûsıkîsinde müzikolojik anlamdaki gelişme XV. yüzyılda olduğundan daha ileriye gidemese de, bestecilik konusunda oldukça etkin bir ilerleme gösterir. Bunun en güzel örneğini, Buhûrizâde Mustafâ İtrî Efendi (1640?-1712) teşkil eder.İstanbul'da doğup burada hayâta gözlerini kapayan bu bestecimiz IV. Mehmed zamanında (1648-1687) yaşamış ve onun sarayına mensup olarak hayâtının bir kısmını geçirmiştir. Günümüze 42 eseri gelebilmiştir⁸.

Bu devirde yaşamış bir diğer besteci ise Hafız Post'dur (1630?-1694). Hafız Post, aynı zamanda İtrî'nin de hocası olarak Türk Mûsıkîsinin târihi içinde oldukça önemli bir yer tutar.Asıl adı Tanbûrî Hânende Mehmed Çelebi olan bu bestecimizin günümüze ne yazık ki sâdece 10 eseri gelebilmiştir.

³I.H.UZUNÇARŞILI, a.g.m:s.81.

⁴Yılmaz ÖZTUNA, Türk Mûsıkîsi Teknik ve Tarih, İstanbul 1987, s.86.

⁵Konuya ilişkin ayrıntılı bilgi kitabımızın ilgili yerinde verilmiştir.

⁶I.H.UZUNÇARŞILI, a.g.m: s.87

⁷Y.ÖZTUNA, a.g.e:s.86

⁸ Ali Ufkî'nin transkripsiyonunu yaptığımız bu eserinde çok enteresan olarak aynı yıllarda IV.Mehmed'in sarayında yaşamış olmalarına rağmen, İtrî'nin hiçbir eserine rastlamıyoruz.

IV.Mehmed zamanında yaşamış olan bir diğer besteci ise Solakzâde olarak tanınan Mehmed Hemdemî Çelebi'dir. Kendisi sâzende, hânende ve besteci olarak döneminde oldukça ün yapmış bir kişidir. Sâdece mûsikî alanında değil ; resim, nakış, ve târîh alanlarında da oldukça tanınmış ve eserler vermiştir. Ali Ufkî, kitabında Solakzâde'nin pek çok eserine yer vermiş onları eski batı notasına aktararak bugüne ulaşmasını sağlamıştır.⁹ 1658 yılında ölen Solakzâde'nin günümüze ulaşan 33 eseri vardır.

Günümüzde 8 eseri gelmiş olan Çömlekçizâde Recep Efendi 17.yüzyılın tanınmış bestecilerinden biridir. Hânende olan besteci 1701 yılında ölmüştür.Günümüze 11 sâz eseri gelmiş Eyyübi Mehmed Çelebi 1650'lerde IV.Mehmed döneminde ölmüştür. Yine 1684 yılında ölmüş ve IV.Mehmed zamanında yaşamış olan Köçek Mustafâ Dede'nin, bugün de çalınıp söylenen Beyâtî Âyîn-i Şerîf-i vardır. 17. asrın dînî eserler besteleyen bir diğer ismi ise, Gülşeni Şeyhi Ali Şir-ü Gani Efendi (1635?-1710) dir. 16 eseri günümüze kadar ulaşabilmiştir.

Günümüze 4 eseri ulaşan "Küçük İmam" lakabıyla tanınan Mehmed Efendi (ölüm.1674), sâz eserleri bestecisi olan ve "Muzaffer" mahlası ile bilinen Saatçi Mustafâ Efendi (ölümü 1710 civârı), günümüzde 50 civârında eseri bilinen 1680 civârında ölen hânende ve sâzende Şerif Çelebi, 13 bestesi bilinen Zurnazenbaşı İbrahim Ağa (ölümü 1715 civârı), Seyyid Mehmed Nuh (ölüm. 1714), Şah İ. Büyük Abbas Safevi, Kırım Hânı I.Selim Giray Hân, Ahmed Çoban Giray, Eski ve yeni Osman Paşalar bu yüzyılda mûsikî ile uğraşan isimler arasındadır.

Ayrıca;

Ali Dede (Kara Mertek Dedem) (1600?-?), Kutbî Nâyî Şeyh Osman Dede (1652-1730), Kara İsmail Ağa (1674-1724), Küçük Ahmed Bey (?-1650), Katib Ali (1650), Kasebaz Hayreti (?-1650), Fedai Âmâ Kadri Çelebi (?-1650), Kutbi (?-1650), Frenk Kul Mustafâ (?-1650), Kemânî Mustafâ Çelebi (?-1650), Kapıcıoğlu (?-1660), Kuloğlu Süleyman Ağa (?-1660), Kasımpaşalı Koca Osman Efendi (?-1665), Siraczâde Edirneli Karaoğlan (?-1670), Hafız Kömür Efendi (?-1680), Dervîş Kemânî Mehmed Efendi (?-1680), Kadıköylü Gevrekzâde Mustafâ Ağa (?-1680), Kemânî Murâd Çelebi (?-1690), Müezzîn Serhânende Kasımpaşalı Mustafâ Ağa (?-1690), Kazasker Hafız Hünkar İmamı Edirneli İbrahim Efendi (?-1691), Abdi Efendi (?-1695), Hocazâde Karakız Mehmed Efendi Enverî (?-1695), Kemânî Edirneli Ahmed Çelebi (?-1700), Küçük Hatib (?-1700), Kanbosoğlu Mehmed Çelebi (?-1700), Reftar Kalfa (?-1710), Kudümzenbaşı Dervîş Ali Dede (?-1710), Manisalı Halveti Şeyhi Kenzî Hasan Efendi (?-1715), Karaoğlan Mustafâ Efendi (?-1716), Küçük Müezzîn Mehmed Efendi (?-1717), Kazzaz Hânende Hasan Çelebi (?-1720) gibi isimlerde bu yüzyılda mûsikî ile ilgili faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

Yüzyılın mûsikî açısından en önemli sayılabilecek ve bugün Türk Müziği târihine ışık tutacak iki önemli kişi ve onların eserleri olduğu söylenebilir. Bunlardan birisi; Ali Ufkî Bey -ki tezimizin konusunu teşkil eder-diğeri de; 1673 ve 1727 yılları arasında yaşamış olan Prens Dimitrius Cantemir'dir. Pek çok dil bilen târîh ve mûsikî alanlarında çeşitli eserler veren

⁹MSS s.69-2, 85-1, 121-1, 126-1, 127-1, 128, 129-2, 132-1, 143-1, 152, 161, 163, 208-2, 209-1, 273, 279-84, 280.

Cantemir'in en önemli eserlerinden birisi de; kısaca Kantemiroğlu Edvarı olarak bilinen “*Kitâb-ı ‘İlmî’l Mûsikî Alâ Vechi’l-Hurufât*” isimli kitabıdır. Ali Ufkî'nin “*Mecmû'a-i Sâz ü Söz*” ünden sonra yazılmış, bir başka nota kitabıdır. 17. yüzyıl sonu ve 18.yüzyıl başlarına ait pek çok eseri günümüze taşıması bakımından Türk Mûsikîsi Târihî için vazgeçilmez öneme hâiz bir eserdir.

Bu dönem Türk Mûsikîsinin durumu kısaca yukarıda ifâde edildiği gibidir. Osmanlı Hükümdarlarının Türk Mûsikîsine bakışları ve Türk Mûsikîsi ile olan ilişkileri ve onların dönemlerinde yaşayan müzisyenleri bu şekilde ifâde ettikten sonra şimdi de Halk Mûsikîsinin durumunu bir gözden geçirelim.

XVII.Yüzyılda Sâz Şâirlerinin Durumu

XVII.asır sâz şâirlerinin en parlak dönemidir. En zengin ve en renkli örnekler bu dönemde kendini göstermeye başlar¹⁰.

Osmanlı imparatorluğunun hâkimiyeti altında bulunan topraklar üzerinde, önemli bir meslek kolu olarak XX.yüzyılın başlarına kadar faaliyetlerini sürdüren sâz şâirleri XVII. yüzyılda bütün toplantıların baş konğu olarak faaliyetlerini sürdürüyordu. O dönemde bu tür sâz şâirlerine her yerde rastlamak mümkündü. Genellikle kullandıkları çalgı çöğür'dü. Bunun yanında; cura, kopuz, kara düzen, bozuk, tanbura, dîvân sâzı, bulgarî gibi çalgıları da kullanmışlardır. Âşık ya da sâz şâiri ile çöğürücü tabiri de bu meslek alanında kullanılmıştır. Daha çok; kahvehâne, bozahâne, mesîreler, panayırlar, yeniçeriler, sipâhiler ve levendler gibi askerî toplulukların içinde, bektâşi tekkelerinde, varlıklı kişilerin konaklarında çalıp söylemişlerdir. Hatta ordu ile savaşlara dahî gitmişlerdir¹¹.

XVII.yüzyıl sâz şâirleri hece vezni ile yapılmış millî nazım biçimlerinin yanısıra aruz vezni ve dîvân nazım biçimlerini de kullanıyorlardı. Yüksek zümre edebiyâtının tesirleri sâdece nazım biçimleri ve vezinde kalmamış, kullandıkları teşbihler ve mazmûnlar üzerinde de kendini göstermiştir. Dîvân edebiyâtının ilk ürünlerinden itibâren görülmekte olan *gül bülbül* motifi'nin halk edebiyâtında da kullanılır olması bunun en güzel örneklerinden biridir¹². Bâzen Arapça ve Farsça terkipler bile kullanmışlardır.

Bunun yanısıra yüksek zümre mensupları da sâz şâirlerinden etkilenmişlerdir. Onlar da sâz şâirlerinin kullandıkları deyimlerden yararlanmışlardır.¹³

Klasik şiirin sâz şâirleri üzerindeki gerçek tesiri, XVII.yüzyılda başlar. Daha sonraki asırlarda, bunun büsbütün arttığı görülür. XVI. asırdan itibaren gelişmeye başlayan *Âşık Tarzı* XVII. asırda ilerleyerek bu asrın

¹⁰Şükrü ELÇİN, *Halk Edebiyatına Giriş*, Ankara 1993, s.10.

¹¹Aşıkların toplum içindeki yerini o dönemin ünlü seyahatnâme yazarı Evliya Çelebi'nin aktardıklarından da anlamak mümkündür. Evliya Çelebi Seyahatnamesi, c.III, s.518 'de yer alan şu cümleler de bunu doğrular: "...andan dörtbin kadar kaplan postlu, sırma üsküflü, keçesi belli mücevher tüfekli, başları otağalı pür silahmüzeyyen yeniçeri askeri sadr-ı 'azam İbşir Paşa'yı ortaya alıp önünde oniki, eli çöğürlü yeniçeri şairleri: Sultan Murad'ın çırağı / İbşir Lala kahramandır diye her biri birer günarişand ederek İbşir'in önu sıra 'ubur ettiler..."

¹²M.Öcal OĞUZ, “*Halk Şiiri ve Bülbül Efsânesi*”, *Türk Folklor Araştırmaları* (1987), Ankara 1987, s61-73.

¹³Geniş bilgi için bkz: Nihat Sami BANARLI, *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul 1987,c.II, s.703.

sonuna doğru oluşumunu tamamlar .Özellikle Gevheri ve Âşık Ömer'den sonra *Âşık Tarzı* ,eski halk edebiyâtı ve halk müziği unsurlarının zayıflaması sonucu yerini Tekke Edebiyatı ve Klasik Edebiyat unsurlarına bırakacaktır. O döneme dek Ozan olarak anılan sâz şâirleri, XVII. asırla birlikte *Âşık* olarak isimlendirilmeye başlar. Bâzı sâz şâirlerinin isimlerinin başına Kul lakabını koymaya başlamaları Bektâşilik etkisiyledir¹⁴. Klasik Edebiyatın bu etkisi XIX. asrın ikinci yarısına kadar devam eder. Öyle ki; mânâ, üslûb yanında vezin ve şekil olarak da etki görülür. Klasik nazım şekillerinden gazel, dîvân, semâî, kalenderî, satranç, murabba', müstezad, muhammes, müseddes'in kullanıldığı göze çarpar¹⁵.

HMSS'de adı geçen sâz şâirlerinden Kuloğlu Mustafâ; XVII.yüzyılın ünlü asker ozanlarından. IV. Murâd'a bağlı olduğu şiirlerinden açıkça anlaşılmaktadır. Daha sonra pâdişah olan Sultan İbrahim, IV. Murâd'ın yakınlarını ve sevdiklerini saraydan uzaklaştırmış ve Kuloğlu'nu da Cezâyir'e sürmüştür. Halk şiirini her bakımdan en iyi kullanmış, bu meziyetleri ile de çağdaşları arasında da saygın bir yer kazanmıştır.¹⁶ HMSS'de 7 eseri bulunmaktadır. Bunların altısı Türkü (biri notasız) ve bir tanesi de Varsağı'dır.¹⁷

Kayıkçı Kul Mustafâ adı, HMSS'de üç eserde geçmektedir.¹⁸ Sâz şâirleri arasında büyük bir şöhrete sahiptir. Çeşitli târihî olaylar hakkında şiirleri vardır. Doğal ve sade uslûbu ile yazdığı Sultan Murâd'ın şehid edilmesi hakkındaki şiiri, bunun en güzel örneğidir. ¹⁹

Âşık Edebiyatında ahenkli şiirler söylemiş, bu edebiyâta duygulu ve sanatkâr benliğinden bir şeyler katabilmiş samîmi bir aşk şâiri olan Kâtibî de, IV. Murâd döneminde yaşamış ünlü sâz şâirlerimizdendir. HMSS'de dört eserde ismine rastlıyoruz.²⁰

Yine Sultan IV.Murâd'ın sâzşâirlerine verdiği önemin bir sonucu olarak bu hükümdarın çevresinde bulunmuş ve onun adına şiirler söylemiş olan sâzşâirlerinden biri de Dervîş Ali'dir. Bağdad seferi hakkında önemli manzum eserler vermiştir. HMSS'de 1 türküde adı geçmektedir.²¹

HMSS'de adı geçen sâz şâirlerinden Kâtip Ali'nin 922, Dertli Ali'nin 123, Öksüz Âşık'ın 424, Karacaoğlan'ın 225, Köroğlu'nun 626, Şahinoğlu'nun 1027 eseri günümüze bu yazma aracılığı ile ulaşmıştır.

¹⁴M.Fuad KÖPRÜLÜ, *Edebiyat Araştırmaları*, İstanbul 1989, c.I, s.186

¹⁵Mecmuâ-i Saz ü Söz'de oldukça çok rastlanan Murabba'lar ve ihtivâları yukarıdaki fikri doğrulamaktadır. Ayrıca bkz: Şükrü ELÇİN, *Halk Edebiyatına Giriş*, Ankara 1993, s.10

¹⁶Cahit ÖZTELLİ: *Köroğlu Dadaloğlu Kuloğlu*, İstanbul 1984, s. 271.

¹⁷MSS s.88-1, 95-1, 98-1, 249-2, 271, 275, 276.

¹⁸MSS s.56-2, 63-2, 313-3.

¹⁹M.Fuad KÖPRÜLÜ, *Türk Saz Şairleri I-V*, Millî Kültür Yayınları, Ankara 1962, s.125.

²⁰MSS s.93-2, 94-1, 98-2, 113-2.

²¹MSS s.147-2.

²²MSS s.61-1, 63-3, 65-2, 73-2, 79-1, 79-2, 92-3, 95-2, 166.

²³MSS s.156-1.

²⁴MSS s.61-2, 159-3, 253-3, 259-3.

²⁵MSS s.49-2, 78-2.

²⁶MSS s.69-3, 77-2, 82-2, 111-1, 240, 270-2.

²⁷55-2, 56-3, 64-2, 92-1, 92-2, 97-2, 101-2, 116-1, 116-2, 311-3.

XVII. asırda yaygın olarak tanınan sâz şâirlerinden; Kâtipzâde, Kâtiboğlu, Üsküdârî, Âşık Halil, Benli Ali, Küçük Ali, İmamoğlu, Öksüz Maden, Âşık Halil, Osman, İbrahim, Hasan, Fânî, Nuhoğlu, Ahmed, Dervîş Ahmed, Âhî, Âşık Mehmed, Kul Nesîmî, Kul Muhiddin, Kara Hamza, Kul Bekir, Lütfî, Seyyâhî, Hüdâyî, Memioğlu, Hocaoğlu, Öksüz Ali, Demircioğlu, İbrahim, Kul Deveci, Keşfi, Kâmil, Tameşvarlı Gâzî Âşık Hasan, Gevherî, Âşık Ömer gibi isimleri saymak mümkündür.²⁸

²⁸Gebib: M.F.KÖPRÜLÜ. a.g.e. s.117. Aybak: Şükrü ELÇİN; Akdeniz'de ve Cezayir'de Türk Halk Şâirleri. Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları. Ankara 1988.

BİRİNCİ BÖLÜM

A.HAYÂTI

Ali Ufkî Polonya kaynaklarına göre; 1610 târihinde²⁹, Polonya'da Galiçya'nın³⁰ "L'vov=Leopold=İlbav=Lwow"³¹ şehrinde doğdu.

Asıl adı Botix Bob olan Ali Ufkî, çeşitli kaynaklarda; Wojciech Bobowski³² Ali Ağa³³, Ali Bey, Ali Ufûkî³⁴, Hali Beigh, Haly Beg³⁵, Alli, Hulis Bey, Albert Bobowski³⁶, Alberto Bobevio Leopolitano Bobowsky³⁷, Bobonius, Bohonius, Bobrowski, Bozonius, Robovius, sarayda; Santûrî Ali Bey, Latince kitaplarda ise adı Albertus Bobovius olarak geçmektedir.

Kırım Tatarları tarafından kaçırılması

Polonya kaynaklarında, Ali Ufkî'nin Lehistan'a akınlar yapan Kırım Tatarları tarafından esir edildikten sonra İstanbul'a getirildiği yazılmaktadır.³⁸

Ali Ufkî'nin çocukluğu, ailesi ve aldığı ilk öğrenim hakkında kesin ve belgelere dayalı bir bilgimiz yoktur.

İstanbul'a gelene kadar, günümüze kadar ulaşabilen eserlerinin muhtevâları göz önüne alındığında özel bir eğitim almış olduğu fikri ağırlık kazanmaktadır. Ama buna ilişkin de elimizde herhangi bir belge ya da kayıt bulunmamaktadır.

Ali Ufkî'nin İstanbul'a ne zaman geldiği de henüz tam olarak bilinmemektedir.

Saraya girmesi ve buradaki yaşantısı

²⁹Cem Behar, *Ali Ufkî ve Mezmurlar*, İstanbul 1990, s.10.

³⁰L'vov kenti şu anda, 24 Ağustos 1991 yılında bağımsızlığını ilan eden Ukrayna Cumhuriyeti sınırları içinde bulunmaktadır.

³¹Almanca: Lemberg.

³²C. BEHAR, a.g.e. s.7.

³³Cahit ÖZTELLİ, "Ali Ufkî Ağa ve XVII.yüzyılın Bilinmeyen Bestecileri, *Mûsikî Mecmuâsı*, Mart 1976, sa:317, s.4-6.

³⁴M.Uludemir, HMSS'nin yazarının adının Ali Ufkî değil Ali Ufukî olduğunu savunan bir bildiri verir. Ancak, bu durumun tam tersi de, H.İ. Şener tarafından bir makale ile ifade edilir. Bu bilgiler için Bkz: Muammer ULUDEMİR; "Ufkî mi? Ufûkî mi?" (Bildiri), Akdeniz Küğ Araştırmaları I.Kurultayı, E.Ü Güzel Sanatlar Fakültesi (İzmir, 22-24 Ocak 1981) ve Aybak: Halil İbrahim ŞENER, "Ufûkî mi? Ufkî mi?", *Musikî Mecmuası*, Haziran 1981, sayı: 180, s.

³⁵Jacob Spon, *Voyage d'Italie de Dalmatie, de Grece et du Levant, fait aux annees 1675-1676*, Lyon, Cellier et fils, 1678.

³⁶Babinger, F., *Polski Słownik Biograficzny*, C.I. (Bobowski: Ali Bey maddesi)

³⁷Yılmaz ÖZTUNA, *Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi*, Ankara, 1990,c.I, s.54

³⁸Babinger,a.g.e

Ali Ufkî müslüman olup saraya girdikten sonra³⁹ yaklaşık ondokuz yıllık bir zaman dilimi içinde Enderun'da eğitimini sürdürdü. Santûr çalmayı öğrendi⁴⁰. Burada genel bilgiler yanında doğu ve batı dillerinin yanı sıra mûsikî hakkında çalışmalar yaptı. 19.Meşk Odası'nda⁴¹ gösterdiği başarı sonucunda Erbaşı'lığa getirildi. Bu olayı kendi yazdığı Sarây-ı Enderûn isimli eserinin Almanca çevirisinde; "Oda Mûsikîcilerinin ustaları saray dışından gelir ve sabâhın dokuzunda dîvân bitince meşkhâneye oturur, odalardan gelen çoğlanlarına meşke başlarlar. Notalarla yazılmış mûsikînin sözleriyle birlikte okunup tegannî edilmesi onlarca (saraylılarca) çok tuhaf ve garip birşeydir. Çünkü ben ustadan derslerimi alırken onları aynı anda notaya geçirir ve böyle öğrenirdim. Halbuki ötekiler bu bilgiye sahip olmadıkları için hayli zahmet çekerek ezberlemek zorundaydılar. Kısa bir süre geçtikten sonra onlar bunca zahmet ve eziyetle öğrendiklerini gene unuttukları halde benim aylarca sonra bile derslerimi sesimle ve çalgımla tekrarladığımı görünce ustalar da, arkadaşlarım da çok şaşar, bu sanatı onlara da öğretmem için yalvarırlardı. Fakat benim tek düşüncem özgürlüğüme kavuşmak olduğundan onlara bu işe pek çok zaman ve emek harcanması gerektiğini söyleyerek i'tizâr ederdim. Türkler böylece bu güzel ve kendilerinde pek nadir olan sanatı bende sık sık görünce bana saygı göstermekle kalmayıp erbaşı (takımbaşı) yaptılar."⁴² Sarây-ı Enderûn'un İtalyanca çevirisinde ise; "Mûsikî hep ezbere öğrenilir. Yazılabilmesi ise hep mûcize gibi görülür. Bense ders görürken öğrendiklerimi unutmamak için kapar, hemen notaya alırdım. Bu yeteneğimi gören birçok Türk üstâdı da beni takdîr ederdi. Bunun üzerine Erbaşı, yani iç oğlanları korosunun başı tayin edildim. Bunlar öğrendikleri sâz ve söz eserlerini sık sık unuturlar, hafızalarını tazelemem için sık sık bana başvururlar ve müteşekkîr kalırlardı" şeklinde ifâde etmektedir.⁴³ Yine Ayrıca, Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de yazdığı şu beyitiyle de çevresindekilerin kendisine hayranlıkla bakıldığını imâ eder:⁴⁴

³⁹Saraya giriş tarihi hakkında kesin bir tarih verilememektedir. Cem Behar, "Ali Ufkî ve Mezmurlar" isimli oldukça teferruatlı çalışmasında bu konuyu tartışmış ve netice olarak saraya giriş tarihinin; (1632-1639), saraydan ayrılış tarihinin ise; (1651-1657) yılları arasında olabileceğini ifade etmiştir.

⁴⁰MSS'ün kapağındaki "Ali Bey Es-santûrî , an Sâzendegân-ı Sultan Mehmed sene 60" ibaresinden Ali Ufkî'nin Santûrî olarak çalıştığını öğreniyoruz. Öyle ki; Bir sultan önünde çalabilecek kadar kabiliyetli biri olması, o'nun gerçekte de bu sazı iyi çaldığının önemli bir kanıtı olabilir.

⁴¹Şükrü Elçin, MSS IV'de Meşhane'yi 21 numara olarak belirler. Oysa; Sarây-ı Enderûn'un Meşkhâne ile ilgili bölümünün çevirisindeki bir pasajda; "19.Meşkhâne mûsikî talim edilen odaya denir. Akşama kadar açık olan bu odaya oda müzikçileri ile askerî müzikçiler mûsikî meşketmeye gelirler..." ifâdesi kullanılmaktadır. Bu ifâdeye göre meşkhâne 19 numaralı odadır. Bkz: Cem Behar, Ali Ufkî ve Mezmurlar. İstanbul, 1990, s.44

⁴²Bkz: Serai Enderum, das ist: Inwendige beschaffenheit der Türkischen Kayseri: Residenz... von Alberto Bobovio Politano,... durch Nicolaum Brenner in die Deutsche Sprach übersetzt/im Jahre Chiristi 1667... Wien: J.J.Kürner 'den alıntı yaparak Türkçe'ye çeviren: Gültekin Oransay. Aybak: Gültekin Oransay, Ali Ufkî ve Dîni Türk Mûsikîsi, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Basılmamış Doçentlik Tezi, Ankara, 1972.

⁴³C. BEHAR,a.g.e. s.11. Cem Behar bu alıntıyı; Quanto di piu Curioso e Vago a patuto raccorde Cornelio Magni... Parma. Galeazzo Rozati. 1679. s.551'den çevirerek almıştır.Aybak: Cem Behar, "Ali Ufkî'nin Bilinmeyen Bir Mûsikî Elyazması -Mezmurlar-", Tarih ve Toplum, Kasım 1987,c.8, sa:47, s.44

⁴⁴MSS:s.19.

Ta'accüp idersen ey 'âşık bu ne hatdır ne kelîm
Aķ üstünde bir ķaredir buna 'ilm dirler 'ilm

Ali Ufkî ayrıca besteler yaptı, şiir denemelerinde bulundu, şiirlerinde "Ufkî" mahlâsını kullandı. Çeviriler yaptı, sözlük ve gramer çalışmaları yaptı.

Enderûn'dan çıkınca, bir paşanın yanında Mısır'a gitti.⁴⁵ Mısır'dan dönüşünde saraya hür biri olarak alındı. Daha sonra saraydaki memuriyetine başladı.

HMSS'de kendisinin yazdığı bâzı beyitler, saraydaki yaşantısını ve saray hakkındaki görüşünü oldukça açık bir şekilde ifade etmektedir. Ali Ufkî Bey sarayda bulunuşunu bir azap olarak algılar ve şu beyitiyle bu durumu izah eder;⁴⁶

Gerçi nüş etdim cihânuñ yedi taşdan geçen zehrin
Velâkin zehr-i ķâtilden beter gördüm sarây ķahrın

Sarayı bir kafese ve kendini de bir kafes kuşuna benzeten Ali Ufkî, geçirdiği yıllarını ve yaşadıklarını yine şu beyitinde şöyle anlatır;⁴⁷

Saray derdin niçün çekeriz dirlik viren Mevlâ'dır
Ķafes kuşu olmakdan ise hevâ kuşu olmak evlâdır

Tercümanlığı

Aşağı yukarı bütün kaynaklar, Ali Ufkî'nin baştercümân olarak IV. Mehmed zamanında (1648-1687) görev aldığını yazsa da, bu durumu kanıtlayacak herhangi bir belge elimizde bulunmamaktadır. Ancak; Cengiz Orhonlu'dan Şükrü Elçin'e geçen; "Becihet-i Bahâ-i nân berây-ı Ali Beg Tercümân-ı Divân fî 9. Cemâziyülâhîr sene 1079 ilâ 12 Şa'bân sene-i minhü an huzâne-i âmire dâde mermûde bâ fermân-ı şerif el-vâki fî 12 Şa'bân sene 1079 eyyâm beher yevm beşer akçadan yalnız 315 akçadır" yazılı belgeden de anlaşıldığına göre⁴⁸, Ali Ufkî tercümân olarak iki ay çalışmış ve karşılığında 315 akçe almıştır. Yani, O'nun baştercümân olduğunu ilişkin herhangi bir ibâre görülmemektedir.

MSS s.209'de yer alan bu metin şöyledir:

Bi't-telâki

"Ķad veķa'a'l-ülfetü bi'l-aķi'l-e'izzi'l-med'uvvî bi'l-'ulâ's-şehîri bi'l-Ufkî 'âlimen bi'l-musıķıyyi ve'l-erkâmi ve't-tubbiyyi ve sâirihî min ģarâyibi'l-'ulümi ve mütekellimen bi-envâ'i'l-elsineti bi'l-beyâni hîne ķad kâne tercümânen 'inde's-sultâni Mehemmed Hân ilâ men câe bi's-şulhi ve'l-emâni

⁴⁵Cem Behar 'a göre; yaygın fakat belgelenmemiş bir rivayete göre; Ali Ufkî, uzun süren saray hayatından sonra son derece itibarlı bir Osmanlı yetkilisi tarafından Mısır'a götürülmüş ve orada hizmetlerinden ötürü, âzâd edilmiştir. Bkz: Cem Behar, a.g.e. s.10.

⁴⁶MSS s.177, 223, 275.

⁴⁷MSS s.261.

⁴⁸Ali Ufkî, Mecmuâ-i Sâz ü Sözü, Ankara 1976. Haz: Şükrü Elçin. s.V.

meşhûren tâmmen beyne bilâdi'l-müslimîne fî beldeti Yeñişehr fî yevmi'l-cumu'ati bi-târîhi'n-nışfi'l-evveli mine's-seb'î's-sâdisi mine'n-nışfi'l-evveli mine'l-ħamsi's-şâlişi mine's-şülüsi's-şâlişi mine'n-nışfi'l-evveli mine's-südüsi's-sâdisi mine'l-‘aşri't-tâsi'i mine'l-aşri's-şâmini mine'n-nışfi'l evveli mine's-şüdüsi's-sâdisi Bi-hicreti men-lehü'z-zekıyyetü 'aleyhi efdalü't-tahıyyeti.”

Bu metinde de Ali Ufkî Beyin pek çok dili bildiği, mûsıkî ilmîne vakıf olduğu ve hatta tercüman olarak çalıştığı yazılmasına karşılık baştercüman olduğuna ilişkin açıklayıcı bir bilgiye rastlanılmamaktadır.

Bildiği Yabancı Diller

Ali Ufkî'nin, pek yazara göre⁴⁹ çeşitli sayıda dil bildiği ileri sürülmektedir. Ancak, yazarlar bu konuda verdikleri bütün bilgileri düşünme ürünü olmaktan öte, birbirinden alarak yazmıştır. Oysa bildiği dilleri şu delilleri göz önüne alarak sıralamak mümkün olabilir:

Yazdığı Fransızca ve Türkçe diyalogları içeren; “Dialogues en François et en Turc” isimli kitabı nedeniyle **FRANSIZCA**,

Yazdığı Türkçe ve Latince gramer bilgilerini içeren; “Grammatica (Turcia-Latina)” isimli kitabı nedeniyle **LATİNCE**,

Yazdığı, “Cioè Penetrabile del Serraglio detto nuovo dei G.S. ri e Re Ottomani, La descrittione del Loro vivere e costum'i, altri essercitii” isimli eseri nedeniyle **İTALYANCA**,

Sarayda geçirdiği yıllar ve yazdığı, “Türkçe Sözlük” ve “Mecmû'a-i Sâz ü Söz” isimli eseri nedeniyle, **TÜRKÇE, ARAPÇA, FARŞÇA**,

Yazdığı “Turkish and Latin Version of The Church Cateshism” isimli eseri nedeniyle **İNGİLİZCE**,

Polonya'da doğmuş olması ve orada büyümesi nedeniyle **LEHÇE (POLCA)**,

Ali Ufkî'yi yakından tanıyan İsveç Sefiri Claes Ralamb'ın seyahatnamesinde ifade ettiği; “*Fransızca, İtalyanca, Almanca, Latince, Yunanca, Türkçe ve Arapça dillerini iyi bilen Albertus Bobovius adlı mühtedî, bilgili bir adamdı...*” sözler nedeniyle yukarıda verilen dillere ek olarak **ALMANCA ve YUNANCA**,

“Kitâb-ı Mukaddes” i Türkçe'ye çevirirken eğer orijinal metni kullanmış ise, bu nedenle **İBRANICE ve ARAMCA**⁵⁰

Yukarıda maddeler halinde verdiğimiz deliller ile bildiği dilleri (biraz da zorlayarak); Türkçe, Arapça, Farsça, İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Lehçe (Polca), Yunanca, Latince, İbranice ve Aramca ile 12 adet olarak belirlemek mümkündür.

Ölüm Yeri

Yılmaz Öztuna'ya göre Ali Ufkî Krakovi'da ölmüştür.⁵¹ Öztuna, Krakovi'de ölmesini; yani Türkiye dışında ölümünü, 1683 yılında, Viyana

⁴⁹ Bayle: 18. Wheeler ve Spon: 17. John Covell: 17. Vural Sözer: 17. Gültekin Oransay: 17.

⁵⁰ 7 ve 8. madde için Bkz: Cem Behar, Ali Ufkî ve Mezmurlar. İstanbul. 1990. s.18.

⁵¹ Yılmaz ÖZTUNA, Türk Müsıkîsi Ansiklopedisi, Ankara. 1990. s.54.

seferinde, orduya refâkat ederken Avrupa'ya kaçmış olabileceği şeklinde yorumlamıştır. Bize göre bu sav doğru görünmüyor. Nedenini ise şöyle ifade etmek mümkündür: 1683 yılındaki Viyana kuşatmasına gelene kadar, Ukrayna Kazakları Hatman'ı Doroşenko'yu, IV.Mehmed korumak zorunda kalmıştı. Bu nedenle 1672 yılında Polonya seferini düzenleyerek Kamaniçe'yi kuşattı. 27 Ağustos 1672'de Kamaniçe teslim oldu. 18 Ekim günü yapılan Bucaş antlaşmasının Polonya Diyet Meclisi tarafından reddedilmesi ve başkumandan Jan Sobieski'nin de Türk ordusunun çekilmesi üzerine Lwow ve Lublin kalelerini geri alması üzerine, 1673 yılında IV.Mehmed ikinci Lehistan seferine çıktı. Fakat Osmanlı ordusu Hotin önünde yenildi. Yılmaz Öztuna'nın yurt dışında ölmüş olduğu savını Viyana kuşatmasına değil yukarıda ifade ettiğimiz iki sefere bağlamak ihtimâli bizce daha kuvvetli görünüyor. IV. Mehmed'in, bu Lehistan seferlerine Lehli bir muhtedi olan ve hatta doğum yeri Lvov olan ona santür çalan ve hatta tercümanlığını yapan birini götürme olasılığı oldukça çok daha yakın. Hatta 1672 ve 1673 yıllarında yapılan bu seferler neticesi orada kalmış belki de bu esnâda ölmüş olabilir. Tabii ki bütün bu söylenenler tahminden öte gidemez. Çünkü orada kalıp yaşamanın son günlerini orada geçirdiğine ilişkin herhangi bir kanıtımız yok. Ayrıca bütün batılı kaynakların pek çoğunun ölüm târihi hakkında 1675 olarak verdiği cevap, 1683 yılına kadar getirilemez. Doğrusu buna ilişkin bir mesnet de bulamıyoruz.

Şükrü Elçin'e göre ise; "*Batılı çevrelerin hıristiyanlığa kazanmak yolundaki taassup derecesine varan istekleri gerçekleşmeden İstanbul'da ölmüştür*".⁵² Cem Behar da Ali Ufkî'nin İstanbul'da öldüğünü ifade etmektedir.⁵³

Ali Ufkî'nin müslüman olarak öldüğünü söylemek mümkündür. Bu durumu kesinleştiren notu; "*Quanto di piu Curioso e Vago a potuto raccorre*" isimli Cornelio Magni tarafından yazılan eserin önsözünde buluyoruz. Kitabının 502-601. sayfeleri arasında anlatılan "*Sarây-ı Enderun*" isimli kısmın Ali Ufkî tarafından yazıldığını ifade ederken;

"*Bu bilgileri Ali Bey adıyla müslüman olarak ölen, Polonya'lı Alberto Bobovio kaleme almıştır*" cümlesini kullanır.⁵⁴

Ölüm târihi

Ölümüne ilişkin verilen bilgiler birbirini tutmamaktadır. Watt (s.457), Biographie Universelle (s.469) Nouvelle Biographie Generale (s.108) gibi kaynaklar 1675; Bu kaynaklara dayanarak Cem Behar 1675;⁵⁵ Andreevsky (s.126), Olderbranda 1676; Adelung 1680⁵⁶; Yılmaz Öztuna

⁵²Şükrü Elçin, a.g.e. s.IX.

³⁸Cem BEHAR, *Ali Ufkî ve Mezmurlar*, İstanbul, 1990, s.45.

³⁹C. BEHAR, a.g.e. s.44.

⁵⁵C. BEHAR, a.g.e. s.42.

⁵⁶Wilh. Jacobowsky, "*Albertus Bobovius Acuba Minyatür Ressamı Sarışın Polonyalı Türk Ali Bey mi?*", *Türk Kültürü*, Ekim 1975, Sayı:156, s: 362 (42).

(s.54) 1685, Cornelio Magni'nin İstanbul'dan yazdığı mektup ise 1672 senesini ölüm târihî olarak göstermektedir.⁵⁷

B.BESTECİLİĞİ

HMSS' yaptığımız incelemeler neticesinde Ali Ufkî Beyin sâdece bir yazar olmadığı, bunun yanısıra pek çok uğraşısı ve bestecilik yönünün de olduğu ortaya çıkmış oldu. Ali Ufkî bestelerinde sâdece esas adını kullanmayıp, becerisine ve aldığı görevlere yönelik ünvanlarını da kullanmıştır. Buradan, Ali Ufkî'nin bugüne kadar bilinmeyen bâzı yönleri de anlaşılabilir olmaktadır. Bütün bunların ışığında, bestelerinde; 'Alî Ağa El-Ufkî, 'Ali Beğ Essantûrî, Şeyh Ufkî gibi isimler de kullandığını öğreniyoruz. Kesin tespit ettiğimiz; 1 Raks, 1 Sözel Semâî, 1 Çalgısal Semâî, 1 Tevhîd, 2 İlâhî, 9 Türkü olmak üzere 15 bestesi vardır.

Ali Ufkî'nin bestelerinin dökümü şöyledir:

1. Semâ'î, 'Uzzâl faslında, 'Uzzâl, Semâ'î, MSS s. 278-2
2. Semâ'î, "Ey letâfet gülşeninî tâze açılmış gülü", Râst faslında, Râst, Semâ'î, MSS s. 234-4.
3. Raks, "Ey yâr perî sûret dizârına müştâkım", Râst faslında, Râst-ı Pençgâh, Devr-i Revân, MSS s. 222-2.
4. Tevhîd, "Lâ ilâhe illallâh", Râst faslında, Râst, Semâ'î, MSS s.216-2.
5. İlâhî, "El 'aman kadîm yerim mekânım kandedir vây", Hüseyinî faslında, Hüseyinî, Sûfyâne, MSS s.54-2.
6. İlâhî, "Kamu işim hatâ istiğfâr Allâh", Evç faslında, Evç, Düyek, MSS s.247-2.
7. Türkî Berây-ı Gazâ, "Gâzîler her kişinin zâhirine hükm itmen", Hüseyinî faslında, Muhayyer, Semâ'î, MSS s.62-1.
8. Türkî Berây-ı Gazâ, "Beyler pâyidâr olun", Hüseyinî faslında, Muhayyer, Semâ'î, MSS s.62-2.
9. Türkî Berây-ı Firâk, "Düşüb gurbetlik ellerde", Hüseyinî faslında, Muhayyer, Semâ'î, MSS s.67-2.
10. Türkî Berây-ı Mahabbet, "Şunda bir kaşları kara", Muhayyer faslında, Muhayyer, Devr-i Kebîr, MSS s.72-2.
11. Türkî Berây-ı Fenâ-yı Cihân, "Dâd elinden şu fenânın", Muhayyer faslında, Muhayyer, Devr-i Kebîr, MSS s.75-2.
12. Türkî Berây-ı Türkî Berây-ı Turna ve Gurbet ve Mahabbet, "Turna bizim yerde bizi sorana", Muhayyer faslında, Muhayyer, Semâ'î, MSS s.78-1.
13. Türkî Medh-i Şehinşâh Âl-i 'Osmân Sultân Mehmed Hân, "Pâdişâhım kullarına eyle dâyim himmetün", Muhayyer faslında, Muhayyer, Devr-i Kebîr, MSS s.78-3.
14. Türkî Berây-ı Gönül, "Uğratdın beni belâya", Muhayyer faslında, Muhayyer, Semâ'î, MSS s.80-2.

⁵⁷MSS, s.IX-X. Ayrıca: Cahit Öztelli, Ali Ufkî'nin yazdığı bir şiiri kamt göstererek 1676 yılında sağ olduğunu savunmaktadır. Bkz: Cahit Öztelli, "Ali Ufkî Ağa'dan Oransay Bey'e". Türk Folklor Araştırmaları, No:328, Kasım 1976, s.7811-7814.

15. Türkî, “*Ya İlâhî senden uddet*”, ‘Acem faslında, ‘Acem, Evfer, MSS s.165-3.

Ali Ufkî Beyin yaptığı bestelerden anlaşıldığına göre, kendisi belirli bir alanın bestecisi değildir. Yaptığı besteler ile itibâr gördüğünü ifâde eden herhangi bir ibâreye de rastlamadık. Ama, gerek dil konusundaki becerisi ve gerekse çalgı çalmadaki hüneri, oldukça yetenekli olduğunun kesin belirtisi olarak göze çarpıyor. Buradan yola çıkarak, son derece meraklı bir insan olması nedeniyle her konuda birkaç deneme yapmak arzusu içinde değişik alan ve türlerde eser bestelemiş olabilir. İlâhî bestelemesi, kendisinin bir tasavvuf ehli olduğunu göstermez ya da türkü bestelemiş olması sâz şâiri olduğunu ifâde etmez. O, anladığımız kadarı ile çevresinde itibar gören müzik türlerinin tümüne özel ilgi göstermiştir. Bestelerindeki türlerden de bunu çıkarmak mümkündür. Ali Ufkî Bey, sâdece santûr çalmış ve santûr ile çevresinde yer edinmiştir. Hatta hükümdarın santûrcusu olabilecek mertebeye kadar erişmiştir. Santûr ise o dönemde saray ortamında ve bugün klasik müzik olarak adlandırdığımız türün alt türlerini icrâ etmek üzere kullanılmaktaydı.

Bulunduğu ortam ve bu ortam gereği beste yapmış olabileceği fikri düşünülürse, Ali Ufkî’nin bir târikat ehli olması gerekir. Hatta bir bestesinde aynen yazdığı gibi “*Şeyh Ali Ufkî*” ibâresinin bunu doğruluyacağı bile düşünülebilir. Oysa kendisi, bu fikrin tam tersini ifâde eden bir başka eserinde, tasavvuf ehlinin santûrundan şikayetçi olduğunu dile getirir ve bunu hiciv dolu bir ifâde ile yazıp besteler. Şeyh mertebesine erişmiş bir tasavvuf ehlinin bunu yapması ihtimali oldukça zayıf görünmektedir.

Bütün bunlar besteleri ve yaşadığı ortam ile fikriyatı arasında kesin bir çelişki olduğu ihtimalini destekliyor. Hakîkaten kimi zaman dînî inanışına ve dindarlığa yönelik manzum derkenar sözler yazmasına karşılık bâzen de tam tersi ağıza alınmayacak kadar sıradan laflardan oluşan sözler de yazabiliyor. Yukarıda da açıkladığımız gibi bestelerinin de belli bir alan içinde yazılmamış olması ve türlerin karmaşıklığı, içinde bulunduğu çelişkili durumu anlatıyor.

C.BİR MİNYATÜR USTASI OLARAK ALİ UFKİ BEY

Ali Ufkî Beyin minyatür yönünden bahseden tek yazı, Dr.Wilh. Jacobowsky’ye aittir.⁵⁸ Yazar, bu makalesinde, onun kesin minyatür ustası olup olmadığını tartışır ve elindeki belgeler ile bunu kanıtlamaya çalışır.

İlk olarak 1926 yılında yazılmış olan ve bâzı minyatürlerin varlığından söz eden bir makale vasıtasıyla, ifâde edilen minyatürlerin Polonya’lı bir Türk’e, Ali Ufkî’ye ait olduğu varsayımının yapıldığından bahseden Jacobowsky, daha sonra bu minyatürlerin nereden ve kim aracılığı ile İngiltere’ye ulaştığını anlatır. 1926 yılında, Svenska Dagbladet’de yayınlanan yazı Dr.Oscar Wieselgren’e aittir.

Minyatürlerin varlığı Dr.Wieselgren tarafından yazılsa da, bunların kim tarafından yapıldığı hakkında bir bilgi verilmemiştir. Sâdece isim vermeksizin Polonyalı ve Polonyalı bir Türk sözleri kullanılmıştır.

⁵⁸ Wilh.JACOBOWSKY; *Albertus Bobovius Acaba Minyatür Ressamı Sarışın “Polonyalı Türk” Ali Bey mi?*, Türk Kültürü, Ekim 1975, sayı: 156, s.41-47 (361-367)

İsveç Büyükelçisi Claes Rolamb, yazdığı iki seyahatnamesinde de⁵⁹ bu Polonyalı Türk'ten bahseder; ondan alınan bâzı eşyaların ve onlar için ödediği paraların listesini de yazar. Ayrıca, kendisinden öğrendiği saray yaşantısına ilişkin bâzı anıları da aktarmayı ihmâl etmez. Verdiği listede şöyledir:

Aralık	
Türk kâğıtları satın alındı	20
İki resin için Türk ressamına verilen	14
Aralık	
Latince konuşan Türk'e verilen	45
Aralık	
Resimlerin bakiyyesi için ressama verilen	46
Aralık	
Kağıt oyunu için aynı zâta ödenen	74
Aralık	
Nar getiren İhtiyar Polonyalı Türk'e	1
Ocak	
Wellingen'in yolladığı Kur'an'ın mübâyaası	36
Polonyalı Türk'e ayrıca verilen	3
Ocak	
Pâdişahın Edirne'ye gidiş resmini yapan Polonyalı'ya ödenen.....	16

Bu listeden de, seyahatnâme yazarının Ali Ufkî'den çeşitli resimler aldığı açıkça görülebilmektedir. Hatta, "Ressama verilen" ibâresi de bu resimlerin Ali Ufkî tarafından yapılmış olabileceği ihtimalini hatıra getiriyor. Ancak bunun tam aksine bu durumu, Ali Ufkî'nin başkasına ait bu resimleri satarak para kazanmak için başvurduğu bir yol olarak düşünmek de mümkündür. Çünkü, çok iyi derecede pek çok dili bilmektedir ve yabancılarla çok iyi diyalog kurabilmektedir. Yine bir tahminden öte gitmese de, minyatürlerin başkasına ait olduğu, Ali Ufkî tarafından satın alınıp tekrar yabancılar satılmış olabileceği düşünülebilir. Bu kişinin başka bir Polonyalı ya da başka bir Türk olabileceği ihtimalinin düşünülmesinin pek de tutarlı olmayacağı kanısındayız. Çünkü, bir insanın çok dil bilmesi, mûsikî ile olan işigaliyeti ve Polonyalı olması, ayrıca saraya daha sonra intisâb edişi hakkındaki sözleriyle, bu kişinin Ali Ufkî olması kesindir.

Yukarıdaki listede belirtilen Kur'an'ın da Ali Ufkî tarafından verilmiş olduğu düşünüldüğünde tıpkı getirdiği resimleri onun yapabileceği varsayımı gibi, Kur'an'ı da kendisini yazmış olabileceği gibi bir tahmin de yürütülebilir. Her ne kadar minyatürler incelenmiş ve bu minyatürlerin yapan ressamın mutlaka Avrupa kültürü almış biri olması gerekir gibi bir neticeye varılmışsa da, o dönemde sarayda görevli olan tek avrupalının Ali Ufkî olmadığı da bilinen bir gerçektir.

⁵⁹ Bu iki kitaptan ilki 1679 yılında basılmıştır. Adı, "Constantinopolitanska Resan" (İstanbul Seyahati)'dir. İkincisi ise, basım tarihi 1700'lü yıllar olarak tahmin edilen, 500 sayfalık, "Diarium" (Hatırat)'dir.

Yukarıdaki listede bu olaya ilişkin ifade edilen tek ipucu, "Ressama verilen" ibâresidir. Bu ibâre ise, Rolamp'ın hesaplarını tutan ve onun pek çok işini yapan Olof Hansson tarafından kaydedilmiştir. Yine Dr.Jacobowsky'nin de düşündüğü gibi, o kişiyi ilgilendiren şey, hesabın doğru tutulup yapılan ödemelerin bir şekilde kaydedilmesidir. Onun için, minyatürleri getiren kişinin ressam olup olmaması çok önem taşımamaktadır.

Ayrıca, Rolamp yazdığı seyahatnâmede Ali Ufkî'nin maharetlerinden -örneğin: çok dil bilmesinden- bahsetmesine karşın resim yönünden hiç söz etmemesi de dikkat çekicidir.

Bütün yukarıda anlattıklarımızın ışığı altında, Ali Ufkî Beyin minyatür ressamı olup olmadığı kesin değildir. Ancak kesin olan bir şey varsa o da Rolamp'a çeşitli kıymetli eşyalar satmış olduğu gerçeğidir.

D. ALİ UFKİ BEYİN İCRÂCILILIĞI

Ali Ufkî Beyin icrâ yönünü, HMSS'de yazmış olduğu derkenar metinler ile, güftelerini kendisini yazdığı bâzı eserlerden çıkarabiliyoruz. Şöyle ki;

HMSS'ün kapağında yer alan, "*Sâhib ve mâlik Ali Bey Es-Santûrî, an sâzendegân-ı Sultan Mehmed, sene, 60*" şeklindeki bir ifâdeden çıkarılan netice ile santûrî olduğu sonucuna varmak mümkündür. Ayrıca MSS s.278-2'de bulunan 'Uzzâl makâmında bestelediği çalgısal semâfsine koyduğu; "*Beste-i 'Ali Beğ Essantûrî*" başlığı da bunu destekler. Hatta çalgısına olan hâkimiyeti nedeniyle de sultânın santûrcusu olabilecek kıymette yükselmiştir.

Bütün bunların yanısıra başka bir çalgı çaldığına ilişkin herhangi bir kanıt bulunmamaktadır.

E. ESERLERİ

1.

Adı: "Kitâb-ül Ahd il Cedîd, Matti, Lûka, Yohanna, Resûllerin a'mâli, Polos'un risâleleri"

Birinci Baskı: Paris 1819

İkinci Baskı: Paris 1820

Yazı şekli: Arap alfabesi

Basım târihi: 1819

Sayfa adedi: 483

Şu anda bulunduğu yer: British Museum K.No.14400.66.13 ve İstanbul Üniversitesi Kütüphânesi Basma Eserler Kataloğu No: 88846

Eserin 1644 târihli yazması, Leyden Levinons Warnerus koleksiyonundadır.

2.

Adı: "Kitâb-ül Ahd il Atiq Kitâb-ül Ahd il Cedîd" İki Bölüm (Kitâb-ı Mukaddes)

Çeviren: Albert Bobovius

Yazım târihi: 1662-1664

Şu anda bulunduğu yer: School of Oriental and African Studies University of London, Library Catalogue-SO AS-V., 1963, Bible Turkish No. 9375 (İkinci bölüm; British Museum K.No.14400. bb.2)

Bu kitap: "Kitâb-ül Ahd il Atiq " adıyla, , 984 sayfa; "Kitâb-ül Ahd il Cedîd" adıyla, 1819 yılında Paris'te, 318 sayfa olarak, harekeli Arap harfleriyle basılmıştır.

Bu eser daha sonra; Grek harfleri ve Karaman lehçesi ile 1826, Paris'te 1827 (Kieffer'in düzeltmeleriyle), Ermeni harfleriyle 1840, 1853 yılında Londra'da (School of Oriental and African Studies University of London, Library Catalogue-SO AS-V., 1963, Bible Turkish 3324 numarayla kayıtlıdır) , İstanbul'da ilk baskısı Arap harfleriyle 1870, sonra ikinci olarak Latin harfleri ile 1941, en son basım ise yine İstanbul'da ve 1988 yılında yapılmıştır.⁶⁰

Bu yazmanın müsvette nüshası, Leiden Üniversitesi Kütüphânesi Warner 390 ve British Library Harley 576 'de bulunmaktadır.

Ali Ufkî, Yahya bin İshak'ın Kitâb-ı Mukaddes'e ait çevirisinde derkenar olarak çeşitli notlar düşmüştür. Bu notları içeren yazma, Leiden Üniversitesi Kütüphânesi'nde Warner 391 numara olarak kayıtlıdır.

Flemenk sefiri Levinus Warner'in maddî desteği ile sipariş edilmiştir.⁶¹

3.

Adı: "Kitâb-ül Sefer-i Halîka ve Mezâmîr-i Dâvûd"

Çeviren: Ali Ufkî

Yayınlayan: William Watson

Yazıldığı yer: Londra

Yazı şekli: Arap alfabesi

Basım târihi: 1852

Sayfa adedi: 154

Şu anda bulunduğu yer: British Museum K.No.14400.a.32

4.

Adı: "Mezmurlar"⁶²

Yazıldığı yer: Londra

Yazı şekli: Arap alfabesi, Nesih kırmısı

Yazım târihi: 1665 ile 1673 yılları arasında

Sayfa adedi: 10

Şu anda bulunduğu yer: Bibliotheque Nationale, Suppl.

Turc.472

Bu eser; "Kitâb-ül Halîka ve Mezâmîr-i Dâvûd" isimli eserinin kısa bir bölümüdür.

5.

Adı: "El-incil Alâ Rivâyet-i Matti'l Azîz" (The Gospel According to Saint Mattev).

⁶⁰Gebib: Cem BEHAR. Ali Ufkî ve Mezmurlar. s.25-32

⁶¹C.BEHAR. a.g.e. s.35

⁶²Bu el yazması ilk kez Cem Behar tarafından tanıtılmış ve transkripsiyonu yapılmıştır. Gebib: C.BEHAR. a.g.e. s.47-104

Türkçesi: Ali Bey
Basım târihi: 1855
Yayımlayan: J.W.Redhouse
Şu anda bulunduğu yer: British Museum K.No.14400.a.34
İngilizcesi King James metni olan bu kitabın çevirisi, karşılıklı sayfalara Türkçe ve İngilizce olarak basılmıştır.

5a.
Adı: "El-incil Alâ Rivâyet-i Matti'l Azîz" (Evangelo Di San Matteo).

Türkçesi: Ali Bey
İtalyancası: G.Diodati
Basım târihi: 1855
Yayımlayan: J.W.Redhouse
Şu anda bulunduğu yer: British Museum K.No.14400.a.33

6.
Adı: "Ta'lim-i Ortodoksîn" (Sectrina Christiana)
Yazım yeri: İstanbul
Yazım târihi: 1819
Sayfa adedi: 26
Şu anda bulunduğu yer: Glaskow Üniversitesi Yazması,
Hunter:352

7.
Adı: "De Veritate Religionis Christianae OXonii, MDCIX"
(Gerçek Hıristiyanlık Dini)
Çeviren: Hugo Grotius
Sayfa adedi: 92 (Türkçesi)
Şu anda bulunduğu yer: Oxford, Bodleian Kütüphânesi, 8.
G. 2 The. Bs.)

8.
Adı: "Turkish and Latin Version of The Church Catechism"
Yazım yeri: İstanbul
Yazım târihi: 1653-1654
Sayfa adedi: 43
Şu anda bulunduğu yer: Glaskow Üniversitesi Kütüphânesi,
Hunter:391

9.
Adı: "Türkçe Sözlük"
Yazıldığı yer: İstanbul
Yazım târihi: 1643 ?
Sayfa adedi: 197 yaprak
Şu anda bulunduğu yer: Paris, Bibliotheque Nationale Suppl.
Turc. , No:216/I

10.
Adı: "Grammatica (Turcia-Latina)" Türkçe Latince Gramer Kitabı
Yazım yeri: İstanbul
Yazım târihi: 1666

Sayfa adedi: 45+9 yaprak
Şu anda bulunduğu yer: Oxford, Bodleian Kütüphânesi (199)
2357, Hyde 43.

Bu kitap, İngiliz sefiri Earl of Winchelsea ile birlikte İstanbul'da bulunan sefâret râhibi Henry Denton'un siparişi ile yazılmıştır.⁶³

11.

Adı: "Dialogues en Français et en Turc" Fransızca Türkçe
Konuşmalar

Yazım şekli: Nesih

Sayfa adedi:93 yaprak (A.Galand'ın el yazısı ile)

Şu anda bulunduğu yer: Bibliotheque Nationale, Turc. 235 ve
Glazkow, University Library Ms. Hunter: 160

12.

Adı: "De Turcarum Liturgia de Peregrinatione Meccana-
Circumcisione-Aegroturum Visitatione etc."

Yazım dili: Latince

Basım yeri: Oxford

Yazılış târihi: 1658-1661 arası

Basım târihi: 1690

Sayfa adedi: 2+31 sayfa

Yayınlayan: Thomas Hyde

Şu anda bulunduğu yer: British Museum K.No.790.e.1

12a.

Adı: "De Turcarum Liturgia de Peregrinatione Meccana-
Circumcisione-Aegroturum Visitatione etc."

İngilizceye Çeviren: Thomas Hyde

Basım târihi: 1712

Şu anda bulunduğu yer: British Museum K.No.225 d.27)

Bu kitap; "Concerning The Doctrine, Discipline and Workship of
Mohometans" adı ile çıkan kitabın 109 ve 150. sayfaları arasında basılmıştır.

İstanbul'da sefaret rahibi olarak bulunan Thomas Smith tarafından sipariş edilmiş ve el yazması İngiltere'ye yollandıktan sonra orada basılmıştır. Thomas Smith, bu yazmayı Oxford'da Bodleian kütüphânesi müdürü olan Thomas Hyde'e vermiş ve eser Latince olarak "*Tractatus Alberti Bobovii Turcarum Imperator Mohammedis IV olim interperetis primarii, De Turcarum Liturgia, Peregrinatione Meccana, Circumcisione, Aegrotorum visitatione etc...*" başlığıyla Abraham Farissol tarafından "*Itinera Mundi*" isimli eserin içinde, Oxford'da 1691 yılında basılmıştır. Thomas Hyde'in İngilizce çevirisi ise; "*A treatise concerning the Turkish Liturgy, the Pilgrimage to Mecca, Circumcision, Visiting the Sick etc. by Albertus Bobovius, sometime first interpreter to Mohamed IV Emperor of the Turks, with notes by Thomas Hyde*" başlığı ile Adrian Reeland tarafından yazılmış "*Four Treatises*" isimli eserin içinde 103 ve 150. sayfalar arasında 1712 yılında Londra'da basılmıştır.

⁶³C. BEHAR. a.g.e. s.35.

13.

Adı: "Sarây-ı Enderûn"

Ali Ufkî'nin hayâtta iken basılmış tek eseri bu kitaptır. Basım târihî 1667'dir. Bu yazmanın ekinde 1665 yılında Topkapı Sarayı'daki yangından önce yapılmış sarayın bir krokisi vardır. Bu krokide sarayda bulunan bütün odalar numaralandırılmış ve odaların işlevleri ve kullanılışları anlatılmıştır.

Sarây-ı Enderun'un dört ayrı versiyonu vardır. Bunların yazımı, basımı ve buldukları yer şöyledir:

British Library Harley 3409 numara ile kayıtlı el yazması nüshası. 10 Mayıs 1665 yılında İtalyanca olarak yazılmıştır. John Covell, Ali Ufkî'nin ölümünden sonra bu yazmayı 1667 yılında Londra'ya getirmiştir. Daha sonra eser 27 Şubat 1715 yılında Harley tarafından British Museum'a verilmiştir. Bu yazmanın yazım yeri, Pera olarak kaydedilmiştir. Eserin 144. sahifesinde Alberto Bobovio olarak Ali Ufkî'nin bir imzası vardır.

Bu eserin ikinci yazma versiyonu ise Fransızca'dır. "Memorie sur les Turcs" (Türkler Hakkında Muhtıra) ismi ile yayınlanmıştır. 10 Kasım 1666 yılında yazılmış olan bu el yazmasının iç kapağında Pierre Girardin'in arması vardır. Harvard Üniversitesi Houghton kütüphânesinde MS Fr 103 numara ile kayıtlı olan bu eserde Topkapı Sarayı'nın krokisi yoktur.

Basma olan üçüncü versiyonu Almanca'dır. Çeviri, Nicolaus Brenner'e aittir. Basım târihî; 6 Mart 1667'dir. Viyana'da basılmış olan nüshasının adı: "Serai Enderun; das ist Inwendige beschaffenheit der türkischen Kayserl; rezidentz, zu Constantinopoli die neue burgk genanant samt dero ordnung und gebrauschen so von Alberto Bobovio Leopolitano, durc Nicolaum Brenner in die teutsche sprache übersetzt im jahre Chiristi 1667" olarak geçmektedir. Bu baskı; 144 sayfa olup harita ve resimler içermektedir. Kitabı basan ise, Johann Jacop Kürner'dir. Kitabın bir nüshası Harvard Üniversitesi Houghton Kütüphânesinde, iki tanesi de Avusturya'da Viyana Österreichische Nationalbibliothek' dedir.

Kitabın İtalyanca olan basma son versiyonu; Cornelio Magni'nin İstanbul Seyahatnamesinin bir bölümü olarak basılmıştır. 1679 yılında Parma'da; "Quanto di pui Curioso e vago ha potuto racorre Cornelio Magni Nel primo biennio da esso consumato in viaggi, e di more per la Turchia, Resta distributio inquesta Prima Parte in varie lettere scritte in Italia, le quali principalmente includono l'esame della Metropoli di Constantinopoli, de luoghi aggiacenti, e dell' esercito Ottomano, si in marcia, come in campo, dedicate all Inclita Città di Parma, Sua Patria; Aggiuntavi la relazione del Seraglio del Gran Signore, e delle parte piu recondite di esso, distesa di Alberto Bobovio Leopolitano, trattenuto con nome di Ali Bei, in qualita di Paggio di Musica" ismi ile basılmıştır. Saray-ı Enderun bu kitabın 502-601 sayfaları arasında bulunmaktadır. 1682, 1685, 1692 yıllarında yeni baskıları yapılmıştır. Bu kitapta Topkapı Sarayı'nın krokisi yoktur.

14.

Adı: "Janua Linguarum Reserata sive seminarium... (Dillerin altın kapısı açık)"

Yazarı: Johann Amos Comenius

Çeviren: Ali Ufkî

Çeviri târihi: 1643

Şu anda bulunduğu yer: Bibliotheque Nationale, Turc. 216/II
Ali Ufkî'nin bu eseri basılmadı.

15.

Adı: “Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz“

Yazarı: Ali Ufkî

Yazım târihi: 1060/1650

Şu anda bulunduğu yer: British Library Sloane. No:3114 ve
Bibliotheque Nationale, Ms.Turc 292 (Müsvedde)

İKİNCİ BÖLÜM

A.HÂZÂ MECMÛ'A-İ SÂZ Ü SÖZ'ÜN TÜRK İLİM DÜNYASINDA BİLİNENE KADAR GEÇİRDİĞİ EVRELER

17.yüzyıla ait bu mecmû'a 16. ve 17. yüzyıllara ait pek çok sözlü ve çalgısal eseri içerir. Türk müzik târihî adına çok önem taşıyan bir belge olup, Türk müziğine ait kıymetli verileri günümüze ulaştırabilen, şu ana kadar bilebildiğimiz yegâne târihî eser olması nedeniyle ayrıca paha biçilmez bir değere sahiptir. Bu eser, bu güne dek yerleşmiş pek çok sözel ve çalgısal eserin ya da nazarı bilginin çok büyük bir kısmının, yeniden gözden geçirilerek Türk Müzik dünyasına sunulması gibi müzikolojik anlamda hayâtî bir göreve, biz müzikologları dâvet etmektedir.

Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'ün orijinal el yazması iki tanedir. Bunlardan birisi; Paris'te, National Biblioteque'de, diğeri ise, Londra'da British Library'dedir.

Paristeki müsvedde nüshası

Cönk şeklinde olup, 235X130 mm. boyutlarında 315 yapraktır. Londra'daki yazmanın müsveddesi olarak bilinmektedir. Bu müsvedde nüsha; Ali Ufkî'nin İstanbul'a gelişinden çok daha önceki târihleri içermesi nedeniyle bu defteri Londra'daki yazmasından daha önce yazdığı düşünülebilir. Oldukça yıpranmış olan bu yazmada, Arap harfli metinlerin bir kısmının Latin harfleri ile transkripsiyonu da bulunmaktadır.⁶⁴ Ayrıca bu yazmada, Latince ve İtalyanca ilaç târifleri de vardır. Farklı malzemelerden ve düzensiz olarak yazılmasından ötürü müsvedde olarak nitelendirilmiştir.⁶⁵

Londra nüshası

Transkripsiyonunu yaptığımız bu eserin orijinal yazması; Londra'da, British Library'de, Türkçe eserler kataloğunun 212. sayfasında⁶⁶, Sloane 3114 numara ve "Turkish Songs" adıyla kayıtlıdır. 130X195 mm. boyutlarında ve 184 varaktır.⁶⁷

Mecmû'a hicrî 1060, mîlâdî 1650 yılında yazılmaya başlanmıştır. Bu târihî kitabın kapağına yazdığı şu yazıdan çıkarıyoruz:

⁶⁴Ali Ufkî, *Mecmuâ-i Sâz ü Söz*, Haz: Prof.Dr.Şükrü Elçin, Ankara 1976, s.XVI

⁶⁵Cem BEHAR, *Ali Ufkî ve Mezmurlar*, İstanbul 1990, s.38

⁶⁶Laika KARABEY, "300 Kûsür Sene Evvelinden Kalma Nota Mecmaûsuna Dâir", *Mûsikî Mecmuâsı*, 1 Ocak 1951, sayı:35, s.5-6,8.

⁶⁷Kitabın boyutlarını bu şekilde bildiren Şükrü Elçin'dir. Ancak kitabı ilk olarak Türkçe bir makale ile tanıtan Çağatay Uluçay'dır. Ve o ise kitabın boyutlarından 20X13 cm. olarak sözeder. Bkz: Çağatay ULUÇAY; "Mecmû'a-i Sâz ü Söz", *Türk Musikisi Dergisi*, Aralık 1948, sayı:14, s.4,24.

“Sâhib ve mâlik Ali Bey Es-Santûrî, an sâzendegân-ı Sultan Mehmed, sene, 60”

Yazmada Sultan Mehmed'e ithâfen yazılmış Muhayyer düyek, notaya⁶⁸ düşülen 1075/1664-1665 târihî nedeniyle mecmû'anın 1650 yılında yazılmaya başlanıp uzun yıllar sürdüğü sonucunu çıkarmak mümkündür. Ama kitabı tam olarak hangi târihte bitirdiğine ilişkin vereceğimiz cevap tahminden öteye geçememektedir.⁶⁹

Eserin yazımında, Ali Ufkî'nin, kendisinin dışında başka bir hattat ile de çalıştığını zannediyoruz. Fakat bu hattatın kimliği hakkında kanıtlara dayalı herhangi bilgimiz yoktur.⁷⁰

Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'den ilk sözeden kişi Jacop Spon (1647-1685)'dur. Jacop Spon ve yakın arkadaşı Sir George Wheeler birlikte Anadolu'ya yaptıkları gezi esnasında edindikleri anıları yazarlarken, her iki seyyah da, Ali Ufkî'den aynı sözler ile bahseder. 23 Eylül 1675 ile 16 Ekim 1675 târihleri arasında İstanbul'da bulunurlar. Jacop Spon'un seyahatnamesinin yayın târihî 1678 ve George Wheeler'in ise 1689 târihlerini taşır. Ali Ufkî hakkında şunları yazarlar:

“İngiliz sefâret papazı Mr. Covel bize Türkçe şarkılar gösterdi. Konuya yabancı olduğumuz için pek birşey anlamadık. Ancak Covel söz ve müziklerin pek güzel olduğunu söyledi. Sarayda yetişmiş bir muhtedî Türk şarkılarını bizim usûlümüz ile notaya almış. Bu muhtedînin Türkçe adı Haly Beg imiş. Hıristiyanlık adı da Albertus Bobovius. Gençken Polonya'dan esir olarak getirilmiş. Saraydan çıktktan sonra da önemli bir Dragoman⁷¹ olmuş.”

Buradan da anlaşıldığına göre, Mr.Covel olarak bahsedilen John Covel'in bahsettiği yazma, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'dür. İngiliz sefâret papazı olan Covel, çeşitli yollarla Türkiye'den pek çok kitap alır ve bu şekilde kitaplar İngiltere'ye intikâl eder.

Daha sonra İngiltere'de ölümünden önce Covel, bütün kitaplığını 300 sterlin karşılığında 27 Şubat 1715 târihinde John Harley Earl of Oxford'a satar. John Harley'in bütün basma kitapları ünlü sahraf ve yayıncı Thomas Osborne'a 13.000 sterline satılır. Elyazmaları ise Hearley'in eşi tarafından 1753 yılında British Museum'a bağışlanır. Fakat Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz bu elyazmalarının arasından çıkmaz. Kitap bir şekilde ünlü koleksiyoncu Sir

⁶⁸MSS 78-3. Aybak: HMSS s.324

⁶⁹Cahit Öztelli yazım tarihine ilişkini 1648 tarihini ileri sürmüştü de bunu destekleyecek herhangi bir kanıtı da birlikte vermemiştir. Bkz: Cahit Öztelli, “Ali Ufkî Karacaoğlan ve İstanbul”, Türk Folklor Araştırmaları, sayı:239. s.5308-5310

⁷⁰Şükrü Elçin, eserin yazımındaki diğer yazının ise: Şâir Ali. IV. Mehmed'in sırkatibi Tuğrakeş ve Hattat Bahri Mehmed Paşa, Hattat Behzâd. Şâir ve Kâtip Nisâri ya da Avvâd Ali Bey olabileceği tahmininde bulunmasına rağmen yine de elimizde kesinlik ifade edecek bir kanıt yoktur. Bkz: Ali Ufkî, a.g.e. s.XI.

⁷¹Dragoman: Orta doğuda tercüman ve rehberlere verilen isimdir. Bkz: İngilizce-Türkçe Redhouse Sözlük. İstanbul. 1974. s.287.

Hans Sloane'ın⁷² eline geçer ve onun 1753'de ölümü ile British Museum'a bağış yoluyla intikâl eder. Şükrü Elçin de, British Museum yetkililerinden almış olduğu bilgiyle, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'ün 1753'de kütüphâneye gelişini pekiştirir. Kitap; Sir Hans Sloane'nin müzeye verdiği pek çok kitap arasından çıkar.⁷³

Eseri ilk olarak ele alıp inceleyen Salamon Negri, 1888 yılında, mecmû'a'nın baş tarafına 8 varaklık (ki MSS'de 16 sayfaya karşılık gelmektedir) içindekiler kısmını ekler. Ayrıca zaman zaman da latin harfleri ile rakamlar düşer. Bize göre bu rakamlar Ali Ufkî tarafından değil Salamon Negri tarafından yazılmıştır.⁷⁴ Türkçe bilen ve Arap olduğu sanılan Negri, esâsen eklenen bu Latince içindekiler kısmını 1888 yılında yayınlanan Rieu Kataloğu için hazırlamıştır. Notların Negri tarafından hazırlandığı bu katalogta ifâde edilmektedir. ⁷⁵

B. HÂZÂ MECMÛ'A-I SÂZ Ü SÖZ'ÜN TÜRK İLİM DÜNYASINDA YENİDEN BİLİNMESİ VE DAHA SONRA YAPILANLAR

İlk defa olarak Rıza Nur, 1931 yılında kendi çıkarmış olduğu "*Türk Bilik Revüsü*" isimli dergisinde yayınladığı makâleyle, Fransızca olarak bu yazmayı tanıtır. Yalnız, mecmûanın isminden söz etmez. Koroğlu'ya ait bir eserin fotoğrafını ve yeni notaya çevirisini verir.⁷⁶ Yine Rıza Nur, 1932 yılının Şubat ayında çıkardığı aynı dergide yazmadan oldukça ayrıntılı bir biçimde söz eder.⁷⁷ Fransızca olan bu yazısında, mecmûanın fiziki durumunu anlatır. Mecmûanın boyutlarını verir. Muhtevâsından söz eder. 1937 yılında Mecmûaya bağlı olarak XVII. asırda yaşamış sâz şâirlerini anlatır.⁷⁸

⁷²Vasfi Rıza ZOBU, yazdığı makalesinde yazmayı tanıtmı esnasında günümüze intikaline kadar geçirdiği dönemleri anlatırken, Sloan'ın Mimar olduğundan ve makalesini yazdığı tarihten 110 yıl önce öldüğünden söz eder. Ancak bu bilgileri destekleyen herhangi bir kaynak belirtmez. Bkz: Vasfi Rıza ZOBU, "*Türk Müsîkîsi için Emsalsiz Bir Keşif*", *Cumhuriyet Gazetesi*, 31 Ekim 1950. Aybak: Vasfi Rıza ZOBU, "*Kıymetli Sahne San'atkarı Vasfi Zobu'nun Londra'daki Tetkiklerinden*" (İktibaslar), *Türk Müsîkîsi Dergisi*, Kasım 1950, sa:35, s.6-7, 24.

⁷³Cem BEHAR, *Ali Ufkî ve Mezmurlar*, İstanbul, 1990, s.19-21

⁷⁴Bütün araştırmacılar ellerine geçen bu el yazmalarına 'küçük bertaraf notlar düşer. Bu notların da böyle bir nedenle düşüldüğü kanısındayız. Ancak; eserin transkripsiyonunu yaparken, bütün bu numaraları yok sayarak, sadece Şükrü Elçin'in tıpkı basımında vermiş olduğu sayfa numaralarını esas kabul etmemizin nedeni, böyle bir numaralandırma karmaşasından eseri kurtarmak ve daha sonra bu eser üzerinde çalışmalar yapacak araştırmacılara faydalı olmak amacını taşır. Doğrusu Şükrü Elçin'in kitabı, Kültür Bakanlığı'nca basılıp ucuz ve etkin bir şekilde dağılımla araştırmacılara ulaştırıldığı için yaygın olarak herkesde mevcuttur. Bu nedenden dolayı MSS kısaltmasıyla Şükrü Elçin'in verdiği sayfa numaraların esas kabul ettik.

⁷⁵Ali Ufkî, *Mecmuâ-i Sâz ü Söz*, Ankara, 1976, Haz: Şükrü Elçin, s.XX.

⁷⁶Rıza NUR, "*Keuroghlou*", *Türk Bilik Revüsü-Revue De Turcologie*, Février 1931, s.110.

⁷⁷Rıza NUR, "*Un Manuscrit du Milieu du XVII es Siècle Sur la Musique et la Poésie Turques*", *Türk Bilik Revüsü-Revue De Turcologie*, I, no:2, Şubat 1932, s.136-142

⁷⁸Rıza NUR, "*Köroğlu, Tasbaz, Kuloğlu, Kâtibi*", *Türk Bilik Revüsü-Revue De Turcologie*, Février 1937.

Daha sonra, Türkiye’de Mecmûayı tanıtan Çağatay Uluçay olur.⁷⁹ Yazmanın bulunduğu yeri, fizîki durumunu, içeriğini, fasılların listesini ve Ali Ufkî’nin ismi ve hakkında bilinenlerden söz eder; kitabın müzik târihî açısından öneminden bahseder.

1950 yılında Vasfî Rıza Zobu’ya ait değişik yerlerde basılan bir makâle de Hâzâ Mecmû’a-i Sâz ü Söz’den bahsetmektedir. Bu makâle önce; 31 Ekim 1950 târihli Cumhuriyet Gazetesinde yayınlanır⁸⁰. Daha sonra, aynı makâle Türk Mûsikîsi Dergisi’nde “İktibaslar” başlığı altında yayınlanır.⁸¹ Çağatay Uluçay’ın makâlesinden hiç haberdar değilmişcesine makâlesini yazar. Zobu da, mecmûanın fizîki durumunu ve içeriğini anlatır. Yazma’nın ne şekilde British Museum’a ulaştığını ifâde eder. Aynı müzede başka mûsikî el yazmalarının olduğunu bildirir. Ali Ufkî’nin bu eserinin önemini belirtir. Eserdeki fasılları anlatır. Bu eserin mikrofilmînin mutlaka Türkiye’ye ulaştırılması gerektiğini yazar.

Daha sonra 1951 yılı içinde Hâzâ Mecmû’a-i Sâz ü Söz hakkında iki makâle yazılır. Bunlardan ilki; Laika Karabey’e⁸², ikincisi; Hüseyin Saadettin Arel’e⁸³, aittir. Karabey makâlesinde; Mecmûanın varlığını 1948 yılında Londra’da ilmî bir çalışma için bulunan Salih Murâd Uzdilek’in genç araştırmacı Çağatay Uluçay vâsıtasıyla öğrendiğini, bu nota yazmasının içeriğini bir mektup aracılığı ile Hüseyin Saadeddin Arel’e bildirdiğini anlatır. Bu haberin akabinde Arel, yazmanın kopyasının alınıp alınamayacağını merak eder ve bunu öğrenmesini Uzdilek’ten rica eder. Daha sonra 3.Aralık.1948 günü Uluçay’dan Arel’e gelen mektupta; kopye alınmasına izin verilmediğini ancak sayfası 150 kuruş karşılığı olmak üzere 396 sayfalık bir eserin 600 liraya kopye edilebileceğini yazar. Bu mektubuyla berâber de bir murabba’nın notasını kendi el yazısı ile yazarak gönderir. Karabey ayrıca bu yazısında, Vasfî Rıza Zobu’nun makâlesinde , kitabın ilk defa kendisi tarafından tanıtıldığı intibâ’ını da tenkîd ediyor ve mecmûanın ücretsiz olarak elde edilebilmesi dilekleriyle makâlesini bitiriyor.

Bu yıl yazılan ikinci makâlenin yazarı Arel, makâlesinde; Çağatay Uluçay’ın kendi imkânlarıyla yazmanın fotoğrafını alıp kendisine gönderdiğinden söz eder. Daha sonra da Uluçay’ın gönderdiği fotoğraflar içinde 35.sayfada bulunan Hüseyinî Peşrevi ⁸⁴ ile Kantemiroğlu Edvârî’nda bulunan aynı peşrevi mukayese edip bâzı sonuçlar çıkarır. Ali Ufkî notasına ilişkin bâzı çok küçük saptamalar yapar. Gerek Ali Ufkî notasının gerekse Kantemiroğlu notasının günümüz anlayışına uygun yapılmış çevirilerini de verir. Ayrıca peşrevin usûlü hakkında da bir takım görüşler ileri sürer. 1953

⁷⁹ Çağatay ULUÇAY, “Mecmûâ-i Sâz ü Söz”, Türk Mûsikîsi Dergisi, 1.12.1948. sa:14, s.4-24.

⁸⁰ Vasfî Rıza ZOBU, “Türk Mûsikîsi için Emsalsiz Bir Keşif”, Cumhuriyet Gazetesi, 31 Ekim 1950.

⁸¹ Vasfî Rıza ZOBU, “Kıymetli Sahne San’atkârı Vasfî Zobu’nun Londra’daki Tetkiklerinden”(İktibaslar), Türk Mûsikîsi Dergisi, Kasım 1950. sa:35, s.6-7, 24.

⁸² Laika KARABEY, “300 Kûsür Sene Evvelinden Kalma Nota Mecmûâsına Dâir”, Mûsikî Mecmûâsı, 1 Ocak 1951, sayı:35, s.5-6.8.

⁸³ Hüseyin Saadeddin AREL, “300 Kûsür Senelik Nota Mecmûâsı Hakkında”, Mûsikî Mecmûâsı, 1 Kasım 1951, sayı:45, s.3-6.

⁸⁴ Bu peşrev Şükrü Elçin’in 1976 yılında yayınladığı tıpkıbasımında 19.sayfada bulunan “Pîşrev-i ‘Osmân Paşa El ‘atik” isimli Fasl-ı Hüseyinî’nin ilk eseridir. Ayrıca bu eser yazmanın da ilk notasıdır.

yılına değin bu alanda yapılmış hiçbir çalışma günümüze intikâl etmemiştir. Bu yıl Osman Şevkî Uludağ'ın "Cenknâme"⁸⁵ isimli makâlesinde; Türk Mûsikîsi Târihine mahsûs üç önemli yazma olduğundan ve bunlardan birinin ise Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz olduğundan bahseder. Uludağ, çok kısa olarak mecmûadan söz eder ve faksimilesinin Arel'de olduğunu belirtir. Daha sonra kendi konusu olan Çengnâme'ye geçer.

1959 yılında Reşat Ekrem Koçu'nun İstanbul Ansiklopedisinde, Yılmaz Öztuna; Ali Ufkî Bey maddesinde, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'ün basılması işinin Maarif Vekâleti tarafından Arel nezâretindeki bir heyete verildiğini, fakat Aral'ın vefatı nedeniyle bu işin gerçekleştirilemediğini yazar. Ayrıca yazmanın iki nüshası olduğunu, bunlardan birinin Haydar Sanal'da bulunduğunu diğerinin de, Arel'de olduğunu ve ölmeden önce 1953 yılında bütün kütüphânesi ile birlikte Türkiyat Enstitüsü'ne hediye edildiğini yazar.⁸⁶

1964 yılında, Gültekin Oransay iki ayrı makale ile⁸⁷ bu yılın Şubat ayında Türk Amerikan Derneği işbirliği ile açtığı sergiyi anlatır. Bu makalelerinde sergilediği kitap ve belgeleri tanıtır. Bunların arasında Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'den de örnekler vardır. Yine 1964 yılında basılan, Haydar Sanal'ın "*Mehter Mûsikîsi*" isimli kitabında⁸⁸ XVII. asır mehter mûsikîsini anlatırken, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'den yararlanarak çeşitli nota çevirileri ve o dönemde yaşayan bir mehter mûsikîsi bestecisi ile onların hayât hikâyelerinden söz eder. Besteci olarak sâdece Hammâlî ismini verir. Pişrev-i Hasan Cân, Pişrev Litabl-ı 'Alem Kazakyan, Pişrev-i Hammâlî, Pişrev-i Benefşe-zâr, Pişrev-i Tabakat-ı Benefşe-zâr, Pişrev-i Şükûfezâr, Pişrev-i Şukûfezâr Nâzîresi, Pişrev-i Şedd-i 'Asr, Pişrev-i At Nakli, Pişrev-i Nefri Dem, Pişrev-i Alay Düzen, Pişrev-i Sancak isimli eserlerin notalarını da eski batı notasından günümüz notasına aktarır.

1968 yılında, Cafer Ergin'in yaptığı, Mûsikî Mecmûası'nda yayınlanan seri makâlesi oldukça önemli bir çalışma olarak göze çarpmaktadır. Mayıs 1968 ve Mayıs 1970 yılları târihleri arasında devam eden bu çalışmada, yazmanın bir kısmı, eksikleri yanlışları olmasına rağmen latin harflerine aktarılır.

1969 yılı içinde iki makâleye rastlıyoruz. Bu her iki makâle de Cahit Öztelli'ye ait.⁸⁹ Öztelli; Nisan 1969'da yazdığı makâlede, Şahinoğlu'nun bâzı şiirlerinin Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de bulunduğunu yazıyor. Ayrıca; kesinlikle yanlış olarak bu eserin bir kaç bin parça nota içerdiğini de bildiriyor. Bu yanlış iddia, bizde sanki yazmayı görmediği veyâ bir kısmından haberdar olduğu izlenimini veriyor. Öztelli, bu yılın Haziran ayında yayınlanan ikinci makâlesinde Karacaoğlan'a ait iki türküden söz eder. Bu türkülerin doğru olmayan ve eksik notalarını verir. Ayrıca Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'ün tüm

⁸⁵Osman Şevkî ULUDAĞ, "Cenknâme", *Mûsikî Mecmuâsı*, 1 Nisan 1953, sayı:62, s.57. (Doğrusu Çengnâme'dir. Bir mürettep hatası olmalı.)

⁸⁶Reşat Ekrem KOÇU; *İstanbul Ansiklopedisi*, İstanbul 1959, c.2, s.719-720.

⁸⁷Gültekin ORANSAY, "*Türkiye'nin 500 yıllık Küğ Yaşamından Belgeler II*", *Mûsikî Mecmuâsı*, Temmuz 1964, sayı: 197, s.154.

⁸⁸Haydar SANAL, *Mehter Mûsikîsi (Bestekâr Mehterler-Mehter Havaları)*, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul, 1964, s.150-254.

⁸⁹Câhit ÖZTELLİ, "*XVII.yüzyıl Şairlerinden Şahinoğlu*", *Türk Folklor Araştırmaları*, Nisan 1969, sayı:327, s.5256-5259 ve "*Ali Ufkî Karacaoğlan ve İstanbul*", *Türk Folklor Araştırmaları*, Haziran, 1969, sayı:239, s:5308-5310.

yönleri ile Millî Folklor Enstitüsü tarafından yayına hazırlandığını bildirir. Ancak mecmûanın tıpkıbasımı, Şükrü Elçin'in yazdığı giriş yazısıyla Kültür Bakanlığı tarafından yapılır.

1972 yılında, kitap olarak Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'den yararlanılarak yapılan Cahit Öztelli'ye ait "Evlerinin Önü" isimli çalışmayı görmekteyiz⁹⁰. Öztelli bu çalışmasında, pekçok türkünün sözlerini verir. Eski türküler başlığı altında, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'den aldığı 14 türkünün sözlerini günümüz yazısına aktarır.

Bundan sonra, Şükrü Elçin'in çalışmaları görülür. 1972 yılında, biri iki ayrı sayıda seri olarak yayınlanan beş makâle, bu bilim adamımız tarafından yazılır. Elçin 1972 yılında yayınladığı ilk makalesinde⁹¹ Daha sonra yayınladığı makâlesinde⁹²; ilgili yazısını, daha önce Cafer Ergin tarafından yapılan bir kısım çevirilerinin yanlışlığı nedeniyle tekrar yayınlamak ihtiyacı ile kaleme aldığını anlatır. Burada, Kâtip Ali'ye ait on şiiri verir. Bu makalenin ikinci bölümünde de Kâtip Ali'ye ait oniki şiiri daha verir. Bu yıl yayınladığı ikinci makâle ise⁹³; Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de bulunan ve Şahinoğlu'na ait olan on eserin sözlerini verir. Üçüncü makâlesinde⁹⁴; Ali Ufkî'ye ait, Oxford Bodleian Kütüphanesinin "Hyde" kitapları arasında, 43 numara ile kayıtlı olan 1666 târihli Türkçe-Latince yazma gramerinin içinde iki bestesinin sözleri ile birlikte olduğunu bildirir. Bu bestelerden birinin ise çok küçük bir kaç değişiklik ile Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de bulunduğunu, diğerinin ise bilinmediğini anlatır. Bu iki bestenin nota ve sözlerini içeren notaları kendi el yazısı ile verir. Bu yıl yazdığı dördüncü makalede ise⁹⁵; Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de bulunan Tasbaz Ali'ye ait beş eserin güftesi ile Tasbaz Ali'nin yaşadığı zaman ve hayâtı hakkında bir takım tahminlerde bulunur.

1973 yılında yine Şükrü Elçin'in bir makalesini görüyoruz.⁹⁶ Bu makalede Elçin, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de bulduğu, Armutlu'ya ait bir eserin güftesini veriyor ve Armutlu'ya ait kısa bilgiler aktarıyor.

Bundan sonra Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz ve Ali Ufkî üzerinde yapılan çalışmalar 1975 târihîni taşır. Wilh. Jacobowsky'ye ait bu makalede⁹⁷ Ali Ufkî üzerinde oldukça teferruatlı bilgi verilir. Özellikle onun minyatür ressamı olduğu belgelerle kanıtlanmaya çalışılır.⁹⁸

⁹⁰ Cahit ÖZTELLİ; *Evlerinin Önü (Halk Türküleri)*, Hürriyet Yayınları, İstanbul, 1972, s.366-399.

⁹¹ Şükrü ELÇİN, "Saz Şairlerimizden Koroğlu Hakkında", *Türk Kültürü*, Mayıs 1972, sayı:115, s.430-434.

⁹² Şükrü ELÇİN, "Kâtip Ali'nin Bilinmeyen Şiirleri" I-II", *Türk Folklor Araştırmaları*, Mayıs-Haziran 1972, sayı:274-275, s. (6305-6307)(6339-6341)

⁹³ Şükrü ELÇİN, "Şahinoğlu ve Bilinmeyen Şiirleri", *Türk Kültürü*, Ekim 1972, sayı:120, s.27-35.

⁹⁴ Şükrü ELÇİN, "Ali Ufkî'nin Bilinmeyen Besteleri", *Türk Kültürü*, Kasım 1972, sayı:121, s.48-51.

⁹⁵ Şükrü ELÇİN; "Tasbaz Ali". *Türk Folklor Araştırmaları*, Kasım 1972, sayı:280, s. 6471-6472.

⁹⁶ Şükrü ELÇİN; "Sazşâiri Armutlu'nun Bir Şiiri", *Türk Folklor Araştırmaları*, Temmuz 1973, sayı:288, s. 6688.

⁹⁷ Şükrü ELÇİN; "Albertus Bobovius Acaba Minyatür Ressamı Sarışın Polonyalı Türk Ali Bey Mi?", *Türk Kültürü*, Ekim 1975, sayı:156, s.361-367 (41-47).

⁹⁸ Ali Ufkî Beyin minyatür yönü hakkında geniş bilgi için bkz: s.13

1976 yılının Mart ayında, Cahit Öztelli yazdığı makalesinde⁹⁹; Ali Ufkî Bey demenin yanlış olduğu ve Ali Ufkî Ağa denmesi gerektiğini, Ali Ufkî'nin kısa bir yaşamını ve müzik târihî içindeki yerini, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz vâsıtasıyla bulduğu o dönemde yaşayan bâzı bestecilerin adlarını ve Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz üzerinde yapılması gerekenleri içeren temennilerini bildirir. Aynı yılın Ağustos ayında, Öztelli'nin makalesiyle başlayan ağa mı? bey mi? tartışmasına karşılık olarak Gültekin Oransay yazdığı makalede¹⁰⁰; hiçkimsenin bey olarak doğmayacağını, fakat daha sonra paşa, bey, dede gibi ünvanlar alacağını ve bu ünvanlar ile anılacağı, Ali Ufkî'nin ölüm târihinin 1672 olması gerektiği konusundaki fikirlerini belgeleriyle açıklamaya çalışır. Daha sonra, Haydar Sanal; 4-9 Ekim 1976 günleri arasında İstanbul'da düzenlenen II. Milletler Arası Türkoloji Kongresinde verdiği bildiri ile Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz üzerinde yaptığı çalışmaları anlatır. Özellikle, usûlleri ifâde eden sayıların Siyâkat rakamı olduğunu savunur ve gerekçelerinden söz eder.¹⁰¹ Nihâyet, kongrenin akabinde Ekim ayının sonlarına doğru, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'ün tıpkıbasımı yapılır¹⁰². Bu yayını basıma Şükrü Elçin hazırlar. Şükrü Elçin; bu kitapta yazmanın British Museum'daki nüshasının tıpkıbasımını verir. Verilen tıpkıbasım 328 sahifiden meydana gelmiştir. Elçin bu çalışmasını oluştururken, boş sayfaları doğal olarak yayına almamıştır. Oysa boş sayfalarla birlikte yazma 184 varak, yani 368 sayfadır. Bu durumu ve ayrıca; Ali Ufkî'nin hayâtı ile eserlerini içeren yirmiyedi sayfalık bir giriş yazısını da kitabın başına ekler. Bütün Türk Müzikoloji dünyası kitabın aslına erişir ama, baskı kalitesi oldukça kötüdür ve bu kitabın üzerinde çalışma yapmak imkânsız denecek kadar zordur. Bu nedenle de Ekim 1976'da Mete Görün, yazdığı makale¹⁰³ ile durumu tenkît eder. Bu yıl yazılan son makale ise; Oransay'ın Öztelli'ye verdiği karşılığa cevap olarak yazılır. Öztelli de cevabında, Oransay'ın Ali Ufkî'nin hakkında doçentlik tezi nedeniyle yazdıklarını eleştirir.

Şükrü Elçin yazmanın tıpkıbasımını yayınladıktan sonra, 1977 yılında ilk çalışmayı da kendisi yapar. Ocak ayında yazdığı makalede; Öksüz Aşık'ın yaşadığı dönemi kesinliğe kavuşturur. Bunu Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de bulunduğu Öksüz Aşık'a ait bir şiir aracılığı ile bulduğunu anlatır. Mecmûanın ilmî kıymetini ortaya koyar.¹⁰⁴ Cahit Öztelli, 1977 yılında yazdığı makale ile;¹⁰⁵ Şükrü Elçin'in çalışmasını değerlendirir. Baskı kalitesinin iyi olmadığından ve bâzı sayfaların eksik olduğundan söz eder.

⁹⁹Cahit ÖZTELLİ; "Ali Ufkî Ağa ve XVII.yy.ın Bilinmeyen Bestecileri", Mûsikî Mecmuası, Mart 1976, sayı:317, s.4-6.

¹⁰⁰Gültekin ORANSAY; "Santurcu Ali Ufkî Beğ Konusunda Birkaç Düzeltme", Türk Folklor Araştırmaları, Ağustos 1976, sayı:325, s. 7721-7723.

¹⁰¹Ali Haydar SANAL; "Siyakat Rakamlarının XVII.Yüzyıl Türk Mûsikîisi Notasyonundaki Yeri ve Bazı Açıklamalar ", II.Milletler Arası Türkoloji Kongresi (4-9 Ekim 1976) Tebliğ Özetleri, s.75-76.

¹⁰²Ali UFKÎ; Mecmuâ-i Sâz ü Söz, Haz: Şükrü ELÇİN, Kültür Bakanlığı Türk Mûsikîisi Eserleri: 1, 1976.

¹⁰³Mete GÖRÜN; "Ali Ufkî'nin Başına Gelenler", Mûsikî Mecmuası, Ekim 1976, sayı:324, s.4-5.

¹⁰⁴Şükrü ELÇİN; "Öksüz Aşık'ın Bir Şiiri", Türk Kültürü, Ocak 1977, sayı: 171.

¹⁰⁵Bkz: Cahit ÖZTELLİ; "Mecmuâ-i Sâz ü Söz", Mûsikî Mecmuası, Şubat 1977, sayı: 328, s.13-15.

Şubat 1978 târihleri arasında düzenlenen 1.Millî Türkoloji Kongresinde, Gültekin Oransay tarafından verilen bildiride;¹⁰⁶ Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'den dolayı olarak söz edilmesine rağmen, Ali Ufkî'nin hayâtına ilişkin önemli saptamalar yapılır. Ayrıca Ali Ufkî'nin yazdığı "Sarayı Enderun" isimli kitabında verdiği bilgilere dayanarak Osmanlı Sarayında 17.yüzyıl ortalarında Türk Mûsikîsinin durumu hakkında önemli bilgiler verilir.

Mecmû'ai Sâz ü Söz üzerinde en önemli çalışmalar, Muammer Uludemir imzasını taşır. Uludemir'in yaptığı çalışmalar şöyledir:

1985 yılında yazdığı seri makaleleriyle¹⁰⁷ Hâzâ Mecmû'ai Sâz ü Söz'de geçen usûlleri anlatır.

1986 yılında yazdığı makale ile ¹⁰⁸notalarda bulunan değiştirme işâretleri ve anahtarlardan söz eder.

1987 yılında yazdığı makalesinde¹⁰⁹ Hâzâ Mecmû'ai Sâz ü Söz'de bulunan notaların tümünü bir liste halinde verir.

1989 yılında; o güne kadar Hâzâ Mecmû'ai Sâz ü Söz üzerinde yazmış olduğu makaleleri içeren fotokopi ile çoğaltılmış bir kitapçık yayınlar¹¹⁰.

1991 yılında; kısıtlı imkânlarıyla, Hâzâ Mecmû'ai Sâz ü Söz'de bulunan çalgısal semâîleri¹¹¹ ve murabba'ların¹¹² transkripsiyonunu yayınlar.

1992 yılında; Hâzâ Mecmû'ai Sâz ü Söz'de bulunan türkülerin¹¹³ transkripsiyonunu Türk müzikolojisine kazandırır.

Bu ana kadar Hâzâ Mecmû'ai Sâz ü Söz üzerinde yapılan çalışmaları tek tek târih sırasıyla verdik. Bu çalışmaların yanısıra, pek çok kişi dolaylı olarak da olsa çeşitli biçimlerde, Ali Ufkî ve onun diğer eserleri üzerinde çalışmalar yapmışlardır. Onlar direkt olarak Hâzâ Mecmû'ai Sâz ü Söz üzerine yapılan çalışmalar olmadığı için burada belirtmedik.

¹⁰⁶Gültekin ORANSAY, "Santurcu Ali Beğ'e Göre XVII.Yüzyıl Ortalarında Osmanlı Sarayında Musiki", Birinci Millî Türkoloji Kongresi (İstanbul 6-9 Şubat 1978) Tebliğler. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkiyat Enstitüsü, Kervan Yayınları, İstanbul, 1980, s.517-520.

¹⁰⁷Muammer ULUDEMİR, "Mecmuâ-i Sâz ü Söz'de Usûller", Mûsikî Mecmuâsı, Mart 1985, sayı: 408 ve devamı.

¹⁰⁸Muammer ULUDEMİR, "Mecmuâ-i Sâz ü Söz'de Anahtarlar ve Arızalar", Mûsikî Mecmuâsı, Haziran 1986, sayı: 413, s.16-19.

¹⁰⁹Muammer ULUDEMİR, "Mecmuâ-i Sâz ü Söz'de Notalar", Koro, Nisan 1987, sayı:2,s.24.

¹¹⁰Muammer ULUDEMİR, Mecmuâ-i Sâz ü Söz (Bildiriler), İzmir, 1989.

¹¹¹Muammer ULUDEMİR, Mecmuâ-i Sâz ü Söz (Çalgısal Semâîlerin Nota Çevirileri), İzmir, (Ocak) 1991.

¹¹²Muammer ULUDEMİR, Mecmuâ-i Sâz ü Söz (Murabba'ların Nota Çevirileri), İzmir, (Mart) 1991.

¹¹³Muammer ULUDEMİR, Mecmuâ-i Sâz ü Söz (Türküler), İzmir, (Ocak) 1992.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HÂZÂ MECMÛ'A-İ SÂZ Ü SÖZ'ÜN İNCELENMESİ

Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz; pek çok notayı içeren, 17.asırın önemli bir yazması olmasının yanısıra, berâberinde pek çok metni de günümüze getirmesi nedeniyle, oldukça kıymetlidir.

Yazma, fasıllardan oluşturulmuştur. Bu fasıllar; makâmlara göre tasnif edilmiş, her makâmda oldukça çeşitli örnekler verilmiştir. Verilen bu örneklerin yanısıra bazan bertaraf olarak, bazan da çeşitli yazı karakterleri ile ders verici dizeler de bulunmaktadır. Bu dizelerin arasında; ilaç târifleri, müstehcen şiirler, yâveler, hicvler ve şakalara da rastlamak mümkündür.

Görüldüğü gibi yazma iki önemli vasfa sahiptir. Bunlardan biri notalar, diğeri ise metinlerdir. Biz incelememizi, bu iki ana konu başlığı altında toplayarak gerçekleştirmeye çalıştık.

I. HÂZÂ MECMÛ'A-İ SÂZ Ü SÖZ'DE NOTALAR

Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'deki notalar; kırmızı mürekkeple yazılmış dizek üzerine siyah mürükkeple yazılıdır.¹¹⁴

Notalar, eski batı notasından günümüz notasına aktarılırken iki metod izlenmiştir.

a. Uzun yol

1. Soldan sağa yazılmış notalar, sağdan sola olarak yazılır.

2. Birlik nota birimi, eserin durumuna göre ikiye ya da dörde bölünür.

3. HMSS'de genellikle birinci çizgi üzerine konulan do anahtarı kullanılmıştır. Çok az eserde ikinci çizgideki do ve birinci ve üçüncü çizgideki sol anahtarı kullanılmıştır. Bunlar, ikinci çizgideki sol anahtarına aktarılır.

4. Daha sonra bugün Türk mûsikîsinde kullandığımız Bolahenk düzenine uyum sağlaması için bir tam beşle tize aktarılır.

b. Kısa yol : Notalar dördüncü çizgi üzerindeki fa anahtarı ile yazılmış gibi düşünülür. Nota isimleri aynen sol anahtarı ile dizek üzerine geçirilir.

Notaları yukarıda ifâde ettiğimiz yöntemlerle günümüz notasına aktardıktan sonra, eğer istenirse bugün kullandığımız makâmların arızalarına uygun düzenleme yapılabilir. Ayrıca ölçü çizgileri kullanılmaması nedeniyle ölçü çizgileri belirtilmediğinden bu durum da usûle göre düzenlenebilir. Ancak

¹¹⁴Çağatay ULUÇAY; "Mecmû'a-i Sâz ü Söz" , Türk Musikisi Dergisi, Aralık 1948, sayı:14. s.4.24.

biz çevirimizi yaparken, bu tür eklemeleri yapmamayı tercih ettik. Çünkü, bu yazma üzerinde bizden sonra çalışma yapacak müzikologların o dönemin müzik anlayışına ilişkin değişik fikirler üretebilmeleri için, eserin aynen çevirisine ihtiyaç duyacaklardır. Daha sonra yapılan çalışmalar ve ortaya çıkarılan yeni fikirler vasıtasıyla notaların gerçek konumu tesbât edilecektir. Biz bu çeviriyi yapıp kendi yorumumuzu da eklemeyi uygun bulduk. Notaları kendi vardığımız neticeye uygun olarak düzenlemeyi yukarıda anlattığımız nedenlerle uygulamadık.

A. FASILLAR VE MUHTEVİYATI

Notalar, 22 değişik makâmdan oluşturulmuş fasıllar halinde verilmiştir. Eserde, böylece verilen sözlü ve çalgısal eserlerin toplamı 544'dür. Fasıllar ve ihtivâ ettiği türlerin dağılımı şöyledir:

Fasl-ı Hüseyinî : 2 İlâhi, 11 Murabba', 26 Pişrev, 2 Raks, 2 Raksiyye, 6 Çalgısal Semâî, 4 Sözel Semâî, 3 Şarkî, 1 Tekerleme, 21 Türkü, 5 Varsağı olmak üzere toplam 83 eser.

Fasl-ı Muhayyer: 2 İlâhi, 6 Murabba', 8 Pişrev, 2 Çalgısal Semâî, 5 Sözel Semâî, 1 Tekerleme, 38 Türkü, 11 Varsağı ve 1 türü belirlenemez sözel eser olmak üzere toplam 74 eser.

Fasl-ı Nevâ: 1 Notasız, 10 Murabba', 14 Pişrev, 5 Sözel Semâî, 4 Çalgısal Semâî, 3 Tesbîh, 7 Türkü, 7 Varsağı olmak üzere toplam 51 eser.

Fasl-ı Uşşâk: 5 Murabba', 1 Nakş, 11 Pişrev, 1 Raksiyye, 3 Sözel Semâî, 3 Çalgısal Semâî, 4 Türkü, 7 Varsağı olmak üzere toplam 35 eser.

Fasl-ı Beyâtî: 4 Murabba', 4 Pişrev, 1 Raks, 2 Sözel Semâî, 2 Çalgısal Semâî, 1 Türkü, 7 Varsağı olmak üzere toplam 21 eser.

Fasl-ı Acem: 13 Pişrev, 5 Murabba', 2 Sözel Semâî, 2 Çalgısal Semâî, 7 Türkü, 3 Varsağı, 1 Yelteme, 4 Tesbih ve 1 türü belirlenemeyen çalgısal eser olmak üzere toplam 38 eser.

Fasl-ı Sabâ: 6 Murabba', 9 Pişrev, 2 Çalgısal Semâî, 1 Sözel Semâî, 2 Tesbih, 1 Türkü ve 1 notasız olmak üzere toplam 22 eser.

Fasl-ı Çargâh: 3 Pişrev, 1 Çalgısal Semâî, 3 Yelteme olmak üzere toplam 7 eser.

Fasl-ı Segâh: 5 Murabba', 1 Nakş, 11 Pişrev, 1 Raksiyye, 6 Çalgısal Semâî, 5 Sözel Semâî, 1 Şarkî, 7 Türkü, 2 Varsağı olmak üzere toplam 39 eser.

10.Fasl-ı Râst: 2 İlâhi, 9 Murabba', 15 Pişrev, 1 Raks, 1 Raksiyye, 3 Çalgısal Semâî, 4 Sözel Semâî, 2 Tesbîh, 1 Tevhîd, 1 Türkü, 2 Varsağı olmak üzere toplam 41 eser.

11.Fasl-ı Mahur: 5 Murabba', 3 Pişrev, 1 Raksiyye, 1 Çalgısal Semâî, 3 Sözel Semâî, 1 Şarkî ve 1 Türkü olmak üzere toplam 15 eser.

12.Fasl-ı Evç: 2 İlâhi, 5 Murabba', 5 Pişrev, 1 Çalgısal Semâî, 3 Sözel Semâî, 1 Tesbîh, 4 Türkü, 1 Varsağı olmak üzere toplam 22 eser.

13.Fasl-ı Irak: 4 Murabba', 9 Pişrev, 1 Çalgısal Semâî, 1 Savt, 3 Türkü olmak üzere toplam 18 eser.

14.Fasl-ı Nihâvend: 3 Pişrev ve 1 Çalgısal Semâî olmak üzere toplam 4 eser.

15.Fasl-ı Uzzâl: 6 Pişrev, 2 Çalgısal Semâî ve 4 Türkü olmak üzere toplam 12 eser.

16.Fasl-ı Nişâbûr: 2 Murabba', 4 Pişrev, 1 Çalgısal Semâî, 2 Sözel Semâî ve 1 belirlenemez olmak üzere toplam 10 eser.

17.Fasl-ı Sünbüle: 1 Pişrev ve 1 Çalgısal Semâî olmak üzere toplam 2 eser.

18.Fasl-ı Şehnâz: 2 Pişrev ve 1 Çalgısal Semâî olmak üzere toplam 3 eser.

19.Fasl-ı Nikriz: 2 Murabba', 4 Pişrev, 1 Çalgısal Semâî ve 1 Sözel Semâî olmak üzere toplam 8 eser.

20.Fasl-ı Bûselik: 1 Murabba', 2 Pişrev ve 1 Sözel Semâî olmak üzere toplam 4 eser.

21.Fasl-ı Aşîran Bûselik: 3 İlâhi, 2 Murabba', 5 Pişrev, 2 Çalgısal Semâî, 1 Türkü, 1 Varsağı olmak üzere toplam 14 eser.

22.Fasl-ı Hisâr: 4 İlâhi, 2 Murabba', 1 Nakş, 2 Pişrev, 1 Çalgısal Semâî, 6 Tesbîh, 4 Türkü ve 1 Varsağı olmak üzere toplam 21 eser.

B. KULLANILAN MÛSİKÎ TERİMLERİ¹¹⁵

HMSS; ihtivâ ettiği müzik eserleri ve güfteler ile olduğu kadar, terminolojisi ile de Türk Mûsikîsi için kıymetli veriler sunan vazgeçilmez târihi değeri olan bir eserdir. Şimdi, notalı eserlerde kullanılan bütün mûsikî terimlerini açıklayarak o dönem ile bugün arasında ne gibi farklar oluştuğunu ortaya koymaya çalışalım.

Ağır: Kitapta sâdece bir yerde kullanılan ve eserin temposunun düşük tutulması gerektiğini ifâde eden bir terim.¹¹⁶

Bend-i Evvel: Bir manzumeyi meydana getiren; üçer, dörder, beşer, altışar v.b mısralık parçalardan herbirine bend adı verilir. Herhangi bir müzik eserini oluşturan bu bendlerden ilkinde "*Bend-i Evvel*" denmiştir.¹¹⁷ Bu terim, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de sâdece bir eserde geçmektedir.¹¹⁸

Bend-i Sâni: Herhangi sözlü müzik eserini oluşturan bendlerden ikincisine verilen isim. Bu terim, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de sâdece bir eserde geçmektedir.¹¹⁹

Bundan Mülâzimeye: Bu terim açıkça verdiği anlam gereği kullanılmıştır. Bu ibâre yazılı yerden mülâzimeye dönüleceğini ifâde eder. Bir Pişrevde bu ibâreye rastlanmıştır.¹²⁰

Eyzan: Bu terim sözlük anlamı olarak; "bilindiği gibi, yukarıda olduğu gibi" anlamına gelmektedir. Daha çok sözlü eserlerde, kıtaların son mısra'larının tekrar edildiği zaman aynı kelimeler yerine eyzan terimi kullanılmıştır. Sâdece bir Pişrevde¹²¹ rastladığımız bu terimin çalgısal

¹¹⁵Burada açıklanan terimler alfabetik sıra ile düzenlemiştir.

¹¹⁶MSS s.133; Varsağı.

¹¹⁷Seyit Kemal KARAALIOĞLU, *Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü*, İstanbul, 1978, s.98.

¹¹⁸MSS s.134; Nakş-ı 'Uşşâk.

¹¹⁹MSS s.134; Nakş-ı 'Uşşâk.

¹²⁰MSS s.66-1; Pişrev-i Gamze-kâr.

¹²¹MSS s.65-1; Pişrev-i Cihânârâ.

eserlerde de aynı işleve sahip olduğu ve yine daha önceki hânelerde kullanılan ve artık çalanlar tarafından âşikâr bilinen bölmenin tekrar edileceğinin bildiren bir terim olarak kullanılmıştır. Bu terim mülazime yerine kullanılmamıştır. Mülazime ile karıştırılmamalıdır.

Firûdâşt: Nağme ve ahenge son vermek ve işi nihayete erdirtmek.¹²² Bu terim, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Sözü'de sâdece bir eserde geçmektedir.¹²³

Firûd âmed: Sert çalınmakta iken yumuşak çalınması gerektiğini ifâde eden bir terim.¹²⁴ Bu terim, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Sözü'de sâdece üç eserde geçmektedir.¹²⁵

Hâne-i Evveli: Bugün kullandığımız Birinci Hâne yerine o zaman kullanılan terim. Bu terim yerine çoğunlukla "Serhâne" kullanılmıştır. Bu terim, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Sözü'de altı eserde geçmektedir.¹²⁶

Hâne-i Sâni: Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Sözü'de verilen çalgısal eserlerin -bir tanesi dışında- tümünde, bugün kullandığımız ikinci hâne yerine kullanılan terim.

Hâne-i Sâlis: Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Sözü'de verilen çalgısal eserlerin -bir tanesi dışında- tümünde, bugün kullandığımız üçüncü hâne yerine kullanılan terim.

Hâne-i Râbi: Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Sözü'de verilen peşrevlerin dört tanesinde bulunan, bugün dördüncü hâne anlamında kullandığımız bir terim.¹²⁷

İkinci Hâne: Bugün yaygın olarak peşrev ve sâz semâîlerinde kullanılan bu terim, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Sözü'de sâdece bir peşrevde kullanılmıştır. Kesinliğinden emin olmamakla birlikte, belki de bugün kullandığımız bu terim ilk defa bu dönemde kullanılmış olabilir.¹²⁸

Kerr: Tekrar anlamına gelen bir Arapça kelime¹²⁹. Bu terim Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Sözü'de sâdece bir eserde kullanılmıştır.¹³⁰

Mahatt: Bu terim herhangi bir eserde kullanılmamıştır. Sâdece Ali Ufkî tarafından bertaraf bir yazı ile açıklanmıştır.¹³¹ Açıklama bugünkü Türkiye Türkçesi ile anlaşılacak kadar nettir: "*Mahatt: Mûsikârlar arasında tamam bir besteyi ya faslı bitirecek mahalde son kelâmı âheste âheste okumağa*

¹²²Ziya ŞÜKÜN, Farsça-Türkçe Lügat (Gencine-i Güftâr Ferhengi Ziya), İstanbul, 1984, c.III, s.1432.

¹²³MSS s.190; Yelteme.

¹²⁴Z. ŞÜKÜN, A.g.e. s.1432.

¹²⁵MSS s.190; Yelteme, Diğer, Diğer Meşhûr.

¹²⁶MSS s.64; Pîşrev-i Ciğerdelen, MSS s.65; Pîşrev-i Cihân-ârâ, MSS s.148; Semâ'î Sâhib-ül Kitâb, MSS s.169; Pîşrev-i 'Amûd El Kayyâs, MSS s.209; Semâ'î Solâkzâde, MSS s.212; Pîşrev-i Ferahfezâ.

¹²⁷MSS s.19; Pîşrev-i 'Osman Paşa El-'Atik, MSS s.55; Pîşrev-i Çâr Usûl, MSS s.228; Pîşrev-i Tabakât Benefeşzâr, MSS s.232; Pîşrev-i Se Darb Tozkoparan.

¹²⁸MSS s.279; Pîşrev- Solakoğlu.

¹²⁹Ferit DEVELLIOĞLU, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat, Ankara, 1990, s.611.

¹³⁰MSS s.174; Yelteme Bulgârî.

¹³¹MSS s.25.

dirler.” Görüldüğü gibi bu terim bugün kullandığımız “Ağırlaşarak” veya “Ritardando” terimlerinin ifade ettiği manada kullanılmıştır.

Miyanhâne: Kelime olarak; miyan=orta, hâne=yer anlamına gelen ve bugün sâdece “*meyan*” olarak bilinen, daha çok sözlü eserlerde tiz bölgeye verilen isim. Hâzâ Mecmû‘a-i Sâz ü Söz’de ise, ikinci hâne yerine kullanılmıştır. Bu terim, sâdece üç peşrevde geçmektedir.¹³²

Mu‘ahhar: Daha sonra çalınması gerekli olan kısmı ifade etmek için kullanılan bu terime, Hâzâ Mecmû‘a-i Sâz ü Söz’de bir eserde rastlıyoruz.¹³³

Mukaddime: Önce icra edilmesi gereken bölüm için kullanılmıştır. Bir eserde görülmüştür.¹³⁴

Mülâzime: Peşrev ve sâzsemâîlerinde her hâne sonunda çalınan kısma verilen ad. Bu terim Hâzâ Mecmû‘a-i Sâz ü Söz’de kısaltma olarak Mü.(Mim ve he) ve sâdece M. (mim) olarak gösterilmiştir.

Mülâzime Serhâne: MSS s.223; Pîşrev-i Nefir-i Dem;

Perseng: Bu terim Ferhengi Ziya’da “*parseng*” olarak geçer.¹³⁵ Devellioğlu ise “perseng” sözcüğünü vererek, “parseng”e gönderme yapar ve anlamını orada verir¹³⁶. Buradan iki kelimenin aynı anlama sahip olduklarını çıkarıyoruz. Parseng; Terâzinin gözlerini denkleştirmek için hafî taraflarına ilave edilen taş olarak açıklanmaktadır. Buradan çıkardığımız anlam gereği bugün kullanmakta olduğumuz aranağmeye karşılık, o zamanlar kullanılmış bir terim olduğu sonucuna varmak mümkündür. Parseng; daha sonra söylenecek ya da çalınacak bir başka parça ile aralarında kalan boşluğu doldurmak amacı ile yazılmış küçük ezgiler olarak tanımlanabilir. Hâzâ Mecmû‘a-i Sâz ü Söz’de dokuz eserde bu terime rastlanmaktadır.¹³⁷

Serbend: Çalgısal eserlerde kullanılan bu terim, son bölüm anlamında kullanılmıştır. Bu bölümden sonra mülâzime çalınarak eser tamamlanmaktadır.¹³⁸

Serhâne: Peşrev ve Sâzsemâîlerde birinci hâne yerine kullanılan terim. HMSS’de yer alan bütün peşrev ve sâzsemâîlerinde bu terime rastlamak mümkündür.

¹³²MSS s.175; Pîşrev-i Dilnevâz, MSS s.176; Pîşrev-i Nâz-ı Niyâz, MSS s.182; Pîşrev-i Torlâk.

¹³³MSS s.288; Pîşrev-i Küçek Şehnâz.

¹³⁴MSS s.288; Pîşrev-i Küçek Şehnâz

¹³⁵Ziya ŞÜKÜN, *Farsça-Türkçe Lügat (Gencine-i Güftâr Ferhengi Ziya)*, İstanbul 1984, c.I, s.418.

¹³⁶Ferit DEVELLİOĞLU, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara 1990, s.1032 ve 1022 .

¹³⁷MSS s.23;Şarkı, MSS s.67; Pîşrev-i Mîr Bağdad, MSS s.67; Türkî Berây-ı Firâk, MSS s.69; Türkî Mahabbet, MSS s.Türkî Berây-ı Mahabbet, MSS s.72-73; Pîşrev-i ‘Acem Kümesi, MSS s.79; Türkî Berây-ı ‘Aşk, MSS s.92; Türkî Berây-ı Firâk, MSS s.94; Türkî Şikâyet Ez Felek.

¹³⁸MSS s.46; Pîşrev-i Melek Cân, MSS s.52-53; Pîşrev-i Hasan Cân, MSS s.71; Pîşrev-i Mısr, MSS s.74; Semâ’î, MSS s.86-87; Pîşrev-i Vârsağı, MSS s.105; Cengi Harbi, MSS s.107; Semâ’î, MSS s.113; Pîşrev-i Bâyezid, MSS s.122; Pîşrev-i Cüce ‘Ali Ağa, MSS s.175; Pîşrev-i Dilnevâz, MSS s.176; Pîşrev-i Nâz-ı Niyâz, MSS s.225-226; Pîşrev-i Şedd-i Rûh, MSS s.254; Pîşrev-i Hünkâr; MSS s.255; Pîşrev-i Tatarnâme.

Serhâne mülâzime: Sâdece bir peşrev ile çalgısal bir semâî’de rastladığımız bu terim; hâne-i sani ya da hâne-i sâlis çalındıktan sonra önce serhâne daha sonra ise mülâzime’nin çalınacağını ifâde etmektedir.¹³⁹

Serhâne hem mülâzime: İlgili hânenin, hem serhâne hem de mülâzime olarak kullanılacağını gösteren bir ifâde. Sâdece bir çalgısal semâî’de görülmüştür.¹⁴⁰

Serhâne sermülâzime: İlgili hânenin, hem serhâne hem de mülâzime olarak kullanılacağını gösteren bir ifâde. Sâdece bir peşrev’de görülmüştür.¹⁴¹

Son Hâne: Sâdece bir peşrev’de rastladığımız bu terim adından da anlaşılacağı gibi en son hâneyi ifâde etmektedir. Bu peşrev’de hânelerin; Serhâne mülâzime, Miyanhâne ve Son hâne olarak sıralandığı görülmektedir. Bu enteresan diziliş de, kitapta sâdece bir tek peşrev’de vardır. Günümüze intikâl eden böyle bir diziliş ya da onun uzantısı olabilecek bir bölümlendirme şekli peşrev türünde hiç rastlanmayan bir şekil olarak göze çarpmaktadır.¹⁴²

Temmet: Bütün eserlerde “son” anlamında, eserin bittiğini ifâde eden terim.¹⁴³

Tîz: O eserin tîz bölgesinin başladığı yeri göstermek için konulmuş bir ibâredir. Sâdece bir eserde görülmüştür.¹⁴⁴

Tîzinden: Bu ibâre ile ezginin bir oktav daha tîzden çalınması gerektiği ifâde edilmektedir. Sâdece bir eserde görülmüştür.¹⁴⁵

Üçüncü Hâne: Tıpkı ikinci hâne gibi ,bu üçüncü hâne teriminin kullanılması belki de ilk olarak 17.asrın ortalarına rastlamaktadır. Hâne-i Sâlis yerine kullanılmıştır. Sâdece bir eserde görülmüştür.¹⁴⁶

Zeyl: Sözlük anlamı olarak; 1.Etek, 2.çok uzun söz, 3.son, 4.kuyruk, 5.bir şeyin altı, devamı demektir.¹⁴⁷ Zeyl kısmı, Hâzâ Mecmû‘a-i Sâz ü Söz’de sâdece Darb-ı Feth usûlü ile bestelenmiş eserlerde görülmektedir. Zeyl peşrevlerde, dâima Hâne-i Sâni ile Hâne-i Sâlis arasında yer almaktadır. Bölme başında açıkça “Zeyl” yazılmış, zeyl bölmesine döneceğini ifâde için ise sâdece bir zel (ز) harfi kullanılmıştır. Onüç peşrevde görülmüştür.¹⁴⁸

Zeyl Mülâzime: Önce zeyl daha sonra mülâzimenin çalınacağını ifâde eder. Bir eserde görülmüştür.¹⁴⁹

¹³⁹MSS s.181; Semâ’î. MSS s.182; Pişrev-i Torlâk.

¹⁴⁰MSS s.142; Semâ’î.

¹⁴¹MSS s.148; Pişrev-i Arazbâr-ı Sâni.

¹⁴²MSS s.182; Pişrev-i Torlâk.

¹⁴³Ferit DEVELLİOĞLU, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara 1990, s.1289.

¹⁴⁴MSS s.58; Murabba’.

¹⁴⁵MSS s.227-228; Pişrev-i Zencir.

¹⁴⁶MSS s.279; Pişrev- i Solakoğlu.

¹⁴⁷F. DEVELLİOĞLU, a.g.e. s.1423.

¹⁴⁸MSS s.38-39; Pişrev-i Şâh Murâd. MSS s.64; Pişrev-i Ciğerdelen. MSS s.84-85; Pişrev-i Solakzâde. MSS s.130; Pişrev-i Darb-ı Feth. MSS s.164; Pişrev. MSS s.188; Pişrev. MSS s.192; Pişrev. MSS s.242; Pişrev. MSS s.247; Pişrev. MSS s.257; Pişrev-i Kâsebâz. MSS s.273; Pişrev-i Solakzâde. MSS s.281; Pişrev-i Darb-ı Feth. MSS s.296; Pişrev.

¹⁴⁹MSS s.247-1; Pişrev. s.296; Pişrev.

Yukarıda yaptığımız incelemeden de görüleceği gibi, XVII. yüzyılın mûsikî anlayışı içinde kesinlikle nüans işâretlerinin kullanılmadığı görülmektedir. Hâneler için kullanılan terimler artık kesinlikle bugün kullanılmamaktadır. Ali Ufkî'nin notaya aldığı eserler içinde yalnızca bir kaçında bugün kullandığımız ikinci hâne ve üçüncü hâne terimleri kullanılmıştır. Bu terimler de yazmanın son yapraklarında kullanılmıştır. Yani, buradan hâne isimlerinin bugünkü rakamlarla anılmasının XVII. yüzyılın ikinci yarısında başlamış olabileceğini söylemek yanlış olmaz.

Bugün, sâdece o dönem içinde kullanılan "Mülâzime" terimi, günümüzde de az da olsa yaşamını sürdürmektedir. Bu terim yerine bugün, "Teslim" terimi kullanılıyorsa da, "Ali Ufkî'nin notaya aldığı eserler içerisinde kullandığı Mülâzime teriminin değişmez bir biçimde kullanmış olması, teslim teriminin yanlışlığını ortaya koymasına açınsından oldukça önemli bir bilgidir". Bunun dışında hiç bir terim bugün varlığını sürdürmemektedir. Yani terminoloji tamamı ile değişmiştir.

C. KULLANILAN ÇEŞİTLİ İŞÂRETLER

HMSS'de kullanılan söylem bağlarının dışında kalan bütün işâretler, bugün kullandığımız şekillerinden hem şekil hem de anlam olarak ayrıcalık arz etmektedir. Notalar üzerinde rastladığımız değişik şekilleri şöyle sıralamak mümkündür:

(۲), (۳), (۴), (۵), (۶) : Bu işâret, tekrar aynı işârete rastlandığı zaman dönüleceği yerin belirtilmesi için kullanılmıştır. Mutlaka bu tip işâretlere ikinci kez rastlandığı zaman, aynı işâretin altında bir rakam bulunmaktadır. Bu rakam, işâretin ilk görüldüğü yerden sonra ikinci görüldüğü yere, işâretin altına yazılan rakam kadar usûlün ihtivâ edeceği notanın ilâve edileceğini ifâde etmektedir.¹⁵⁰

(۷) : Bu işâret satır sonlarına konulmuştur. Daha sonra, diğer satırın başında başlayacak notayı ifâde etmektedir. Genellikle bütün eserlerde görülebilir.

(۸) : Bu işâret bugün sıkça kullanılan puandorque olarak kullanılmamıştır. Sâdece eserin bittiği yeri ifâde eder. HMSS'deki 534 notalı eserin 110 tanesinde görülmüştür.¹⁵¹

(.....), (~) : Her iki işârette dolap işâreti olarak kullanılmıştır. Dönüş işâretinden önce bu kesik çizgilerden ya da düz çizgiden oluşmuş yayın kapsadığı alan birinci dolobu ifâde etmektedir. Daha sonraki dönüşte, dönüş işâretinin arkasında kalan kısım ikinci dolap olarak belirtilmektedir.¹⁵²

(۹) : Herhangi bir eserin notası yazılırken, unutulmuş olan kısmı ifâde etmek için bu şekil kullanılmıştır. Eksik olan kısım bu işâretle belirtildikten sonra, eksik kısma gelecek nota ya da nota grupları ise eserin en sonunda verilmiştir.¹⁵³

¹⁵⁰Örnek olarak (۲) için: MSS s.20; Pişrev-i Tunç 'Alf. (۳) için: MSS s.40-1; Pişrev-i Rıdvan Baba, (۴) için: MSS s.100; Pişrev-i Bâyezid. (۵) için: MSS s.103; Pişrev.

¹⁵¹Örnek olarak bkz: MSS s.259-2, Pişrev-i Kâsebaz.

¹⁵²Örnek olarak bkz: MSS s.114-1, Pişrev-i 'Alî Bey.

¹⁵³Örnek olarak bkz: MSS s.84, 85-1; Pişrev-i Solakzade.

(|) : Bu ölçü çizgisi ya da dönüş işaretlerinin altına yazılan rakamlar, daha önce verilen mısra'nın, yazılan rakam kadar tekrarlanacağını ifâde etmektedir. 7 eserde kullanılmıştır.¹⁵⁴

(| |) : Bugün kullandığımız dönüş işareti ile aynı işleve sahiptir. Sâdece noktaların yeri farklıdır. Bu işaret gereği; görüldüğü yerden bir önceki bölmeye ya da cümle veya hâne başına dönüleceğini ifâde etmektedir. HMSS'deki eserlerin hemen hemen tümünde kullanılmıştır. Bu işaretin eğik biçimi 2 sözel eserde mısra'ların tekrarı için kullanılmıştır.¹⁵⁵

(//) : Bu işâretten önce bulunan pasajın 2 kez tekrar edileceğini ifâde eder. Bu işâretin eğik biçimi, aynı işleve sahip olarak, mısra'lar için kullanılmıştır.¹⁵⁶

(// //) : Bu işâretten önce bulunan pasajın 4 kez tekrarlanacağını ifâde etmektedir.¹⁵⁷

D. ANAHTARLAR

Hâzâ Mecnû'a-i Sâz ü Söz'de dört değişik anahtar kullanılmıştır. Bu anahtarlardan birisi tanımlanamamıştır. Bu değişik şeklin (α) anahtar olarak kullanıldığı eserleri ise; gerek bulunduğu fasıl, gerek ezgi ve makâm yapısını gözönüne alarak, birinci do anahtarı gibi çevirdik.¹⁵⁸ Hatta; MSS 249-2'de yer alan "Dünyada iyilik dostuna" isimli Türkü'nin notası yazılırken 1.çizgideki do ile sözünü ettiğimiz şeklin birlikte kullanıldığı görülmesine rağmen, bu şeklin bir anahtar olarak herhangi bir özelliğe sahip olmadığı saptandı.

Bütün bu kullanılan anahtarların yanısıra, Hâzâ Mecnû'a-i Sâz ü Söz'deki 151 eserin anahtarsız olarak notalandığı görülmektedir. Anahtarsız notalanan bütün eserleri biz 1. çizgi do anahtarı kullanıldığını kabul ederek günümüz notasına çevirdik. Zaten eserlerin ezgi ve makâmları gereği, anahtarsız notalanan eserlerin de 1.çizgideki do anahtarı ile notalandığı anlaşılmaktadır.

a.1.çizgideki do anahtarı: Bu anahtar için dizek başına, birinci çizgi üzerine bir cim harfi (⚗) konulmuştur. Hâzâ Mecnû'a-i Sâz ü Söz'de, 374 eserin notasında bu anahtar kullanılmıştır.

b.2.çizgideki do anahtarı: Bu anahtar için dizek başına, ikinci çizgi üzerine bir cim harfi (⚗) konulmuştur. Hâzâ Mecnû'a-i Sâz ü Söz'de, 1 eserin notasında bu anahtar kullanılmıştır.¹⁵⁹

3.çizgideki do anahtarı: Bu anahtar için dizek başına, üçüncü çizgi üzerine bir cim harfi (⚗) konulmuştur. Hâzâ Mecnû'a-i Sâz ü Söz'de bu anahtar ile notalanmış 2 esere rastlıyoruz. Bunlardan birisinde; eserin ilk

¹⁵⁴Örnek olarak bkz: MSS s.47; Semâ'î.

¹⁵⁵Örnek olarak bkz: MSS s.134-1; Nakş-ı 'Uşşâk. "Det tere dirler le dir tenenâ".

¹⁵⁶Örnek olarak bkz: MSS s.85-3; Semâ'î Nevâ. "Gözü meyhane-i nâz kaşı mihrâb-ı niyâz".

¹⁵⁷Örnek olarak bkz: MSS s.190-1; Yelteme.

¹⁵⁸MSS s.87-2, 109-3, 210-2, 241-4, 249-2.

¹⁵⁹Murabba', Düyek. "Seninle fahr iderim", MSS s.221-3.

yarısında 1. çizgideki do anahtarı, ikinci yarısında ise 3. çizgideki do anahtarı kullanılmıştır.¹⁶⁰

1.çizgideki sol anahtar: Bu anahtar için dizek başına, birinci çizgi üzerine bir ze harfî () konulmuştur. Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de bu anahtar ile notalanmış 1 esere rastlıyoruz.¹⁶¹

Böylece, Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de kullanılan anahtarların eser dağılımını şu şekilde belirtmek mümkündür:

1.çizgi do anahtarı	374
2.çizgi do anahtarı	1
3.çizgi do anahtarı	1
1.çizgi sol anahtarı.....	1
1.ve 3. çizgi do anahtarı	1
1.çizgi do ve tanımlanamayan anahtar berâber .	1
Tanımlanamayan anahtar.....	4
Anahtarsız	151
Notasız.....	10
<u>Toplam</u>	<u>544</u>

E. DEĞİŞTİRME İŞÂRETLERİ

HMSS'de rastlanılan değiştirme işâretlerinin bugün anladığımız ve kullandığımız biçimde kullanılmadığını, bunun yanısıra işâretlerin hem naturel hem bemol hem de diyez olarak kullanıldıklarını gördük. Genel olarak değiştirme işâretleri, bugün kullandığımız nota yazım kurallarıyla bağdaşmamaktadır. 17. asıra ait bu yazmadan çıkarılan netice ile, bu yüzyılda ölçü çizgisinin kullanılmadığı görülmektedir. Bu nedenle değiştirme işâretleri ait olduğu notanın soluna, altına ya da üzerine konulmuştur. Yani bugünkü gibi notanın soluna konulmamaktadır. Fakat hâne ya da eser başına konan değiştirme işâretlerinin bugün kullandığımız biçimde bütün eseri veya bulunduğu hâneyi kapsadığı görülmüyor. Biz de, günümüz notasına aktarırken değiştirme işâretlerini o zamanın mantığı içerisinde, her notaya ayrıca değiştirme işâreti koyduk. Böyle bir düzenlemeyi, daha sonda HMSS üzerinde çalışma yapacak müzikologların notayı tıpkı yazıldığı biçimiyle görüp değişik yorumlar yapabilmelerine zemin oluşturması için gerekli bulduk.

HMSS'de notalı olarak verilen 534 eser içinde görülen değiştirme işâretlerini, şekil ve işlevlerini ve rastlanılan eserlerin dökümü ile birlikte yaptığımız karşılaştırma neticesinde vardığımız sonuçları şöyle sıralamak mümkündür:

(پ) harfi: Bu harf bugün kullandığımız naturel ve bemol işâretlerinin işlevlerini üstlenmektedir. HMSS'de bulunan 534 notalı eser içinde 137 eserde rastladığımız bu işâret, genellikle; bizim notaları bugün yazdığımız biçimde notalarken dizek başına koymamız gereken fa diyez

¹⁶⁰1.çizgideki do anahtarı için bkz:Semâ'î, Muhayyer, "Ey bimârım şol resme ki fark idemem âdemi", MSS s.59-3 .1.ve 3.çizgideki do anahtarı için bkz: Tesbih, "Sübhanel melikü'l mennân", MSS s.317-2.

¹⁶¹Râst, "Seninle fahr iderim senden gayri yârim yok", MSS s.241-2.

işâretinin naturel olarak çalınması gerektiğini ifade etmektedir. Yani esasen burada üstlendiği işlev, fa diyez notasının yarım ses daha pest çalınmasıdır. Bu nedenle naturel işâreti olarak değil bir nevi pestleştirici olarak algılamak gerekir. 137 eser içinde pek çok yerde si sesine konan bu işâreti, bu sesi pestleştirmek için konulduğu anlaşılmaktadır. Özet olarak bu işâretin ilk bakışta bir naturel gibi işleve sahip olduğu düşünülse de, bu işlevinden ayrı olarak bemol olarak da kullanıldığı görülmektedir. Yani bu işâret için sâdece “pestleştirici” demek mümkündür.

(ب) harfi: Yukarıda ifade ettiğimiz (ب) işâretinin naturellestirdiği fa notasını tekrar eski haline getirmek için kullanılan bir işâret. Bu işâretin sâdece eser içindeki bölmelerde kullanıldığı görülmüştür.¹⁶² Yalnız bir eserde ise ‘Acem dizisinde eviç perdesi bulunmadığı için dizek başında hiçbir arıza konulmadığından ‘acem sesinin eser içinde özellikle diyez olarak çalınması gerektiği ifade etmek için kullanılmış.¹⁶³ HMSS’de 8 eserde rastladığımız bu işâretin işlevinin, naturel halde bulunan acem sesinin eviç sesine dönüştürülmesi için kullanılan bir “tizleştirici” olduğunu söylemek mümkündür.

(b) işâreti: Bugün kullandığımız 5 komalık bemol işâreti biçiminde olan bu değiştirme işâretinin de, pestleştirici olduğunu söylemek yanlış olmaz. Çünkü, sâdece 5 eserde¹⁶⁴ görülen bu işâretin, zaman zaman eviç perdesini ‘acem perdesi haline dönüştürmek veya segâh sesini pestleştirmek için kullanıldığını belirleyebiliyoruz. Segâh perdesini kürdî perdesine çevirdiğini söylesek bile, Hüseyinî faslında eser başlarına konulan bu işâretin kürdî olarak çalınacağı anlamına gelmediğini aşikârdır. Çünkü hüseyinî makâmının ana dizisinde kürdî sesi kesinlikle yoktur. Geriye sâdece bir seçenek kalıyor. O da; bugün, hüseyinî makâmındaki eserleri notalarken dizek başına koyduğumuz si için koma bemolü sâdece bu sesi, kıymeti gereği 1 koma daha pest çalmamızı ifade etmesine karşılık, pratikte bu perdenin özellikle karâra gidilirken ve inici nağmelerde, 2,5 koma kadar pest çalmamızın bir ifâdesi olarak kullanılmış olabilir. Bu netice ise bizi, bu işâretin hüseyinî makâmında sâdece kullanılmasını ise ancak bugünkü kullanımımız ile bu şekilde bağdaştırmaya izin veriyor. Bütün bunların dışında, aynı perdenin özellikle uşşâk makâmında bugün özellikle bu makâmın belirleyici özelliklerinden biri olarak kullanılmasına karşılık, bu fasılda bulunan notaların hiçbirisinde böyle bir işârete rastlanmamıştır. Ali Ufkî, eserleri notaya alırken, bu perdeyi göstermek için böyle bir işâreti dizek başında HMSS’de sâdece ilk dört eserde kullanmasını, özellikle ihtiyaç duyulabilecek diğer eserlerde bu işâreti tercih etmemesini büyük bir ihtimal ile “vazgeçme” olarak yorumlamak mümkündür. Çünkü, bugün Arel nazariyatı içinde uşşâk dörtlüsü ile karar veren bütün makâmlar bu 2,5 koma kadar pestleşmiş si sesini özellikle kullanır. Buna rağmen Ufkî’nin verdiği eserlerin pek çoğunda kullanılan bu dörtlünün

¹⁶²MSS s.80,81;“Pişrev-i Emir-i Hac” - MSS s.135-2; Semâî. “Her kimi görse gönül” - MSS s.142-1; Pişrev-i Evsat - MSS s.153-1; Pişrev-i Makru Dünyâ - MSS s.165-3; “Yâ ilâhî senden” - MSS s. 172,173; Pişrev-i Külli Külliyyat - MSS s.174, Yelteme Bulgârî .

¹⁶³MSS s.158-1; Murabba’, “Sevmişim rûz-u ezelden”.

¹⁶⁴MSS s.21; Pişrev-i Darbeyn - MSS s.22; Pişrev-i Nergüz - MSS s.24-1; “Yâr mecliste gülse güller açılır” - MSS s. 24-2; Türkî Berây-ı Mahabbet. “Bülbüldür gülşende dâd-ı feryâd eden” - MSS s. 64-1; Pişrev-i Ciğerdelen.

çalınmasına ilişkin yukarıda anlattığımız özel durumu ifâde edecek herhangi bir yazı ya da işâret kullanılmamıştır.

(ﺩ) işâreti: Bu işârete HMSS'de 9 eserde rastlanmıştır.¹⁶⁵ Bu eserleri inceledikten sonra, bu işâretin, çeyrek ses kadar pestleştirmeye yaradığı sonucuna varıyoruz. Genellikle fa sesi, çok az olarak si sesi ve bir kere de muhayyer perdesi¹⁶⁶ için kullanılmıştır. Dügâh ve hüseyinî üzerinde uşşâk yapılan yerlerde bu işâretin kullanılması bizi bu sonuca götürdü. Bunun yanısıra, bu işâretin zaman zaman tam bemol işâreti ile yanyana kullanılması nedeniyle kesinlikle birbirlerinden farklı iki işâret olduklarını belirledik. Yani, bu işâret üzerine geldiği notayı çeyrek ses kıymetinde pestleştirmektedir.

(#) işâreti: 50 eserde rastlanan bu işâretin, genellikle çargâh, râst, gerdâniye perdesi için kullanıldığı görülmektedir. Sâdece 1 eserde nevâ perdesi için kullanılmıştır.¹⁶⁷ 50 eserin incelenmesi sonucu bu işâretin şimdi kullandığımız bakiye diyezi ile aynı olduğu sonucuna vardık. Eserlerin makâmsal gidişi bizi bu neticeye götürdü. Yine bu diyezlerin tekrar eski haline dönüştürülmesi için yine (ﺏ) harfi kullanılmıştır.

(/) işâreti: 1 eserde görülmüştür. Si sesi için kullanılan bu işâretin ezgide üstlendiği görev ise 1 komalık diyezdır. MSS s.44-45'de bulunan, Pişrev-i Şâh Kulu isimli eserin üçüncü hânesinde segâh perdesini 1 koma tizleştirmek için kullanılmıştır. Bu değiştirme ile bûselik makâmına geçilmiştir. Fakat başka hiçbir eserde rastlanmaması da çok enteresan olarak dikkat çekmektedir.

(#) işâreti: 31 eserde görülen bu işâretin, kullanıldığı eserlerin makâmları gereği, bugün kullandığımız bakiyye diyez ile aynı işleve sahip olduğunu görülmektedir. Zaten şekil olarak da bugünkü diyez işâretine çok benzemektedir.

F. SUSLAR

HMSS'yi incelerken vardığımız en enteresan netice ise; eserlerin sâdece birinde sus olarak yorumlayabileceğimiz bir işâret kullanılmasıdır. Bu işâret bir virgül biçimindedir. Yalnızca sus olarak çevrilirse belirtilen usûlün zaman olarak kıymetine erişilmiş olabilmektedir.¹⁶⁸ Bunların dışında sâdece berefşân usûlünün kullanıldığı eserlerde¹⁶⁹, içi karalı olarak gösterilen notalara anlam veremeyişimiz nedeni ile, bu tip notaları bir vuruşluk sus olarak çevirmek zorunda kaldığımızı belirtelim. Doğrusu bir müzik eserinde sus kullanılmaması oldukça şaşılacak bir netice. Belki de 17.yy'da sus kullanımı yoktu veya yaygın değildi. Geriye Ali Ufkî'nin notaları yazarken susları ihmal ettiği gibi bir neden kalıyor ki; bu da, bu kadar eseri notaya alabilecek kabiliyette bir kişinin, susları atlama ihtimalini en aza indiriyor.

¹⁶⁵MSS s.49-3; Murabba', "Tâ göreliden iki şahlâ gözlerinin elasin"- MSS s.59-2; Murabba', "Zülfü 'anber bârının"- MSS s.59-3; Semâ'î, "Ey bimârım şol resme ki "- MSS s.68-1; Pişrev-i Alay Düzen - MSS s.68-2; Pişrev-i Şukûfezâr - MSS s.69-2; Semâ'î Solakzâde - MSS s.103;Pişrev - MSS s. 137-1; Semâ'î Santûrî İbrahim Çelebi - MSS s.164; Pişrev.

¹⁶⁶MSS s.164; Pişrev. (Hâne-i Sâni ikinci satırı)

¹⁶⁷MSS s.287; Pişrev.

¹⁶⁸MSS s. 142-1; Pişrev-i Evsat.

¹⁶⁹Bu eserler için Bkz: Usul Dizini

G. USÛLLER

HMSS'de 16 değişik usûl adı, 42 değişik usûl ifâde eden şekil kullanılmıştır. Zaman zaman bir usûl birden fazla şekille ifâde edilmiştir. Şimdi bu usûlleri tek tek inceleyerek¹⁷⁰, 17.asırdaki usûl anlayışını ortaya çıkarabilecek verileri bulmaya çalışalım:

Berevşân: Bu usûl için; (♩), (♪), (♫) şekilleri kullanılmıştır. Özel bir akışı vardır. Bu usûl ile notalanmış eserlerde rastladığımız içi karalı notaları sus olarak çevirmemize rağmen, durum yeterince aydınlanmış değildir. Çünkü HMSS'de bu tanımladığımız içi karalı notalar dışında sus olarak tanımlanabilecek hiçbir biçime rastlanılmamıştır. Bu nedenle onların birer sus olmayabileceği ihtimâli hâlâ geçerliliğini mahafaza etmektedir. Bu durum, üzerinde özellikle çalışılması gereken özel bir araştırmaya ihtiyaç duymaktadır. Hiç bir eserde sus işâreti kullanmaması, sâdece bu usûl ile yazılmış eserlerde kullanılmış olması bu içi karalı şekillerin sus olmayacağı sonucunu doğurabilir. HMSS'de 8 eser bu usûl ile bestelenmiştir.

Çenber: (♭), (♮) şekilleri ile ifâde edilmiştir. HMSS'de bu usûl ile notaya alınmış 5 pişrev incelendiği zaman, o dönemde kullanılan bu usûlün vasıflarını ifâde edecek özel bir belirtiyeye rastlanmadığı görülmektedir. Ayrıca () işâreti "dü" olarak belirtilmiş bir usûl için de kullanılmasına rağmen, bu sözün; belki düyek olarak yazılmış olup zamana bağlı olarak silinmiş olabileceği düşünülebilir. Ancak "dü" ibâresinin bir usûlün adı olduğu şeklinde bir düşünceyi destekleyecek başka esere de rastlanılmamıştır.

Fahte: (♯), (♭) şekilleri bu usûlü ifâde etmek için kullanılmıştır. HMSS'de; 13 pişrev, 4 Türkü, 2 murabba' bu usûlle notalanmıştır.

Darb-ı Feth: (♯) işâreti ile gösterilen bu usûl sâdece pişrevlerde kullanılmıştır. HMSS'de 18 pişrev bu usûl ile bestelenmiştir. Bâriz olarak bu usûlle bestelenen pişrevlerin 3 hâne, mülâzime ve zeyl hânelerinden oluştuğu görülmektedir. Usûl bugün kullandığımız şekli ile, zaman sayısı olarak bir benzerlik göstermektedir. Bunun yanında bu usûlün özel vuruşlarına ilişkin kasıtlı olarak yapılmış, nota yazılışı sırasında bu durumu ifâde eden herhangi bir diziliş görülmemektedir.¹⁷¹

Devr-i Kebîr: Bu usûl için; (♩), (♪), (♫) şekilleri kullanılmıştır. Yaptığımız inceleme neticesinde bu usûlün 7 zamanlı olduğu ve (3+2+2) biçiminde bir gidişe sahip olduğu tesbît edilmiştir. İlk bakışta bugün kullandığımız devr-i kebîr usûlünün 28 zamanlı olduğu, HMSS'de kullanılan devr-i kebir aynı olabileceği akla gelse bile, kesinlikle bu usûl bugün kullandığımız şekli ile benzerlik göstermez. Aynen bugün kullandığımız devr-i hindi usûlü ile aynı gidişe sahiptir. Çünkü bugünkü şekil devr-i kebîr usûlünün vuruşlarını ifâde edebilecek düzende kurulmuş bir tek esere bile rastlanmamıştır. Gerek yukarıda ifade ettiğimiz şekillerle belirtilmiş, gerekse bizim devr-i kebîr olarak adlandırdığımız eser sayısı 44'dür.

¹⁷⁰Usuller alfabetik sıra içerisinde incelenmiştir.

¹⁷¹Gebib: Yalçın TURA: "Zarb-ı Fetih Usûlü ve Bu Usûlle Bestelenmiş Peşrevler Hakkında". Birinci Millî Türkoloji Kongresi (İstanbul 6-9 Şubat 1978) Tebliğler. Kervan Yayınları, İstanbul 1980, s: 541-553.

Devr-i Revan: (⊕), (⊗) işaretleri bu usûl için kullanılmıştır. HMSS'de; 4 varsağı, 3 murabba', 3 pişrev, 1 ilâhî, 1 raks, 1 savt, 13 eser bu usûl ile bestelenmiştir. ¹⁷²

Düyek: Bu usûl için (⊕), (⊗), (⊙), (⊖), (⊘), (⊚) şekilleri kullanılmıştır. 8 zamanlıdır. Bugün kullandığımız düyek usûlünün vuruluşu ile hiçbir alâkası yoktur. Sâdece 8/4 olarak notalanmış olan eserlerde zorlama ile bugünkü kalıplara uydurmak düşünülebilir. O zamanki notalanış biçimi ile (2+2+2+2) düzeninde bir gidişi olduğu gözlenmiştir. (⊖)' de bu usûl için kullanılmış olmasına rağmen, bu işareti kullanan bâzı eserlerin düyek¹⁷³ ve bâzılarının ise semâî ¹⁷⁴ olduklarını tesbît ettik. Düyek usûlünü ifâde etmek için kullanılan şekillerden birisi de (⊖)'dir. Fakat şaşılacak kadar bâriz olarak, bâzı eserlerin usûl gidişlerinin düyek ile ilgisi olmadığı görülmüştür.¹⁷⁵ Görüldüğü gibi, düyek usûlü için kullanılan işaretler değişiktir. Gerek isim verilerek ifade edilmiş, gerekse bizim düyek olarak belirlediğimiz 137 eserde bu usûl kullanılmıştır.

Evfer: Bu usûlü ifâde etmek için (⊕) şekli kullanılmıştır. HMSS'de 16 eser bu usûl ile notalanmıştır.¹⁷⁶ Bu usûl, bugün kullanılan biçiminden farklı olarak kullanılmış olduğu anlaşılmaktadır. HMSS'de evfer olarak belirtilen eserlerde (3+2+2+2) gibi bir düzüm olduğu görülmesine karşın, bugün kullanılan evfer de ise (2+2+2+3) düzümü kullanılmaktadır.

Fer'i: (⊕) şekli ile ifâde edilmiştir. HMSS'de bulunan iki pişrev bu usûlde bestelenmiştir.¹⁷⁷ 16 zamanlıdır.

Hafif: (⊕) şekli ile gösterilmiştir. Bu işaret aynı zamanda muhammes usûlü için de kullanılmış olup, HMSS'de; 8 pişrev, 1 nakş ve 1 murabba' bu usûl ile bestelenmiştir.¹⁷⁸

Hâvî: (⊕), (⊖) şekilleri ile gösterilmiştir. (⊕) şekli ayrıca nîm sakil usûlü içinde kullanılmıştır. HMSS'de üç pişrev bu usûl ile notalanmıştır.¹⁷⁹ Notaya alınan eserler, diğer bâzı usûller ile notaya alınmış eserlerde olduğu gibi tutarsızlık göstermemektedir.

Muhammes: (⊕), (⊖) işaretleri kullanılarak notaya alınmıştır. (⊕) şeklinin hafif usûlü içinde kullanıldığı görülmüştür. 32 zamanlı olan usûlün, bugün kullanılan biçimi ile sâdece rakam benzerlik göstermektedir. Diğer usûllerde olduğu gibi, bu usûl ile yazılmış eserler notaya alınırken, özel

¹⁷²MSS s.77-1; 102-2; 144-2; 144-3; 145-1; 219-1; 222-2; 246-2; 248-1; 259-1; 259-2; 261-4; 306-1.

¹⁷³MSS 184-2; Murabba', "Gel el dil pendini pîr-i mugânun reyb gûş eyleyi". Bu eserin usûlü için yazılı olarak da "düyek" ibâresi düşünülmüştür. Bu ibareye istinâden düyek usûlü olabileceği üzerinde durduk.

¹⁷⁴MSS 26-1; Türkî Berâ-ı Kanlı Kavak, "Dallı dallı budakların kurusun". Kesinle semâî'î gidişine sahip bu eserin usûlünün ise, düyek ile yakından uzaktan alakası yoktur.

¹⁷⁵MSS s.102-2; Murabba', "Renînü şeyhi figânım hevâ nedir bilmem". Bu eserde görülmeyeceği gibi, usûlün düyekle bir alakası olmadığı gibi aleni olarak da usûlünün devr-i revan olduğu yazılmıştır. Aybak: MSS 121-2; Beste-i Kôr Kadri, "Aksi rûyi yâr ile pürdür derûni sînemiz". Bu eserde açıkça düyek usûlünde bestelendiği yazılmamış olsa bile, usûlü ifade eden şekil gereği düyek olarak düşündüğümüz zaman, kesinlikle bu gidişin düyekle uyum sağlamadığı görülmektedir.

¹⁷⁶Bu usul ile bestelenen eserlerin listesi için Usul Dizini'ne bakınız.

¹⁷⁷MSS s.151; 189-1.

¹⁷⁸Bu usul ile bestelenen eserlerin listesi için Usul Dizini'ne bakınız.

¹⁷⁹MSS s.161, 163; 232-1; 299.

usûl vuruşları dikkate alınmadan notalandığı görülmüştür. HMSS'de; 3 pişrev ve 1 nakış beste bu usûl ile notalanmıştır.¹⁸⁰

Nîm Devir: (Ψ) şekli ile gösterilmiştir. HMSS'de, bu usûl kullanılarak bestelenmiş sâdece 1 murabba' bulunmaktadır.

Nîm Sakil: (⊗) şekli bu usûlü ifâde etmek için kullanılmıştır. Bu şekil ayrıca hâvî usûlü için de kullanılmıştır. HMSS'de üç pişrev bu usûl ile bestelenmiştir.¹⁸¹

Sakil: 48 zamanlıdır. Bu usûl için; (⊙), (⊕) şekilleri kullanılmıştır. HMSS'de 17 eserde kullanılan bu usûlün, genelde pişrevlerde kullanıldığı görülmektedir. Sâdece 1 sözlü eser bu usûl ile bestelenmiştir.¹⁸² Eserlerin incelenmesi neticesi bugün kullandığımız sakil usûlünün özel biçimine ilişkin bir benzerlik yoktur. Benzerlik ise usûl zamanını ifâde eden rakamlardan ileriye gitmemektedir. Bu 17 eserin ikisinde ise notaların sıralanışında, yazarından kaynaklandığını sandığımız tutarsızlıklar görülse de, bu, Sakil usûlünün kullanımını etkileyecek bir özellik arzetmemektedir. Bariz olarak hatalı yazımdan kaynaklandığı açıkça anlaşılmaktadır.

Semâ'î: Bu usûl için dizek başına (▷), (↖), (⊙), (⊕), (⊗) işaretleri kullanılmıştır. Bu işaretlerdeki ortak nokta 3 rakamının kullanılmasıdır. Kimi zaman yalın olarak yazıyla veya üç rakamı yazılarak, kimi zaman daire ya da üçgen içinde, bâzen de sâdece üçgen olarak belirtilmiştir. Bu ayrı gösterimler, usûlün düzümü ya da akışı hakkında özel bir bilgi vermek üzere kullanılmadığı, eserlerin incelenmesi sonucu ortaya çıkmaktadır. 3 zamanlı olarak kullanılan bu usûlün bugün kullandığımız şekli ile tıpatıp uyum sağladığı söylenebilir. Fakat, usûl biraz daha detaylı incelendiği zaman, bugün kullandığımız Yürük Semâî usûlü ile benzerlik gösterdiği görülmektedir. Yani aslında usûlü göstermek için sürekli kullanılan şekillerdeki ortak 3 rakamı bize üç zamanlı oluşu hakkında kesin yargıda bulunmamız için iyi bir kanıt olsa da, usûlün akışı Yürük Semâî olarak belirlenmektedir. Bütün bu veriler ışığında, o dönemde bu usûl için kullanılan ismin Semâî olabileceği düşünülebilir. HMSS'de ; 63 Türkü, 44 çalgısal semâî, 39 sözel semâî, 14 varsağı, 6 murabba', 3 raks, 3 ilâhî, 2 raksiyye, 1 tekerleme, 1 tesbih, 1 tevhid olmak üzere toplam 177 eser bu usûlde bestelenmiştir.¹⁸³

HMSS'de yer alan usûlleri incelediğimiz zaman; yukarıda ifâde ettiğimiz usûller için kullanılan şekillerin dışında isim verilmeksizin ve önceden gösterdiğimiz şekillerin dışında; (⊙), (⊕), (⊗), (⊖), (⊗), (⊕), (⊖), (⊗), (⊕) gibi şekillerin de kullanılmış olduğu görülmektedir. Bu şekillerin ifâde ettiği usûlleri bulmak için, yazılan notanın da kendi içinde tutarlı olması gerekmektedir. Ancak biraz zorlama biraz da ihtimalleri düşünerek bir kısmını isimlendirmeye çalıştık. Ancak bunların dışında kalanların isimlendirilmesi imkânsız gibi görünüyor. Bunun için yazılmış eserler üzerinde düzeltmeler yapmak gerekeceğinden böyle bir uygulamadan kaçındık. Sâdece bu tür eserlerini usûlleri için "belirlenemedi" ifâdesini kullandık. Bulduğumuz usûl adlarını dizinlerde belirtirken, usûl adından sonra bir asterisk (*) işareti kullandık. Devr-i kebir ve semâî dışında kalan bütün usûller bugün

¹⁸⁰Bu usulle bestelenmiş eserler için, Usul Dizini'ne bakınız.

¹⁸¹MSS s.55-1; 208-1; 232-1.

¹⁸²MSS 111-2.

¹⁸³Bu usulle bestelenmiş eserler için, Usul Dizini'ne" bakınız.

kulladığımız usûllerle sâdece usûlü ifâde eden rakamlarla benzerlik göstermektedir. Sâdece devr-i kebir usûlü için, notaları yazarken özel bir diziliş kullanılmıştır. Bu ise bu usûlün o dönemde kullanılış biçimi hakkında bizi oldukça aydınlatmaktadır. Oysa bu usûlün dışında hiçbir usûl için böyle bir uygulama kullanılmamış olması, o dönemde kullanılan usûller hakkında keskin karârlar verilmesini güçleştirmektedir.

Bütün bu sözünü ettiğimiz eksiklikleri ihtivâ eden eserlerin tek tek incelenip ele alınması ve her birinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Buraya kadar usûller hakkında yaptığımız incelemeler sonucu;

- Usûller için kullanılan şekillerin tutarlı olmadığı,
- Bâzı şekillerin iki hatta üç usûl için kullanıldığı,
- Çoğu zaman aynı usûl adı ya da şekli altında notalanmış eserlerin aynı disiplin içinde olmadığı,
- Pek çok eserde usûl adının bile bulunmadığı,
- Bâzı eserlerin notaları yazılırken eksik unutulmuş veya fazla olan kısımların bulunduğu,
- Devr-i kebir, evfer ve semâî usûllerinin bugün kullanıldığı gibi olmadıkları,
- Adı geçen pek çok usûlün, bugün tanıdığımız ve uyguladığımız özel vuruşlarını belirten herhangi bir ibâre ile karşılaşılmadığı,
- Bütün eserleri notaya alan Ali Ufkî Beyin usûllerin özel vuruş şekillerini bilmiyor olabileceği veya bu özel vuruş biçimlerini dikkate almamış olabileceği, neticelerini çıkartmak mümkündür.

H. MAKÂMLAR

HMSS'de fasıllar halinde verilen eserler, verilen faslın adı ile sınıflandırılmış olmasına rağmen, Şükrü Elçin'in basıma hazırladığı MSS'de bâzı eserlerin ait oldukları fasıllarda bulunmadıkları anlaşılmaktadır. Basım esnasında mizanpajdan kaynaklanan hatalar olarak yorumladığımız bu durumu gözönüne alarak makâmaların incelemesini yapmaya çalıştık. MSS'nin transkripsiyonunu yaparken bu hataları tıpkı çeviri yaptığımız için düzeltme yoluna gitmeden aynen vermeyi tercih ettik. Çünkü, bugün için bütün mûsikî uğraşanlarının elinde bu basılı metin bulunmakta, ancak bu ana metin ile mukayeseli bir çalışma yapmak mecburiyeti hasıl olmaktadır. Bu nedenle aynen yanlış mizanpajıyla eserleri vermeyi uygun bulduk. Esas British Museum'da bulunan HMSS'nin nasıl olduğunu gözlerimizle görmek imkânımız olmadı. Ancak bu imkânımız olsaydı bile, mecburi olarak bugün herkesin elinde basılı bulunan bu Şükrü Elçin çalışmasını ana kabul etmek gerekecekti.

Bizim tespit ettiğimiz yanlış mizanpaj hatalarını ve MSS'de yer değiştirilmesi gereken sayfa numaraları şöyledir:

- Orijinal metinde bulunan ve bizim de sonradan yazıldığını sandığımız bâzı latince derkenar yazılar çıkarılmıştır.

- (36 ile 37), (38 ile 39), (62 ile 63), (78 ile 79), (110 ile 111), (140 ile 141), (144 ile 145), (148 ile 149), (188 ile 189), (192 ile 193), (196 ile 197), (198 ile 199), (200 ile 201), (204 ile 205), (212 ile 213), (216 ile 217), (218 ile 219), (220 ile 221), (240 ile 241), (246 ile 247), (248 ile 249), (255 ile 256), (269 ile 270), (271 ile 272), (275 ile 276), (279 ile 280), (284

ıye 285), (293 ile 294), (302 ile 303), (304 ile 305), (308 ile 309), (315 ile 316). sayfaların yer değiştirmesi gerekmektedir.

şimdi verilen fasıllar içinde bulunan eserleri makâmlarını ele alarak inceleyelim.¹⁸⁴

Acem: 38 eserin yer aldığı acem faslı içerisinde bulunan eserlerin 27 tanesi acem makâmındadır. Diğer eserlerin 8'i beyâtî, 2'si hüseynî, 1'i ise nevâ makâmındadır. Acem makâmında yazılmış eserlerin bugün kullanılan acem makâmı yapısı ve seyri ile tamamıyla benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır. HMSS'de 29 örneği vardır.

Acem aşîrân: HMSS'de 2 örneęi¹⁸⁵ bulunan bu makamın özellikleri bugün kullanılan biçimi ile aynıdır.

Aşîrân Bûselik: Bugün aynı makam bûselik aşîrân ismi ile anılmaktadır. HMSS'de 9 örneği vardır. 9 eserin bir tanesi, aşîrân olarak isimlendirilmiş olmasına rağmen, bu eserde de aşîrân bûselik olduğu anlaşılıyor. Bugün kullanılan biçimi arasında belirgin bir fark yoktur. Bu isimle anılan fasıl içinde ayrıca; 1 acem aşîrân, 1 nevâ, 1 hisar, 1 muhayyer, 1 hüseynî ve 1 de belirlenemeyen olmak üzere 15 eser bulunmaktadır. Makamını belirlemediğimiz eserin başlığında bestenigâr makamında olduğu yazılı olmasına rağmen eserin bu makamlarla uzaktan ya da yakından alâkası olmadığı gibi bir başka makam olarak isimlendirilememektedir.¹⁸⁶ Hisar makamında olan eser ise, bir sonraki fasıl olan, hisar faslına aittir. Bu fasıl içine, kitap basıma hazırlanırken yapılan hatalı mizanpaj neticesi konulmuş olduğu açıkça anlaşılıyor.

Beyâtî: Beyâtî faslı içerisinde verilen 21 eserin 1 tanesi dışında diğerlerinin aynı özellikleri taşıdığı anlaşılmaktadır. Beyâtî olarak anılan eserlerin esasen uşşâk makâmından pek farklı olmadığı, sâdece giriş seyriinde bir ayrıcalık gösterdiği görülüyor. Uşşâk makâmında giriş seyri durak ve çevresi civârından, beyâtî makâmının ise güçlü sesi ve civârındandır. İstisna olan bir tanesi ise, beyâtî kürdî adı ile belirtilmiş olan eserdir.¹⁸⁷ Bu eserin incelenmesi neticesinde bugün anladığımız ölçüde makâmın kullanılmamış ya da notalanmamış olduğu anlaşılıyor. Çünkü beyâtî kürdî olabilmesi için beyâtî makâmının tamamlanmasından sonra kürdî beşlisi ile karâr vermesi gerekir. Oysa eserde böyle bir karâr yapılmamıştır. Sâdece biraz tiz bölgede seyretmesi ile diğer beyâtî eserlerden ayrı gibi görünse de bu bir farklı makâm duyumuna neden olmamaktadır. Karârı ise tıpkı beyâtî makâmında olduğu gibi uşşâklıdır. HMSS'de 35 örneği vardır.

Bûselik: HMSS'de dört örneęi¹⁸⁸ bulunan bu makam, karâr ve güçlü sesleri olarak uyumlu olmasına rağmen, yeden olarak kesinlikle nîm şehnâz sesi kullanılmamıştır. Bu durumu nedeniyle farklılık göstermektedir.

Çargâh: Çargâh faslı altında MSS'de verilmiş olan eser sayısı 7'dir. Bunların sâdece 3'ü çargâh makâmındadır. Diğer eserlerin ise; 1'i hüseynî, 1'i segâh makâmındadır. Ayrıca 2 eserin ise makâmını tesbît edilememiştir. Çargâh olarak belirtilen eserlerin bugün bildiğimiz ve batının do

¹⁸⁴Makamlar alfabetik olarak incelenmiştir.

¹⁸⁵MSS s.170-2; 300-2.

¹⁸⁶MSS s.306-3.

¹⁸⁷MSS s.146-1.

¹⁸⁸MSS s.295; 296; 297-1;297-2.

majör kalıbı ile aynı olan dizi ile benzerlik göstermesi, eski çargâh olarak bilinen dizinin içinde yer alan sabâ makâmına ait hiçbir belirtinin bulunmaması da enterasan bir durum olarak göze çarpmaktadır. Yine bu durumun, Ali Ufkî Beyin notalama hatasından kaynaklanmış olabileceği düşünülebilir. Ayrıca yine göze çarpan bir başka hata da, MSS'nin mizanpajı yapılırken yapılmıştır. Daha önce belirttiğimiz yanlış sayfalandırma konusu nedeni ile çargâh faslı içinde 1 segâh esere rastlanılmıştır. HMSS'de 4 örneği vardır.

Evç: Evç faslı içinde 22 eser verilmiştir. Bu eserlerin 17 tanesi evç makâmında olup; geri kalan 5 eserin 3'ü irak makâmında ve diğer 2'si ise bugüne ulaşmış çok az örneği bulunan evç hûzi makâmında olduğu görülüyor. Bu iki eser; güçlü sesi olarak eviç sesini kullanmış ve düğâh perdesinde karâr vermiştir. Verilen 3 irak eserin ise, MSS'nin mizanpajındaki yanlışlık ile bu fasıl içine konulduğu, bundan sonra gelen faslın irak olmasından ve makâmın seyrinden açıkça anlaşılmaktadır.

Evç Hûzî: HMSS'de iki örneği vardır.¹⁸⁹ Bugün bilinen şekli ile aynı özelliklere sahiptir.

Gerdaniye: Ayrı bir fasıl altında belirtilmeyen ve sâdece bir yerde adı geçen bu makamın, HMSS'de toplam 13 örneği vardır.

Hisar: MSS'nin son faslı olan hisar faslı içinde sâdece bir hisar esere rastlanmıştır.¹⁹⁰ Bu fasıl içinde bulunan 20 eserin de değişik makamlar da olmaları, artık bu faslın adına uygun eser yazılmadığı ve yazmanın sonları olması nedeni ile bilinen diğer eserlerin gelişigüzel olarak sıralandığı anlaşılmaktadır. Bu fasıl altında yer alan eserlerin; 2'si gerdaniye, 2'si hüseyinî, 1'i irak, 1'i muhayyer, 6'sı nevâ, 1'i râst, 1'i tâhir, 3'ü uşşâk, 1'i sünbüle makamlarında olduğu ve bir tanesinin makamının belirlenemediği tesbît edilmiştir. HMSS'de iki örneği vardır.

Hüseyinî: Faslı-ı Hüseyinî olarak belirtilen bölüm içerisinde notalanmış olan eserlerin hepsinin, belirtildiği gibi hüseyinî olmadığı anlaşılmaktadır. Bâzi eserler; muhayyer, nevâ, tâhir makamlarında olmalarına rağmen Hüseyinî Faslı'nda yer almış olmalarının nedeni, bugün için bilinen ve muhayyer makâmına benzerlik gösteren tâhir makâmının o dönemde bilinmediği gibi bir neticeye bağlamak mümkündür. Biz bu bulunduğu faslın adıyla uyum sağlamayan eserlerin makamlarını günümüzde isimlerdildiği biçimde yazdık. Ayrıca bizim belirlediğimiz anlaşılabildiği için de makâm isimlerinin yanına, tıpkı belirlediğimiz usûllerde olduğu gibi, (*) asterisk işareti koyduk.

Genel olarak hüseyinî olarak tesbît ettiğimiz eserlerin seyri; bugün kullandığımız biçimiyle hem güçlü kalışı, hem karâr sesi olarak tıpa tıp aynıdır. Sâdece bu makâm ve segâh sesi kullanan diğer makâmlarda olduğu gibi, segâh sesinin kullanımına ilişkin nota içindeki herhangi bir işaretin bulunmaması bir problem gibi görünse de, eserlerin seslendirilmesi esnasında bu sesin kesinlikle bûselik olmayıp, segâh olarak yazılması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca karâra doğru, karâr sesi üzerinde bulunan hüseyinî beşli ve uşşâk dörtlüsü nedeniyle segâh sesinin olduğundan 2 koma kadar daha pest basmak gerektiği verilen eserlerden anlaşılmaktadır. Hüseyinî Faslı içinde verilen ilk beş peşrevde, segâh sesi için -pek ne olduğu anlaşılamayan- ters

¹⁸⁹MSS s.248-3; 249-2.

¹⁹⁰MSS s.309.

bemol gibi bir işâret kullanmaya tevessül edilmesini ise, yukarıda ifâde ettiğimiz segâh sesinin özel durumu ile alakalı olduğunu sanıyoruz. Ancak yaptığımız nota çevirilerinde özellikle verilen arızaların dışında, eserlerin bugün kullanılan makâmlarla uygunluk sağlaması için, si sesi için bir komalık bemol gibi işâretler kullanmamayı yeğlememizin nedeni, günümüzde uygulanan segâh sesinin karâra doğru daha pest basılması olayının o dönem için de geçerli olup olmadığını araştırmak isteyecek müzikologların çalışmalarını daha kolaylaştırmak maksadını taşımaktadır. Bütün bunlar bilindikten sonra, bu eserlerin günümüz anlayışı ile tekrar arızalarının düzenlenmesi gerekir. Aksi taktirde sâdece gördüğümüz gibi icrâ etmek, bugünkü makâm duyumumuzla uyum sağlamayacaktır.

Bu fasıl altında verilen 83 sözlü ve çalgısal eserin, 66 tanesi hüseyinî makâmındadır. Geri kalan 17 eserin; 11'i muhayyer, 5'i nevâ, 1'i tâhir makâmında bestelenmiştir. Burada ve daha sonraki fasıllarda, tâhir olarak belirlediğimiz eserlerin âşikâr olarak; birinci güçlülerinin muhayyer, ikinci güçlülerinin nevâ oldukları görülmektedir. Tâhir ve muhayyer makâmlarının yakınlığı gözönüne alınırsa muhayyer faslında tâhir eserlere rastlamak normal olabilir. Ancak, hüseyinî faslı içinde muhayyer makâmındaki eserlere rastlamak pek de normal görünmüyor. Üstelik bir sonraki verilen fasıl muhayyer olmasına rağmen, muhayyer makâmındaki eserlerin buraya alınmasının nedeni, defter yazılmaya başladığı anda, fasıllar halinde yazılmak istenmemesine bağlanabilir. Diğer incelemelerimiz neticesinde de, transkripsiyonunu yaptığımız nüshanın bir müsvettesinin bulunduğunu ve bu nüshanın da bir başka defterde tekrar düzeltilerek temize çekilmesi gerektiği izlenimini edindiğimizi belirtmiştik. Belki, bir tahminden öte gitmese de, yukarıda belirttiğimiz nedenlerden ötürü bir başka Mecmûa-i Sâz ü Söz yazılmış olabilir. HMSS'de 82 örneği vardır.

Irak: Irak faslı içerisinde; 17 irak ve 1 irak muhalif makâmında bestelenmiş eser bulunmaktadır. Bu eserlerin hepsi bugün bilinen özellikleri ile aynı vasıflara sahiptir. HMSS'de 22 örneği vardır.

Mâhur: Biri bizim belirlediğimiz olmak üzere 3 râst ve 12 mahur ile berâber 15 tane eserin notası mahur faslı içerisine konulmuştur. Mahur makâmının kullanımı bugünkü ile aynıdır. Ancak, Ali Ufkî notasını günümüz notası ile yazarken uyguladığımız aktarma işlemi neticesinde acem sesi için 4 koma diyez konulması gerekmektedir. Fakat makâmın bugün kullandığımız biçiminde acem sesi için beş komalık diyez işâreti kullanılmaktadır. Beş komalık diyez için herhangi bir işâret ya da yazı ile bir îkâz olmadığı için eserleri aynen, yani transpozisyon neticesi oluşan biçimi ile yazmayı uygun bulduk. HMSS'deki bütün örnekleri mahur faslı içinde verilmiştir.

Muhayyer: Muhayyer faslında verilein 74 eserin 31 tanesi muhayyer makâmındadır. Bu eserlerin incelenmesi neticesinde muhayyer makâmı ile bugün kullandığımız şekli arasında hiçbir farklı yön olmadığı görülmektedir. Ancak tıpkı hüseyinî faslında olduğu gibi muhayyer faslında da verilen eserlerin tümünün belirtilen fasılın makâmında olmadığı anlaşılıyor. Geri kalan eserlerin; 10'u gerdaniye, 8'i hüseyinî, 6'sı uşşâk, 5'i beyâtî, 4'ü nevâ, 4'ü tâhir, 1'i muhayyer sünbüle, 1'i râst oldukları görülmektedir. Muhayyer faslı içinde yer alan eserlerin künyeleri belirtilirken, birkaçının dışında makâma ait bir ibâre yazılmamıştır. Biz de bu gereksinme ile eserlerin

makâmlarını günümüz makâm anlayışına göre isimlendirme yoluna gittik. HMSS'de 43 örneği vardır.

Makâmı, muhayyer sünbüle olarak belirtilen 1 eserin¹⁹¹ incelenmesi neticesinde, muhayyer makâmından hiç bir farkı olmadığı anlaşılmaktadır. Bu eserde bâzı değiştirme işâretlerinin unutulmuş olması ihtimali de düşünülebilir. Eser içinde tiz segâh olarak görünen perdelerin sünbüle olması ve muhayyer sünbüle makâmının zemininde bulunan sabâ makâmının arızaları konulması halinde, bugün bilinen muhayyer sünbüle makâmı elde edilebilir. Ancak ne yazık ki, bu eserden çıkaracağımız netice ile oldukça eski olan ve bugün kullanımı yok denecek kadar az olan makâmın, en eski olmasa da eski örneklerinden birinin muhayyer makâmına benzerlik göstereceği düşünülemez. Buradan varılacak sonuç ise, Ali Ufkî Beyin notalama esnasında böyle bariz hataları da yapmış olabileceğidir.

Ayrıca yine makâm ismi belirtilerek notalanmış eserlerden biri olan râst eserin¹⁹² seyri tamamı ile bugün kullanılan râst makâmına tıpa tıp uymaktadır.

Nevâ: Nevâ makâmı ile bestelenmiş eserler sâdece nevâ faslında değil diğer fasıllarda da bulunmaktadır. HMSS'de 69 örneği bulunan bu makâmın incelenmesi sonucu, bugün kullandığımız nevâ makâmının yapısı ile aynı olduğu görülmektedir.

Nihâvend: Bu fasılda verilen 4 eserin 3'ü nihâvend biri ise serk-i nihâvend olarak isimlendirilmiş bir makâmda bestelenmiştir. Nihâvend makâmındaki eserler bugün kullanılan şekli ile aynıdır. Serk-i nihâvend makâmı ise bugün bilinmemektedir.¹⁹³ Arıza olarak sâdece kürdî sesini kullanan bu makâm; seyre nevâ civârında başlayıp, kürdî sesi naturelleştirildikten sonra düğâh perdesinde karâr vermektedir.

Nişâbûr: Nişabur faslı içinde verilen 10 eserin, MSS'nin yanlış mizanpajı neticesi konulmuş sünbüle makâmındaki bir tanesi dışında kalan 9 eser nişabur makâmında bestelenmiştir. Bu eserler bugün kullanılan biçimi ile ayrıcalık göstermemektedir.

Râst: HMSS'de 43 örneği vardır. Râst faslında verilen 41 eserin 4 tanesi dışında geri kalan 37 eserin bütün özellikleri ile, bugün kullanılan biçiminin aynı olduğu görülüyor. Diğer dört eserden ikisi,¹⁹⁴ başlığında belirtildiği gibi pençgâh makâmında olmasına rağmen, geri kalan iki eserin¹⁹⁵ ise başlıklarında belirtilen râst-ı pençgâh ile uyum sağlamadığı anlaşıyor. Yaptığımız inceleme neticesinde, bu durumları ile râst makâmında oldukları kesin olsa da, pençgâh makâmı gereği kullanılan nîm hicaz perdesinin arızasının unutulmuş olması ihtimali de akla geliyor. Böylece bu iki eseri de râst olarak adlandırırsak bu fasıl içinde verilen râst eserlerin sayısı 39'a çıkıyor. Ayrıca makâmı gerdaniye olarak belirtilen bir murabba notası incelendiğinde,¹⁹⁶ bildiğimiz gerdaniye makâmının seyri ile hiçbir alâkası olmadığı anlaşılmaktadır. Kesinlikle gerdaniye perdesinin güçlendirilmemesi

¹⁹¹MSS s.76-2.

¹⁹²MSS s.88-3.

¹⁹³MSS s.267.

¹⁹⁴MSS s.222-2; 233-1.

¹⁹⁵MSS s.222-1; 235.

¹⁹⁶MSS s.224-2.

ve seyir olarak çıkıcı bir seyir kullanması ise bu eserin uşşâk olduğu sonucunu ortaya çıkarıyor.

Sabâ: Sabâ faslı içerisinde verilen ve sabâ makâmında bestelenmiş olduğu ifade edilen 16 eser bulunmaktadır. Bu eserlerin notalanması sırasında kesinlikle hata yapılmış olduğu sanıyoruz. Çünkü sabâ makâmını en bariz özelliği olan sabâ dörtlüsü gereği mutlaka belirtilmesi gereken hicaz sesinin verilen eserlerde bulunmadığı görülmektedir. Ancak bu unutulmuş olsa bile makâmın seyri gereği güçlü olması icabeden çargâh sesinin önemlendirilmediği anlaşılmaktadır. Pek çok notaya alınan eserde görüldüğü gibi bu durum da eserleri notaya alan Ali Ufkî Beyin hatası olarak karşımıza çıkmaktadır. Biz bu fasılda notalanmış eserleri aynen aktarmayı uygun bulduk. Daha sonra eser üzerinde yapılacak detaylı çalışmalar neticesinde bazı eklemelerin yapılmasının gerekeceği âşikârdır. Çünkü eserleri bu durumu ile seslendirdiğimiz zaman ifade edilen makâm ile uzaktan ya da yakından bir alâkasının olmadığı açıkça anlaşılmaktadır.

Segâh: Segâh faslı içerisinde verilen 39 eserin 35' segâh, 1'i râst makâmındadır. Geri kalan 3 eserin ise makâmı tesbît edilememiştir. Makâmı segâh olarak tespit edilen eserlerin bugün kullandığımız segâh makâmı ile aynı olduğu gerek seyir ve gerekse güçlü ve durak ilişkilerinden açıkça anlaşılmaktadır. Tek farklılık ise, bugün segâh makâmındaki eserleri notalarken si ve mi sesleri için kullandığımız bir komalık bemol işaretlerinin Ali Ufkî tarafından gösterilmemesidir. Bu eserleri aynen notalamamıza rağmen, bugün bilinen şekilde arızalarının yazılmasının hiç bir sakıncası yoktur. Bu fasılda verilen tek râst eser ise bir sonraki fasıla ait olmasına rağmen MSS'nin yanlış mizanpaj yapılması neticesi bu fasıla alınmıştır. HMSS'de ise toplam 36 örneği vardır.

Sünbüle: Sünbüle faslı içinde verilen sâdece iki eser ve yanlış mizanpaj sonucu nişabur faslına konulan bir eserle beraber, üç örneği bulunan bu makâmın bugün bilinen biçimi ile benzerlik gösterdiği söylenebilir. Ancak bu makâmda bulunan sabâ dizisi nedeniyle kullanılan dik hicaz sesini; re bemol olarak değil, do diyez olarak göstermiş olması, oldukça enteresan olarak göze çarpıyor. Biz bu sesi re bemol olarak yazmayı tercih ettik.¹⁹⁷ HMSS'de toplam 6 örneği vardır.

Şehnâz: Bu fasıl içinde yer alan, birbirleri ile aynı arıza ve özelliklere sahip, makâmı şehnâz olarak verilen üç eserin incelenmesi neticesi, tıpkı uzzâl makâmında olduğu gibi, şehnâz makâmının temelinde bulunan hicaz dizisi gereği kullanılması gereken dik kürdî sesinin kullanılmamış olduğu görülmektedir. Bugün bu eserin çalınıp, netice olarak şehnâz makâmındaki duygunun kulaklarda kalabilmesi için, mutlaka dik kürdî sesinin dizek başında belirtilmiş olması gerekir.

Tâhir: Ayrı bir fasıl altında anılmayan, fakat bizim belirlemelerimiz neticesinde tâhir makamında olan eserlerin toplamı ise 6'dır.

¹⁹⁷MSS s.284: 285: 286.

Uşşâk: Uşşâk faslı içinde verilen eserlerin doğal olarak uşşâk makâmında olacağı düşünülse de, yaptığımız inceleme bunu doğrulamıyor. Bunun yanısıra eserler notalanırken, gerektiği ölçüde hassas davranılmadığı anlaşılıyor. Uşşâk makâmının yapısı gereği çıkıcı bir seyre sahip olduğundan, durak perdesi ve civârında bir seyir alanına ihtiyaç duyar. Burada ise yegâh perdesi üzerindeki râst beşlisi kullanılır. Bu beşli gereği acemaşîrân sesinin irak olması gerekmektedir. Bu durumun özel olarak diyez ile gösterilmesi gerekmektedir. Ancak tam tersi olarak uşşâk makâmının güçlü perdesi üzerinde bulunan bûselik beşlisi gereği acem sesi kullanılması gerekmektedir. Bunun da ifâde edilmesi gerekir. Ancak Ali Ufkî Bey belki unutmama neticesi olarak, belki de batı müziği kuralları ile uyum sağlamayan tonları notalarken bâzı hatalar yapmış olabileceği ihtimali ile bu durumu ifâde edememiş olabilir. Biz transkripsiyonumuzda, dizek başına hiçbir arıza koymadan, irak sesi için de yeri geldiğinde diyez işâreti kullanarak, bu hatayı bertaraf etmeye çalıştık.¹⁹⁸

Bu fasıl altında notalanmış bâzı eserlerde ise, doğru olarak öncelikle eviç olarak bilinen perdenin acem icrâ edilmesini sağlayan naturel işâreti bulunmasına rağmen, bâzen bu naturel işâretinin kullanılmamış olduğu görülüyor. Bu tip eserleri seslendirdiğimiz zaman, mutlaka acem perdesi kullanılması gibi bir sonuç ortaya çıkınca, bu durumun unutmama neticesinde oluştuğu kanısına varıyoruz. Böyle eserler için,¹⁹⁹ naturel işâreti konulmuş varsayarak notalamayı tercih edip, bu belirsizliği çözüme yolunu gittik.

Uşşâk faslı içinde yer alan 35 eserin, 16 tanesi uşşâk makâmındadır. Geri kalan 19 eserin; 15'i beyâtî, 1'i acem, 1'i nevâ, 1 hüseyinî makâmındadır. Ayrıca bir eserin sâdece sözleri verilmiş notası yazılmamıştır.

HMSS'de toplam 24 örneği vardır.

Uzzâl: Uzzâl faslı içinde yer alan 12 eserin 11 tanesi uzzâl olarak adlandırılmıştır. Diğer bir tanesi ise²⁰⁰ nişabun makâmındadır. Bu eserin burada bulunmasının sebebi, MSS'nin yanlış mizanpajı nedeniyledir. Uzzâl olarak adlandırılan, 11 eserin bugün bildiğimiz, Hicaz Uzzâl makâmının özellikleri ile seyir olarak uyum sağlamasına rağmen, dizek başında gösterilen arızaların eksik olduğu görülüyor. Dizek başına sâdece çargâh ve acem sesleri için 4 komalık diyez işâreti konulmuştur. Bunun dışında bugün hicaz makâmını oluşturan çok önemli öğelerden biri olan dik kürdî sesinin belirtilmediği anlaşılmaktadır. Bu durumda tüm seyir öğeleri ortak fakat arıza bakımından ayrıcalık göstermesi meselesini, yine Ali Ufkî Beyin ihmali olarak görmek mümkündür. Tam tersi olarak, uzzâl makâmının o dönemde dik kürdîsiz olabileceği ihtimali ise yok denecek kadar azdır.

¹⁹⁸MSS s.125: 126-1.

¹⁹⁹MSS s.127-2.

²⁰⁰MSS s.279.

I. TÜRLER

HMSS'de rastlanılan türlerin, bugün kullanılan biçimleri ile farklı bir yapı gösterdikleri anlaşılmaktadır. Yazmada adı geçen türleri tek tek inceleyerek bu durumu ortaya koymaya çalışalım.²⁰¹

Çalgısal semâî: HMSS'de toplam olarak 44 örneği vardır. Sâdece 2 tanesi²⁰² 3 hâne, serbend ve mülazime şeklinde olmasına karşın, 39 tanesi üç hâne ve mülazime olarak bestelenmiştir. Geri kalan 3 çalgısal semâî²⁰³ eksik olarak yazılmıştır. Ayrıca hâne isimleri de verilmemiştir. Çalgısal semâîlerin göze çarpan en bariz özelliği, usûlleridir. Bugün yürük semâî olarak bildiğimiz 6 zamanlı usûl kullanılarak bestelenmiştir. Bugün bilinen sâz semâîleri ile hiçbir alâkası yoktur. Semâî olarak isimlendirilmiştir.

Çalgısal semâîlerin makam dağılımı ise; 2 'acem, 2 'aşîrân bûselik, 2 beyâtî, 1 çargâh, 1 evç, 1 hisar, 4 hüseyinî, 1 mahur, 3 muhayyer, 4 nevâ, 1 nihâvend, 1 nikriz, 1 nişabur, 3 râst, 2 sabâ, 6 segâh, 1 sünbüle, 1 şehnâz, 3 uşşâk, 2 uzzâl şeklindedir.

İlâhî: HMSS'de 15 örneği vardır²⁰⁴. Bu örnekler incelendiği zaman; güftelerinin zaman zaman aruz ve zaman zaman ise hece vezni ile yazıldığı görülmüş, bugün olduğu gibi o zaman da dînî konularda yazılmış olan güftelerden bestelenmiş bir tür olduğu anlaşılmıştır. Mûsikî örgüsünün girift olduğu ve yalın basit ezgilerden meydana gelmediği söylenebilir.

Murabba': HMSS'de murabba' olarak adlandırılmış 84 eser vardır. Bu eserlerde rastlanılan ortak yanlardan birisi tek dörtlüklerden oluşan güftelerin bestelenmiş olmasıdır. Bundan başka güfteler aruz vezni ile yazılmıştır. Mûsikî yönü ile bu bestelerin incelenmesi neticesinde, bugün şarkı olarak bilinen biçim ile benzeştiği anlaşılmaktadır. Bu durumda murabba' için şarkının biçim olarak atası demek mümkündür.

Raks ve raksiyye: Aynı manada kullanılmış raks ve raksiyye olarak isimlendirilmiş 10 esere²⁰⁵ rastlanılmıştır. Bunların ortak özellikleri; konularının genellikle hicv ve oyun içerikli ve 8'li hece ile yazılmış güftelerin bestelenmesi neticesinde oluşmuş bir tür olmasıdır. Aslında raks ya da raksiyye terimi, bu ezgiler ile oyun oynanıldığını belirtmek amacını taşır. Yani bunların ezgilerinin türkülerden hiçbir ayrıcalık göstermediği anlaşılmaktadır.

Sözel semâî: HMSS'de 41 tane semâî olarak adlandırılmış eser bulunmaktadır. Bunların güftelerinin incelenmesi neticesinde, bugüne kadar bilinen semâî tanımlarında anlatıldığı gibi, sâdece dört mefâîlün'lü veznin kullanılmadığı, bunun dışında başka vezinlerin de kullanıldığı, hatta, vezinlerin zaman zaman tutarsız olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Bütün bu tesbîtler

²⁰¹İncelemede alfabetik sıra esas alınmıştır.

²⁰²MSS s.74; 107.

²⁰³MSS s.59-4; 204-1; 215.

²⁰⁴MSS s.54-2; 81-2; 85-2; 231-2; 233-2; 247-2; 248-1; 300-1; 300-2; 302-2; 311-1; 313-1; 315-3; 317-3.

²⁰⁵MSS s.33-3; 35-2; 59-5; 138-2; 149-2; 205-1; 222-2; 234-3; 241-4.

neticesinde semâî olarak adlandırılmış olan eserlerin, usûl nedeni ile bu ismi almış olabileceği düşünülebilir. Çünkü güftelerin biçimlerinde, bu türün kesin belirgin ögesi olabilecek tutarlı bir hal görülmemektedir. 41 eserin 15 tanesi terennümlüdür²⁰⁶. Bugün bu terennümlü şekil, nakış semâî olarak adlandırılmaktadır.

Pişrev: Pişrev kelimesi, Ali Ufkî tarafından özellikle harekendirilerek yazılmıştır. Bu harekelendirme neticesinde kelimenin kesinlikle “pişrev” olarak yazılması gerektiği belirtilmiştir. Yani; önde giden anlamına gelen, “pîş” hecesindeki uzun î harfinin kısa olarak yazılması gerektiği ifade edilmek istenilmiştir. Bu durum göz önüne alınarak bu kelime pişrev olarak transkribe edilmiştir. Mana olarak önde giden anlamına gelmesi için i harfinin uzun yazılması gerekir. Ancak, burada yazarın özellikle belirtmek ihtiyacı duymuş olmasını daha ön planda tutmak gerekir düşüncesiyle bu yolu tercih ettik.

HMSS’de 160 örneği bulunan bu türün, bugün kullanıldığı gibi dört hâneli olmadığı görülüyor. Sâdece dört hâneli olarak yazılmış 4 örneği vardır.²⁰⁷ Bunların dışında üç hâne ve bir serbend’ten oluşan 10²⁰⁸, üç hâne ve zeyl bölümlerinden oluşan 13²⁰⁹ pişreve rastlanılmaktadır. Zeyl hânesi bulunan pişrevlerin ise darb-ı feth usûlü ile bestelendiği görülmektedir. Diğer pişrevlerin hepsi üç hâne ve bir mülazimeden oluşmaktadır.

Pişrevlerin makam dağılımı ise; 8 ‘acem, 4 ‘aşîrân bûselik, 3 ‘uşşâk, 15 beyâtî, 2 bûselik, 3 çargâh, 4 evç, 25 hüseyînî, 10 ‘irak, 1 ‘irak-ı muhalif, 3 mahur, 10 muhayyer, 16 nevâ, 3 nihâvend, 4 nikriz, 4 nişabur, 15 râst, 7 sabâ, 11 segâh, 2 sünbüle, 2 şehnâz, 2 uzzâl şeklindedir. 1 pişrevin ise makamı belirlenememiştir.²¹⁰

Şarkî: Şarkî olarak isimlendirilmiş; 2’si hüseyînî, 2’si segâh ve mahur makamlarında bestelenmiş olarak 4 eserin notası bulunmasına karşın, şarkî olarak belirtilmiş ve sâdece sözleri yazılmış 1 eser bulunmaktadır. Bu örneklerin hiçbiri özel bir tür olacak ortak özellik göstermemektedir. Bütün bu beş eserin sözlerinin yapısı tamamıyla Türkü ile aynıdır. Ezgi yapılarında da, ayrı özel bir durum görülmemektedir.

Tekerleme: Sâdece iki örneği vardır. Bunlardan birinin notası yazılmamış sâdece sözleri belirtilmiş olarak mecmûada bulunmaktadır. Notası yazılı olan bir eserin ise semâî usûlünde ve hüseyînî makamında bestelendiği, her iki güftenin de hicv konulu olduğu, 8 ve 11’li hece vezni ile yazılmış olduğu anlaşılmaktadır. Tekerleme de bir çeşit Türkü’dür. Ezgiler çok dar soluklu ve yalın cümleciklerden meydana gelmiştir.

²⁰⁶MSS s.76-3; 106-2; 108-3; 134-1; 136; 149-1; 185-1; 205-4; 220-3; 221-2; 224-3; 241-1; 250-4; 251-1; 252-1.

²⁰⁷MSS s.19; 55-1; 228; 232,1.

²⁰⁸MSS s. 71; 72.73; 86.87-1; 105-2; 113-1; 122-1; 176; 225; 226-1; 254-1; 255.

²⁰⁹MSS s. 38.39-1; 64-1; 84.85-1; 130-1; 188; 192; 201-1; 242; 247; 247-1; 273; 281-1; 296.

²¹⁰MSS s.125-2.

Tesbîh: HMSS'de 18 örneği²¹¹ vardır. İlâhîlerden ayrılan yönleri biraz daha sanatlı bir mûsıkî yapısına sahip olmalarıdır. Konuları kesinlikle dînîdir. Sözlerin tamamı aruz vezni ile yazılmıştır. Güfteler, genellikle Arapça ve Farsça kelimelerden mülhem, ağıdalı bir Osmanlıca kullanılarak oluşturulmuştur.

Türkî: HMSS'de 104 örneği vardır. Bütün örneklerinin incelenmesi neticesinde; tümünün sözlü olduğu, küçük ve yalın cümleciklerden oluştuğu anlaşılmaktadır. Konularının genellikle aşk, gurbet ve kahramanlık olduğu görülmektedir. Tümüyle hece vezni ile yazılmış olan bu türkülerin; 59'u 11, 38'i 8, 4'ü 15 ve 1'ide 13'lü hece ile yazılmıştır. Türkülerin sözlerinin şekil olarak incelenmesi neticesinde; 65 eserin kavuştaksız ve dörtlüklerden meydana geldiği görülmektedir. Bunun yanısıra 22 eser, dörtlüklerden oluşmuş ve kavuştakları bir dize olan biçimde, 8 eser ise kavuştakları iki dize olan üçlüklerden oluşturulmuş şekiller kullanılarak yazılmıştır.

Varsağı: HMSS'de 47 örneği bulunan bu türün, Türkü'den daha farklı olmadığı görülüyor. Hece vezni ile yazılmış güftelerle bestelenmiş yalın tek cümleli ezgilerden oluşmuş nota örgüsü ile bestelenmiştir. Güfteler genellikle 11'li ve 8'li hece ile yazılmış olup, çoğunlukla dörtlüklerden oluşmuş dördüncü dizesi kavuştaklı biçim kullanılmıştır. Bunun yanısıra, üçlüklerden kurulu kavuştakları iki ve üç dizeli olan örneklere, az da olsa rastlamak mümkündür.

²¹¹ MSS s. 121-3; 123-2; 123-3; 170-2; 171-1; 171-2; 171-3; 186-1; 186-2; 233-1; 235; 253-2; 315-1; 315-2; 316-1; 316-2; 317-1; 317-2.

II. HÂZÂ MECMÛ'A-I SÂZ Ü SÖZ'DE DERKENÂR OLARAK YAZILMIŞ METİNLER

HMSS'de derkenar olarak yazılmış metinlerin belli bir düzen içinde olmadığı; ne tür ne de muhtevâ olarak herhangi bir tasnif içinde bulunmadıkları görülmektedir. Notaların yazılmasından sonra; kalan boşluklara, yaşanan çeşitli olayların verdiği ilham ve intibalar neticesi, yazıldığı kanısındayız.

Metinler Arapça, Farsça ve Osmanlıca olarak yazılmıştır. Genellikle yazı biçimi olarak; nesih kırması, ta'lik, ta'lik kırması, kullanılmıştır. Manzum olarak; Gazel, Muhammes, Tahmis, Rubâ'î, Kıt'a, Müfred ve Beyt, mensur olarak; ilaç tarifleri, târîh düşürmeler, nasihatler, mûsıkî metinleri, Hadîs-i Şerîfler, Ayetler gibi genel olarak ifâde edebileceğimiz metinleri ihtivâ eden HMSS, bu yönüyle de oldukça kıymetli bilgileri günümüze intikâl ettirmiştir.

HMSS'deki derkenar metinlerin manzum olanları biçim, mensur olanları ise konularına göre tasnif edilmiştir.

A.MANZUM METİNLER

1. Mısralar

MSS s.53

Hiţâb

Söyle imdi yâ ne ğam çekersin mu'în Mevlâdır

Cevâb

Yâve müsâve söylemekdense sükût evlâdur

MSS s.74

Olmaya baht u sa'âdet dünyede vahdet gibi

MSS s.192

Sermâye-i Şeyh

Yaşlı göz 'ârsız yüz çok eski söz

Sermâye-i Şâb

Rüşen göz güler yüz lafîf söz

MSS s.195

Su'al

Cennet ve cehennem var mı diyiver baña ey hıwâce rindî

Cevâb

Ne var ne yok behey oğul diyecek maħaldir şimdi

MSS s.197
Tecnīs-i Tam
Kāfiru'n-ni'meti ke'l-kāfiri

MSS s.266
Merhūm Yahyā Efendinin Mevlevī Şeyhi Ādem nām 'Azīz'e
Güftesi: "Adnı Ādem olmayadı saña kim âdem derdi."

MSS s.266
Ve melege dervîşin kendü mezkūr şeyhine güftesi;
"Ol meleklerden değilim ki âdeme secde etdiler."

2. Beyitler ve Müfredler

a. Beyitler

MSS s.31
Temâşâgâh-ı 'uşşâka cemâliñ gibi bâğ olmaz
Bu rüşendir ki 'âlemde göze hergiz yaşağ olmaz

MSS s.35
Her kim maqbül-i Hâk olur âhir
Cümle 'âlem aña olur musahhîr

MSS s.35
Ay u gün emrine olur me'mûr
Her biri aña bağlu çâker olur

MSS s.37
Ehl-i 'irfân ile yeğdür ki geçinmek külhânda
Cühelâ ile şafâ eylemeden gülşende

MSS s.38
Hidâyet itse Hâk bir kılına
Hâtâ ırgirmez anuñ bir kılına

MSS s.41
Dilberâ dilimi dilerseñ dil değil cânım seniñ
Dapduęum Tañrı haqqıçün sen benimsiñ ben seniñ

MSS s.43
Hallâk-ı cihân 'âleme kıldıķda tecellî
Her şey' birer hâl ile kılmuş mütesellî

MSS s.45

Ey püser meşhürdur ki hayr gelmez yaddan
Kâbil-i şakird olan üstâd olur üstâddan

MSS s.45

Nazarı pāk olanuñ cünbüşi merdâne gerek
‘Âşıkı çok olanuñ kendüsi pervâne gerek

MSS s.46

Yustavne'l-mezâkirü bi'l-ğuşemâ'i izvan
Ve yustevne's-suyüfü 'ale'l-ğuşemâ'i 'advan

MSS s.47

Zehebü eyyâmünâ bi'n-nûri'ş-şemsi ve şamusi
Fe inne elfe senetin fi 'ayneynâ mişlü emsi

MSS s.48

'Aşkın iy hıvâce metâ'in şakın izhâr itme
Düstlarla ye iç ammâ şatı bâzâr itme

MSS s.52

Şu gibi şâf kıl sözi fikreyle virgil cevâb
Her diline geleni öğütme mânend-i âsiyâb

MSS s.53

Cihânda rinde iy 'âkil budur maqbül ü ins ü cin
Ne senden kimse incinsin ne sen kimseye incin

MSS s.57

Şâkatim yok rü-be-rü 'arzetmeğe ahvâlimi
Dostum lutfeyleyib kâğıtdan aıla hâlimi

MSS s.57

Didim yavrum nedir hâliñ didi Elhamdülillâh
Didim niçün kocalmazsın didi estağfirullâh

MSS s.58

Küllü fi'lin mine'l-laţifi laţifün
Küllü fi'lin mine'l-melîhi melîhün

MSS s.63

Koc y...ğın görmeyen dîvânedir
Üstümüzde dönen bir pervânedir

MSS s.67
Güzeldür kış gününüñ nevbaharı
Münāsib yār ile āteş kenārı

MSS s.71
Ez-kerāmet-i bülend-i evliyā
Evvelā şifrest āhur kīmiyā

MSS s.71
Raķib deyu seyret dīdār-ı yāre karşı(AKB)
Berd-i 'acūza beñzer evvel bahāra karşı

MSS s.71
Çünkü taķdīr-i ezeli her ne ise olsa gerek(AKB)
İçelim bādesini be dünyā ne olsa gerek

MSS s.73
Hicv
Ey hikmet ile halka şatan kendüñi loķmān
G.tüñü gördüm kıl t.ş.ğım derdine dermān

MSS s.74
Beyt
Menem nīst merā hīç çü güneş-kārem
Günāh-kārem vü ümmīd-i 'afv miydārem

MSS s.74
Beyt
Zinhār ez qarīn-i bed zinhār
Ve ķinā Rabbenā 'azābe'n-nār

MSS s.75
Çurur-ı Şecā'at
Men ānem ki bā-şirī bāzī künem
Miyān-ı bilān ser-efrāzī künem

MSS s.75
Beyt
Çün soñuñ toprak öñüñ mā vü menī
Tanıdım ortada māyī (ya'nī senlik) vü menī (benlik)

MSS s.75
Beyt
Bes tāmūr ki zīr-i zemīn defn kerde-end
Ger hestīş be-rū-yı zemīn ber-feşān ne-māned

MSS s.85

Beyt

Şevāb istersen öldür yılanı
Dost ister iseñ ürkütme cânı

MSS s.88

Ṭākatim yok rû-be-rû 'arzetmeğe ahvâlimi
Dostum lutfeyleyüb kâğıtdan aña hâlimi

MSS s.88

Didim yaruñ nedir hâlün didi Elḥamdülillâh
Didim niçün kocalmazsın didi estagfirullâh

MSS s.100

Beyt

Olmaya bundan özge müşkil dem
Ki andan yârinden ayrıla âdem

MSS s.100

Fârisî

Fırkat-i dost âfet-i dil est
Ḥasret-i dost zihri-kâtil est

MSS s.105

Derem dârân-ı 'âlemrâ kerem nist
Kerem dârân-ı 'âlemrâ derem nist

MSS s.106

Sâkiyâ doldur kadeḥ ol mehlikânün 'aşkına
Nüş idelim zehr ise ol ḥalîkânün 'aşkına

MSS s.107

El-'ilmü ve'l-mâlü yestetiru külle 'aybin
El-cehlü ve'l-fakru yenkeşifü külle 'aybin

MSS s.109

Beyt

Ez mehd tâ be-laḥd bî-yâmüz ü pāk zî
Tâ ne-zed Ḥaḥḥ u ḥaḥḥ-ı cihân mu'teber şevî

MSS s.113

Bu bir 'irfân meclisidir bunda yaraşmaz ḥazele
Ṭaşraya bak zuhür itse kapuyı pek rezele

MSS s.113

Gerçi ki okumada yazmada kâmil değiliz
Hamdü'lillâh ki güzel sevmeye câhil değiliz

MSS s.119

Beyt
Bağsaña nedür bu delice beyt
Fettân ol gayr it gayr it

MSS s.119

İzâ câ'at i'n-nüfûsü şâreti'l-ecsâmu ervâhen
Ve İzâ şebi'atü'n-nüfûsü şâratü'l-ervâhu ecsâmen

MSS s.121

Ebcad okumayan Kur'an bilmez kâdedir
Şâh kulluk etmeyen saltanat bilmez kâdedir

MSS s.124

Cânân odur ki meyl ide anı görünce cân
Esbâb-ı hüsnî hûb ola ammâ bi-şarḫ-ı ân

MSS s.125

Men-lem-yüeddibhü'l-ebevân
Eddebehü'l-melevân

MSS s.132

Şakın isrâf eylemekden akçañı pek şakla pek
Düşmene kalursa kalısın dostu muhtâc olma tek

MSS s.134

Elâ yâ 'âkife'l-vâdî ez-zalâm fe-inne'llâhe Hâdi'l-enâm
Feinne'l-yüsra ba'de'l-usri fa'şbir li-enne'r-rizka miftâhu'l-merâm

MSS s.134

Büsuña dil kâni' olmaz vaşlıñuñ şeydâsıdır
Dostum ma'zür dut dünyâ tama' dünyâsıdır

MSS s.135

Beyt
Besi be-kâm dil-i düşmenân bûd ânkes
Ki ne-şenüd sühan dostân nîk endiş

MSS s.135

Bülbül-i şeydâ nice âh etmesün gülzârda
Yıldı bir gül açılır ol da miyân-ı hârda

MSS s.137

Beyt

Ey 'arîf cümle merdlerden sen ol merdi evlâ bil
Ki ola ziyâde gâdr u cevri ü cefâyâ medd-i mütehammil

MSS s.138

Beyt

Kişi kim ola ber bîm-i hirâsân
Çatı müşkil gelür aña her âsân

MSS s.139

Beyt

Dime sakın bilürüm 'ulümün çok varakı var
Dürlü dürlü bilmekten bilmeğe çok farkı var

MSS s.140

Çarınca bir hâbbe dâne peşkeş çekmiş Süleymân'e
Siz dağî kabûl eyleyiñ ben virdüğüm fakîrâne

MSS s.140

Beyt

Ne 'ömr-i Hızır be-mâned ne mülk-i İskender
Nizâ'-ı ber-ser-i dünyâ-i dün me-kün dervîş

MSS s.141

Beyt

Saklamazsan yâ Rabb yaman elden
Bâri sakla gurbetde yaman dilden

MSS s.141

Beyt

Herne zîdegân ger zi güştend ü ger
Çaza çün zikr-i dün fîrû-heşt per (Ya'nî; kanatlarını yayub inmek)

MSS s.142

Her kaçan nâzil ola emr-i kazâ
Hûş-ı medhûş olur başîr-i a'mâ

MSS s.142

Kişiniñ 'aybı câhillikdendir ancak
Ger çekerse cihân mülküne sancak

MSS s.148

Beyt

Bir âdem saña söylerse kem söz
Sen de kâdirsen söğ garazını boz

MSS s.148

Beyt

Çü bâşed ebr-i devlet ber-tü pür bār (tolu saçrer)
Fürüter bâş hem-çün şâh pür bār (yemişle dolu dal)

MSS s.148

Ân-râ ki kemâl ma'rifet şüid hâşıl
Hem münis-i cân bâşed ü hem merhem-i dil

MSS s.148

Fırkat-i yâr âfet-i dildür
Hicr-i dildâr zehr-i kâtildür

MSS s.150

Lî'ale'l-maḥbûbi deynün külle yevmün büseteyn
Evvelen min şahnı vechin şâniyen min şeffeteyn

MSS s.151

Beyt-i Ḥayretî
Ramazânî nice bir şâmî vü hicrân olalım
'İyd-i vaşlna yetiştir bizi kurbân olalım

MSS s.151

Ṭalebtü zekâte ḥüsniḥî mine'l-ḥabîbî
Fe-kâle hel-yecibü'z-zekâtü min mâli's-şabiyyi

MSS s.152

Beyt
Câhil değıl ki kitâbet bilmeye
Câhil oldur ki maḥabbet bilmeye

MSS s.152

Eğer ḥwâhî ki der-'âlem be-handî
Levendikün levendikün levendî

MSS s.155

Beyt
Evvel zemânda iḥsânı gedây umardı baydan
Gör şimdiki armağanı bây umar gedâydan

MSS s.156

Beyt

Her diyârın başka bir âyın ü töresi var
Gel seyr eyle ey oğul buranın da nesi var

MSS s.157

Fânî 'ömrümüz ancak bir düşdür
Hayırlısı iylik ü 'ıyş ü nüşdur

MSS s.157

Diğer

Metres ez ân düşmen gü dost hıobest
Hazer kün ez düşmen gü dost rüyest

MSS s.158

Üstâdlar demişlerdir ki gavuruñ konuğın yime
Ben de derim yime içme esrârını söyleme

MSS s.159

Beyt

Çok âdemi imrendirür bize viren şehd ü sãn
Ve birine zulm iden çok kimseyi ider tersãn

MSS s.160,162

Eğer cellâd ise gamzeñ esirgemez mi insânı
Göricek kâfir esirger garıplikde müslümânı

MSS s.161,163

El-leîmü mel'ümün bi-küllü lisân
Ve'l-kerîmü mükerremün fî külli mekân

MSS s.164

Beyt

'İlm altıdır ancak aña ey habîb
Şi'r mantık müsıķı fıķh hikmet ü tıbb

MSS s.165

Beyt-i Kemâl Paşa-zâde
Az yemek az içmek az uyumak
İnsânı melek ider olsa da aħmak

MSS s.166

Hor görme düşmeninüñ eñ kemîn
Yoluñ üzre nâgehân kırar kemîn

78. MSS s.166

Hümâ-yı ber-ser-i mürgân ez ân şeref dâred
Ki üstühvân hored cânver niyâzâred

79. MSS s.166

Zehr türâ dost çi dâned şükr
‘Ayb türâ dost çi dâned hüner

80. MSS s.167

Kes ne-yâyed be-zîr sâye-i büm
Ver hümây ez cihân şevved ma’düm

MSS s.167

Cân-tâb,ğamla beste-dil derdiyle şikeste
‘Aşka kepâze olduk biz de şikeste-beste

MSS s.168

Beyt
Tü heme dâni ki ez dâna vü âdbâş
Ne-dâned naqş-ı hod-râ be ez naqqâş

MSS s.168

Beyt
Sitüde büd nezd büzürg ü hored
Ki âzâd merdî ne-bâşed sitüd

MSS s.169

Beyt
Eğer der-telhî hicrân be-zahm-ı gam tüvân merdem
Ezân bihter ki bâ-bî-yegâne-i şehd ü şekker horden

MSS s.171

Ġarîb olmaz terk iden diyârı
Ġarîb oldur ki anı terk ide yâri

MSS s.172

Çün kazâ levhine çekildi kalem
Bunda yazıldı nice mîr-i ‘alem

MSS s.173

Beyt
Kişi kim ola pür bîm ü hirâsân
Ġati müşkil gelir aña her âsân

MSS s.173

Beyt

Ne-bāşed nümîd ez Hüdâ-yı büzürg
Be-cüz-i kâfir tîre rây ü sütrük (ya'nî; serkeş ve lecûc)

MSS s.176

Ey merd-i cihân dîde bir söz diyeyin diñle
Dil bir kulağ iki bir söyle iki diñle

MSS s.176

Her ki o derbend-i sîm ü zer şevêd
Der 'ukûbet 'âkıbet mużtar şevêd

MSS s.176

Mâl-i dünyâ hâksâr ân-râ dehend
Âhîret perhîzkârân-râ dehend

MSS s.177

Gerçi nûş etdim cihânuñ yedi taşdan geçen zehrin
Velâkin zehr-i kâtilden beter gördüm sarây kaşrın

MSS s.178

'Acep hâldür 'aceb hikmet nazâr itsen bu dünyâya
Fakîre 'itibâr yokdur iderler 'izzeti baya

MSS s.178

Beyt

Var mı bir hâtır ki ğamdan hâr hârı olmaya
Kañı bir ruğ ki havâdişden ğubârı olmaya

MSS s.178

Bu gülistân-ı cihâna ser te-ser kıldım nazâr
Görmedim bir gül ki hâr-ı cân-güzârı olmaya

MSS s.178

Nice yıldır eylerim ben bu harâbatı tavâf
İçdim bir bâde ki hergiz ğumârı olmaya

MSS s.179

'Aşksız kişi hemân cânsız deridür
'Aşk eri geh mürde geh zende diridür

MSS s.179

Cerrabeti'l-kalemü ve'l-mürekkebü 'ale'l-kırtâsi
Felâ-ağbah min mezâlîmi'n-nâsi.

MSS s.179

Beyt

Elā inne'z-zamāne zamānün 'amıkun
Fe-li'l-'uqalā hızlānun ve yenümü

Fe-kün humkan ma'a'l-hamkai
İnni era'd-dünyā bi-devletihā tedümü

MSS s.180

Beyt

Sultāna çok bilür kişi bilinmekden şakınur
Zīrā bilür ki bilinse tiz beğliğe alınur

MSS s.181

Beyt

Teeniden itme şakın ictināb
Umür-ı siyāsetde kılma şitāb

Ki bu demde biñ hün vardır mecāl
Ve bir keşte-i zinde kalmak muhāl

MSS s.182

'Āşıklarda perde hicāb 'ār olmaz
Perdedārlar yāri ile yār olmaz

MSS s.183

- * Müdām tenāzür u teellüfāt ādemden ādemi usandırır
Hicrāndan ve intizārdan soñra visāl maħabbeti artırır
(Müfa'alātün erba'u defa'ātin)

MSS s.183

Eyne'l-halāsu ve eyne'l-makar
Ve eyne'l-menāşu ve eyne'l-mefer

MSS s.183

Ne mün'im be-māl ez kesī bihter est
h̄wār çill atlas be-püşed h̄rest

MSS s.184

Herkes kendü devletini dudar
Anuñ için gāh yürür gāh yüzer
(Ya'nī gāh karada gāh deryāda gezer)

MSS s.184

Didiler ki yāre raķīb baķar
O demiş kim baķar ammā ne baķar (Ya'ni şıgır)

MSS s.187

Beyt
Me-kün bed ki çün ān ne bīnī cezā
Ni-gū kār bāřed ne-biġī sezā

MSS s.188

Beyt
Dem-i zevķ-i řafāda niceler yār olurlar
Çü mişnet vaķti ola kaçub bīzār olurlar

MSS s.189

Beyt
Ata baķma ũona baķma cāna baķ
Derūnda olan gönlü sultāna baķ

MSS s.189

Beyt
Dürr ü güher virür hikmet kelāmu
Huşuşa muşkem ola intizāmı

MSS s.189

Esirgemek gerek 'āřık-ı dil-i efkārı
'Ale'l-huşuş ki bir bī-vefā ola yāri

MSS s.190

Beyt
Bāzār-ı dünyāda ol kimse ki bī-zerdir
Ol murġa beñzer ki bī-bāl ü bī-perdir

MSS s.190

Diġer
řafā vaķtinde çok bulur kişi yār
Velī yār oldurur; k'ola vefādār

MSS s.193

Çün kader tūrin ata kavı-i kaźā
Siper olmaz aña meġer ki rızā

MSS s.193
Hicv-i Şāmī-zāde Efendiye
Dāne-i dünyā şeytān dāmıdır
Aña hārīş olan Şāmī şermīdür

MSS s.194
Bende-i pīr-i hārābātım ki luṭfeş dāğest
Virme luṭf-ı şeyḫ ü zāhid gāh hest gāh nīst

MSS s.195
Nice ağladıcı vardır güldürücü içinde
Ve nice elem verici vardır lezzetler arasında

MSS s.195
Yā rubbe mübkītin fī ṭayyi muḫhiketın
Ve rubbe mü'limetin fī şenā li-zātin
Sellemehu'llāh

MSS s.196
Enva'-ı ḥaṭālara gāfilen çekilürüz
İhsānıñ ne virmeğın ne almağın bilürüz

MSS s.197
Kalmayıcak kişiniñ soñıda bir ḥayrū'l-ḥalef
Ḥayf ḥayf ol 'ömre ki olur 'abeş yere telef

MSS s.197
Sözümüz añlayamaz şūfī bizim kāl ehli
Bī-zebān söyleşelim var ise bir ḥāl ehli

MSS s.197
Men meḳkate nefsehü
Eminehü'llāhü min maḳtiḥi

MSS s.197
Kim ki kendü nefesine düşmen oldı
Allah anı kendü düşmanlığıñdan emīn kıldı
Sellemehü'llāh

MSS s.198
Beyt
İşit imdi şurūṭı 'ilm-i kāfīñ dörtdür iy cān
Zemān ile mekān oldı bile ḥullān ide ketmān

MSS s.199

Beyt

Çü âhenk reften küned cān bî-pāk
Çi ber-taht mürden çi ber-rû-yi hāk

MSS s.199

Güzel oldur ki kemāl ehli ola rûmî ola
Bende qadrini bile mes'ele ma'lûmî ola

MSS s.200

Beyt

Hâtrlu iş işleme gâzab-nāk
Gâzabnâkıñ eşi olur hâtr-nāk

MSS s.200

Beyt

Hâka ihsânlar edüben armağanlar gönderince
Çoğu zâyî etmek gerek sen birin eyü qondurunca

MSS s.201

Beyt

Eğer ez maḥzen-i Tevfîḳ-i 'aṭâyi ne-resd
Sa'y südî ne-küned cehd be-kâmî ne-resd

MSS s.201

Beyt

Der her çi nemî-tüvân be-dest âvürden
Hayfest be-herze 'ömr zâyî kerden

MSS s.202

Beyt

'Ârif ol ehl-i dil ol rind-i qalender-meşreb ol
Ne müselmân-ı qâvi ne mülhîd-i bî-mezheb ol

MSS s.202

Diğer

Âftâb-ı 'âlem-ârâ gibi sür hâke yüzüñi
Kevkebe başdır cihânı hem yine bî-kevkeb ol

MSS s.202

Diğer

'Aqla maḡrûr olma Eflâtûn-ı vaqt olsañ da
Bir edîb-i kâmilî gördükde tûfl-ı mekteb ol sen de

MSS s.204

Beyt

Halka az karış çok diñle az söyle
Evde otur aza kanâ'at eyle

MSS s.205

'Akl est ki bünyād şeref muhkem ezost
Vâfir-i denî hürmet benî-âdem ezost

MSS s.206

Beyt

Sühândan be-endiše dâned kelâm
Ki bî-fikr bâşed sühân nâ-tamâm

MSS s.208

Ne beğden iste maşşuduñ gönül ne şâhdan
Tevekkül kıl Hudâya devleti iste Allah'dan

MSS s.211

Beyt

Kurbağa ıştırub ururdu nişi
Ağzına göre ger olaydı dişi

MSS s.213

Çanîmet bil şohbet-i huzûr-ı dostânı
Vefâsızdır vefâsız bil cihâmı

MSS s.216

Mîr-i mâl alma ele olsa altun pâresi
Mâr-ı ef'î nişidir oñulmaz añun yâresi

MSS s.216

Nefsimle başa çıkamam ne ki isterse virürem
Murâdınca olub anı toğ qahırla öldürürem

MSS s.217

Karğalara olursun mûnis-i müşkil
Onlarcılayın seke seke yürügil

MSS s.217

Beyt

Zengin değıl maldâr-ı jefet ü sengin
Fakîrlikde hoş geçinen odur zengin

MSS s.217

Beyt

Bilinecek neki varsa hepimiz bilürüz heb
Bir kişi her şeyi bilmez ister olsun ser-mezheb

MSS s.218

Beyt

Dünyâda neler olmuşdur dağî neler olırsardur
Değme ki bugünkü hâle fakîh mişâl bulırsardur

MSS s.218

Mağabbet 'arız olur bir garağdur
Hakîm ider ki şehvâyeti marağdur

MSS s.219

Güfte-i Şeyh Su'adî

Be-deryâ der menâfî' bî-şumârest
Ve ger h'vâhî selâmet der kenârest

MSS s.221

Beyt

Gerçi olur hizmetkârlar ağalaruñ me'bunları
Ammâ ağalar da olur hizmetkârlar zebunları

MSS s.224

Belâsız bâl olmaz mârsız mâl
Biledir genc-i renc-i idbâr ü ikbâl

MSS s.226

Dânî ki çi güft zâl bâ-Rüstem (Ey Bahadır) kerd
Düşmen ne-tüvân hağîr ü bî-çâre şümürd

MSS s.227

Beyt

Çi hoş güft ân ki seng ez himmeteş bûd (seng ey kadr-i kıymeti)
Ki himmet hest miğnâtiş mağsûd

MSS s.229

Beyt

Zamâne ve ger şüd kîn nükte ârâst
Ki kej bâ-kej nişined râst bâ-râst

MSS s.229
İtme nefsi habiſle mücâleſet
İtme taḅ'-ı haſiſle müvâneſet

MSS s.229
Halk içinde ſalâhı âd eyler
Fırsat el virse çok feſâd eyler

MSS s.230
Diğer
Halk ile âdem gerekdir gül gibi hoſ-büy ola
Tâ ki gülzâr-ı cihân içre küſâde-rüy ola

MSS s.232
Beyt
Âgâhdır 'âkil olanlar hıred-mend
Ki güſ-i hoſ ile iſgâ ide pend

MSS s.232
Fedâiyü'l-Mevlevî
Ŗordular Mecnûn'a Leylâ'nın kadîmi hânesin
Sînesin çâk itdi gösterdi dil-i virânesin
Temmet

MSS s.234
Beyt
Ŗanma ki ben mest-i harâb Rabbiñ 'âſî kılıyem
Ne bildiñ belki ol Raḥman u Raḥimiñ maḅbûliyem

MSS s.234
Kaḅlden fi'le dek
Kaḅrıncadan file dek

MSS s.237
İrḥamü men fi'l-'arzi
Yerhamüküm men fi's-semâ'i

MSS s.238
Derd-mendân-ı gamet sühteî der-mânend
Ger tü dermân ne-dehî suht hâ der-mânend

MSS s.242
Beyt
Dünyâda gezmeyen berr ü baḅr ü nehri
Vatanını ſanur gerçek baſ ſehri

MSS s.242
Ber-ser-i bālin bīmārān güzer
Zān ki hest īn sūnnet-i ḥayrū'l-beşer

MSS s.242
Nā-tüvānī teşne rā sīrāb kün
Der mecālis ḥizmet-i eşḥāb kün

MSS s.242
Ḥāṭır-ı eytām rā der yāb nīz
Tā türā peyveste Ḥaḫḫ dāred 'azīz

MSS s.242
Çün yetīmī rā kesī giryān küned
Mālik ender düzaḥeş biryān küned

MSS s.244
Beyt
'Avretten vefā geleydi oruspadan öğüt
Süküt alma getürdi pīnār neḥut

MSS s.244
Zülf-i zenciri olaldan boynumuza kaydımız
'Ālem-i iṭlāka düşdük kılca yoḫdur kaydımız

MSS s.245
Beyt
Ne kim şanırsın eşīne
Oncağız gelir başıña

MSS s.246
Ey ḥikmet ile ḥalka şatan kendüñi loḫmān
G.tüñ göreyim kıl t.ş.ğim derdine dermān

MSS s.246
Hem-cins bā-hem-cins küned pervāz
Kebüter bā-kebüter bāz bā-bāz

MSS s.247
Beyt
Me-kün 'ayb-ı ḥalk ey ḥiredmend fāş
Be-'ayb-ı ḥod ez ḥalk meşgül bāş

MSS s.250

Ḳāle'ş-şā'iru

Ne her bîrûn ki pîsendî derûneş hem çünân bâşed
Besâ helvâ-yı sâbûnî ki zehreş der-miyân bâşed

MSS s.251

Ḳāle Firdevsî

Çi nâ-hoş bûd dostî bâ-kesî
Ki mâye ne-dâred zi dâniş pesî

MSS s.251

Beyt

Güzellerden vefâ umma Nesîmî
Bular bilmezler ol âyîn ü resmî

MSS s.253

Dünyâyı tolaşdım haylî zemândır
Stanbul'ı gördüm ki küçük cihândır

MSS s.256

Aḳ kılsız ve kıızıl olur ḳadınlara tatlu gelür
Ve bir uğurdan yudulur bu nesne nedir kim bilür
(Beyze)

MSS s.258

Beyt

Ârif ol ehl-i dil ol rind ḳalender meşreb ol
Ne müselmân-ı şâkil ne mülhid-i bî-mezheb ol

MSS s.258

Beyt

Aḳla maḡrûr olma Eflâtûn-ı vaḳt olsan da
Bir edîb-i kâmilî gördükde tıfl-ı mekteb ol sen de

MSS s.258

Beyt

Aftâb-ı âlem-ârâ gibi sür ḥâke yüzünü
Kevkebe başdır cihânu hem yine bî-kevkeb ol

MSS s.259

Beyt

Pota-i nâr-ı seferde ḥâliş olsa bir kişi
Sîm ḳalbi şâf olub altûn olur anıñ işi

MSS s.260

Beyt

Ṭayanur ol ki yenmez yunmaz yanmaz
Yenen yunan yanan nesne ṭayanmaz

MSS s.260 .

Bī-hünerān şad hîle ārend pīş
Tā ne-reved kār-ı hünermend pīş

MSS s.260

Tecnīs Berāy

Tedbīr-i donanmayı görüñ kim yele verdi
Āhir Deli Bornāz boğazı ele verdi

MSS s.261

Saray derdin niçün çekeriz dirlik viren Mevlā'dır
Kafes kuşu olmağdan ise hevā kuşu olmağ evlādır

MSS s.262

Ḳardaşına kıyu kazarsa kişi
Ḳuyuya düşmek olur anuñ işi

MSS s.262

Cevāhātü's-sināni lehe'l-tiyāmü
Velā yeltāmü mā cera ha'l-lisānü

MSS s.262

Beyt-i Necātī el-merḥūm

Dil getürdüm deyü dil-dāre gönülleme şaḳın
Pādişāh işiğidir bunda dilāver çok olur

MSS s.263

Vucūdī

Ḳormağ olmaz kaçanı hileden olmaz hāli
Böyledir hîle olur ekşeri cenk aḥvāli

MSS s.263

Şol kim melüklerle edepsiz oturur
Taḥḳīḳ kendüden muḥāṭaraya urur

MSS s.265

Beyt

Yār dedi büse virin gelsün 'ıyd
Dedim ḳavlden fi'le dek menzil ba'ıd

MSS s.266

Beyt

Stanbul'da ne haber var ne koz kırarlar
Cāze mi lā-yecüzü mi şoralar

MSS s.266

Latîfî

Me-kün hiç şoĥbet be-merd dijend
Ki ber şab'-ı pāket niyāred nijend

MSS s.267

Cömerdiñ ye etmeĥin hem koyunu
Nāmerdiñ yeme içme şuyunu

MSS s.267

Hāıurlı işi işleme ĥazab-nāk
Ėazab-nākıñ işi olur hāıır-nāk

MSS s.268

Beyt

Āşinā ile hem yārān ol hem-bāz
Ger istersen ki fāş ola saña rāz

MSS s.269

Muzāddān

İnsānda bir nesne yoĥdur beter illā dil yaman
Hem kendüye zararlıdur hem āleme her zamān

MSS s.269

İnsānda ulı nesne yoĥ illā tatlu dil hemān
Hem kendüye nāfi'dür hem cümle 'āleme bī-gümān

MSS s.269

Şāh Süleyman-bin Selīm oldu şevvāl içre şāh
Fāzl-ı Hāĥ'dan oldu tārīĥi anuñ feyz-i ilāh (926)

MSS s.269

Aceb midür eşeklik etse çāvuş
Çün elifi kaldırınca kalır çüş

MSS s.270

Beyt

Uzun ömri ne ile bulduñ ? Pür hüner ü şabr ile
Ve bunları ne ile bulduñ ? Te'emmul-i ĥabr ile

MSS s.270

Beyt

Ben ehl-i zevk dervîş cüyem evim yok barķım yok
Her ehl-i kerem sırtında sırtım pāk karnım tok

MSS s.271

Beyt

Baħr olsa 'ilmle Türk adam olmaz dünyede
Ŧatlu ŧu katmak gidermez baħr-i 'ummān acısın

MSS s.272

Beyt

Ey maħbübān-ı ŧāhidān-ı zemāne ħord ü büzürg
Dīde rā Yusūfend ü dil rā gürg

MSS s.273

Beyt

Dilber dimiş ki māyil olanlar vefāmıza
Lāyık budur ki kāyil olalar cefāmıza

MSS s.274

Beyt

Bu resme çün müsāfir derd-i hicriñle ola ħaste
Mücāvir olmasın mı ħasret-i la'liñle dembeste

MSS s.274

Beyt

Bī-yāmuz 'ilm ki kereded 'azīz
Ki bī-dāniş āsān nī-rezed pişiz

MSS s.275

Beyt

Gerçi nüş etdim cihānda yedi taşdan geçen zehri
Ve lākin zehr-i ħatilden beter gördüm saray ħahrın

MSS s.278

Beyt

Dilem ŧüd zi ħahr-ı zemāne nijend ey melül
Merā ħürremi ne-āyed ez lehv ü ħand

MSS s.278

Beyt

Dervāze-i ŧehr rā tüvān best
Ne-tüvān deheni muħālifān best

MSS s.280

Kanā'at ehli olmayan dünyāda rāhat olmaz
Ferāgat qadrin bilmeyen 'ālemde 'āfiyet bulmaz

MSS s.280

'Ārife tūşe mi var genc-i kanā'atden iyi
'Ākile küşe mi var künc-i ferāgatden iyi

MSS s.281

Hergiz ḥased ne-bürdem ber-maṣībī vü mālī
İllā ber-ān ki dāred bā-dilberī vişālī

MSS s.283

İzā cāe'l-każā 'amiye'l-başar
Ve izā enzele'l-ķaderu baṭale'l-ḥazer

MSS s.284

Beyt
Gerekdir bir ola serdāra sırdār
İki olsa iderler sırrı izhār

MSS s.284

Beyt
İkiden geh tecāvüz ide bu sır
Düşüben dillere derd ola āḫir

MSS s.285

Beyt
Eğer şad-sāl kebr āteş fūrūzed
Ve ger yekdem dero āfte be-sūzed

MSS s.285

Ger baḫt-ı yārī küned engüştet sindān be-şikend
Ve'r baḫt bedī küned pālūde vü ne-dānet be-şikend

MSS s.285

Ḥayfā ol şaḫşıñ 'ömrüne ki dün giden bugün 'aklı
Ziyāde olmayub tutmaya dostunuñ sırrını saḫlı

MSS s.288

Ba'zı kimse Receb ü Şā'bānı tutar
Ba'zı kimse şavm-ı Remazānı yutar

MSS s.290

Nazire

Şol kişinüñ kim çok elinde mâlı var
Faqr ü kılet çekmez ol hoş hâli var

MSS s.290

Naķıza

Bir kişinüñ ki çok elinde mâlı var
Göñlü bağıldur anuñ bed hâli var

MSS s.294

Yaraşmaz erlere bi-ğayret olmak
Çü ğayret olmaya yek 'avret olmak

MSS s.296

Oldılar hün-ı hâke âğaşte (ya'ni işlanmış)
Küşteden oldu cā be-cā püşte (ya'ni depecik)

MSS s.296

Oķur yedi zebān-ı tiğ-i sinān
Āyet-i "Küllü men 'aleyhā fān"

MSS s.298

Beyt

İster misin ki āvāzuñ ola hūb
Perhiz eyle ķarnı aç ūt yā maħbūb

MSS s.307

Rū-yı be-nādān ü aħmakān be-nümāy
Biş aħmak nefes nefes meğzāy

MSS s.307

Hemçü 'īsī zi aħmakān bi-giriz
Tā nefitī be-cāh-ı kin ü sitiz

MSS s.318

El-melikü yebķā ma'a'l-küfri
Ve lā yebķā ma'a'z-zulmi

MSS s.318

Melik Sultān gerçi kāfir olsa olur pāyidār
Lik cevri ü zulmile olmaz memālik ber-ķarār

Müfredler

MSS s.40

Men ez merdüm nemî tersem ve lâkin zîn guşsa mî lertzem
Ki yâr-i nâzenîni be dest-i dîgerân üfted

MSS s.63

Bu dünyâ bir misâfirhânedir
Deli gönül kalk bul tedârîğın gör

MSS s.73

Müfred
Ey ân ki be-takrîr ü beyân, dem-i denî zi-‘aşk
Mâ bâ tû nedârum sahan-ı hayr ü selâmet
Diğer
Çünân bezi ki eğer hâl-i reh şevî kesrâ
Ğubâr-ı hâtrî ez reh-güzâr-ı mâ ne-resed

MSS s.100

Şohbet
Yârân ganîmet-dân ki naqd-i zindeğî
Ez be-her nişâr şöhet-i yârân hüşest
D.
Haşşâ
Hoş bûd be-her temâşâ ‘ömr-i ‘azîz
Ve ân temâşâ hem be-dîdâr-ı hevâdârân hüş

MSS s.109

Müfred
‘İlimde kelle sağ olsun bir külâh eksik değil
Kağı bostâne varırsam bir kelek eksik değil

MSS s.112

Müfred
Başuña kıonsa devlet olma azğun
Dem ola leşüñe kıona kıuzğun

MSS s.112

Müfred
Maksûdumuz ne kıahve ne kıahvehânedir
Dîdâr-ı yâr görmeğe ancak bahânedir

MSS s.112

Diğer

Yoldaş oldur ki rahm ide yoldaşına
Yoldaşı uğratmıya yol taşına

MSS s.112

Diğer

İy ecel cân ister iseñ var rakibiñ cânını al
Hem senüñ işiñ biter hem hayli minnetdür baña

MSS s.120

Ey gönül âh eyleme karşuya durma ol mehüñ
Tâze gül yaprağıdır bād-ı şabâdan incinür

MSS s.120

Hikmeti dünyâ vü mâ-fihâ bilen ‘arif değil
‘Arif oldur bilmeye dünyâ vü mâ-fihâ nedir

MSS s.121

Müfred

Ger dünyâ bize bâkı kalaydı
Felekden intikâm almak kolay idi

MSS s.136

Müfred

Ser-i pâ itmeyince bañr-i ‘aşka dalabilmezsin
Nefes çok tutmayınca dürr-i meknün (mağşüd)²¹² alabilmezsin

MSS s.138

Müfred

Zâhid niçün bakmaya cânânı görünce
Korçar ki nveda‘ eylesiñ anı görünce

MSS s.139

Müfred

Ey gönül aldanma yârüñ ‘ahdine peymânine
Bî-vefâdur bî-vefânıñ ‘ahdi ne peymânı ne?

MSS s.145

‘Alemin zevk u şafâsın bir gedâ sürer hemîn
Pâdişâh-ı dehr olan ancak kuru gavgayı çeker

212 “mağşüd” kelimesi meknün kelimesinin altına yazılmıştır.

MSS s.170

Müfred Berây-ı Binâ

Müferrih kim binâ kılmış, binâsı müstedâm olsun

İlâhî rûz-ı maşşerde yüz aķ rûh şâd olsun

Diğer

İlâhî bu maķâmıñ şâhibi dâyim sa'îd olsun

Girib cennet sarâyına cehennemden ba'îd olsun

MSS s.171

Müfred

Ehl-i diller arasında aradım kıldım taleb

Her hüner maķbûldür illâ edeb illâ edeb

MSS s.181

Râz-ı derüni taşırmağa şalmaq revâ değil

Budur günâhı kim aşılır muttaşıl ceres

MSS s.187

Müfred

Didim ey meh bu gice leblerüñ ağzımda imiş

Didi firķat-i şebdir dağı ne demişler görürsün

MSS s.187

Diğer

Bizi öldürmek için ğayrilere buse virür

Teşnedir ol şanemiñ lebleri ķanımıza

MSS s.187

Diğer

Didim zülfüñ kemendi boynuma daķ

Didi çok söyleme ey aşılacak

MSS s.187

Diğer

Aldanub her dilbere dil virme zinhâr ey göñül

Kim bulunmaz isteseñ dünyâda bir yâr ey göñül

MSS s.189

Müfred

Ne müderris ne mülâzim ü ne hod ķadı ol

Kısmet rûz-ı ezelden ne ise râzı ol

MSS s.189

Müfred

Didim cânâ görünmezsın sebep ne
Didi var ile olma cân görünmez

MSS s.198

Bu lücce keşti-i Nüh'a necât virmiş işitdik
Zemân ile o da bir kerre rûzigârına düşmiş

MSS s.203

Diğer

Lâ-mekân ol hem maḥallinde yüki bekle yine
Gâh mihr ü 'âlem-ârâ gâh mâh-ı naḥşeb ol
(Mâh-ı naḥşeb: 'Acem'de bir kuyudur ki içinde ay görülür)

MSS s.203

Diğer

'Âşık ol ammâ 'alâyıkdan berî it göñlüñi
Nem gâm-ı giysüya meftûn ne esîr-i gâbgab ol
(Gâm-ı giysü: Saçın halkaları)

MSS s.203

Diğer

Kes 'alâyıkdan eliñi dil virme kâdrin bilmeze
Mâyil-i ḥübân esîr-i câh-semîn-i gâbgab ol
(câh-ı semîn: Eñek²¹³ delüceği)

MSS s.206

Müfred

Çok kâr iderdim dersen elimde olsa sermâye
Hüsn-i mu'ameleñ var mı o saña kâfi bir mâye

MSS s.207

Müfred

Tuz etmeğin ḥakkı varsa koduların da var sarâydaş
Harf-i evvel vü âhiri tarḥ idüb olalım sırdâş

MSS s.212

Müfred

Gerçi şerîf fakîr olsa eksilmez pâygâhı
Bir yahüdi altun saçsa bulmaz ḥürmet ü câhı

213 Eñek delüceği: Çenede oluşan gamzeye denir.

MSS s.215

Be-bağ u rāğ merā zıkr ü fikr çün yāres
Zi zevk ü şevk cefā rā dilem vefā dāned
Tazmīnü'l-müzdevic

MSS s.222

Ma'a Redif-i Mu'ammā
Ser-tama'-ı bî-reved ü be-genc-i fuqarā āver sehī
Güzīn dü çiz mīster şevved türā nāyī

MSS s.223

Gerçi nüş etdim cihānda yedi taşdan geçmiş zehri
Velākin zehr-i kâtilden beter gördüm sarāy kahrın

MSS s.225

Müfred
Be-Ķādir-i 'ālem-i fānī çü mümkün nīst 'ākīl rā
Ferāğat be zi meşğulī ħarābī be zi ma'mūri
Müfred
Çini sabāħdan bütün gün oynadıñ tā şāme dek
Pür şadā olmışıdı 'ālem-i Rūm'dan tā Şām'a dek

MSS s.226

Müfred
Bir za'ife ħor bakma merd iseñ merdāne bak
Bir ħarınca küçükse anı sen şirāne bak

MSS s.230

Müfred
Kimiñ ta'līmine düşdüñ 'aceb ey gonca-leb mażhar
Cefā fennini kılduñ nā-resīde tıfl iken ezber

MSS s.231

Müfred
Ne deñlü beyt cennet olsa ma'mūr
Ķuşūrı çok olur çün ola bī-ħūr

MSS s.240

Müfred
Her kime ki rütbet-i bālā gerek
Aña kıdem-i himmet-i vālā gerek

MSS s.241

Nasıhat heme 'ālem çü bād-ı der kāfes est
Bi-güş merdüm-i 'āşık çü āb-ı der-ğırbāl

MSS s.247

Rüzî kes kes ne-mî hūred
Kimseniñ muqadder rızkın kimse yemez

MSS s.252

Müfred

Kes 'alāyıkdan eliñ virme qadrin bilmeze gümüş
Mâil-i hūbān esîr-i cāh-ı sîmin gābgab ol
(Ya'nî: Yañaq çukuruñ)

MSS s.254

Müfred

'Āşık ol ammā 'alāyıkdan berî tut gönlüñi
Ne hām-ı gîsüya meftün ne esîr-i gābgab ol
(Hām-ı gîsü: Saçın halkaları ya zülfüñ)

MSS s.255

Müfred

Lā-mekān ol hem maḥallinde yerini bekle yine
Gāh mihr-i 'ālem-ārā mäh-ı Naḥşeb ol
(Mäh- Naḥşeb: 'Acem' de bir kuyudur ki içinde ay görünür)

MSS s.258

Müfred

Yek süḥan rā hātif-i gaybî merâ ta'lîm kerd
Türk eğer mollâ şevd hergiz ne kereded âdemî

MSS s.259

Müfred

Pîr ölürse 'ilm ile terk-i âdem olmaz dünyâda
Ṭatlu şu kıatmaq gidermez baḥr-i 'ummānuñ acısın

MSS s.260

Müfred

Rūzhā ger 'îd bâşed qadr-i şeb sâ'at demî
Türk eğer mollâ şevd hergiz ne-kerded âdemî

MSS s.262

Müfred

Şaşaduk itme şaşın makârine (?)

Dadanub 'ârsız olur ister yine

MSS s.284

Müfred

Kimse eyyâmında itmez nâydân gayri figân

Kimse devrânında güç çekmez illâ kemân

MSS s.285

Müfred

Güzeller şaydına ey dil gerekse biñ du'â oqu

Du'â-i sîm ü zer gibi birisi müstecâb olmaz

MSS s.285

Müfred

Cihân muhtâc iken gün pertevine

Varr 'âr eylemez dervîş evine

MSS s.318

Müfred

Mağabbet ü şabr ile her derdi yenersin oğlum

Gerçi nice kerre boynı eğüp siñersin oğlum

MSS s.318

Müfred

Her ne şanarsan âşiñe

Odur gelecek başıña

MSS s.318

Müfred

Ferîdi rûzigâr olsa fûnûni 'ilmîle bir Türk

Mizâcından anuñ olmaz eşeklik zerrece zâil

MSS s.320

Müfred

Yâr elinden yarelendi bu yürek

Yine anuñ merhemi belden gerek

MSS s.320

Müfred

'Âriflikle yâr ele girmez

Sîm ü zer gerek şayasın çek çek

MSS s.320

Diğer

Lükneti vardır şanma anı bî-vukûf

Lâkin ayrılmaz tatlu dilinden hurûf

A.BEYİTLERDEN OLUŞAN NAZIM ŞEKİLLERİ

1. Gazeller

MSS s.103

Ėazel

Dilerseñ ki ola canuñ mülk-i ābād

Ululanma şaşın iy ādem-i zād

Ululandığı için serv-i serkeş

Başına her nefes toprak şaşar bād

Ululandığı için Bîsütünüñ

Yüridi üstüne yol kesdi Ferhād

Ne deñlü yüksek uça mürĖ-i çāpük (?)

Geçe boynuna nāgeh dām-ı şayyād

Ululanmak düşer mi Ėayretiñ hiç

Bir avuc āb ü Ėāk ü āteş ü bād

MSS s.122

Ėazel

‘Ėaşık katında küfrile İslām birdir

Her kande meskeñ eylese ‘aşık esirdir

Ma‘şukanuñ naziri bulunmaz cihānda çün

Her kande kim görürsen anı bî-nazirdür

Her kimsenüñ ki yüreğe açıldı gözleri

Ehl-i başiret oldu vü adı başırdır

Put-Ėāne vü Ka‘be-i vağdetde fark iden

Ma‘nide bāliĖ olmamış ol gerçi pirdir

‘Ėaşkuñ yolunda yüzünü Ėāk eyleyen fakir

Adı cihānda Ėüsrev -i şahib-serirdir

Ey Ka'be'niñ cemāline 'aşık niyāz ile
Meydān-ı 'aşka gel gel ki muğaylān harīrdir

Dünyā vü mülk ü mālma aldanma iy fakīr
Kim dünyānıñ metā'ı be-gāyet haķīrdir

Fānı cihānda silk etegüñ kim na'ime
Her bī-başır ki oldu muķayyed esīrdir

Ey fālma bu fülān kur'ai şalan
Döndürme 'azmiñi ki mubārek zamīrdir

Āfāka düşdi ğulgule hüsnünden iy şanem
Āfāka baķ gör ki ne āh-ı neffīrdir

Müştaķ-ı dil-pezīr deryānıñ cefāları
Ma'sūķdan muhibbe cefā dil-pezīrdir

Tarḥ eyledi yoluñda Nesīmī vücūdını
Gör anı kim muhteşem olmuş fakīrdir
Tamām

MSS s.167

Li'l-cülüsi Sultān Meḥammed Ḥān Bin Sultān İbrāhim Ḥān Bin
Sultān Aḥmed Ḥān

Zihī Şehzāde ez bürc-i sa'ādet
Çü ħurşīd-i cihān-ārā ber āmed

Sezā-vār kaba-yı pādişāhī
Serīr-ārā vü şāhen-şāh-ı emced

Müzeyyen bād bā-naşrun mine'llāh
Muẓaffer bād bā-feth-i mü'eyyed

Ḥayāt efrāz-ı şiddet ü meşķ
Ki İbrāhim ü Aḥmed bed eb ü ced

Veẓirān Muştafā şüd li-men'i rā'in
Be-merdān-ı müjdegānī dāde bī-had

Cihān āsüde şüd el-hamdülillāh
Ḥüdāyā şüd mu'in ān ser-āmed

Be-tevfik-i Huda-yı lâ-yezâl
Mu'ammer bâd be-ikbâl-i sermed

Bî-güş vâlid-i zillü'llâhî
Beşâret dâd ervâh-ı mücerred

Du'â h'vâniş âdem güft târih
Çü nür-ı çeşm-i şâh âmed Mehemmed.

MSS s.181

Gazel 95

Ne her ki çihre-i berâ fûrûht dilberî dâned
Ne her ki âyîne sâzed Sikenderî dâned

Ne her ki şarafkâr geç nihâd u tünd ne-şüst
Külâh-dârî vü âyîn serverî dâned

Hezâr nükte-i bârikter zi müy-i înhâst
Ne her ki ser türâ şüd kalenderî dâned

Vefâ vü 'ahd nigû bâşed erbi-yâmûzî
Ve ger ne her ki tû bîni sitemgerî dâned

Medâr-ı noқта-i bîneş zi hâli tüst
Ki çadr-i gevher-i yekdâne gevherî dâned

Tû bendegî çü gedâyân be-şartı müzd me-kün
Ki dost hob reviş bende perverî dâned

Der âb-ı dîde-i hod garğa-em çi çâre künem
Ki der muhîf ne her kes şinâverî dâned

Gulâm-ı himmet ân rind-i 'afiyet süzem
Ki der gedâ şifati kîmyâgeri dâned

Be-bahtem dil-i dîvâne vü ne-dânistem
Ki âdemî beççe-i şîve-i perî dâned

Be-çadd ü çihre her ân kes ki şâh-ı hûbân şüd
Cihân be-gîred eger dâd güsterî dâned

Zi nazm-ı dilkeş Hâfız kesî şevved âgeh
Ki lütf-i şab'u suhân güften derî dâned

MSS s.187

Ġazel-i Ufkî

Ma'niden elimiz yok ne ma'rifet biçeriz
Halk ile dilimiz yok dost kadehi ieriz

Haberden bî-haberiz dost yolunda kurbânıyız
Dîv kânedir deyu ilden ile göeriz

Bezm-i elestde 'âlimiyiz dost tolusu tolumuz
Hallolur müşkilimiz deryaları geeriz

Mekânımız her yerde pinhân oluruz serde
Gider aradan perde gönülleri de açarız

Yürüyüb bî-mâs ile yâriz 'am u hâs ile
Tariğat bıçkısıyla 'adüyü bir dem biçeriz

Kimdir ma'niden el-ân hakkı bätülü bilen
Murâda yetmez yalan gerekden yol seeriz

Ufkî dir perimek isteyüb diz ipini
Ma'rifet gevherini ele döker saçarız

MSS s.188

Târîh-i Mevt-i Çivi-zâde Efendi

Eyledi 'azm-i beğâ Hazret-i Şeyhülislâm
Kodu mâtem-zede dünyâyı dirigâ hayfâ

Mevt-i 'âlim meşelâ oldu çü mevt-i 'ilim
Yeridir üstüne ağılarsa döne döne semâ'

Didiler tâlibi ol derde anuñ târihin
Vâh kim gitdi Çivi-zâde reis-i 'ulemâ
Sene-yi 995

MSS s.188

Diğerle

Dirigâ bî-beğâdır dehr-i fânî nev'i insânî
Bir iki gün ider ülfet meyl-i zîr ü ziyet

Ecel bir âteş-i cân-süzdur sultân ü dervişiñ
Fenâ virir vücüd hazrete erişdiği sâ'at

Vefâtın işidüb sâ'î dâ'î didi târîhi
Çivi-zâde Efendi bu cihândan eyledi rihlet

MSS s.200

Gazel

Ne Süleymân'a esîriz ne Selim'in kûluyuz
Kimse bilmez bizi Şâh-ı Kerîmin kûluyuz

Pâkdir 'aşkımız 'uşşâk miyânında bu gün
Şanma şanma ki bir bûse-kenârîñ kûluyuz

Hakk'dır sevdiğimiz ma'nî yüzünde bakıcak
Şûretâ gerçi ki bir nakş-ı niğârın kûluyuz

Kul olan 'aşka cihân beğlerine eğmedi baş
Başka sultân cihâniyuz göre kimin kûluyuz

Terk idüb Hayretiyâ tâc (ü) kabâdan geçdik
Ancak bu dünyâda bir köhne 'abânın kûluyuz
Temmet

MSS s.255

İtme 'arz-ı ihtiyac iy dil şakın her nâ-kese
Pâdişâhuñ var iken rızkın virici her kese

Rağmet deryâsına nisbet dü-'âlem kaşredür
Hâşâ-li'llah yüzüñe 'aybın ura rızkuñ kese

Bir dil-i vîrânı ma'mûr itmeğe kaşd idegör
Eylemek lâzım değıl bünyâd mescîd medrese

MSS s.277

Gazel-i Firağ

Çün yöneldiñ sefere lütf-i Hudâ bârik ola
Baht-ı hemrâh-ı du'â kâfile-sâlârîñ ola

Devlet ü 'izz ü sa'âdet saña rehber oluban
Kande kim kûnsan Allah niğhdârîñ ola

Götürüb 'âyşe-i zülfüñi düşende şabâ
Peyk-i âhım gibi ol dahî hevâdârñ ola

Terk-i çeşmiñ gibi her kânde ki zemzen varise
Dil-i 'uşşâk gibi zâr-ı giriftârñ ola

Dostum olmaya kim gözden ırağ olmağla
Unudup ferhânu gayrı kimse yârñ ola.

MSS s.284

Gazel

Zülf-i perçiniñ gamıyla kim pür-âb olur
Ne yere kim düşse kıatresi girdâb olur

Göz yumub açınca tırmaz gelse dilber hâneye
Baht-ı bîdâr olmasa devlet hayâl- h'wâb olur

Yâre açsa sineme dilber gelür cânâ ferağ
'Âşık-ı biçâreye ura yara fetğ-i bâb olur

Eşk-i 'âşıkdan hâzer kıl ey civân-i tünd-hû
Bir nice ammureler vîrân ider seylâb olur

Bir dile Yahya tokunsa pertev-i feyzi Hudâ
Zerre-i nâçiz iken hırşid-i 'âlem-ıâb olur
Temmet

MSS s.299

Şabretî Fermâyed rağimağhu'llâh
Vağdet isterseñ ferâğat eyle hû-yı hâ-yı kıo
Keşret-i dünyâdan el çek ey göñül gavğayı kıo

Göziñ aç olma gözi aç yime gam dünyây-çün
Gävter-i perveriñi endişe-i mer'âyı kıo

Ma'nî-i rengine bakı aldanma sûret nağşına
Vech-i zîbâya nazar kııl câme-i dibâyı kıo

Pâye-i 'âlî dilerseñ hâk-pâ-yi dilber ol
Kaldıñ ayaklarda fikri mansıb-ı a'lâyı kıo

Dirmişisen yâren öldürsem gerekir âni ben
Gel bugün öldür öğünde öldü kim farı kı

Didim oldu dil saçın zinciriniñ dīvānesi
Nâzile geldi didi el boyında bağlayı-kı

Şabretü bî-çâre de bir derd-mendiñdir seniñ
Kıl nazar ahvâline luğf eyle istignâyı kı
Temmet

MSS s.303

Gazel²¹⁴

Ravza-i Huld-i Berin⁽¹⁾ halvet-i dervîşānest
Māye-i muhteşemi⁽²⁾ hizmet-i dervîşānest

Künc-i 'uzlet-geh-i tılsımān 'acāyib-dāred
Fetḥ-i ān der-nazār-ı rahmet dervîşānest

Ān çi bi-şeş be-nehed tāk-ı tekebbür ḥurşid
Kibriyā pey-est ki der ḥaşmet⁽³⁾ dervîşānest

Kaşr-ı firdevs ki rıdvāneş be-derbānī-reft
Manzarān-ı çemen-i nüzhet⁽⁴⁾ dervîşānest

Ān çi zer mī-şevēd ez pertevān kalb-i siyāh⁽⁵⁾
Kimyāyit ki der şoḥbet-i dervîşānest

Girān tā be-girān leşker-i zūlmet velī
Ez ezeli tā be-ebed furşat-ı dervîşānest

Devletü rā ki ne-bāşed gam ez esīb-i zevāl⁽⁶⁾
Sebeş bende ki ḥazret-i dervîşānest

Īn tüvānger-i mefrūş in heme nuḥvet⁽⁷⁾ ki türā
Server ü der ketf-i himmet-i dervîşānest

Genc-i Kārūn ki fūrū mi-reved⁽⁸⁾ ez kaḥr⁽⁹⁾ ḥenüz⁽¹⁰⁾
Ḥwānde-bāşi⁽¹¹⁾ ki hem ez ḡayret -i dervîşānest

²¹⁴ Bu gazelin orijinalinde; bazı kelimeler numaralandırılmış ve manaları da akabinde izah edilmiştir.

Rü-yî maḫṣûd ki şâhân be-du'â mi-talebend
Mazhareş âyîne'i ṭal'at ⁽¹²⁾ dervîşânest

Ne ğulâm-ı nazâr âşaf 'ahdem ⁽¹³⁾ ğurâ
Şûret-i ḫwâce gi vü sîret-i dervîşânest

Ḥâfîz incâ be, edeb bâş ki sultâni melek
Heme ân bende ki hazret-i dervîşânest
Temmet

Be-tekellûf bişnev devlet-i dervîşânest
Ḥusrevân-ı kıble ḫâcât ü du'â end velî

1. Ḥuld-ı Berîn: Yüce cennet, Firdev-i Â'lâ gibi
2. Mâye-i muhteşem: Ḥacâlet, heybet ve 'azamet mâyesi
3. Ḥaşmet: İstihyâ: Utanmak, hayat bulmak
4. Nüzhet: Server ve pâklık
5. Ḳalb-i siyâh: Ḳara ḳalb
6. Esîb-i zevâl: Zevâliñ zahmetinden, bây, ḳudret ve ḳuvvet şâhibi,

zengin.

7. Naḫvet: Tekebbür ve 'azamet şatma
8. Fürü mî-reved: Battı, dayandı
9. Ḳahr: Allah ḳahrından
10. Henüz: Elân, batub gitme
11. Ḥânde-bâş: Okumuş ola tevâriḫ.
12. Âyine-i ṭal'at: Yüz ve meh (ay) ma'nâsına.
13. Âsaf-ı 'Ahd: Bir vezîrin adıdır ki, Ḳıvâmuddîn Ḥasan'dır.
14. Der: Ḳapu.

MSS s.305

A.

Şâh Sultân Murâd Ḥân
Ey büt-i şîrîn dehân ḳâmet-i serv-i revân
Bir gicecik gelesin bizim odaya hemân

Sen gelicek ḳapuya ata ata vireyim
Taşradan içerüye maḫbûbum ḫûb-ı zemân

Sen geçüp oturasın ben duram az az ḳoyam
Bir ḳadeḫiñ içine şâĝ-ı mey-i ergüvân

Serhoş olup yatasın dūn ile kākām idem
Ekşulice çorbayı saña mahmūr ey civān

Şöyle uram içerü hiç kalmaya tışarı
Düşmeninüñ bağına hançer ü tığ-i bürrān

Lāle-ħad mey içerem baş idüben geçerem
Parmāğıña ey şanem ħātem-i zerrīn nişān

İki tıtam az mıdır aıla deyu soķayım
Bu lāle vü nergisi sarığına ey cānān

Gāyet hoşuma gelür bir ağaç kim er dike
İki bölük zülfüne misk ü ‘anber feşān

Her şabāħ gelesin Aħmed’ine veresin
ħwāce selām ‘aleyküm şāhım ‘aleyke selām

MSS s.312

Ġazel

Şehr-i İstanbul’ı başdan başa seyr itdim hep
Ne ‘acep nesnelere olur şakla nazardan yā Rabb

Seyr iderek bir yolum uğradı temāşā kıldım
Ġonca dilberler ile toptolı bir hoş mekteb

ħwāce bürüñdi gulāmpāre cihān nehuster idi
Cümle kocalmağa gelmiş olan oğlanları heb

ħwāce almış öğüne bir şanemi Ġonca-lebi
Eyüce ta’līm ider ağız ağıza leb ber-leb

Dedim iy ħwāce bu ögünde duran oğlancık
Elifi bāyı bilür yeye dek bilür mi ‘aceb

Dedi ki mektebe yakında gelüb der bu daħı
Bunu da öğrediriz himmet idersen yap yap

Diğer

Cefā vü cevrin ol fettān birin bilür birin bilmez
Ġam ü şādıñ dili nālān birin... eyzan

Baňa gelmez meyhāneden geç deyü pend eyler
‘Acebdır zâtında nādān birin ...eyzan

Kitāb-ı işveden bāb-ı vefādan hiç su‘al etme
Daħı nev-restedir ol cān birin bilür birin bilmez

Ṭarīķ-i hecr ü rāh-ı vuşlat ol bilürem der ise
İnanma ki o sergerdān birin...eyzan

Raķible ḥabīb aḥvālini şormak meşāmiden
O bir dīvāne şeydādır birin...eyzan

MSS s.321-322
Hicv-i Yenişehir-i Fenār Li-Sükūni
Ḥāmeden diñle nedir vaşf-ı Yenişehir-i Fenār
Saña bir bir diye tā añlayasın her ne ki var

Evvelā her soķađı kış günü balçık deñizi
Vardığın semte geçit virmez olursun bızār

Āb-ı bārān akacak yer bulunmaz çünki görür
Her kişi ḥavlısına bir iki üç kuyu kazar

Kar yağmur şuyı çirk-ābla yer ola kuyu
Gāh ğasl eyler içer gāh çamaşır yaykar

Bu nice vefret ile yine ḥarç ider imsāk üzere
İçdüği yediği b..dan yine vāfir artar

Bu cihetde şu çok toprağı müstevfādır
Evvelā yerine kerpiç keser olduķça bahār

Bir yanından yıkılıb bir yanı da yapmaķda
Ḥāşıl mālını toprağa şalar leyl ü nehār

Ne ‘aceb bunda kumarbāz çok olsa zīrā
Bu şehr ādeminiñ kārı hemān lu‘b u kumār

‘Aciz olmuş eviniñ her biri ta‘mīrinden
Bir yanın yapsa bugün ertesi bir yanı uçar

Yek miñ üstünde turur evleriñ payandaları
Arşunu elde gezer dāyiresinde neccār

Otururken görünür saķf-ı semāda encüm
Saķfı yok beytiniñ ammā hele pür nakş-ı nigār

Karışık birbirine maħrem nā-maħrem heb
Bunlara terk-i edepdir arayerde dīvār

Böyle ta'mir kabül eylemeyen virāne
Yevm-i şü'umuñ yeridir etse n'ola cā-yı karar

Yaz gelse ider elbetde mükāfāt-ı şitā
Berf ü bārāne bedel tāb ü teb ğaym ü gubār

Bu yübüset bu ħarāret bu keşāfetdir kim
Bunda sākin olanıñ çehresin etmiş evgār

Sāye-dār ola meger bāl ü per zāğ- siyāh
Yoħsa serv ne şimşād ne petid çınar

Sāzdan eşidemezsin ola ger kös ü nefir
Kānde kaldı def ü tanbūr ney ü müsikār

Encümen-i seyr-i çemen bunda nedir bilmezler
Bü-yı cānbaħş deĝil ü zevķ ü şafā gülzār

Ĥār-ı mizācān ne bilürler gül-i hamrāniñ ħadrin
Bülbüli serçe güli lāle şanur bürmü hezār

Bī-dimāğ ne ħadar ħiredür ādemi kim
Şemm ider mişl-i şüküfe ele girse ħıyār

Eñ mesire yeri Köprübaşı'dır mezbele-zār
Zurefāsı dirilüp anda mişāli mantār

Söyleşüp birbirine der ne ferāħ-efzādır bu
Ne 'aceb turfe necāset ne güzel fişķı koķar

Bārekā'llāh zihī ħudret-i Ĥaķ kim etmiş
Bunları böyle dü-pā şüret-i ādemde ħumār

Kimi Dehkāni kimi Tınavalı külli Urum
Bir ocağ-zādesi yok cümle fūrū-māye tebār

Pek mülāyim dediler dilberlerini gerçek imiş
Kıtu kıambarası dersin hemān ardınca uyar

Be ne ruşfāy olur imiş bu Urumuñ diregi
Kırtulamazsın elinden düzersin nā-çār

Nağd ile 'askeriye virmedi ma'būnları da
Maşkolur va'desiyle belediñ mağlem arar

Gezmedik yer kıomadım mülket-i 'Osmān içre
Görmedim buncılayın kıavm u diyār murdār

Şehriñ etrafı mekābir gezemezsin kıokudan
Meyyitiñ üsti açık lāşı hayvān girdār

Bir kenāra yürü der kıut ki mezāristānı
El açık taşrada heb kıtı kilāb-ı bāzār

Ölusi kedileriñ maşhara-i ehl-i kıubür
Dirse kıaşmir-i 'ālem bir alay seng-i mezār

2. Mesnevi tarzında kafiyeleşmiş olanlar

MSS s.18

Nazım

Tālīb iseñ iy püser 'ilme eğer
Selef-i ahvāline gel eyle nazar

Hızmet-i ehle kıurşurlar imiş
Nice yıllar sefer iderler imiş

Kul olurmuş ehline mutlak
Zāt-ı 'ilme imiş 'itibār ancak

Ucdı eflāke 'ilm ü fazl ü kerem
Kıalmadı i'tibār 'ilm ehline hem

Kıaldı ortada i'tibār ü veķār
Bir büyük cübbe vü bir kıubbe destār

MSS s.102

Güfte-i Şeyh Bahrî

Hak kûlundan intikâmı yine 'abd ile alur
Bilmeyen 'ilm-i ledünni anı 'abd etdi şanur

Her işiniñ hâliki Hak'dur 'abd elinden işlenür
Şanma ansız Bahriyâ 'âlemde bir çöp deprenür

MSS s.128

Nefs ne-tuvâned geşt illâ bâ-se-çiz
Çün bi-güyem yâd gireş ey 'aziz

Hançer-i hâmuşî vü şemşîr-i cu' nizeî
Tenhây vü terk-i hücü' ey nevmi

Her gerâ ne-büd müretteb in silâh
Nefs-i o hergiz nemi-yâyed felâh

Samt ü cû'ı-seher ü'uzlet ü zıkr be-devâm
Nâ-tamâmân-ı cihânra be-küned kâr tamâm

MSS s.130

Olacak nesne olur dâd bî-dâd
Gerek gönlüni gam-gîn tut gerek şâd

Ezelde ne ki yazdı dest-i taqdîr
Olunmaz tâ ebed bir nokta tağyîr

MSS s.140

Ez Güften-i Şeyh Şâ'dî

Zân ki geh türâ ber men-i miskîn nazarest
Âşârem ez aftâb-ı meşhûr terest

Ger hod heme 'aybhâ bedîn bende derest
Her 'ayb ki sulţân be-pesendet hünerest

MSS s.146

Güfte-i Firdevsî

Dırahtı ki şîrîn bûd bâr-ı o
Ne kereded kesî gerd âzâd o

Ve ger zân ki şîrîn ne bâşed bereş
Zi yâ ender âyed zi nâgeh sereş

MSS s.147

Güfte-i Firdevsî

Dırahtî ki telhast veyrâ(?) sirişt

Güş der nişânî be-bâg-ı behişt

Ver ez cü-yi huldeş be-hengâm-ı âb

Pür pîç-i engebîn rizî vü şîr-nâb

Ser-encâm gevher çi kâr âvürd

Hemân mîve-i telh bâr âvürd

MSS s.155

Olur her tende nûr-ı 'aşk maḥbûs

Ḥicâb olmaz ziyâ-yi şem'a fânûs

Bilürler bir bakmada ehl-i derdi

Şehâdet eyler aña rûy-i zerdi

MSS s.173

Câhilin fahrî cem'-i-mâl iledür

'Ârifîñ 'izzeti kemâl iledür

'Aşk u şevk ehl-i vecd-i hâl ister

Ne kemâl ister ü ne mâl ister

Bizi gör kim ne hâlimiz vardur

Ne kemâl ü ne mâlimüz vardur

MSS s.180

Her ki mi-güyed bedîhâ-yı tü fâş

Dost-ı şümâreş be-do hem-dem me-bâş

Dostî hergiz me-kün bâ-bâdeḥwâr

Ez çünân kes hîştên râ dür-dâr

Mün'imî ki mî-küned men'-i zekât

Dür ez-o bâş tâ dâri ḥayât

Ân ki ez merdüm hemî gired ribâ

Zinhâr orâ ne-güyî merḥabâ

MSS s.195

Zünüb kemevcil' -bihâr bel hüve ekşerü
Aşgaruha mişlü'l-cibâli bel hüve ekberü

Velâkin 'inde'l-kerîmi izâ 'afâ
Mişlü 'aşvüz'z-übâb bel hüve aşgarü

MSS s.214

Tâ şevd dîn-i tü şâfî çün zülâl
Bâş dâyim tâlîb-i küt-ı halâl

V'ânki bâşed der pey-i küt-ı harâm
Der ten-i o dil hemî mîred tamâm

MSS s.223

h^wâhî ki sühan zi perde birün ne-reved
Hünâbe hemî hor u dehen bâz me-kün

Rüzî ki be-perîd murğ-ı rûh ez bedenem
Ve zi güft hamuş şüd zebân der dehenem

Ân rüz çi şevd ger cihân zi an süst
Ân şeb çi ziyân ger ne-bâşed güfem

MSS s.229

Âh nice âdemî var ehl-i namâz
Şüretâ şüfî taylasânı dirâz

Zâhîran ta'âta muvâfıkdur
Lîk bâtında key münâfıkdur

MSS s.229

Farkı üstünde tâcı kubbe kadar
Bitmez îmân dilinde habbe kadar

Taylasânı lisânı kızb ü dürüg
Yokdur dîninde zerre deñlü fûrüg

MSS s.229

Eline 'aşlık 'aşâ olmuş
Boynu üzre ridâ riyâ olmuş

Yevm-i murākabesi ğadr pîşe
Her dāne tesbihin mekr endîşe

Kilīd-i der-dü zi hast ān namāz
Ki der çeşm-i merdüm güzārī dirāz

Çü der hufye bed bāşī vü hāķ-sār
Çi serāb nāmūs perverī-kār

MSS s.236

Ber-ser-i seyri me-hor hergiz ta'ām
Tā ne-mīred der-beret dil ey ğulām

'İllet-i merdüm zi pür h̄wārī būd
H̄orden pür tohm-ı bī-mārī būd

MSS s.237

Ān ki hāndend yetīm haste rā
Bāz yā bed cennet der-beste rā

Her ki esrāret küned fāş ey püser
Ez çünān kes dūr mī-bāş ey püser

Der civānī dār-ı pīrān rā 'azīz
Tā 'azīz-i diĝerān bāşī tū nīz

Ber zi'fān ger be-bahşāyī revāst
Kīn zi seyr-i nihāyī h̄ob evliyāst

MSS s.239

Li-şāfi'i

Esrār-ı vücūd hām ü nā-puhte-be-māned
Ve İn gevher bes şerīf-i na-süfte be-maned

Her yek ber-kıyās ü remz mī-ĝüftend
Ve ān nükte ki aşl-ı cūd nā-ĝüfte be-māned

MSS s.244

Ān faķīrān ki bā- H̄udā bāşend
Bā-bed ü nīk 'āşinā bāşend

Ğıpta ber hiç 'izzetī ne-berend
Ğaybet be hiç milletī ne-künend

Bî-tekellûf zenîd ü bî-sâmân
Hiç ne-nehend be-her ferdâ nân.

Dü se kez bed-yâd postegî
Dil pür derd-i 'aşk u dostgî

MSS s.255

Beytân

Bu sözi hûb dimişdür ol nigû rû
Ki gelmez hûb-rûlardan yavuz hû

Anuñ ki ola yüzi hûb u meh-veş
Olur hûb yüzünden dahî dil-keş

Anuñcün didi sultân-ı şeri'at
Güzel yüzlüden isteñ olsa hâcet

MSS s.258

Kâmil oldur ki çok sühân itmeye
Aşlâ kimseyi sözle incitmeye

Efdâl-i âdem odur ki az söyleye
Her söze münâsib cevâb eyleye

MSS s.262

Mî-nediş der haqq-ı merdüm bedî
Ki âri belâ ber-ser hoşten

Ne bîñî ki renc firāvân küşed
Ki câhi küned be-her men câh kün

Be-âhir ki çi râ beyâbân kerd
Vey ender tek câh bâşed ne men

MSS s.263

Hzet kıl şöhet-i şâhib-garazdan
K'anuñ hâli değıl hâlî marazdan

Görün her kimde var nûr-ı sa'adet
Bilür ki anda var âşâr-ı devlet

Ŧutar jengi hâşed idene mu'în
Yağar reşk âteşine sînesin

MSS s.264

Hâlet-i mevtinde dedi Hâzreti Lokmân
Beş biñ hadîş söyledim ben bir zemân

Cümlesi mu'teber ü hikmeti bol
'Ulemâ vü fuğalâ katında maqbûl

Bu dördi şakladım kendüme ancak
İkisi zıkr ikisi sehv olıcağ

Zıkr olıcağ bir Allah'dır dâyimen
Biri mevtdür kâyimen ve nâyimen

Sehv olıcağ olsa itdüğüñ vefâ
Biri elden çekdüğün cevri ü cefâ

MSS s.292

Çok kerre pişmân oldum söyledüğüme
Bir kerre olmadım söylemedüğüme

Yârânla pişmânım şarâb içdüğüme
Dehl itmeñ kerem idüb içmedüğüme

Nâdimim dilbere meyalân itdüğüme
İncinmeñ âşinâlık itmedüğüme

3. Kıt'alar

MSS s.50

Zihî şöbet ki bezm-i ma'rifetdür
Çü sâkı hıızrola güyende Dâvud
Zihî meclis ki rûhânî şıfatdur
Ne söyler nây ü şantür ne çalar 'üd

MSS s.51

Bakma nâdân olana Hüsrev-i sultân ise de
Nazar it ehl-i dile hâk ile yeksân ise de
Ne diler ise dirîğ itme eğer cân ise de
O günâhı bize bağışla eğer kan ise de

MSS s.58

Feryâd ki ez şeş cihetem râh bistend
Âñ hâl ü haç ü zülf ü ruğ u 'arz ü kâmet

Emrüz ki derdest-i tü em merḥametî kün
Ferdâ ki şevem ḥâk çî sûd eşki nedâmet

MSS s.60

Ḳaṭ'-i bâğ-ı 'irfânda ey gönül cihd it
Dike gör ma'rifet nihâlini
Câh-ı dünyâya olmadı mağrûr
Şems-i 'ömrün bilen zevâlini

MSS s.74

Ehl-i vaḥdet kâ'inātuñ 'âkil-i dânasıdur
Merd-i fâriğ 'âlemün mümtaz ü müsteşnâsıdur
Gör nedür ol kim sözi güyâ Mesîḥ enfâsıdur
Saltanat didikleri ancak cihân gavğasıdur

MSS s.74

Dost-ı şumârân ki der ni'met zened
Lâf yâri vü birâder ḥondegî
Dost ân dâdem ki gîred dest-i dost
Der-perişân ḥalî vü dermân degî
Hâzihi'l-ḳıṭ'atü li'ş-şeyḫi'l-'ârif-i bi'llâhi e'ş-şeyḫu Muşliḫu'd-dîn
e'ş-Şîrâzî e's-Sa'dî rahmetü'llâhi aleyhi rahmeten vasî'aten.

MSS s.78

Şaḳa
Çala geldim ḳapuña
Çalduğum devletüñe
Bir bahşışçik virmezsen
Çıḳur sapı g.tüñe

MSS s.86

Ḥasûd-ı ṭa'n-ı a'dâdan ne ğam erbâb-ı 'irfâna
Nâdân olımaz meclis-i 'irfân arasında
Atarlar ṭaşı elbetde dirâḫt-ı miyve-dâr üzre
Ḥâr-ı mühre sığar mı dür-i mercân arasında

MSS s.96

Çevir peşkeş getirüb söymüşdür Âl-i Oşmân'a
Ticâret idelim deyü girmişdir istimâne
Peşkeş ayna mercân billür metâ'-ı nâ-merdâna
Aynacıdur billür tağyîri mercânı mercâne

MSS s.113

İdrāk edemez şüreti görmeyen a'mā
Şol ma'nî kim hüsn-i cemâliñde celîdür
Ey yüzi turşahlı gibi zâhid mey şun kim
Sâkı lebinüñ tatlu şerâbı 'asellîdür

MSS s.122

Қıт'a-i Baba Rūhānî
Aldı ecel ayağımı vü destimde yoқ 'amel
Dimek baña âhirete faқîr-i bi-'amel gider
Çün kendü küyına da'vet etdi ol Hudā beni
Bir-dār-ı kerîme gitse kişi azığı nider

MSS s.123

Diğеr Қıт'a
Beni yâ Rabb gamıñla mübtelâ-yı derd-i dâğ eyle
Yaқub 'aşқuñ oduna göñlümi rüşen-çerâğ eyle
Sevâdü'l-vechi fi'd-dâreyn göñlümi rüşen-çerâğ eyle
Yuyub bir қatre âb-ı rahmetiñle yüzüm âğ eyle

MSS s.135

Li-'Aliyyin Kerreme'l-lāhu vechehu
Lâ-tekün li'l-'ayşi mecrūhu'l-fuād
İnneme'r-rızқu ale'llāhi'l-kerîmi
Kün ganiyye'l-қalbi va'қnā' bi'l-қalîl
Müt ve lâ-tatlub ma'aşen mine'l-leîmi

MSS s.136

Men ân nigîn-i Süleymān be-hiç nestānem
Ki gāh gāh be-ro dest-i aқar men bâşed
Hoşest halvet eğеr yār yār men bâşed
Ne men be-süzem u o şem' encümen bâşed

MSS s.136,137

El-'ilmü fi-racülin gayri zî-edebin
Külle'l-vechi leyse lehü anifün velâ 'aynin
Fe-inne'l-māle yuğnî 'an-қarîbin
Ve inne'l-'ilme bâқin lâ-yezālü

MSS s.140

Kıt'a

Ganîmet gör huzûr-ı düstânı
 Vefâsızdur vefâsız bil cihânı
 Birer gün mühlet oldukça ecelden
 Şafâ sürmek gerek geldikçe elden

MSS s.141

Kıt'a

Şîrîn ü telhî nûşideyem
 Germî vü serdî keşideyem
 Hırka-i gurbet pûşideyem
 Mihnet-serây çeşideyem

Gülbang-serây gûşideyem
 Bâ-derd-i 'aşk cûşideyem
 Pây-ı zâlimân âgûşiyem
 Der habs ü zindân der şüdeyem

Beter ne bînem der-în âbâdan
 Ez ins-i rakîbân-ı haşûdan
 Ve ez şöhet-i nâ-merd ü nâdân

MSS s.149

Ekülü ve ervî küllemâ hebbeti'ş-şabâ
 Elâ yâ şabâ Necdîn metâ heccet min necdîn
 Nesîmü'ş-şabâ kul li'l-eħîbbeti münsiden
 Selâmün aleyküm keyfe hâliküm ve bu'din

MSS s.164

Kıt'a

Bâ-ħilm ü bâ-tevâzû' eğer hem-nişîn şevî
 Ağyâr-ı tû şevad be-vefâ yâr gâr-ı tû
 Bâ-ħiç kesî zi halk-ı cihân düşmen me-kün
 Tâ ber-murâd dost-ı derd ü rûzgâr tû

MSS s.165

Kıt'a

Saltanatdadur eğerçi 'izzet ü nâz
 Şâh oldur ki ola bende-nüvâz
 Mihri gör ki ermiş iken eflâke
 Yüz urur yine dâyimâ hâke

MSS s.169

Kit'a-yı Nizâmî Efendi

Gerçi olmuşdur muqarrer herkese dünyâda gam
Câhile nisbet çok olur merdüm-i dânáda gam
Biñ dilek eyle şol ki bu 'aşr içre bir manşüb ala
Gelmez illâ ki gelür evvel mübârek bâde gam

MSS s.181

Tecnîs

'Âkiliñ dili dildedür
Aḥmaḳıñ dili dildedir
Ya'nî âkiliñ lisâmı ḳalbeddir
Câhiliñ ḳalbi lisândadır

MSS s.187

Ḳâle Muşliḥu'd-dîn

Ḳad küntü ḳable'l-yevmi enkirü şâhibi
İz lem-yekün dîni ilâ dînihi dâni
Fe-lemmâ tellettafe bişafâ ḳalbî fe-lem ecid
Gayra zâtiḥî tenceli beyne elvâni

Fe-şâre ḳalbî ḳâbilen külle şüretin
Deyrün li-ruhbânin ve mürte'an li-ġinâ bi-lâni
Ve beytün li-eşnâm ve Kâ'tebetü ḫâyifin
Ve Tevrâtün ve'l-İncilü ve muşhafü Kur'âni

MSS s.193

Naḳîza

Şol kişiniñ kim elinde çok mâlı var
Faḳr u ḳillet çekmez ol hoş ḫâli var
Her kişiniñ ki elinde çok mâlı var
Göñlü baġlıdur anuñ bed ḫâli var

MSS s.207

Şi'r

Nisvândır nâḳışâtü'l-'aḳl-i ve'd-dîn
Tışı şıdḳ ü şafâ içi tolu kîn
Bularda yoḳdur şıdḳ ü şadâḳat
Vefâ ummaḳ bulardan key ḫamâḳat

MSS s.219

Rāhātī ne-būd hasūd şevemrā
Kāzib-i bed-baht rā ne-būd vefā
Her münāfık rā tū düşmendār bāş
Ez vey ü ez fi'l vey bızār bāş

MSS s.219

Hekim aydur şerāb ic
Şüfī aydur cām-ı meyden geç
Çün illet-i hün ğamdandır
Münāsib şışe çekmekdir.

MSS s.220

Tā hod be-belā-yı hış cürm ne-şevī
Engüşt-nümā-yı halk-ı 'ālem ne-şevī
Tā kemter kemterin kemter ne-şevī
Der-cem'-i maqām hod maqdem ne-şevī

MSS s.221

Der ğurbet çü hürmet ü ni'met būd me-ğor
Endişe ekārib ü endüh-ı hān ü mān
Yā bi-behre yār ki sāzī derd-i maqām
Esbāb ü mülk ü hāne vü ehl ü birāderān

MSS s.222

Kefā ahberanā innī muqīmün bi-beldetin
Ve ente bi-ğüzni mā-ileyke vüşülü
Fe-in lem yekün beynī ve beyneke mürselü
Fe-rıhu'ş-şabā minnī ileyke rasülü

MSS s.222

Maqsūd-ı dil ez cihān be-kāmet şüde-ğir
İN Eylek²¹⁵ tünd tiz rāhat şüde-ğir
Bā devlet ü ikbāl sān Cemşid
Ber-taht nişeşte vü kıyāmet şüde-ğir

MSS s.222

Fi kavli'ş-şā'ir
'İbādetü cāhilin min ğayri 'ilmîn
Ke-kırtāsın telāhü bilā-kitābin
Ve ikşārü'ş-şalāti bilā-du'āin
Ke-remyi'n-nebli yermi fi'z-zübābi

²¹⁵ Güzelliyle meşhur bir yer adı.

MSS s.240

Nihāyet yokdurur çün hırş aza
Kānā'at eylemekdür çāre aza
Kānā'at kılmayan olmaz tüvanger
Vüfür māl-ı Kārūn ise ger

MSS s.245

Hasteler diyinuz tabībe kimseye güç itmesün
Haqq'dan olsun kim 'ināyet dostum 'ilāc itmesün
Öğünüm bir hardam olsun tek beni ac itmesün
Haq te'āla sağ gözi sol göze muhtāc itmesün

MSS s.247

Mā-bāde mī-hürim be-şādī vü hāsm-ı mā
Cüz-i gam be-zīr-i tāk-ı muqarnas ne-mi hored
Ez kıssa vü Sikender ü āb-ı hayāt ü Hızır
Ma'lūm şūd ki ruzī kes kes nemī-hored

MSS s.259

Çü kudret-i dādet İzed ber-günehkār
Be-'afveş bende kün tā bende kereded
Ki mücrim geşte-i ef'al hoş est
Çü bū-yı 'afv yā bed zinde kereded

Günehkäre çü kudret bulasın sen
Günāhın 'afv idersen bende olur
Ki mücrim kendü cürmi geştesidir
Nesīm-i 'afv ide çün zinde olur

MSS s.260

Kıt'a
Çünkü gözler iş āhirini hakīm
Olmaz āhir nedāmet aña nedīm
Cāhilūn çün hemān gözetdiği hāl
Eder anı te'essüf istiḳbāl

MSS s.264

A'yān-ı mümkināte nazar eyledim dilā
Kayd-ı şuverde her biri bir käre muntazır
Gülşende güne güne nedir bu şukūfeler
Āb ü hevāsı bir kamūnuñ bağbānı bir
Nev'ī

MSS s.273

Zāhid der ‘ucb ü namāz u men der mestī vü niyāz
Hudāyā türā der meyān-ı bā ki ‘ināyet bāşed
Zāhid ez rāh-ı bürendi ne-büred ma‘zūrest
‘Aşq kārīst ki mevķūf-ı hidāyet bāşed

MSS s.299

Necmiñ kevkebin hıç müneccim bilmez
Bilmezem māder-i fıtrat nice toğurdı beni
Hıç alışmadı çarħ içre hele cismile cān
Kazz-ı bī- Hazzāf-ı Ezel yā nice yoğurdı beni

MSS s.312

Der Hakk-ı Şolakzāde
Hemdem-i maħlas Şolakzāde idüb terk-i cihān
Ola ğılmān-ı cinān behzādı gibi hemdem
Bu du‘ā ile Nişārī didiler tārīhini
Hemdemim olsun şūride-pā rahmet hemdem (1068)

MSS s.312

Der hakk-ı Beh-zād
Çü Behzād-ı müzehheb tazelikte gitdi dünyādan
Civār-ı cennete nakş-ı keremle resm ile hādī
Nişārī ħīn-i fevtinde didi tārīħ için hātif
Kalemgir-i ecel bozdı yazık bu nakş-ı Behzādı (1068)

MSS s.327

Kit‘a
‘Ömrümün hāşılı oğlum gibidir işbu kitāb
Korķarın ben ölicecek cāhil ü nādāna düşe
‘İzzetün ħakkıçün senden bunu umarım yā Rabb
Hayrile yād iden şāhib-i yārāne düşe

b.BENDLERDEN OLUŞAN NAZIM ŞEKİLLERİ

1.Tek bendli nazım şekilleri

a.Rubâ‘î

MSS s.39

Şüfî ne-şevēd şāfî
Tā der ne-keşēd cāmî
Bisyār sefer bāyed
Tā puħte şevēd hāmî

MSS s.133

Rubā'ī

Sarāy-ı Āl-i Oşmān merkez-i cihānest
Der in-cāh her cins millet-i hem-zebānest
Çünin cāh-ı muhterem kesī nedīde
Ve her murād ki h̄wāhī der-meyānest

MSS s.136

İlāhī H̄ālīkī fe'rham bükāi
Teķabbel tevbetī fa'ğfir ḥaṭāī
Ve innī ḳad 'aşaytü tūle dehrin
Fe tübtü'l-ān ikram bi'r-recāī

MSS s.137

Hāza'r-rubā'ī mektübun fi-seyfi Rasūlillāhi a.m
Da'il-ḥırşa 'ani'd-dünyā ve fiha'l-'ayşü lā-ṭetma'
Ve lā-tecma' mine'l-māli ve lā-tedri li-men-yecma'
Fe-inne'r-rizḳa maḳsümün ve süüz-ḳanni lā-yenfa'
Faḳırın küllü zi-ḥırşın ğaniyyün küllü men-yaḳna'

MSS s143

Stanbul mecma'ı ḥalḳ- cihān est
Der-incā dīn-i Aḥmed ḥoş 'ayān est
Çünin şehr-i muazzām kes ne-dīde
Be-her çizi ki h̄wāhī der miyān est

MSS s.160,162

Rubā'ī

h̄wāhī ki hilāl dü-şeb ger der-bedr
Der bend-i ṭama' me-bāş ü der-hasten şadr
Ez kesī be-merbah(?) hem merbahān kesī rā
Her meh-i meh-rüze ezān u her şeb şeb-i ḳadr

MSS s.161,163

Rubā'ī-yi İmām Fahre'd-dīn
Hergiz dil-i men zi 'ilm mahrūm ne-şud
Kem māned zi esrār ki mefhūm ne-şüd
Pençā vü dü-sāl fikr kerdem şeb ü rüz
Ma'lūm şüd ki hiç ma'lūm ne-şüd

MSS s.161,163

Rubā'ī-yi Seyyīd Şerīf

Hergiz dil-i men zi 'ilm mahrūm ne-şūd

Kem māned zi esrār ki ma'lūm ne-şūd

Heftāde dū-sāl 'ilm hāşıl kerdem

Ma'lūm şūd ki hiç ma'lūm ne-şūd

MSS s.166

Rubā'ī-i Nāmıķı

Her dilden añla dilber ekşer dilsiz ol

Pul kazanub harcan lâkin pulsuz ol

Ne seni kimse ne sen kimseyi bil

Güller sevib koğla kendün gülsüz ol

MSS s.175

İstemek beş nesneyi beş kişiden olmaz revā

Biri hāsidden naşihat biri müflisden 'atā

Birisi düşmen olandan kişi hācet dilemek

Hürmeti cāhilden ummağ biri 'avratdan vefā

MSS s.180

Rubā'ī

Men talebe'n-nikāha bi-gayri māl

Ke-şayyādi'l-gazali bi-lā-kilāb

Ve men talebe'l-'ulūme bi-gayri fehm

Se-yüdrükühünne fī şeybi'l-ğurāb

MSS s.182

Rubā'ī

Her dem ehl-i dilleriñ yanında yāridir kiţāb

Mūnis-i evķāt-ı yār-ı ğam-kūsārıdır kiţāb

Nitekim eğlencesidir māl ü cāhu cāhilüñ

Ehl-i 'irfanında māl-ı bi-şumārıdır kiţāb

MSS s.183

Zahera'l-feşādü fi'l-berri ve'l-bahri

Fe keyfe yüflihu bi'btidāi'd-dehri

Bi-reddi ümmetihi'ale'n-nifāķi

Ve temerrüdin bi'l-bağyi ve'ş-şikāķi

MSS s.188

Rübâ'î

Ger kâr-ı tû nîkest ne taqdîr tû nîst
Ve'r nî-zînest hem zi taqşîr-i tû nîst
Teslîm ü rızâ pîşe kün ü şâd bi-zî
Ki nîk ü bed-cihân be-taqdîr-i tû nîst

MSS s.204

Şıfatü'ş-şerî'ati

Târ-ı 'ankebût gibidir şerî'at
Tutulur aña hemec-i bî-zerî'at
Zerrûh zerdâr uğrarsa eğer
Yürütüb geçer bi-kuvveti'ş-şarî'iat

MSS s.210

Rubâ'î

İsâetde vardır dilâ çok muhâfât
Ki olur anuñ birine biñ mükâfât
Be-her hâl yeğdir isâetden ihsân
Çü kendüye eyler ne eylerse insân

MSS s.214

Rubâ'î

Qanı ol yir yüzünde şâh olanlar
Sipihr-i salţanatda mâh olanlar
Yaturlar şimdi yir altında ebter
Qara toprağa olmuşlar berâber

MSS s.214

Rubâ'î

Herkes ki deh resm-i cihân nîk şenâhat
O be-her ikâmet ender o hâne ne sâgat
İn köhne ribât-râ'imâret çi küni
Âhir çü be-digereş bâyed perdâht

MSS s.215

Rubâ'î

Ân taleb imrüz be-her küşe
Ger pey ferdât bûd tûşe
Râh-ı tû dür âmed ü menzil dırâz
Berk-râh ü tûşe-i menzil be-sâz

MSS s.215

Rubā'ī

'Ārif nādānım sözünü

Oşuruğ yerinde tutmuş

Bilinmez örtse yüzünü

Fem mi yoğsa (Dübür içi) sürüm mi ötmüş

MSS s.217

Fahr-i Rāzī Der Vaqt-i Nizā' Gufte-est

Nihāyet ikdāmü'l-'uqūli 'iḳāl

Ve ekşerü sa'yi'l-'ālemīne ḍalāl

Ve-lem nestefid fī baḥsinā ṭulī 'ömrinā

Sivā en cema'nā fihī ḳiyl ü ḳāl

MSS s.222

Rubā'ī

El-faḳru fī evtāninā ğurbetün

Ve'l-mālü fi'l-ğurbeti evtānü

Ve'l-arzu şey'un küllühā vāhidün

Ve yaḥlifü'l-cirāne cirānü

MSS s.228

Ger ḥwāhī ki küni üstād mey ḥwār

Bā-maḥbüb ḥwār endek ḥwār ü pinhān ḥār

Ve çün şādıḳ dost der-cihān nādır est

'Ayb-ı tü fāş me-kün ferd-i dehān ḥwār

MSS s.229

Rubā'ī

'İzz ü devletde zümre-i cühhāl

Yazmağā ḳādir olmayan bir elif

Zill ü nikbetde cümle ehl-i kemāl

Ṭutulur eller üzre ḥāme mişāl

MSS s.231

Rubā'ī

Beğlik çeşmeden şu içme ata ana pendidür

Miriden 'ulüfe yeme ayagun pā-bendidir

Sen ḳazan sen ye namāz ḳıl güzel geçin ḥalkile

Kendi belāsına sebep yine insān kendidir

MSS s.233

Rubā'î
Hakk ile bi'l-aşl
Her nizā'î kıl faşl
Ne yavaş ol aşıl
Ne yavuz ol başıl

MSS s.238

Çi nādān būd bende-i mükteseb
Ki ez be-her ruzî būd mużtarib
Ne-dāned ki Cebbār güyed hemî
Ve yezükühü min hayşü lâ-yahtesîb

MSS s.270

Hâzihî rubā'yyetün mektübün 'alā seyfi'n-Nebiiyi a.s.
Da'il'l-hırşā mine'd-dünyā ve fie'l-'ayşü lâ tetma'
Ve lâ tecma'il'l-māle elā tedri li-men yecma'
Fe inne'r-rizka maqsümün ve süü'z-zanni lâ-yenfa'
Faķırün küllü zî hırşin ğaniyyün küllü men yaķna'

MSS s.278

Çi nādān büved merdüm-i müktesib
Ki ez be-her ruzî şeved mużtarib
Ne-dāned ki dād ez şifat āsumān
Ve yurzükühü min haysu lâ-yahtesib

MSS s.279

Açıldı gül gibi 'ālem esdi nesim-i şubhudem
Cüş eyleyüb bülbül gibi muṭrib sürür it dem-be-dem
Gülşende şoḫbet vaktidür yārile 'işret vaktidür
Mihr ü maḫabbet vaktidür gitsün gönüllerden elem

MSS s.281

Maḫzün ü melül olmaḫdan dibāda
Mesrür olmaḫ yeğdir meḫzük 'ibāda
Maḫsūd olmaḫdan dār-ı Selātinde
Fuķarāyla sevişmek yeğdir ḫıbāda

MSS s.298

Sultān ḫüdem ḫizmet sultān ne künem
Ve zi behrnān ḫizmet dü-nān ne-ķünem
Nefsem çü segest ü men seğbān
Ve zi behr segi ḫizmet seğbān ne-künem

MSS s.299

Hazzâf-ı Ezel balçığıma çün kim el urdu
Şandım ki belâyile cefâyile yoğurdu
Yâ ben gamıñ atâsıydım indi belimden
Yâhud beni anam gamla bile toğurdu

2. MUSAMMATLAR

a. Muhammes

MSS s.17

Cami'uhü 'Alî Ufķi cihân-dîde
Zi dest-i çarḫ bes seḫti keşide
Zi 'âlem germi vü serdi çeşide
Çünñ yâft resm-i cihân duruşḫ
Gehi puşḫ berzîn gehi zîn be-puşḫ

MSS s.141

İçelim içelim şarâb içelim
Nice bir şüfi şâfi âb içelim
Ola 'uqbâ değer şarâba ḫisâb
Biz anı bunda bî-ḫisâb içelim
Aḫiretde olursa aña ḫisâb

MSS s.272

Muḫammes-i 'Alî Efendi
Bağlandı kaldı râh-ı 'inâyet didikleri
Her dem küşâde bâb-ı ihânet didikleri
Maḫvoldu gitdi cüd ü seḫâvet didikleri
Bir âsitâne idi mürüvvet didikleri
Yapdı anuñ ḫapusını ḫisset didikleri

Yokdur cihânda şimdi cehâlet gibi kemâl
Dânâ odur ki vâfir ola kesesinde mâl
Dehr-i denîde anuñ içindür bu ihtilâl
'Ârifleri mezemmet ider ehl-i ibtizâl
Şimdi zarâfet oldu sefâhet didikleri

Her laḫzâ gâflet uyḫusu insânı esnedir
Sevmez 'adüsünü şu ki 'âķil kimesnedir
'Arz eyledüğüñ ḫalka pes nedir
Bir şey midir vücûdı ki ne var ne nesnedir
Añılmaz oldu gitdi şadâķat didikleri

Erbāb-ı ‘izz ü devlete igen çok dayanma sen
Mağrūr olma devlet-i dūnyāya sen
Yā İlāhī nice tecrūbe kıldım bu hālī ben
Ölsen yoluñda fāide yok saña kimseden
Zīrā kem oldu ortada himmet didikleri

Ehl her ne söylese dūšnām ider ‘avām
Dānā belā vü guşşada nādān şādkām
Nādān olan denīleredür ‘izz ü ihtirām
Bunca belādan özge yine ‘ulyā müdām
Eksik deęil gönūilde kaşavet didikleri

MSS s.274

Ĥudāyā kimini milkinde şāhib-i ĥul‘at ü tāt it
Kiminūñ kaşrını Şeddādı tahtın nukre vü ‘ac it
Kimin Kārūn kimini Mu‘taşım kimini Haccāc it
Beni ne mübtelā-yı imtilā ile ne ĥod ac it
Ne senden eyle müstağnī ne senden gayre muhtāc it

b. Tahmis

MSS s.326

Tahmīs-i Ĥudāyī Ėazel-i Nev‘ī

Ser-fürū etme eger cāhile ĥākān ise de
Sevme bī-ma‘rifet ü bī-ĥūneri ĥān ise de
Etme nā-ehle nazār ‘āleme sultān ise de
Bağma nādān olana Ĥüsrev-i devrān ise de
Nazār it ehl-i dile ĥāk ile yeksān ise de

Dil-i maĥzūnumuzı gel yine ĥandān ide-gör
Būseler eyle ‘atā lūtf-i firāvān ide-gör
Leb-i cān-baĥşıñı derd ehline dermān ide-gör
Bezm-i rindāna gelüb la‘liñi ihsān ide-gör
.....²¹⁶

Leb-i yāķūtūña öykünse şehā la‘l-i müzāb
Rāzıñı eylese ‘āşıklara ifşā mey-i nāb
Sāgarı dehenūñ öpmeęe hem etse şitāb
Ursa dendān-ı tamā‘ leblerūñ ey cām-ı şarāb
.....²¹⁷

216 Üzeri siyah çizgi ile kapalı olduğu için okunamadı.

217 Üzeri siyah çizgi ile kapalı olduğu için okunamadı.

Gaflet etme yürü aç dîde-i 'âlem-bîniñ
Herkesiñ göñli evin yapmağ ola âyiniñ
Şād ola tā ki Hüdāyi gibi bir gam-gîniñ
Hâne-i kalb yap lütfüñ ile Nev'îniñ
Mağzen-i sırr-ı Hüdā'dır n'ola vîrān ise de

c. Diğer

MSS s.89

Şaka

Bir kanlu zālîmi sevmek
Ne müşkildir ne müşkildir
Her cāniye göñül virmek
Ne...

Hālim n'ola dildār ile
Bāzār müşkil hūnkār ile
Şalındığı ağıyār ile
Ne...

Kırmızı gül bitmez hārsız
Gurbetlikde kalma yārsız
Raķīb didikleri pîrsiz
Ne hūnzîrdir ne hūnzîrdir

Güfte-i Ufķi
Çün tab'ü çār 'anāşîr var
Mā'ü tûrāb hevā vü nār
Ne 'acebdür ki nazlı yār
Hālā olmuşdur hevādār

İnsān tflîyyetde mā'î
Ve büyüdükçe hevāî
Olur şebābda āteşî
'Aşķ ile çeker zibāî

Mest olur iķer şarābı
Şüffye terk ider ābı
Ki anuñ vücûdı rûstāî
Tab'-ı yābis ü tûrābî

Nefs ü hevāya daħl ider
Yārāne zevki buħl ider
Bir işe kâdir değil iken
Eliñ işlerin naħl ider

İy Ufķi sen hevāde
Pervāz kıl ruħu şal bāde
K'onlar da ins ü nemā bulur
Vü māh u çağz tın ü māde
Sellemeħü'İlāh

MSS s.292

Şülüş

Kimseye zarar itmeyüb herkese olmak nāfi
Sevüb eyü ādemleri yaramazlara şāfi
Olmağdır benim murādım sen kuvvet vir ya Dāfi

MSS s.304

Yāve

Be hey kaħpe ne yüzle söylersin
'Āşıklarıñ yüzden artuħ var gibi
Puştuğuñdan nāz u şive eylersin
Bir kalıñ y....a kaşdıñ var gibi

Onda bunda veresiye virirsin
Çamurlarda engelleri sürersin
İsteyene bir uğurdan durursun
Züğürtlükten aħçe derdin var gibi

İkrāh eder her kim baħşa yüzüñe
Baķılır mı artuħ neğüs g...üñe
Eşek s..i yegdür bol büzüğüñe
Tayanursın gelmez saña zor gibi

Seniñ yanıda hiç kimse durmadı
Ne eylesünler kimse ħayrıñ görmedi
Nice kertik görüb g..tüñ burmadı
Bolluğu ħān ħapusu ħadar gibi

Yazık saña bu mekirler āl olmuş
Kel başına dürlü dürlü ħāl olmuş
S..ilmekden g.. delüğüñ bol olmuş
Gerçi dirler ki beyāz dur kār gibi

G.. hâceti olan senden ‘âr etmez
Dübürüñ kenârları karar etmez
Tükürüksüz dalar s..ler zor etmez
Cünüblükden şuya girmek ‘âr gibi

Hamallar tutdılar seni belinden
S..diler toyunca nisbet yolundan
Bunu diyen bîzâr olmuş dilinden
İster güzellerden gözü kör gibi

II. MENSUR METİNLER

1. Târîh Düşürmeler

MSS s.30

Târîh-i Kâtl-i Muşâhibân-ı Sultân Mehemmed (OT+Târîh düşürme)

Dem ihrâc-ı mizâc-ı devlete müsellağ görüldükde didi târîhini hâzıf-ı ‘Arablar çobanlık etdi.

MSS s.182

Târîh-i fetî-i Uyvâr fi memleketi Ongerus Seyyîd Köprülü-zâde Aḥmed Başa Vezîr-i A‘zam Gazâ-yı nev 1064

MSS s.184

Târîh-i Mevt-i Hümâyûn Şâh
Hümâyûn Şâh ez bâm üftâd

MSS s.184

Târîh-i Mevt-i Şâh Ekber
Melâike elif keşîde end ez mevt-i Ekber Şâh

MSS s.206

Târîhü’ş-şehîd Sultân İbrâhim Hân bin Sultân Aḥmed Hân
“Eskenehü’llâhü fi ferâdisi’l-cenân”

MSS s.220

Târîh-i Fetî-i Vârâd Erdil
Aldı şâhâ Vârâd’ı Yemen Macard’da Mehemmed Paşa

MSS s.220

Târîh-i Mevt-i Köprülü Mehemmed Paşa Vezîr-i A‘zamü’l-kattâl
Köprülü ‘adem köprüsüne başdı kadem

MSS s.224

Tārīh-i nehy-i hamr bā-fermān-ı Sultān-ı Mehemmed Hān bin Sultān İbrāhīm Hān fī cemī'i memālik-i İslāmiyye bi-sebeb-i ilka-yı Şeyh Vānī el-müteveffā fī sene-i nebeviyye 1080.

Ey vāh hamr oldu yasaq.

MSS s.260

Tārīh-i hünerim tonanma bā-Ken'an Paşa el- kıyüdāt başa.

MSS s.284

Tārīh-i feth-i İstanbul: Beldetün tayyibetün (857)

Manzum Tārīh Düşürme Örnekleri

MSS s.312

Der Hakk-ı Şolakzāde

Hemdem-i maḥlas Şolakzāde idüb terk-i cihān

Ola ḡilmān-ı cinān behzādı gibi hemdem

Bu du'ā ile Nişārī didiler tārīhini

Hemdemim olsun şüride-pā rahmet hemdem (1068)

MSS s.312

Der hakk-ı Beh-zād

Çü Behzād-ı müzehheb tazelikde gitdi dünyādan

Civār-ı cennete nakş-ı keremle resm ile hādī

Nişārī hīn-i fevtinde didi tārīh için hātif

Kalemgir-i ecel bozdu yazıq bu nakş-ı Behzādı (1068)

2.İlaç Terkipleri

MSS s.180

Her kim süci içüb esrimeyeyin deyü murād iderse, kendüne²¹⁸ tohumun ve çörek otun birbirine karışdırub acıla yiye sarhoş olmaya. Yarjub çiçeğini kökünü bir yeñi çölmekde koyub kaynaya bevāşır olan kişilere içürseler ol zahmetden ḥalāş bula.

MSS s.290

Rih ağrısı için iki dirhem mastaka dökeler. İki kaşık birinç şorbasi ile içeler. Heman sa'āte şifā bula. Kimiñ kim saçına ve şakalına bit düşe ve çügündürī kabında şu bile yuşa ḥalās bula. Kimin ger başı ağrısıa yarpuzı döküb başına kosa şifā bula.

²¹⁸ Okunamadı.

MSS s.292

Bir nevi' ma'cün sarımsak arınmış ve ucu kesilmiş sarımsağı alasin yüz dirhem. Tokuz yüz dirhem süd içinde kaynayasın. Tâ ki sarımsak müherrâ ola. Andan soñra üçyüz dirhem kefi alınmış bal ve biraz za'ferân kıtasın. Sarımsağın üzerine koyasın. Alçaq od ile kıvâma getüresin. Şerbeti üç dirhemdir. Fâ'ide ider. Müşkil dermânsız öksürüğe ve bel ağrısına ve kılunca ve cemî' ağrılara fâ'ide ider.

MSS s.316

Ağız kokuğu için ilaç

Biraz eyü kuru üzüm ve yaş mersin bile döğede yuvalaqlar eyleye, fındıklar kadar ve her irtte hem her gece birer yuvalaqlar yiye, nâfî' ola.

MSS s.328

Atın gözünde seni duyduğun gibi ince döğülmüş nişâdırı gözlerinin kapaqları altına şacub kapayub ovuşturasın gök taşdan dañi evlâdır.

İmbik

Muqabil ve geçire

Mâ'cün-ı Bereş: Hâbtâne ve sünbül ve karanfil ve dâr-ı fulful ve dârcın ve bādürzâ ve tobal ve zerneb ve turunc kabuğu ve afyon-ı Mışri ve dühn-i belesân. Her birinden beş dirhem aq fulful berzinc ve 'âkır-i qarhâ birer dirhem, v'efr fiyonbir dirhem ve za'ferân iki buçuk dirhem temmet.

Hurr-i 'alâqa

'İlm-i Burhâni

'İlm-i Riyâzi

İshâl olan âdeme iki kardaş kanını²¹⁹ içirseler içi geçmez ola ve kılıç ve bıcaq yâresine soğulcân ile iki kardaş kanını içürseler kavî ola ve kılıç ve bıcaq yaresine soğulcân ile iki kardaş kanını ovseler kanı tezcek diñe.

Toñuzun ödünü balla fulful ile qarışdırub kel başa tılâ eylese bitürür hoş olur. Temmet.

Yürekde olan maraza tokuz yâ onbir selvi kozalağı ağacından koparasın düşürmeyesin ki tohumu zâyî olmaya. Tavada kızdırasın iki elin ile alabildüğün kadar dere diken tohumu ile katıla. Ol miqdâr çörek otu kıtasın. Bu eczâyı hard idüb birbirine alıştırasın. Alınabildiği kadar cuğ bal ma'cün idüb kestâne miqdârı isti'mâl idesin.

MSS s.328

Mayaşıl için ki gelür dübürde şokı ve kan akar zor gösterir bir miqdâr afyon olub sivrice eyleyub yatıcaq dübüre kıya. Acısına şabr eyleye. Bir bir ardınca üç def'a edesin. 'Ömrün oldukça görmeyesin fermân-ı Hudâ.

²¹⁹ E.Ü Tıp Târihi Kürsüsü Başkanı Prof.Dr. Ali Haydar BAYAT'dan aldığımız bilgiye göre: "kardeş kanı" bir ağaç ismidir ve bu ağacın koyu renkteki sakızı ilaç yapımında kullanılır. Bu maddenin Latince adı ise "Dracacna draco" dur.

İç ağrısına ilac: Göbeğine papadya yağı süre. Esrârı toldura bağlaya gayetle nâfi'dir. Ceviz ve Hindistân cevizi şacı ve şakalı kara itmek için mâzuyı ve bal mumunu yumuşak döğe. Ve bir pâre şâb ve râstûh taşını yumuşak döğe ve bir miqdâr kına koyub cem'isin şu ile mülemma' idüb yatduğu vakit sürüne. Be-gayet mücerredir ziyâde siyâh ider.

Uyuz için her ne aşıl olursa yedi ceviziñ için alalar. Parmağ kadar hacılar kükürdî bir avuç külhân külü elekde eleyesin. Defne yağı ile bu zıkr olan eczâ' havânda hürd idüb merhem gibi birbirine qarışdırasin. Maraz olan kimseyi hamama götüresin. Yuyasin. Çibaniñ kabuğu kılmaya. Ondan soñra eve getiresin. Bu zıkr olunan merhemi süresin. Yağduğuna bakmayasun. Gayetle nâfi'dir. İhmâl etmeyesün.

3. Nasihatler

MSS s.22(A+Nasihat)

İza nazarte ila ehadin kad ahtae haetaen zâhiren ve'cterame cürmen kebîran lâ-yelîku bike et'-tevehhümü enneke ašlahu minhü ve efdalü li-enneke lâ-ta'rifü kem miqdârin mine'z-zamâni tekünü muqîmen fî işlâhi külline za'ifin ve lâkin ahsibü en lâyücedü ahadün ez'afü minke.

MSS s.123

A'klü'n-nâsi men-tevâza'a fî'd-devleti ve 'afâ 'inde'l-makdereti

MSS s.44 (A+Nasihat)

El-mü'minü da'ibün le'ibün

MSS s.70

El-insânü 'abîdü'l-ihsân

MSS s.104

'An şad-kelâmin velâ-takraz ma'a'l-ihvâni qarzan

Fe-inne'l-karza mikrasü'l-mahabbeti

Hazret-i 'Alî Kerreme'llâhu vecchehü

MSS s.123

A'klü'n-nâsi men-tevâza'a fî'd-devleti ve 'afâ 'inde'l-makdereti

MSS s.131

Muhayyelest mahabbet ki ezo mîve-i makşüd her çend kesî piş büred biş âyed.

MSS s.134

Kaşame'l-fakru zahrî ve'l-fakru min kaşamâti'z-zuhûri

MSS s.136

Ƙavlü 'Aliyyin kerreme'llāhu vechehu
Yeƙülüne inne'l-mevte şa'bün ve innemā mufāratü'l-aĥbābi
va'llāhi eş'abu

MSS s.144

El-emru fi'd-dünyā leyse fi yedi'l-'abdi ve tedbirihi

MSS s.144

Men lem-yeteraĥĥam li-nefsihi lev lem-yerĥamhü şaĥşun āĥar fe-
hüve yeliĥu.

MSS s.154

El-'ilmü lâ-tuĥşalü illā bi-ĥamseti eşyāe;

1.Bi-keşreti's-su'āl

2.Bi-keşreti'l-isti'māl

3.Bi-taĥĥirati'l-ef'āl

4.Bi-ĥizmeti'r-ricāl

5.Bi'sti'āneti Zi'l-celāl

MSS s.167

sekrānü
Sekrānü sekrü hevā ve sekrün müdāmetün inni efıĥu feten fihi

MSS s.174

İstersen ki başın ola āzāde bu üç şey ile: gördün mi? dirlerse;
görmedim, bilürmiyem? bilmem,var mı? yok de.

MSS s.176

Lu'ine 'abdü'd-dınār lu'ine' 'abdü'd-dirhem

MSS s.183

Zürni ğibben tezid ĥubben

MSS s.190

Men ĥalle dınārehü zelle miĥdārehü

MSS s.192

Her ki bī-yār büd peyveste bımār büd

MSS s.192

yanmak)
İza'ġtāza's-sultānü teselleĥahü'ş-şeytānü (İza'ġtāza:hışımdan

MSS s.193

Ez Pendhâ-yı Ebû 'Alî Sînâ

1. Bâ-ḥalk bâ-inşâf
2. Bâ-nefs be-ḳahr
3. Bâ-mihter be-ḥürmet
4. Bâ-büzürgân be-ḥizmet
5. Bâ-zırdest be-şefkat
6. Bâ-dost be-naşihat
7. Bâ-'âliman be-tevâzu'
8. Bâ-câhil be-şumt
9. Bâ-derviş be-bezl
10. Bâ-düşmen be-ḥilm

MSS s.196

Serḥoşluk ikidir; biri maḥabbet serḥoşluğu biri şerâb serḥoşluğudur. Ḳande ayılır ol yiğit ki anda iki serḥoşluk ola.

Sellemehü'llâh

MSS s.196

Sekri hevâ vü sekrün müdâmet inniyefikü feten fihi sekrânü

MSS s.213

El-mü'minüne heyyinüne leyyinüne el-mü'minü da'ibün la'ibün

MSS s.233

Nakl est ki Emîrû'l- mü'minîn 'Alî Kerreme'llâhu Vechehü

Fermüd ki tüvân-gerî taleb kerdem der-ḥ^wanden 'ilm yâftem.

Düvüm: Büzürgî taleb kerdem der dervişi yâftem.

Sivüm: Şeref taleb kerdem der ḥämüş yâftem.

Çihârum: Râhat taleb kerdem der bî-ṭama' yâftem.

Pencüm: Rüşenâyî taleb kerdem der perhîz namâz-ı şeb yâftem.

Şeşüm: Rızâ-yı İzîd taleb kerdem der rûzeî haşyet-i o yâftem.

Heftüm: Restikâr u ez düzaḥ taleb kerdem der terk-i mâ'şiyet yâftem.

Heştüm: Bihîşt taleb kerdem der terk-i arzühâ yâftem.

Nühüm: Eltâf-ı büzürgî İn ü ân taleb kerdem der-tevâzû yâftem.

Dühüm: Selâmetî taleb kerdem der tenhây yâftem.

MSS s247

Tübâ li-men-şegale 'uyübehü min 'uyübi'n-nâsi

MSS s.262

Men ḥafira bi'ran li-aḥîhi vaḳa'a fih

MSS s.263

Men celese'l-mülûke bi-ğayri edebin fe kaç hatara nefsehü.

MSS s.277

Erbâbü'n-na'îm hem yer hem yedirir. Le'îm oldur ki ne yer ne yedirir. Kerîm oldur ki yemez de, yedirir.

MSS s.290

Bir evde kaç cönk taşagını günlük ile donatsalar atsalar
Ol eve dîv ü perî girmeye ve içinde ise kaç

Temmet

4. Hadîs-i Şerifler

MSS s.19

El fakru fahri

MSS s.142

“Aşhâbî ke'n-nücûmi bî-eyyihim iktedeytüm ihtedeytüm”
Hadîs-i Şerif

MSS s.184

Çale'n-nebiyyü (a.s); “la-tekünü eşlen beşlen neşlen
Künü ehce'an behce'an nehce'an

MSS s.256

İzâ çarabe'l-mizâcü lâ yenfa'uhü'l-ilâcü
Çavl-i (a.s): El-fakru sevâdü'l-vechi fi'd-dâreyn
Eyzan: Çâde'l-fakru yakünü küfrân

MSS s.259

Çâle Aleyhi's-selâm

“Selime'l-insânü min süi nefsihi fe min süi çanni'l-müdda'i leyse
bi-selîmin”

MSS s.278

“El-fitnetü nâimetün le'ane'llâhü men-eykazahâ”
Hadîs-i Şerif

MSS s.320

Çale'n-nebiyyü (a.s); “Şey'ün çalîlün yünteçaru çayrun keşîrun
yuhteçaru”

Çale'n-nebiyyü'l-Muştafâ; “Çayru't-çâ'âmi mâ-çazara

5.Mûsikî Metinleri

MSS s.25

Maḥaṭṭ: Mûsikârlar arasında tamâm bir besteyi yâ faşlı bitirecek maḥalde şoñ kelâmı âheste âheste okumağa dirler.

MSS s.27

Evşâf-ı ‘Alî şâhibü’l-ḳalem ve zülfiḳâr-ı elsine-dânâ ve mûsikâr muḥibb-i dost ve’l-iftikâr Ḥâfız-ı ‘arz ve’l-veḳâr.

MSS s.209

Bi’t-telâki

Ḳad veḳa’a’l-ülfeṭü bi’l-aḫi’l-e’izzi’l-med’uvvi bi’l-‘ulâ’ş-şehîri bi’l-Ufkî ‘âlimen bi’l-musıḳıyyi ve’l-erkâmi ve’t-tıbbıyyi ve sâirihî min ğarâyibi’l-‘ulûmi ve mütekellimen bi-envâ’i’l-elsineti bi’l-beyâni ḥine ḳad kâne tercümânen ‘inde’s-sultâni Mehmed Ḥân ilâ men câe bi’ş-şulḫi ve’l-emâni meşhûren tâmmen beyne bilâdi’l-müslimîne fi beldeti Yenişehir fi yevmi’l-cumu‘ati bi-târiḫi’n-nışfi’l-evveli mine’s-seb’i’s-sâdisi mine’n-nışfi’l-evveli mine’l-ḥamsi’ş-şâlişi mine’ş-şülüsi’s-şâlişi mine’n-nışfi’l-evveli mine’s-südüsi’s-sâdisi mine’l-‘aşri’t-tâsi’i mine’l-aşri’ş-şâmini mine’n-nışfi’l evveli mine’ş-şüdüsi’s-sâdisi Bi-hicreti men-lehü’z-zekıyyetü ‘aleyhi efdalü’t-taḫıyyeti. (Mûsikî, matematik, tıp ve henüz çok bilinmeyen ilimlerde üstad olan, barış ve huzur dönemi olan Sultan Mehmed Ḥân döneminde çeşitli dillerde tercümanlık görevinde bulunmuş olan, islam ülkelerince tanınan ve bilinen Yenişehir’de değerli bir dost olan ve daha çok Ufkî diye anılan Ali Ufkî Beyle bir cum’a günütârihinde karşılaşma, tanışma ve dostluk gerçekleşmiştir.

MSS s.328

Baḫr

Eger Vezin sâlim yâ ğayr-ı sâlim

2. Madde-i Kelâm

3. Şi’r-i muvâzin

3. Ḳâfiyât

4. Uşûl-i Mûsikî kaç darb ve ne şekil

6. Maḳâm-ı Mûsikî

6. Ayetler

MSS s.259

“Ve’l ḳazımînel-ğayza ve’l-‘âfine ‘ani’n-nâs ve’llâhü yuḫıbbu’l-muḫsinîn.” El âyet ḳavlühü ‘azze ṭülühü.

7. Diğer Metinler

MSS s144

Mısra'-ı Müşebbeh ve Müşebbehüm Bih

Kül kül kül kün kelleñ kül ve kül kün gel gel kim kün .sökül kelle gele külleten kül ve kül olur gül gül-i hände ile gül verd-i kelleñ başın kel kün gel gel göğüs kül remād ü kil balçık olur.

MSS s.186

Ta'rif-i 'Aşk

El-'aşku 'inde's-şüfıyyeti galebetü'l-meyli 'ale'l-irâdeti'l-ihtiyâriyyeti ve cevherün rabbâniyyün yezîdü bi's-semâ'i ve yenkıuşu bi'l-cimâ'i ve'l-'aşku'l-cezibetü ma'nevıyyeten min cevherin ilâ cevherin bi-vesâyiti't-ta'allükâti'r-ruhâniyyeti ve'l-bâkı merazun vesvâsiyyün şebîhün bi'l-mâli-hülyâ.

MSS s.187

Kelâmullâh; 100.047 nokţadır, 321.000 harfdır, 3700 kelimedir, 6666 âyettir, 114 süredir.

MSS s.193

Ve naklest ki ez İmâm Ca'fer fermüde-est ki dürüş bâyed ki bede haslet ârâste bâşed evvel bâ-Hağ be-şıdk

MSS s.279

Gökden müsteţâb inmiş dört kitâb;
Tevrât Mûsî'ye, Zebûr Dâvûd'a, İncil 'İsî'ye, Kıur'an Maħmûd'a.

MSS s.285

İlâhî bu âdem oğlanı miskin nice itsün oğlanlıkda ise puştluğun çeker. Yiğitlikde ise mestliğin çeker. Pırlıkte ise süstlüğün çeker. Aç dursa dıvâne olur. Tok olsa bı-gâne olur. Uyusa cıfe murdâr olur. Uyanık olsa müteħayyir ü bı-mıkdâr olur. Nefsine kıahr eylese za'f-ı dâyim muķarrer. Rûħa ferâh virmese sevdâ emrâzı ider zarar. Ger ma'rifete çalışsa ħıţâb gelür ki, "Mâ kıaderu'llâhe ħaķķa kıadrih" ve 'ibâdetede duruşsa nidâ erişir ki, "Gurûru'l-'ibâdeti caħdü'r-Rabb", şefâ'ate tayansa kıulağına yetüşür ki, "Men ze'l-lezi yeşfe'u 'indehü illâ biiznih". Eğer ħıç muķayyed olmasa tehdîd olunur ki, "İnne batşe Rabbike le-şedîd". Eğer nişânın isterse Allah'ın dinür ki, "Leyse ke mişlihi şey'un". Ve eğer görmek istenilse 'itâb olunur ki "Lâ tüdrikühü'l-ebşâru ve hüve yüdrükü'l- ebşâr". Ve anı bilmek istese ħıţâb olunur ki, "Lâ yeblüguhü'l-kavlü ve'l-efkâru fi'l cümle". Âdem oğlanının za'f ü bı-çâreliğini ve ħayret ü âvâreliğini gönül nice bile. Ve yazanun gibi ... eyleye. İmdi geledüm ... süregör devrânı ey şâh günâh-ı zühdâneyi tefeħhur ile âh u vâh.

MSS s.326

Müfettişden Kâdıya kitâbet olundu:

Ekârim-i kuzât ü efâhim-i vülât rafa'a'llâhü şe'nehüm bi-envâi's-sa'adât'ın mehâzır-ı şâmil şarâbını de'avâta icâbet âyâ letâyif teslümât-ı necâbet beyyinât-ı kavâfil-i ta'zimât ü revâhil-i tekrîmât birle ithâf ü ihdâ kılındıktan soñra i'lâm-ı muhibb-i mahlaş oldur ki Ohri nezâretiniñ tañvîl-i tecdîdin iltizâm iden nazır Lütfi Çaviş Der-Sa'âdet'den berât-ı şerîf ile gelüp livâ-i Ohriñiñ beytü'l-mâl-i hâşşası müşârün ileyhiñ tahvîlinden olmağın zabt u taşarrufuna mümâ ileyhiñ oğlı Süleymân Beg ve Kâtib Sinân Beg revâne kılındılar. İnşâallâhü Te'âlâ şeref-i vüşülde eltâf-ı belâğatilerinden mercü ve mutazarrı'dır ki vâki' olan mâl-ı mîri taşşilinden hüsn-i mu'âvenet ve luğf-i muzâheretleri bildirîğ buyurulup sa'y-i cemilleri mebzül ve maşrûf buyurla. Bâki hemîşe ömr ü devletleri üstüvar ü Âmin.

El-Fakîr Hüsrev El-Kâdı
Be-Ohri El-Mu'in

MSS s.326

Serfice Efendisinden Ohri Efendisine,

Cenâb-ı fazilet-meâb şerî'ât-nişâb-rif'at-i iktisâb efendi hazretleri kâm-bîn ü kâm-yâb meclîs-i şerîf- 'izzet-rehin ü mahfil-i 'adâlet-ğarîn şavbına da'avât-ı lâyıka ve tañıyyât-ı fâyıka iblâğından soñra ma'rûz zamîr-i münîr müşteri-yi tenvîr ve hâtır-ı 'âtır bercis-i nazîr oldur ki kazâ-i 'adâlet iktizâñız tevâbi'nden köylü Hâşlunî işbu hâmil-i varağa-i du'â işbu kazâsına tâbi' Bodğiradic nâm kıyeden İskender Beğ Süleymân nâm sipâhi on biñ aqçe ziyâde ile iltizâm idüp küfelâsın virmegin mektüb-ı mağabbet-uslûbile huzûr-ı şerîfe irsâl olundu. Lede'l-vüşül me'müldür ki muğâta'a-i mezbüreyi zabt itdirüp üzerinden nazâr-ı 'inâyetiñizi dirîğ buyurmyasız ve mâl-ı mîri huşuşunda sa'y ü ihtimâmıñızı mebzül buyurasız. Bâki 'ömr ü devlet der-seccâde-i şerî'at-i müstedâm-bâd bi-Rabbi'l-'ibâd.

El-Muğliş Ed-Dâ'î Mehemmed El-Kâdı-i Sefice El-Mu'in

Tahte-i kazâ-i ma'delet-şî'ârlarında vâki' nâm kıyede ve gâyrinde üç biñ aqçe tîmâr mağlûl olmağla mezkûre tevcîh olunub zabt için mümzâ şüret-i berâtile irsâl-i 'izz ü huzûr- 'izzet mevfür kılınmışdır. 'İnde'l-vüşül eltâf-ı kerîmelerinden me'müldür ki üzerinden nazâr-ı 'âtfetleri mebzül buyurılıb bu cânibiñ ri'âyet hâtırıçün cüz'i ve küll tañvîl ve târihine düşen mağşülât ve mersümâtı ağız ü kabz etdirüb âğardan bir ferdi dağl ü ta'arruz etdirmemek bâbında fevğâ'l-ğad memnûn olmamızda reyb olmaya. Bâki hemîşe Dergâh-ı 'Alî Kıyucu başlarından: Kıyıye.

MSS s.326

Cenâb-ı 'izzet-me'âb fazîlet-nişâb sa'âdet-i intişâb Hızır Efendi Hazretleri kâm-bin ü kâm-yâb kazâ ile ilâ yevmi'l-haşri ve'l-cevâb şerâyif-i de'avât sāfiyât-ı maḥabbet-şi'âr ve leṭâyif-i maḥabbet ü dād birle ithâf ü ihdâ kılındıktan soñra i'lâm-ı muḥibbâne olunan oldur ki ḥâliyen kadîmi emekdârlarımızdan müşıl-i meḳtûb Süleymân bendeñuze taḫt-ı kazânda üç biñ aḳçelü bir tîmâr şadaḳa buyurılıb berâtı şüreti daḫî imzâlanub 'izz-i ḫuzûruñuza gönderilmiştir. Şeref-i vüşül müyesser oldukda iḫsânıñızdan mercûdur ki bu cānibiniñ ḫâtırçıñ zabt-ı taşarruf itdürüb ve taḫvîl ü târîḫinde düşmüş maḫsulünden kimesne ḳabz etmiş ise şer'ile aliverüb her ḫuşuşunda ḫimâyet eylesesiz ki bu ḫuşuşdada olan vüfür himmetiñiz bu cānibe minnet olduğına iştibâḫ yokdur. Bâḳî hemişe 'ömr ü devlet müstedâm-bâd bi-Rabbi'l-'ibâd.

Muḫibbü'l-fakîr Aḫmed Ağa
Ser-bevvâbân-ı Dergâḫ-ı 'Alî

MSS s.327

DÜRR-İ MUFASŞAL

Elif	Le	Mi	Re
Be	Fe	Pe	Mi
Cim	Su	Fe	De
Dal	Le	Su	Re
He	Le	-	Mi
Vav	Fe	-	Dü
Ze	Su	Re	Dü

Gevher-şinâs dāned ḳadr-i gevher

MSS s.328

Maḳlûb- müstevî

'Arabî

Küllün fî felekin ve Rabbeke fe-kebbir

Fārisî

Şekker be-terāzû-yı vezâret pür keş

Şev nem-reh-i bülbül be-leb her meh-veş (güzel)

Taş'îd

Lātin

Muṭṭayyin

Ḳur'a

SONUÇ

HMSS'nin Türk Mûsikîsi Târihî İçindeki Yeri ve Önemi

Tezimizin konusunu oluşturan Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz, Türk Mûsikîsinin bilinen ilk derlemesi olup, ayrıca XVII. asrın en kıymetli ve hayâtîyeti olan eserlerinden biridir.

Yazarı Ali Ufkî Bey, aslen bir Polonyalı olup, daha sonra esir edilmiş ve çeşitli alanlardaki becerileri nedeniyle sarayda istihdâm edilmiştir. 12 dil bilmesi ve mûsikîye olan yeteneği onun en önemli yönünü oluşturur. Bu nedenle de tercümanlık ve sâzendelik görevleri yapmıştır. Daha önce aldığını sandığımız müzik eğitimi vâsıtasıyla kısa sürede sarayda tüketilmekte olan müziği tanımış ve o ana kadar sürmekte olan meşk sisteminin dışında kendi bilgilerini kullanarak bu mecmûayı oluşturmuştur.

Bu yazmanın bugün için bildiğimiz iki nüshası mevcuttur. Bunlardan biri diğerine oranla daha eksik ve bizim transkripsiyonunu yaptığımız nüshanın bir müsvettesi şeklindedir. Bu müsvette nüsha Paris National Biblioteque'de diğeri ise British Museum'dadır.

Yazma, eski batı notası ile yazılmış olan eserlerden meydana gelir. Bunun yanısıra notaların boş kalan kısımlarına yazılmış olan metinler de kitabın bir başka yönünü oluşturur.

Transkripsiyonunu yaptığımız yazma, 1976 yılında, Prof.Dr. Şükrü ELÇİN'in yaptığı çalışma ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlandı. Biz de transkripsiyonumuzu bu kitabı esas alarak gerçekleştirdik.

Yaptığımız bütün bu çalışmalar neticesinde bugün bilinmeyen pek çok bilgiyi günümüze kazandırmış olduk. Burada yaptığımız inceleme ile yazmanın Türk Mûsikîsi Târihî içindeki yerini ortaya çıkarmaya çaba sarfettik. Ayrıca yazmada derkenar olarak yazılmış olan bütün manzum ve mensur metinleri de ayrıca metinler başlığı altında verip, nazım biçimleri ve konularına göre tasniflendirdik. Ancak bu konu diğeri ihtisas alanlarını ilgilendirdiği için sâdece çevirip ilgili alanların kullanabileceği şekle sokmakla yetindik. Derkenar olarak yazılmış olan metinlerin içinde mûsikîyi ilgilendirenleri ilgili bölümlerde inceleyerek kullandık.

Bunların neticesi Türk Mûsikîsi Târihî adına elde ettiklerimizi maddeler halinde şöyle sıralamak mümkündür:

1. Ali Ufkî Bey, pek çok kaynağın birbirinden aktardığı gibi 17 dil bilmemekte, 12 dil bilmektedir. Yaptığımız araştırma ve yazarın yazdığı

kitaplarda kullandığı diller ile bâzı varsayımlarla en iyimser olarak vardığımız rakam 12'dir.

2. Ali Ufkî Bey eski batı notasını bilmesine karşılık Türk Mûsikîsini çok iyi notalamış olduğu söylenemez. Çünkü kullanmış olduğu değiştirme işâretlerindeki tutarsızlık bu konudaki bâzı yetersizliklerini ortaya çıkarıyor. Belki ilk müsveddesi ile yapılabilecek mukayeseli bir çalışma bu durumu açıklayabilir, ama, bizim bu yazmasında gördüğümüz kullandığı değiştirme işâretlerindeki istikrarsızlık notalamadaki bâzı açmazları olduğunun açık bir delili.

3. Notalamada kullanılan anahtarlar belirli bir düzen içinde verilmemiş, hatta çoğu zaman anahtar bile kullanılmamıştır. Biz âşikâr bir şekilde anlaşıldığı için bunların da birinci çizgi do anahtarı kullanılarak notalandığını varsayarak günümüz notasına aktardık.

4. Rastladığımız pek çok türün bugün kullanılan şekilleri ile çok farklı olduklarını tesbît ettik. Türe yönelik tespitlerimizi şöyle sıralayabiliriz:

- a. Pişrev; Darb-ı Feth usûlü ile bestelenenleri dışında, üç hânelidir.
- b. Bugün kullandığımız Sâzsemâî biçiminin atası olarak kabul edebileceğimiz çalgısal semâîler de üç hânelidir. Yâni bugün kullandığımız biçimi ile hiç benzerlik göstermez. Kesinlikle hiçbir çalgısal semâîde usûl geçkisi yapılmamıştır.
- c. Türküler, İlâhîler ve Varsağların hepsi "bir bölümlü" biçimle bestelenmiştir.

5. Usûller ve onlar için kullanılan işâretlerin genelinde belirli bir düzen görülmemektedir. Çoğu kez aynı usûl için birden fazla işâret kullanılmıştır. Usûllere ilişkin elde ettiğimiz yeni bilgileri ise şöyle sıralayabiliriz;

a. Devr-i Kebîr usûlü bugün kullandığımız gibi 24 zamanlı değil 7 zamanlıdır. Yedi rakamı 24'ün 1/4'ü olarak düşünülebilse de, bu usûlle bestelenmiş pek çok türkünün yedi zamanda bir devrettiği açıkça görülmektedir. Ayrıca bu usûlle bestelenmiş peşrevlerdeki melodik gidiş, bu usûle ait özel akışı da içermemektedir. Bu da bizi iki sonuca götürür; Birincisi Ali Ufkî Bey bu usûlün meşk esnasında kullanılan özel vuruşu bilmemektedir. İkincisi; Bu usûl şimdi kullandığımız usûl ile hiçbir alakası yoktur. İkinci sonuç bizim için daha geçerlidir. Çünkü âşikâr olarak göze çarpan usûlün 3+2+2 şeklinde kümelenirilmiş olmasıdır. Bu usûl ise bugün kullandığımız Devr-i Hindî usûlünün tıpa tıp aynıdır. Buna rağmen Devr-i Hindî diye bir ibâreye yazmanın hiçbir yerinde rastlanmamaktadır.

b. Usûller içinde en enteresan gidişe sahip olanı Berevşân usûlüdür. Bu usûl ile yazılmış eserlerde görülen içi karalı notalar, sus kabul edilerek günümüz yazısına aktarıldı. Ancak bu konu değişik yorumları da kaldırabilecek esnekliğe sahip. Berevşân usûlü bugün kullandığımız şekli ve özel vuruşları ile benzerlik göstermiyor.

c. Usûllerin geneli için söylenebilecek tek şey ise, kesinlikle belli ve disiplinli bir düzen içerisinde yazılmamış olmalarıdır. Sâdece; Devr-i Kebîr, Berevşân, Darb-ı Feth, Semâî usûllerinin dışında kullanılan hiçbir usûl, ne

işâreti ne de melodi içerisindeki özel atımıyla belirli bir düzen göstermemektedir.

6. Makâmları bugün kullandığımız şekilleri ile mukayese ettiğimiz zaman, çok değişik olmasa da, bâzılarının farklı olduklarını tesbât ettik. Bu farklar dizek başında gösterilmesi gereken değiştirme işâretlerinin düzenli bir biçimde verilmemesinden kaynaklanmaktadır. Ali Ufkî Beyin, notaları yazarken, sâdece öğrendiği ya da duyup beğendiği eserleri unutmamak gayesini ön planda tuttuğu anlaşılıyor. Bu şekil, döneminde bir başkası tarafından kullanılmış da değildir. Bu yazma, günümüzde fevkalade önem taşıyan bir eser olarak görülürken, döneminde ise bir deli zırvası olarak algılanmıştır. Çünkü nota kavramına o güne dek rastlanılmış değildir. Ali Ufkî Bey bu durumu derkenar beyitlerinden biriyle açıkça ifâde etmiştir. Böylece notaların yazımı, sâdece hatırlamak amacıyla. Bunun için ise özel değiştirme işâretlerinin kullanılması ve hatta bunların belirli bir disiplin içinde olması gerekmez.

7. Yazmada notalar fasıllar halinde verilmişlerdir. Her fasıl, normal olarak algılanacağı gibi, ihtivâ ettiği eserlerin makâmlarıyla aynı isimi taşıması gerekir. Ancak bâzı eserler aynı fasıl altında ama ayrı makâmlardadır. Eser yazılmaya başlandıktan sonra ilgili fasıl için önceden ayrılan sayfa adedi yeterli olmayınca başka fasıllarda kalan boşluklara yazmak mecburiyeti hasıl olmuştur. Zaten ELÇİN de, kitabı baskıya hazırlarken, fasıllar için ayrılmış olan alanlarda kalan boş sayfaları çıkarmış ve bunları MSS'nin tıpkıbasımında ifâde etmiştir. Görüldüğü gibi bâzı fasıllar için ayrılan sayfa adedi yetmezken, bâzıları için çok gelmiştir. Böylece ortaya çıkan sonuç, her ne kadar bir müsveddesi varsa da bu yazma da yeniden temize çekilmek ihtiyacı içinde olduğudur. Belki Ali Ufkî Beyin ömrü bunun için yeterli olsaydı, böyle bir çalışmayı yapmak gibi bir fikir içine girebilecekti.

8. Bu yazmanın oluşumunda yukarıda ifâde ettiğimiz gibi notaların yazımında belirli bir disiplin olmayışının yanısıra, metinlerde kullanılan imlâ da zaman zaman bir takım tutarsızlıklar içindedir. İmlâ ile ilgili yapılacak çalışmalar bu durumu açıklığa kavuşturacaktır. Ancak buna rağmen bâzı çok kullanılan kelimelerin imlâsı özellikle belirtilmiş ve adeta ısrarla o şekilde okunması istenilmiştir. Bunun için en bariz örnek pişrev kelimesidir. Özellikle kelimenin pîşrev ya da peşrev şeklinde okunmaması gerektiği açıkça ifâde edilmek istenmiştir. Belki de kelimenin aslı gerçekten de böyledir. Biz de onun ikâzını aynen uygulayarak “pişrev” olarak günümüz yazısına aktardık.

9. Çok enteresan bir sonuç olarak söyleyebileceğimiz konu ise eserde berevşân usûlünün dışında hiç sus işâreti kullanılmamış olmasıdır. Berevşân usûlündeki sus olarak algıladığımız işâretlerin de sus olmama ihtimali düşünülürse, “Ali Ufkî'nin yaşadığı dönemde sus kullanılmamıştır” neticesini çıkarmak mümkündür. Bu neticeyi her ne kadar verilere dayandırarak söylüyorsak da, sus işâretinin kullanılmaması da imkânsız gibi görünüyor. Yine varacağımız sonuç, notaların bir hatırlatma olarak kullanılmak üzere yazıldığıdır.

10. Notaların yazımında hiç kullanılmayan diğer bir unsur ise ölçü işaretleridir. Bu nedenle; dizek başında veya bölüm başlarında ifâde edilen değiştirme işaretleri şimdi olduğu gibi aksi işaret edilmedikçe tüm eseri ya da bölümü kapsamaktadır. Ancak eser içinde belirtilen bütün değiştirme işaretleri sâdece ilgili notayı etkilemektedir. Bu durum, notalarda açıkça görülmektedir. Bâzı eserlerde yanyana olan iki aynı notaya bile tek tek değiştirme işareti konulmuş olması, değiştirme işaretinin sâdece ilgili notayı etkilediği fikrini destekliyor.

11. Bâzı fasıllarda verilen notaların makâmlarını incelediğimiz zaman, anılan makâmda olmadığı sonucuna varıyoruz. Bu bâzen yanlış fasılda notaya alınmış izlenimini verirken, bâzen de Ali Ufkî Beyin makâmı iyi bilmediği izlenimi uyandırmaktadır. Biz eserleri günümüz notasına aktarırken, bu durumu hiç bozmadan yazdık. Gerekli açıklama ve incelemelerimizi ilgili bölümlerde yaptık. Bâzı eserlerin makâmlarının ise o dönemde bilinmediği ya da henüz keşfedilip yeni bir ad ile anılmadığı da düşünülebilir. Bu durumda olan ve özellikle makâmı belirtilmeyen eserlerin makâmlarını, yanına bir asterisk (*) işareti koyarak biz tesbât ettik.

12. Bugün uyulmasına önemle dikkat edilen prozodi (güfte ve beste uyumu) meselesinin; o gün için kesinlikle bilinmediği, yazmada verilen pek çok sözlü eserin incelenmesi neticesi ortaya çıkmıştır. Sözcükler, uzunluk ve kısalık veya okunmuş gereklerine uygun olarak herhangi bir düzenlemeyle yazılmamıştır. Ayrıca bu düzeni ifade edecek herhangi bir ikaza da, yazmada rastlanmamıştır.

13. Bu yazma aracılığı ile bugün hiç bilinmeyen eserler günümüze kavuşturulmuş oldu. Bu besteler berâberinde; hiç bilinmeyen bestecilerle berâber yeni tür ve usûllere ilişkin önemli bilgileri de günümüze ulaştırdı.

14. HMSS'nin yazıldığı 17.yy'ın ikinci yarısı içinde yaşadığını bildiğimiz ve bugün gerçekten övgü ve hayranlık içerisinde anlatılan Hâfız Post ve İtrî gibi isimlerin, eserlerinin hiçbirine rastlanılmaması, oldukça enteresan bir başka sonuç olarak günümüze ulaşmaktadır.

15. Pek çok yazara ait güfteler ve berâberinde verilen târihler ile o dönemde yaşayan ünlü şahsiyetler hakkında yazılmış bilgiler ise, bertaraf metinler aracılığı ile günümüze aktarılmış oldu. Bunun yanısıra ilaç tarifleri çeşitli nasihatlerden oluşan manzum ve mensur metinler aracılığı ile belki çok önemli bilgiler de günümüze aktarıldı. Bu metinler, alanına ait araştırmacıların yorumları ile çok daha anlamlı ilmî kanıtlar olacaklardır.

Yukarıda ifâde ettiğimiz maddeler yanında, daha sonra kitap üzerinde yapılacak özel çalışmalar, eserin kıymetini bir kat daha artıracaktır. Yazmanın tam çevirisi, konu konu ele alınıp, yazıldığı yüzyılın bir evvel ve bir sonraki asırları ile mukayeseli bir çalışması yapıldığı takdirde bugün gün ışığına ulaşmamış pek çok konu açıklanmış olacaktır.

Bu eserle ilgili yazacaklarımızı eserin sonunda, MSS s.327'de verilen bir kıt'a ile bitirelim;

Kıt'a

'Ömrümün hâşılı oğlum gibidir işbu kitâb

Çorqarın ben öliceğ câhil ü nâdâna düşe

'İzzetün haqqıçün senden bunu umarım yâ Rabb

Hayrile yâd iden şâhib-i yârâne düşe

Böylesine üstün yönlere sahip bu eserini bize ulaştıran, döneminin çok kıymetli kişisi Ali Ufkî'yi; kitabının artık günümüzde lâıyk olduğı yere geldiğini ve duasının kabul olduğunu büyük bir mutlulukla ifâde ederken, biz de içimizde duyduğumuz vefâ duygularımızın bir neticesi olarak, kendisini saygı ve rahmetle anıyoruz.

Hâzâ Mecmû'a-i Sâz ü Söz'de Notalar

Fasl-ı Hüseyinî

<u>No. Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
1. Pişrev-i 'Osman Paşa El-' Atik	19	158
2. Pişrev-i Tunç 'Ali.....	20-1	159
3. Murabba' Dervîş Frenk Mustafâ (Şehâ zülfün beni dîvâne kıldı)	20-2	161
4. Pişrev-i Darbeyn.....	21	162
5. Pişrev-i Nergüz	22	164
6. Türkî Mahabbet (Gel civan böyle salınma).....	23-1	166
7. Şarkı (Şu karşudan gelen ela gözüne)	23-2	167
8. İsimsiz (Yar mecliste gülse güller açılır)	24-1	168
9. Türkî Berây-ı Mahabbet (Bülbüldür gülşende dâd-ı feryâd iden).....	24-2	169
10. Türkî Berây-ı Kanlı Kavak (Dallı dallı budakların kurusun)	26-1	170
11. Murabba' (Eğer sen kerem idüb dersin mu'anber kâkülüm vardır).....	26-2	171
12. Türkî Berây-ı Sahr-i Yâr (Her sabah çıkar yolu beklerim dost beklerim).....	27	172
13. Pişrev-i Dûlab.....	28,29-1	173
14. Murabba' (Gerçi sen bu leblerinle halk-ı âlem cânısın vay).....	28-2	177
15. Murabba' (Kasdın iki ki cân ü dilin birisi nedir)	29-2	178
16. Pişrev-i Kız.....	30,31-1	179
17. Varsağı (Erişdi yine fasl-ı gül).....	30-2	183
18. Murabba' (Ko bu gönül bûsene cânla hâridâr olsun)	31-2	184
19. Murabba' (Dağıdur dildâr-ı zülfün ziynet-i ruhsâr ider)	32-1	185
20. Murabba' (Çekdim el ümîd-i vasl-ı yârdan şimden gerû).....	32-2	186
21. Murabba' (Hâk-i pâyin tütüyâyı dîde-i hûnbâr imiş).....	33-1	187
22. Semâ'î (Vefâ gelmek muhâl oldu nigâr-ı dil-pesendimden).....	33-2	188
23. Raksiyye (Sen oynadıkça kademi).....	33-3	189
24. Pişrev-i Kırka Ferruh.....	34,35-1	190
25. Raksiyye(Şarka giden kuşca cânım beruyi).....	35-2	193

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
26.	Semâ'î.....	36	194
27.	Semâ'î.....	37	195
28.	Pişrev-i Şâh Murâd	38,39-1	197
29.	Pişrev-i Rıdvân Baba.....	40-1	200
30.	Semâ'î.....	41-2	202
31.	Pişrev-i Büyük Muhammes	42,43	204
32.	Pişrev-i Şâh Kulu.....	44,45	207
33.	Pişrev-i Melek Cân.....	46	211
34.	Semâ'î.....	47	213
35.	Pişrev-i Tozkoparan	48,49-1	216
36.	Türkî Oyun (Şeftâli isterim mahrûm gönderme)	49-2	220
37.	Murabba' (Tâ görelden iki şehlâ gözlerinin elasın)	49-3	221
38.	Pişrev-i Şâh Murâd	50,51-1	222
39.	Tekerleme (Hay santûrun kırk şen teli)	50,51-2	226
40.	Pişrev-i Hasan Cân	52,53	227
41.	İlâhî (Sözleri yazılmamış)	53-2	234
42.	Pişrev-i Şukûfezâr.....	54-1	235
43.	İlâhî (El 'aman kadîm yerim mekânım kandedir vây).....	54-2	239
44.	Pişrev-i Çâr Usûl.....	55-1	240
45.	Türkî Berây-ı 'Âşıkân-ı Hüdâ (Bizi bilmeyenler bilsün, anlasun).....	55-2	244
46.	Pişrev-i Kul Mehemmed	56-1	245
47.	Varsağı ('Âşık oldum bir kaşları kareye).....	56-2	247
48.	Şarkî Cüce 'Ali Ağa (Notasız) (Saçı leylim senin meylin kandedir).....	56-3	248
49.	Pişrev-i Mevc-i Deryâ.....	57-1	249
50.	Şarkî Firâk (Uçurdum şâhini konmaz koluma yâr).....	57-2	251
51.	Murabba' (Tâzelendi hatırım şi'ri terennüm tâzedür)	58-1	252
52.	Semâ'î (Bir sencileyin mest-i mey-i nâz ele girmez).....	58-2	253
53.	Varsağı (Gülistândır nikşivânın illeri yâr illeri).....	59-1	254
54.	Murabba' (Zülfü 'anber bârnın âşüftesidir rûzgâr).....	59-2	255
55.	Semâ'î Muhayyer (Ey bîmârım şol resme ki fark idemem âdemi).....	59-3	256
56.	İsimsiz ve sözsüz bir nota	59-4	257
57.	Raks (Gelibolu'da bir gelin)	59-5	258
58.	Sultân İbrâhim'in Huzûrunda Çalınan Raks (Saçbağı takar saçına)	60-1	259
59.	Varsağı (Ben niyâz etdikçe nâz etdin bana)	60-2	260

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
60.	Türkî Gurbet (N'ola düşdüm ise gurbet illere).....	60-3	261
61.	Türkî Berây-ı Mahabbet (Yeşil tonlu melek senin elinden).....	61-1	262
62.	Türkî Berây-ı Gazâ-yı Bahri (Geze geze Akdeniz'in yüzünde).....	61-2	263
63.	Türkî Berây-ı Gurbet ve Elvedâ' (Mevlâ bizi gurbetliğe salubdur).....	61-3	264
64.	Türkî Berây-ı Gazâ (Gâzîler her kişinin zâhirine hükmetmen).....	62-1	265
65.	Türkî Berây-ı Gazâ (Beyler pâydâr olun bin hayr hevâha).....	62-2	266
66.	Türkî Berây-ı Gazâ (Gâzî pâdişâha eyledi nazâr).....	62-3	267
67.	Türkî Berây-ı Mahabbet (Lütfeyle ey sabâh yeli).....	63-1	268
68.	İsimsiz ('Âşık oldum bir kaşları karaya).....	63-2	269
69.	Türkî Der Hakk-ı 'Âsî Haydâr (Haydaroğlu 'aklın yok mu başında).....	63-3	270
70.	Pişrev-i Cîğerdelen.....	64-1	271
71.	Türkî (Kâdir mevlâm bana bir yâr virmişdir).....	64-2	274
72.	Pişrev-i Cihânârâ.....	65-1	275
73.	Türkî Du'â (Bin bir adun hürmeti için murâdım).....	65-2	279
74.	İsimsiz (Sûfî meclisten kaçır).....	65-3	280
75.	Pişrev-i Gamze-kâr.....	66-1	281
76.	Varsağı (Gel yavrum terk etme beni).....	66-2	284
77.	Pişrev-i Mîr-i Bağdâd.....	67-1	285
78.	Türkî Berây-ı Firâk (Düşüb gurbetlik ellere).....	67-2	288
79.	Pişrev-i Alây Düzen.....	68-1	289
80.	Pişrev-i Şukûfezâr Nazîresi.....	68-2	292
81.	Pişrev-i Behrâm Nefîrî.....	69-1	295
82.	Semâ'î.....	69-2	297
83.	Türkî Mahabbet (Elim ermezse bir yâre).....	69-3	299

Fasl-ı Muhayyer

84.	Pişrev-i 'Alî Beğ.....	70-1	300
85.	Murabba' (Sanma ki ben bende-i cânâ).....	70-2	303
86.	Pişrev-i Mısr.....	71	304
87.	Pişrev-i 'Acem Kümesi.....	72,73-1	306
88.	Türkî Berây-ı Mahabbet (Şunda bir kaşları kare).....	72-2	310
89.	Diğer Türkî (Notasız) (Dilber bana çök cevretme).....	73-2	311

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
90.	Semâ'î.....	74	312
91.	Semâ'î.....	75-1	314
92.	Türki Berây-ı Fenâ-yı Cihân (Dâd elinden şu fenânın).....	75-2	315
93.	İsimsiz (Esâsiyâ ber ceteni yâ leyli)	75-3	316
94.	Murabba' (Olmasaydım 'âlemde 'aşkınla rüsvây)	76-1	317
95.	Murabba' (İy mâyil olmaz gönlümüz ol bîvefâdan gayrıya).....	76-2	318
96.	Semâ'î Harbi (Şâh Allah gördüm seni gönül kân olası).....	76-3	319
97.	Varsağı (Sini gözleri dü çeşmi hûn feşânım)	77-1	320
98.	Mahabbet Türki (Be hey ela gözlü dilber).....	77-2	321
99.	Türki Berây-ı Turna ve Gurbet ve Mahabbet (Turna bizim yerde bizi sorana).....	78-1	322
100.	Türki Berây-ı Mahabbet (Meded Allah'ı seversen)	78-2	323
101.	Türki Medh-i Şehinşâh Âl-i 'Osmân Sultân Mehemmed Hân (Pâdişâhım kullarına eyle dâyim himmetün).....	78-3	324
102.	Türki Berây-ı Mahabbet ve Gurbet (Kime dâd ideyim çarh-ı felekden).....	78-4	325
103.	Türki Berây-ı 'Aşk (Sevdâ-yı 'aşk mekân dutdu cânımda).....	79-1	326
104.	Türki Berây-ı 'Aşk (Çünkü mahabbetin yoğdı bana).....	79-2	327
105.	Türki Berây-ı Hazân (Şimden gerû güz eyyâmı irişdi)	79-3	328
106.	Pişrev-i Emîr-Hac	80,81-1	329
107.	Türki Berây-ı Gönül (Uğratdın beni belâya).....	80-2	332
108.	İlâhî (Ey dil bize vir bir haber)	81-2	333
109.	Pişrev-i Çengî Câ'fer.....	82,83-1	334
110.	Türki Berây-ı Sefer Bahri (Beğler sunulsun piyâle).....	82-2	337
111.	Türki Berây-ı Meyvehâyı (Bahâristân, bahâristân).....	82-3	338
112.	Varsağı (Kimi güler kimi kakır)	83-2	339
113.	Pişrev-i Solakzâde.....	84,85-1	340
114.	Devrân-ı Dervişân Zeriyüşşân (Ey ki hezâr âferin, bu nice sultân olur).....	84-2	342
115.	Varsağı (Sözsüz).....	84-3	342
116.	İlâhî (Yâ İlâhî sana ma'lûm)	85-2	343

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
117.	Semâ'î Nevâ (Gözü meyhâne-yi nâz kaşı mihrâb-ı niyâz).....	85-3	345
118.	Pişrev-i Varsağı.....	86,87-1	346
119.	Varsağı (Dede külâhı ak mıdır?).....	86-2	349
120.	Türkî (Âhûya benzer gözleri).....	87-2	350
121.	Murabba` (Bahâr oldu yine lâle ile câm aldı rindâne).....	87-3	351
122.	Varsağı Beyâtî (Gel benim nâzlı yavrum).....	88-1	352
123.	Diğer (Be hey cefâsı çok dilber).....	88-2	353
124.	Diğer Makâm-ı Râst (Tâ niceden `aşkın ile feryâd eylerim).....	88-3	354
125.	Diğer (`Aşkın ile aklım düşdü cünûne).....	88-4	355
126.	Varsağı (Çıkamadım kayaların başına).....	89-1	356
127.	İsimsiz (Göreliden kaşların mihrâbını ey mâh-tâbânım).....	89-2	357
128.	İsimsiz (Halin bir çini câmidir).....	89-3	358
129.	Varsağı (Yine ayrı düşdüm yârden gönül sabreyle sabreyle).....	89-4	359
130.	Varsağı, Gazel, Mâni (Kâse kâse nice zehrin içelim bu gerdûnun).....	90-1	360
131.	Murabba` (Ben harâbım bu gönül elinden).....	90-2	361
132.	Türkî (Her gülün yanında biter hezâr hâr).....	91-1	362
133.	Türkî Berây-ı Feth-i Retme (Şükür hey Allahım güler cânımız).....	91-2	363
134.	Türkî Berây-ı Firâk (`Acep der ki şu fenâya geleli).....	92-1	364
135.	Türkî Berây-ı Firâk (Bir derde düşmüşüm çâre bulunmaz).....	92-2	365
136.	Türkî Berây-ı Sefer-i Bağdâd (İslâm `askeriyiz gazâ kâdına).....	92-3	366
137.	İsimsiz (Yavri benim sâdımı kande virirsin).....	93-1	367
138.	Türkî Berây-ı Seyrângâh-ı Hazreti Eyyüb (Dostlar benim mekânımı ararsa).....	93-2	368
139.	Türkî Berây-ı Dilber (Be hey ala gözlü dilber).....	93-3	369
140.	Türkî Şikâyet ez Felek (Çarh-ı felek benim hâtırım yıkdım).....	94-1	370
141.	Türkî Berây-ı Bîzâr-ı Yâr (Her sabâhı çıkar yolu beklerim).....	94-2	371

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
142.	Türkî Berây-ı Feth-i Bağdad (*Askerin üstünde bir seyir gördüm).....	94-3	372
143.	Türkî (Notasız) (*İbret alak dostlar, insâfa gelek)	95-1	373
144.	Tekerleme (Notasız) (*Acib zamân oldu şimdi gâzîler).....	95-2	374
145.	Türkî Cansiner Hâlife Berây-ı Medh Hasen (Güzelliğin ermiş kemâle beğim).....	95-3	375
146.	İsimsiz (Dost 'Alî dost cümlemize lâzım olan velî dost)	95-4	375
147.	Türkî Berây-ı Evvel Bahâr (Yürü Murâd tağı yürü).....	96-1	376
148.	Türkî Berây-ı Meclis (Bahâr eyyâmı yetişir).....	96-2	377
149.	Türkî Berây-ı Gazâ (Be gâziler vezir geçdi Girit'e).....	96-3	378
150.	Türk Oyunu (*Âşık olmuş bizim bağın gülüne)	97-1	379
151.	İsimsiz (Bir tenhâ bulamam hikâyet idem).....	97-2	380
152.	Türkî Berây-ı Gurbet (Şu fenâ dünyâya geldim geleli).....	97-3	381
153.	Türkî Berây-ı (Felekte bir tolu nûş itdim idi)	98-1	382
154.	İsimsiz (Nâdân ile münkirden ne gâmım var)	98-2	383
155.	Türkî Berây-ı Sefer-i Bağdâd (Pâdişâhı görmeyenler).....	98-3	384
156.	Pişrev-i Zinde-yi Rûh.....	99-1	385
157.	Türkî Berây-ı Firâk (Çünkü ayrı düşdüm kâre gözlümden).....	99-2	386

Fasl-ı Nevâ

158.	Pişrev-i Bâyezid.....	100	387
159.	Pişrev-i Küçek Ahmed Beğ.....	101-1	390
160.	Türkî Berây-ı Mahabbet (Ben 'aklımı hiç perişân etmezdim)	101-2	391
161.	Pişrev-i Kântemir Hân.....	102-1	392
162.	Murabba` (Reninü şeyhi figânım hevâ nedir bilmem)	102-2	395
163.	Pişrev.....	103	396
164.	Pişrev-i Devr-i 'Acem.....	104	398
165.	Semâ'î.....	105-1	400
166.	Cengi Harbî.....	105-2	401
167.	Semâ'î.....	106-1	402
168.	Semâ'î (Ey 'İsa vü MeryemHakk-ı rûhbâna söylen)	106-2	404
169.	Semâ'î.....	107	405
170.	İsimsiz (Hey benimle gülzâr eylese dildâr-ı yâr olsa).....	108-1	407

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
171.	Varsağı Berây-ı Kühistân (Sevdim bir çeşm-i mestânı)	108-2	408
172.	İsimsiz (Merâ der 'aşkı tü mest-i cân est yevelâ yeveli)	108-3	409
173.	İsimsiz ve notasız (Hem kadeh hem bade hem bir şûh sâkidür gönül).....	109-1	410
174.	Murabba' (Kimseler dil filkini ummân-ı 'aşka salmasın).....	109-3	411
175.	İsimsiz (Dilber meni 'aşkın ile mestâne kıldın sen beni)	109-4	412
176.	Murabba' (Figân ider gene bülbül bahârı görmüşdür).....	110-1	413
177.	Semâ'î (Gel kâkülünü gerdânıma sar meded yâr).....	110-2	414
178.	Murabba' Merhûm Fetvâî (Aldı 'aklım ol semenber zülf-i 'anber).....	110-3	415
179.	Murabba' (Der ve kemeni çarh-ı felek vây gurbete saldı).....	110-4	416
180.	Türkî Berây-ı Mahabbet (Be hey ala gözlü dilber).....	111-1	417
181.	Murabba' (Dile gâm dîdeye fikrü rûhi dilber düşdü)	111-2	418
182.	Semâ'î (Ey bugün şâdım ki yâr ağlar benimçün)	111-3	419
183.	Pişrev-i Emîr-i Hac	112	420
184.	Pişrev-i Bâyezid Nazîre-yi Küçük Mehmed Beğ.....	113-1	422
185.	Türkî Berây-ı Mahabbet (Nâzlı dilber eğer Hakkı seversen)	113-2	424
186.	Pişrev-i 'Alî Beğ	114-1	425
187.	Varsağı (Bilmezlikle sevdim seni yeter nâz eyledin yeter).....	114-2	427
188.	(İsimsiz bir Pişrev)	115-1	428
189.	Oyun (Atladım çıktım dereyi).....	115-2	430
190.	Varsağı (Gönül tamağ itme cihân vârina).....	116-1	431
191.	Varsağı (Garib garib öten bülbül).....	116-2	432
192.	Türkî (Gel nâzlım terk etme beni)	116-3	433
193.	Varsağı (Seni terk ideyim kaşları kemân).....	117-1	434
194.	Varsağı Berây-ı Culfûs Sultan Mehmed Hân Bin Sultân İbrâhim Hân (Kimi konar, kimi göçer)	117-2	435
195.	Türkî Berây-ı Ehl-i Dîl (Hamdülillâh çok şükür bâri Hüdâ'nın vârina).....	118	436
196.	Pişrev.....	119-1	437

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
197.	İsimsiz (Ey nakd-i hoş sâkî-yi zibâya virdim şimdi ben).....	119-2	438
198.	Pişrev-i Ahmed Beğ Miskâli.....	120-1	439
199.	Türkî Berây-ı Kühistân (Yaz olunca her çiçekler açıldı)	120-2	442
200.	Semâ'î Solakzâde.....	121-1	443
201.	Beste-i Kôr Kadri ('Aksi rûyi yâr ile pürdür derûni sînemiz)	121-2	444
202.	Tesbih (Hak te'alâ seni bize cânım nûr-i güfrân eylemiş).....	121-3	445
203.	Pişrev-i Cüce 'Ali Ağa	122-1	446
204.	Varsağı (Revâ mıdır benim 'aklım alalım?)	122-2	448
205.	İsimsiz Bir Pişrev	123-1	449
206.	Tesbih (Toğdu Kâbe'de Ahmed-i Hakk Resûl Muhammed).....	123-2	450
207.	Diğer (Habîb senin cemâlin Keşgak eddünya değil mi.....	123-3	451
208.	Murabba' (Bir fek artırdı bâd-ı sabâ bağır yağın)	123-4	452

Fasl-ı Uşşâk

209.	Pişrev-i Şâh-ı Hubân Şerîfin	124-1	453
210.	Destimâl Oyunu (Destimâli ele aldım).....	124-127	455
211.	Pişrev-i Bülbül 'Âşık	125	457
212.	Pişrev-i Solakzâde.....	126-1	459
213.	Murabba' (Oldu belâyı 'aşkınla mübtelâ gönül).....	126-2	461
214.	Pişrev-i Solakzâde.....	127-1	462
215.	İsimsiz (Lebinden bûseler al ziyet ruhsârı seyr eyle).....	127-2	463
216.	Pişrev-i Dilkeş.....	128,129-1	464
217.	Pişrev-i Solakzâde.....	128,129-2	467
218.	Pişrev-i Darb-ı Feth	130-1	469
219.	Varsağı (Ey a rûhi revân derdime dermân bulunmaz mı?)	130-2	472
220.	Semâ'î.....	131-1	473
221.	Semâ'î.....	131-2	474
222.	Varsağı (Gönül bir dil rübâyâ mübtelâdır).....	131-3	475
223.	Pişrev-i Solakzâde.....	132-1	476
224.	Türkî (Bağdâd'ı Basra'yı seyrân eylesem)	132-2	478
225.	Murabba' (Vefâda misli bulunmaz)	133-1	479
226.	Diğer (Mestâne oldum 'aşkın elinden)	133-2	480

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
227.	İsimsiz (Hañçerin eline al derdlü sînem del)	133-3	481
228.	Varsağı (Derdi dermân elinden)	133-4	482
229.	Nakş-ı 'Uşşâk (Det tere dirler ler dir tenenâ).....	134-1	483
230.	Murabba' (Be bu yerlerde ne hoş şühi civânlar vâir imiş).....	134-2	484
231.	Murabba' (Gamzen okuyla bağırmı pür yâre eyledin).....	135-1	485
232.	Semâ'î (Her kimi görse gönül kendüsüne yâr sanır)	135-2	486
233.	Semâ'î (Sabâ be-tehmit-i pir-i mey-furuş âmed)	136-1	487
234.	Semâ'î Santûrî İbrâhim Çelebi.....	137-1	488
235.	'Uşşâk Varsağı Sûfiyâne (Yine evvel bahâr oldu yâz geldi)	137-2	489
236.	Pişrev-i Terâne-yi Dilkeş.....	138-1	490
237.	Raksiyye (Ey benim servi revânım).....	138-2	492
238.	Varsağı (Notasız) 'Aşkınla 'aklım düşdü cününe	138-3	493
239.	Pişrev-i Sagîr-i Mürg	139-1	494
240.	Oyun (Tebri'z'den aşırıldılar sorguçlu gelin).....	139-2	497
241.	Varsağı (Bir gamzesi mestâne).....	139-3	498
242.	Pişrev-i Şerif	140-1	499
243.	Varsağı (Yine ayrı düşdüm yârdan)	140-2	501

Fasl-ı Beyâtî

244.	Pişrev-i 'Arzıyârî	141	502
245.	Pişrev-i Evsat	142-1	504
246.	Semâ'î.....	142-2	506
247.	Varsağı (Men ki ez yâr pür derdim).....	142-3	507
248.	Pişrev-i Solakzâde.....	143-1	508
249.	İsimsiz (Men neyem ki seyr-i müjgânına kurbân olayım).....	143-2	509
250.	Varsağı (Yar 'aşkınla yanub bişdüm)	144-1	510
251.	Varsağı (Hañçerin eline al derdli sînem del).....	144-2	511
252.	Diğer (Bir gamzesi mestâne).....	144-3	512
253.	Varsağı (Be hey cefâsı çok dilber).....	145-1	513
254.	Varsağı (Yürü ey sabâ haberim ilet benim âfeti ey dil cânıma).....	145-2	514

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
255.	Varsağı (Bi-hakîkât yâr bi-mürüvvet dost).....	145-3	515
256.	Murabba' Beyâfî Kürdî (Mâhî ruhsârî tu âyine-i maksudî menest).....	146-1	516
257.	Murabba' (Be bu yerlerde ne hoş şûhî cihân vâr imiş).....	146-2	517
258.	Murabba' (Bağrımı hûn etdî hasret `azmî yâr etmek gerek).....	147-1	518
259.	Türkî (Be hey karşumuza gelen).....	147-2	519
260.	Semâ'î (`Aşk esâsî sikke urdu).....	147-3	520
261.	Pişrev-i `Arazbar-i Sâni.....	148-1	521
262.	Semâ'î Lisâhib-ül Kitâb.....	148-2	523
263.	Semâ'î Sultân Murâd Hân Fatih-i Bağdâd (Gelsene nesim-i subh ile).....	149-1	524
264.	Raks ü Semâ'î (Ey bir ok urdî bu sîneme perî-zâd).....	149-2	525

Fasl-ı Acem

265.	Pişrev.....	150-1	526
266.	Murabba' (Niyâzım artardı dildâra nâzı).....	150-2	528
267.	Pişrev-i Sancak	151	529
268.	Pişrev-i Solakzâde.....	152	531
269.	Pişrev-i Mâkru Dünyâ	153-1	533
270.	Murabba' (Bugün ben bir şâh-ı `ali cânana müptelâ oldum).....	153-2	535
271.	Varsağı Berây-ı Kûhistân (Sevdim bir çeşm-i meşânî)	153-3	536
272.	Semâ'î.....	154-1	537
273.	Türkî Berây-ı Gammâz (Ne çok olur dünyâda guşş u gıllı).....	154-2	538
274.	Semâ'î.....	155-1	539
275.	Pişrev-i Darbeyn.....	155-2	540
276.	Varsağı (Kadir Allah kalem çekmiş)	156-1	541
277.	Nağme-i `Acem.....	156-2	542
278.	Varsağı (Şu karşıda salınan yâr)	157-1	543
279.	Murabba' (Vâz geldim ey sanem sana hevâdâr olmadan)	157-2	544
280.	Murabba' (Sevmişem rûz-i ezelden dâne bilmem).....	158-1	545
281.	Türkî Berây-ı Huruç Gilman ez Seray (Bunca yıldır mahbûs olub yatarız).....	158-2	546
282.	Murabba' (`Aksi rûyinle derunum).....	159-1	547
283.	Semâ'î (Sensiz bu gönül meclisi ıyş-i demi neyler)	159-2	548

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
284.	Türkî Oyun (Eğlendim kaldım gurbette).....	159-3	549
285.	Pişrev-i Darbeyn.....	160,162	549
286.	Pişrev-i Solakzâde.....	161,163	550
287.	Pişrev.....	164	552
288.	Pişrev.....	165-1	555
289.	Türkî Berây-ı Gurbet (Kangı birin şerh idelim gâziler)	165-2	558
290.	İsimsiz (Ya İlâhi senden 'uddet).....	165-3	559
291.	Pişrev-i Halkazâde.....	166,167-1	560
292.	Türkî Berây-ı Celâlî (Dost Haydaroğlu 'aklın yok mu başında).....	166-2	563
293.	Pişrev-i Gül-i Rânâ.....	168-1	564
294.	İsimsiz (Eşim dostum kalktı gitti şu yerden).....	168-2	566
295.	Pişrev-i 'Amûd El-Kayyas.....	169	567
296.	Semâ'î (Ağyâr ile hey gonce sen iç bâde-yi gülgûn).....	170-1	571
297.	Tesbih-i 'Arabim (Hu habib ellezi).....	170-2	572
298.	Tesbih (Subhân el hannân ül mennân)	171-1	574
299.	Diğer Fârisî (Şehri Remazân mürved)	171-2	575
300.	Diğer 'Arebbî (Sübhân ellezî esirü'l habîbü'l Mustafâ).....	171-3	576
301.	Pişrev-i Külli Külliyyât.....	172,173	577
302.	Yelteme Bulgârî	174	583

Fasl-ı Sabâ

303.	Pişrev-i Dilnevâz.....	175	584
304.	Pişrev-i Nâz Niyâz.....	176	586
305.	Pişrev-i Sedcizâde	177	588
306.	Pişrev-i Ferter Mustafâ	178	591
307.	Pişrev Mülâzime-i Hisâr	179	594
308.	Pişrev.....	180-1	597
309.	Pişrev-i At Nakli.....	180-2	599
310.	Semâ'î.....	181	600
311.	Pişrev-i Torlâk.....	182	602
312.	Murabba' (Şerâb-ı lâlîni nûş eyledim).....	183-1	603
313.	Murabba' (Ta cemâlet 'âşıkân)	183-2	604
314.	Murabba' Semâ'î (Ağla hâlin yâre çeşm-i hûn feşânın duymasın).....	183-3	605
315.	Murabba' (Reftâre gelüb nazile mestâne salındı)	184-1	606
316.	Murabba' (Gel el dil pendini pir-i mugânun reyb gûş eyleyi).....	184-2	607

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
317.	Türkî (Sen benim hâlimden bilmezsin bilmez).....	184-3	608
318.	Semâ'î (Notasız).....	185-1	609
319.	Murabba'.....	185-2	609
320.	Tesbih (Nefsu şeytâne uyub eyledik bi-hudd günâh).....	186-1	610
321.	Tesbih (Şehri Remazân mürivved).....	186-2	611
322.	İsimsiz ve Notasız (Değmez giceler sabaha dek).....	186-3	611
323.	Semâ'î	187	612
324.	Pişrev.....	188	613

Fasl-ı Çârgâh

325.	Pişrev.....	189-1	616
326.	Pişrev.....	189-2	618
327.	Yelteme.....	190-1	620
328.	Diğer.....	190-2	621
329.	Diğer Meşhûr.....	190-3	622
330.	Semâ'î.....	191	623
331.	Pişrev.....	192	624

Fasl-ı Segâh

332.	Pişrev-i Zülf-i Nîgâr.....	193	627
333.	Pişrev-i Gül Devri	194-1	629
334.	Türkî (Hicr elinden döne döne ey felek).....	194-2	631
335.	Pişrev-i Gıdâ-yı Rûh	195	632
336.	Semâ'î.....	196-1	634
337.	Semâ'î.....	196-2	635
338.	Büyük Segâh	197	636
339.	Pişrev-i Bestenîgâr	198	638
340.	Pişrev.....	199	641
341.	Semâ'î.....	200	643
342.	Pişrev-i Meded Rûh.....	201-1	644
343.	Bâde Oyunu (İşte geldi sevgili yâr).....	201-2	647
344.	İsimsiz (Gam çekme gönül kim feleğin oyunu zârdır).....	202	648
345.	İsimsiz (Şem'i ruhuna cisimine pervâne düşürdüm).....	203	649
346.	Semâ'î.....	204-1	650
347.	Türkî Bereviş Kıra'ât (Murâd Reis ayder: Hey gâzîler hazır olun vaktinize).....	204-2	651
348.	Diğer (Dost, onsekizbin 'âlem yaradılmadan).....	204-3	652

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
349.	Raksiyye (Bir âfet beni eyler helâk)	205-1	653
350.	Murabba' (Gonceye ol neşeyi kim çâk giribân itdirir)	205-2	654
351.	Murabba' (Açamaz çeşmini ol yâr humâr nazdan).....	205-3	655
352.	Semâ'î (İy didi ki yâr hûri ser nedaşt).....	205-4	656
353.	İsimsiz (Dir dir ten, dir dir ten, düm dere la. dir dir ten).....	206-1	657
354.	Semâ'î (Yârim gerçüğün ger güzel).....	206-2	658
355.	Türkî Berây-ı Dervîş (Sevdiğim Hakk'ı seversen girme benim kanıma).....	206-3	659
356.	Murabba' (Ya terdil hatt-ı şeb kûyunda zülfü yâra yaşdanmış).....	207-1	660
357.	Semâ'î (Ne suç etdim ben 'aceb bilmezem ol yâre)	207-2	661
358.	Varsağı (Sevmek seni haddim değil gönül).....	207-3	662
359.	Diğer (Bir zülfü perîşânım kıldı beni sergerdân).....	207-4	663
360.	Pîşrev-i Dervîş Piyâle Ya'ni Câmûs	208-1	664
361.	Semâ'î Solakzâde.....	208-2	665
362.	Semâ'î Solakzâde.....	209-1	666
363.	Türkî Berây-ı Mahabbet (Bir mahbûbi hûb-i zemân).....	209-2	667
364.	Murabba' (Bülbül avâzı uyutmaz bağbânı her gice)	209-3	668
365.	Pîşrev-i Papaz.....	210-1	669
366.	Şarkı (Komazlar ki ben yârime varayım)	210-2	672
367.	Türkî Berây-ı Bülbül (Evvel bahâr yaz gelince).....	211-1	673
368.	Pîşrev-i Akbaba.....	211-2	674
369.	Semâ'î (Ne afet dilrubâsın kim senin 'aşkun beni aldı)	211-3	676
370.	Pîşrev-i Ferahefzâ	212	677
Fasl-ı Râst			
371.	Pîşrev-i Şedd-i 'Asır	213	679
372.	Pîşrev-i Hasan Ağa	214	681
373.	Pîşrev-i Benefsezâr	215	684
374.	Pîşrev	216-1	686
375.	Tevhîd (Lâ ilâhe illallah).....	216-2	688
376.	Pîşrev-i Rûhefzâ.....	217	689
377.	Semâ'î.....	218-1	691
378.	Semâ'î.....	218-2	692
379.	Pîşrev.....	219-1	693
380.	Semâ'î Lisâhabe.....	219	695
381.	Murabba' (Ne denlü nâz iderse ol gözü mestâne incinmez).....	220-1	696

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
382.	Murabba' (Hâlimi ta 'âşık-ı zâr olmayınca bilmedin).....	220-2	697
383.	Semâ'î (Ey sırrı 'aşkı 'âşika mestâne söylen söylesün).....	220-3	698
384.	Murabba' (Hengâm-ı bülbül fasl-ı gül divâneler).....	221-1	699
385.	Semâ'î (Ey tarrâları rûhlarına kıl nikâb be hey yârim).....	221-2	700
386.	Murabba' (Seninle fahr iderim, senden gayri yârim yok).....	221-3	701
387.	Varsağı (Yiter cevreyledin ben natüvâne vây).....	222-1	702
388.	Raks (Ey yâr-i perî sûret dizârına müştâkım).....	222-2	703
389.	Pişrev-i Nefri Dem.....	223	704
399.	Türkî Berây-ı Bülbül (Yine bülbül şeydâ olmuş).....	224-1	707
391.	Murabba' Gerdâniye (Felek 'aksine döndürdü mihr-i garâdan ayrıldım).....	224-2	708
392.	İsimsiz (Lezzet artırır tatlu dilin sükkere cânâ).....	224-3	709
393.	İsimsiz (Seninle fahr iderim senden gayri yârim yok).....	224-4	710
394.	Pişrev-i Şeddi Ruh.....	225,226-1	711
395.	Murabba' (Pâre pâre eylemişken sînemi tiğ-i elem).....	225,226-2	715
396.	Pişrev-i Zencir.....	227,228-1	716
397.	Pişrev-i Tabakât Benefşezâr.....	228-2	719
398.	Pişrev-i Şerîf.....	229-1	720
399.	Varsağı Fârisî (Hay hay bicenü cânım).....	229-2	722
400.	Pişrev-i Dil Şitâbân.....	230	723
401.	Pişrev-i Alemârâ.....	231-1	726
402.	İlâhî (Yârabbi zâtun sırrıdır).....	231-2	729
403.	Pişrev-i Se Darp Tozkoparan.....	232-1	730
404.	Pişrev-i Baba Zeytun Nazîresi.....	232-2	732
405.	Tesbih (Şefî el halik-i fi el mahşer).....	233-1	734
406.	İlâhî (Hû fazlın ile yârabbenâ).....	233-2	735
407.	Murabba' (Rûhın gibi letâfet burcuna).....	234-1	736
408.	Diğer (Gör bana ne âl etdi ol lâl-i rûhun).....	234-2	737
409.	Raksiyye (Şevk-i lâlinle gönül).....	234-3	738
410.	Semâ'î (Ey letâfet gülşeninini tâze açılmış gülü).....	234-4	739
411.	Tesbih (Nola cânım gibi başımda).....	235	740

Fasl-ı Mâhûr

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
412.	Pişrev-i Şerif	236	741
413.	Pişrev-i Kutbi	237	744
414.	Murabba' (D'ide g'or nice ol ř'uhi nice kar'arı kalur).....	238-1	746
415.	Şarkı (Bend eyledin beni bende)	238-2	747
416.	Murabba' (Y'are te's'ir idemi n'ale v'ü 'âhım bilmem)	239-1	748
417.	Murabba' (Bir h'üsni gibi hulki g'uzel y'are doyulmaz)	239-2	749
418.	Murabba' (Öldürür 'âşıkı ah ol nergis-i mest'âneler).....	239-3	750
419.	Semâ'î (Benim ömrüm benim cânım)	239-4	751
420.	Türkî Berây-ı Nasihat Merdan (Söz tutup ul'üdan dinleyin ög'üt).....	240	752
421.	Semâ'î (Çıktılar seyr'âne h'üblar keşt iderler n'âz ile).....	241-1	753
422.	Râst (Seninle fahr iderim senden gayri y'arım yok).....	241-2	754
423.	Semâ'î (Hey traş it hat'ânı cânâ r'âhinede kâk'ülün dursun)	241-3	755
424.	Raksiyye (Kâmeti servi rev'ânım)	241-4	756
425.	Pişrev	242	757
426.	Semâ'î	243	760

Fasl-ı Evç

427.	Pişrev-i Derviş 'Ömer.....	244	761
428.	Pişrev-i R'uh Füt'üh.....	245	763
429.	Semâ'î.....	246-1	765
430.	Murabba' (Her gön'ülde neşe-yi 'âşkı mahabbet bir değil).....	246-2	766
431.	Pişrev.....	247-1	767
432.	İlâhî (Kamu işim hata estağfiru'llah).....	247-2	770
433.	İlâhî Sultân Murâd Hân Tâb-ı..... (Uyan ey gözlerim gafletten uyan).....	248-1	771
434.	İsimsiz (Cânâ beni hicrânla künci gâma salma)	248-2	772
435.	Türkî Berây-ı 'Aşk (Sana yalvarırım ey gani kerim).....	248-3	773
436.	Pişrev-i Meclisârâ.....	249-1	774
437.	Türkî (Dünyada iyilik dostuna)	249-2	777
438.	Türkî Berây-ı Meclis (Dosta toğru olan kişi).....	250-1	778
439.	Murabba' (Ta ezelden derd-i 'âşka müptelâdır gön'lümüz)	250-2	779

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
440.	Varsağı (Zerreler yüz döndüre hurşid-i 'âlem tâbdan).....	250-3	780
441.	Semâ'î (Ey düşdü deli gönül yine leblerinin hayâline)	250-4	781
442.	Semâ'î (Reng-i ruyi gülizar tebâh eyledi bülbül)	251-1	782
443.	Murabba' (Çeşmimiz bârânı eşkden etmesün seyl revân)	251-2	783
444.	Semâ'î (Men bende-i ân lebân meygün tüvâm).....	252-1	784
445.	Murabba' (Nihân olsa gözümden ol hayâli dâstân gitmez).....	252-2	785
446.	Pişrev-i Şâh Murâd	253-1	786
447.	Tesbih-i 'Arabbî.....	253-2	788
448.	Türkî (Nazlım ne kaçarsın benden).....	253-3	789
Fasl-ı 'Irâk			
449.	Pişrev-i Hünkâr.....	254-1	790
450.	Türkî Berây-ı Mahabbet (Aklım alub beni mecnun eyledin)	254-2	793
451.	Pişrev-i Tatarnâme	255	794
452.	Pişrev-i Hammâli	256-1	795
453.	Murabba' (Ben harabım bu gönül elinden).....	256-2	797
454.	Pişrev-i Kâsebâz.....	257	798
455.	Semâ'î.....	258	801
456.	Pişrev-i Kâsebâz Mısıryîf	259-1	802
457.	Pişrev-i Kâsebâz.....	259-2	803
458.	Türkî (Sevgili yâr gelmez oldun yanıma).....	259-3	805
459.	Pişrev-i Haydâr Cân	260-1	806
460.	Türkî (Yar yollarda kaldı gözüm).....	260-2	809
461.	Murabba' (Bir dilber-i ra'nânın dîvânesi oldum ben)	261-1	810
462.	Diğer (Yârabbî meded ol mihri tâbânımı göster).....	261-2	811
463.	İsimsiz (Gönülden yâr olandan kaçma yâr).....	261-3	812
464.	Savt-ı Derviş Nevâî (Ey giriftim anın)	261-4	813
465.	Pişrev-i Bülbül.....	262	814
466.	Pişrev-i Seyfü'l Mısrî.....	263,264	817
Fasl-ı Nihâvend			
467.	Pişrev.....	265	822
468.	Pişrev.....	266	824

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
469.	Pişrev-i Letabl 'Âlem Kazakyan	267	827
470.	Semâ'î.....	268	828

Fasl-ı 'Uzzâl

471.	Pişrev-i Şâh Murâd	269,270	829
472.	Türkî Berây-ı Seher (Uyan gözler mestân uyan)	270-2	832
473.	Türkî Beray-ı Mahabbet (Gafilim derdine düşdüm).....	271	833
474.	Pişrev-i Kuzgun	272,271	834
475.	Pişrev-i Solakzâde.....	273	836
476.	Semâ'î.....	274	839
477.	Türkî Berây-ı Kıyâmet (Dünyâ benim diyen beyler).....	275	841
478.	Türkî Berây-ı Turna (Katar katar gelen turnam)	276	842
479.	Pişrev-i Bûstân	277	843
480.	Pişrev-i Rocer 'Amel Efrenci	278-1	846
481.	Beste-i 'Ali Beğ Essantûrî	278-2	847
482.	Pişrev-i Solakoğlu	279	848

Fasl-ı Nişâbûr

483.	Pişrev.....	280	850
484.	Murabba' (Gitti eyyâm-ı şita, erişdi eyyâm-ı bahâr).....	280-2	852
485.	Pişrev-i Darb-ı Feth	281-1	853
486.	Pişrev-i Efrenci Ya'ni Âvâne.....	281-2	855
487.	Semâ'î Efrenci	282-1	856
488.	Murabba' (Ey olur melül ü garîb).....	282-2	857
489.	Eskoçiy	282-3	857
490.	Semâ'î (Nedir bu ettiğin bana revâ mıdır).....	283-1	858
491.	Diğer (Ey şehi melek cefâ vü cevri ile ağlatma beni).....	283-2	859
492.	Pişrev-i Kemânî Mustafâ Ağa	284	860

Fasl-ı Sünbüle

493.	Pişrev.....	285	863
494.	Semâ'î.....	286	865

Fasl-ı Şehnâz

495.	Pişrev.....	287	866
496.	Pişrev-i Küçek Şehnâz.....	288	868
497.	Semâ'î.....	289	869

Fasl-ı Nikriz

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
498.	Pişrev-i Revân-ı Bahş.....	290.....	870
499.	Pişrev.....	291-1.....	872
500.	Pişrev.....	291-2.....	874
501.	Murabba' (‘Aşk elinden ‘âşıkı câm ile şahba söyledir).....	292-1.....	875
502.	Semâ’î (Zâhid iş âhır oldu).....	292-2.....	876
503.	İsimsiz (Derdle yar ölmüşüm ben nice dil virdim sana).....	292-3.....	877
504.	Semâ’î.....	293.....	878
505.	Pişrev.....	294.....	879

Fasl-ı Bûselik

506.	Pişrev.....	295.....	881
507.	Pişrev.....	296.....	882
508.	Murabba' (Nice vasf itsün o şûhi dili hoş dem).....	297-1.....	885
509.	Semâ’î (Ey gönül ‘aşkın sarâyın yıkdı bir nâmihibân).....	297-2.....	886

Fasl-ı ‘Aşîran Bûselik

510.	Pişrev-i Dervîş Süleymân.....	298.....	887
511.	Pişrev.....	299.....	889
512.	İlâhî (Sözsüz).....	300-1.....	891
513.	İlâhî (Mevlâm senin ‘âşıkların devrân iderler).....	300-2.....	892
514.	İsimsiz (Kûyinden aldın mı haber).....	301.....	893
515.	Pişrev-i Kemânî Mustafâ Ağa.....	302-1.....	894
516.	İlâhî Medh-i Salât (‘Aceb ayrılır mı kullar virdinden).....	302.....	896
517.	Pişrev.....	303.....	897
518.	Pişrev-i Sermest.....	305.....	898
519.	İsimsiz (Ateş-i hasretle bağrım nice bir dağlayayım).....	306-1.....	900
520.	İsimsiz (Gel ey dilber seninle mey içelim).....	306-2.....	901
521.	Türkî Berây-ı ‘Aşk (Ağlayu ağlayu derde düşmüşüm).....	306-3.....	902
522.	Semâ’î.....	307-1.....	903
523.	Semâ’î.....	307-2.....	904
524.	Semâ’î.....	308.....	906

Fasl-ı Hisâr

525.	Pişrev-i Torlâk.....	309.....	907
526.	Murabba' (Dili gamu ülfetin bir kerre mesrûr).....	310.....	908

<u>No</u>	<u>Eserin Adı</u>	<u>MSS No</u>	<u>HMSS No</u>
527.	İlâhî (Ey gönül neylersin sen bu cihânı).....	311-1	909
528.	İsimsiz (Şu karşuda güle güle)	311-2	910
529.	Türkî (Ben 'aklımı hiç perîşân etmezdim)	311-3	911
530.	İlâhî Sünbüle.....	313-1	912
531.	Varsağı, Türkî Berây-ı Dervîş (Bârik Allah hoş yaratmış).....	313-2	912
532.	Türkî Medh Esb (Dost indim seyran eyledim kıztıl almayı)	313-3	913
533.	Nakş (Der bezm-i dil ez ruyi tû sad şem'i).....	314	914
534.	Tesbih (Sübhân el malikil 'ala)	315-1	915
535.	İsimsiz (Sübhân el melik melikü'l ma'bûd).....	315-2	916
536.	İsimsiz (Allah Allah Allah hû).....	315-3	917
537.	Tesbih-i 'Arabî (Sübhân el melikü'l hannân).....	316-1	918
538.	Tesbih-i 'Arabî (Esselâmü 'aleyke).....	316-2	920
539.	Tesbih-i 'Arabî (Allahümme yâ celflü).....	317-1	921
540.	Diğer (Sübhân el melikü'l mennân).....	317-2	922
541.	İlâhî (Bahri 'ummân dürriyem yerim mekânım)	317-3	923
542.	Pişrev-i Kâsebâz Mısrî.....	318	924
543.	Murabba' (Lali nabın ki mesihi rûhi perverdir bana).....	319	927
544.	İsimsiz (Dost nicesin Venedik Frengi).....	323	928

**HĀZĀ
MECMŪ‘A-Ī SĀZ Ū SÖZ**

FAŞL-I HÜSEYİNİ

PİŞREV-İ 'OŞMÂN PAŞA EL- 'ATİK
Der Makâm-ı Dügâh Hüseyini
Uşüleş Düyek

PIŞREV-İ TUNC 'ALİ

Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Devr-i Kebir

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Sâni

1.

2.

Hâne-i Şâliş

1.

2.

1.

2.

MURABBA'
Derviş Frenk Muştafâ

Şe hâ zül fûñ be ni di
Ğa miñ dil mül kü mü vi
vâ ne kıl dı
râ ne kıl dı
Rû huñ şem 'a ya ya nub gi ce
gün düz
Se niñ 'aşkıñ be ni per
vâ ne kıl dı

Şehâ, zülfün beni divâne kıldı;
Gamıñ dil mülkümü virâne kıldı.
Ruhuñ şem 'aya yanub gice gündüz;
Seniñ 'aşkıñ beni pervâne kıldı.

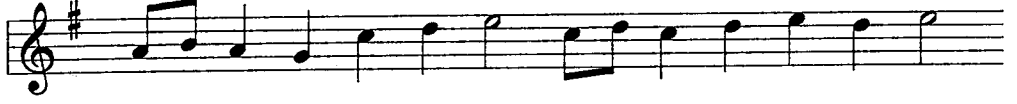
PIŞREV-İ DARBeyN

Der Makâm-ı Mezbûr

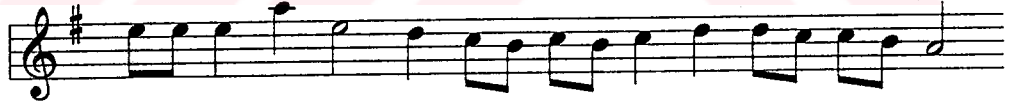
Uşûleş Devr-i Kebir

Ma'e'l-perevşân

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

Mü.

PİŞREV-İ NERGÜZ

Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Şakîl

Serhâne

The musical score is written on 11 staves. It begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is composed of eighth and quarter notes, with some slurs and accents. The piece ends with a double bar line and a 'Temmet' (End) symbol.

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâlis

Mü.

TÜRKi MAHABBET

1. Gel civān, böyle şalınma;
Şunda yahşı var yaman var.
Ferhad'ım, aşıldım şarpa;
Şirin'iñ serde duman var.
2. Mâyilim bülbül diliñe,
Yādlar değmesün gülüñe;
Değmedik bir şeftaliñe,
Bunca 'ahd ile aman var.
3. 'Aşk atına binmeyenler,
Çeşmiñ yaşın silmeyenler,
Şunda güzel sevmeyenler,
Tut ki önünde şaman var.
4. Göñül zevrâğıdır sine;
Eyyâmını buldu yine.
Yelken ile şal engine;
Çün, 'aқıl gibi dümen var.
5. Muştafâ der benim 'Alim.
Niçün şormaz garib hâlim?
Dedim şarılalım zâlim;
Dedi şabr eyle zemân var.

ŞARKI

Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Düyek

Şu qar şu dan ge len e lâ gö zü ñe
Di lim varmaz gel be nim ol di me ğe
Hü dâm na sib et se bak sam
yü zü ñe Di lim var maz gel be nim ol di me ğe
Perseng

1. Şu qarşudan gelen ela gözüñe gözüñe,
Dilim varmaz gel benim ol dimeğe.
Hüdâm nasib etse bakşam yüzüñe,
Dilim varmaz gel benim ol dimeğe.

2. Çözebilsem şol göğsünüñ bendini:
Emebilsem lebleriniñ kândini;
Korçarım incidirim efendimi;
Ne cânım var gel benim ol dimeğe.

3. Varayım ben sultânıma hanıma:
Arzûladım hic gelmedi yanıma.
Derdî çeke çeke geçdi cânıma;
Dilim varmaz şarlalım dimeğe.

4. Bir dem rāhat bulmaz benim turağım,
Hasetle yandı kül oldu yüreğim.
Her ne kadar zahmet ise meleğim,
İcāzet vir (mümkün müdür) gel benim ol dimeğe.

5. Hâlim harâb bir oñulmaz yarem var;
Her seher âh ü figânla zârım var.
Muştafâ ider gâyet müşkil 'arım var;
Utanırım gel (benim ol) yatalım dimeğe.

'Aşık-ı Nâm 'Ali Paşa
Etdi Defter-i 'Aşkı İnşâ

Yärmec lis de gül se gül ler a çı lur a çı lur
Si rā cı dön dük çe kal bim şen o lur Bir ha kı ki yârdan ni ce
vaz ge ci lür Gâh ağ la rım gâh gü le rim gün o lur
gün o lur ...

1. Yâr meclisde gülse güller açılır (açılır)
Siracı döndükçe kalbim şen olur
Bir haқиқи yârdan nice geçilür
Gâh ağlarım gâh gülerim gün olur (gün olur)

2. 'Aşkımnın kervânın göcdüğün görsem
Yârîñ aқ göğsünü açduğun görsem
Yâdlar ile yiyüb içdiğün görsem
Vücûdum tutuşur bağrım hûn olur

3. Her kânde gitsen peşuñe uyarım
Bir kez didârîñ görünce toyarım
Bir gün saña hem kendime kıyarım
Bilmiş ol ki kan üstüne kan olur

4. Kaşın çatub kâküllerin tararsın
Bencileyin bendeyi çok ararsın
Yavrum niçün siyâhlara girirsin
Melek olanlarda yeşil ton olur

5. Gönül bahri cevelân idüb dolansın
Gâh aқub gâh bulanub durulsun
Muştafâ aydur ben bendeñe şarlısın
Bilirim ki cân üstüne cân olur

TÜRKİ BERĀY-I MAĞABBET

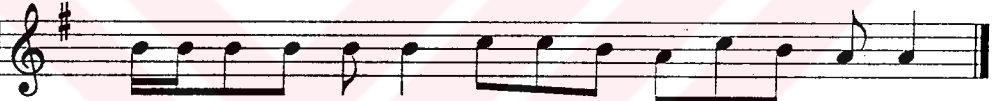
Bül bül dūr gül Ően de dād fer yād i den

(dād fer yād i den) A yırdı lar ğon ce gü lü fi dan dan fi dan dan

Ra ği biñ sö zü ne i' ti mād i den (i' ti mād i den)

Dut kim ğam ker vā nı ge lür ar dın dan ar dın dan

1. Bülbüldür gülşende dād feryād iden:
Ayırdılar ğonce gülü fidandan.
Rağibiñ sözüne 'itimād iden
Dut ki ğam kervānı gelür ardından.

2. Bu fırğat-i bād-i Őām böyle eserse.
Nār-ı ğasret ciĝerimi keserse.
Yavrum bizden eli çeküb küerse.
Varsun tesellisin alsun nādāndan.

3. Toĝar aylar gibi toĝsun dolusun:
Őalavat vir, Şükr it ğalbiñ arınsın:
Seni sevmeyenler ğörsün ārından
Sen de sev birini 'aĝdi güdenden.

4. Ėağığatlı olub uŐanmaz mısın?
ĖözyaŐı sel oldu uŐlanmaz mısın?
Be divāne ğöñül uŐlanmaz mısın?
Çek eliñi seni ğoyub gidenden .

5. Muştafa aydur harc eyledim var(ı)mı:
Terahhumun varsa dinle zārımı.
Ayırmaĝa sebep olan yārımı
Őatlu cānı cüdā düŐsün bedenden .

TÜRKİ BERĀY-I KANLI KAVAK

Dal lı dal lı bu dağ la rın ku ru sun ku ru sun

Ye şil ye şil yap rağ la rın çü rü sün

Sa ña ge len gü zel hiç gel mez ol sun kan lı ka vağ

Ka nı be nim sev di ğim vay vay

1. Dallı dallı budakların kurusun (kurusun)
Yeşil yeşil yabrakların çürüsün
Saña gelen güzel hiç gelmez olsun
Kanlı kavağ kanı benim sevdiğim vay

2. Dallı dallı budakların şuçu ne
İbrişim tağdılar sırma saçına
Aldılar gitdiler tağlar içine
Harāmiler aldı seni sevdiğim vay

3. Deyver baña ne dağlara varayım
Gİtdüğü yerlere yüzüm süreyim
Yalvarayım bir koç kurbân ideyim
Kanlı kavağ kanı benim sevdiğim vay

4. Ben bir sultāni kavağım dururum
Gelene geçene gölge olurum
Hele ancak ben ol kadar bilürüm
Harāmiler aldı seni sevdiğin

5. Baltacılar gelsün köküñ devirsin
Külhancılar külün göğe şavursun
İçin virān olsun baykuşlar ötsün
Kanlı kavağ kanı benim sevdiğim vay

MURABBA'
Düyek

E ğersen ke rem i düb der sin mu'an ber ka kü lüm var dır
Me nim de düd - ı ā hım dan başım da sün bü lüm var dır

Sen a çıl dıñ gül a çıl dı gü listān ce mâ liñ iç re

Gö ñül dir ler me nim de bir ne vā keş bül bü lüm var dır

Eğer sen kerem idüb dersin mu'anber kākülüm vardır
Menim de düd-ı āhımdan başımda sünbülüm vardır
Sen açıldıñ gül açıldı gülistān cemālīñ içre
Göñül dirler benimde bir nevākeş bülbülüm vardır

TÜRKİ BERĀY-I SİHR-İ YĀR

Her şa bâ hı çı kar yo lu bek le rim dost bek le rim

Şa kı bül bül var u yan dır yâ ri mi

Ma ħab be ti cân i çin de sak la rım sak la rım

Şa kı bül bül var u yan dır yâ ri mi

1. Her şabâh çıkar yolu beklerim dost beklerim
Şakı bülbül var uyandır yarimi
Maħabbeti cân içinde saklarım saklarım
Şakı bülbül var uyandır yarimi
2. Çıkabilsem sarayıña köşküne dost köşküne
Cân boyanır anberine miskine
Seni beni yaradaniñ aşkıña
Şakı... (eyzan)
3. Bir nesnem yok benden yâre yâdigâr dost yâdigâr
Murâdımız virse ol perverdigâr
Yorğanı üstünden atmış rüzigâr
Şakı... (eyzan)
4. Yavrum şol bakçede güller bitmesün dost bitmesün
Gelüb rakib deste deste dermesün
Sürüñ aramızda engel durmasın
Şakı... (eyzan)
5. Dosta toğru döndürmüşüm yönümü dost yönümü
Yâre kırbân etdim kuşca cânımı
Şatun mı aldıñ şu ayyukuñ kânımı
Şakı... (eyzan)
6. Hiç bir haber gönderemem dostuma yâr dostuma
Gâyet mâyil oldum çeşm-i mestine
Gün toğmadan sevdiğimiñ üstüne
Şakı... (eyzan)

PİŞREV-İ DOLĀB
Der Maķām-ı Mezbūr
Uşüleş Düyek

Serhâne

Mülázime

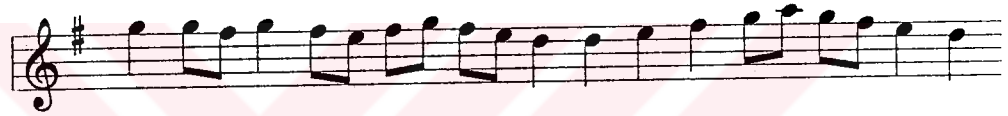
This page contains ten staves of musical notation in G major (one sharp). The notation includes various rhythmic patterns such as eighth and sixteenth notes, often beamed together. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The second staff continues the melodic line. The third staff features a more complex rhythmic pattern with sixteenth notes. The fourth staff shows a similar pattern to the second. The fifth staff has a more active eighth-note rhythm. The sixth staff includes a repeat sign (double bar line with two dots) and a first ending bracket. The seventh staff concludes with a double bar line and repeat dots. The eighth staff begins with a repeat sign and continues with eighth-note patterns. The ninth staff continues the eighth-note pattern. The tenth staff concludes with a double bar line and repeat dots. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

Temmet

Hâne-i Şâni

MURABBA'
Devr-i Kebir

Ger çi sen bu leb le rüñ le ħal kı 'â lem cā nı
sin vay (ħal kı 'â lem cā nı sin)

Şor du ğum 'ayb ey le me bil lah ki miñ cā nā nı sin
vay ki min cā nā nı sin

Tâ cı dev let dir me ğer ba şıñ da müş kin kâ mi liñ

Sen gü zel ler şâ hı sın hem ħüb la rıñ sul tâ nı sin
vay ħüb la rıñ sul tâ nı sin

Gerçi sen bu lebleriñle ħalk-ı 'âlem cānisın vay
Şorduğum 'ayb eyleme billah kimiñ cānānisın vay
Tâc-ı devletdir meğer başıñda müşkin kāmiliñ
Sen güzeller şāhısın hem ħübların sulţānisın

MURABBA'
Hüseyni Hafif

Kaş dîñ i ki ki cân ü dî liñ bi ri si ne dir
i ki si de fe dâyo lu ña bi ri si ne dir
Senden bu i ki mağ lûbu muz var dir ey i ki gözüm züm
Bûs u le biñ du rur bi ri si bi ri si ne dir

Kaşdîñ iki ki cân ü diliñ birisi nedir
İkisi de fedâ yoluña birisi nedir
Senden bu iki mağlûbumuz vardır ey iki gözüm
Bûs-u lebiñ durur birisi biri sinedir

PIŞREV-İ KIZ
Der Mağâm-ı Mezbûr
Uşûleş Düyek

Serhâne

1.

2.

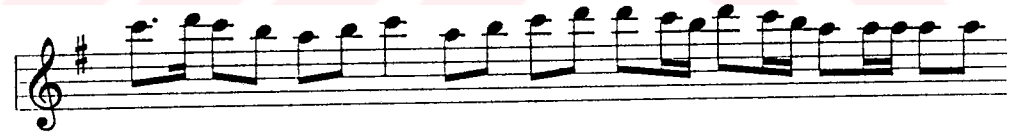
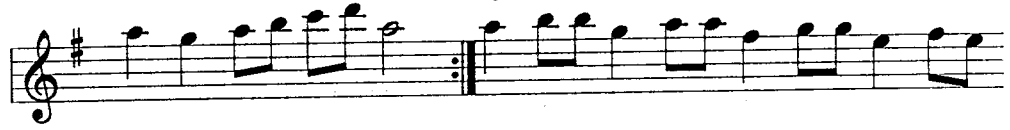

Mü.

Hâne-i Şâlis

Mü.

VARŞAĞI

E riş di yi ne faş lı gül
İ der fer yād her bül bül

Bā ğı ten de bül büli dil

İ der ef ğā nı he zār

Ka fe si miñ ne te hay fā

Gi rif tār ol du gi rif tār ol du

Erişdi yine faş-ı gül
İder feryād her bülbül
Bağı tende bülbül-i dil
İder efgân-ı hezâr

Kâfes-i miñnete hayfâ
Giritâr oldu giriftâr oldu

Ṭali'im yok şu fenâda
Eller zevk ile şafâda
Ben cefâ ile belâda
İderim âh ile zâr

Kâfes-i ... (eyzân)

MURABBA'

1. 2.

Ko bu gö nül bü se ñe cân la ha ri dâr ol sun Hey
Bil lah ey gon ce de hen yok di me bâ zâr ol sun

1. 2.

Görüb â şüf te le riñ hâ li ne e yil me yen yen

Görün ki hen ci le yin der de gi rif târ ol sun

Ko bu gönül büseñe cânla hâridâr olsun
Billah ey gonca dehen yok dime bâzâr olsun
(Hey) görüb âşüfteleriñ hâline eyilmeyen
Görün ki bencileyin derde giriftâr olsun

MURABBA'

Da ğı dur dil dâ rı zül fin ziy ne ti
Gü lis tâ nı bü si tâ nı ħüs ni sün

ruĥ sâr i der ruĥ sâr i
bül zâr i der gü li zâr

der i der Baş la dı fer yâ dü zâ

re bül bü li â şuf te ħâl â şuf te

ħâl kim se ye nev bet de gir mez â

de mi bi zâr i der bi zâr

i der

Dağıdur dildâr-ı zülfiñ zinet-i ruhsâr ider
Gülistân-ı büstân-ı ħüsn-i sünbül zâr ider (gülzâr ider)
Başladı feryâd ü zâre bülbül-i âşüfte ħâl
Kimseye nevbet de ğirmez âdemi bizâr ider

MURABBA'

Çek dim el üm mi di vaş lı yâr dan
 şim den ge ru şim den ge ru
 Vâz gel dim bi ve fâ i dil dâr dan
 şim den ge rû şim den ge rû
 Hân çe rin den bir ta 'al lük riş te
 1. sin kaç' ey le dik 2. sin kaç' ey le dik
 Kay dı mız yok ıtur ra i ıtar râr dan
 şim den ge ru şim den ge ru

Çekdim el ümmid-i vaşl-ı yârdan şimden geru
 Vâzgeldim bi-vefâ dildârdan şimden geru
 Hânçerinden bir ta'alluk riştesin kaç' eyledik
 Kaydımız yok ıturra-i ıtarrârdan şimden geru

MURABBA'

Hâk-i pâyiñ tütüyâyı dide-i hûnbâr imiş
Hamdülillah kim görececek gözlerimiz vâ r imiş
Neylesün bi-çâre 'âşık olmayınca gül-'izâr
Büstân-ı cennete revnağ viren dildâr imiş

SEMĀ'Î

Ve fâ gelmek muhâl oldu ni gârı dil pe sen dim den

Ö lü müm iñ ti yâr et dim u şan dım ken di ken dim den

Be ni öl dür me ğe va' dey le miş ken şim di el çek din

U mul maz dı bu deñ lü bi ve fâ lık şeh le ven dim den

Vefâ gelmek muhâl oldu nigâr-ı dil-pesendimden
Ölümüm ihtiyâr ettim uşandım kendi kendimden
Beni öldürmeğe va'deylemişken şimdi el çekdin
Umulmazdı bu deñlü bi-vefâlık şeh-levendimden

RAKŞİYYE

Sen oy na dık ça ka de mi se vin di rir sin ā de mi

‘Ā şık lar sü rer ler de mi Kar şu kar şu gü lüb gel se yār

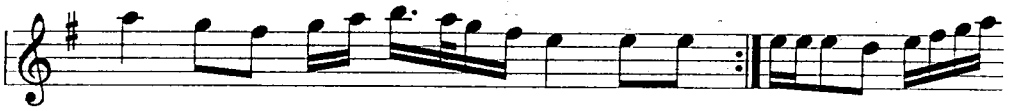
1. Sen oynadıkça kâdemi
Sevindirirsin âdemi
‘Āşıklar sürerler demi
Karşu karşu gülüb gelse yār
2. Dönersin mişl-i pervâne
Zevk bağışlarsın yârâne
Görenler olur divâne
Karşu... (eyzân)
3. Başında durur telleri
Kıl gibi ince belleri
Açılır tutkun dilleri
Karşu... (eyzân)
4. Sâzın çalar sâz-endeler
Maḥbûb kılar perendeler
Yüreklenür şermendeler
Karşu... (eyzân)
5. Yürek yanar isen nârdan
Herkes ‘aciz kâlsa kârdan
Ġâm-ı ğuşşa çıkar serden
Karşu... (eyzân)

PIŞREV-İ KIRKA FERRUH

Der Mağâm-ı Mezbûr

Uşûleş Devr-i Kebir

Temmet

Hâne-i Şâni

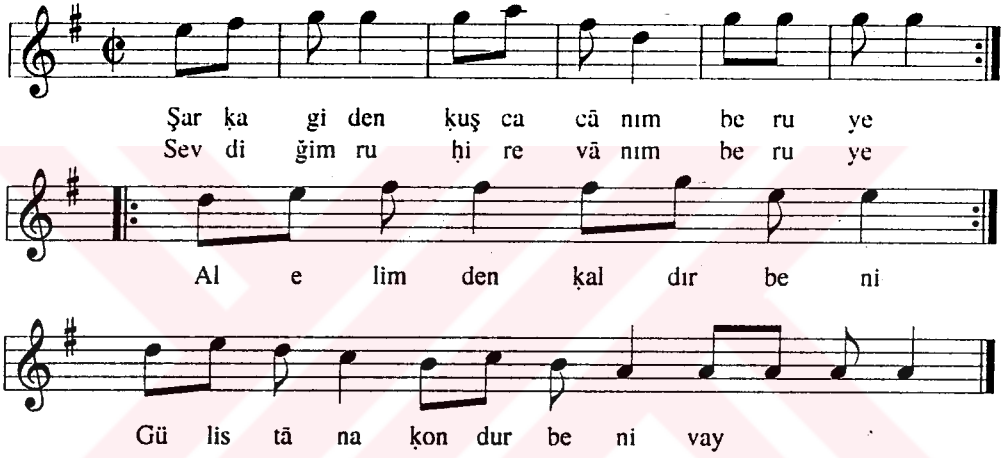
Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

RAKŞIYYE

Şar ka gi den kuş ca cā nım be ru ye
Sev di ğim ru ħi re vā nım be ru ye

Al e lim den kal dır be ni

Gü lis tā na kon dur be ni vay

Kondur beni kondur beni
Sevdiğime erdir beni beruye

2. Yaşlandım toza toprağa beruye
Utandım saña varmağa beruye
Al elimden... (eyzan)
3. Be bu Ağrı yaman Ağrı beruye
Tayanmaz 'âşıkın başrı beruye
Çek katarın şarka toğrı
Yanıñ sıra yeldir beni beruye
Yeldir beni yeldir beni sevdiğime... (eyzan)
4. Arıyım baldan ayrıldım beruye
Bir tatlu cāndan ayrıldım beruye
Bülbülüm gülden ayrıldım
Gülistāna kondur beni... (eyzan)
Kömür gözlüm öldür beni
Sevdiğime erdir beni

SEMĀ'Ī

Der Maḳām-ı Mezbūr

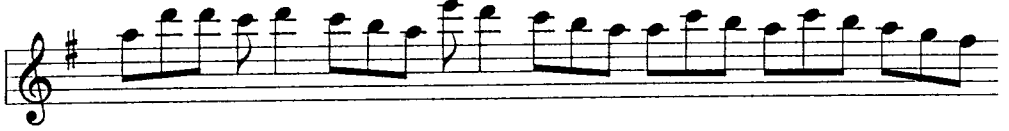

SEMĀ'Ī
Der Maqām-ı Mezbūr

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

PİŞREV-İ ŞĀH MURĀD

Der Makām-ı Mezbūr

Uşūleş Darb-ı Fetḥ

Serḥāne

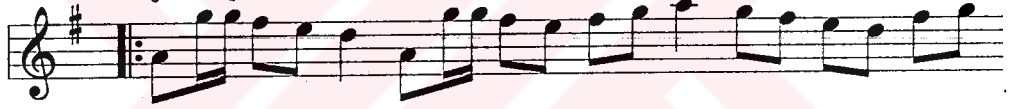
Mülāzime

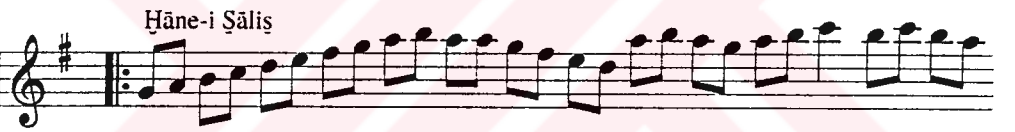

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

PİŞREV-İ RİDVÂN BABA

Der Maqâm-ı Mezbûr

Uşûleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Mü.

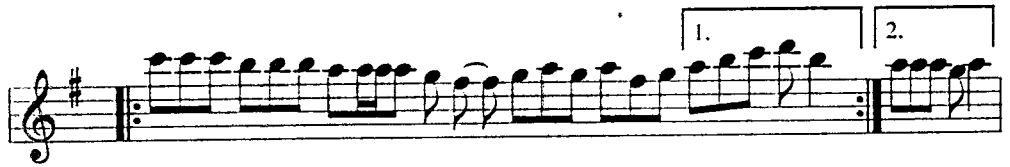
Mü.

SEMĀ'Ī
Der Maqām-ı Mezbūr

Serhâne

Mülâzime

PİŞREV-İ BÜYÜK MUHAMMES

Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Muhammes

The image displays a musical score for the piece "Hāne-i Sāni" in G major. The score is written on ten staves of five-line musical notation. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is not explicitly shown but appears to be 4/4. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests. There are two first endings (marked "1.") and two second endings (marked "2.") indicated by brackets above the notes. A large, faint watermark is visible in the background of the score.

Hāne-i Sāni

Mü.

Hâne-i Şâlis

Mü.

PIŞREV-İ ŞÂH KULU

Der Mağâm-ı Mezbûr

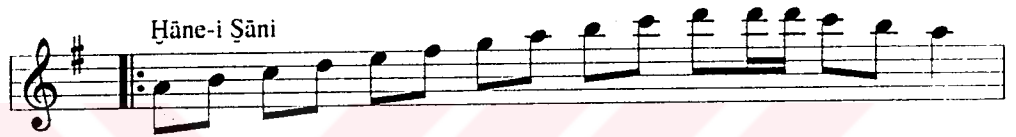
Uşûleş Şakîl

Serhâne

Mülâzime

Mü.

Hâne-i Sâlis

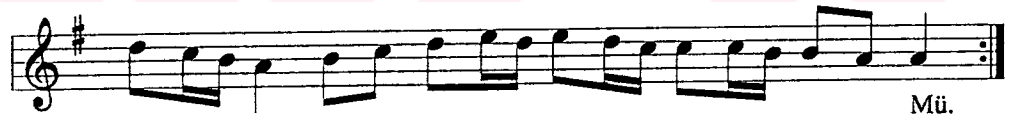
Mü.

PİŞREV-İ MELEK CÂN

Der Maķâm-ı Mezbûr

Uşûleş Dü

SEMĀ'Ī
Der Maqām-ı Mezbūr

Serhâne

Mülâzime

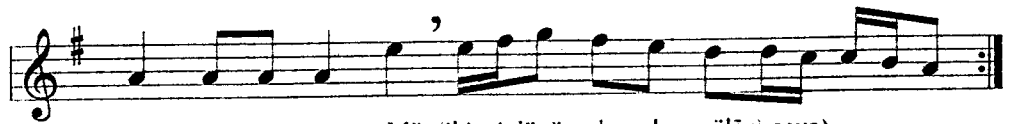

PİŞREV-İ TOZKOPARAN
Der Maqâm-ı Mezbûr
Uşûleş Düyek

Serhâne

Mü. (ikinci dönüŖte buradan mülâzimeye)

Hâne-i Sâlis

Mü. (ikinci dönüşte buradan mülâzimeye)

TÜRKİ OYUN

Şef tā li is te rim maḥ rūm gön der me
İ ki leb le riñ den bir ger dā niñ dan
Gö nül Ḥaḫḫ e vi dir şa ḫın sön dür me

İ ki leb le riñ den bir ya ña ğın dan

1. Şeftâli isterim maḥrûm gönderme:
İki lebleriñden bir gerdâniñdan.
Gönül Ḥaḫḫ evidir şakın söndürme;
İki lebleriñden, bir yañağından.

2. Her kânde gidersen seni bulurum,
Şarrâfiñim kıymetiñi bilürüm,
Sen bir bâzîrgânsın, bâcıñ alırım
İki ...

3. *Aklım aldıñ gözleriñi süzeli,
Beñzime düşmüşdür ayva gazeli
Saña derim be hey âdem güzeli
İki ...

4. Karacaoğlan aydur yârim gelürse
Deli gönül istediğüm bulursa
Danışırım icâzetiñ olursa
İki ...

MURABBA'

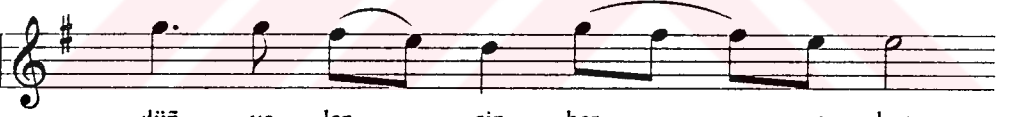
Tā gö rel den i ki şeh lā
Kıb le i mih rāb i din dim

göz le ri niñ e la sın
kaş la rı niñ a ra sın

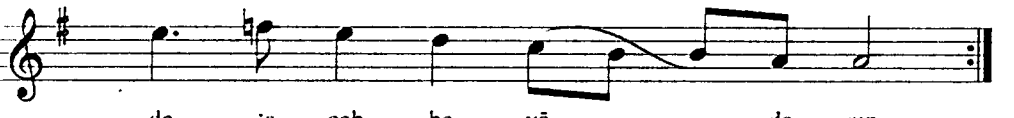
Zül fū sev dā sı na mı düş

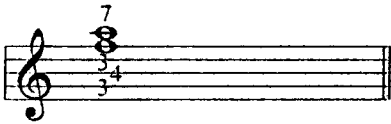
düñ ye ler sin her se her

Ey şa bā ben ci le yin sen

de 'a ceb he vā da sın

Franşızlar 'üd'u böyle düzerler. 'Avvād 'Ali Beğ

PİŞREV-İ ŞĀH MURĀD

Der Makām-ı Mezbūr

Uşūleş Fāhte

Serhāne

The musical score is written on seven staves in G major (one sharp). The tempo is marked 'Serhāne'. The first staff contains the beginning of the piece. The second and third staves continue the melody. The fourth staff features a repeat sign. The fifth and sixth staves continue the melody. The seventh staff concludes with two endings, labeled '1.' and '2.', separated by a repeat sign.

Mülazime

The musical score for "Mülazime" is written in G major (one sharp) and consists of ten staves of music. The notation includes treble clefs, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The piece begins with a repeat sign. The first ending is marked with a bracket and the number "1.", and the second ending is marked with a bracket and the number "2.". The score concludes with a double bar line and repeat dots.

Temmet

Hâne-i Sâni

Musical score for Hâne-i Sâni, consisting of eight staves of music in G major. The notation includes treble clefs, a key signature of one sharp (F#), and various rhythmic values such as quarter, eighth, and sixteenth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots. A large, faint watermark is visible in the background.

Mü.

Hâne-i Sâliş

Musical score for Hâne-i Sâliş, consisting of three staves of music in A major. The notation includes treble clefs, a key signature of two sharps (F# and C#), and various rhythmic values such as quarter, eighth, and sixteenth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Mü.

TEKERLEME

1. Hay santũruñ kırk ŧen teli
Ötmez oldu bağrıñ yeli
Hey Allah'ıñ 'âŧi kulu
Neyledi bu ŧantũr saña vây
2. Bu bir ağaç pâresidir
Dertli cânıñ çâresidir
ŧeytân bunuñ neresidir
Neyledi bu santũr saña vây
3. Be hen bunu tağda kazdım
Kendũ yaptım kendũ düzdüm
ŧũfi bezdım
Ne ... eyzan
4. Çekũbdür nice âfetin
Sultânlarla etdi ülfetin
Añlayagör zarâfetin
Ne ... eyzan
5. Kimseniñ gaybın söylemez
Konuŧur 'aybın söylemez
Gümân u reybi söylemez
Ne ... eyzan
6. Saña abdest alma dimez
Saña namâz kılma dimez
Sencileyin harâm yimez
Ne ... eyzan
7. ŧâhiddir bâb-ı hũmâyũn
Tũtũn, benc, maŧalak, afyon
Ye, ŧerâb iç, hem ol medyũn
Dimez a bu ŧantũr saña
8. Bu bir beyler meclisidir
Herkes 'aŧkıñ delisidir
Mũnkir bunuñ iblisidir
Ne ... eyzan

PİŞREV-İ HASAN CÂN

Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Düyek

Serhâne

The musical score is written on eight staves in G major (one sharp). The first staff is labeled "Serhâne". The second and third staves continue the melody. The fourth staff contains two first endings, labeled "1." and "2.". The fifth and sixth staves continue the melody. The seventh staff continues the melody. The eighth staff contains two first endings, labeled "1." and "2.". The music is written in a single melodic line on a treble clef staff.

Mülazime

The image displays a musical score for a piece titled "Mülazime". It consists of nine staves of music, all written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The first staff begins with a repeat sign (double bar line with two dots). The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, often beamed together. A large, semi-transparent watermark is visible in the background, consisting of a stylized 'X' shape formed by two intersecting diagonal lines.

The image displays a musical score for a piece in G major, consisting of ten staves of notation. The score is written in a single system with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notation includes various melodic lines, some with repeat signs and first/second endings. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

1.

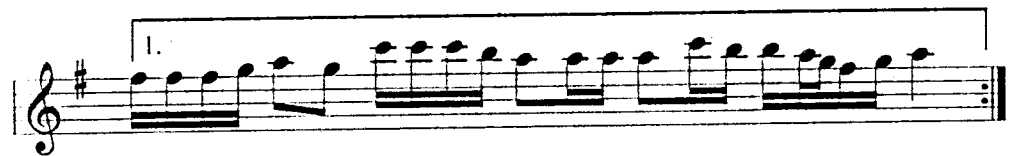
2.

Temmet

Hâne-i Şâni

1.

2.

Hâne-i Sâlis

The image displays a musical score for the piece "Hâne-i Sâlis". It consists of nine staves of music, all written in G major (one sharp) and using a treble clef. The first staff begins with a repeat sign. The music is primarily composed of eighth and sixteenth notes, often beamed together. A large, semi-transparent watermark is visible across the middle of the page. The final two staves are marked with "1." and "2." above them, indicating first and second endings. The score concludes with a double bar line and repeat dots.

The image displays a musical score consisting of ten staves of music. The key signature is G major (one sharp), and the time signature is 4/4. The melody is characterized by a repeating eighth-note pattern. The first staff begins with a repeat sign. The eighth and ninth staves are partially obscured by a large, semi-transparent red watermark. The tenth staff concludes with a double bar line and repeat dots, followed by a first ending bracket labeled '1.' and a second ending bracket labeled '2.'. The word 'Mü.' is printed at the end of the second ending.

Serbend

1. 2.

MSS s.53-2

İLÄHİ

**PİŞREV-İ
ŞUKÜFEZÂR**
Uşüleş Düyek

Serhâne

Musical score for Pişrev-i Şuküfezâr, Uşüleş Düyek, Serhâne. The score consists of nine staves of music in G major (one sharp) and 2/4 time. The melody is written in a single voice line. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some beamed eighth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots. A large, faint watermark 'X' is visible in the background of the score.

Mülâzime

The image displays a musical score for a piece titled "Temmet". The score is written in G major (one sharp) and consists of ten staves of music. The notation is primarily eighth and sixteenth notes, often beamed together in groups. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The second staff continues the melodic line. The third staff features a more complex rhythmic pattern with some beamed sixteenth notes. The fourth staff includes a repeat sign (double bar line with two dots) at the beginning. The fifth and sixth staves continue the melodic development. The seventh staff contains two first endings, labeled "1." and "2.", each enclosed in a box. The eighth staff continues the melody. The ninth staff shows a final melodic phrase. The tenth staff concludes the piece with a double bar line and repeat dots, and the word "Temmet" is written below the staff.

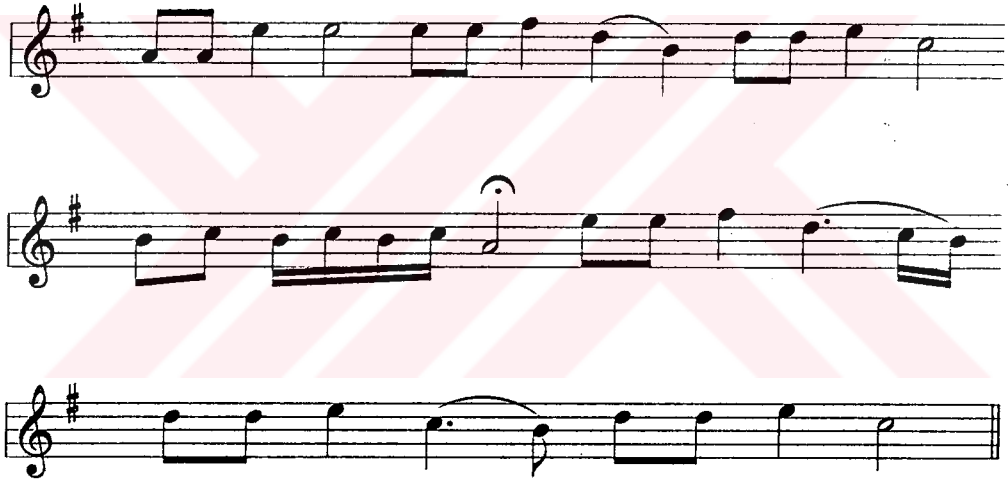
Hâne-i Şâni

Musical score for Hâne-i Şâni, consisting of ten staves of music in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The score includes repeat signs and concludes with the word "Mü." at the end of the sixth staff.

Hâne-i Şâlis

Musical score for Hâne-i Şâlis, consisting of five staves of music in treble clef with a key signature of three sharps (F#, C#, G#). The score includes repeat signs and concludes with the word "Mü." at the end of the fifth staff.

İLÂHÎ

1. El 'amân qadim yerim mekânım qandedir vay
Rinde yerim şora geldim dü cihânım qandedir vay
2. Evc urub baqr-i 'ummân-ı taşraya bıraqrđı beni vay
Dürr-i hemtâ benim ma'den mekânım qandedir vay
3. Çaga çıplak başı açık yalın ayak geldim garib vay
Tâc ü tahtım mâl ü mülküm hânmanım qandedir vay
4. Gâfilen düşdüm duzağa ben de oldum nâgehân vay
Bülbülüm efgana geldim gülistânım qandedir vay
5. Bunda geldim garib 'Ali Ufqı dirler baña vay
Bundan özge daği benim âd ü şânım qandedir vay

PİŞREV-İ ÇÂR UŞUL
Nim Şakıl ve Şakıl ve Fâhte ve Berevşân

Hâne-i Şâni

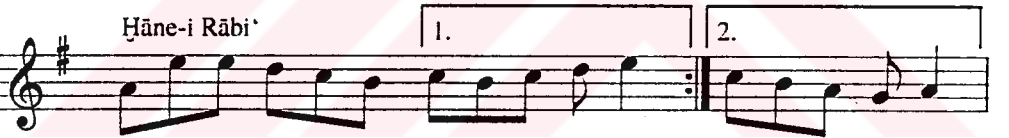

Mü.

Hâne-i Şâliş

TÜRKİ BERĀY-I 'AŞIKĀN-I HŪDĀ

Bi zi bil me yen ler bil sün añ la sun

Ner den gel mi şiz ne re de ge ze riz

Sö zü mü zü añ la ma yan añ la sun

'A kı l ir mez biz bir kâr da ge ze riz.

1. Bizi bilmeyenler bilsün, aňlasun
 Nereden gelmişiz, nerde gezeriz
 Sözüümüzü aňlamayan aňlasun
 'Akı l irmez biz bir kârda gezeriz

2. Halkın eşrefiyüz, sözüümüz hak'dır
 Kıblemiz Kâ'be'dir, kalbimiz aqdır
 Eksiklü kuluyuz, hem cürmümüz çokdur
 Hak'ın rahmeti çok der de gezeriz

3. Dostun maħabbeti gizlü cāndadır
 Maħabbet kandede gönül andadır
 Yurdumuzu kimse bilmez, kandedir
 İzimiz belürmez, karda gezeriz.

4. 'Aşk ağırdır yükleneni kocadır
 Yüklenmiyen 'aşkı bilmez nicedir
 Kadrimiz felekten hayli yücedir
 Dost için yüz sürüb yerde gezeriz

5. Biz gayrılar gibi de şâ'ir değiliz
 Zâhirde uçmağa kâdir değiliz
 Şâhiniz mekânda hâzır değiliz
 Ma'nide nice bir yerde gezeriz

PİŞREV-İ KUL MEHMMED
Uşüleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

Mü.

VARŞAĞI

Â şık ol dum bir kaç la rı ka re ye

A la mam göñ lü mü çā re de ğil dir dir

1. 'Âşık oldum bir kaşları kareye
Alamam gönlümü çāre değildir
Bağrımız hūn oldu ciğer biryān
Şimdi oñulacak yāre değildir
2. Ben söylesem sözüm çıkar beyāza
Yufkadır bağrımız, doymaz niyāza
'Âşıklar ta'n ider, dolanmaz nāza
Akçadur yüzümüz, kare değildir
3. Yavru şahin gibi boynu uzadır
Yañağı kırmızı gülden tāzedir
Gerçi 'âşıkının yolunu gözedir
Körpem melāyındır, güre değildir
4. Çağır kullarını gelsün divāne
Yögrük atlar gerek menzil koyana
Ta'n iderler şunda güzel sevene
Şanasın ezelden tōre değildir
5. Kul Muştafā gālaṭ var mı sözümde
Hayālim kalmıştır ala gözümde
Duman duman olmuş ol māh yüzünde
Noğtadır beñleri sıra değildir

ŞARKI CÜCE 'ALİ AĞA

1. Şacı leylim seniñ meyliñ kandedir
Beni mecnûn itdiñ dağlar başında
Bana sorarlarsa leyliñ kandedir
Gündüz hayâlinde gice düşünde
2. Gice gündüz hayâllerin gözlerim
Hasretinden kân ağladı gözlerim
Ben 'aşkıımı niçin halkdan gizlerim
Hakq 'âlimdir cümle benim işimde
3. 'Aşıklar 'aşkıñla yanar yakılır
Öyle hûb cemâle nice bakılır
Yüzüñ gören 'aşık düşer yıkılır
Ne hikmet var kâşın ile gözünde
4. Göñül 'aşkıñ ile sevdâya şaldı
Seniñ 'aşkıñ bütün 'âlemi aldı
Şanki bir dalğıçdır deryâya daldı
Çarq olub yatarım çeşmiñ yaşında
5. Tâkatım tâk olmuş zehirdir aşım
Seyl oluben akar gözümden yaşım
Şâhindir âh (ü) zâr etmekdir işim
Geldi konu cümlemizin başında

Temmet

PIŞREV-İ MEVC-İ DERYÂ
Uşûleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâlis

Mü.

ŞARKI FİRÂK

U çur dum şâ hin konmaz ko lu ma yâr

Fır şa tın dü şür düm girmez e li me

1. Uçurdum şâhini konmaz koluma yâr
Fırşatın düşürdüm girmez elime
Cümle 'âlem ağlar benim hâlime
Felek beni sevdiğimden ayırdı

2. Kanı benim ağalarım beylerim
Virân oldu gök sünbüllü dağlarım
Ayrı düşdüm yârdan aña ağlarım
Felek beni bir yavrudan ayırdı

3. Humâ kuşu gibi yüksek uçarken
Uğruna cân virüb serden geçerken
Bezm-i maḥabbetde yiyüb içerken
Felek beni bir yavrudan ayırdı

4. Engel aldı önüm ile ardımı
Bilmiş oldu yüreğimin derdini
Baña irmez oldu dostun yardımı
Felek beni sevdiğimden ayırdı

5. Gitdi 'aqlım seniñ siyâh saçından
Mürğ-i cân uçmuş beden içinden
'Ali feryâd ider çârḥın ucundan
Felek beni sevdiğimden ayırdı

MURABBA'

Hüseyni

Tâ ze len di hâ tı rım şî' dâ n
Hür rem ol sun ar zu men dâ n

ri te ren nüm tâ ze dür
hem ni şî nim tâ ze dür

Tiz

Bez mi han dâ n ey le di am ma

gü lüb a çıl ma dı dı

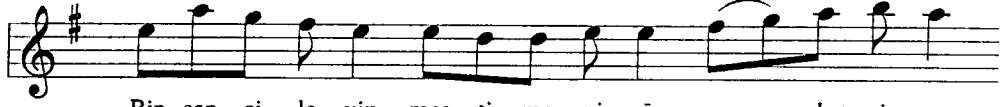
Ney le sün o gön ce i nâ

zik çe me nim tâ ze dür

Tâzelendi hâtırım şî'ri terennüm tâzedür
Hürrem olsun arzumendan hemnişinim tâzedür
Bezm-i handân eyledi amma gülüb açılmadı
Neylesün o gönçe-i nâzik çemenim tâzedür

SEMĀ'Ī

Bir sen ci le yin mes ti me yi nāz e le gir mez
Bir ben ci le yin 'aş kıñ la müm tāz e le gir mez

Nāz e le gir mez
Yār e le gir mez

Bir sen ci le yin ha sen i le

Yek tā gü zel ol maz

Bir ben ci le yin 'ā şı kı ser bāz e le gir mez

dād e le gir mez

Bir sencileyin mest-i mey-i nāz ele girmez
nāz ele girmez
Bir bencileyin 'aşkıñla müm taz ele girmez
yār ele girmez
Bir sencileyin ha sen ile yektā güzel olmaz
Bir bencileyin 'aşık-ı serbāz ele girmez
dād ele girmez

VARŞAĞI

Gü lis tân dır nağ şı vâ niñ il le
Gül güm ol muş al ya ña gıñ gül le

ri yâr il le ri
ri yâr gül le ri

Cey hün ol muş a kar çeş miñ sel
le ri sel le ri

Kıy ma ba ña nâz lı yâ rim ben öl
düm yâr ben öl düm

1. Gülistândır nağşivânîñ illeri yâr illeri
Gülgün olmuş ol yañağın gülleri yâr gülleri
Ceyhün olmuş akar çeşmiñ selleri
Kıyma baña nazlı yârim. ben öldüm
2. Dilber sen uğratdıñ beni gavgaya yâr gavgaya
Siyâh zülfün hevâsiyla sevdâya yâr sevdâya
Her dem her dem şalar beni ferdâya ferdâya
Kıyma baña ... eyzan
3. Benim istediğüm 'âlem tâğıdır yâr tâğıdır
Yarsuz sükker yesem baña agudur yâr agudur
Öpülecek. koçulacak çağıdır çağıdır
Kıyma baña ... eyzan

MURABBA'

Zül fû 'an ber bâ rı niñ
Kad di niñ a vâ re si

Â şüf te si dir rüz gâr
dir bâğ da ser vi çe nâr

'Ab di o lur şâh i ken

1. Bir lağ za gö ren se ni

2. Bir lağ za gö ren se ni ey

Çarğ ser ger dâ n i der dur

maz dö ner kıl maz ka râr

Zülfü 'anber bârınıñ âşüftesidir rüzgâr
Kaddiniñ avâresidir bâğda servi çenar
'Abdi olur şâh iken bir lağza gören seni
Çarğ sergerdân ider durmaz döner kılmaz karar

SEMĀ'İ MUḤAYYER

Ey bî mârım şol res me ki fark id mem â de
Ey ay ruğ la ra ve fâ ve ba ña ğam he mi he

mi id mem â de mi
mi ğam he mi he mi

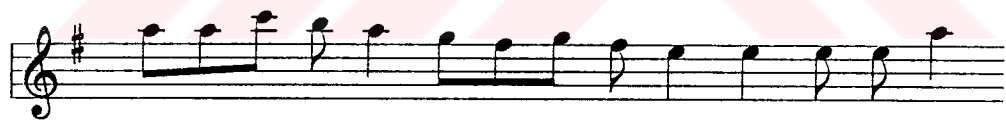
Ey vār ey ta bib kūr be ti der dim ba
ña ye ter vâ y ba ña ye ter

Ey ḥas ret kı lı cı yâ re si ne ur ma mer he
mi ur ma mer he mi

Ey bîmârım şol resme ki fark idemem âdemi
Ey ayruklara vefâ baña ğam hemi hemi
Ey var tabib kurbet-i derdim baña yeter
Ey ḥasret kılıcı yâresine urma merhemi

MSS s.59-4

(?)

RAKŞ

Ge li bo lu da bir ge lin 'Â şı kı na se ki ver miş
Çev rel miş o yu nu al miş De ve gi bi çö kü ver miş
Çö kü ver miş çö kü ver miş

1. Gelibolu'da bir gelin
'Âşıkına sekivermiş
Çevrelmiş oyunu almış
Deve gibi çöküvermiş
2. Tavladan atlar boşanmış
İnmiş ovada koşanmış
Uçkurun çözmek istemiş
(?)..... sokuvermiş
3. Ovalar karnışı gibi
Bağçeler yemişi gibi
Kuyumcu gümüşü gibi
Kâlibına döküvermiş
4. Kızların hakiki gibi
Tağların kekiği gibi
Çulhanın mekiği gibi
Seği seği itüvermiş
5. Bak şu 'âşığın işini
Sevdâya şalmış başını
Esirger kız kardaşım
(?) Engesini s...ivermiş

SULTÂN İBRÂHİM'İN HUZÛRUNDA OYNANILAN RAĞŞ

Saç ba ğı ta kar sa çı na gi der sa rā yñ
i çi ne gü zel se ve niñ şu çu ne
Saç ba ğı dev rān se niñ dir se niñ dir nāz lım
Se niñ dir 'ā lem de sey rān se niñ dir

Saçbağı taçar saçına
Gider sarâyın içine
Güzel seveniñ şuçu ne
Saçbağı devrān seniñdir seniñdir
Nāzlım seniñdir
'Ālemde seyrān seniñdir

Sen bağçelerde gezersin
Benden iltifāt sezersin
Başına güller dizersin
Saçbağı ...eyzān

Kaldır eteğini bakayım
A.ına çakmak çakayım
Başına sümbül şokayım
Saçbağı ...eyzān

Kuyumcu düzer getirür
Alub kadınlar götürür
Kıçın üstünde oturur
Saçbağı ...eyzān

Ay benim kargı kamaşım
Tāze turfanda yemişim
Şarı altında gümüşüm
Saçbağı ...eyzān

Saçbağı sen mey çeñşarsın
Kızlarıñ dünbeleğin oñşarsın
'Ālemi seyrān kılarısn
Saçbağı eyzān...

Yeniçerileriñ ağası
Öñünde gider yayası
Kırk biñ kullarıñ ağası
Saçbağı ...eyzān

Üsküdar'dan gelür kayık
Sultān İbrāhim'e lāyık
Kimi serhoş kimi ayık
Saçbağı ...eyzān

Sen gezersin hecin gibi
Taracığın ma'cün gibi
Bir çifte güğercin gibi
Saçbağı ...eyzān

Sen gezersin ferde ferde
Seni uğratdılar derde
Zülfün bulunduğu yerde
Saçbağı ...eyzān

Evleriñiñ öñü bakla
Güvercinler kılar taqla
Al beni koynuñda şakla
Saçbağı ...eyzān

Yorğanıñ ucunu başdım
Koynuña girmekdir kaşdım
Güğercin topuklu dostum
Saçbağı ...eyzān

VARŞAĞI
Devr-i Kebir

Ben ni yâz et dik çe nâz et diñ ba ña
Nâ ze ni nim kal bım mağ lüb dur sa ña

Ey pe ri bil mem ne âl et diñ ba ña

Şi ve kâ rım şab ra tã kat kal ma dı

Ben niyâz etdikçe nâz etdiñ baña
Nâzeninim kalbim mağlûbdur saña
Peri bilmem ne âl etdiñ baña
Şivekârım, şabre tãkat kalmadı

Hasretiñden etmezim bir dem karâr
Etdirir hicriñ beni terk-i diyâr
İderim artuk seyâhat ihtiyâr
Şivekârım ...eyzân

TÜRKİ GURBET

No la düşdüm i se gurbet il le re gurbet il le re

Yâ e cel dir yâ di zâr dir yâ na şib

1. Nola düşdüm ise gurbet illere
Yâ eceldir, yâ dizârdır, yâ naşib
Şabr eylemek gerek dürlü hallere
Yâ eceldir ...eyzan
2. Ferhad gibi tağ başından yol aşdım
Şirin'i gördüm de Leylâ'ya ulaşdım
Yedi iklim dört köşeyi tolaşdım
Yâ eceldir ... eyzan
3. Buña dünyâ dirler bu da Mısırdır
Günâhkârîñ işi gücü kuşurdur
Hiç kimseler bilmez bu gizlü sırdır
Yâ eceldir ...eyzan
4. Dâyim medhiñ eyle gazâ yolunuñ
Gülbâng'ı çek Hâcî Bekdâş Veli'niñ
Mevlâ kısmetini kesmez kulunuñ
Yâ eceldir ... eyzan
5. Muştafâ iydur ol kerimiñ 'izzeti
Cömertdir kuluna virir kısmeti
Çekdim nice zemân derd ü hasreti
Yâ eceldir ...eyzan

TÜRKİ BERĀY-I MAĞABBET

Ye Şil ton lu me lek se niñ e liñ den

Şi kĀ yet i de yim yoğ su la bĀ ya

Biz bir ke lĀm i Şi diñ ce di liñ den

Gōñ lū mūñ hū mĀ sı Ā ğar he vĀ ya dost

1. Yeşil tonlu melek seniñ eliñden
ŐikĀyet ideyim yoğsula. bĀya
Biz bir kelĀm Őidiñce diliñden
Gōñlümūñ hūmĀsı aĝar hevĀya
2. Gōĝsūñde olaydı zerrece imĀn
İltifĀt iderdiñ gördüĝūñ zemĀn
`ĀŐuk ile ma`Őuk yadiĝar hemĀn
Seniñ ile ben mi geldim dūnyĀya
3. `ĀĖıbet yoluñda ölmekdir yolum
İnŐĀf mıdır baña idersūn zulūm
Her kaćan medĖiĖe baŐlarsa dilim
Beñzedirim seni gökdeki Āya
4. Her dem Ėayaliñi Ėovarsın deyu
CemĀlin görmeye uyursun deyu
Seni sevmeye seversin deyu
Bendeñe iderler dūrlū kinĀye
5. KĀtip aydur cefĀniñ aŐlını bilürüz
Biz. ikrĀrımızdan dönmez ölürüz
Her Ėande gidersen seni buluruz
PervĀz urub ućarsan da semĀya

TÜRKİ BERĀY-I ĞAZĀ-YI BAĞRİ

Ge ze ge ze AĞ de ñi ziñ yü zün de
dost lar yü zün de

A rar Ėaş mı mı zı bu lu ruz bir gün

1. Geze geze AĖdeñiziñ yüzünde
Arar Ėaşmımızı buluruz bir gün
Yâ yâhü yevm olub şilâya gideriz
Yâ şeri meydâne viririz bir gün
2. Süzülüb geliyor balaban gemi
Silelim gönülden Ėuşsa ü Ėamı
İner bir köşeden şahinler gibi
Alur kârımız döneriz bir gün
3. Yetiş Ėalil Paşa yetiş kânımız
Emânetdir teslim olur cânımız
Yâ türâba naşib olur tenimiz
Ya murâdımıza ireriz bir gün
4. Öksüz 'Āşık aydur mübârek Ėazâ
Yâ Muhammed yâ 'Ali. yâ Murtażâ
Şehidlik mağâmın Ėüdâ vir bize
Meded Allah deyu ölüürüz bir gün

TÜRKİ BERĀY-I ĞURBET
ve
ELVEDĀ'

Mev lâ bi zi ğur bet li ğe şa lub dur
Yâr i le sūr dü ğüm dem ler el ve dâ'

1. Mevlâ bizi ğurbetliğe şalubdur
Yâr ile sürdüğüm demler elvedâ'
Çün 'aşkıñ ateşi başdan aşubdur
Geldi geçdi geçen çağlar elvedâ'
2. Yiğidiñ yüzüne gülersin kaşddan
Derviş olan cüdâ düşer mi postdan
Kavimden kardaşdan, yârândan, eţden
Şimdi bizi añar ağlar elvedâ'
3. Derdlü gönül bahr-ı 'ummâna dalıb da
'Aşkıñ gemisini engine şalub da
Münâsib yârân yanıma alub da
Tolusun içdüğüm bağlar elvedâ'
4. Mevlâm bize virmiş ise bu derdi
Göricek vār imiş merd oğlu merdi
Koyunu arayub, uluşur kurdu
Ūrküdüb geçdüğüm tağlar, elvedâ'
5. Yavru cellâd olmuş, kandedir deyu
Sevgi mâhâbbetim handedir deyu
Gedâ Demuroğlu Van'dadır deyu
Şimdi bizi añar şilâm elvedâ'

TÜRKİ BERĀY-I ĞAZĀ

Ğā zi ler her ki ŧi niñ zā hi ri ne ħūkm it meñ

Bel lü dür de me ye siz zi rā kim ğū mān vi rir

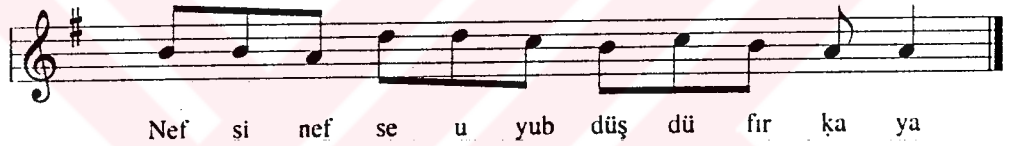
Çok kim se me yi dān da kes kin lik ğös te rir

Baş nı na na zar it señ ħar fın dan cā nı vi rir

1. Ğāziler her kiŧiniñ zahirine ħūkm etmeñ
Bellüdüdür demeyesiz zirā kim ğūmān virir
Çok kimse meydānda keskinlik ğösterir
Başına nazar etseñ ħavfından cān virir
2. Eŧ eŧe yoldaŧlar dem uruben gerilür
Nesne yok bu 'adūnuñ baş alub, baş virilür
Ğālibiz inşaallah hem söyler, hem tarilür
Mert olan dīn yoluna kān alub, kān virir
3. Amma top tüfeñkler boşanub aŧılmadan
Çok yiğit ħāsmına yürüyüb ħüvelmeden
ŧimŧekler çakıŧayub kol kōla tutulmadan
Atınıñ boynuna ŧarilub yan virir
4. Bir laħza içinde biraķub dil 'alāsın
Kandedir ol ŧāhbāz, kōduñsa bulasın
Girmiŧ kōz kabağuna ğayb etdi isticlāsın
Çadira yetiŧince merdliğinden niŧan virir
5. Nicelerin kılıcı hem 'Arab atı olur
Cerādet 'arız olmaz bir ğüher zātı olur
Ufki hem tevekkül, hem ħarābātı olur
Çāker ü dilāver ü cāndāra nān virir

TÜRKİ BERĀY-I ĞAZĀ

1. Beyler pāydār oluñ bin ħayr hevāha
Enhā ü 'alām idin 'ālem penāha
'Asker ħalini añladıñ pādişāha
Nefsi nefse uyub düşdü firķaya

2. Ağniyā küberā işfend-i tāma
Nefsine cehd idüb nef' yok 'āma
Ğayretkeş qalmadı din-i İslāma
Hebisi öğrenmiş ħarām serķaya

3. Şeci' ü nāmdārlar bahren ve berren
İftirā'dan katl oluyor ümerā
Şadrını kıskanub zālīm vüzerā
Müslümi 'add iderler māreķe

4. Kanı, Fazıl Paşa Bosna serdārı
Seyyid Aĥmed serhadıñ ciĝerdārı
Deli Hüseyn Girid'iñ cenk güzārı
Ğarzāen maķtuller düşdü burķaya

5. Hünermendler maĥrüm oldu 'atādan
Gıtā ziyāde oldu difķ viţāddan
Ufki (Ufeki) gördüĝü böyle ħatādan
Her dilir başını çekmiş ħırķaya

TÜRKİ BERĀY-I ĞAZĀ

Ğā zi pā di şā ha ey le di na zār ey le di na zār
Yer le ri gök le ri ya ra dan şim di ya ra dan şim di

Şāh şū fi āh i düb ağ la yub ge zer

Yü re ğin de ka lan ya ra dan şim di ya ra dan şim di

1. Ğāzi pādişāha eyledi nazar
Yerleri gökleri yaradan şimdi
Şāh şūfi ah idüb ağlayub gezer
Yüreğinde kalan yaradan şimdi
2. Bedenden şu gibi görünür çöller
Baş kesen ğāziler soğundu teller
Şakıdı bülbüller açıldı güller
Şükür yanaşırız karadan şimdi
3. Pādişāhın kılıcıdır, atıdır ('Arab atıdır)
Şāh kaçınca şimdi ruhuñ mātıdır
Bağdād'ın, Revān'ın harāretidir
Tācını başında tār iden şimdi
4. Hünkār kılıcına yazar haṭtını
Bildirmişdir 'Acem şāha haddini
Tağıdırdı İskender'in seddini
Bozuldu Bağdād'ı zor iden şimdi
5. 'Ali aydur çöllerimiz oldu kân
Hānlar esir oldu. sürh-ser müselmān
Özbek'dir bir yanıñ bir yan Hindistān
Kaldırırlar seni aradan şimdi

TÜRKİ-İ BERĀY-I MAĞABBET

Lüt fey le ey şa bâh ye li Bağ rım de ler bül bül di li
Var ھا ber vir yâ re ben den

Var ھا ber vir yâ re ben den

1. Lütfeyle ey şabâh yeli
Var ھاber vir yâre benden
Bağrım deler bül bül dili
Var ھاber vir yâre benden
2. 'Aşkîñ şarâbından ھاndım
Mest oldum demmune döndüm
Ėasret ateşiyile yandım
Var ھاber ... eyzan
3. Bilmem baña ne ھاâl oldu
Kağdim büküldü dâl oldu
Yandı yüregim'kaî oldu
Var ھاber ... eyzan
4. Kendümü bilmem divaneyim
Oda yanar pervaneyim
'Aşkî ile mestaneyim
Var ھاber vir yâre benden
5. Benim yavrum zülfün çözer
Bülbüller cihâmı bezer
'Ali bu niyâzı yazar
Var ھاber vir yâre benden

(?)

1. 'Âşık oldum bir kaşları karaya
Alamam gönlümü çāre değildir
Bağrımız hūn oldu ciğerim pūryān
Şimdi oñulacak yāre değildir

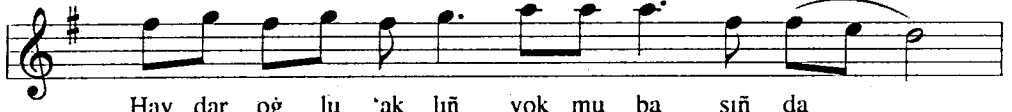
2. Ben söylesem sözüm çıkar beyāza
Yufkadır bağrımız deĝmez niyāza
'Âşık isteyince virirmiş Hūdā
Aladır gözleri, kara değildir

3. Yavru şāhin gibi boynu uzadır
Yañāĝı kırmızı gülden tāzedir
Gerçek 'āşıkının, yolu gözedir
Körpem melāyındır güre değildir

4. Çaĝır kullarını gelsün divāne
Yöĝrük atlar gerek menzil koyana
Ta'n iderler şunda güzel sevene
Şanasın ezelden tōre değildir

5. Kūl Muştafā ĝalaţ var mı sözūnde
Hayālim kalmışdur ala gözūnde
Duman duman olmuş ol māh yüzūnde
Noktadır beñleri sıra değildir

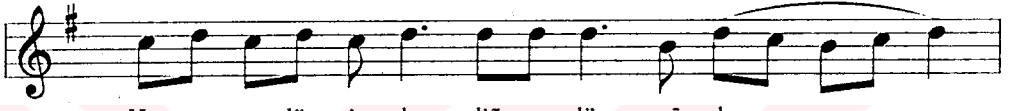
TÜRKİ DER HAĞĞ-I 'ĀSİ HAYDAR

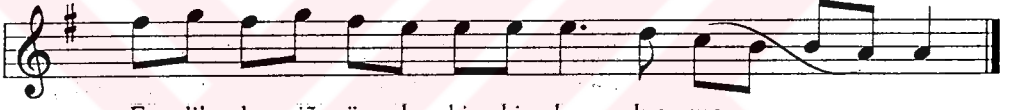
Hay dar oğ lu 'ağ lıñ yok mu ba şıñ da

Ni çin Āl Oş mā na 'ā şı o lur sun

Her ne zu lüm iş le diñ se dün yâ da

Et dik le riñ cüm le bir bir bu lur sun

1. Hıydaroğlu 'ağlın yok mu başında
Niçin Āl-Osmān'a 'āsi olursun
Her ne zulüm işlediñse dünyâda
Etdikleriñ cümle bir bir bulursun

2. Şayd iderler seni dürlü fenn ile
Kırtulamazsın nice yüzbiñ and ile
İlyas Paşa gibi kayıd bend ile
Bir gün hünkâr divânına gelürsün

3. Çok 'āsiyi çengellere dizdiler
Manođlunuñ 'askerlerini bozdular
Hem Mehdi'niñ derisini yüzdüler
Kayalıoğlu berdâr oldu bilürsün

4. Niçün oturmazsın kendü hâliñde
Şimdi sensiñ cümle halkıñ diliñde
Bilmiş ol kim Kara 'Ali'niñ eliñde
Dürlü dürlü 'azâb ile ölürsün

5. Kâtib 'Ali aydur var git işiñe
Tar iderler gök dünyâyı başına
Karga kızgun konar bir gün leşiñe
Şanma böyle dârât ile kalırsın

MSS s.64-1

PİŞREV-İ CİĞERDELEN

Đarb-ı FetĐ

Hâne-i Evveli

1. 2. Mü.

1.

2.

Hânc-i Sâni

The image displays a musical score for the piece "Hânc-i Sâni". It consists of ten staves of music, all written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The notation includes various melodic lines, some with first and second endings. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

Mü.

Mü.

TÜRKi

Ğâ dir Mev lâm ba ña bir yâr vir miş dir

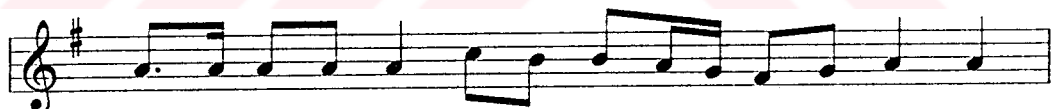
Rûz u şeb vir dim dir şü kür i de rim

1. Ķâdir Mevlâm baña bir yâr virmişdir
Rûz u şeb virdimdir şükür iderim
Böyle luşfa dağı kimler ermişdir
Divânında dâyim nazâr iderim
2. Benim sevdiceğim bir ĝonce güldür
Ĝözleri karedir ruşları aldır
Şirin-zebân hem kaşları hilâldir
Bülbülüym dâyim efgân iderim
3. Tiğini destine alub gelürse
Ķatl eyleyüb benim Ķânım alursa
Her ne deñlü baña cevir Ķılursa
Bendesiyim ben taşammül iderim
4. ĶaĶ saĶlasun ayrılıđıñ şerrinden
Nice 'aşıĶ ayrılmışdır yârinden
Cânım alsun ayırmasun yanımından
Ya ben yârsız bu cihâm neyerim
5. Gül derdinden ĝör bülbülüñ zârını
'AşıĶ olan terk ider mi yârini
Şâhinoğlu bir dem 'ömrüm varını
Ĝörmez isem hemân ölüş giderim

PIŞREV-İ CİHÂN-ÂRÂ
Uşûleş Düyek

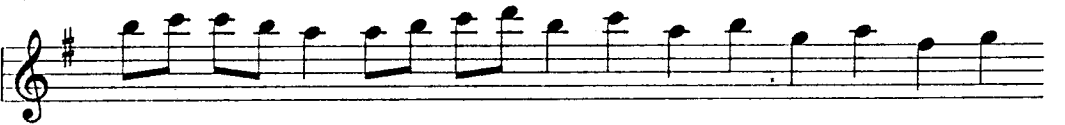
Hâne-i Evveli

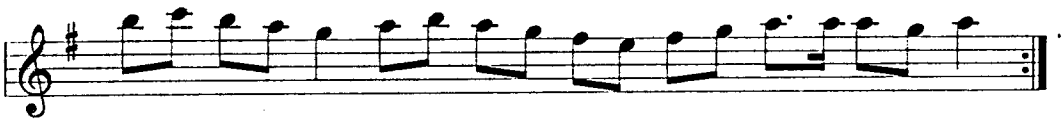
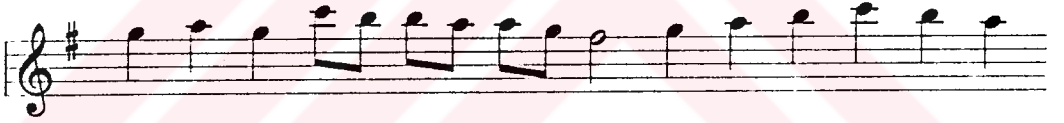
The musical score is written on six staves. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The music is a single melodic line. The sixth staff contains a first ending (1.) and a second ending (2.).

Hâne-i Şâni

TÜRKİ DU'Â

Biñ bir a duñ hür me ti i çün mu rā dım
Vir me yin ce al ma Mev lâ cā nı mı
E la göz lü sev di ği mi si ne me
Şar ma yın ca al ma Mev lâ cā nı mı

1. Biñbir aduñ hürmeti için murādım
Virmeyince alma Mevlâ cānımı
Ela gözlü sevdiğimi sineme
Şarmayınca alma Mevlâ cānımı
2. Ğurbet kahrı kemān etdi tākātım
Günden güne artmaktadır firqatım
Çurtulub da ğurbet ilden hāsetim
Görmeyince alma ... eyzān
3. Çok 'acāib vardır taht-ı serāda
Hüda bilür toprağımız nerede
Cümle dostlar ile bile murāda
İrmeyince alma ... eyzān
4. Yā ilāhi sen bilürsün rāzımı
Saña togru tutdum dāyım özümü
Kare tonlu Beytu'llāh'a yüzümü
Sürmeyince alma ...eyzān
5. Kimse rahm eylemez aķar yaşıma
Nice hāller geķmiş ğarib başıma
Kātib 'Ali aydur seksān yaşıma
Girmeyince alma ...eyzān

(?)

Şü fi meclisden kaç

Şü fi ne yer ne sı çar

(Biri dahi bunu didi)

Aceb ne zaman u çar

(Biri dahi bunu didi)

Kış ta ğı na toğ ru

Ke şiş ta ğı na toğ ru

(Biri dahi bunu didi)

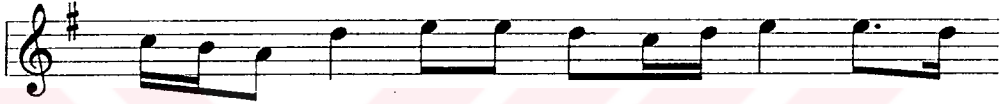
Merhûm mağfûr lehu müfti Bâli-zade Efendi yanında bir sûfi zerrâk ve hüvî beyt-i firâk oturur iken aînsızdan bir kaç sâz-ende ve hânen-deler seyirdüb gelüb uğradılar. Sûfi bunları görüb meclisden kaçdı ve Şengüli nâm sefihiñ ardınca bu beyiti okudu.

Hüvî beyt-i firâk: Bir şey sıçmaz ahmak kezâ fi kâmus

Bu ebyât dördür. Kişiniñ ağızından aînsız çıkmak ile ki şanasın üstüne te'emmul olunmuş hâzır yârân vâfir gülüşdüler.

Hüvî beyt-i firâk: Bir şey sıçmaz ahmak, kezâ fi kâmus

PİŞREV-İ GAMZE-KÂR
Düyek

VARŞAĞI

Gel yav rum terk et me be ni
Sen den ay rıl mam ay rıl mam
Çün cāndan se ve rim se ni gel me le ğim gel
Sen den ay rıl mam ay rıl mam

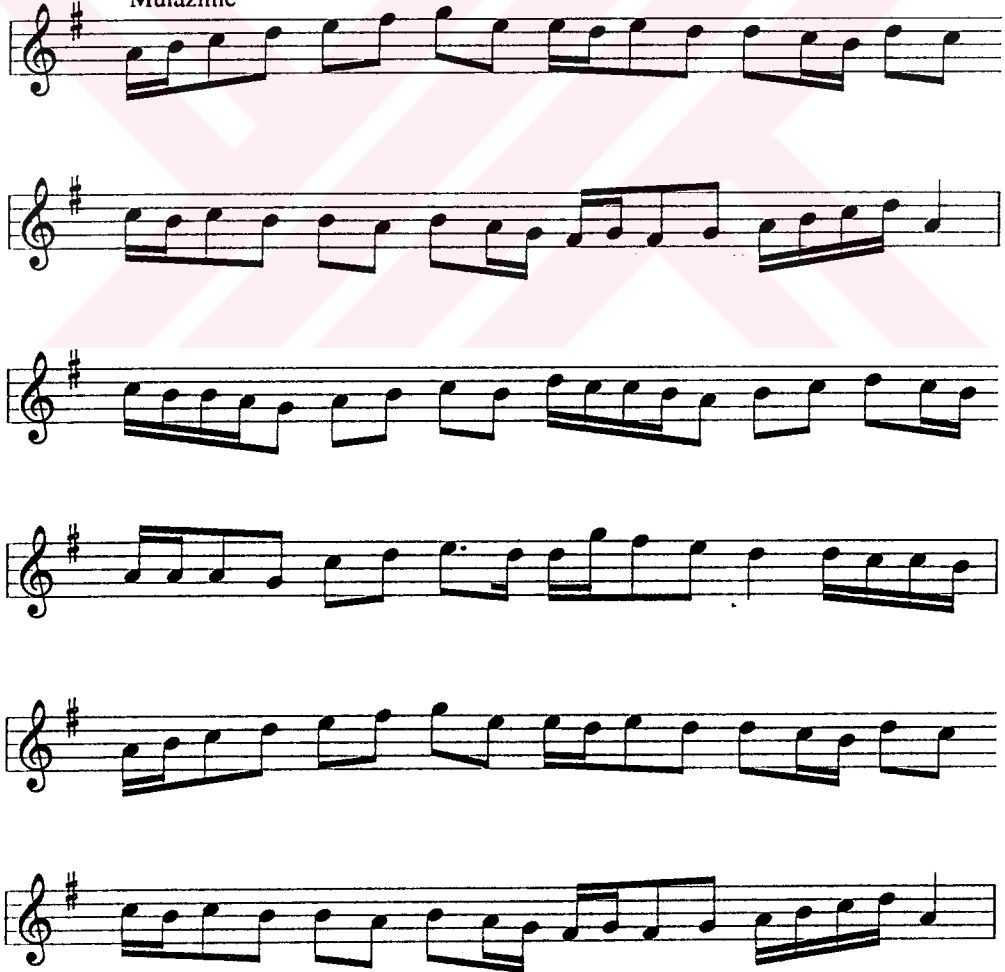
1. Gel yavrum terk etme beni
Senden ayrılmam ayrılmam
Çün cāndan severim seni,
Gel meleğim gel, senden ayrılmam ayrılmam
2. Yavru şahin yüksek uçma
Raķibiñ tolusun içme
Seni sevenlerden kaçma,
Gel ... eyzan
3. 'Aşķıñla oldum āvāre
Seni buldum derde çāre
Kılsan beni pāre pāre
Gel ... eyzan
4. Yārimiñ tolusun içdim
Mest olub kendümden geçdim
El aman taĝları aşdım
Gel ... eyzan

PİŞREV-İ MİR-İ BAĞDĀD
Uşüleş Devr-i Kebir

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Sâni

Mü.

Hâne-i Sâlis

Mü.

Perseng

TÜRKİ BERĀY-I FİRĀK

Düşübgur betlik el le re Murād al mağ ne müşkül dür

Dā si tān o lub dil ler de Hā lāş ol mağ ne müşkül dür

Ne müşkül dür ne müşkül dür hā lāş ol mağ ne müşkül dür

Perseng

1. Düşüb gurbetlik ellere
Murād almak ne müşküldür
Dāsītān olub dillerde
Hālaş olmak ne müşküldür
Ne müşküldür, ne müşküldür
Hālaş olmak ne müşküldür
2. Firkat ile yanma nāra
Derdine bir dermān ara
Bir haqıqatsız dildāra
Gōñül virmek ne müşküldür
Eyzan ...
3. Gāziler tiği belinde
Cenk ider meydān yüzünde
Varub düşmanıñ elinde
Esir almak ne müşküldür
Eyzan ...
4. Āhır-dem ecel yetince
Defn olub kabre girince
Münkir ve nekir gelince
Cevāb virmek ne müşküldür
Eyzan ...
5. Ufki āh ü zārından
Gül idin düşmüş hārından
Āşık sevgili yārından (yāhūd kendü diyārından)
Cüdā düşmek ne müşküldür
Eyzan ...

PİŞREV-İ ALĀY DÜZEN
Uşûleş Devr-i Kebir

Serhâne

Mülâzime

1. 2.

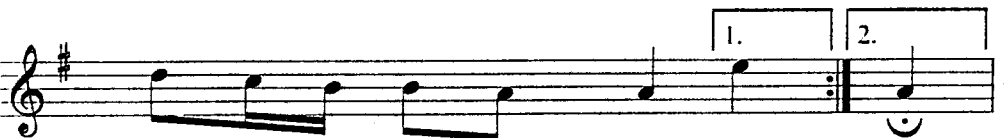
Haneşi Sani

The musical score for "Haneşi Sani" is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It consists of ten staves of music. The first staff begins with a first ending (1.) and a second ending (2.), both marked with repeat signs. The second ending leads into the second staff. The third staff continues the melodic line. The fourth and fifth staves show a series of eighth-note patterns. The sixth staff features a first ending (1.) and a second ending (2.), with the second ending leading back to the beginning of the piece. The seventh staff starts with a repeat sign followed by a melodic line. The eighth and ninth staves continue the melodic development. The tenth staff concludes the piece with a final cadence.

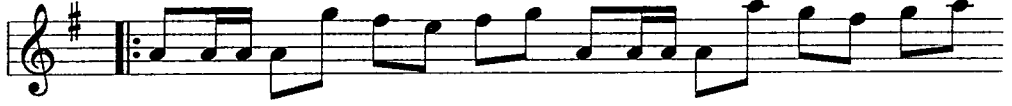

PIŞREV-İ ŞUKŪFEZĀR NAZİRESİ
Uşüleş Düyek

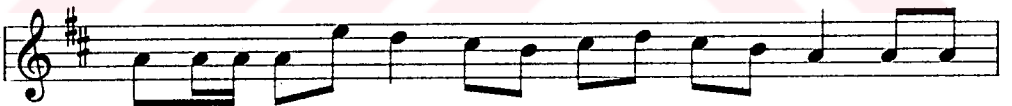

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

PIŞREV-İ BEHRÂM NEFİRİ
Uşüleş Fâhte

Serhâne Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâlis

Mü.

SEMĀ'Ī
Şolakzāde Ahmed Çelebi

Hâne-i Sâni

Hâne-i Şâliş

Mü.

TÜRKİ MAHABBET

E lim er mez se bir yâ re A ar g zm ya ı a lar

Gi ne ce in sy le e lim broy broy Gel di ge  di ge  en a lar

1. Elin ermezse bir yâre
Akar gözün yaşı aqlar
Geyinecein sy le elim (broy broy)
Geldi ge  di ge  en aqlar

2. Med ider blbller seni
Sensin 'mrmn leni
Kre-i' an ne etdi beni
Mrde anar gren aqlar

3. Gr mrgn hengmesini
Our yazar nmesini
Geydi yeil cmesini
Glistne dnd aqlar

4. 'rfnn se ildiine
Mey urub i ildiine
Gncenin a ıldıina
Blbller ah idb aqlar

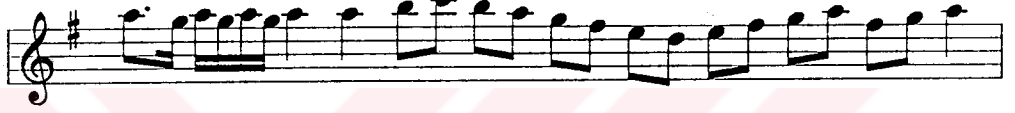
5. Gnl yre atmaq ister
aruluban yatmaq ister
Koroglu seyr etmek ister
Donandı bceler blar

FAŞL-I MUḤAYYER

PIŞREV-İ 'ALİ BEĞ

Der Maḳâm-ı Muḥayyer
Uşüleş Düyek

Serḥâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hane-i Sâlîs

MURABBA'

San ma ki ben ben de i cā nā
Kim o la ki pā di şā hım bu

Ce fā dan in ci nūr
Şa fā dan in ci nūr

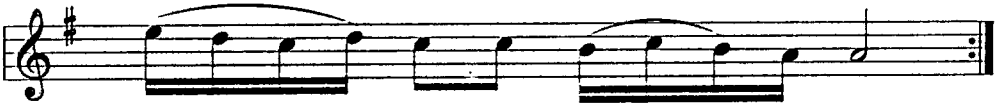
Būs i der her der de ruḥ sā

rıñ si yāh zül fūñ se niñ

Gö rüb a nı pen çe yi dil iz

di hā dan in ci nūr

Şanma ki bende-i cānā cefādan incinür
Kim ola ki pādışāhım bu şafādan incinür
Būs ider her derde ruḥsārıñ siyāh zülfüñ seniñ
Görüb anı pençe-i dil izdihādan incinür

PİŞREV-İ MIŞR
Der Maqâm-ı Mezbûr
Uşûleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

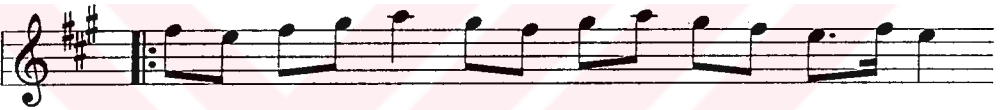
Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Sâliş

Mü.

Serbend

Temmet

PIŞREV-İ 'ACEM KÜMESİ

Der Maqâm-ı Mezbûr

Uşûleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Mü.

Hâne-i Şalıs

Serbend

TÜRKİ BERĀY-I MAĞABBET

Şun da bir kaş la rı ka re
Al dı göñ lü mü vir me di broy broy broy
Yü re ği me u ran yā re
Al dı göñ lü mü vir me di broy broy broy
Perseng
Mü.

1. Şunda bir kaşları çare
Aldı göñlümü virmedi
Yüreğime uran yāre
Aldı göñlümü virmedi

2. Cümleñiñ Ėakdır penāhı
'Aşık çeker dāyım āhı
Hālā güzelleriñ şāhı
Aldı ...

3. Korkmaz mısın sen ölümdeñ?
Deryālar oldu selimden
Nāz eyle benim elimden
Aldı ...

4. 'Abdāl gibi gitsem yola
Mecnūn gibi düşsem dile
Nazlı dilber güle güle
Aldı ...

5. Güzel bize etmez vefā
Yādlar ile sürer şafā
Ufki'ye idub cefā
Aldı göñlümü virmedi

DİĞER TÜRKİ Karşudaki Makâmda

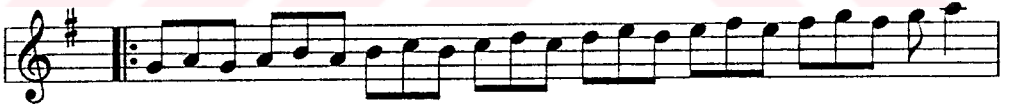
1. Dilber baña çok cevr etme
Gâyet za'if kulum şimdi
Yâd illere çatub gitme
Kâtı, şarbdır yolum şimdi
2. Kayaları deldi Ferhâd
Garib bülbül ider feryâd
Kâyil misin boyu şimşâd?
Mecnûnuyum seniñ şimdi
3. Bülbül inler dâyim zârdan
'Aşık olan geçer serden
Ben görürüm uzak yerden
Yâdlar derer gülün şimdi
4. Öñümdedir şâlim, postum
Gâyet cândan saña küstüm
Lâyık mıdır benim dostum?
Engel kıcar beliñ şimdi
5. Bu gün seni gâmda gördüm
Hâk-i pâye yüzün sürdüm
Birkaç kere haber şordum
'Aceb nice hâliñ şimdi?
6. Güzelsin hüblar içinde
'Aşkıñ vardır bir kaleminde
Cümle 'aşıklar içinde
Kâtibdir kulun şimdi

SEMĀ'Ī
Der Makām-ı Mezbūr

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Mü.

SEMĀ'Ī
Der Maḳām-ı Mezbūr

Serḩāne

Mülāzime

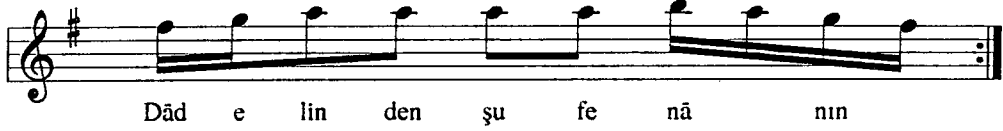
Hāne-i Şāni

Hāne-i Şāliş

TÜRKI BERĀY-I FENĀ-İ CİHĀN

1. Dād elinden şu fenânın
Be hey nazar-gâhım tağlar
Sürerler demi ğınânın
Ğarib için kimler ağlar

2. Aldanub da sen ğınāya
Bel bağlama gel fenāya
Geldi gitti bu bināya
Pâdişâhlar beçe bāylar

3. Diller ile vaşfa gelmez
Câhil olan anı bilmez
Bunda kimse karar etmez
Ğarib rızkı mâli neyler

4. Bir gün meydāna gelürüz
Etdüğümüzü buluruz
Önde, soñda biz de ölürüz
Unutmasun bizi sağlar

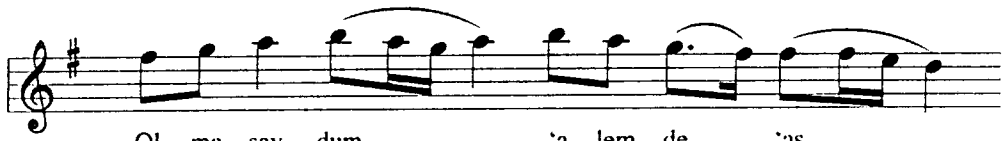
5. Ufki aydur yürek nârdan
Yanâr, âvâre oldu kârdan
Ayrı düşse âşık yârdan
Rüz ü şeb âh idüb inler

(?)

MURABBA´
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Düyek

Ol ma say dum 'a lem de 'aş
Gül me sey di hâ li me hic

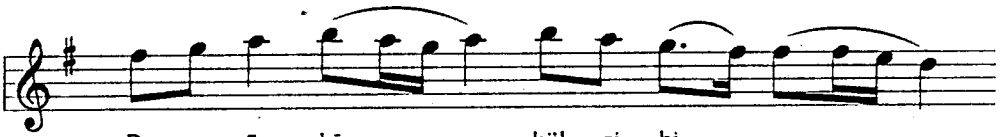
kuñ la rüs vây kâş ki ey
rûn le a' dây kaş ki

Ben de zül fîñ de ne miğ net

çek tü cü güm bil mi ye yi dũñ dũñ

Ba şı ña kâ kül gi bi

düş se bu sev dâ kâş ki

MURABBA'
Der Maqâm-ı Muhayyer Sünbüle

İy mā yil ol maz gön lü müz
İy ol da ħi cev rey le mez

ol bi ve fā dan ğay rı ya
biz müb te lā dan ğay rı ya

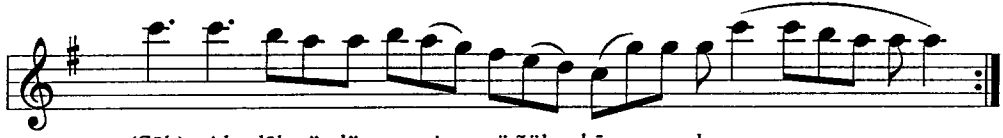
İy bir ke rem kâ ni gü zel

dür kim ne der se қо di sün

İy di li miz var maz bi züm

bir mer ħa bā dan ğay rı ya

SEMĀ'Ī HARBĪ

(Şāh) Al lāh gördümse ni göñül kân o la sîn

Yık duñ be ni ki sen de vi rân o la sîn

Yentir li yen tir li yen tir li yâ lâ ye le li yâ lâ lâ dir ney

Yık duñ be ni ki sen de vi rân o la sîn

Oİ zü lü fe he ves et me de dim diñ le me dūñ

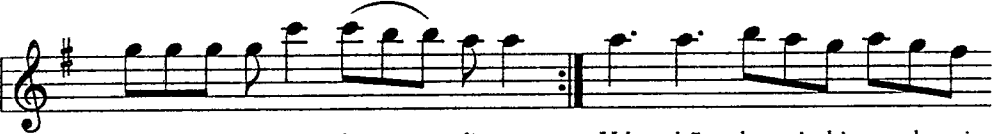

Şim di ye ri dir ki pe ri

şān o la sîn

Yentir li yen tir li yen tir li yâ lâ

ye le li yâ lâ lâ dir ney Yık diñ be ni ki sen de vi

rân o la sîn

VARŞAĞI
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Devr-i Revân

Si ni göz le ri dü çeş mi hûn fe şâ nım
Ge nu rı ba şar mer düm lik it

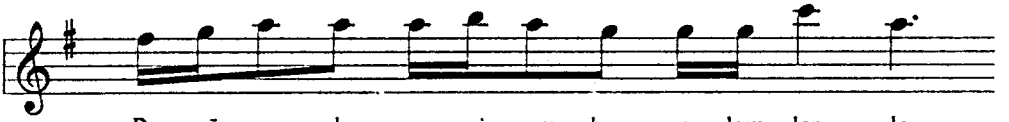
ni çe dem ler le ni çe dem ler le le
ka de m ler le ka de m ler le le

Le bü has te le re dâr ı şî fâ sıy ken be nim rû hum

şî fâ sıy ken be nim rû hum

Re vâ mı dır ge çi nem ben e lem ler le

e lem ler le e lem ler le

MAHABBET TÜRKİ
Devr-i Kebir

Be hey e la göz lü dil ber

Be nim ak lım ye rin de dir broy broy broy

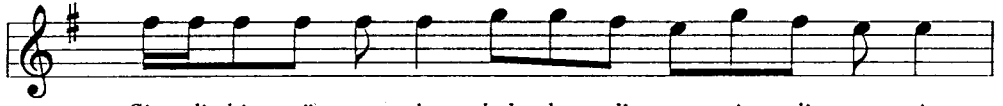
Ben se ve rim sen kaç ar sın Seniñ i măn ter kin de dir broy broy broy

1. Be hey ela gözlü dilber
Benim 'aqlım yerindedir
Ben severim, sen kaçarsın
Seniñ imân terkindedir
2. Karşımızda karlı tağlar
Bâğbân sözü olur bâğlar
Benim gönlüm şimdi bekler
Toğru menzil sorandadır
3. Kaşlarıñ kuru yaydır
Cemâliñ bedr olmuş aydır
Bâğçeye girmek kolaydır
Hesâb gülü derendedir
4. Derviş bellüdür tâcından
Yürek incinmez bâcından
Gidi rakibiñ öcünden
Çarib baykuş virândadır
5. Koroğlu aydur öğdüğüm
Yavruñ hayâlin kurduğum
Şuç sende değil sevdiğim
Saña gönül virendedir

TÜRKİ BERĀY-I TURNA
ve ĞURBET ve MAĞABBET

Tur na bi zim yer de bi zi Şo ra na

Şim di bir ğu ze le ĩul dur di ye sin di ye sin

'AŞ ĩın zen ci ri ni taĥ mış boy nu na

'AŞ ev cin den Mec nũn ol muş di ye sin di ye sin)

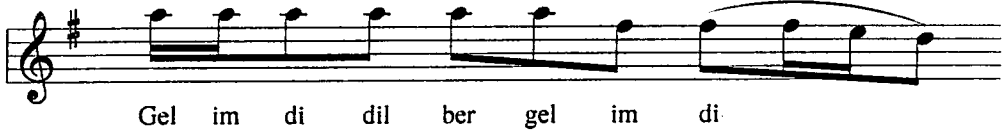
1. Turna bizim yerde bizi sorana
Şimdi bir ğüzele ĩuldur diyessin
'AŐĩın zincirini taĥmıŐ boynuna
'AŞ evcinden Mecnũn olmuş diyessin

2. Terk eylemiş bilmez eşi, dostunu
Abdāl olub õnine almış postunu
Şimdi ğelũb geĥen ĥeyner ũstũnũ
Ayaklar altında ĥalmıŐ diyessin

3. Artuĥ Şimden geru zahmāne varmaz
UnutmuŐ eŐini dostunu bilmez
SevmiŐ bir ğüzeli artuĥ vazgelmez
'AŞ belāŐi mũŐkũl ĥāldir diyessin

4. Ēelũr imiş başa olan yazılar
Ēurbān iĥũn koyun erkek kuzular
Ufki'yyi Őoran dostlar, ğāziler
Cũmlesine selām etmiş diyessin

TÜRKİ BERĀY-I MAḤABBET

1. Meded Allāh'ı seversen
Gel imdi dilber, gel imdi
Ḥasretiñden ciğerciğim (broy broy)
Delindi dilber, delindi

2. Cān seni görmeşe āver
Ne raḥmin, ne teselliñ var
Bencileyin seni sever (broy broy)
Bul imdi dilber, bul imdi

3. Cevābın aldım diliñden
Öldüm sevdaññ derdinden
Elvedā' cāmın elimden
Al imdi dilber, al imdi

4. Uğrayub ulu yerlere
Gidem gerçi erenlere
Ben gidince engellere
Kal imdi dilber, kal imdi

5. Coşdu Karac'oğlan coşdu
'Aşğ deryāsı boydan aşdı
Bir gül idiñ, çağın geçdi
Şol imdi dilber, şol imdi

TÜRKİ MEDH-İ ŞEHİNŞAH
ÂL-İ 'OŞMÂN SULTÂN MEHEMMED HAN
Sene 1075

Pa di şâ hım kul la rı nâ ey le dâ yim him me tiñ

'Â lem iç re ol i lâh dan gay ri ye yoğ min ne tüñ

Dâ yim ol sun dün yâ lar dur duğ ça 'öm ri dev le tüñ

Sen ci hân da zıl lul lâh sın mü mi ne hem kâ fi re

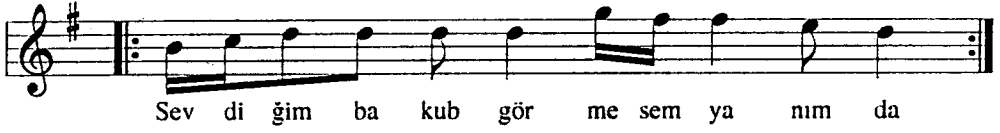
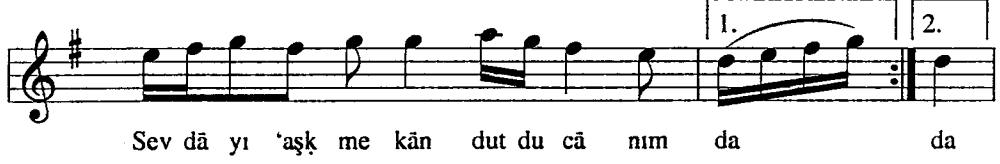
1. Padişâhım kullarına eyle dâyim himmetüñ
'Âlem içre ol ilâhdan gayriye yoğ minnetüñ
Dâyim olsun dünyâlar durduğça ömr-i devletüñ
Sen cihânda zillullâhsın mümine hem kâfire
2. Dehr içinde gelmemişdir böyle cazim pâdişâh
Kudretinden saña ihsân eylemişdir 'ali-gâh
Bil ki cümle şâhlarıñ şâhı kıldı seni ilâh
Sen cihânda... eyzan
3. Her millet mağarrdır ki Hakk saña ihsân eyledi
Kudretle düşmanıñı hâk ile yeksân eyledi
Nice mağrûr krallarıñ kahruñı âsân eyledi
Sen cihânda... eyzan
4. Her hatâdan sakla yâ Rab dâyimâ bu serveri
Ruşen olsun gök yüzüne dâyim anuñ ahteri
Çün seni kıldı 'âleme cem'i şâhlar ekberi
Sen cihânda... eyzan
5. Yâ ilâhi sen müyesser kıt murâda irmeğ
Ol mubârek hâk-i pâyine yüzümü sürmeğ
Ufki pek muntazırdır 'arz-ı hâlin virmeğ
Sen cihânda... eyzan

TÜRKİ BERĀY-I MAĞABBET Ü ĖURBET

Ki me dād i de yim çar hı fe lek den
Ėur bet li Ėe be ni Şal dı, çā re ne
ÇoĖ aĖ lat dı, Ėül dūr me di bir ze mān
Cā nı ma ce fā lar kı l dı, çā re ne?
Çā re ne çā re ne ni dem çā re ne?

1. Ėime dād ideyim çarĖ-ı felekden
ĖurbetliĖe beni Şaldı, çāre ne?
Çoğ ağlatdı, Ėüldürmedi bir zemān
Cānıma cefālar kıldı, çāre ne?
Çāre ne, çāre ne, nidem çāre ne
2. Benden Ėarib 'aceb var mı Ėullarda
Ėaşretim, Ėözlerim Ėaldı yollarda
AĞlayu, ağlayu Ėurbet illerde
Ėözlerim Ėan ile Şoldu, çāre ne
Çāre ne... eyzān
3. Çoğ yalvardım ĖaĖĖa, Ėeçmedi dilek
Acıdım Ėālime ins ile melek
Tiğ-i Ėaşret ile sinemi felek
Delik delik etdi. deldi, çāre ne
Çāre ne... eyzān
4. ĖaĖ bağna Ėismet eylemiş zilleti
Hiç baŐımdan eksik etmez miğneti
Ėurbetlikde çeke çeke Ėaşreti
Beñimiz Şarardı, Şoldu, çāre ne
Çāre ne... eyzān
5. Der-i feterā-yı felek, bizi āl etdi
Yüreciğim eridüben Ėāl etdi
Añsızın yürür iken bağna al etdi
Dostumu elimden aldı, çāre ne
Çāre ne... eyzān

TÜRKİ BERĀY-I AŞK

1. Sevdā-yı 'aşk mekân dutdu cānımda
Göñül 'aşka gelür taşar dökülür
Sevdiğim bakub görmesem yanımda
Kāmetim dāl olur, kaçdım bükülür

2. Kurtulmuş yok, 'aşkıñ elinden yandım
Müşkül belâ imiş, ben âsân şandım
Çekmeden dilberinî kañrın, uşandım
Âh etdikçe a'zâlarım sökülür

3. Ben de bir ednâyım kullar içinde
Yüzüm türâb olsun yollar içinde
'Aşk 'aşkıñ belâsından iller içinde
Civân sever deyu adım çekilür

4. Mecnun, Leylâ için 'âkıñ şaşırmış
Mañabbet deryâsın başdan aşırmış
Bülbülü gör, güle göñül düşürmüş
Ol da bencileyin yanar, yakılır.

5. Kâtib gel 'arz eyle cānını, dosta
Derdinîñ dermânın Ĥudâ'dan iste
Servi boylum şād olmasa meclisde
Göñül tañtı virân olur, yıkılır

TÜRKİ BERĀY-I 'AŞK

Devr-i Kebir

Çün ki ma ħab be tiñ yoğ ıdı ba ña

Ya nı ma gel me sen ney di e zel den

Hâ li mi 'arz et dü ğüm ze mân sa ña

Yü zü me gül me sen ney di e zel den

Gö zü müñ nü ru âh 'Öm rü müñ va rı âh

Perseng

Gel öl dür bâ ri

1. Çünkü maĥabbetiñ yoğ ıdı baña
Yanıma gelmesen ne idi ezelden
Hâlimi 'arz etdüğüm zeman saña
Yüzüme gülmesen ne idi ezelden
Gözümüñ nûru âh, ömrümün varı âh, gel öldür bâri.

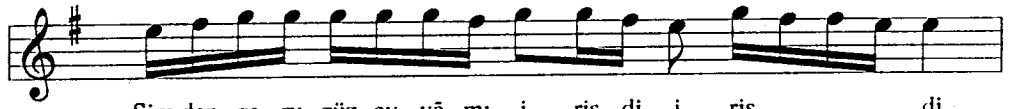
2. Kanı seniñ ile yiyüb, içdüğüm
Öpüb, çoçup aq göğsüñi açduğüm
Âh meleğim nedir benden kaçduğün
'Aklımı almasan ne idi ezelden
Gözümüñ...

3. Kani senin ile ahd ile aman
Bilmedim, yoğ ıdı göğsüñde imân
Ağlayub kapuna geldüğüm zemân
Yaşımı silmesen neydi ezelden
Gözümüñ...

4. Kendü elin ile âteşe yakub
Bağrım hün eyleyüb, qaddimi büküb
Ġamzeler ħaçerinin üstüme çeküb
Sinemi delmesen neydi ezelden
Gözümüñ...

5. Kâtib aydur göñlüm aldıñ ezeli
Göñlüm alub söyledirdiñ gazeli
Ġarib başımı be hey âdem güzeli
Ġurbete şalmasan ne idi ezelden
Gözümüñ...

TÜRKİ BERĀY-I ĦAZĀN

Şim den ge ru güz ey yâ mı i riş di i riş di

Bo zul du ye şi li â lı tağ la rıñ tağ la rıñ

Gö zü ya şı 'um mân la ra ka rış dı ka rış dı

Kı rıl dı ka na dı ko lu tağ la rıñ tağ la rıñ

1. Şimden geru güz eyyâmı irişdi
Bozuldu yeşili. âli tağlarıñ
Gözü yaşı 'ummânlarâ karışdı
Kırıldı kanadı, kolu tağlarıñ
2. Görünmez oldu dumândan bir şeri
Âh-u feryâd ile doldu her yeri
Yürüdi üstüne ĥazân 'askeri 'askeri
Tağıldı şenliğı, alı tağlarıñ
3. Dâyim boran gitmedikçe başından başından
Mihnet ü gam eksik olmaz peşinden peşinden
Gözlerinden akan kanlu yaşından yaşından
Duruldu bulanık seli tağlarıñ tağlarıñ
4. Felek tebdil etdi giceye günü yâ günü
Değişdi 'abâya ol yeşil tonu yâ tonu
Kar yağub, buz doñub aldı dört yanı dört yanı
Kâr bana yol virmez belî tağlarıñ tağlarıñ
'Askere
5. taşğın akmışdır akmışdır
Çarĥ-ı felek ĥâtırcığın yıkmışdır yıkmışdır
Rüzigâr elinden neler çekmişdir çekmişdir
Eğer söyleyeydi dili tağlarıñ tağlarıñ

PİŞREV-İ EMİR HAC

Der Maḳām-ı Mezbūr

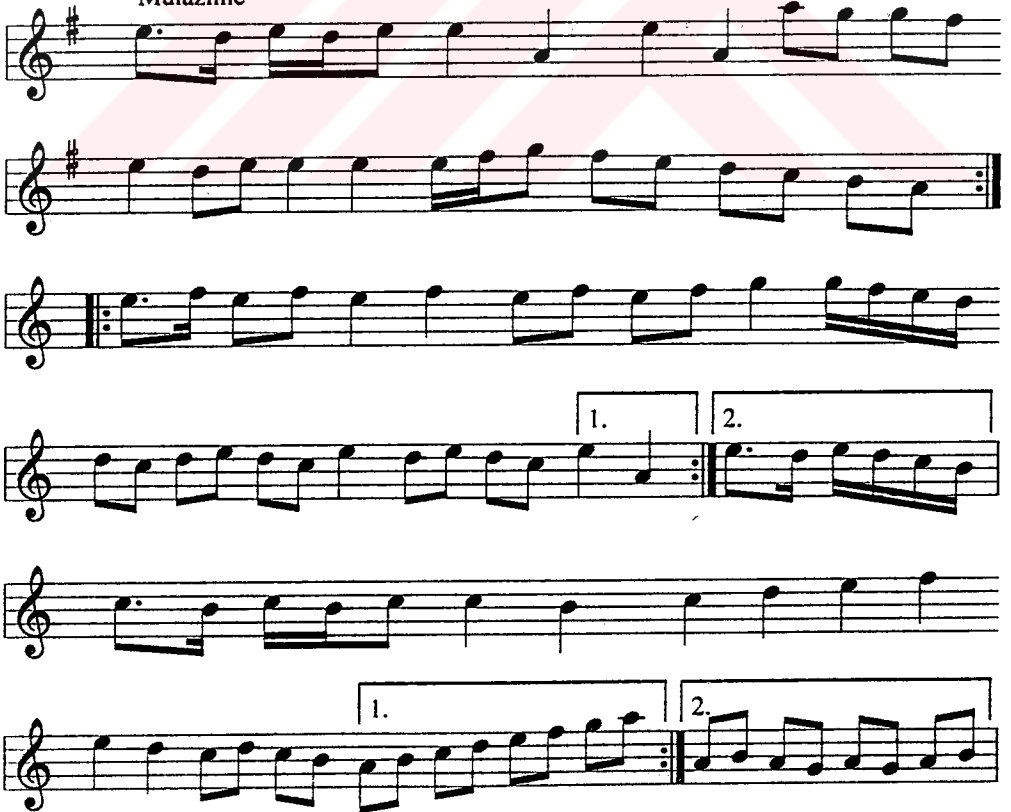
Uşûleş Düyek

Serhâne

Musical notation for the Serhâne section, consisting of four staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values and accidentals. The second staff contains two first endings, marked '1.' and '2.'. The third and fourth staves continue the melodic line with repeat signs at the end.

Mülâzime

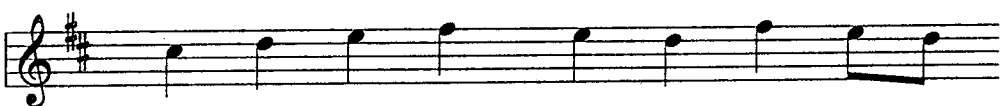

Musical notation for the Mülâzime section, consisting of seven staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values and accidentals. The second and third staves continue the melodic line with repeat signs at the end. The fourth staff contains two first endings, marked '1.' and '2.'. The fifth and sixth staves continue the melodic line. The seventh staff contains two first endings, marked '1.' and '2.'.

The image displays a musical score for the piece "Hâne-i Sâni". It consists of ten staves of music, all written in treble clef. The first nine staves are in a key signature of one flat (B-flat major or D minor). The tenth staff, which begins with the title "Hâne-i Sâni", is in a key signature of one sharp (F# major or C# minor). The notation includes various rhythmic values such as quarter, eighth, and sixteenth notes, as well as rests and a fermata. A large, semi-transparent watermark is visible across the middle of the page.

Hâne-i Şâliş

TÜRKİ BERĀY-I GÖÑÜL

Uğ rat dîñ be ni be lâ ya
Gö ñül ne be lâ i miş sin
Kul et dîñ göz ler e la ya
Gö ñül ne be lâ i miş sin

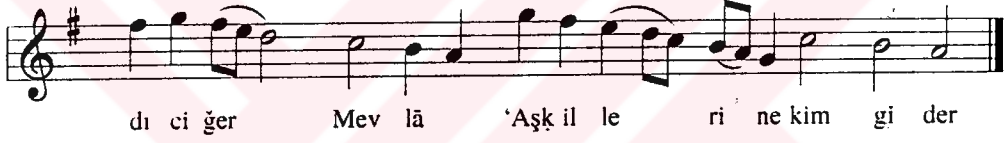
1. Uğratdîñ beni belâya
Göñül ne belâ imişsin
Kul etdîñ gözler elaya
Göñül ...

2. Dilber ise zulme mâyil
Cümle 'aqlım oldu zâyil
'Aşka olmaz gün hâyil
Göñül ...

3. Gâh kan mest olub çoşarsın
Gâh 'aqlıñ gider şaşarsın
Her cânibe baş çoşarsın
Göñül ...

4. Ufûki aydur gülmezsın
Cefâsın çeker ölmezsın
Gel vâzgel dirin gelmezsın
Göñül...

İLĀHİ
Hüseyini

1. Ey dil bize vir bir haber
‘Aşk illerine kim gider
Hasretle yandı ciğer Mevlâ
‘Aşk illerine kim gider

2. İster gönül ol illeri
Müşkin kıpır sümbülleri
Solmaz o bağın gülleri
‘Aşk illerine kim gider

3. ‘Āşıklara vakt-ı seher
Andan Nesim-i ‘aşk eser
Ol bağçeden alub haber
‘Aşk illerine kim gider

4. Ey hâb-ı gaflette kalan
Fırsat geçer bir gün uyân
Bâki değil bize cihân
‘Aşk illerine kim gider

5. Billah ol ilîñ yolu
Nüriye cāndan sevgüli
Bağlandı ‘aşkıñ mahmeli
‘Aşk illerine kim gider

PİŞREV-İ ÇENGİ CA'FER

Der Mağâm-ı Mezbûr

Uşüleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

TÜRKİ BERĀY-I SEFER BAĞRİ

Beğ ler su nul sun pi yâ le beğ ler

Tağ lar do nan dı do nan dı

A çıl mış kı r mı zı gül ler

Bağ lar to nan dı to nân dı

1. Beğler sunulsun piyâle beğler
Tağlar donandı, donandı
Açılmış kırmızı güller
Bağlar tonandı, tonandı

2. Geliñ isteyelim Hâk'dan
Murâdımız vire yokdan
Fermân geldi 'Ali tâkdan
Sofun tonandı, tonandı

3. Nesne yok âdem hâlinde
Kerâmet vârdır dilinde
Hâsta kaldı hâlinde
Şağlar tonandı, tonandı

4. Bindiler ve atlandılar
Koç yiğide katlandılar
Gazâya niyetlendiler
Hâymat tonandı, tonandı

5. Koroğlı yazısın yazar
'Aşkıñ kitâbını çizer
Nice bir gurbette gezer
Göñül zañmâne uzandı

TÜRKİ BERĀY-I MEYVEHĀYI

Ba hâ ris tân ba hâ ris tân

A çıl mış bağ i le būs tân

A ğaç lar dür lü ÷on gey miş

Gül ler le ÷ol dı gü lis tân yâr

1. Bahâristân, bahâristân
Açılmış bağ ile bostân
Ağaçlar dür lü ÷on geymiş
Güllerle ÷oldu gülistân

2. Ağacdān çağırır alma
Bâğbân sen yanıma gelme
Beni nâdânlara şunma
Beni ister civânistân

3. Ağacdān çağırır kiraz
Bize mühlet viriñ biraz
Gideriz kış, geliriz yaz
Sever bizi ehl-i âstân

4. Çıbıkdān çağırır üzüm
Kayısıdur şaru beñzüm
Şarılalım hazin hazin
Esüb söylerdir hatistân

5. Der fındık, bâdem, kestâne
Bizi sever her mestâne
Şaklarlar pek zemistâne
Dolar her küy u şehristân

VARŞAĞI

Ki mi gü ler ki mi ka kır
Ki mi bāy dır ki mi fa kır
Ki mi ha tır ki mi ha kır
Ben mes tân ol dum der dim den

1. Kimi güler, kimi kaçır
Kimi baydır, kimi fakir
Kimi hatir, kimi hakir
Ben mestân oldum derdimden

2. Kimi yazar, kimi okur
Kimi diker, kimi tokur
Kimi aşarı, kimi vaķūr
Ben mestân oldum derdimden

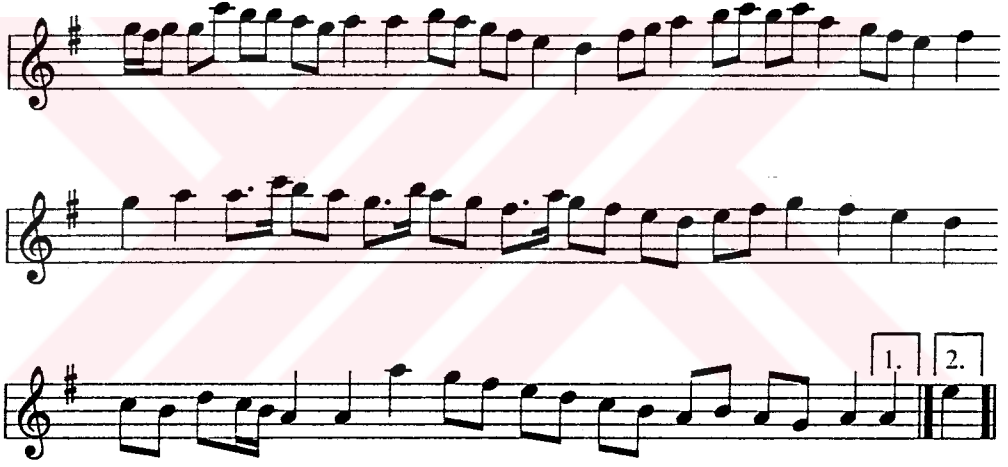
3. Kimi gerçek kılar namâz
Kimi riyâ ider uymâz
Kimi 'ayyâb, kimi ğammâz
Ben mestân oldum derdimden

PİŞREV-İ ŞOLAKZÂDE

Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Darb-ı Feth

Serhâne

Musical notation for the Serhâne section, consisting of three staves. The first two staves show a continuous melodic line with eighth and sixteenth notes. The third staff concludes with a double bar line and two endings, labeled '1.' and '2.', indicating a repeat or variation.

Mülâzime

Musical notation for the Mülâzime section, consisting of three staves. The first staff begins with a repeat sign and shows a melodic line. The second and third staves continue the melodic development. The section concludes with a double bar line and the word 'Temmet' (End) written below the staff.

Hâne-i Şâni

Zeyl

Mü.

Hâne-i Şâlis

Zeyl ve sonra Mülâzime

MSS s.84-2

DEVİRÂN-I DERVİŞÂN ZEVİYYÜ'ŞŞÂN

Ey her ki he zâr â fe rin Bu ni ce şul tân o lur
Kı lu o lan ki şî ler Hüs re vi Ha kân o lur Hüs re vi Ha kân o lur

Ey her ki hezâr âferin bu nice şul tân olur
Kulu olan kişiler Hüsrev-ü Ha kân olur

Sen malîna tapma gel köşk sarây yapma gel
Şol dürüşüb yapduğun şoñica virân olur

Ayağınıñ tozuna sürme çekmiş gözüne
Nesne görmez gözü kim valih-i hayrân olur

Şerbetünüñ kaşresi her kim içer cur'asın
Göñlü cevher tolu olur sinesi 'ummân olur

Sañâ derim ey dede salma div-i dünyâda
Nefsi divi zabt iden dinde Süleymân olur

Her kim Molla Hünkâra inanuban yüz süre
Yoşsul ise bay ola bay ise yoşsul olur

Halkını isteyen dil halk ile olmuş değil
Halka göñül bağlayan şoñica peşimân olur

Eğ başını dün ol günü iste bugün
Allahı bulan kişi emir-i 'aşıkân olur

Tutar isen buyruğun terk idesin ayruğun
Tâşa demür toplayan şıdk ile imân olur

MSS s.84-3

VARŞAĞI

İLĀHÎ

Yā i lâ hi sa nâ ma' lûm hay rû şerr
Yâ mu hav vil ey le taḥ vil ḥûs ni ḥâ

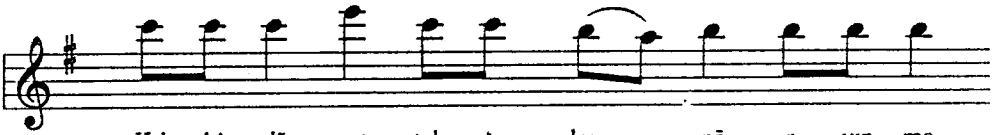
'a mā li nâ
le ḥâ li nâ

Kıl mu vâ fiḳ em rû nē ef' ā li
Rab be nâ aḥ tem 'em ri nâ bil ḥayr

nâ ek vâ li nâ
vâr te ḥâ li nâ

Kıl hi dâ yet teb 'a ley nâ a yir ma

ā cā li nâ nâ

Yâ ilâhi saña ma'lûm hayr ü şerr 'amâlinâ
Kıl muvafik emriñe ef'âlinâ ekvâlinâ
Kıl hidâyet teb'a ley nâ ayırmadan âcâlinâ

Yâ muhavvil eyle tahvil hüsn-i hâle hâlinâ
Rabbenâ aḡ tem 'emrinâ bil hayr vâr teḡalinâ

'İzzetiñ Haḡḡ için yâ Rabb raḡs elinden kıl ḡalâş
Rahmetiñ deryâsını 'âşilere kılma melâş (?)
Rûz u mahşerde 'adl idüb cemaḡir kalma kışâş

Yâ muhavvil ... eyzan

Bizde yokdur bir 'amel kim lâyıḡ ola zâtıña
Çaḡırnrlar eli boş bir gün bizi ḡazretiñe
Yâ ilâhi yüz karasıyle iletme ḡatıña
Yâ muhavvil ... eyzan

Nefs-i emmâre ḡatında kılma bizi şerm-sâr
Kaḡḡı derdim ağlayayım bed-i na'lim şad ḡezâr
Şol zemân kim emrüñle ire vaḡt-i ihtisâr
Yâ muhavvil ... eyzan

ḡayli demdir zikrini zikr eyler gerḡi zâkiri
Kılmadı ihlâsile ḡaldı eli yüzünde geri
Nice yüz biñ 'âşî ḡullarıñ vardır oda biri
Yâ muhavvil ... eyzan

SEMÂ'İ NEVÂ

Gö zü mey hâ ne yi nâz ka şı mih râ bı ni yâz
Ya ra şur ne ka dar et se ni yâz eh li ne nâz

Şab ra tâ kat mı kor âh et me mek de dil ler de

Ol gi riş me ol hı râm ol re viş ve ol gü dâz

Gözü meyhâne-i nâz kaşı mihrâb-ı niyâz
Yaraşur ne kadar etse niyâz ehline nâz
Şabra tâkat mi kor âh etmemekde dillerde
Ol girişme ol hırâm ol reviş ve ol güdâz o salınış

PİŞREV-İ VARŞAĞI

Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Devr-i Kebir

Serhâne

1. 2.

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Sâlis

Mü.

Serbend

VARŞAĞI

De de kü lā hı aq mı dır
 Kı zıñ göñ lü gü pāk mı dır
 Di di gi sö zü haqq mı dır

Ŧam dan gel çe le bim Ŧam dan gel

Ba ca da bir de lik vār

On dan gel on dan gel Ŧu ri zem

on dan gel

1. Dede külāhı aq mıdır?
 Kı zıñ göñlüğü pāk mıdır?
 Didigü sözü Haq mıdır?
 Ŧamdan gel çelebim, Ŧamdan gel
 Bacada bir delik var, ondan gel ondan
 Gel Ŧor idem, ondan gel

2. Göğsüñde imān yok mudur?
 OŦāñ sıcak mı, Ŧoğuk mudur?
 Kapuyu açsan çok mudur?
 Ŧamdan ...

3. Abamım eli hamūrda
 Anām yatıyor Ŧamurda
 Kahvecik pişir kömürde
 Ŧamdan ...

4. Kaldır eteğīñ toz olur
 Çakşırīñ rengi boz olur
 Ŧubaşı gelse söz olur
 Ŧamdan ...

TÜRKi

Ā hū ya beñ zer göz le ri

Bir yav ru gör düm ki miñ dir

Ā şı kı öl dü rür nāz la rı

Bir ce nān gör düm ki miñ dir

1. Āhūya beñzer gözleri,
Bir yavru gördüm kimiñdir?
Āşıkı öldürür nāzları,
Bir cenān gördüm kimiñdir?
2. Dede külāhı başında,
Henüz on onbir yaşında.
Kudret kalemi kaçında,
Bir civān...
3. Bendesin yanına gelse.
Ağladıkça yaşım silse,
Sevene mür(üv)vetli olsa,
Bir yavru...
4. Āli aydur Āklı şaşar,
Āşk deryāsı boydan aşar,
Anı kocan biñler yaşar,
Bir körpe gördüm kimiñdir?

MURABBA'

Ba hâr ol du yi ne lâ le i le câm al dı rin dâ ne

Me nek şe şeb kü lâ hı nı ko ru muş dur le ven dâ ne

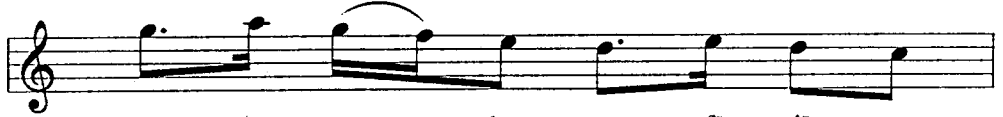
Ha bâ bı mey gi bi zâ hid şe râ ya vi rü ban tâ bı

İ çer rin di ci hân ol muş ge zer mey hâ ne mey hâ ne

VARŞAĞI BEYATI

Gel be nim nâz lı yav rum gel
Gel bir dem söy le şe lim gel
Şa ru lub ö pü şe lim gel

Me lek yüz lüm ve fâ dâ rım

Âh a mân a mân yâ ri ci ği ci ğim gel gel

Gel bir dem söy le şe lim gel

Ah ğa ri bim hâl la şa lım gel

1. Gel benim nâzlı yavrum gel
Gel bir dem söyleşelim gel
Şarulub öpüşelim gel

Melek yüzlüm, vefadırım
Âh amân amân yâriciğiciğim gel gel
Gel bir dem söyleşelim gel
Âh garibim hâllaşalım gel

2. Şurâhiler devrülübdür
Âlâ gözler şüzülübdür
Elim yârden üzülübdür
Melek ...eyzan

3. Şurâhiler ider gulğul
Feryâd ider şeydâ bülbül
Yârimiñ saçları sünbül
Melek ...eyzan

4. Varmazam yolum bağı
Hasretinden ciğer tağı
Saña derim ey Kuloğlu
Melek ...eyzan

DİĞER

Be hey ce fâ sı çok dil ber
'Â şı қа rah mı yok dil ber

Göñ lüm sen de dir sen de dir

Bağ rı ma şap lar oğ dil ber

Göñ lüm sen de dir sen de dir

1. Be hey cefası çok dilber
'Âşıkā rahmı yok dilber
Göñlüm sendedir sendedir
Bağrıma şaplar oğ dilber
2. Olmuşum 'aşkıñ ile hayrân
Bulmadım derdime dermân
Çarârım yok sensiz bir ân
Göñlüm ... eyzan
3. Yüz biñ hür melek gelse
Baña biñ iltifât kılsa
Dembedem yüzüme gülse
Göñlüm sende ... eyzan
4. Bulanık şu gibi akmam
'Aşk oduna cânımı yakmam
Ânuñ-çün gayriye bakmam
Göñlüm sendedir ... eyzan

DİĞER
Mağâm-ı Râst

Tā nic deñ 'aş kıñ la fer yād ey le rim
Bir o ñul maz dāğ ü der dim var be nim
Söy le mez dim der dim am mā ney le rim
Bir o ñul maz dāğ ü der dim var be nim

1. Tā nicedeñ 'aşkıñla feryād eylerim
Bir oñulmaz dāğ ü derdim var benim
Söylemezdım derdim ammā neyerim
Bir oñulmaz dāğ ü derdim var benim
2. Bağırımıñ hergiz oñulmaz yāresi
Bu melāmet yüregiñ mäh-pāresi
Dembedem āh eylemekdir çāresi
Bir oñulmaz ... eyzān
3. Hüsniñden eylerim eylerim feryād ü āh
Vāh bekledi her mañım 'ömrüm tebāh
Senden özge şāh bulamam āh vāh
Bir oñulmaz ... eyzān

DİĞER

'Aş kı n i le 'ağ lım düş dü cü nū ne
Ol dum ci hân da ben de nū mū ne
Aḥ vā li 'aş kı şor ma Mec nū ne
Mec nūn dan be nim ḥā lim ya mān dır
Āb dāl dan be nim ḥā lim ya mān dır

1. 'Aşkı n ile 'ağ lım düşdü cününe
Oldum cihānda bende nūmüne
Aḥvāl-i 'aşkı şorma Mecnüne
Mecnūndan benim ḥālim yamandır

2. Kime eyleyeyim senden şikāyet
Kendü ḥālimdir olan ḥikāyet
Dilber bu cevri ne yoḥ mu nihāyet
Mecnūndan ...eyzān

3. Göñlümü bend etdim zūlfüne bende
Zerrece yoḥ mudur maḥabbet sende
Netekim bulunur bu cān ü tende
Mecnūndan ...eyzān

4. Ferḥād ile Şirin gezüb, geçerdı
Ferhad'dan artuḥ Şirin severdi
Mecnūn'uñ ḥālini Leylā şorardı
Mecnūndan ...eyzān

VARŞAĞI

Nisvân

1. Çıkamadım kayaların başına
Tavşancıklar yuva yapar eşine
Benim sevdiğimiñ işi, gücü ne
Ey nâzlu yârim, yine mi cânım melûllüğüñ var

2. Evleriniñ öñü deñiz yalısı
Yel esdikçe gelür yavruñ koqusu
Böyle m(i) olur güzelleriñ hepisi
Ey nâzlu ...eyzan

3. Evleriniñ öñü tahta tarâba
Şimdi saña şöhet kaldı qarâbe
Hep esbâbım gitdüğüñ şarâba
Ey nâzlu ...eyzan

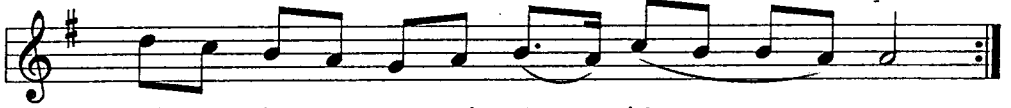
4. Evleriniñ öñü sıra söğütler
Haftada bir tıraş olan yiğitler
Hem kızlar da biri birin öğütler
Ey nâzlu ...eyzan

5. Hevâdaki kuşlar düneğın ister
Tavladaki atlar yemiğın ister
Her sevdikli 'âşık sevdiğın ister
Ey nâzlu ...

(?)

Gö rel den kaç la riñ
Hi lâl â sâ sü cüd ey

miğ rā bı nı ey mäh tã bā nım
ler sa ña 'ağ lu dil ü cã nım

Vü cū dum ā te ŝi miğ

ri ru ħuñ la yağ ma sul tã nım

Yü zü nūr i lâ ħım sen e

şi ğım sec de gã ħım sın

Ey e fen di ci ğım

şem' i mü ni rim şa ħı dev rã nım

(?)

Ha liñ bir çi ni cā mi dir
İ çin de cā be cā kan dil

sa o ña ey ser i hū ban
lub dur en cūm rağ şān

Ya ra şır sa ña bir

se min çı rāk ol sa meh tā bān

Yü zū nūr i lā hım sın

e şı ğım sec de gā hım sın

Ey e fen di ci ğım şem' i

mü ni rim şā hı dev rān Mü.

VARŞAĞI

Yi ne ay rı düş düm yâr dan
gö nûl şab rey le şab rey le
Yan dı bağ rım in ti zâr dan ağ la ma gö nûl
in le me gö nûl eğ len bir ze mân

1. Yine ayrı düşdüm yârdan gönül şabreyle şabreyle
Ayrıldım çeşm-i mekkârdan gönül eyzan
Yandı bağrım intizârdan ağlama gönlüm, inleme gönül, eğlen bir zemân
2. Bu bir derddir çeken bilür gönül ...eyzan
'Âşık olmayan ne bilür gönül ...eyzan
Ger bilürse yañış bilür ağlama... eyzan
3. Sırrımı fâş itdün de gönül ...eyzan
Çeşm-i yaşım döndü sele gönül...
'Âşkıñ ile düşdüm dile ağlama... eyzan

VARŞAĞI, ĞAZEL, MÂNİ

Kâ se kâ se ni ce zeh rin i çe lim bu ger du nuñ

Bi ze tir yâ kın şun sâ kı mey i ger dü nuñ

1. Kâse kâse nice zehrin içelim bu gerdünüñ
Bize tiryâkın şün sâki mey-i gerdünüñ
2. Leyliniñ yoluna hak olduğün 'izzet idüb
Götürür başta gubârını şabâ Mecnünüñ
3. Müdde'iler heb gözümün yaşına hâil olmaz
Hâr ü haslar yolunu bağlamaz ceyhünüñ
4. Sim-i eşkim neme yarar, nazâr itmez aña yâr
Yere geçsün, nideyin genciyimiş kârunuñ
5. İltifâtını Hayâli kulunuñ eyle ziyâde
Aña çekdirme şehâ ta'nını her bir

MURABBA'

Ben ھا rā bım bu gö nül e
lin den vāy bu gö nül e lin den
Pür be lā yım bu gö nül e
lin den vāy bu gö nül e lin den
Şim den ge n(û) kim miğ ne tiñ dā
mı na miğ ne tiñ dā mı na
Gi rif tā rım bu gö nül e
lin den vāy bu gö nül e lin den

TÜRKİ

Her gü lün ya nın da bi ter he zâr hâr
Â nuñ i çün şey dâ bü l bü l i der zâr
Ben bi lü rüm sa ña ö ğüt vi ren var
Be ni sen den a yı ran lar gül me sün
Oñ ma sun bit me sün

Her gülün yanında biter hezâr hâr
Ânuñ için şeydâ bülbül ider zâr
Ben bilürüm saña öğüt viren var
Beni senden ayıranlar gülmesün
Oñmasun bitmesün

TÜRKİ BERĀY-I FETH-İ RETME

Şü kür hey Al la hım gü ler cā nı mız gü ler cā nı mız

De mi gel di müj de i le ret me niñ i le ret me niñ

1. Şükür hey Allahım güler cânımız
Demi geldi müjde ile retmeniñ
Şen olsun Sulţān İbrāhim Hanımız
Fetiħ haberleri geldi retmeniñ
2. Deli Hüseyniñ añılır cengi
İslaħ için kırdı hayli frengi
Arşlan kaplanı bir pelengi
Bilür kolayını şikār başmanıñ
3. Kırmak gerek din düşmeniñ hâyını
Herkes bilmek gerek kendi payını
Nice yıl çekmeyen erkān yayını
Ne bilür zihini kurub yaşmanıñ
4. 'Ākil olan ma'kül söze kayile
Kişi hiç vire mi ömrün zâyile
İşte bu da cevāb oldu re'y ile
Şorusu yok mudur aşub kesmeniñ
5. Yavru şahin tüylerini düzedir
Gök turnalar uçar boyun uzadır
Şarp kayadan şikārını gözedir
Alıcı şahini Āl-i 'Oşmanıñ

TÜRKİ BERĀY-I FİRĀK

Āvāz dü Birce

Bir der de düş mü şüm çā re bu lun maz bu lun maz
yav rum bu lun maz hey
Yü re ci ğim sen yān gö züm ağ la sun
Ney le ye yim hiç şa bır da o lun maz
Yü re ci ğim sen yan gö züm ağ la sun
Bir dem dur ma sun ağ la sun ağ la sun
bir dem dur ma sun

1. Bir derde düşmüşüm çāre bulunmaz
Yüreciğim sen yan, gözüüm ağlasun
Neyleyelim hiç şabır da olunmaz
Yüreciğim sen yān, gözüüm ağlasun
Bir dem durmasun ağlasun ağlasun

2. Hercāyi yār bize vefā itmedi
Yād eyledi. hātırıçım gütmedi
Ġam kāsāvet hiç serimden gitmedi
Yüreciğim..

3. Zālīm felek `aceb baña al itdi
Dostumdan ayurub kıddim dāl etdi
Esb devrānına sinemi yol etdi
Yüreciğim...

4. Yār gözümden ben sakınurken seni
meleğim seni
Yol mudur ki, terk idersin sen beni
Tağlar, taşlar taħammül etmez bunu
Yüreciğim ...

5. Olmadı kim Şāhinoğlu gülmedi
Aradı derdine dermān bulmadı
Hiç ğayriye dahi çāre kalmadı
Yüreciğim ...

TÜRKİ BERĀY-I SEFER-İ BAĞDĀD

Aheste

İs lām `as ke ri yüz ga zā kaş dı na
Haż re tiñ san ca ğiñ çe küb gi de riz
Her bi ri miz sey fi a lub des ti ne
'A dü nuñ hâ tı rın yı küb gi de riz

1. İslām `askeriyiz ğazā kaşdına
Hażretiñ sancığıñ çeküb gideriz
Her birimiz seyfi alub destine
'Adūnuñ hâtırın yıküb gideriz
2. Atımız küheylān aşıdur şoyu
Şāt ile Murād'dan içeriz şuyu
Kimse toĝru yoldan şaşmasun deyu
'Alāmet taşını diküb gideriz
3. Ğaziler var tir ü kemān elinde
Tırkeşi şaĝında, seyfi şolunda
Seri virmek için İslām yolunda
Günāhlarımızı silküb gideriz
4. Bir ğāzi hünkārın peşine düşüb
Konub göçüb nice vādiler aşub
Taşkın şular gibi kaynayub çoşub
'Acem iklimine akub gideriz
5. Kātib de bu yoluñ geçdi üstünden
'Arifler kāmili seçer sözünden
Ma'niler söyleyüb batıl yüzünden
Sırr ile eflāke çıkub gideriz

TÜRKi BERĀY-I SEYRĀNGĀH-I HĀZRETİ EYYÜB

Dost lar be nim me kâ nı mı a rar san
De yiñ Hâz ret E bâ Ey yüb en şa ri
Ve ol 'a ziz kim dir de yu şo rar san
Hâz re tiñ aş hâ bı hem 'a lem dâ rı

1. Dostlar benim mekânımı ararsa
Deyiñ Hâzret Eba Eyyüb enşari
Ve ol 'aziz kimdir deyu sorarsa
Hâzretiñ aşhâbı hem 'alemdârı
2. Medîneden 'asker çeküb gelmişdür
Onca kâfirlere kılıç çalmışdur
Din uğruna bunda şehid olmuşdur
Yerine getürdü gayret ü 'ârı
3. Pâdişâhlar bunda kılıç kuşanur
Asitânesinde halı döşenür
Hergün ziyâretçi tolar boşanur
Tesbih ü du'âdır leyl ü nehârı

4. Şehri Eyyüb 'âdetçe bir cennetdür
Halkı hür gibi ve peyker şüretdür
Sâyesinde olana ne devletdür
Ümidir ki rahmet eyleye bâri
5. Kâtibi der düşde gördüğüm buldum
Şükür olsun Hâkka, ber-murâd oldum
Asitânesinde yüz süregeldim
Terk etdim evvelki dâr ü diyârı

TÜRKİ BERÂY-I DİLBER

Be hey ala göz lü dil ber

Râ zı ol sun Hüdâ sen den Hüdâ sen den

Ya nâ ğın kırmızı güldür

A lur bülbül ğı da sen den dost ğı da sen den

1. Be hey ala gözlü dilber
Râzı olsun Hüdâ senden
Yañağın kırmızı güldür
Alur bülbül ğıda senden

2. Hókka ağzın gonca femler
Çeker mi kaşın kalemler kıl kalemler
Ko çeksün rakib elemeler
Gelmesün bir hatâ senden hatâ senden

3. Nakşısın kızıl elmanuñ
Hüsnüñ vâ r hür ü ğılmânuñ
Cennet de eşi rıdvânıñ
Umarız merhabâ senden merhabâ senden

4. Bre hey bu cânımıñ cânı
Sensin ol Yüşuf-i şâni Yüşuf-i şâni
Alagelmişdir ihsânı
Bencileyin gedâ senden yâr senden

5. Gözüm nûru, yüzün gördüm
Günden güne artdı derdim
Hâk-i pâyeye yüzüm sürdüm
Etme nazlım cüdâ senden yâr
cüdâ senden

6. Açar bu çeşmimiñ yaşı
Âhım deler tağı taşı
Muştafa'ydur cân ü başı
Yâr yoluna fedâ senden

TÜRKİ ŞİKÂYET EZ FELEK

Müsenna'

(Musanna vezni meddeder)

Çar hı fe lek be nim hâṭ rım yık dîñ bi re yık dîñ

Se niñ da hi hâ ṭır cı ğıñ şı na hey hey hey

(Müselles muayyen vezni fevkani)

Hic rā niñ o di na bağ rı mi yak dîñ

(Müselles bizi yadet vezni)

Ben ci le yin ka ra bağ rıñ ya na hey ya na hey

Perseng

1. Çarh-ı felek benim hâṭrım yıkdıñ
Seniñ dahi hâṭırcıñ sına hey
Hicrâniñ odına bağrımı yakdıñ
Bencileyin kara bağrıñ yana hey
2. Ağladırısın beni eller gülünce gülünce
Hâṭa mı olur çeşmim yaşın silince
Hallâc-ı Mansûr üstüne gelince
Her taş ki atsun tavandan tavana hey
3. Yoktan vâ eyleyen seni götürsün götürsün
Benim dâdim alıvirüb bitürsün
Öküz balık seni nice götürsün
Biñbir adlu güzel görmüş binâ hey
4. Nice yüzyıl şöyle hâli yatasın yatasın
Eski dertleriñe dertler kıtasın
Derler idi bilmez idim ötesin
Neymişsin bire yalancı fenâ hey
5. Kâtibi der gerçi günâhım çokdur dost çokdur
Tâ bu kadar cevre tâkatim yokdur
Vir murâdım çarh-ı felek yazıkdur
Beni bir dağ doğurmaz ana hey

TÜRKİ BERĀY-I BİZĀR-I YĀR

Her şa ba hı çı kar yo lu bek le rim dost bek le rim

Şa kı bül bül var u yan dır yâ ri mi

Has re ti ni cân i çin de sak la rım sak la rım

Şa kı bül bül vār u yan dır yâ ri mi

1. Her şabağı çıkar yolu beklerim
Şakı bülbül var uyandır yârimi
Hasretini cân içinde saklarım
Şakı bülbül var uyandır yârimi
2. Çıkabilsem sarâyına köşküne
Cân boyanır 'anberîne, miskîne
Seni beni Yaradanın aşkıña
Şakı ... eyzan
3. Bir nesnem yok hâzır yâre yâdigâr
Murâdını virsün ol Perverdigâr
Bağ yorganı üstünden atmış rûzgâr
Şakı ... eyzan
4. Yâre toğru döndürmüşüm yönümü
Yâre kurban virdim kuşca cânımı
Şatın m'aldin şol edyağın kânını
Şakı ... eyzan
5. Hiç bir haber gönderemem dostuma
Gâyet mâil oldum çeşm-i mestine
Gün toğmadan sevdiğimün üstüne
Şakı ... eyzan

TÜRKİ BERĀY-I FETH-İ BAĞDĀD

'As ke riñ üs tün de bir se yir gör düm

İN ŞĀL LAH GĀ Zİ LER BAĞ DĀD A LU NUR

1. 'Askeriñ üstünde bir seyir gördüm
İnşâllâh gâziler Bağdād alınur
İmâm 'A'zam türbesiniñ üstünde
Ezânlar okunur namâz kılinur
2. Rûm gâziler cenge şarka çıkarlar
İmâm 'Azam gayretini çekerler
Rifâzlarıñ ciğerini sökerler
Mel'un şâha pek tabanca çalınur
3. Kağraman beyleri 'askerin derer
Kimi şehid olur murâda erer
'Osmanlı şâhindir üstüne konar
Şâhin pençesine giren yolunur
4. Eğer göndermezsen ipeğîñ bâcın
Kötünün söküben alurlar tâcın
Korazlar yaqarlar süfehâniñ ucun
Âl-i 'Osman'da ne fetvazlar bulunur
5. 'Alioğlu duâ' it Sultân Murâda
Bir günü biñ eylesün hem 'ömrü ziyâde
Şâhına kuvvet eyle geldik Bağdâda
Eksiklik kimdedir şimdi bilünür

TÜRKİ

1. 'İbret alıñ dostlar, inşâfa geliñ
Felek tabancası pek değıl midir?
Ölüm didikleri siz hâzır bilin
Cümleye toqunur oq değıl midir?
2. Eliñden geldikçe iylik it dosta
Kimi dünyâ için elem ve yasda
Cümle murâdıñı Hüdâ'dan iste
Keremi ihsânı çok değıl midir?
3. Sürüñ virdiñizi şöyle oturmañ
Nefsiñize huzur virüb yaturmañ
Murâdıñız olur şübhe getirmeñ
Çok şükür kalbimiz pāk değıl midir?
4. Nice yoldaşlar var kendü hâlinde
İnsanıñ iyliğı kendü elinde
Kur'an'a 'amel it sen din yolunda
Okunan dört kitāb Hāq değıl mi?
5. Kuloğlu bulmadı bir ikrār güden
Menzile irişüb toğruya giden
Cümle mahlükatı yoqdan var iden
Veziri naziri yoq değıl midir?

TEKERLEME

1. 'Aceb zamân oldu şimdi gâziler
Büyük, küçük birbirini beğenmez
Heb mü'min, münâfik cenneti özler
Hâk naşib itdüğü yerin beğenmez
2. Kediler köpeklerle talaşır
Nekbetisi ehl-i 'ırza ulaşır
Mekik deyu çarşu çarşu tolaşır
Uruslar da erlerini beğenmez
3. Anası, babası koyun götüren
Tağ başında kavalını ötdüren
Kazma ile başın tırâş etdiren
İhân ayak berberini beğenmez
4. Ot kökü balta şapınıñ eğrisi
Yine gitmez yüreginiñ agrısı
Şofu olmuş bazı eşşek uğrusu
'Âşıklar da aşk eşerin beğenmez
5. Pak olmaz gönülde tutan gümânı
İsterse tolaşa Hind ü Yemen'i
Kâtib aydur, bizi beğenmeyeni
Beğen direm, deli gönül beğenmez

TÜRKİ CÂNSİNER HÂLİFE BERÂY-I MEDH HASEN

Gü zel li ğiñ er miş ke mâ le be ğim
Hü sā niñ ser çeş me si sin me le ğim
Hüs nün gü lü hiç sol ma sun sev di ğim
Çon ca gü lüm tir sün bü lüm
Âh be nim yāv ru bül bü lüm

1. Güzelliğini ermiş kemâle beğim
Hüsaniñ ser çeşmesinin meleğim
Hüsniñ gülü hiç solmasun sevdiğim
Çonca gülüm, ter sünbülüm
Âh benim yavru bülbülüm

2. Sensin güzel hürî sıfat bi-gümân
Saña nazir gelmiş değil bir zemân
Gül yüzünü tez örtmesün ol tuman
Çonca ... eyzan

3. Sen hüsni ile bir nâm koduñ ellere
Yañaklarıñ teşbih olur güllere
Nâil ola ömrün nice yıllara
Çonca ... eyzan

4. Düşmüş siyâh beñler yüzüne seniñ
Kurbân olam ala gözüne seniñ
Hiç ermesün âfet özüne seniñ
Çonca ... eyzan

5. Meftûni der pâk zâtını bilesin
Karanfil ü 'anber bü-yi lâlesin
Günden güne dağı güzel olasın
Çonca ... eyzan

Dost dost A li dost cüm le mi ze lâ zım o lan ve li dost

TÜRKİ BERÂY-I EVVEL BAHÂR

Yü rü Mu rād ta ğı yü rü

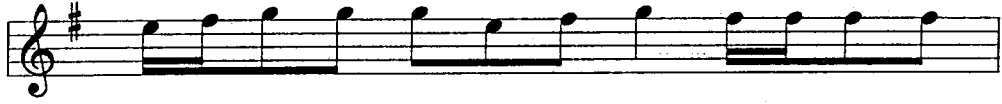
'Aş kıñ çağ lar şim den ge ru broy broy broy

Kâ dir Mev lâ mür ve tin den

Ba hâr ey ler şim den ge ru broy broy broy

1. Yürü Murād tağı yürü
'Aşkıñ çağlar şimden geru
Kâdir Mevlâ mürvetinden
Bahâr eyler şimden geru
2. Bahâr gelür ayzın ayzın (ya'ni yâb yâb)
Cennete döner yer yüzün
Renk renk gösterir ilk yazın
Çiçek bağlar şimden geru
3. Bahâr eyyâmı erişdi
Heb eller yaylaya göçdü
Yüreğime bir derd düşdü
Durmaz yanar şimden geru
4. Ağaclar geyer tonunu
Kuşlar artırır ününü
Garib yiğit zamânını
Añar, ağlar şimden geru
5. 'Ali yerin nerde olur
Tolu içlen yerde olur
Yeşil çimenlü yurd olur
Bizim tağlar şimden geru

TÜRKİ BERĀY-I MECLĪS

Ba hār ey yā mı ye ti şir En vā 'i kuş

lar ö tü şür 'Aş kıñ a te şî tu tu şur

Sā kı do la nı do , la nı do la nı

Gel be nim nāz lım sa lı nı sa lı nı

1. Bahār eyyā mı yetişir
Envā 'i kuşlar ötüşür
'Aş kıñ ateşi tutuşur
Sāki dolanı dolanı dolanı
Gel benim nāz lım salını salını
2. Bāzargānlar rızkı şatdı
Sermāyeye fayda katdı
Geldi kadeh baña çatdı
Sāki ... eyzan
3. Güzeldir yāriñ şüreti
Kalbinde yok merāreti
Gitsün bağıñ hārāreti
Sāki ... eyzan

4. Hōr görüb beyt-i virānı
Sevelim dostu yārānı
Bile sürelim devrānı
Sāki ... eyzan
5. Bize sükker yediğimiz
Maḥbūblarla içdüğümüz
Kalan kalur sevdiğimiz
Sāki ... eyzan

TÜRKİ BERĀY-I ĞAZĀ

Be ğā zi ler ve zir geç di Gi ri de

Ne ler gör dü gö rüñ ne gö rür Gi rid

Ya rar yi ğit le ri var dır ken di de

Taş tunc ol sa şu o lur e rir Gi rid

1. Be ğāziler vezir geçdi Gird'e
Neler gördü görüñ ne görür Gird
Yarar yiğitleri vardır kendi de
Taş ... olsa şu olur erir Gird
2. Hünkârımız İskender-i zemândur
Düşmene kılıcı ğāyet yamandır
Nâra düşmüş çevre yana dumandır
Şanki bir ejderdir bağırır Gird
3. Ne şarb imiş ol kâfirin binâsı
Yamân imiş koyâ o yıkılası
Āsumânda toplarının sadâsı
Uhûd gazâsından dem urur Gird
4. Muhammediñ mucizâti biledür
Evliyâlar sırrı İslâm iledir
Beylerin dahi himmeti böyledir
Alınmaz mı dahi ne durur Gird
5. 'Ali der derun-i dilden yâ Allah
Umarız fazlını senden yâ Allah
Bundan soñra görelim ki inşâllah
Amân amân deyu çağırır Gird

TÜRK OYUNU

'Â şık ol muş bi zim ba ğıñ gü lü ne
Şı la sın dan sö kün i düb ge len yâr
Mâ' il ol muş tat lı bü l bü l di li ne
Ge lüb şun da de li göñ lüm a lan yâr

1. 'Âşık olmuş bizim bağıñ gülüne
Şılasında sökün idüb gelen yâr
Mâ'il olmuş tatlı bülbül diline
Gelüb şunda deli göñlüm alan yâr
2. Vardım gördüm hüb döşemiş otaşın
Hâk saklasun şâki ile bâdesin
Doya doya yañağından kınasın
İşte geldi deli göñlüm alan yâr
3. Sığamışdır kollarını kân için
Lâyık oldu sultân için hân için
Yavrucuğum şâh-ı merdân cân için
Yıldı bir kez oşamıza dolan yâr
4. Yâriñ mecnûnuyum. gezdim tağlarda
Tabibim ne kaldı hastada şağda
Gezmediğim yer kalmamış bu tağda
Kaçan girmiş bakçamize nâlân yâr
5. Nazar eyle yakşi ile yamana
İmâna gel imâna gel imâna
Bulunmaz mı yavru; Kûl Süleymân'a
Birin daği bulur seni bulan yâr

(?)

Bir ten hā bu la mam ħi kā yet i dem

Gü zel sen den sa ña ŧi kā ye ti mi āh

Bi le mem ne yüz den ri vā yet i dem

Ser gü zeŧ tim o lan ri vā ye ti mi

1. Bir tenhā bulamam ħikāyet idem
Güzel senden saña ŧikāyetimi
Bilemem ne yüzden rivāyet idem
Sergüzeŧtim olan rivāyetimi

2. Ayrılık elemi bildüġün hāldir
Ayakda kalmıŧım elim al, ħaldır.
Bād-ı ŧabā lutf it canāne bildir
Benim ŧaġlığı selāmetimi

3. Benim derünümde derdlerim çokdur
Namerdiñ sözleri baġrıma okdur
Gülersem gönümde ŧenliġim yokdur
Ħalk bilmesey derim melāletimi

4. Felek bir gün yok ki çārġın döndürmez
Baña yüzbiñ dürlü elem göndermez
Yedi deryāyı nuŧ eylesen söndürmez
Yüreġimde olan ħarāretimi

5. ŧāhin'im özümü havaya ŧaldım
Baŧımı belālı taŧlara çaldım
Ħıyemetim bilinmez yerlerde çaldım
Kime 'arż idiyim mahāretimi

TÜRKİ BERĀY-I ĞURBET

Şu fe nâ dün yâ ya gel dim ge le li

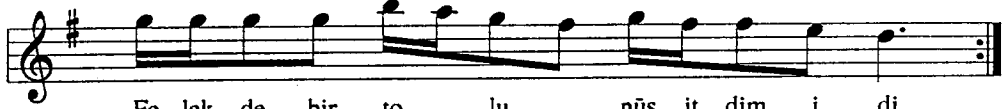
Ğur bet liğ de ƙal du ğu ma ağ la rım

Sen ğa rib sin de yu kim se be ğen mez

Düş men le riñ ğül dü ğü ne ağ la rım

1. Şu fenâ dünyâya geldim gelesi
Ğurbetlikde ƙalduğuma ağlarım
Sen ğaribsin deyu kimse beğenmez
Düşmenlerin güldüğüne ağlarım
2. İnanmañ, dünyânın şofu yalandır
Sürebilenlere demdir dermandır
Çağı geçmişlere düğün bayramdır
Genç yaşında ölenlere ağlarım
3. Ben kimseniñ sevdiceğini almadım
Engel olub arasına girmedim
Ben düşmeni dilim ile bulmadım
Sofram ile bulduğuma ağlarım
4. Bir küheylân ata binüb aşırdım
Aşırdım ƙarlı tağları aşırdım
Hercâi güzele gönül düşürdüm
Şarâruban solduğuma ağlarım
5. 'Ali, dostu çağırırım rüy virmez
Daldım 'aşkın deryâsına, boy virmez
Ya şuyumdur ya toprağım ƙoyvirmez
Ğurbetlikde ƙalduğuma ağlarım

TÜRKİ BERĀY-I

Fe lek de bir to lu nüş it dim i di
'Ā ki bet ey let di be ni mest i ken

Ben böy le ā vā zı i ūit miş i dim

Ya zil miş al nı ma tā e lest i ken

1. Felekde bir tolu nuş itdim idi
'Ākıbet eyletdi beni mest iken
Ben böyle āvāzı iūitmiş idim
Yazılmış alnıma tā elest iken
2. Anda varan kimse o da bizdendir
Rūhdur giden bunda kalan bedendir
Kavuşamaz feryād ider nedendir
Būlbūl de gül ile ūöyle dost iken
3. İrte biz de varsak gerek nazara
Herkesiñ metā'ı çıkar pazara
Kendü ayağıyla girmiş mezāra
Baba āmed ta ūu kadar cust iken
4. Her kemāliñ olsa gerek zevāli
'Ārif olan kiūi añlar maķāli
Dervişler de virir ūoru su'āli
Geydikleri hırķa ile post iken
5. Gel Kulođlu tođru ūöyle ūözünü
Şıđķ ile Mevlā'ña doğrut özüñü
Ĝāfil olma hıret it aĉ gözünü
Felek bir gün bizi alt ider üst iken

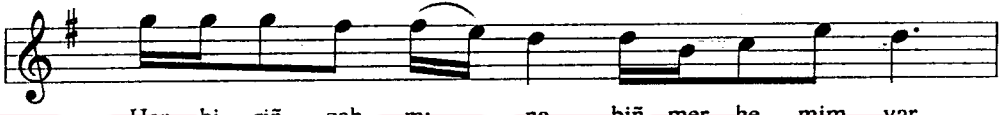
(?)

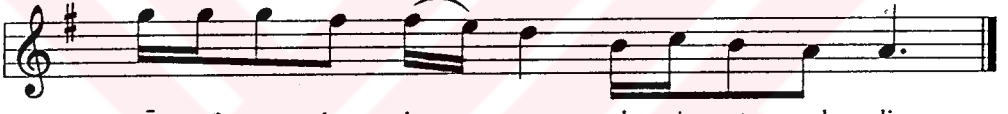
Nā dān i le mūn kir den ne ġā mīm var

Mu rā dīm on la rı tes ħir et mek dir

Her bi riñ zaḥ mı na biñ mer he mīm var

'Ā rif o lan la ra teb ŧir et mek dir

1. Nādān ile mūnkirden ne ġāmım var
Murādım onları teşħir etmeğir
Her biriñ zaḥmına biñ merhemim var
'Ārif olanlara tebŧir etmeğir

2. Mūnkiriñ 'ilacı ħāline kōmak
Nādāniñ 'ilacı āferin dimeğ
Bir dem kāmil ile ŧuz etmek yemek
Ķasāvet cāmesin tağyir etmeğir

3. Kim ki oturduysa mūħıbb postuna
Kemlik sanmaz kāmilleriñ kaŧdına
İylik eden bir ehl-i dil dostuna
Yüzbiñ 'adūvlerin ta'zir etmeđir

4. Nihāyet ġūlistān ħarsız olamaz
Būlbūl-i ħoŧ-elħān zārsız olamaz
Mūbtelā 'āŧıklar yārsız olamaz
Ĥikmet bu esrārı ta'bir etmeğir

5. Belāgat feŧāhat ħaħāyık rumūz
'Āŧıkiñ dilidir miftāħū'l-kūnūz
Ķatibiniñ bir bir mađŧudu henūz
'Āŧıkiñ meŧāilin tefsir etmeğir

TÜRKİ BERĀY-I SEFER-İ BAĞDĀD

Pā di şā hı gör me yen ler

Hey bet al sun o ta ğın dan

O dur yer yü zü nüñ mā hı

Zi yā gör hüs nü a nın dan dan

1. Pādişāhı görmeyenler
Heybet alsun otağından
Odur yeryüzünüñ māhı
Ziyā gör hüsñü anından

2. Şecā'at böyle olur erde
Süleymāndır mişli yerde
Kuruldu çün serā perde
..... bağı bağından

3. Döşendi halı ser-ā-ser
Artuğ kuruldu taht-ı zer
Sultān-ı 'Ankā açdı per
Tüyler ürker yaşağından

4. Kahramandan nedir farkı
Ön siperden geçdi zerķı
Düşmanlar idemez terki
Yüzbiñ dürlü tuzāğından

5. Muştafā der gerçek erler
Göğsü köşler gibi gürler
Pâyına düşdü bunca ser
Kalķdı arslan yațağından

PİŞREV-İ ZİNDE-Yİ RUH

Uşuleş Düyek

Serhâne

Mülazime

Hâne-i Sâni

Hâne-i Şalıs

Mü.

Mü.

TÜRKi BERĀY-I FIRĀK

Çün ki ay rı düş düm ka ra göz lüm den göz lüm den
Ağ la ya yım a kı da yım yâ şı ben
Yü zü gü neş ve hem şı rin söz lüm den söz lüm den
Fer hâ dı m de le yim tâ ğı tâ şı ben tâ şı ben

1. Çünkü ayrı düşdüm kara gözlümden
Ağlayayım, akıdayım yâşı ben
Yüzü güneş ve hem şirin sözlümden
Ferhâd'ım deleyim tağı, taşı ben
2. Neler görür seri ele virince
Alnımızda yazılanı görünce
Arayayım sevdiğimi bulunca
Olayım gavvâs ayak taşı ben
3. Her kânde gidersen seni bulurum
Her kânde bulursam onda kalurum
Ben seniñ yoluña kurbân olurum
Sencileyin bulmam yavrım nâfi' ben
4. Tuz, etmek bilmeziñ tolusun içmem
Seri viririm, sırrımı açmam
Ölüm vardır dirler, ölümden kaçmam
Komuşum yoluña cân ü başı ben
5. Maşûd, bizi ğani Cabbâr vâritmiş
Üstümüze nâmûs ile 'âr itmiş
Çün güzeli bize yâr-i ğâr itmiş
Niçün sevmem böyle hilâl kaşı ben

FAŞL-I NEVĀ

PİŞREV-İ BĀYEZİD

Der Makām-ı Mezbūr

Uşûleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

1. 2.

1. 2.

1. 2.

Hâne-i Sâni

Hâne-i Şâliş

PİŞREV-İ KÜÇÜK AĞMED BEĞ
Uşüleş Fahte

TÜRKİ BERĀY-I MAḤABBET

Ben 'ak lı mı hiç pe ri şān et mez dim

Her ba kış da gö nül cü ğüm al ma sa ya rim al ma sa

1. Ben 'aklımı hiç perişān etmezdim
Her bakışda gönülcüğüm almasa
Yerim, yurdum bırakub tağa gitmezdim
Leylā'm olub beni Mecnūn kılmasa

2. Ben yarimiñ hayālini gütmezdim
Eski derde yeñi derdler kıtmasa
Bülbül gibi kārım efgān itmezdim
Dahi açılmadı gonca olmasa

3. Odlara yandırdı beni yamān dil
Gözlerimden tırmaz akar kanlı sel
Benim bağrım yanub olur muydu kül?
Olur olmazlar üstüme gülmese

4. Olmamışdır baña olan küllara
Ben dāstān oldum, düşdüm dillere
Düşer miydim ben hiç böyle hāllere?
Dostum beni ferdālara şalmasa

5. Şāhinoğlu 'aceb der kim dileğim
Geçmez, 'aksine devr ider feleğim
Saçı sünbül, zülfü siyāh meleğim
Ağlar mıydı, kul olduğun bilmese?

PIŞREV-İ KÂNTEMİR HÂN

Der Mağâm-ı Mezbûr

Uşûleş Şâkil

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Sâni

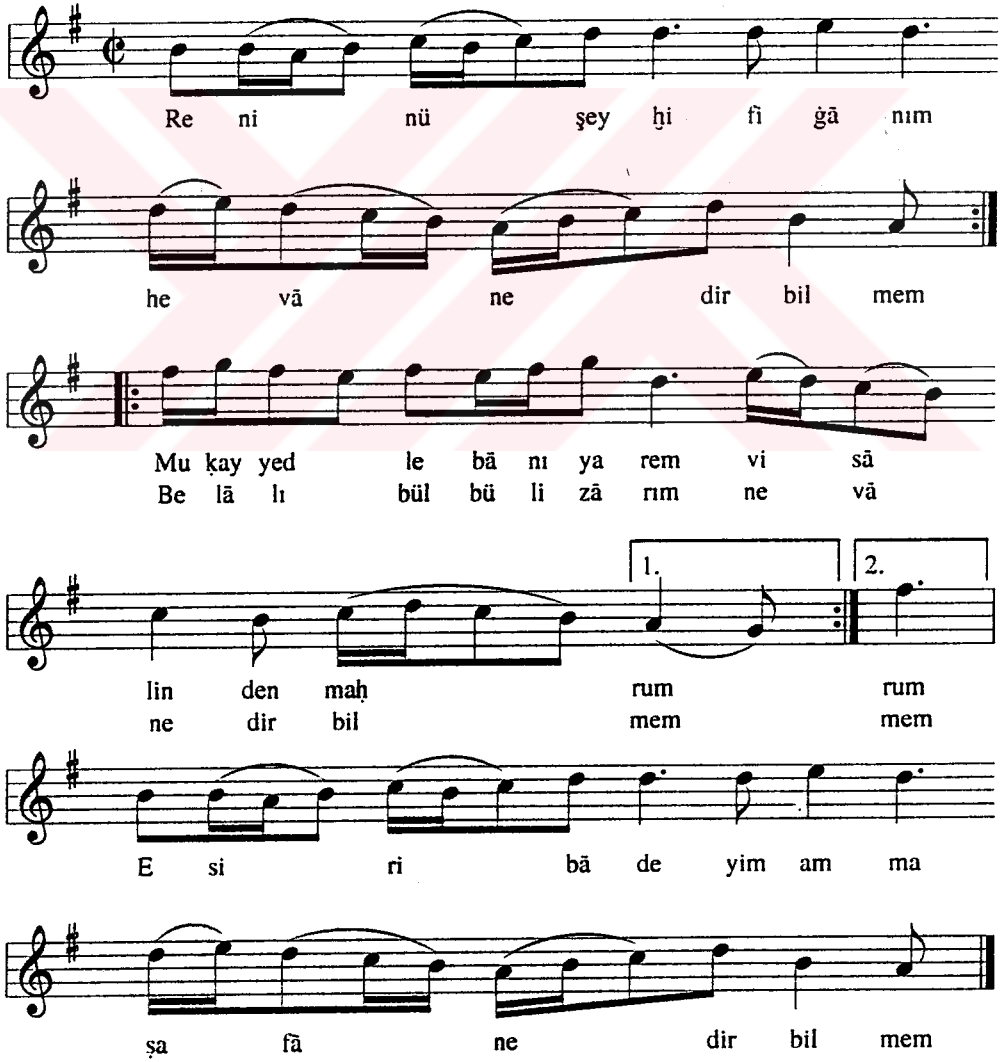
Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

MURABBA'
Devr-i Revân

Re ni nü şey hi fi gâ nım
he vâ ne dir bil mem
Mu kay yed le bā nı ya rem vi sâ
Be lā lı bül bü li zâ rım ne vâ
1. lin den maḥ rum rum
ne dir bil mem mem
E si ri bā de yim am ma
şa fâ ne dir bil mem

PİŞREV
Der Mağām-ı Mezbūr
Uşūleş Şākīl

Serhāne

Mülāzime

Temmet

Hāne-i Şāni

Mü.

Hâne-i Şalıs

Mü.

PİŞREV-İ DEVR-İ 'ACEM

Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Devr-i Kebir

Serhâne

Mülâzime

1. 2.

1. 2.

1. 2.

1. 2.

1. 2.

1. 2.

Hâne-i Şani

Hâne-i Şaliş

SEMÂ'Î
Der Makâm-ı Mezbûr

Mü.

Mü.

CENGI HARBİ

Serhâne

Mülâzime

Serbend

1. 2. Temmet

SEMÂ'Î
Der Maqâm-ı Mezbûr

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

1. 2.

1. 2.

1. 2.

Mü.

SEMĀ'Ī

Ey 'Ī sâ vü Mer yem hâk kı ruh bā na söy leñ

söy le sün yâr ye le le le li cā nım

Yü suf la Ya' kub' uñ fi rā kı ken' ā na söy leñ

söy le sün yâr ye le le le li cā nım

Yâr zâ ğı na o lal dan be rû cā nu gö ñül

den mā yil cā nu gö ñül den mā yil

Çek ti ğim 'ar zu iş ti ya kı cā nā na söy

leñ söy le sün yâr ye le le le li cā nım

SEMĀ'Ī
Der Maḳām-ı Mezbūr

Hâne-i Şâliş

Serbend

Temmet

(?)

1.Hey benim le sey ri gül zâr ey le se dil dâ rı yâr

ol sa yâr ol sa 2.Hey a çil sa gon ca yı ü

mi di miz faş lı ba hâr ol sa yâr ol sa

3.Ne sey ri gül şen ey ler dim ne bül bül zâr diñ ler dim

diñ ler dim 4.Hey bir ben ol sam dil ber ol

sa bir de câ mı hoş gü vâr ol sa yâr ol sa

VARŞAĞI BERĀY-I KŪHĪSTĀN

Sev dim bir çeş mi mes tā nı
Terk ey le dim ħā nü mā nı

Eh li 'aşk hem ze bā nım tağ lar

Tağ lar hey gö züm tağ lar

1. Sevdim bir çeşm-i mestânı
Terk eyledim ħanümânı
Ehl-i 'aşk hem zebânım
Tağlar. hey gözüm tağlar

2. Saña virmiş yüce Ğani
Şovuk şular ve çemeni
Ben de penâh tutdum seni
Tağlar ... eyzan

3. Hışm ider ol yüzü mâhım
Bildirmez baña günâhım
Şimdi sensin kıblegâhım
Tağlar ... eyzan

4. Âhıma imdâd eyleyen
Gamda gönülüm şâd eyleyen
Benimle feryâd eyleyen
Tağlar ... eyzan

5. Eksik değil ahîñ serden
Cân-ı tenin yanmış nârdan
İnlersin nedir derdiñ?
Tağlar ... eyzan

(?)

Me rā der'aş kı tü mes ti
Zi be her çe gü yem nist ba tû

cân est ye le lâ ye le li
çün hest ye le lâ ye le li

şe bur ge yü tü vâ nım

be leb re si de cā nım

Hay yâr ta kat ne da dem hay yâr der mân

ne dâ rım ye li mi rım ya lâ

'Abdel keşide desti tû
ber estuhân est

Merâ der 'aşkı tû mest-i cân est yeleş yeleş
Zi beher çe güyem nist bätü çün hest yeleş yeleş
Şebur geyü tûvânım be leb reside cânım
Hay yâr taqat neda dem hay yâr dermân nedârim yeli mirim yalâ

Hüb-ı ân nerkes tû bi çizi nist yeleş yeleş
Tâb ân turre-i tû bi çizi nist yalâ yeleş
Şebur geyü tûvânım ... eyzân

(?)

Hem kadeh hem bade hem bir şüh sâkidür gönül

yâr ye le le lî lî
dost ye le le lî lî
yentir lâ ye le le lî lî
dost yeli yârimen

Ehl-i 'atqîn hâsılı şâhib-ku'ranıdur gönül

yâr ye le le lî lî
dost ye le le lî lî
yentir lâ ye le le lî lî
dost yeli yârimen

Bir nefes didâr için bîñ cân fedâ kılsam nolâ

yâr ye le le lî lî
dost ye le le lî lî
yentir lâ ye le le lî lî
dost yeli yârimen

Nice demdir ki esir-i iştiyâkıdur gönül

yâr ye le le lî lî
dost ye le le lî lî
yentir lâ ye le le lî lî
dost yeli yârimen

MURABBA'

Kim se ler dil fül kü nü um mâ nı 'aş қа şal ma sın dost şal ma sın
Kim se ler yâ rin den ay rı kün ci gam da қal ma sın dost қal ma sın

İş ti yâ kım had den aş dı tâ kâ tım tāk ey le di dost ey le di

Gül ce mâ liñ gör me yin ce cā nı mı Hāk al ma sun dost al ma sun

(?)

Dil ber me yi 'aş kıñ i le
Şem i ru ħi gül ğün i le

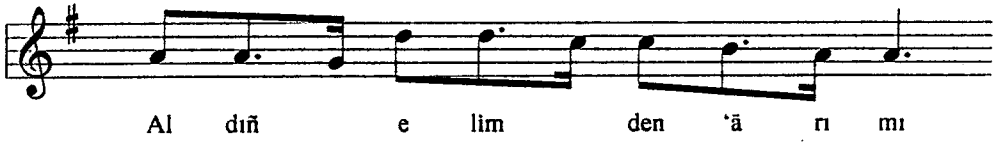
mes tā ne kıl dıñ sen be ni
per vā ne kıl dıñ sen be ni

Ar tır dıñ āh ü zā rı mı

ağ la mağ et dıñ kâ rı mı

Al dıñ e lim den 'ā rı mı

Di va ne kıl dın sen be ni

MURABBA'

Uşüleş Düyek

1. Fi ğan i der ge ne bül bül ba
2. Be nim gi bi o da bir gül

hā rı gör müş dür ba hā rı
zā rı gör müş dür gül zā rı

gör gör müş müş dür dür

3. Ne dür bu hüs nü me lâ ha te
na zı rın ol ma du ğu

na zı rın ol ma du ğu

4. E fen di ger çi ku luñ çok
O kun du

di yā rı gör müş dür çok di yā
rı gör müş dür

SEMĀ'Ī

Gel kâ kü lü nû ded ge ri dâ ni
ÖI dūr me me ded ey zâ lim ce

ma şâr me ded yâr
fâ kâr me ded yâr

şa rı me ded yâr
kâ rı me ded yâr

Kâr et di di le be ter ce fâ

pür ga mı 'aş kıñ

pür ga mı 'aş kıñ hey hey

ÖI dūr dü me ni gam ze le riñ

zâr me ded yâr

zâ rı me ded yâr

MURABBA'
Merhüm Fetvâi

Al dı 'ağ lim ol se men ber
Câ nı mı ih yâ i der mür

zül fi 'an ber bâr i le bir bâr i le
de i ken güf târ i le güf târ i le

Gör se ka çan ser vi ler şer

men de o lur kaç di ne dost kaç di ne

Şa lı nur seyr ey le dik çe

gül şe ni ref târ i le ref târ i le

MURABBÂ'

Mağâm-ı Nevâ

Uşûleş Evfer

1.Dert a de mi ni çar hı fe lek vay
2.Des ti gam i le ya ka mı a lub

gur be te şal dı dâ dı vâ y
yer le re şal dı dâ dı vâ y

gur be te şal dı 3.Dün yâ nî a lub
yer le re şal dı

her bi ri bir dür lü me tâ' ın

dâ dı vâ y dür lü me tâ' ın

4.Şad pâ re gö nîl der dü e lem vay

sa nâ mı kal dı dâ dı vâ y

sa nâ mı kal dı

TÜRKİ BERĀY-I MAḤABBET

Be hey a la göz lü dil ber
Be nim 'ağ lım ye rin de dir
Ben se ve rim sen ka çar sın
Din i mā niñ ter kın de dir

1. Be hey ala gözlü dilber
Benim 'aqlım yerindedir
Ben severim, sen kaçarsın
Din, imāniñ terkindedir

2. Karşımızda karlı tağlar
Bāgbān sözü olur bağlar
Benim gönülüm 'ahdi bekler
Doğru menzil sürmededir

3. Kaşlarıñ kuru yaydır
Cemāliñ bedr olmuş aydır
Bağçeye girmek kolaydır
Hisāb gülü dermededir

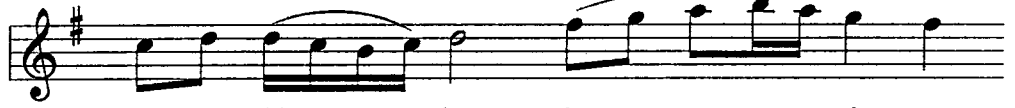
4. Derviş bellüdür tâcından
Yürek içindeki bâc'ından
Gidi rakibiñ öcünden
Garib baykuş virâdadır

5. Köroğlu der ey öğdüğüm
Dâyim hayâliñi kurduğum
Şuç sende değil sevdüğüm
Saña gönül virendedir

MURABBA'
 Uşuleş Şâkil
 Der Mağâm-ı Mezbûr
 Beste-i Nevâi

Di le ğam di de ye fik ri
 A ba şan per te vi hur şî

ru hı dil ber düş di yâr
 di mü nev ver düş di hur

yâr ru hı dil ber düş di
 şî di mü nev ver düş di

Mest i ken yâ re di lâ ğaf

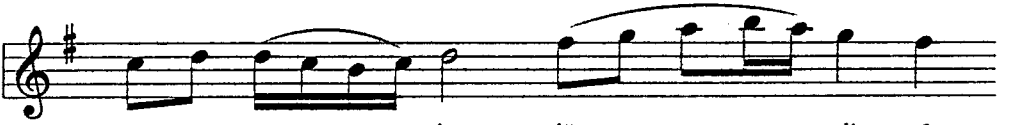
let i der sin yok sa ey

ğaf let i der sin yâr yok sa

'Arz ı hâl ey le me ğe yâ

re ne yer ler düş di yâr

yâ re ne yer ler düş di

SEMĀ'Ī

Ey bu gün şā dem kı yār ağ lar be nim i çün
Ey çe men de mür gi zār ağ lar be nim i çün

Ey ța bi be sōy le dimder di di li min vay di li min vay

Ey ța bib de zār ü zār ağ lar be nim i çün

PIŞREV-İ EMİR-İ HAC

Der Mağâm-ı Mezbûr
Uşûleş Hafif

Serhâne

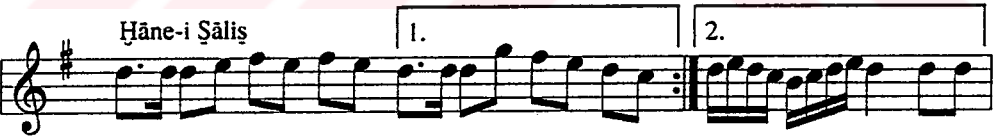
Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şani

Hâne-i Şaliş

PİŞREV-İ BÂYEZİD

Nazire-i Küçük Ahmed Beğ

Der Mağam-ı Nevâ

Uşuleş Fâhte

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

Serbend

TÜRKİ BERĀY-I MAĞABBET

Nāz lı dil ber e ğer ĖaĖ kı se ver sen se ver sen

Hem ba ĩa iÇ Őā nıñ var sa bil dir var sa bil dir

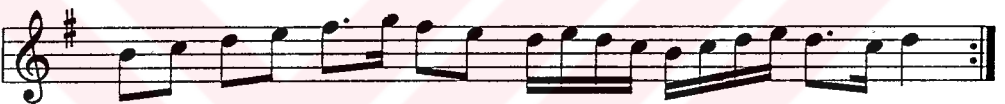
1. Nāzlı dilber eğer ĖaĖ kı seversen
Hem ba ĩa iÇ Őā nıñ varısa bildir
Ėālimi 'arĖ itmeye Ėicāb eyledim
Luğ eyle Ėicābı aradan Ėaldır
2. Mevlā'yı seversen toğrusun söyle, dost söyle
Kimse ağladır mı dostunu böyle
Ayda bir kez olsun iltifāt eyle
DüŖmeniñ bağrını Ėān ile toldur
3. Her zemān meydān yüzüne Ėıkarım
Selām gelür deyu yola bağarım
Çok zemāndır seniñ ĖaĖrın Ėekerim
ViŖaline irgür; ya bāri öldür
4. Ėātırım ŐormaĖa gelsün diyene
Günāh mı yazılır mürvetlü Ėāne?
Luğ u iğsan idüb atma yabāne
Kātibi Ėapumdan bir sādık Ėuldur

PIŞREV-İ 'ALİ BEĞ

Der Maqâm-ı Mezbûr

Uşûleş Berevşân

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Sâni

Hâne-i Şâlis

VARŞAĞI

Bil mez lik le sev dim se ni ye ter nâz ey le diñ ye ter

Dil le re dü şür düñ be ni ye ter nâz ey le diñ

ye ter ye ter nâz ey le diñ ye ter

ye ter nâz ey le diñ ye ter yâr

1. Bilmezlikle sevdim seni
Yeter nâz eylediñ, yeter
Dillere düşürdüñ beni
Yeter nâz eylediñ, yeter
2. Yeter ağlatdıñ güleyim
Derdime dermân bulayım
Toğrusun söyle bileyim
Yeter ... eyzân
3. Düşdü gönülüm sende kaldı
Gül benzim şarardı, şoldu
Cefâ ise uran oldu
Yeter ... eyzân

(?)

Serhâne

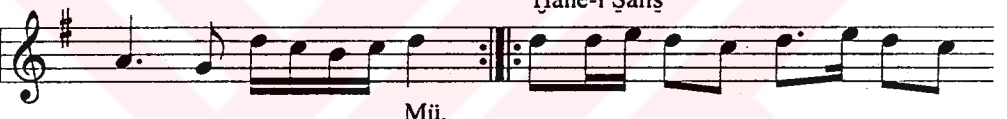
Mülâzime

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

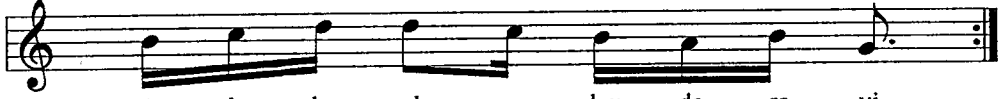

Mü.

Mü.

OYUN

At la dım ık dım de re yi
Bu gün gr d gi ka ra yı

O tur muş z l fn ta ra yı
Şor dum ci v na ni n gel mez

Ke l mul lah nz lim Őm me bil ll ke rim Sy le bir

da ĩi me le ğim r zi gr vr e Şi de lim

1. Atladım, ıkdım dereyi
Oturmuş zülfün tarayı
Bugün geydğ karayı
Şordum civn nin gelmez
Kelmullh nzlim
Őmme billh kerim
Söyle bir daĥi meleğim
Rzigr vr esidelim

2. Dilberin yazdığı yazı
'leme ıkar fermnı
Bugün giydği beyzı
Sordum ... eyzan

3. Vardım yarin arşusuna
El kavuŐdum arşusuna
Dört yanında koťşusuna
Sordum ... eyzan

5. ifte beťlim zülfü are
Oldu yürek pre pre
Ħaĥ'dan gelene ne re
Sordum ... eyzan

VARŞAĞI

Gö nül ta mağ it me ci hân vâ rı na
Der viş ol ka na' at ey le şâ li le
Bir nes ne te dâ rik ey le ya rı na

Deh re mağ rur ol ma rızq u mâl i le

1. Gönül tamağ itme cihân vârina
Derviş ol, kana'at eyle şâl ile
Bir nesne tedârik eyle yarına
Dehre mağrur olma rızq u mâl ile
2. Gönül râhı hâkiqate bakınca
El elden üstündür 'arşa çıkınca
Bir kimseniñ hâtırçığın yıkınca
Bir daği yapılmaz değme hâl ile
3. Şakın bir kimseniñ âhını alma
İylüğe kâdir ol, kemliğe kalma
Her yüze güleniñ mağlûbu olma
Seni yoldan azdırırlar âl ile
4. Kâdir Mevlâ'm bizi yokdan yaradır
Yürekde derdimiz yüzbiñ pâredir
Bilürüz, bu derde şabır çâredir
Gâh tabibler tuz şararlar bâl ile
5. Şâhin aydur, ölem dirsene selâmet
Hâtır incitmeden eyle ferâgat
Kıl gönüller kâ'besini merâmet
Gâhi bir düşdükçe tatlı dil ile

VARŞAĞI

Ğa rib ğa rib ö ten bül bül Sen âh it ben ağ la ya yım

Der di me derd қа tan bül bül

Sen âh it ben ağ la ya yın cā nım

1. Ğarib ğarib öten bülbül
Sen âh it, ben ağlayayım
Derdime derd қatan bülbül
Sen âh it, ben ağlayayın
2. Ğonca güller deste deste
Gönderiler anı dosta
Ben ğurbetde, sen kafesde
Sen âh it, ben ağlayayın
3. Yâr bize hem dem olmadı
Hâtırım ele almadı
Ğayriye dermân қalmadı
Sen âh it, ben ağlayayın
4. Ayrı gitdi dildârımız
Rüz u şeb artar zârımız
Şimdilik budur kârımız
Sen âh it, ben ağlayayın
5. Şâhin der ğonca güldeyüz
Şakır öteriz, dildeyüz
İkimiz de bir hâldeyüz
Sen âh it, ben ağlayayın

TÜRKI

Gel nâz lım terk et me be ni
Sen den ay rıl mam ay rıl mam
Gö re sim ge lüb dür se ni
gel me le ğim gel yâr Senden ay rıl mam ay rıl mam

1. Gel nâzlım terk etme beni
Senden ayrılmam ayrılmam
Göresim gelübdür seni (gel meleğim gel yâr)
Senden ayrılmam ayrılmam
2. Yavru şahin yüksek uçma
Râkibin tolusun içme
Seni sevenlerden kaçma (gel ...)
3. 'Aşk ile oldum âvâre
Seni buldum derde çâre
Kılsañ beni pâre pâre (gel ...)
4. Yarimiñ tolusun içdim
Mest olub kendimden geçdim
Yâr bugün serden geçdim
Mecnûn olub tağa düşdüm

VARŞAĞI

Se ni terk i de yim kaç la rı ke mân

Ve fâ sı ol ma yan yâr da nem kal dı

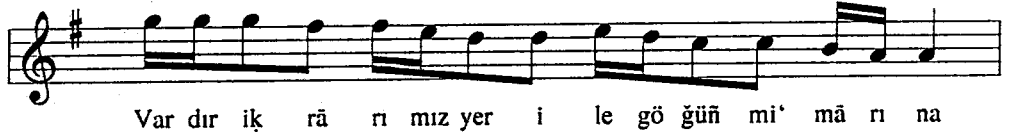
1. Seni terk ideyim kaçları kemân
Vefâsı olmayan yarde nem kaldı?
Sevdiğim, yok mudur göğsünde imân?
Beni divâne itdin, 'ârda nem kaldı?
2. Ayrılâsın bencileyin eşinden
Dâyim sevdâ ayrılmasın başından
Yüzün görüb hevâda oldum işimden
Ağlayub yürürüm kârda nem kaldı?
3. Tırmaz akar çeşmim yaşı, silinmez
Tek serim şağ olsun, dostum bulunmaz
Uğrunda kul oldum kâdrin bilinmez
Sevib, istemeyen yârda nem kaldı?
4. Felek benden beter itsün hâlini
Şimden geru yâdlar kocsun belini
Bülbül gibi kışa uğrattım gülünü
Fiğânım arttırdın zârda nem kaldı?
5. Mecnûn'um, Leylâ'yı severem cândan
Gözlerim töludur yaş ile kandan
Sevdiğim ferâgat etdinse benden
Çıkayım gideyim, yârda nem kaldı?

VARŞAĞI BERĀY-I CULŪS-I
SULTĀN MEĤEMED ĤĀN BİN SULTĀN İBRĀHİM ĤĀN
Devr-i Kebir

Ki mi o nar ki mi go er fe le ġiñ ker vā nı dır
Ĥā ki pā ye yüz sū re go derd le riñ der mā nı dır
Ye di i lim drt k e si hk mnñ fer mā nı dır
'Ā le miñ ziy ne ti sul ān Me ĥem med dev rā nı dır
dev rā nı dır hn kā rı dır

1. Kimi onar kimi goer, feleġiñ kervānidır
Ĥāk-i pāye yüz sregor, derdleriñ dermānidır
Yedi ilim drt ke si hk mnñ fermānidır
'Ālemiñ ziyneti Sultān Meĥemmed devrānidır
2. Beline kılı kuanur, destinde tir-i kemān
Nesli 'Omān-ı Ālidir, kāfire virmez amān
O bir arslan penelidir, ŗikār arar her zemān
'Ālemiñ ... eyan
3. ŗer' ile urar divānı, bir kılı kır kez yarar
Ūskften ıkma ŗāhindir, dem be dem ŗikār arar
Biñ elli sekiz tārīhde ıldı tahtında arār
'Ālemiñ ... eyan
4. İŗha aydur, cān u dilden sever haşlar hāşını
Sultān Meĥemmed'i goen siler albiñ pāsını
Ĥāhraman Sultān İbrāhīm deġidi dnyāsını
'Ālemiñ ... eyan

TÜRKİ BERĀY-I EHL-İ DİL

1. ĦamdülillāĦ çok Şükür Bāri Ħüdā'nıñ vārına
Vardır iķrārımız yer ile göğüñ mimārına
Yoķdur 'ālemde bir neŐne ki ben düŐem fikrine
Yer iķerim, dimezem ĩalsun bu günüm yārına
2. Benlik ile faĦr idüb, kimseye kendim öĝmezem
Ħāk yeksān olurum. 'ālemde bir pula deĝmezem
Var yoķ Şükr iderim, nāmerde boyun eĝmezem
Yer iķerim ... eyzan
3. Pirim baña dedi: mālıñı yıĝma mānend-i mür
Kim pirine beli dimez, olur anıñ Őoñu kör
Varımız nāmım deĝil, biñ kez Ħüdā'ya çok Şükür
Yer iķerim ... eyzan
4. Der ki 'Ali gözü yaşı ĩanlı aķar mest ile
Abdāl olayım, gideyim Ħırķa ile post ile
EŞ ile, yārān ile, özge muŐāĦib dost ile
Yer iķerim ... eyzan

PIŞREV
Uşüleş Çenber

Serhâne

Mülâzime

1. 2.

1. 2.

1. 2.

Temmet

Hâne-i Sâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Hâne-i Şâliş iki kez çalındıktan sonra Mü.

(?)

Ey Nağ di hoş sâ ki yi zi bâ ya vir dim şim di ben
Hüb çe men gen ci ne sin şah bâ ya vir dim şim di ben

Bir gö nül kal mış dı es bâb ı ta 'al luğ

dan he mân vay es ba bı ta' ai luğ dan he mân

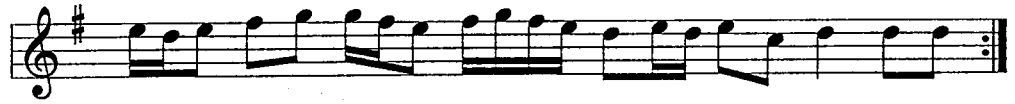

Â nı da bir dil be ri ra' nâ ya vir dim şim di ben

PİŞREV-İ AĞMED BEĞ MİŞKĀLİ
Uşüleş Düyek

Serhâne

1. 2.

Temmet

Mü.

Mü.

TÜRKi BERĀY-I KŪHİSTĀN

Yaz o lun ca her çi çek ler a çıl dı

Yi ne mağ büb lu guñ er di tağ lar hey

1. Yaz olunca her çiçekler açıldı
Yine mağbûbluğın erdi tağlar hey
Hüdâ'dan üstüne rahmet saçıldı
Çimenler otağı kurdu, tağlar hey
2. Mürüvvet yazılır beğler hasından
Delindi bağrımız firâk yasından
Seherde bülbülün karib sesinden
Artar 'âşıkların derdi, tağlar hey
3. Açılmış mor menevşeler, âl olmuş
Sünbülün de serv-i kaddi dâl olmuş
Gördüm ırmaqları mâl â-mâl olmuş
Cânımıza şafâ virdi tağlar hey
4. Sende mihmân olanlar serden geçmiş
Şâhinlerin vardır yüksekte uçmuş
Şikârın üstüne kanadlar açmış
Yığidin mekânı, yurdu tağlar hey
5. Üstünde cenk olub kanlar saçılır
Köşe köşe al bâdeler içilir
'Ali aydur, gönülüm gamı açılır
'Aşkdır bülbüllerin derdi, tağlar hey

SEMÂ'Î ŞOLAKZÂDE

BESTE-İ KÖR QADRI

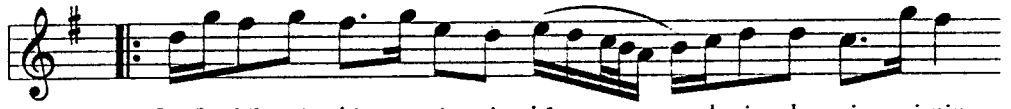
'Aksi rü yi yâr i le pür dür de rü ni si ne miz
Nü ri bağ şı di de i ħur şı di dir â yi ne miz

pür dür de rü ni si ne miz yâr
ħur şı di dir â yi ne miz yâr

Derdiser vir di ħu mâr hey neş'e yi bezmi e lest

Lütf i düb sâ ki ye tiş tir bâ de i du şı ni miz

vay bâ de i dü şı ni miz yâr

TESBİH

Hak te 'a la se ni bi ze cā nım
Da ħi ta' zim ey le yü ben' cā nım

nū ru ğuf rān ey le miş
şeh ri kūr' ān ey le miş

Ūm me ti ñe Muş ta fā niñ se ni

iħ sān ey le miş

Mer ħa bā hu şeh ri rah met cā nım

Mer ħa bā hu şeh ri nūr

PIŞREV-İ CÜCE 'ALİ AĞA

Uşüleş Muhammes

Serhâne

Mülâzime

1. 2.

1. 2.

Mü.

VARSAGI

Re vā mı dır be nim 'ağ lım a la sın

Be ni 'aş kıñ sev dā sı na şa la sın

1. Revā mıdır benim 'aqlım alasin?
Beni 'aşkıñ sevdāsına şalasin
Güzelsin āh nāzlım Hāğğ'dan bulasin
Uran urdı, bu cefā inşāf değıl mi?
2. Koyver kāküllerin insün, şalinsun
Gören 'aşıkların bağı delinsün ('aqlı alinsun)
Ben saña kul oldum, bāri bilinsün
Uran ... eyzan
3. Varayım gideyim, yolda durayım
Gelene gidene, haber şorayım
Müjdelik diyene kurbān vireyim
Uran ... eyzan
4. Tenhāda gireydiñ benim elime
Şarsam kollarımı ince belife
Gel. merhāmet eyle benim hālime
Uran ... eyzan

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

TESBİH
Der Makâm-ı Nevâ

Top staff: Toğ du ka' be de Aḥ me
Gel di 'ā le me raḥ met

Middle staff: di Ḥaḳ re sül Mu ḥam med
bul du üm me ti dev let

Bottom staff: Cā na yā ḥa bib şev ki ñe it na şib
Ben sa ña 'a şık ol mu şum re şik

Ṭoğdu Ka'be'de Aḥmed-i Ḥaḳ Resül Muḥammed
Geldi 'āleme raḥmet buldu ümmeti devlet

Cāna yā ḥabib şevkiñe it nasib
Ben saña 'aşık olmuşum reşik

Medḥini oḳu yāre ḳomaya seni nāre
Her kim şalavāt vire ṭoğru cennete gire

DİĞER

Ha bib se niñ ce mā liñ ke şe fa ki'd dün yā
Ya ra sül ul lah ke ma liñ be la ğa'd di lâ'
Ki mi Aħ med ki mi Mu ğam med ki mi Muş ta fā

de ğil mi E şi ğiñ ta şi na ba şın
de ğil mi
de ğil mi

kı yan la rın be ni ā dem de ğil mi

Habib seniñ cemāliñ ke-şefaki'd-dünyā deĝil mi?
Ya rasülullah kemāliñ belāĝa'd-dilā' deĝil mi?
Kimi Aħmed kimi Muħammed kimi Muştafā deĝil mi?
Eŝiĝinin taşına başın koyanlar beni ādem deĝil mi?

MURABBA

Düyek

Bir fek ar tır dı bā dı şa bā bağ rı
Yak dı çe men de ner gi siñ al tun çe

ya ra ğın ğın

Gül şen de lâ le şan ma 'a rek nāk

dır çe men

Bir āl des ti mā li le sil miş dir ya

na ğın

FASL-I 'UŞŞAK

PİŞREV ŞAH HUBÂN ŞERİFİN

Der Makâm-ı 'Uşşak

Uşüleş Muhammes

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

DEST-MÂL OYUNU

Des ti mâ li e le al dım
Oy na yub he va ya şal dım
Or ta da ya lı ñuz kal dım
Bo yu gü zel yâr yü zü gü zel yâr
Şim di biz den yüz çe vir miş yü ze gü ler yâr

1. Destimâli ele aldım
Oynayub havaya şaldım
Ortada yalıñuz kaldım
Boyu güzel yâr
Yüzü güzel yâr
Şimdi bizden yüz çevirmiş
Yüze güler yâr

2. İlıman oldu ılıman
Tağ başın bürüdü duman
Yar gideli hayli zemân
Boyu ... eyzan

3. Vardım gördüm halı tokur
Halıyı qor, baña kaqır
Kendi otaşında oqır
Boyu ... eyzan

4. Ördek göle qonar m'ola
Qanatların şalar m'ola
Şarka giden gelür m'ola
Boyu ... eyzan

5. Destimâlim tokuz pâre
Kimi aqdır kimi kare
Var derd ki dermân ara
Boyu ... eyzan

6. Bâzirganlar gelür geçer
Kumaşın eyüsin seçer
Billur kadehinden içer
Boyu ... eyzan

7. Vardım gördüm un almış
Ağ elleriñ domalamış (?)
Bir bey oğli kul eylemiş
Boyu ... eyzan

8. Ördeğimin başı yeşil
Gün gördükçe aşıla şer (?)
Var aklım başına devşir
Boyu ... eyzan

9. Dest-mâlim dest-mâlim
Kimse bilmez benim hâlim
Gel senüñle hâlleşelim
Boyu ... eyzan

10. Evleriniñ öñü asma
Kaldır eteğiniñ başma
Sevdiceğim baña küsme
Boyu ... eyzan

11. Evleriñiñ öñi kuyu
Kuyudan çekerler şuyu
Küçücüksün dañi boyu
Boyu ... eyzan

12. Demir kapunuñ kanadı
Öñünde dilber oynadı
Sözüm tut bırak şu 'inâdı
Boyu ... eyzan

13. Dest-mâlim yere düşdi
Üstüne kumrılar üşdi
Benim göñlüm saña coşdı
Boyu ... eyzan

14. Dest-mâlim ben yoruldum
Meydânda yâsemim buldum
Derdiñden divâne oldum
Boyu ... eyzan

PIŞREV-İ BÜLBÜL 'ÂŞIK

Der Maqâm-ı Mezbûr

Uşûleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

PIŞREV-İ SOLÂKZÂDE

Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Şâkil

Serhâne

Mülâzime

1. 2.

1. 2.

The image shows a musical score for a piece titled "PIŞREV-İ SOLÂKZÂDE" in the "Der Makâm-ı Mezbûr" style, composed by "Uşûleş Şâkil". The score is divided into two sections: "Serhâne" and "Mülâzime". The "Serhâne" section consists of two staves of music. The "Mülâzime" section consists of eight staves of music, including two first and second endings. The score is written in a single system with a large red watermark in the background.

Hâne-i Şâni

Musical notation for the piece "Hâne-i Şâni". It consists of four staves of music in a single system. The notation is written in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some triplets. The first staff begins with a repeat sign. The fourth staff ends with a double bar line and repeat dots.

Hâne-i Sâlis

Musical notation for the piece "Hâne-i Sâlis". It consists of four staves of music in a single system. The notation is written in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The melody is composed of eighth and sixteenth notes. The first staff begins with a repeat sign. The fourth staff ends with a double bar line and repeat dots.

MURABBA'
Devr-i Kebir

Ol du be lâ yı 'aş kıñ la müb te lâ gö nül müb te lâ gö nül
Bunca ce fâ iç re ba ña ne be lâ gö nül ne be lâ gö nül

vây müb te lâ gö nül
vây bir be lâ gö nül

Yâ rab ne çâ re ne ey le yem der di me me ded der di me me ded

vây der di me me ded

Bir ya ña yâ riñ ce fâ sı bir ya ña gö nül bir ya ña gö nül

vay bir ya ña gö nül

PİŞREV-İ ŞOLAKZÂDE

Der Mağâm-ı Mezbûr

Uşûleş Devr-i Kebir

Mü.

Mü.

(?)

Le bin den b̄u se ler al ziy ne ti ruḥ s̄a rı sey rey le
Ḡü l̄üñ ŧem mey le var ŧoñ ra ḡül i ḡül z̄a rı sey rey le

Ba ŧın da ā ŧiȳān tut mıŧ i ki ŧ̄a hi ne ben zet dim

Bi ri k̄ā k̄ül bi ri si ŧur re i ŧar ra rı sey rey le

PİŞREV-İ DİLKEŞ
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Devr-i Kebir

Serhâne

Mülâzime

The image displays two sections of musical notation in a single system. The first section, labeled 'Serhâne', consists of four staves of music in a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The notation is a single melodic line with various rhythmic values and rests. The second section, labeled 'Mülâzime', consists of two staves of music in the same clef and key signature, continuing the melodic line. A large, faint red watermark is visible in the background of the page.

Hâne-i Şâni

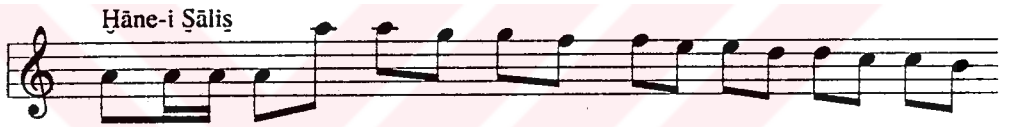
Mü.

Mü.

PIŞREV-İ ŞOLAKZÂDE
Der Makâm-ı Mezbûr
Hafif

PİŞREV-İ DARB-I FETH
Der Makâm-ı Mezbûr

Serhâne

Mülâzime

469

Hâne-i Sâni

Musical notation for Hâne-i Sâni, consisting of four staves in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody is written in a simple, stepwise fashion with some eighth and sixteenth notes.

Musical notation for Hâne-i Sâni, consisting of one staff in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody continues with eighth and sixteenth notes.

Musical notation for Zeyl, consisting of one staff in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody begins with a repeat sign and is written in a simple, stepwise fashion.

Musical notation for Zeyl, consisting of one staff in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody continues with eighth and sixteenth notes.

Musical notation for Zeyl, consisting of one staff in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody continues with eighth and sixteenth notes.

Musical notation for Zeyl, consisting of one staff in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody continues with eighth and sixteenth notes.

Musical notation for Zeyl, consisting of one staff in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody concludes with a double bar line and repeat dots.

Hâne-i Şâlis

Zeyl ve sonra Mülâzime

VARŞAĞI

Ay a rü hı re vān bu der di me der mān bu lun maz mı
Gi ce gün düz fi ra kın la a kar ya şım si lin mez mi
Gü zel siz çal dı mı â lem ba ña bir yār bu lun maz mı

1. Ay a rühi revān bu derdime dermān bulunmaz mı?
Muqarrer mi alır, bu hübluğın bedri tolanmaz mı?
Gece, gündüz firākınla aar yaşıml silinmez mi?
Güzelsiz kaldı mı ālem, baa bir yār bulunmaz mı?
2. Ru-i dilber gibi yüze gülersin hep yalandır bu
Bulurum ben seni aır hele devr-i zamāndır bu
Güzeller ire müsteşnā bulunur bir cihāndır bu
Güzelsiz aldı mı ālem. baa bir yār bulunmaz mı?
3. Bulunur āsitānıda Ufki gibi bir bende
Cihān fettānısın cānım haıat yok mudur sende?
Yürü şimden geru cānā seni sende benim bende
Güzelsiz aldı mı ālem, baa bir yār bulunmaz mı?

SEMA'İ
Der Mağâm-ı Mezbûr

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

M.

Hâne-i Şâlis

M.

SEMĀ'Ī
Der Makām-ı Mezbūr

Serhâne

Mülâzime

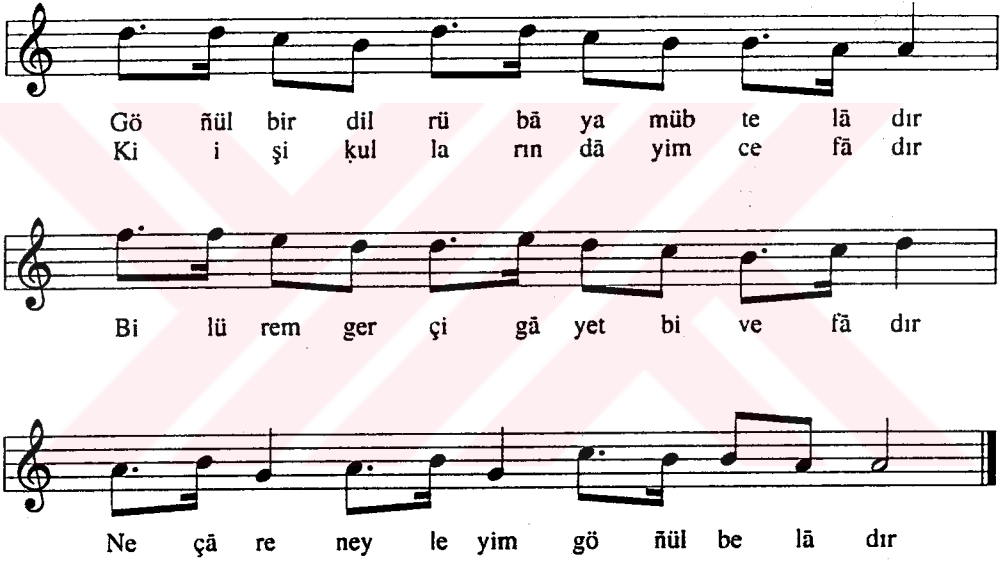
Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

VARŞAĞI

Gö nül bir dil rü bā ya müb te lā dır
Ki i ūi ūul la rın dā yim ce fā dır

Bi lü rem ger ūi gā yet bi ve fā dır

Ne çā re ney le yim gö nül be lā dır

1. Gönül bir dil rübāya mübtelâdır
Ki işi, kullarna dāyım cefâdır
Bilürem gerçi, gāyet bi-vefâdır
Ne çāre, neyleyim, gönül belâdır

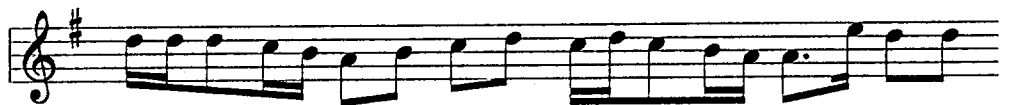
2. Kemend-i zülfüne oldum giriftâr
Müslimlere esirger görse küffâr
Baña rahm itmez ise ol cefākâr
Ne çāre, ... eyzân

3. Esirge, ben fenâ-yı derd-mendi
Kuluñum, bāricek Allah Efendi
Gözüm gördü, dil-i ūeydâ beğendi
Ne çāre, ... eyzân

PIŞREV-İ ŞOLAKZÂDE

Der Maqâm-ı Mezbûr

Uşûleş Devr-i Kebir

Temmet

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

TÜRKİ

Bağ dā dı Baş ra yı sey rān ey le sem
 'A cep der viş ol sam yā ri bu lam mı
 'Aş kıñ i le be ni hay rān ey le sen
 'A ceb der viş ol sam yā ri bu lam mı
 Yoḡ sa ḡas re tiñ le ö lem қа lam mı

1. Bağdād'ı, Başra'yı seyrān eylesem
 'Aceb derviş olsam yāri bulam mı?
 'Aşkıñ ile beni hayrān eylesen
 'Aceb derviş olsam yāri bulam mı?
 Yoḡsa ḡasretiñle ölem, қalam mı?
2. Āhımdan 'aşıqlar gelür imāne
 'Ācizim, elinden devr-i zamāne
 Veysel Қarāni'den geçsem Yemen'e
 'Aceb ...
3. Mışır'da bulmadım derdime çāre
 Var, Ḥācī Bektāşi eşiği ara
 Varsam, yüzler sürsem Mollā Ḥünkāra
 'Aceb ...
4. Medine-i Münevver'i tavāf eylesem
 Şahrātu'llah'da insem boylasam
 Kābe-i Şerif'e yüzümü sürsem
 'Aceb ...
5. Bir ber-güzār alsam, vārsam edāya
 Cezāyir gözcisi Veli Dede'ye
 Қarşu durmaq olmaz Ḥaқ'dan gelen қazāya
 'Aceb ...
6. Ahmed der: Tūr tağıñ seyyāhı olsam
 Ḥālil ü'r-Raḡmān'da ḡaberin alsam
 Ḥabbās'ıñ ilinde mekān bağlasam
 'Aceb ...

MURABBA'
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Şufyâne

Ve fâ da miş li bu lun maz bu gün ben bir ci vâ n bul dum
Gö rün ce sev dim ben a nı öl müş ken tâ ze cân bul dum

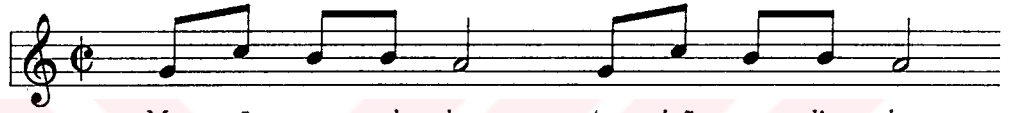

Bül bül gi bi der de düş düm es ki der dim tâ ze len di ey

Ö lün ce ben de si ol ma ga ben bir şûhi ci vâ n bul dum

DİĞER

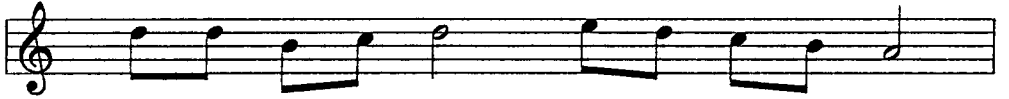
Mes tā ne ol dum 'aş kıñ e lin den
Fer yā da gel dım gam maz di lin den

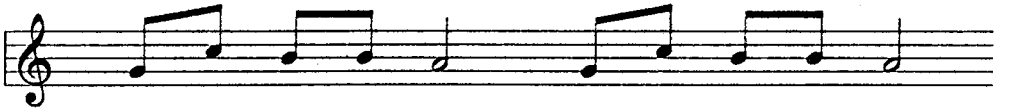
yār ba ña bir çā re yar ba ña bir ça re
yār ba ña bir çā re yar ba ña bir çā re

Kāş ki mu rā da i rüb öl mem den

me ded öl mem den cā nı vir mem den

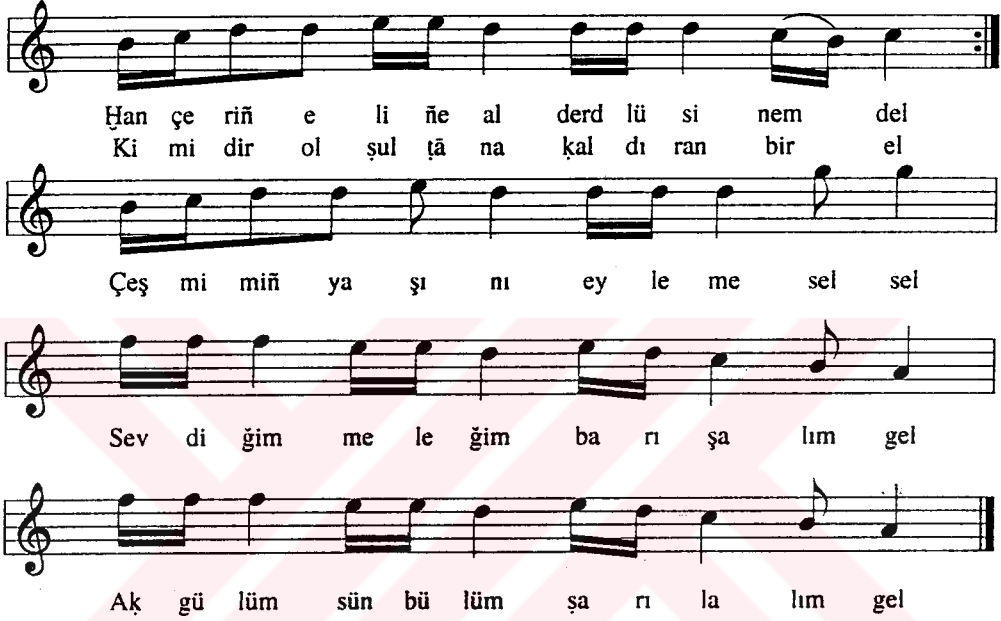

Ɔok la ya bil sem ya rıñ gü lün den

yār ba ña bir çā re yār ba ña bir çā re

(?)

Handwritten musical score on four staves. The lyrics are in Turkish and are written below the notes. The music is in a single melodic line with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are:
1. Hân çe riñ e li ñe al derd lü si nem del
Ki mi dir ol şul tâ na kal dı ran bir el
2. Çeş mi miñ ya şı nı ey le me sel sel
3. Sev di ğim me le ğim ba rı şa lım gel
4. Aş gü lüm sün bü lüm şa rı la lım gel

1. Hânçeriñ eliñe al, derdlü sinem del
Kimdir ol şultâna kaldıran bir el?
Çeşmimiñ yaşını eyleme sel sel
Sevdiğim, meleğim, barışalım gel
Aş gülüm, sünbülüm, şarılalım gel
2. Gamıña düşeli gitti ya gülmek
Ya nice mümkündür kendüyi bilmek
Zâlim ayrılıktan yeğdürür ölmek
Sevdiğim, ... eyzan
3. Dostumuz var ise şâd olub gülsün
İşitsün 'adular, derdile ölsün
Bağışla günâhım Hâk için olsun
Sevdiğim, ... eyzan
4. Hâsret odı ile sinem dağlama
Sakla mahabbetim yâre söyleme
Hâlil'i gurbetde ğarib eyleme
Sevdiğim, ... eyzan

VARŞAĞI

Ağır

Der di bi der mân e lin den el ğı yâş

Hic ri bi pâ yân e lin den el ğı yâş

1. Derd-i bi-dermân elinden el ğıyâş
Hicr-i bi-pâyân elinden el ğıyâş
2. Yüzüme bakmaz, niyâzım dinlemez
Bâri çok cânân elinden el ğıyâş
3. Kağ' iden cismiñ hayât riştesin
Hañçer-i berrân elinden el ğıyâş
4. Ğamze-i hünriiz elinden el-emân
Çeşm-i hün-efşân elinden el ğıyâş
5. Bulmadım bir yâr-ı şâdiğ cihânda
Bi-vefâ yârân elinden el ğıyâş

NAKŞ-I 'UŞŞAK

Uşüleş Muhammes

Bend-i Evvel

1. 2.

Det te re dir ler ler dir te ne nâ de re til lil len len ey

1. 2.

tâ dir tâ dir tâ dir te ne nâ de re til lil len

Mülâzime

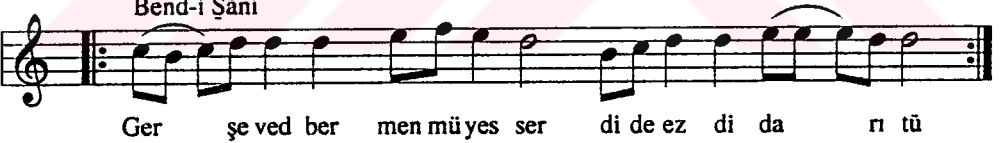
tâ nâ dir ney tâ nâ dir ney det tere til lil len

Temmet

Ten ten ten ta nâ det tere dir ler ler dir te ne nâ de re til lil len

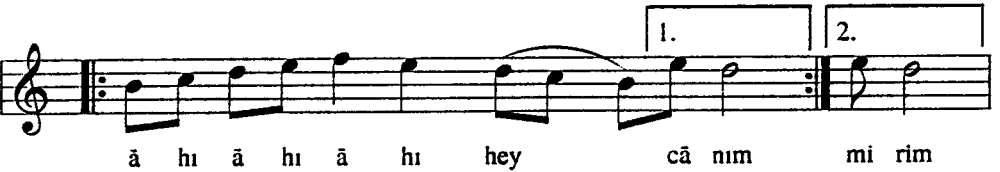
Bend-i Şâni

Ger şe ved ber men müyes ser di de ez di da rı tû

Tâ kı yâ met ber ne dâ rem di de ez di zâ rı tû

1. 2.

â hı â hı â hı hey câ nım mi rim

Temâm

Hey hey hey hey yâr di de ez di zâr tû

MURABBA'

Be bu yer ler de ne hoş şuh
Cân vi rir 'a şı kı ña rûh

i ci vân lar var i miş
i re vân lar var i miş

Bu si pâ hi bu kul oğ lı

di me düş a ya ğı na

Ço çu lur bun da fû lân ib

ni fû lân lar var i miş

MURABBA'

Ġam zeñ o kuy la bağ rı mı pür
Miğ rās ğa mıy la si ne mi şad

yā re ey le din bağ rı mı pür yā re ey le din
pā re ey le din si ne mi şad pā re ey le din

Pür piç táb i düb ba ña zül fin ke men

di ni vay ba ña zül fin ke men di ni

Dām ı be lâ da gōñ lü mü bi çā re

ey le din gōñ lü mü bi çā re ey le din

SEMĀ'Ī

Her ki mi gör se gö nül ken dü si ne yâr
Her ve fâ sız gü ze li yâ rı ve fâ dâr

şa nur ken dü sü ne yâr şa nur
şa nur ken dü sü ne yâr şa nur

Ey gör di gi hū ba o lur cân ı gö nül

den mā yil cân ı gö nül den mā yil

Bi ve fâ lar da ha kı kat e şe ri

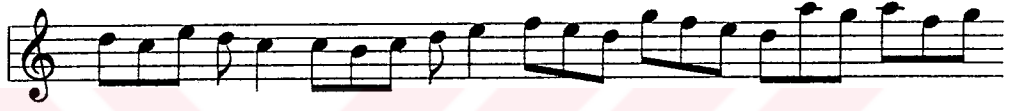
var şa nur yâr e şe ri var şa nur

SEMÂ'Î

Şa bā beteh ni ti pi ri mey fu rūş ā med ye lel li ye lel li
ye lelli ye la li zi bā yı men yār Ten nū ra lā le çü nān mir fū rūht
bād ba hār ye lel li ye lel li ye lel li ye lel li zi bā yı men vay

Şabā be-tehñit-i pir-i mey-furūş āmed
Ye lelli ye lelli ye lelli ye leli zibāyi men yār
Tennūr-ı lāle-çünān ber-fūruht bād-ı bahār
Ye lelli ye lelli ye lelli ye leli zibāyi men
Ki mevsim tarab ü 'ıyş ü nāz-ı nūş āmed
Eyżan
Tenvir lāle çünān mir ferruhat bad-ı bahar
Eyżan
Ki gonca-i ğark arak ü ğeşt be-cūş āmed
Eyżan
Hevā mesih nefes-i ğeşt ü hāk nāfe-gūşāy
Eyżan
Diraht-ı sebz şūd ü mürĝ der hurūş āmed
Eyżan
Be-gūş-ı cūş ne-būş ez-men be- 'işret gūş
Eyżan
Ki insuħan seħer ez matemem be-gūş āmed
Eyżan

SEMĀ 'Ī ŐANTŪRĪ İBRĀHĪM CELEBĪ

UŞŞAK VARŞAĞI ŞÜFYÂNE

Yi ne ev vel ba hâr ol du yaz gel di yaz gel di
Gel ey cā nım gü lis tâ ne gi de lim gi de lim

ey Ğa rib bül bül gü li gö rüb şâd ol dı yâr yâr yâr

Gel ey hâ nım gel ey cā nım gü lis tâ ne gi de lim

1. Yine evvel bahâr oldu yaz geldi
Gel ey cânım gülistâne gidelim
Ğarib bülbül gülü görüb şâd oldu
Gel ey hânım. gülistâne gidelim
2. Şimdi dağlar yeşillendi, dumandır
Rüz-i şeb bülbülün kârı figandır
Her köşe cennet olduğu zamandır
Gel ey cânım ...
3. Sünbülün perişân kaddi ham oldu
Çimene nergisin çeşmi nem oldu
Zevk eyleyuben içecek dem oldu
Gel ey cânım, ...

PİŞREV-İ TERĀNE-Yİ DİLKEŞ

Uşûleş Devr-i Kebir

Serhâne

Mülâzime

1. 2.

1. 2.

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şalıs

Mü.

RAKŞIYE

Ey be nim ser vi re vâ nım
Gon ca gül ta ze ci vâ nım

Yo lu ña fe dâ dır câ nım ağ lat ma iñ let me

Ben bi ça re 'a şı kı ñı

1. Ey benim servi revânım
Gonca gül taze civânım
Yoluña fedâdır cânım
Ağlatma iñletme ben bi-çare 'aşıkıñı
2. Sen nâz ile gel yanıma
Noğsân getirme şânıma
Girub bu suçsuz kânıma
Ağlatma ... eyzân
3. Çeşm-i hûn ruhlarıñ siyâh
Nûr-ı cemâliñ virir ziyâ
Bağma baña kıya kıya
Ağlatma ... eyzân
4. Seniñçün serv-i âzâde
Erbâb-ı dil heb sevdâda
Hâkiñe yüzler
Ağlatma ... eyzân

VARŞAĞI

1. 'Aşkîñla 'aqlım döndi cunüne
Oldum cihânda ben de numüne
Ahvâl-i 'aşkı sorma Mecnûn'e
Mecnûn'dan benim hâlim yamandır
2. Kime eyleyeyim senden şikâyet
Kendi ahvâlimdir olan hikâyet
Dilber bu cevriñe yoğ mu nihâyet?
Mecnûn'dan benim hâlim yamandır
3. Göñlümi bend itdim zülfüñe bende
Terađđum eylemek yoğ mudur sende?
Nitekim vardurur bu cânım tende
Mecnûn'dan benim hâlim yamandır
4. Ferhâd ile Şirin gelir, geçerdi
Ferhâd'dan artuğ Şirin severdi
Mecnûn'un hâlini Leylâ şorardı
Mecnûn'dan benim hâlim yamandır

PIŞREV-İ ŞAĞİR-İ MÜRĞ
Ya'ni Kuşsakağı ya Neğamât-ı Tuyûr
Uşûleş Hafif

Serhâne

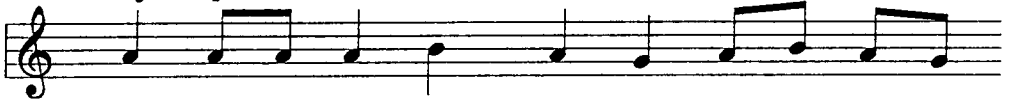
Mülâzime

1. 2.

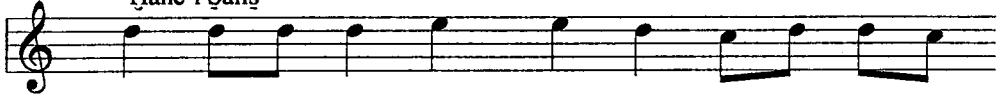

Hâne-i Sâni

Mü.

Hâne-i Şâlis

OYUN

Teb riz' den a şır dı lar şor ğuç lu ge lin
'Ağ lı mı şa şır dı lar şor ğuç lu ge lin
Al tı na sâ de ge yer üs tü ne nâ rin

Şir vâ n boy lu me le ğim şin vâ n boy lu

1. Tebriz'den aşırıldılar şorğuçlu gelin
'Aqlımı şaşırıldılar şorğuçlu gelin
Altına sâde giyer üstüne nârin
Şirvân boylu meleşim, şirvân boylu
2. Oğlan sen bu yaylaları yaylayamazsın
Yaylayub da gönülceği eyleyemezsin
Buña 'umrân dili dirler añlayamazsın
Şirvân ... eyzan
3. Şu qarşudan gelen geline beñzer
Şaçı ince zülûf teline beñzer
Salınışı hünkâr kıluna beñzer
Şirvân ... eyzan
4. 'Emmisi var, dayısı var heb eli kuşlu
Parmagında yüzüğü var cevherlü, taşlı
Ben bir yavru sevmişim gözleri yaşlı
Şirvân ... eyzan

VARŞAĞI

Bir ğam ze si mes tâ ne
Kaşd it di dil i cā ne

Kıl dı be ni di vā ne

Düş düm yi ne hic rā ne

1. Bir ğamzesi mestâne
Kaşd itdi dil-i câne
Kıldı beni divâne
Düşdüm yine hicrâne

2. Bülbül gibi zâr oldum
Azürde-i hâl oldum
Bi-şabr-ı karar oldum
Düşdüm yine hicrâne

3. Ğamzeñ okını atdı
Ğam bağrıma kâr itdi
Ağyare uyub gitdi
Düşdüm yine hicrane

4. Meftün dil-i meyyâlim
Cevr itmede ol zâlim
Yâ Rab nice olur hâlim
Düşdüm yine hicrâne

PİŞREV-İ ŞERİF
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Fâhte

Serhâne

Mülâzime

1. 2.

Temmet

VARŞAĞI

Yi ne ay rı düş tüm yâr dan
Ay rıl dım çeş mi mek kâr dan

gö nûl şab rey le şab rey le
gö nûl şab rey le şab rey le

Yan dı bağ rım in ti zâr dan

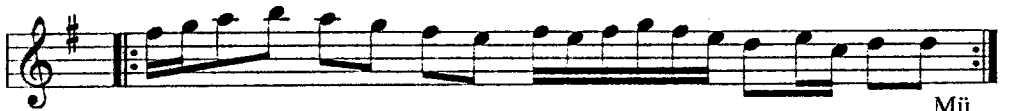
Ağ la ma gö nûl iñ le me gö nûl eğ len bir ze mân

1. Yine ayrı düşdüm yârdan
Ayrıldım çeşm-i mekkârdan
Yandı bağrım intizârdan
Ağlama gönül, inleme gönül, eğlen bir zemân
2. Bu bir dertdir çeken bilür, gönül
'Âşık olmayan ne bilür gönül
'Aşk ile halk Mecnûn olur
Ağlama ... eyzân
3. Sırrımı fâş itdiñ ele gönül ...
Çeşmim yaşı döndü sele gönül ...
'Aşkîñ ile düşdüm dile
Ağlama ... eyzân

FAŞL-I BEYĀTİ

PIŞREV-İ 'ARZİYĀRİ

Der Makām-ı Beyātī
Uşūleş Devr-i Kebir

Mü.

Hâne-i Şalıs

Mü.

PİŞREV-İ EVSAT
Der Makâm-ı Mezbûr

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şalıs

SEMĀ'Ī
Der Maqām-ı Mezbūr

Serhâne hem mülâzime

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

VARŞAĞI

Men ki ez yâr pür der dim
Bâ sır rı yâr bâ der dım
Zâ lim ey vay ben öl düm
Kâ fir ey vay ben yan dım

Çı ğı çı ğı yâr ki ben öl düm

He mân mür vet yâr ki ben öl düm

Ku ru bân te râ gi rif tâ rem

Şa da ka ki der mân ne dâ rem

1. Men ki ez yâr pür derdem
Bâ-sır rı yâr bâ-derdem
Zâlim ey vay ben öldüm
Kâfir ey vay ben yandım
Çı ğı çı ğı yâr ki ben yandım
Hemân mürvet-i yâr ki ben öldüm
Kurbân türâ giriftârem
Şadağa ki dermân ne-dârem

2. Ben ölem de kabrim üzre gelesin
Siyâh zülfün deste deste yolasın
Bu dünyâ fânidir şöyle bilesin
Çı ğı çı ğı ... eyzân

3. Bâd-ı şabâ haber ilet yârime
Gör ki hicrân neyledi cânıma
Medâ'iler şuşayubdur kânıma
Çı ğı çı ğı ... eyzân

PİŞREV-İ ŞOLAKZÂDE

Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş ...

Serhâne

1. 2.

The image displays a musical score for a piece titled "PİŞREV-İ ŞOLAKZÂDE" in the "Der Makâm-ı Mezbûr" mode, specifically the "Uşûleş" section. The score is written on ten staves of music, each beginning with a treble clef. The first staff is labeled "Serhâne" and includes two first endings, marked "1." and "2.", which are enclosed in boxes. The music consists of a series of eighth and sixteenth notes, often beamed together, creating a rhythmic and melodic pattern. The score concludes with a double bar line and repeat dots. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

(?)

Men ne yem ki seyr i müj gâ nı ñaķur bân o la yım
Koy me ni zül fû pe ri şâ nı ñaķur bân o la yım

Yü zü me bak maz i ken yi

ne bi lür sün hâ li mi

Bu te câ hül i le 'ir fa nı ñaķur bân o la yım

VARŞAĞI

Devr-i Kebir

Yâr aş kuñ la ya nub biş dim ne ğa mıñdan â zâd ol dum

Ne se rim kıur tul du ef kâr dan ef kâr dan

1. Yâr 'aşkuñla yanüb bişdüm (ne ğamıñdan âzâd oldum)
Ne serim kıurtuldu efkârdan
Mecnûn olub daĝa düşdüm (ne ğamıñdan)
Ne serim kıurtuldu efkârdan

2. Gice fikriñle ħayrânem
İñlerem gündüz giryânem
Derdim ile bi -dermânem (ne ğamıñdan âzâd oldum)
Ne serim kıurtuldu ...

3. Kıul gibi elim baĝlaram
Kârşuñda turur aĝlaram
Taşkın sel gibi çağlaram (ne ğamıñdan âzâd oldum)
Ne serim kıurtuldu ...

4. Çünkü düşdü bize firķat
Naşib etsün Ĥüdâ vuşlat
Bilemem ki nedir ħikmet (ne ğamıñdan âzâd oldum)
Ne serim kıurtuldu ...

5. Derdiñ ile baĝrım deldiñ
Gedâñı bi -çâre kııldıñ
Al eyleyüb göñlüm aldım (ne ğamıñdan âzâd oldum)
Ne serim kıurtuldu ...

VARŞAĞI
Devr-i Revân

Ħan çe rin e li ñe al dert li si nem del
Ki mi dir ol sul tã na ħal dı ran bir el

Çeş mi miñ yã şı nı ey le me sel sel

Sev di ğim me le ğim ba rı şa lım gel
Ağ gü lüm sün bü lüm şa rı la lım gel

1. Ħançerin eliñe al, derdli sinem del
Kimidir ol sultãna ħaldıran bir el
Çeşmimiñ yaşını eyleme sel sel
Sevdiğim, meleğim, barışalım gel
Ağ gü lüm, sünbülüm, şarılalım gel
2. Ğamıña düşeli gittiyã gülmek
Yã nice mümkündür kendüyi bilmek
Zãlim ayrılıktan yeğdürür ölmek
Sevdiğim, meleğim, barışalım gel
3. Dostumuz var ise şãd olub gülsün
İşiden 'adüler, derd ile ölsün
Bağışla günãhım Ħağ için olsun
Sevdiğim, meleğim, barışalım gel
4. Ħasret odı ile sinem dağlama
Şağla mağabbetim yãre söyleme
'Ali'yi gurbetde ğarib eyleme
Sevdiğim, meleğim, barışalım gel

DİGER
Devr-i Revân

Bir ğam ze si mes tâ ne
Kaşd it di dil ü cā ne

Kıl dı be ni di vā ne

Düş düm yi ne hic rā ne

1. Bir ğamzesi mestâne
Kaşd itdi dil ü câne
Kıldı beni divâne
Düşdüm ... eyzan
2. Bülbül gibi zâr oldum
Âzürde-i hâl oldum
Bi şabr ü karar oldum
Düşdüm ... eyzan
3. Ğamze okunu atdı
Ğam bağıma kâr etdi
Ağyâre uyub gitdi
Düşdüm ... eyzan
4. Meftûn dili meyyâlim
Cevr etmede ol zâlim
Yâ Rab nice olur hâlim
Düşdüm ...
5. Henüz ol rüy-i gül-gün
Cevrini idüb efzûn
Kıldı özümü Mecnûn
Düşdüm ... eyzan

VARŞAĞI
Ya'ni Varşagılıkla

Be hey ce fâ sı çok dil ber
Göñ lüm sen de dir sen de dir

1. Be hey cefâsı çok dilber
Göñlüm sendedir, sendedir
'Âşıka rahmi yok dilber
Göñlüm sendedir, sendedir
2. Olmuşam 'aşkıñla hayrân
Bulmadım derdime dermân
Karârım yok sensiz bir ân
Göñlüm sendedir, sendedir
3. Bulanık şu gibi akmam
'Aşk oduna cânım yakmam
Anuñ çün gayriye bakmam
Göñlüm sendedir, sendedir

VARŞAĞI
Her Uşulde Bir Cezv

Yü rü ey şa bā ha be rim i let
O la kim ol şāh ba ña raḥ mi de
Bu re vā mı dır men ö lem gi dem

be nim ā fe ti ey dil i cā nı ma
bi le der di mi ey ge le ya nı ma
gu re gel me ye ey gi re ka nı ma

Me ni has ta yı şa re pa sı ta

de teb i tab 'aşk i le dil be rim

1. Yürü ey şabā, haberim ilet benim afeti ey dil-i cānıma
Olakim, ol şāh baña raḥm ide, bile derdimi, gele yānıma
Meni hasta-i şāre püstere teb-i tāb 'aşk ile dilberim
Bu revā mıdır men ölem gidem, göre gelmeye gire ḳanıma

2. Nedir ey felek bu ḳadar sitem baña, çeşm-i lütufla baḳmadın
Nice bir çekem bu cefāları, nice ḳatasın semmi nānıma
O zemān felek beni şād ide, gele bezmime, tuta cām-ı mey
Şunı maḡribi dil-i ḫastaya, o zemān da yoḳ feraḫşādıma

VARŞAĞI
Her Uşülde İki Cezv

Bi ha kı kat yâr yâr
bi mü rüv vet dos tı dost
Me ni hic rân yan du rub dur
ey le rim fe ri yâd zâr

1. Bi-ḥaқиkat yâr yâr, bi-mürüvvet dost dost
Meni hicrân yandurubdur, eylerim feryâd zâr
2. Âşîyân-i mürğ-i dil zülf-i perişânîdadir
Kande olsañ ey peri, göñlüm seniñ yanındadır
3. 'Aşğ derdiyle hoşem, el çek 'ilâcımdan tabib
Kılma dermanki helâkım, zehri dimağımdadır
4. Çekme dâmen nâz idüb üftâdelerden, fehîm kıl
Göklere açılmasun eller ki dermân andadır

MURABBA' BEYATI KURDI

Beste-i Mehmed Hâfız İmâm

Uşuleş Evfer

Mâ hı ruh sâ rı tu â yi ne imak şü dı men est
Dâ ne i hâ li be ro ahte ri mes' ü dı men est

hey hâ nım hey câ nım hey mi rim be li dost

Şebki bi lâ li tû mey mey ke şem ez sağ rı

çeşm hey hâ nım ey câ nım hey mi rim be li dost

Ci ğeri pâ re ke bâ bı ne mek a lu dı men est

hey hâ nım hey câ nım hey mi rim be li dost

MURABBA'
Düyek

Be bu yer ler de ne hoş şu hi ci vãn lar var i miş
Cãn vi rir 'ã şı kı ña rûh i re vãn lar var i miş

Bu si pâ hi, bu kûl oğ lı di me düş a ya ğı na

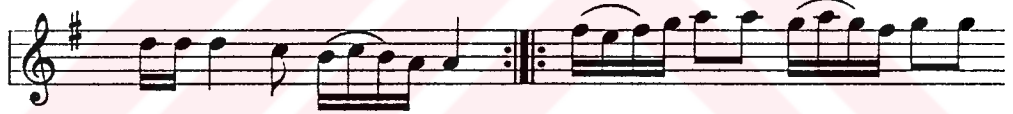

Ço ca lur bun da fe lãn ibn fe lãn lar var i miş

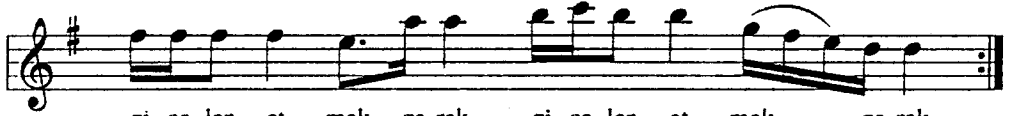
MURABBA'
Der Makâm-ı Beyâti
Uşûleş Düyek

Bağ ru mı hün it di has ret 'az mi yâr et mek ge rek
Va rub ol gül yüz lü yâ ri der ke nâr et mek ge rek

'az mi yâr et mek ge rek Gül yü zü ne qar şu her dem
der ke nâr et mek ge rek

gi ce ler et mek ge rek gi ce ler et mek ge rek

Şubh o lun ca 'â şık o lan âh ü zâr et mek ge rek

â hü zâr et mek ge rek

TÜRKİ

Be hey karşı mu za ge len
Var iş te gö nül, iş te sen
Gam ze le riñ bağ rım de len
Var iş te gön lüm iş te sen

1. Be hey karşımuza gelen
Var işte gönül, işte sen
Gamzelerin bağrım delen
Var işte gönlüm, işte sen

2. Açılmış hüsnünün bağı
Çâyet güzelliğın çağı
Mercândır ağzın tudağı
Var ... eyzan

3.iden
Naşibim vîrsün Yaradan
İşte ben çıkdım aradan
Var ... eyzan

4. Derviş 'Ali sözüm Hâkdır
Yavrunun belâsı çokdur
Benim bunda suçum yokdur
Var işte ... eyzan

SEMÂ'Î

'Aşk e sâ sı sik ke ur dı kal bi miñ
Cen ne ti di dâ ra şat dim 'aşk o la

di nâ rı na kal bi min di nâ rı na
di zâ rı na aşk o la di dâ rı na

Bü se kim bir cur a der cãm ı le biñ

den yok di me mey le biñ den yok di me

Yok dir i señ şâ hi dim vār ağ zı ñiñ

ik rā rı na ağ zı ñiñ ik rā rı na

PİŞREV-İ 'ARAZBÂR-I ŞÂNÎ
Uşüleş Düyek

Serhâne Sermülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

SEMĀ'İ SĀHĪB-ŪL KĪTĀB

Hāne-i Evveli

Mülāzime

Hāne-i Şāni

Hāne-i Şālīs

Mü.

SEMĀ'Ī
Sultān Murād Hān Fātih-i Bagdād

RAKS Ü SEMĀ-'İ

Ey bir ok ur dı bu si ne me pe ri zād
Eğ len me di per rān gec di pe ri zād
A mān bil mezrahm ey le mez pe ri rād :

ti ri müj gān eb rû ke mān an lu göz

gü li men an lu göz

Ey bir ok urdı bu sineme peri-zād
Eğlenmedi perrān gecdi peri-zād
Amān bilmez rahm eylemez peri-rzād
Tir-i müjgān ebrû kemān
anlu göz gülimen anlu göz

Kalem getir `arz-ı hālīm yaz benim
Mālım yokdur nem alursun yār benim
Ben ölürsem gel kabrimi az benim
Ey şalın hānım şalın cānım sinem üzre
anlu göz gülimen anlu göz

Ey öldür beni çok çektirme hicrān
Bir yārem var sızlaşır dōrt yanı
Ben hod saña qurbān itdim bu cānı
Çevril hānım çevril cānım sinem üzre
anlu göz gülimen anlu göz

FAŞL-I 'ACEM

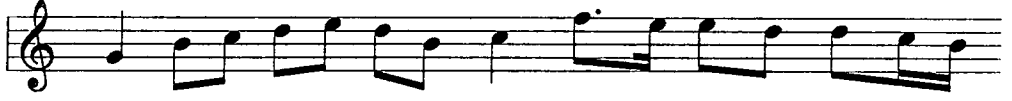
PIŞREV
Der Makâm-ı 'Acem
Uşüleş Şakîl

Serhâne

Mülâzime

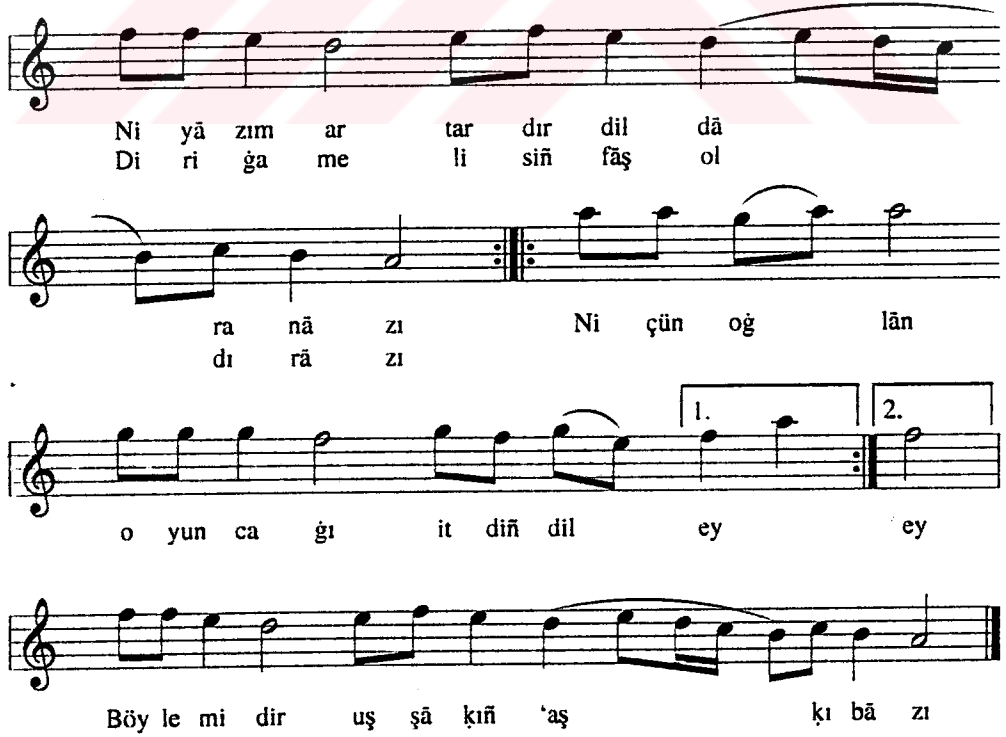
Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

MURABBA'
Uşuleş Düyek

Ni yā zım ar tar dır dil dā
Di ri ğa me li siñ fāş ol

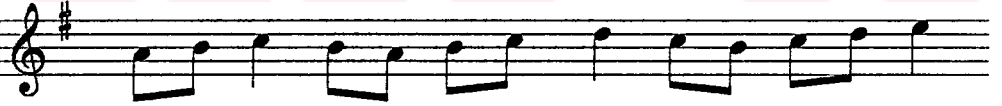
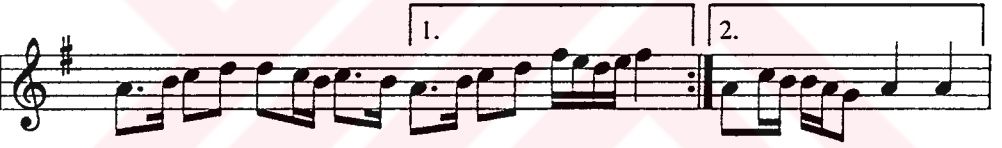
ra nā zı Ni çün oğ lān
dı rā zı

o yun ca ğı it diñ dil ey ey

Böy le mi dir uş şā kıñ 'aş kı bā zı

PİŞREV-İ SANCĀK
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Fer

Serhâne

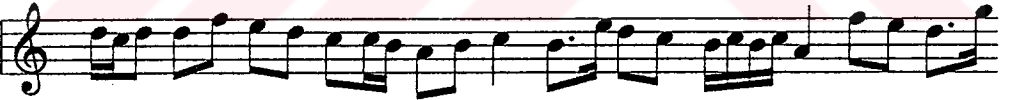

PİŞREV-İ SOLAKZÂDE

Der Mağâm-ı Mezbûr

Uşûleş Fâhte

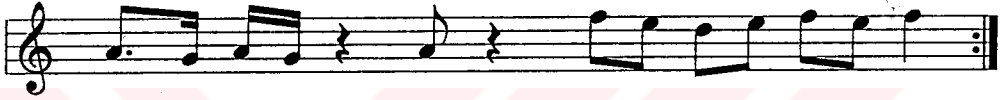
Serhâne

PIŞREV-İ MÂKRU DÜNYÂ
Der Maqâm-ı Mezbûr
Uşûleş Berevşân

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Sâni

Hâne-i Sâlis

M.

MURABBA'
Der Maḳām-ı 'Acem
Uşûleş Evfer

Bu gün ben bir şâ hı 'a li
Ğa mı sev dâ yı zül fi le

ca nâ na müb te lâ ol dum
gi rif târ der be lâ ol dum

Mi yâ niñ yo lu na cüm le

vâ rı mı der mi yân et dım

De hâ niñ fik ri ne düş düm

fe nâ en der fe nâ ol dum

VARSAĞI BERĀY-I KŪHĪSTĀN

Şev dim bir çeş mi mes tā nı
Ter key le dim hā nū mā nı

Eh li 'aşk hem ze bā nı tağ lar

Tağ lar ey gö züm tağ lar

1. Sevdim bir çeşm-i mestânı
Terk eyledim hânümânı
Ehl-i aşık hem zebâne
Tağlar hey gözüm tağlar

2. Saña virmiş yüce Ğani
Şovuk şuları, çemeni
Ben de penâh tutdum
Tağlar ... eyzan

3. Maḥzûn gönlüm şâd eyleyen
Âhıma imdâd eyleyen
Benimle feryâd eyleyen
Tağlar ... eyzan

4. Cevr idüb ol yüzü mâhım
Bildirmez baña günâhım
Şimdi sensin tekke-gâhım
Tağlar ... eyzan

SEMĀ'Ī
Der Maḳām-ı Mezbūr

TÜRKİ BERĀY-I ĞAMMĀZ

Ne çok o lur dün yâ da ğış şu ğıl lı

Yağ dı bağ rım kâ fir gam mâ zıñ di li ğam mâ zıñ di li

1. Ne çok olur dünyâda ğış u ğıllı
Yağdı bağrım kâfir ğammâzın dili (hemmâzın dili)
İsnâd ider bâña itmedüğüm fi'li
Yağdı bağrım ...
2. 'Ayıbsız bir Allah ancak dinürken
Rabb-ı Settâru'l-'uyüb okunurken
Sahîh mü'min mü'mine iyilik şanurken
Yağdı ...
3. Cüz-i 'aybım görse varub tiziye
Söyler kendü gibi nopran gidiye
Hocası yokdur ki diliñ tut diye
Yağdı ...
4. İftirâda eşedd-ü mine'l-katldır
İftirâcı münâfık bed adlıdır
Nefsim 'ayblu ise dilim tatlıdır
Yağdı ...
5. Tasbaz 'Ali sevdi hünermend hûri
Hayra, gözleriniñ artardı nûri
Engel tıyub etdi biñ nehâr
Yağdı ...

SEMĀ'Ī
Der Maḳām-ı Mezbūr

Serḫāne

Mülāzime

Ḥāne-i Şāni

Ḥāne-i Şālīs

PİŞREV-İ ĐARBEYN

Der Mağam-ı Mezbür

Serhâne

Mülázime

Hâne-i Şani

Temmet

Hâne-i Şaliş

Mü.

VARŞAĞI

Qā dir Al lah қа lem çek miş
Sa ña i ki қаş ye ri ne
Gi ce gün döz gö zi miz den
Қан дө kü lür yaş ye ri ne

1. Kâdir Allah kalem çekmiş
Saña iki kâş yerine
Gice gündüz gözimizden
Қан dökülür yaş yerine
2. Nazâr it servi dalına
Sözimiz ezber oluna
Merdim güzellik yoluna
Cân virirler baş yerine
3. Eyyâmın buldu gemimiz
Sel olub çağlar gamımız
Bir dost olsa hem demimiz
Bize bir kardaş yerine

4. Diñmez gözleriniñ yaşı
Oñulmaz bağrınıñ başı
Yârinden ayrılan kişi
Ağu yudar aş yerine
5. Dertli 'Ali gördü şavaş
Kesilmişdir nice biñ baş
Ben öldükden sofrı bir taş
Қалmasun bir taş yerine

NAĞME-İ 'ACEM

The image displays a musical score for a piece titled "NAĞME-İ 'ACEM". The score is written on 11 staves, all using a treble clef and a key signature of one sharp (F#), indicating the key of G major. The music is characterized by a melodic line with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The first staff begins with a quarter rest followed by a series of eighth notes. The second staff continues with a quarter note followed by eighth notes. The third staff features a more complex rhythmic pattern with sixteenth notes. The fourth staff includes a repeat sign (double bar line with two dots) at the beginning and end. The fifth staff starts with a quarter note followed by eighth notes. The sixth staff has a similar pattern to the second staff. The seventh staff continues with eighth notes. The eighth staff features a more complex rhythmic pattern with sixteenth notes. The ninth staff continues with eighth notes. The tenth staff has a similar pattern to the second staff. The eleventh staff concludes the piece with a quarter note followed by eighth notes and a final double bar line.

VARŞAĞI

Şu karşıda şalınan yâr
Al ile gönlümü alan yâr
Beni ferdâya şalan yâr
Ben ne bilürdüm zâlim ne bilürdüm

1. Şu karşıda şalınan yâr
Al ile gönlümü alan yâr
Beni ferdâya şalan yâr
Ben ne bilürdüm zâlim ne bilürdüm
2. Ne bilürdüm n'olaçağın
Varub anda kalacağın
Sen hercâyı olacağın
Ben ne bilürdüm zâlim
3. Karlı dağlar karşı olmaz
Güzel olan yârsız olmaz
Yâr bir olur, iki olmaz
Ben ne bilürdüm ne bilürdüm
4. İnciden beyaz dişin var
Hilâlden ince kaşın var
Otuztokuz 'âşıkın var (Biñ dilin var, bir başın var)
Ben ne bilürdüm ne bilürdüm

MURABBA'

Vâz gel dim ey şa nem sa fîa
Gül yû zûñ her se her bül bül

he vâ dâr ol ma dan câ nım ol ma dan
gi bi zâr ol ma dan câ nım ol ma dan

Ben e lim çek dim ğa mısev dâ yı zül fün den

se nûñ ey yâr se nûñ Çün ki sen

el çek me din ağ yâr la yâr

ol ma dan câ nım ol ma dan

MSS s.158-1

MURABBA'
Der Maqâm-ı Mezbûr
Şüfiyâne

Sev mi Şem rûz i e zelden dâ ne bil mem ney le yem vay
Dâm ı zül fû nüñ yû zün de dâ ne bil mem ney le yem vay

Tir i müj gâ nı bu laŐ mış ka ne bil mem ney le yem vay

Ol muŐum Mec nûn gi bi di vâ ne bil mem ney le yem vay

A ha hey a ha hey hey câ nim hey dâ ne bil mem ney le yem vay hey

Be nim câ nim gel ya nı ma gör ki hic rân ney le di vay hey

Be nim 'öm rûm gel ya nı ma gör ki hic rân ney le di vay

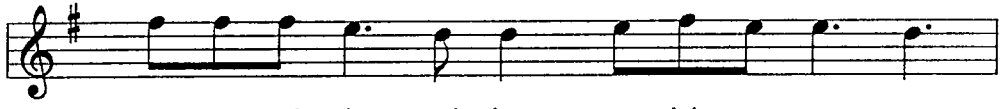
Sev mi Şem rûz ı ezelden dâne bilmem neyleyim vay
Dâm-ı zülfünün yüzünde dâne bilmem neyleyim vay
Tir-i müjgânı bulaŐmıŐ kane bilmem neyleyim vay
Olmuşum Mecnûn gibi divâne bilmem neyleyim vay

Aha hey aha hey cânım hey dâne bilmem neyleyim vay
Benim cânım gel yanıma gör ki hicrân neyledi vay
Benim 'ömrüm gel yanıma gör ki hicrân neyledi vay

Es gel ey båd-ı Şabâ buldura gör yâre beni vay
Tabibisün dermân etsün öldürür yâre beni vay
Diler ol ĥâl-i ĥayâlim göre bir pâre beni vay
Ne etmiŐem bu gerdiŐin devrâne bilmem neyleyim vay

Aha hey aha hey cânım hey dâne bilmem neyleyim vay
Benim cânım gel yanıma gör ki hicrân neyledi vay
Benim 'ömrüm gel yanıma gör ki hicrân neyledi vay

TÜRKİ BERĀY-I HURŪC GILMĀN EZ SERĀY

Bun ca yıl dır maḥ būs o lub ya ta rız

Dost lar ḫur tu la caḫ ze mĀn ol du mu

1. Bunca yıldır maḥbūs olub yatarız
Dostlar, ḫurtulacaḫ zemĀn oldu mu?
Ḥasret dōṣeḡinde ḫasta yatarız
Beḡler, pĀdiṣahdan emĀn oldu mu?

2. Cennete dōnmüṣdür yĀriñ illeri
Durmaz aḫar gözümüzüñ selleri
Açıldı bahçeleriniñ gülleri
Būlbūl zār idecek zemĀn oldu mu?

3. Lekeler elinden zebūn olmuṣum
Ṣararuben hazĀnleyin ṣolmuṣum
Leylim, beterūben Mecnūn olmuṣum
Ṭaḡlara dūṣecek zemĀn oldu mu?

4. Aḫar gözümüzden ḫan ile yaṣlar
Durmaz sinemiziñ daḡları iṣler
Ḳuṣlar āhenk urub fiḡāne baṣlar
'Alem zeyn olacaḫ zemĀn oldu mu?

5. Nazar idiñ raḫibleriñ oynuna
Gūnahımız, vebālimiz boynuna
Der Mehemmed sevdiḡimiñ ḫoynuna
Ṣoyunub girecek zemĀn oldu mu?

SEMĀ'Ī

Sen siz bu gö nül mec li si 'ay şi de mi ney ler
'A lem a niñ öl sun tu ta lım 'a le mi ney ler

yār de mi ney ler dost de mi ney ler ey ey
'a le mi ney ler 'a le mi ney ler

De fi ga mi der miş tu ta lım cām i le ā dem cām i le ā

dem Yā min ne ti sā kı den i ri şen ga mı ney ler

yār ğa mı ney ler dost ğa mı ney ler

TÜRKİ OYUNU

Eğ len dim kal dım gur bet de
Va ra ma dım yâr va ra ma dım
Var dım yâ ri miñ kö yü ne
Bu la ma dım yâr bu la ma dım

1. Eğlendim kaldım gurbetde
Varamadım yâr, varamadım
Vardım yârimiñ köyüne
Bulamadım yâr, bulamadım

2. Ben seni severim cândan
İntizârım kaçma benden
Şüride gönlümü senden
Alamadım yâr, alamadım

3. Şâhini uçurdum çolumdan
Dilberi düşürdüm dilden
Fırşatı kaçurdım elden
Bilemedim yâr, bilemedim

4. Ağlar hey gözlerim ağlar
Irmağ oldu çeşmim çağlar
Çurbetlikde gönlüm iñler
Gülemedim yâr, gülemedim

5. Öksüz 'Âşık kanlı imiş
'Âşıkıña kinlü imiş
Güzel iki dinlü imiş
Bilemedim yâr, bilemedim

PİŞREV-İ ŞOLAK-ZÂDE

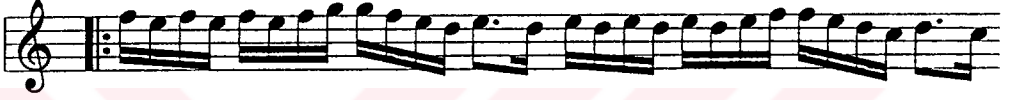
Der Maqâm-ı Mezbûr

Uşûleş Hâvi

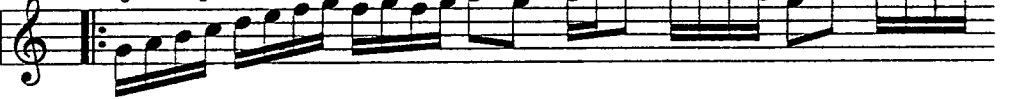
Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

PIŞREV
Der Mağâm-ı Mezbûr
Uşûleş Darb-ı Feth

Serhâne

The musical score consists of six staves of music in G major (one sharp). The first five staves are continuous melodic lines. The sixth staff features a first ending (1.) and a second ending (2.) marked with a double bar line and repeat dots. A large, semi-transparent watermark is overlaid on the score.

Mülazime

Musical notation for the Mülazime section, consisting of five staves of music in G major. The notation includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a series of eighth and sixteenth notes. The fifth staff concludes with a first ending (1.) and a second ending (2.) marked with repeat signs.

Hâne-i Şâni

Musical notation for the Hâne-i Şâni section, consisting of five staves of music in G major. The notation includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a series of eighth and sixteenth notes. The fifth staff concludes with a double bar line and repeat dots.

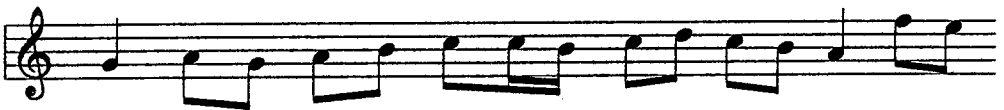
Zeyl

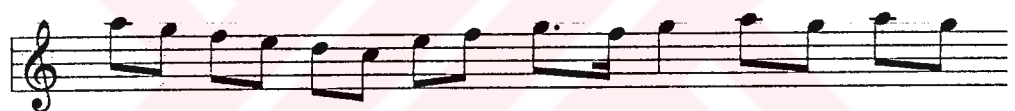
Hane-i Sâlis

M.

Zeyl ve sonra mülâzime.

PİŞREV
Der Mağâm-ı Mezbür
Uşüleş Şakîl

Hâne-i Şâliş

M.

TÜRKİ BERĀY-I ĞURBET

Çan ğı bi rin şerh i de lim ğā zi ler

Şi kā ye tim çar he lin den dir be nim

Ne ey le yim Mev lâ'm böy le bu yur muş

Se rim de bu i miş ya zı lan be ğim

1. Çanğı birin şerh idelim ğāziler
Şikāyetim çarh elindendir benim
Ne eyleyim Mevlā'm böyle buyurmuş
Serimde bu imiş yazılan benim
2. Gedāyım, ednāyım, dimezim yalan
Dünyā bir ħardaldır, yanmada elān
Kendüyi tūrāba yek-sān bilen
Akrānım ve emşālimdir Ħaĥ benim
3. Düşdüm toza, topraklara bulandım
İndim, ħazret ħapusundan dolandım
İnce eleklerden geçdim, elendim
Şol ūtuşub giden āhım baĥ benim

4. Görmüş var mı edeb ile uduñı
Almış var mı lezzet ile dadıñı
Çande varsam kezzāb dirler adıñı
Felek saña 'itibārım yok benim
5. 'Ali der, aĥıtdım çan ile yaşlar
Göñül sırçasına doĥundu taşlar
Tuz etmek bilmezñ etdüğü işler
Şimdi yüreğimde kaldı oĥ benim

(?)

Yā İ lā hı sen den 'ud det
bi ze vir iş lā ħa müd det.
Mevt ye tiş me dın bā şid det
Ya müh mil bi'd de re cāt

1. Yā İlahı senden 'uddet
Bize vir işlāha müddet
Mevt yetişmedin bā-şiddet
Yā mühmil bi'd-derecāt

2. Ħayr işe gücenerem
'İbādete üşenerem
Muhtāc deġilsin şanıırım
Yā Ğani 'ani'l-müracāt

3. Günāhım mişl-i kehkeşān
'Ömrümde ħayrāta nişān
Komayub ħaldım perişān
Yā Ğıyaş fi'z-zāvicāt

4. Saña lāyık nemüz vardır
Bed ħavlü fi'l ħula kārđır
Raĥmetiñe ümid vārdür
Yā Raĥmān hel recāt

5. Dünyā vü nefsiñ bu'sinden
Hem şeytān vesvesesinden
Ufki ister necāt senden
Ya Fettāĥ vü Ķādi'l-ħacat

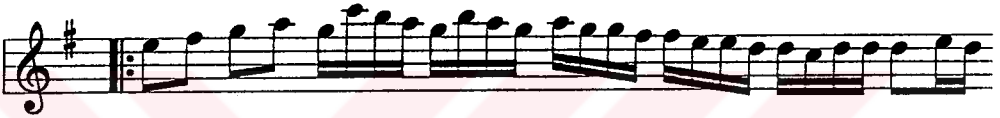
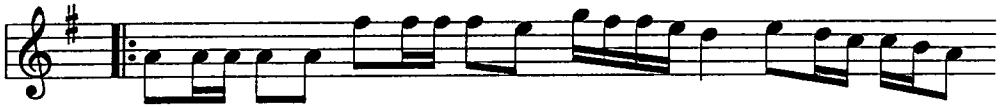
PİŞREV-İ HALKÂZÂDE

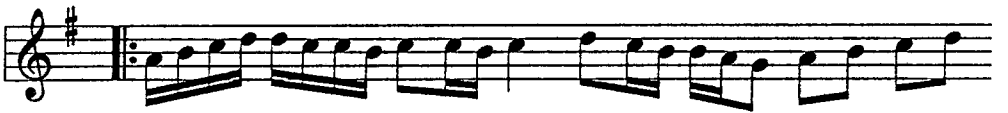
Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Çenber

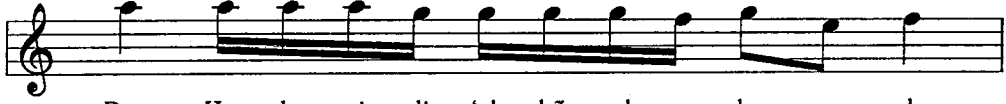
Serhâne

Mülâzime

TÜRKİ BERĀY-I CELĀLİ

Dost Hāy dar oğ li 'ağ lıñ yoğ mu ba şın da

Dost Ni çün Āl 'Oş mā na 'ā şı o lur suñ

Her ne zu lüm ey le diñ se dün yā da

İt dük le riñ cüm le bir bir bu lur sun

1. Hāydaroğlı, 'ağlıñ yoğ mu başında
Niçin Āl-i 'Oşmān'a 'āşı olursun
Her ne zülüm eylediñse dünyāda
İtdükleriñ cümle bir bir bulursun

2. Şayd iderler seni dürlü fennile
Kurtulmazsın nice yüzbiñ and ile
İlyas Paşa gibi kayd u bend ile
Bir gün hünkār divānına gelürsün

3. Çok 'āşiyi çengellere dizdiler
Manoğlu'nun 'askerini bozdular
Hem Mehdî'niñ derisini yüzdüler
Kaballoğlı ber-dār oldu bilürsün

4. Niçin oturmazsın kendü halinde
Şimdi sensin cümle halkıñ dilinde
Bilmiş ol kim Kara'ali'ñ elinde
Dürlü dürlü 'azāb ile ölürsün

5. Kātib 'Ali eydur, var git işiñe
Tar iderler gök dünyāyı başıña
Karga, kuzgun konar bir gün leşiñe
Şanma böyle dārāt ile qalırsın

PIŞREV-İ GÜL-İ RA'NÂ

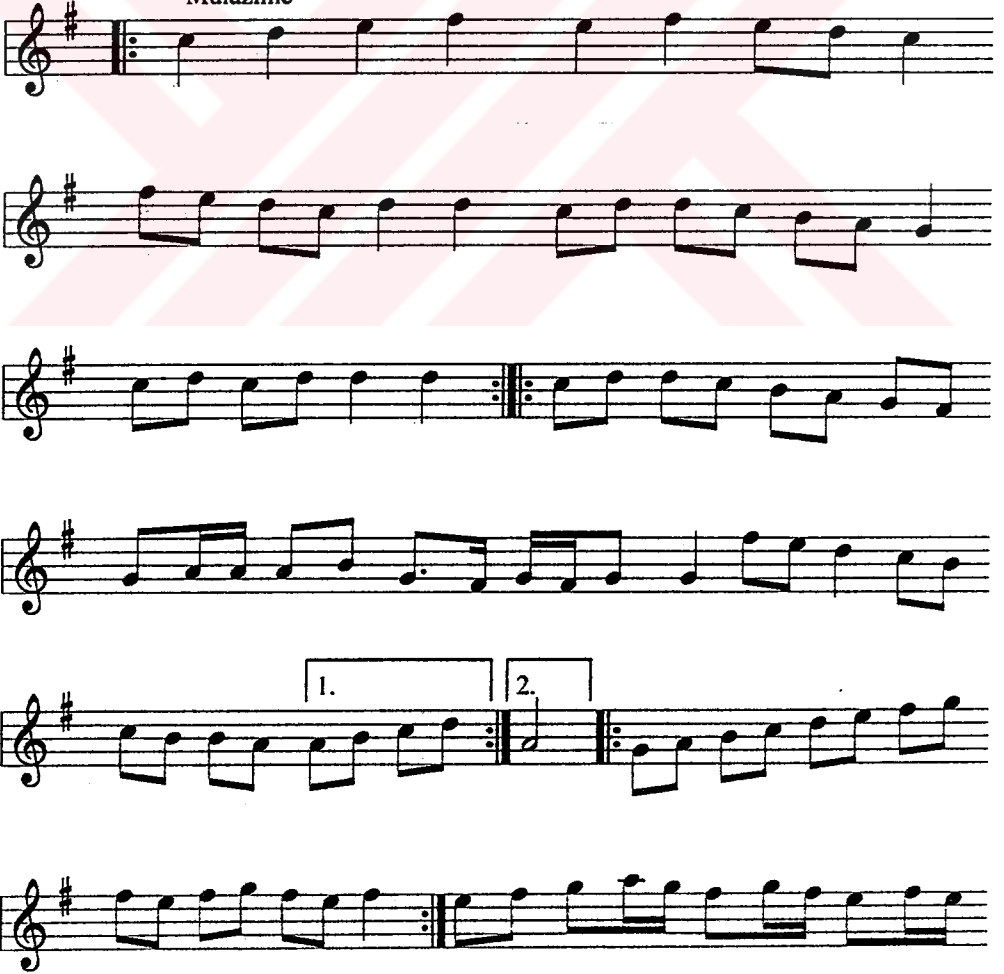
Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

M.

Hâne-i Sâlis

PİŞREV-İ 'AMÛD EL KAYYĀS
Uşüleş Düyek

Hâne-i Evveli

The musical score is presented in a single system with eight staves. Each staff contains a single melodic line. The notation uses a treble clef and a key signature of one flat. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The second staff starts with a repeat sign. The eighth staff ends with a double bar line and repeat dots. A large, faint watermark is visible in the background of the score.

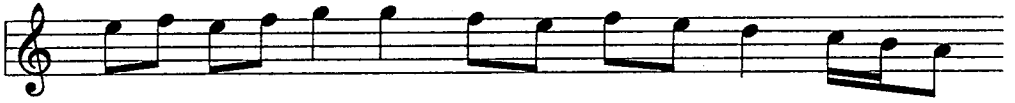
Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

SEMĀ'Ī

Ağ yā ri le hey ğon ce sen iç bā de yi gül gūn ben nūş
Çün böy le i miş ne ey le ye lim ā det ger dūn dev rān

i de yim hūn gül gūn ben nūş i de yim hūn
sü re her dūn ger dūn dev rān sü re her dūn

Maḥ bū su қа fe si bağ da sad mūr ği

hoş ei ḥān bül bül ki hezā rān bül bül ki hezā rān

Mā nen di hū ma jağ la rñ baḥ tu hū mā yūn hem tā li'

i mey mūn hū mā yūn hem ta li 'i mey mūn

TESBİH
'Acem 'Aşirân
Terkib-i 'Arabi Bâ-Türki

ded is mi pā ki ne di ye lim

ya üm me ti Mu ħam med

müc te bā mür te zā

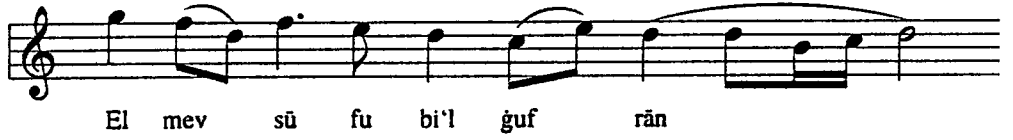
muğ te dā mün te hā

te 'ā lev yā 'i bā da'l

lah Al lah sal lü 'a le'l

Muş ıa fā

TESBİH
Der Maqām-ı 'Acem

DİĞER FĀRİSİ

Şeh ri Ra ma zân mi ne ved
Dem sâ zân hem nâk mi şe ved

Ah el ve dâ' vâh el ve dâ'

Mâ hı Ra ma zân el ve dâ'

Dâ red ya kı n 'az mi se fer
Tâ rık şüd ez ğam o ka mer

ah el ve dâ' vâh el ve dâ'
..... şehri eyzân

Āh ez hicrân-ı dostân
Meynale küh u büstân Āh elvedâ' ... eyzân

DİĞER 'ARABİ

Süb hā ne'l le zi es rā bi'l
Er se le hū bi'l hū dā i

Ḥa bi bül Muş ʔa fā
le'l mat bi'l bül a' lā

Süm me ev ḥā mā mā ev ḥā ve'c te

bā hū ver te zā i le'l kā

fe til ve ra ey Sal la'l lā

hu a leyh sal la'l

lā ha a leyh sal la'l la hū a

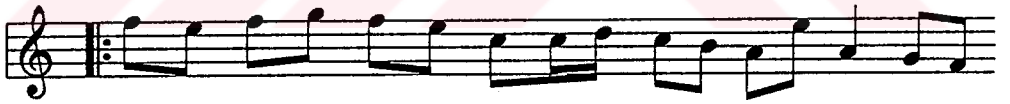
leyh ve sel lū mü tes li men

PİŞREV-İ KÜLLİ KÜLLİYÂT

Uşüleş Düyek

(Bu neğamât 'akabince çalınur. Her makâmâtı izhâr idüb tâ ahîre dek varılır.
Hâneleer ve Mülâzimeleer yokdur.)

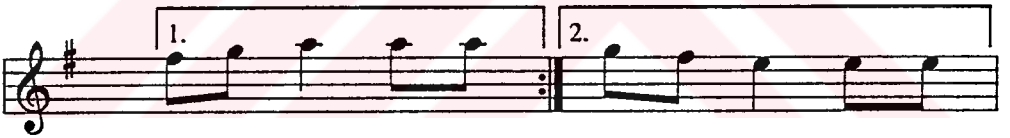
The musical score is written in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of eight staves of music. The first staff starts with a treble clef and a sharp sign. The second staff continues the melody. The third staff has a repeat sign. The fourth staff continues the melody. The fifth staff continues the melody. The sixth staff continues the melody. The seventh staff has a repeat sign. The eighth staff has two endings, labeled 1. and 2.

YELTEME BULĠĀRĪ

Serġāne

Kerr

Mü.

Hāne-i Sāni

Kerr, Mü.

FAŞL-I ŞABĀ

PİŞREV-İ DİLNEVĀZ

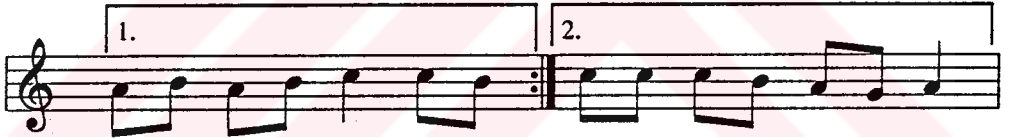
Der Maqām-ı Şabā

Uşüleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Temmet

PIŞREV-İ NĀZ-İ NİYĀZ

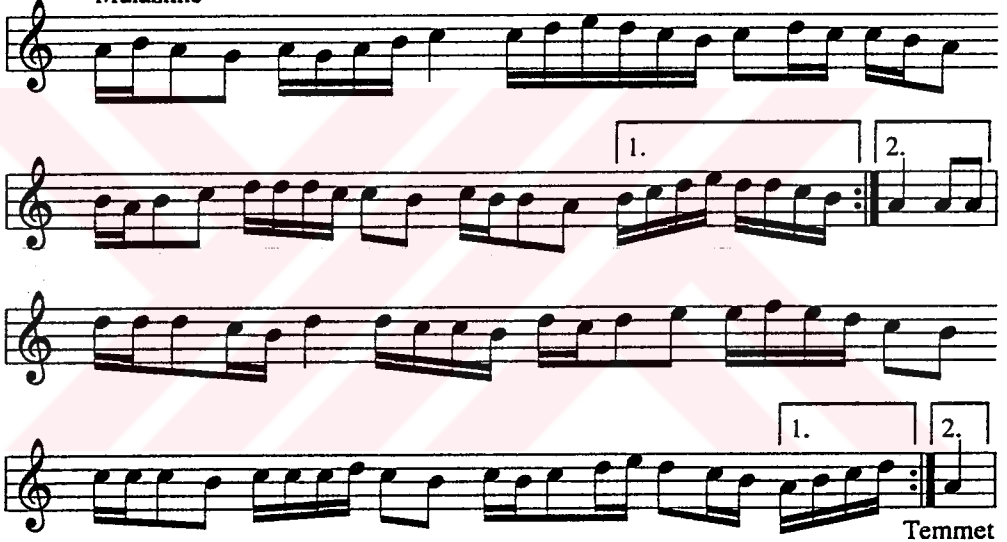
Der Makām-ı Mezbūr
Uşūleş Devr-i Kebir

Serhâne

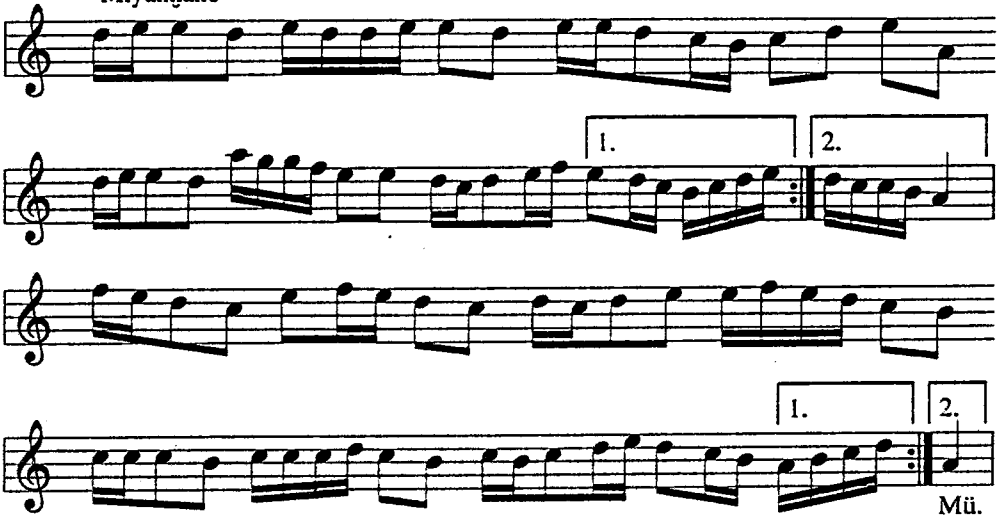
Musical notation for Serhâne, consisting of two staves. The first staff contains a continuous melodic line. The second staff contains a melodic line with a repeat sign and two endings, labeled 1. and 2.

Mülâzime

Musical notation for Mülâzime, consisting of three staves. The first staff contains a continuous melodic line. The second and third staves contain melodic lines with repeat signs and two endings, labeled 1. and 2. The word "Temmet" is written at the end of the third staff.

Miyânihâne

Musical notation for Miyânihâne, consisting of four staves. The first staff contains a continuous melodic line. The second and third staves contain melodic lines with repeat signs and two endings, labeled 1. and 2. The word "Mü." is written at the end of the fourth staff.

Hâne-i Şâliş

Serbend

PİŞREV-İ SEDCİ-ZÂDE

Der Mağâm-ı Mezbûr

Uşûleş Darb-ı Fetâ

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Hâne-i Sâlis

The image displays a musical score for the piece "Hâne-i Sâlis". It consists of six staves of music, all written in G major (one sharp) and using a treble clef. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The melody starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4-B4, quarter notes C5-B4, and quarter notes A4-G4. A repeat sign follows, with a first ending leading to a second ending. The second ending continues with quarter notes G4-F#4, eighth notes E4-D4, quarter notes C4-B3, and quarter notes A3-G3. The second staff continues the melody with quarter notes G3-F#3, eighth notes E3-D3, quarter notes C3-B2, and quarter notes A2-G2. The third staff continues with quarter notes G2-F#2, eighth notes E2-D2, quarter notes C2-B1, and quarter notes A1-G1. The fourth staff continues with quarter notes G1-F#1, eighth notes E1-D1, quarter notes C1-B0, and quarter notes A0-G0. The fifth staff continues with quarter notes G0-F#0, eighth notes E0-D0, quarter notes C0-B-1, and quarter notes A-1-G-1. The sixth staff concludes the piece with quarter notes G-1-F#-1, eighth notes E-1-D-1, quarter notes C-1-B-2, and quarter notes A-2-G-2, ending with a double bar line and repeat dots.

PIŞREV-İ FRENK MUŞTAFĀ

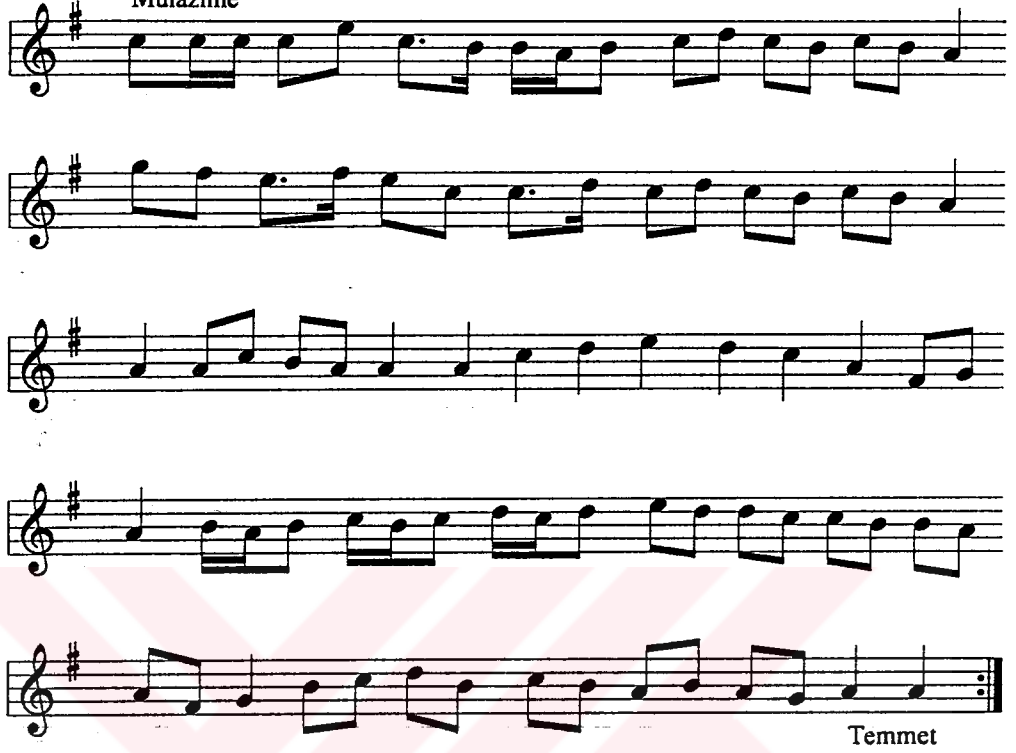
Der Makām-ı Mezbūr

Uşüleş Darb-ı Fetḥ

Serḥāne

The musical score is written in G major (one sharp) and consists of six staves. The first staff is labeled 'Serḥāne'. The music is in a 2/4 time signature. The first five staves contain the main melody, and the sixth staff features a double bar line with two endings: '1.' and '2.'. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

Mülâzime

Musical notation for Mülâzime, consisting of five staves of music in a single system. The notation is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The piece concludes with a double bar line and a repeat sign. The word "Temmet" is written below the final staff.

Temmet

Hâne-i Şâni

Musical notation for Hâne-i Şâni, consisting of five staves of music in a single system. The notation is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The piece concludes with a double bar line and a repeat sign. The word "Mü." is written below the final staff.

Mü.

Hâne-i Şâlis

Mü.

PIŞREV-İ MÜLÂZİME-İ HİŞÂR

Der Makâm-ı Mezbûr

Usûleş Darb-ı Feth

Serhâne

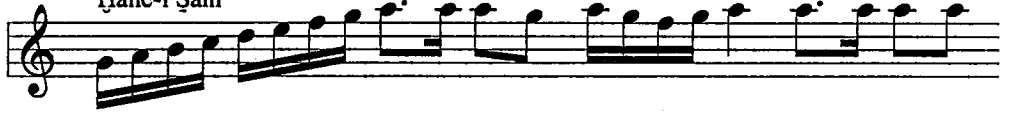
The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It consists of seven staves of music. The first staff is labeled 'Serhâne'. The sixth staff contains a first ending (1.) and a second ending (2.) with a key signature change to two sharps (F# and C#). The seventh staff continues the melody in the new key signature.

This page contains nine staves of musical notation in G major (one sharp). The notation is as follows:

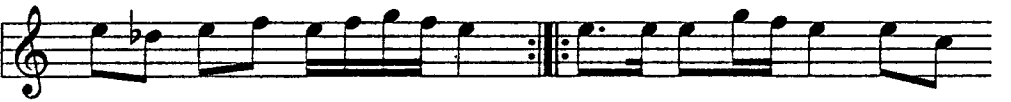
- Staff 1: A melodic line starting on G4, moving stepwise up to D5, then down to G4.
- Staff 2: A melodic line starting on G4, moving stepwise up to D5, then down to G4.
- Staff 3: A melodic line starting on G4, moving stepwise up to D5, then down to G4.
- Staff 4: A melodic line starting on G4, moving stepwise up to D5, then down to G4, followed by a repeat sign.
- Staff 5: A melodic line starting on G4, moving stepwise up to D5, then down to G4.
- Staff 6: A melodic line starting on G4, moving stepwise up to D5, then down to G4.
- Staff 7: A melodic line starting on G4, moving stepwise up to D5, then down to G4.
- Staff 8: A melodic line starting on G4, moving stepwise up to D5, then down to G4.
- Staff 9: A melodic line starting on G4, moving stepwise up to D5, then down to G4, ending with a double bar line.

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

PİŞREV-İ AT NAQLİ

Der Mağâm-ı Mezbûr

Uşûleş Düyek

Serhâne

Hâne-i Şâni

M.

Hâne-i Şâlis

M.

SEMAİ
Der Makâm-ı Mezbûr

Serhâne, Mülâzime

1. 2. Temmet

Hâne-i Sâni

Hâne-i Sâlis

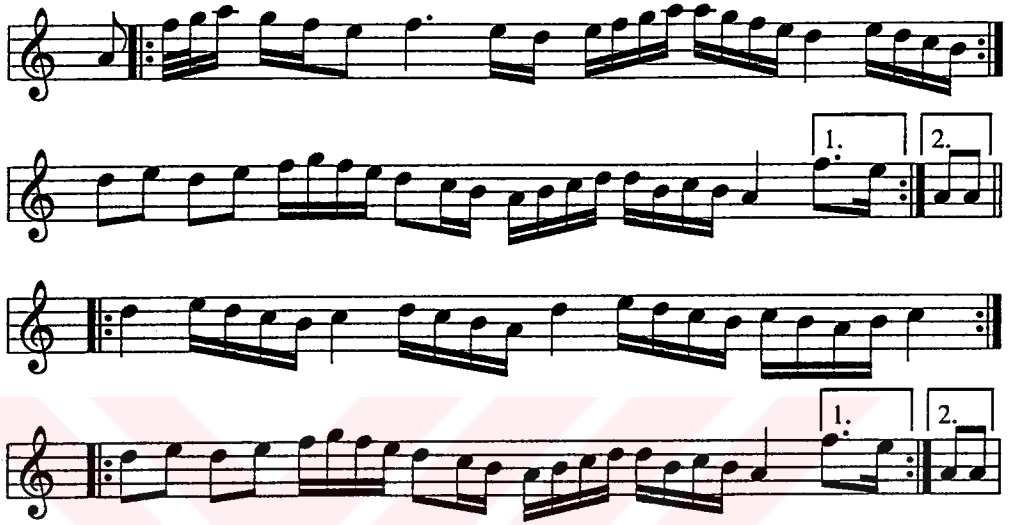

PİŞREV-İ TORLAK

Der Mağam-ı 'Acem

Uşüleş Hafif

Serhâne Mülâzime

Musical notation for Serhâne Mülâzime, consisting of four staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The notation includes various rhythmic values and accidentals. The second and fourth staves end with first and second endings, indicated by '1.' and '2.' in boxes.

Miyânḥâne

Musical notation for Miyânḥâne, consisting of three staves. The notation includes various rhythmic values and accidentals. The third staff ends with first and second endings, indicated by '1.' and '2.' in boxes.

Şoñ Ḥâne

Musical notation for Şoñ Ḥâne, consisting of four staves. The notation includes various rhythmic values and accidentals. The fourth staff ends with first and second endings, indicated by '1.' and '2.' in boxes.

M.

MURABBA'

Evfer

Şe rā bı lā' li nī nuş ey
Şa fa kesb i de cek dem ler

le dim hā ır da ğam ney ler
dü rür dīl de e lem ney ler

De rü ni si ne den gūş ey

le gil āh ı ci ğer sū zum

Be nim (i) çün dö ğü lür def

ler, iñ ler dem be dem ney ler

1. 2.

MURABBA'
Süfyâne

The musical score is written in a single system with six staves. Each staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The second staff includes a first ending (1.) and a second ending (2.).

Tā ce mā let 'ā şı kan rā
Can ü dil üf tā de end ez

zed be vaş lı hüd şa lâ
zül fû hâ let der be lâ ey

An çî cā nı 'ā şı ka nı

ez des ti hic ret mi ge şed

Kes ne di de der ci hân cüz

teş ne gâ ni Ker be lâ

MURABBA' SEMĀ'İ

Ağ la hâ liñ yâ re çe şm i hûn fe şâ nıñ duy ma sun ey

Sır rı 'aş kı şöy le me tak rir it ze bâ nıñ duy ma sun

Ağla hâlin yâre çeşm-i hûn-feşânın duymasun
Sırr-ı 'aşkı şöyle takrir it zebânın duymasun
Bâde-i rindâne nûş itmek gerektir şöylekim
Dide rengin görmesün zevkin dehânın duymasun

Câm aldı şâh-ı gul ele sahbâ-ya nâzın vâktidir
'Andelib-i hoş-nevâ nâz ü niyâzın vâktidir
Dâğ-ı derûnum oldı kül hûn-ı sirişk-i şen dideden
Mânend-i bülbül ey gönül süz u gürâzın vâktidir

MURABBA'

Rakş

Ref tã re ge lüb nãz i le mes tã ne şa lın dı
Ã yã ne be lâ dır yi ne hic rã ne şa lın dı

Eğ len di bi raz kaç dı he vã sıy la çemen de

Dil mür ğ(ü)ka pub ser vi hı rã mã ne şa lın dı

MURABBA'
Düyek Uşulünde

Gel iy dil pen di ni pir i mu gā nuñ
Yi ne faş lı ba hār ol du bu gün den

zi bi güş ey le Yi
bā de nüş ey le Yi

ter it diñ ha yā li hū ri kev şer gel ha

rā bā te Leb i lā'liñ le gel sā kı

bu gün mes tā ne cüş ey le

TÜRKi

Sen be nim hâ lim den bil mez sin bil mez

Si nem de yâ re ler cā nım bel lü de ğil mi?

1. Sen benim hâlimden bilmezsin bilmez
Sinemde yâreler bellü değil mi?
Sevdiğim yanına gelmezsin gelmez
Fırâkıda kalduğum cânım bellü değil mi?
2. Varayım varayım cânım yolda durayım
Gelene geçene haber sorayım
Müjdeler diyene cânım vireyim
Sinemde ... eyzan
3. Aşk göğsünü açdım deryâya karşı
Ağlamak 'aram var ellere karşı
Gel beni ağlatma düşmene karşı
Sinemde ... eyzan
4. Çıkar hançeriñi bağrım deleyim
Ciğerimde ne var ben de bileyim
Ölürsem de yar uğruna öleyim
Sinemde ... eyzan
5. Şovuk şular gibi çağlayamazım
Ellerden 'âr idüb ağlayamazım
Koparduğum gülü koçlayamazım
Sinemde ... eyzan
6. Köprüler yaptırdım yâre geçmeğe
Kuyular kazdırdım şuyu içmeğe
Gönülceğim ister yâri koçmağa
Sinemde ... eyzan

MSS s.185-1

SEMÂ'İ

1. Durmañ idelim zevk ü şafâ böyle dem olmaz
Yâr yelellâ lâ yeleelelli iy böyle dem olmaz
2. Dilber çok olur; böyle güzel gonçe-fem olmaz yâr ... eyzan
Ol gül yüzlü sevdiceği görmesem olmaz yâr ... eyzan
3. Gezdim nicedek-i püteñde-i dehr-i fenânîñ yâr ... eyzan
4. Hiç sencileyin ruha yakın bir şenem olmaz yâr ... eyzan
Kadri gibi bir 'âşik-ı şâbit-ka-dem olmaz yâr ... eyzan

MSS s.185-2

MURABBA'

Şabâ

Düğmeñi bir bir çözüb 'uşşâka luţf it sine aç
Sadd-ı müdevver katl eyle derbesteye gencine aç
Sineñi 'arz it kabâ-yı sūrahdan her gonçeye
Gonçeler çâk-i gıribân eylesün sen sine aç

TESBİH
Der Makâm-ı Şabâ

Nef si şey tã na u yub
Se niñ ke re miñ çok dur

iş le dik bi ħadd gü nãh
'af vey le ey pã di şãh

Raĥ me ti ñi u mã gel dik

bi zi maĥ rüm ko ma yã Al lah

Rab be nã yã rab be nã
Yã Al lah yã raĥ man yã

Al lah te kil min naş yãm
'a li mi ya es se lãm

Nefsi şeytãna uyub işledik bi-ħadd günãh
Seniñ keremiñ çokdur afveyle ey Pãdişãh
Rahmetiñi uma geldik bizi maħrüm ħoma Yã Allah
Rabbenã yã rabbenã Allah teĥabbel minna eş'-şiyãm
Yã Allah yã Raĥman yã 'Alimi yã 'Allãm

Yã Sulţãn yã Sübhãn yã ze'l-lutfi ve'l-ihsãn
Ente'l-Kayümü'l-lezi lâ-yemütü lâ-yenãm
Rabbenã yã rabbenã Allah teĥabbel minna eş'-şiyãm

TESBİH

Şeh ri Ra ma zân mi re ved ah el ve dâ' vâh el ve dâ'
Müs lü ma nan ba hic ra şe ved çün be reftân şe rif

Di de iy şân en der ne ger âh el ve dâ' vâh el ve dâ'
ka mer

Şehri Ramazân mirüvved Âh elvedâ' vâh elvedâ'
Müslümanan ba hicra şevved çün be-reftân şerif
Dide iy şân ender ne ger âh elvedâ' vâh elvedâ'
Be-resân mârâ ba-Yezdân âh elveda'
Der nezâr şehri-ramazân

SEMĀ'Î
Der Maĳām-ı Şabāh

Serĳāne

PIŞREV

The Pişrev section consists of five staves of music. Each staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is written in a single line, featuring a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Mülazime

The Mülazime section consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is written in a single line. The second staff contains two endings, labeled '1.' and '2.', each enclosed in a box. The first ending leads to a double bar line with repeat dots, and the second ending leads to a double bar line with repeat dots. The third and fourth staves continue the melody, with the fourth staff ending with a double bar line and repeat dots. The word 'Temmet' is written at the bottom right of the fourth staff.

Hâne-i Sâni

Musical notation for Hâne-i Sâni, consisting of five staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is written in a sequence of eighth and quarter notes. The fifth staff concludes with a double bar line and repeat dots.

Zeyl

Musical notation for Zeyl, consisting of five staves. The notation continues from the previous section, maintaining the same treble clef and key signature. The melody is composed of eighth and quarter notes. The fifth staff ends with a double bar line and repeat dots.

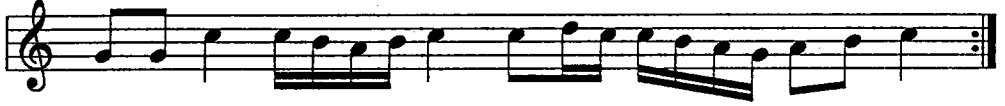
Mü.

FAŞL-I ÇĀRGĀH

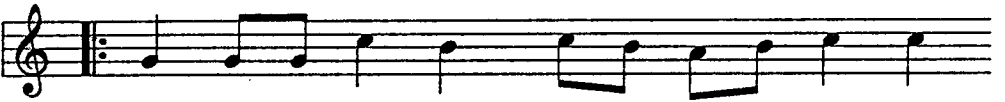
PIŞREV

Der Maķām-ı Mezbūr
Uşüleş Fer'

Serhâne

Mülâzime

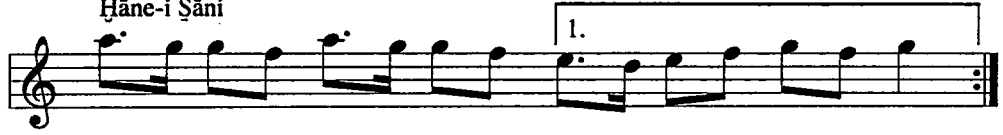

1.

2.

Temmet

Hâne-i Şani

Hâne-i Şalıs

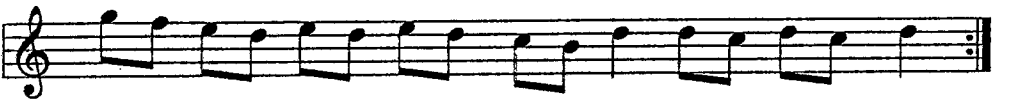
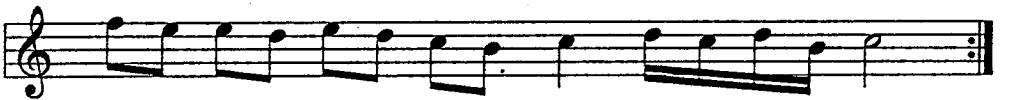

PİŞREV

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Sâni

Mü.

Hâne-i Sâliş

YELTEME
Der Mağam-ı Hüseyni
Çögürücü Mehemmed Ağanın

Ferdâst

Fürü Âmede

The image displays six staves of musical notation in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The first staff is labeled 'Ferdâst' and has a 3/4 time signature. The second staff is labeled 'Fürü Âmede'. The remaining four staves continue the melodic line. A large, faint watermark 'X' is visible in the background of the page.

DİĞER

Temmet

Mü.

Mü.

PIŞREV
Der Maqâm-ı Mezbûr
Uşûleş Darb-ı Fetḥ

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şani

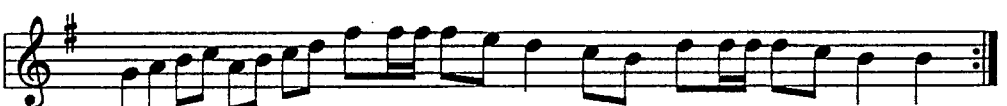

Hâne-i Şalıs

Ze. Mü.

FAŞL-I SEGĀH

PIŞREV-İ ZÜLF-İ NİGAR

Der Makâm-ı Segâh

Uşûleş Düyek

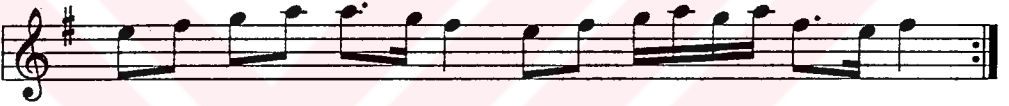

Temmet

Hâne-i Şani

Hâne-i Şaliş

PİŞREV-İ GÜL DEVRİ

Der Mağâm-ı Mezbûr

Uşûleş Devr-i Kebir

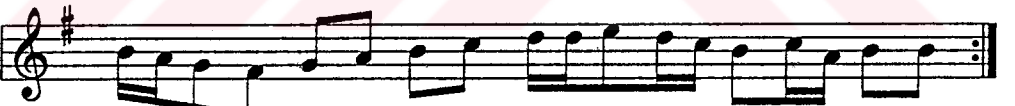
Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

TÜRKİ

Hic re lin den dö ne dö ne ey fe lek
A hım çık dı gök le re di rek di rek

Yä rim al dıñ şöy le böy le de ye rek

Da ħi ba ña ni de cek sin ey fe lek

1. Hicr elinden döne döne felek
Ahım çıktı göklere direk direk
Yârim aldın şöyle böyle deyerek
Daği baña nideceksin ey felek?

2. Ey felek böyle bilmezdim ben seni
'Aklım aldıñ, divâne kıldıñ beni
Mecnûn gibi tağlara şaldıñ beni
Daği baña ... eyzan

3. Hümâ kuşu gibi boynun uzadır
Yârim gelür deyu yollar gözedir
Al yañağı gonca gülden tâzedir
Şolduruban ... eyzan

4. Felek, beni bir dem hurrem etmediñ
Deli divâneni âbâd etmediñ
Ben Mansûr'um, beni âzâd etmediñ
Daği baña ... eyzan

5. Ey felek, perişan etdiñ işimi
Akıtdın gözümden kanlu yaşımı
Ahmed aydur, ben aldırdım eşimi
Daği baña nideceksin ey felek?

PİŞREV-İ GİDÂ-YI RŪĦ
Der Maġâm-ı Mezbŭr
Uşŭleŝ Dŭyek

Serĥâne

Mŭlâzime

1. 2.

1. 2.

Temmet

Hâne-i Sâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

SEMĀ'Ī
Der Maḳām-ı Mezbūr

Serḫāne

Mülāzime

Temmet

Hāne-i Şāni

Mü.

Hāne-i Şāliş

1. 2.

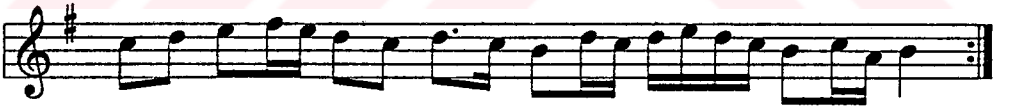
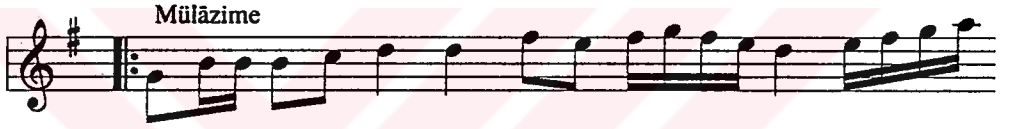
SEMĀ'İ
Der Maqām-ı Mezbür

Serhâne

1. 2.

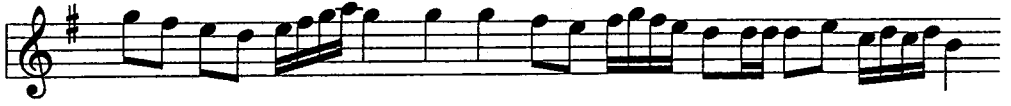
1. 2.

BÜYÜK SEGÂH
Der Maqâm-ı Mezbûr
Uşûleş Düyek

Temmet

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

PİŞREV-İ BESTENİGÂR
Uşüleş Düyek

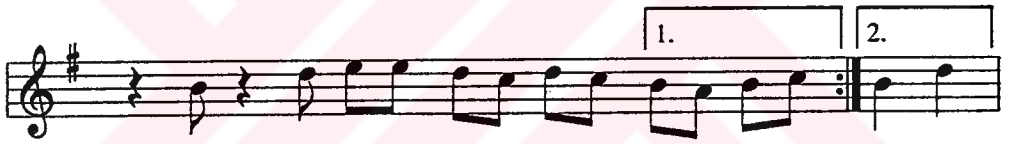
Serhâne

The musical score is written on ten staves. The first staff is labeled 'Serhâne'. The key signature is G major (one sharp) and the time signature is 2/4. The music is a single melodic line. The fourth staff has two first endings marked '1.' and '2.'. The score ends with a double bar line and repeat dots.

This page contains 11 staves of musical notation in G major (one sharp). The notation includes various rhythmic values such as quarter, eighth, and sixteenth notes, along with rests and repeat signs. A large, faint watermark is visible in the center of the page.

PİŞREV
Der Maķām-ı Mezbūr
Uşūleş Berevşān

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

SEMĀ'Ī
Der Makām-ı Mezbūr

Serhâne

1. 2.

PİŞREV-İ MEDED RŪḤ

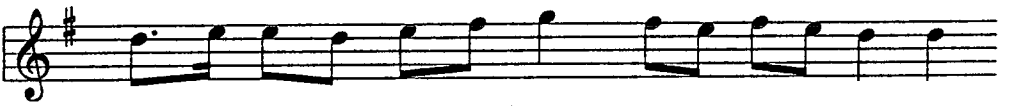
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş-i Darb-ı Feth

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Zeyl

The Zeyl section consists of six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. The melody starts with a quarter rest, followed by a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G. This is followed by a double bar line with repeat dots. The second staff continues the melody with a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G. The third staff continues with a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G. The fourth staff continues with a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G. The fifth staff continues with a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G. The sixth staff concludes the section with a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G, ending with a double bar line and repeat dots.

Hâne-i Sâliş

The Hâne-i Sâliş section consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. The melody starts with a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G. The second staff continues the melody with a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G. The third staff continues with a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G. The fourth staff continues with a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G. The fifth staff concludes the section with a quarter note G, a quarter note A, a quarter note B, a quarter note C, a quarter note D, a quarter note E, a quarter note F#, and a quarter note G, ending with a double bar line and repeat dots.

BÂDE OYUNU

İş te gel di sev gi li yâr
Ġam e lin den kıur tar be ni
hey vay hey hey
Sâ kı tol dur mey i çe lim
he mân beğ i çe lim

1. İşte geldi sevgili yâr
Sâkı taldur mey içelim
Ġam elinden kıurtar beni hey vay
Sâkı taldur mey içelim
Hemân beğ içelim
2. Bağçede açılır güller
Feryâda başlar bülbüller
Bu fenâya fâni dirler hey vay
3. Benim gönlüm pür melâldir
Çağırduğum Zü'lcelâl'dir
Bugün içimde ne hâldir hey
4. Gül ağacı boğum boğum
Yüreğime urdu düğüm
Mey içecek gündür bugün hey

1. 2.

Ġam çekme gö ñül kim fe le ğiñ o yu nu zâr dır
Cev ri ne te ħam mül i de gör 'â şı ka kâr dır

Herağ la ma nıñ şo ñun da bir gül me si var dır

Şabrey le gö ñül bu da ge çer de vir zemân dır

1. Ġam çekme göñül kim feleğîñ oyunu zârdır
2. Cevrine tehammül ideğör 'âşîka kârdır
3. Her ağlamaniñ şoñunda bir gülmesi vardır
4. Şabreyle göñül bu da geçer devr-i zemândır

1. Kadem ki seniñ kabza-i 'aşkıñda kemândır
2. Âhımdır âniñ tiri, zihî rişte-i cândır
3. Her tir-i belâ kim atılır saña kazadan
4. Şabreyle göñül bu da geçer devr-i zemândır

1. Ġağkında ne kim söylese zann-(ü) gümândır
2. Bilmezlikle zulm idersin bezmiñ yamandır
3. Her demde uyub el sözüne ağladır olduñ
4. Şabreyle ... eyzân

(?)

Şem 'i rū ḥū na cis mi mi per vā ne dü şür düm
Evrāk ı di li ā te şı sū zā ne dü şür düm

Bir kıt re i ken ken dü mü 'um mā ne dü şür düm

Ḥay fā yo lu mu vā di yi hic rā ne dü şür düm

Tak rir i de mem der dü der ü num e le mim var

Mev lā yı se ver sen be ni söy let me ğa mım var

Şem 'i rūḥuna cismimi pervâne düşürdüm
Evrāk-ı dil-i ateşi sūzâne düşürdüm
Bir kıatre iken kendümü 'ummâne düşürdüm
Ḥayfâ yolumu vâdi-yi hicrâne düşürdüm
Takrir idemem derd ü derünüm elemim var
Mevlâyı seversen beni söyletme ğamım var

Şabrım benim ol nergis-i fettân ile gitdi
'Aqlım benim ol zülfü perişân ile gitdi
Gönlüm hevesi vuşlat-ı cânân ile gitdi
Cânım elemi firkat-i hicrân ile gitdi
Hicr âteşiyle yandı derünüm elemim var
Mevlâyı seversen beni söyletme ğamım var

SEMĀ'Ī

TÜRKİ BEREVİŞ KİRĀ'AT

Murād Re is ay der hey gā zi ler hā zır o luñ vaç ti nî ze

Haz ret 'A li dül dü le bin dü ğü gün ler dir bu gün

El a yaç hur da haş o lub şe hid o lur gā zi ler

A na lar o ğul de yüb añ du ğu gün ler dir bu gün

1. Murād Reis aydur, hey gāziler, hāzır oluñ vaçtiñize
Hāzret-i 'Ali Döldüle bindüğü günlerdir bugün
Āl (ü) āyālî hürdahaş olub şehid olur gāziler
Analar oğul deyüb, añduğı günlerdir bugün
2. Gün toğmadın rāst geldim ol Yezid'i puside
Ümidimiz budur Hāğğ'dan kılıç 'arşa asıla
Döğüşelim ey gāziler, nice başlar kesile
Ulu kuşlar leşlere toyduğı günlerdir bugün
3. Bu imiş kōrsan gemisi Mışr'ın yolunu kesen
Kerbelā'da şehid oldu imām Hüseyn, Hasan
Aldıñ kāfirin gemisin, şükür geldik sağ esen
Cezāyir'lü şen olub güldüğü günlerdir bugün
4. Armudlu aydur; ey gāziler boyanmış kızıl kana
Kendünüze mağrūr olmañ, dünyā fenādır fenā
Deryā yüzünde hüriler cenk ider bad-ı şabā
Muhammed'e mu'cizāt indüğü günlerdir bugün.

DİĞER

Dost On se kiz biñ 'â lem ya ra dil ma dın

Ĥüb ya rat mış Ĥa bi bi niñ nu ru nu dost lar nû rı nı

Diñ le yiñ na şı ĥa ti gö rüñ ne di miş ne di miş

Ûm me ti o lan gör mez tâ mu nâ rı nı

1. Onsekizbiñ 'âlem yaratılmadın
Ĥüb yaratmış Ĥabibi'niñ nûrını
Diñleyiñ naşihati, görüñ ne dimiş
Ûmmeti olan görmez tâmu nârını
2. Çevirdim, deryâya tutdum yüzümü
Senden ġayr yere ayırmam gözümü
Yeri göġü tutan, ġurân 'âzimi
Ĥâfız olan okur 'ilmiñ varını
3. Manşûr'un ġarbından taġlar savrılır
Bâd esdikçe yâriñ zülfü kıvrılır
Yâ bülbül ġülzâre niye çevrilür?
ġülü seven bülbüle sor ĥârını
4. Ĥoçyiġid serini saklamak ister
Dostunca ĥaşmını ĥâklamak ister
Mecnûn olub yolu beklemek ister
Gerçi 'âşık böyle sever yâriñi
5. Muştafâ, ne eylersin baġı büstâni?
Şu 'âlemde ĥaġikatlü dost ħanı?
Gel uydur yanına çeşm-i mestâni
Gez 'Arabistân'ı gerçek evini

RAKSIYYE

Bir ā fet be ni ey ler he lāk
Ti ği ğam i le ka lır çāk çāk

Hāk et di be ni hem pir ü pak

Ki me ya nım ya nı ma hā lim aĝ la ya yım

1. Bir āfet beni eyler helāk
Tiĝ-i ğam ile kalır çak çak
Hāk etdi beni hem pir (ü) pak
Kime yanam ya kime hālim aĝlayayım
2. Teşne dirliĝe dil ü cān
Gün tadı sükker rengi mercān
Ammā uğratmaz seni kōcan
Kime yanam... eyzan
3. Bir kerrecik öpsem yüzüñi
Tütüyā iderdüm tozuñu
Lakin pek saĝlarsın özüñü
Kime ... eyzan
4. Hiç yokdur böyle hüsn cemāl
Bulunmaz onda olan kemāl
Anuñ çün sevüb oldum pā-māl
Kime yanam ... eyzan

MURABBA'

Gon ce ye ol ne şe yi kim
Bül bül şü ri de ye fer yād
Bül bü li şā ri de ye fer

çāk gi ri bān it di rir
i me si tan it di rir
yā dı mes tān

Dil he vā yi ol ma da is

te dik çe bād nev ba hār

Bu ha va lar a da ma 'az

mi gü lis tān it di rir

MURABBA'

A ça maz çeş mi ni ol yar
Geç(e) mez bu dil i şey dâ ol

ğ u mā rı nâz dan
hü mā per vâz dan

Si ne mi ti ği ñe kar şu

i de yim yi ne ni şân

Yâr ba ña kı r pi ği o ku

nu a tı yor ac maz dan

SEMĀ'Ī

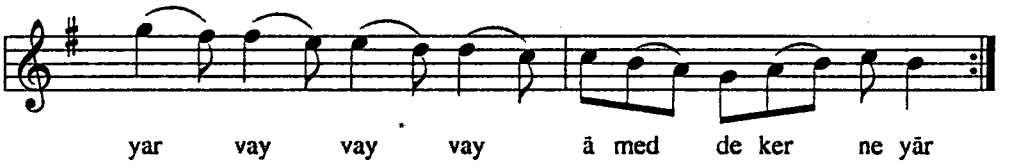
İy di di ki yār ħu ri ser ħū rū si tem ne dā şed
Be şî gest ah dū rū gam ta hiç gam ne da şed

vay vay vay vay ye le li ye lâ li

İy bir mence fâ zebĥed men ā med de ker ne

yar vay vay vay ā med de ker ne yār

Ĥā şā ki de sem luţ fu tārîĥ ke rem ne dā şet

vay vay vay vay ye le li ye lâ li

(?)

Dir dir ten düm de re la dir dir ten

til lil len te ne ne nã te ne nã

te ne te ne te ne nã tâ nã te ne dir hey

Ey şe hin şã hı ıo rã sãn

ya 'A li e mir 'ã şı kãn

Te ne nã dir na â dir nã te ne nã

te ne te ne dir dir ney ney
zi bã yı men

SEMÂ'İ

Yā rim ger çir kin ger gü zel
Ba ña ye ter ka şı gü zel

Tağ dir kıl mış çün ki E zel
Ba ña fi rā kı lem ye zel

Hā lim ki me söy le ye yim
Der dim ki me ağ la ya yım
Şu lar gi bi çağ la ya yım

Çün bul ma dım sa ña be del

TÛRKİ BERĀY-I DERVİŞ

Sev di ğim Hağ kı se ver sen gir me be nim ka nı ma

Ce fā i se pā di şā hım ye ter ol dı cā nı ma

Gün de biñ kez āh i de rim kim se gel mez ya nı ma

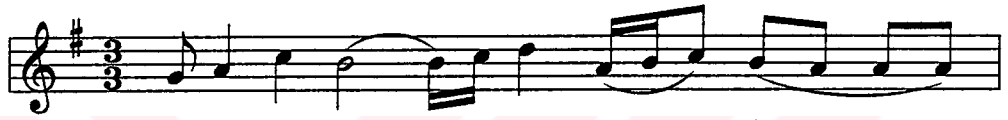

Ge ne gö fül bül bül ol dı gü lü ñe der viş ci ğim

der viş ci ğim der viş ci ğim

MURABBA'

Yā tar dil ھا ı şeb kü yun da
Ne bil sün ol ھا bı gaf let

zül fū yā re yaş dan mış
zeh ri mā ra yaş dan mış

Şo rar san ger ھا li ni ھاş

ta di liñ kü şe i ğam da,

Ya tar ol nā tū vān ıp ra ğa

düş müş ھا ra yaş dan mış

SEMÂ'Î

Ne suç et dim ben 'a ceb bil me zem ol yâ re me ded
Ki bu mec i rûh di le ur dı yi ne yâ re me ded

Zül fû zen ci ri le gön lüm şöy le ben dey le di kim

Yoğ ha lâş ol ma ğa bir hâ li le bir çâ re me ded

Ne suç etdim ben 'aceb bilmezem ol yâre meded
Ki bu mecrûh dile urdı yine yâre meded
Zülfü zencir ile gön lüm şöyle bend eylediğim
Yoğ hâlaş olmağa bir hâl ile bir çâre meded

Ah ü zâr etmeği şimden geru kâr eyleyeyim
Berd ü miñnetle ğamı kendüme yâr eyleyeyim
Câne kâr etdi cefâsı bilmezim ne eyleyeyim
Kimse dil virmeye bir böyle cefâkâre meded

VÂRŞAĞI

Sevmek se ni ad dim de ğil Gönül be lâ dır sev di ğim

Ben bir ge dâ sen pâ di şâh hün kâ rı ma

Gönül be lâ dır sev di ğim âh sev ğim vâh sev di ğim

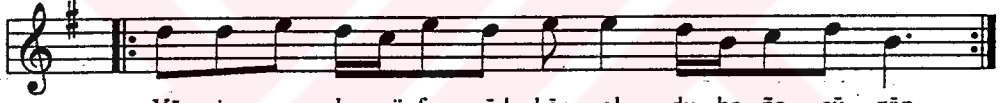
1. Sevmek seni addim de ğil
Gönül belâdır sevdiğim
Ben bir gedâ, sen pâdişâh (hünkârıma)
Gönül belâdır sevdiğim

2. Gitti 'aqlım bende de ğil
Cânım da ği tende de ğil
İhtiyârım elde de ğil (sultânıma)
Gönül ... eyzân

DİĞER

Bir zül fû pe ri şâ nım kıl dı be ni ser ger dān
Şi rin le bi niñ 'aş kı ey le di bi zi hay rān

Yā rim e le mü fer yād kār ol du ba ña sū zān

Ĥā li mi bi leñ yā rān, der di mi bi leñ yā rān

'Aşk a te ş i ne düş düm ey leñ ba ña bir der mān

1. Bir zülfü perişanım kıldı beni sergerdān
Şirin lebinin 'aşkı eyledi bizi hayrān
Yārim elem ü feryād kār oldu baña sūzān
Ĥālimi bilin yārān, derdimi bilin yārān
'Aşk ateşine düşdüm eyleñ baña bir dermān
2. Yā Rabb nice dem bilmem bir 'aşık-ı şeydāyım
Bir leylinin öcünden Mecnūn bigi bi-cāyım
'Aşk ehlinin içinde divāne vü rüsveyim
Ĥālimi ... eyzan

PIŞREV-İ DERVİŞ PİYÂLE Ya'ni CÂMÛS

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Temmet

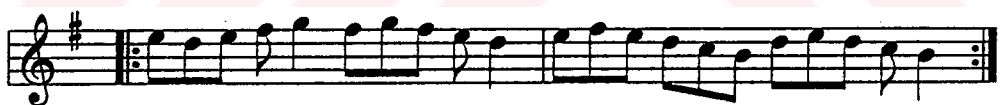
Hâne-i Şâliş

Mü.

Mü.

The image displays a musical score for the piece "Pişrev-i Derviş Piyâle Ya'ni Câmûs". The score is written in G major (one sharp) and consists of ten staves of music. The sections are labeled as follows: Serhâne, Mülâzime, Hâne-i Şâni, Temmet, Hâne-i Şâliş, Mü., and Mü. The music is primarily composed of eighth and sixteenth notes, with some rests and repeat signs. The score is presented in a clean, black-and-white format.

SEMĀ'İ ŞOLĀQZĀDE

SEMÂ'İ ŞOLÂKZÂDE

TÜRKİ BERÂY-I MAHABBET

The image shows four lines of musical notation in a single system, each with a treble clef and a key signature of one flat. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. Below each line is the corresponding Turkish text: 'Bir maḥ bû bi ḥû bı ze mân', 'Çı kar sey ri der şa lı nur', 'Ġam ze si tiġ eb rû ke mân', and 'Çı kar sey ri der şa lı nur'. The text is written in a stylized, calligraphic font.

1. Bir maḥbûbi ḥûbi zemân
Çıkar seyr ider, şalınur
Ġamzesi tiġ ebrû-kemân
Çıkar seyr ider, şalınur

2. Elime gireydi hemân
Ķoçardım, virmezdim zemân
Bir servi boylu ḥıramân
Çıkar seyr ... eyzan

3. BaĶma alındaki ceme
Ḥükm ider Erzurum'a, Şâm'a
Gök yüzünde mürġ-i ḥümâ
Çıkar ... eyzan

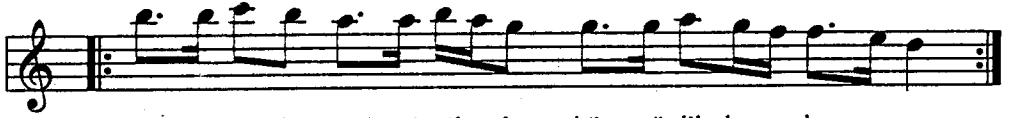
4. 'Ali der, yürekdir yanan
Göñül mürġi uçub konan
Bir melek şüretlü cânân
Çıkar ... eyzan

MURABBA'
Bestenigâr-ı 'Acem

Bül bül â vâ zı u yut maz ba ğı bā nı her ği ce
Nā le vū ā hım u ya rur pā sı bā nı her ği ce

Gü ri nül den ren ği gül den hüs nü dil ber den e şer

Gök le re di rek di rek dū .dı dū hā nı her ği ce

PİŞREV-İ PAPAZ
Uşüleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

1. 2.

1. 2.

Hâne-i Şâlis

1. 2.

Mü.

The image shows a musical score for a piece titled "Hâne-i Şâlis". It consists of four staves of music in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The first staff includes a first ending (1.) and a second ending (2.). The piece concludes with the notation "Mü." (Mücadele).

ŞARKI

Kö maz lar ki ben yâ ri me
Derd lü si ne me der mân lar
Sev di ği ne kol la rı mı
va ra yım Bi ça re kal
a ra yım
sa ra yım
mı şım beğ ler ne ya man ya man
ya man beğ ler ya man ya man ya man

1. Kömazlar ki ben yârime varayım
Derdlü sineme dermânlar arayım
Sevdiğime kollarımı sarayım
Bi-çâre kalmışım beğler ne yaman...
2. 'Âşık oldur kıarda gezer iz etmez
Ma'sûk oldır 'âşıkına nâz etmez
Kelb rakibiñ gönül evin şâz etmez
Hâtırlu yapıcı bulmak ne yaman...
3. Bu 'aşk bizim alınımızda yazıldı
Derd elinden derdlü yürek ezildi
Evvel ma'mûr idi şimdi bozuldu
Bağvandı (?) olmayan güller ne yaman...
4. Bahâr olmayınca güller açılmaz
Âşinâ olmayınca tolu içilmez
Şular ceyhûn olmuş dosta geçilmez
Hendeğin tıdurmüş seller ne yaman...
5. Muştafâ der cânı cânâ şararım
Kânde güzel varsa kalmaz kararım
Şâhin gibi bir yuva ararım
Murâdımız didâr görmektir hemân

TÜRKİ BERĀY-I BÜLBÜL

Ev vel ba hār yaz ge lin ce

Kes me ü mi di ö lün ce

Hakk mu rā dı nı vi rin ce bül bül

Sen āh it ben de āh i de yim

1. Evvel bahār yaz gelince
Kesme ümidi, ölünce
Hakk murādını virince bül bül
Sen āh it, ben de āh ideyim

2. Seniñ her bir āhın oğdur
Seni medh idenler çoğdur
Ben ğaribim kimsem yoğdur
Sen ...

3. Sen ötersiñ hüb nefesde
Var yavru, Hüdā'dan iste
Ben ğurbetde, sen kafesde
Bül bül ...

4. Bir vişāle iremedim
Ağ koynuna giremedim
Bir ğicecik şaramadım
Bül bül sen ...

5. Evvel varırdım yārāne
Bile giderdim seyrāne
Şimdilik düşdüm hicrāne
Bül bül ...

PIŞREV-İ AKBABA
Uşûleş Hafif

Temmet

SEMĀ'Ī

Ne ā fet dil rū bā sın kim se nūñ 'aş kuñ be ni al dı

Şa taş dım rā hı 'aş kuñ da o ñul maz bir 'a ceb der de

'A ceb le meñ be ni dost lar yo lum da va rı mış gel di

PIŞREV-İ FERAĦEFZĀ

Uşûleş Düyek

Hâne-i Evveli

The musical score is written in G major (one sharp) and consists of 10 staves. The first section, 'Hâne-i Evveli', is marked with a common time signature and includes a first ending (1.) and a second ending (2.) on the third staff. The second section, 'Mülâzime', also includes first and second endings on the sixth and seventh staves. The score is a single melodic line in treble clef.

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

FAŞL-I RĀST

PİŞREV-İ ŞEDD-İ 'AŞIR

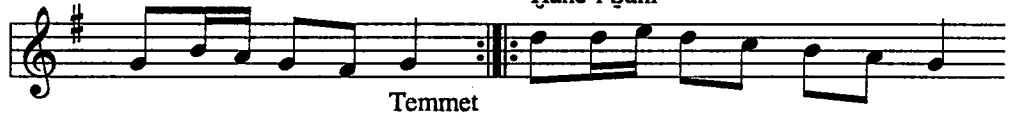
Uşüleş Düyek Harbi

Serhâne

Mülâzime

679

Ḥāne-i Şāni

Temmet

Mü.

Ḥāne-i Şāliş

PİŞREV-İ HASAN AĞA

Der Mağam-ı Mezbür

Uşüleş Devr-i Kebir

Hâne-i Sâni

Hâne-i Sâlis

PIŞREV-İ BENEŞEZÂR

Der Mağâm-ı Mezbûr

Uşûleş Düyek Hârbi

Serhâne

Mülâzime

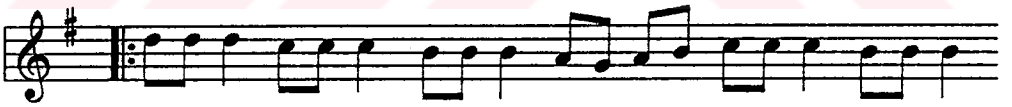
Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

PİŞREV
Der Mağam-ı Mezbür
Uşüleş Şakıl

M.

Hâne-i Şâliş

M.

TEVHİD
Şeyh Ufki
Der Maqām-ı Râst

Lä i lä he il lal lah 2 3

4 (8) 5 6

7 (6) 8 9

10 11 12

13 (8) 14 15

16 (6) 17 18 (4)

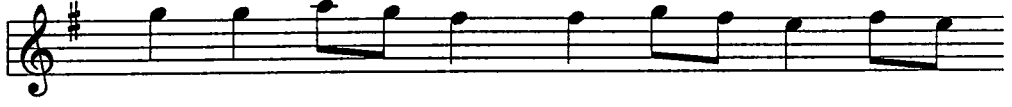
19 20 21 (6)

22 23 Tekvin 24 25

PIŞREV-İ RÛH EFZÂ
Uşul Hafif

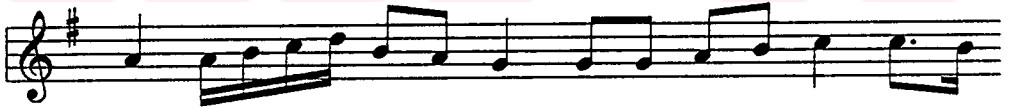

Hâne-i Sâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

SEMĀ'Ī
Der Maḳām-ı Mezbūr

Serḥāne

Mülāzime

Hāne-i Şāni

Hāne-i Şāliḡ

MSS 218-2

SEMĀ'Ī
Der Maḳām-ı Mezbūr

Serḫāne

1. 2.

Mülāzime

1.

2.

Hāne-i Şāni

Hāne-i Şāliş

Mü.

Mü.

PİŞREV
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Devr-i Revân

Serhâne

Mülâzime

1. 2.

Hâne-i Sâni

SEMĀ'İ LIŞĀHİBE
Der Makām-ı Mezbūr

Serhâne

The musical score consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. The melody is written in a single line. The second staff continues the melody with a repeat sign. The third staff continues the melody with a repeat sign. The fourth staff continues the melody with a repeat sign. The fifth staff concludes the melody with a repeat sign. The music is written in a single system.

MURABBA'
Uşuleş Şüfiyâne

Ne deñ lü nâz i der se ol gö zü mes tâ ne in
Gö nül mes tâ ne dir mes tâ ne ye mes tâ ne in

cin mez ol gö zi mes tâ ne in cin mez
cin mez mes tâ ne ye mes tâ ne in cin mez

Ey be ni sev mez di miş dil ber i şit dim hay

li in cin dim i şit dim hay li in cin

dim E fen di şan ma kim in sãn o lan in sã

na in cin mez in sãn o lan in sã na in cin mez

MURABBA'

Uşüleş Düyek

Hâ li mi tâ 'â şı kı zâr ol ma yın ca bil me diñ
Der di mi der de gi rif târ ol ma yın ca bil me diñ

bil me diñ yâr bil me din Hâb ı gam da ben be lâ nıñ
bil me diñ yâr bil me din ge dâ nıñ

çek dü ce ğim biñ de bir çek dü ce ğim biñ de bir

Sen de bir ser de he vâ dar ol ma yın ca bil me diñ

bil me diñ yâr bil me diñ

SEMĀ'Ī
Nevāi

Ey sır rı 'aş kı 'ā şı ka mes tā ne söy leñ söy le
Ey hen gā mi dūn yā nın hem ze bā ne söy leñ söy le

sūn yār ye le ye le li cā nım
sūñ yār ye le ye le li cā nım

Ey ba şı na geç miş der diñ bi lür ah vā li

yār ye le le lā li ze bā yi men vay

Ey ve re yim hağ kı ruh bā ne

söy leñ söy le sūñ yār ye le ye lā li cā nım

MURABBA'
Uşûleş Evfer

Hen gâ mı bül bül faş ılı gül
Bez mi şe râb is ter gö nül

di vâ ne ler ey yâ mı dir dost ey yâ mı dir
mes tâ ne ler ey yâ mı dir dost ey yâ mı dir

'Azmey le yüb mey hâ ne ye yâ hud ge lür mi hâne ye ye

Şemirühîcânâ ne ye per vâ ne ler ey yâ mı dir dost ey yâ mı dir

SEMĀ'Ī

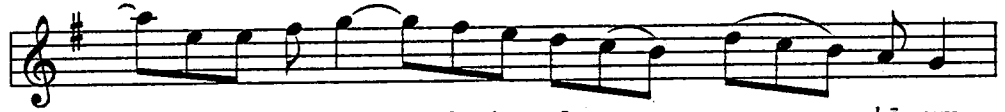
Ey ʔur re le ri rŭḥ la rı ņa kıl ni kĀb be hey yā rim be hey
İ der i sen bağ di ğı mız dan ĩ cĀp be hey yā rim be hey

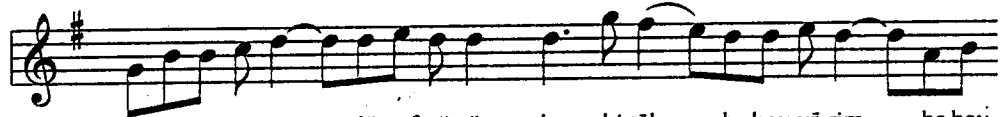
mi rim be hey cĀ nım vay ḥĀ nım
mi rim be hey cĀ nım vay ḥĀ nım

Ey ʔat ma ʔa şı ruḥ la rı nı gŏs te rŭb be hey yā rim

be hey mi rim be hey cĀ nım vay ḥĀ nım

Et me bi ze lŭ ʔuf yŭ zŭn den ĩ ʔĀb be hey yā rim be hey

mi rim be hey cĀ nım vay ḥĀ nım

MURABBA'
Düyek

Se niñ le fah ri de rim sen den gay ri yâ rim yok
Gamiñ la ey le ni rimbun dan öz ge kâ rim yok

Zemâ ne şey hi et sün ta' nı ne dir se di sün

Be nim gü zel le ri sev me mek ih ti yâ rim yok

VARŞAĞI
Pençgâh, Uşüleş Evfer

Yi ter cevr ey le diñ ben nâ tû vâ ne vay
A man ey çar hı zâ lim vay e l den vay
Mu râ dim üz re devr it mez zemâ ne vay
A man ey çar hı zâ lim vay e lin deñ vay

1. Yiter cevr eylediñ ben nâ-tûvâne
Aman ey çarh-ı zâlim vay elinden
Murâdım üzre devr itmez zemâne
Aman ey çarh-ı zâlim vay elinden

2. Beni derd-ü gam u hicr ile pâ-mâl
Perişân hâtırı hem âşufte ahvâl
İdüb terk-i devlet olayım abdâl
Aman ...

3. Düşmanı üstüme eyledin mağrür
Beni giryân etdiñ, ağıyarı mesrür
Bi-çâre kaldım 'âkıbet yârimdendur
Aman ...

4. Büküb cevr ile kıldıñ kâmetim nün
Gözümdeñ yaş akar mânend-i ceyhün
İşimiz âh, idersin bağırmı hün
Aman ...

5. İdersin düşmanıma her dem giriftâr
Gam-ı hicriyle mağrüm dizâr
Nice bir baña, nice bir cevr ü zâr
Aman ...

RAKŞ

Beste-i 'Ali Ağa El-Ufki
Der Vezn-i Bahr-ı Aḥreb
Maḳâm-ı Râst-ı Pencgâh
Uşûleş Devr-i Revân

Ey yâ ri pe ri şû ret di dâ rı ña müş tâ kı
Vay ḥû ri me lek si ret di dâ rı ña müş tâ kı

Gel câ nım gö rü şe lim sev di ğim gel gel

e fen dim 'iş ve bâ zım ko çu şa lım gel

Vâ de i ke ri me ye baş la gel ve fâ lar kı l

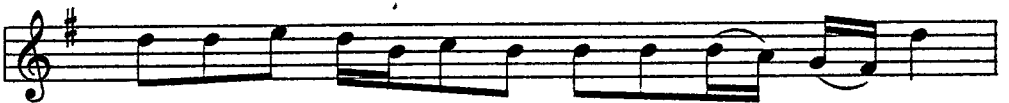
Gel câ nım gö rü şe lim sev di ğim gel gel

E fen dim iş ve bâ zım ko çu şa lım gel gel

Bir bû se le biñ den vir iķ râ rı ña müs tâ kı nım

Gel câ nım gö rü şe lim sev di ğim gel gel

e fen dim iş ve bâ zım ko çu şa lım gel

PİŞREV-İ NEFİR-İ DEM

Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Düyek
Reviş Şehlâ Hâsan Çelebi

Serhâne

1.

Mülâzime

Serhâne

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

TÜRKİ BERĀY-I BÜLBÜL

Yi ne bül bül şey dā ol muş
Ye şil a kaç lar da kon muş

Be hey'ā şık sa ña n'ol muş
Ne ey le miş ne söy le miş

Bül bü le gül in cin miş
Bül bü le gül in cin miş ey

1. Yine bülbül şeydā olmuş
Yeşil ağaçlarda konmuş
Be hey 'âşık saña n'olmuş
Ne eylemiş, ne söylemiş
Bülbüle gül incinmiş

2. Ah bülbülüm benziñ şarı
Ne kılarıñ ah ü zârı
Sen de mi aldırđıñ yârı

3. Yine bülbül ıalda öter
Oturub göz yaşın döker
Onbir ay hasretin çeker
Bülbül ...

4. Ötme ğarib bülbül, ötme
Ötüb derdime derd kıatma
Bu gece yalnız yatma
Bülbül ...

5. Üsküdar'ın ardı tağlar
Çevresi bostanlar, bağlar
Yârinden ayrılan ağlar
Bülbül ...

MURABBA' GERDANIYE

Fe lek 'ak si ne dön dür dü mihrî ğar rā dan ay rıl dım
Gü neş tal 'at pe ri şü ret kâd di bâ lâ dan ay rıl dım

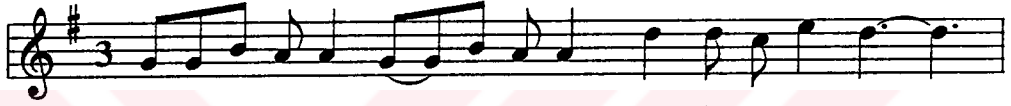
mihri ğar rā dan ay rıl dım Dâlubder yâ yı 'aş ka
kâd di bâ lâ dan ay rıl dım

gev her mağ şü da i riş dım gev her mağ şü da i riş dım

Bu lun maz miş li şim di bir dürri yek tâ dan ay rıl dım

dür ri yek tâ dan ay rıl dım

(?)

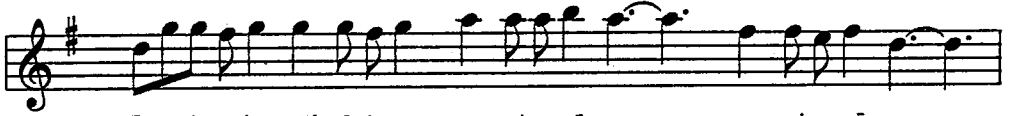
Lez zet ar tı rır ıtat lu di liñ sük ke re cā nā
Kıy met ar tı rır la li le biñ gev he re cā nā
Miş liñ bu lun maz gel se ci hān bir ye re cā nā

ye le li ye le li ye le li le lā ye le li hānım ye le li cānım

ye le li 'ömrüm ye le li kumrum ye le le li yār

Şu gi bi ıolar gül zāriç re ser vi re vānım ser vi re vānım

ye le li ye le li ye le li le lā ye le li hānım ye le li cānım

ye le li 'ömrüm ye le li kumrum ye le le li yār

(?)

Se niñ le fahr i de rim sen
İ düb āh ü fi gā nı zār

den ğay rı yā rım yok
dan ğay rı kâ rım rım yok

Ze mā ne şeyḥ ko it sün ta'n

her ne . dir se di sün

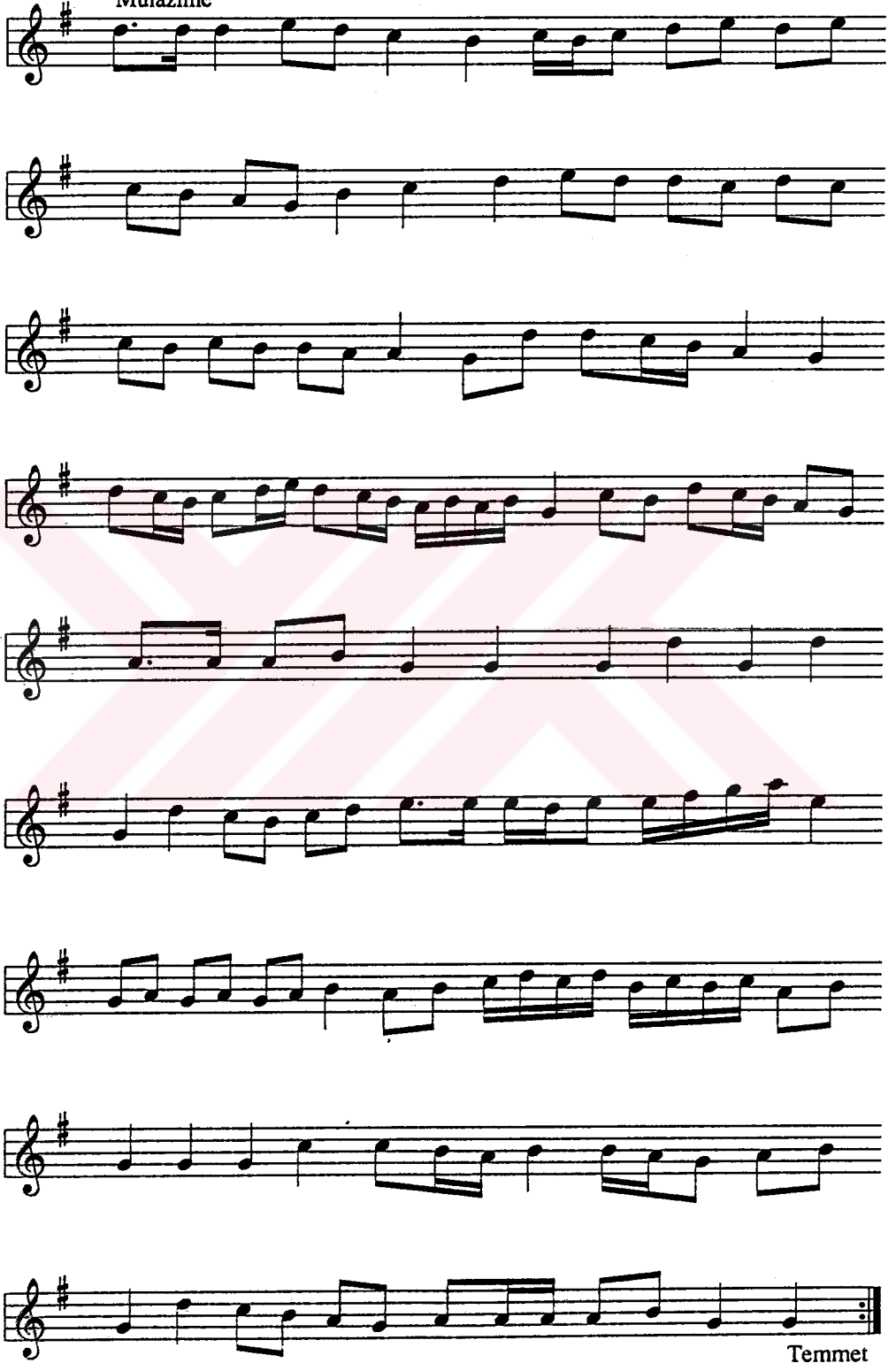
E lim de ğü zel sev me mek

ḥüsn ih ti yā rım yok

PİŞREV-İ ŞEDD-İ RŪḤ
Der Maḳām-ı Mezbūr
Uşüleş Düyek

The musical score is written in G major (one sharp) and consists of six staves. The first two staves are single lines. The third staff has two endings, labeled 1. and 2. The fourth staff is a single line. The fifth staff is a single line. The sixth staff has two endings, labeled 1. and 2. The music is written in a style typical of Ottoman classical music notation.

Mülazime

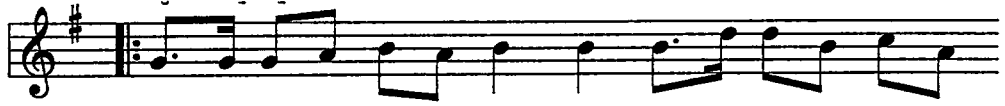
A musical score for a single melodic line in treble clef, key of D major (one sharp), and 2/4 time. The score consists of ten staves of music. The melody begins with a dotted quarter note on D4, followed by eighth notes: E4, F#4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The piece concludes with a double bar line and repeat dots. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

Temmet

Hâne-i Şâni

The musical score for "Hâne-i Şâni" is written in G major (one sharp) and consists of ten staves of music. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, often beamed together. The score features several repeat signs (double bar lines with dots) and first/second endings (marked "1." and "2."). The piece concludes with a double bar line and a repeat sign, followed by the abbreviation "Mü." (Mücadele).

Hâne-i Sâlis

Mü.

Serbend

MURABBA'
Der Maqām-ı Mezbūr
Uşüleş Devr-i Kebir

Pā re pā re ey le miş ken si ne mi tiğ i e lem
Cā nı ma kār ey le di tir ü şim şir ü si tem

gel hā nım gel cā nım a sul tã nım gel gel
gel hā nım gel cā nım a sul tã nım gel gel

Şöy le bil kim di nim i mā nım haq kı çün

Gel şa nem gel hā nım a sul tã nım gel gel

Cüm le 'a lem dil ber ol sa ğay rü ye meyl it me zem

gel hā nım gel cā nım a sul tã nım gel gel

PİŞREV-i ZENCİR
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Hamse

Serhâne
Düyek
Fâhte

Çenber

Devr-i Kebir

Berefsân

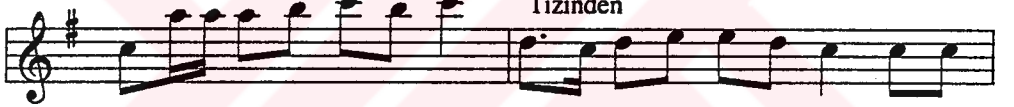
Mülâzime

Hâne-i Şâni

Tizinden

Temmet

Mü.

PİŞREV-İ TABAKÂT-I BENEŞE-ZÂR

Uşûleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

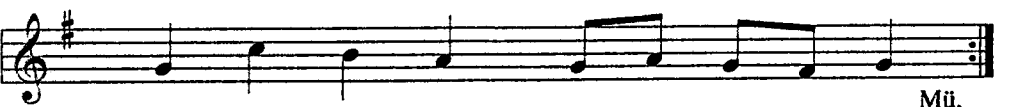
Temmet

Hâne-i Şani

Mü.

Hâne-i Şalıs

Mü.

Hâne-i Râbi'

VARSAGI FĀRISĪ

Hāy hāy bi ḥa ber cā nım bi ḥa ber
hay hay bi ḥa ber cā nım bi ḥa ber ez ki
ey di lem ḥa ber ne da ri me ger yār

1. Hāy hāy bi-ḥaber cānım
Ez ki ey dilim ḥaber ne-dār meger yār
2. Reftem be-ḥisār ber ān diden yār
Mest künem hālā merdüm zi ḥumār
3. Ger zi in derd mey merdüm çi he-mest
Çün ṭabib-i 'aşq mesih dem-est
4. Zār der-i gülzār-→ bülbul mi-küned
Çelem der leb-i yār men gulgul mi-küned
5. Rūyi tā bāned ey cihān kiyā rüz der cibāli be rū'ya
Mest est şeb

PIŞREV-İ DİL ŞİTĀBĀN
Uşüleş Çenber

Serhâne

Mülâzime

The image displays two sections of musical notation. The first section, labeled 'Serhâne', consists of four staves of music in a single system. The second section, labeled 'Mülâzime', consists of three staves of music in a single system. Both sections are written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values, including eighth and sixteenth notes, and rests. The 'Serhâne' section features a melodic line with a series of eighth notes and a final cadence. The 'Mülâzime' section features a more complex melodic line with a series of eighth notes and a final cadence.

Hâne-i Şâni

Hane-i Saliş

Mü.

PİŞREV-İ 'ÂLEM-ÂRÂ

Uşûleş Dîyek

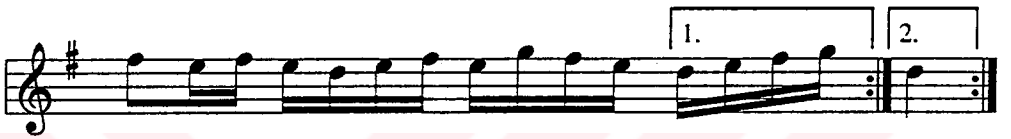
Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Sâni

Hâne-i Şalîş

İLÄHİ
Der Maqâm-ı Râst

Yâ rab bi zâ tuñ sır rı dur Bu gül le ri ãan dâñ i den

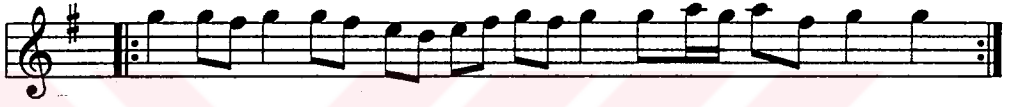

Nür ı şı fâ tuñ sır rı dur Bül bül le ri nâ lâñ i den

1. Yârabbî zâtun sırrıdır
Bu gülleri ãandân iden
Nür-ı şıfâtıñ sırrıdır
Bülbülleri nâlân iden
2. 'İzz-ü celâliñ sırrıdır
'Arz-ı cemâliñ sırrıdır
Va'de vişâliñ sırrıdır
'Âşıkları ãayrân iden
3. Cânı cihânı terk ider
Dâr-ı diyârı ãor gider
Ėayrı murâdâtı nider
Maqşüd-ı vaşl-ı cân iden
4. Vañdet şerâbın nüş ider
Vuşlat kelâmın güş ider
Kalbi sivâdan boş ider
Cânânını mihmân iden
5. 'Âşkıla bu göñlüm evi
Yokdur murâd-ı dünyevi
Şems-i cemâlin pertevi
Dir Ufki'yi süzân iden

PIŞREV-İ SE ĐARB TOZKOPARAN

Serhâne, Nim Şakıl

Mülâzime, Düyek

Hâne-i Şâni, Hâvi

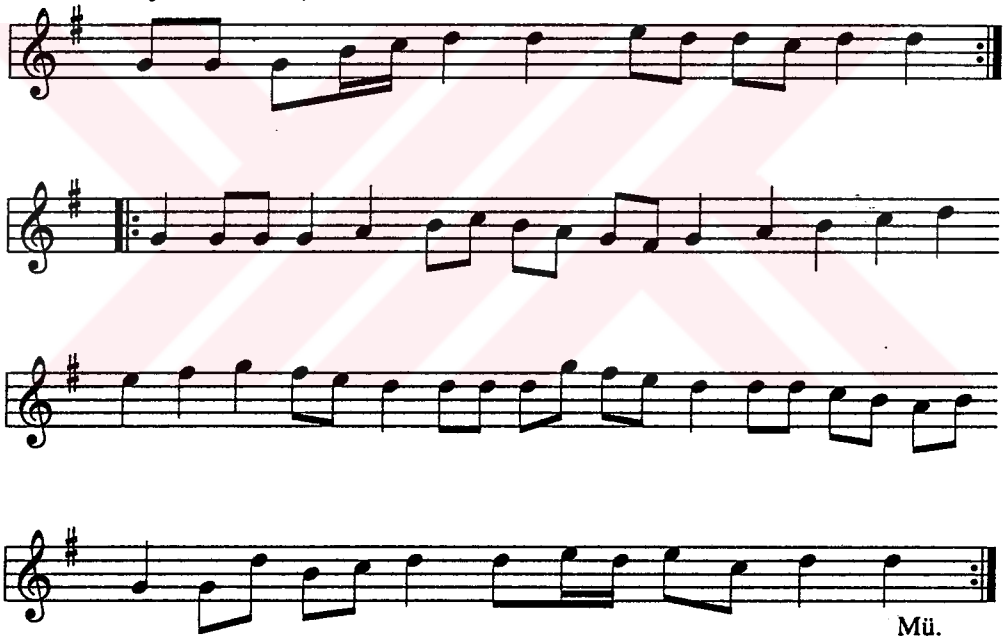
Hâne-i Şâlis, Hâvi

Mü.

This block contains the first three staves of musical notation for the piece 'Hâne-i Şâlis, Hâvi'. The notation is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The first staff begins with a treble clef and a sharp sign. The second and third staves continue the melodic line. The third staff ends with a double bar line and a repeat sign, with the label 'Mü.' positioned below it.

Hâne-i Râbi', Hâvi

Mü.

This block contains the next three staves of musical notation for the piece 'Hâne-i Râbi', Hâvi'. The notation is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The first staff begins with a treble clef and a sharp sign. The second and third staves continue the melodic line. The third staff ends with a double bar line and a repeat sign, with the label 'Mü.' positioned below it.

PİŞREV-İ BABA ZEYTUN NAZİRESİ
Râst-ı Devr

Serhâne

Mülâzime

732

Hâne-i Sâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

TESBİH
Der Makâm-ı Râst-ı Pencgâh
Uşüleş Evfer

Şe fi - ül hal ki - fi'l mağ - şer
E bü bekr 'Ö mer 'Os mân e

Mu ham med şâ hi bü'l min ber
mi rü'l mü' mi nin Hay dâr

Rıd vâ nu'l la hi 'a ley him
Hü ve's sâ kı 'a lel kev şer

Lâ i lâ he il lal lah

Mu ham med Hâk Re sū lü'l lāh

İLÂHÎ

Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Sufiyâne

Hayy fazlîñ ile yâ rab be nâ kal dır ku
Hıf zey le şeytân vir me sün soñ dem de

vâ mız dan ke sel Hâ lim ne ol nâ gâh ba ña
i mâ na hâ lel

dir lerse bir gün ir te gel şûri de hâl et di be ni hây me ded vay kur bı e celsü yi 'amel

Fazlîñ ile yârabbenâ kaldır kıvâmızdan keşel
Hıfz ile şeytân virmesün soñ demde imâne halel
Hâlim ne ol nâgân baña dirlerse bir gün irtel
Şûride-hâl etdi beni hay meded vay kurb-ı ecel sū-yi 'amel

'Ömr-i 'azizim bilmedim yoğ yerlere kıldım hebâ
Yoldan beni alıkodu nefsi hevâ aş ü şadâ
Añır-ı nefesde değeriñi eyleme dilimden cüdâ
Şûride... eyzan

Kendü kendüme zûlm idüb iblisiñ oldum hem-râhı
Âb-ı luţfuñ ile ağrat yâ Rabb rûy-i siyahı
Dergâhıña nice varım yüzüm çara elim tehi
Şûride...eyzan

Cürm-ü cinâyetim çoğdur hâlim ne ola 'isyân ile
Biñde bir işim bitmedi gidem tañkik noksân ile
Cümle 'ibâdîñla yâ Rabb gönder bizi imân ile
Şûride...eyzan

'Ömrüñ çoğı ey zâkir zikr-i Hağ ile geçdi heb
Mağbûl-i Hağ olmaz ise dirlen mi ola bi-edeb
Yâ Rabb umarım 'afvıñı gufrânım eyle sebeb
Şûride...eyzan

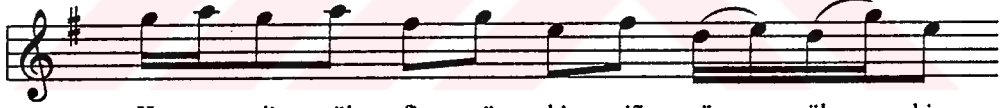
MURABBA'
Uşüleş Devr-i Kebir

Ru huñ gi bi le tã fet bur cı
Ci hân da bir sa ña beñ zer şeh

na miñ ri mü nir ol maz
ri ger dñn se rir ol maz

Ke men di zül fi müş ki niñ gö rüb kim

dür e sir ol maz

'A li şã hım sa ña ik li mi

hñsn iç re nã zır ol maz

DİĞER
Uşüleş Düyek

Gör ba ĩa ne āl et di ol lā le ru ĩuñ a lı
Bir kũ Şe i çeş mi le al dı di li mey yā li

ol la le ru ĩuñ a lı Şim den ge ru n'o lı sar
al dı di li mey yā li

ben ĩas ta di liñ hā li ben has ta di liñ hā li

Bir ser vi ĩı rā ma niñ ol dum yi ne pā mā li

ol dum yi ne pā mā li

RAKŞİYYE

Şev kı la' liñ le gö ñül mey hã ne şek lin bağ lan mış
Kã ne müs tağ rağ ci ğer pey mã ne şek lin bağ lan mış

Pãy māl ol muş se ri zül fũñ he vã sı i le gö ñül

SEMÂ'İ

Beste-i 'Ali Ufki

Berây-ı Ma'sûk Hüd Gürcü 'Ali

Ġulâm-ı Şultân Mehmed Hân

Ey le tâ fet gül şe ni niñ tâ ze a çıl mış
Sen bu hüs ni le ni ce 'â kıl le ri kıl dıñ

gü li tâ ze a çıl mış gü li
de li 'â kıl le ri kıl dıñ deli

Ti ri müj gâ niñ he lâk et di ni ce şâ hib

di li ni ce şâ hib di li

Bir ke mân eb rü ci vâñ sîn şi ri yez dâ nım

'A li şir i yez dâ nım 'A li

TESBİH

Der Mağām-ı Râst-ı Pencgâh

No la cā nım gi bi ba şım da
 Hâ tem ü temm ü tām du rur haż

gö tür sem dā im dā im
 re ti şa hı ru sü lün

Al lah Al lah Al lah yâ Al lah
 Al lah Al lah Al lah yâ Al lah

Gü li gül za rı nü büv vet ol

ke rem ol ke rem şâ hi bi dir

Al lah Al lah Al lah A lah yâ Al lah

Ah med dur rı ma yü zü nî
 (Bağ ti yâr)

sür rı ka de mi ne a
 (eşi ğine)

nun Al lah Al lah yâ Al lah

FAŞL-I MĀHÜR

PİŞREV-İ ŞERİF
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşüleş Şakîl

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

M.

Hâne-i Şâlis

M.

PİŞREV-İ KUTBİ
Der Mağam-ı Mezbür
Uşüleş Fâhte

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Sâni

Musical score for Hâne-i Sâni, consisting of six staves of music in G major. The score includes a repeat sign at the beginning and a first/second ending at the end. The notation is in treble clef with a key signature of one sharp (F#).

Hâne-i Şâliş

Musical score for Hâne-i Şâliş, consisting of six staves of music in G major. The score includes a repeat sign at the beginning and a first/second ending at the end. The notation is in treble clef with a key signature of one sharp (F#).

MURABBA'

Düyek

ŞARKI

Bendey le diñ be ni ben de sen uğ rat dın be ni der de

Be nim gö nül ce ğimsen de al sın mı dil ber al sın mı

Bend eylediñ beni bende sen uğratdın beni derde
Benim göñülceğim sende, alsın mı dilber alsın mı?

Çokdur yürekde yâremiz oñulmaz gitdü çâremiz
Bu hecriñ ile aramız, alsın mı dilber alsın mı?

Almadın beni oynuña hayrân almışım oynuña
Günâhım seniñ boynuña, alsın mı dilber alsın mı?

Gel derdime dermân eyle hercâyilik neden böyle?
Güzel başıñ için şöyle, alsın mı dilber alsın mı?

Düşer mi bu 'alâmete, sen uğratdın melâmete
Yâ bu hasret kıyâmete, alsın mı dilber alsın mı?

MURABBA'

Yā re te' şir i de mi nā le vü ā hım bil mem
Ba nāgün gös te re mi bağ tu si ya hım bil mem

nā le vü ā hım bil mem Şe bi tā rik i fi rāk
bağ tu si yā hım bil mem

iç re қо yub git di vay 1. 2. vay

Yi ne teş rif i de mi ol yü zü mā hım

bil mem ol yü zi mā hım bil mem

MURABBA'

Bir hüsni gibi hül ki güzel yâ re do yul maz
Bil dîma ni 'â lemde ki di dâ re do yul maz

Bir ye re ge lübsöy le şicek 'â şı ku ma' şük

Hiç anda o lan lez ze ti güf tâ re do yul maz

MURABBA'

Öl dü rür 'ā şı kı āh ol ner gi
Ben do lub dur zül fi ne ya tur de

si mes tā ne ler mes tā ne ler
li di vā ne ler di vā ne ler

Cey şı gam ze tā bı ğab ğab la i nüb kıl

dı ğa rāb kıl dı ğa rāb

Ceb ren gö nül kal 'a sım ol

fit ne de bir dā ne ler bir dā ne ler

SEMĀ'Ī
Bā Raqş

Be nim 'öm rüm be nim cā nım be
Bu dün yā kim se ye çal maz ne

nim çok sev di ğim Bā ki
sen bā kı ne ben bā kı

Se ni yād lar ko car zā lim
Ya zık ya zık ben ben de ne

ya bu ña kim o lur kâ yil
ki ru ğı ña ol du mâ yil

Bi rin da ğı a ra ya yım
Bu lun maz ne var dün yā da

to la şub cüm le ā fā kı
he mân ol sun 'ö mür bā kı

Benim 'ömrüm benim cânım benim çok sevdiğim Bâki
Bu dünyâ kimseye çalmaz ne sen bâki ne ben bâki

Seni yâdlar köcar zâlim ya buña kim olur kâyil
Yazık yazık ben bendene ki ruğıña oldu mâyil

Birin dağı arayayım tolaşub cümle âfâkı
Bulunmaz ne var dünyâda hemân olsun 'ömür bâki

TÜRKİ BERĀY-I NAŞİHAT-MERDĀN

Söz tu tub u lı dan din le yiñ ö ğüt
E deb li er er kâ nın dan bel lo lur
Merd li ğin bil di rir ci lâ sın yi ğit
Gö ñül ce ği al çak a ğa yol lo lur

1. Söz tutub ulüdan, dinleyiñ öğüt
Edebli er erkânından bell'olur
Mertliğin bildirir cilâsın yiğit
Göñülceği alçağ ağa yoll'olur
2. Fidanı boy virir her bir yurtlarıñ
Şikâri mı eksik olur kurdarıñ?
Cenk yüzünde kelle kesen merdlerin
Sırtı kaplan postlu, başı tell'olur
3. Sözünde yañulur gerü kalanlar
Tevekkülü Hâk'dır devlet bulanlar
Hele şağrasında çoçak olanlar
Kılıcı şalmakda pek ell'olur
4. Gâzilik ideniñ kanlıdır gözi
Bidâr olanlarıñ yerededir yüzi
Hâtur yıkmakda nâmerdiñ sözi
Koç yiğitler dâyim tatlu dill'olur
5. 'İzzetde oturur merdüm olanlar
Derünun söylerler yüzi gülenler
Koroğlu'nun göñülceğin alanlar
Servi boylu güzel ince bell'olur

SEMĀ'Ī

Çık dı lar sey rā ne hūb lar geş ti de ler nāz i le
Öl dü rür ler 'ā şı kı şol ğam ze i ğam māz i le

yen tir lā tir ye le le le li dost geş ti de ler nāz i le
yen tir lā tir ye le le le li dost ğam ze i ğam māz i le

Bā de i gül ren gi i çer ler mız ra bı dem sāz i le

yen tir lā tir ye le le le li dost mız rab bıdem sāz i le

i çe lim cā mı le bā leb ma 'şū ku hem bāz i le

yen tir lā tir ye le le le li dost ma' şū ku hem bāz i le

RĀST

Se niñ le fahr i de rim sen
Gā miñ i le eğ len dim bun

den gay rı yā rim yok
dan öz ge kâ rım yok

Ze mā ne şeyḥ ḳo it sün ta'

nı ne dir se di sün

Be nim gü zel le ri sev mek

de iḥ ti yā rım yok

SEMĀ'Ī

Hey tı raş it haţ ı nı cā nā ru hıñ dan kâ kü lüñ dur sun
Hey be nef şe i le çemen git sün gül le sün bü lüñ dur sun

Hey ru huñ şev kı i le cis mi zâ re et me yağ du ğumda ğı

Hey ko parma pen be sin o ñul ma sun bir kac ı gü liñ dur sun

RAKSIYYE

Ķā me ti servire vānım
Ķurbāndır be li ĩe cānım

Nūrdidem gūzidem ĥālimni color

1. Ķāmeti servi revānım
Ķurbāndır beliĥe cānım
Nūr didem gūzidem ĥālim nicolor
2. Tuymazsın ey pādişāhım
Göklere çıkubdur āhım
Nūr didem ... eyzān
3. Firākiñ bağrımı deler
Ĥātırım vişāliñ diler
Nūr didem ... eyzān
4. Feryād etdim gāh be gāh
Ĥālimden değilsin āgāh
Nūr didem ... eyzān
5. Ölürsem bu miĥnet ile
Sen yaşa çok 'izzet ile
Nūr didem ... eyzān

Hâne-i Sâni

Musical notation for the piece "Hâne-i Sâni". It consists of five staves of music in a single system, all written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values and melodic lines.

Zeyl

Musical notation for the piece "Zeyl". It consists of four staves of music in a single system, all written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values and melodic lines.

M.

Hâne-i Şalıs

The image displays a musical score for the piece "Hâne-i Şalıs". It consists of five staves of music, all written in a single melodic line on a treble clef staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is not explicitly shown but appears to be 2/4. The melody is composed of eighth and quarter notes, with some slurs and ties. The score concludes with a double bar line and repeat dots. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

Z. M.

SEMĀ'Ī
Der Maḳām-ı Mezbūr

Serḫāne

Mülāzime

Hāne-i Şāni

M.

Hāne-i Şālis

M.

FAŞL-I EVÇ

PİŞREV-İ DERVİŞ 'ÖMER

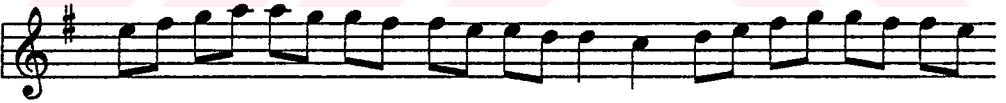
Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Şakîl

Serhâne

Mülâzime

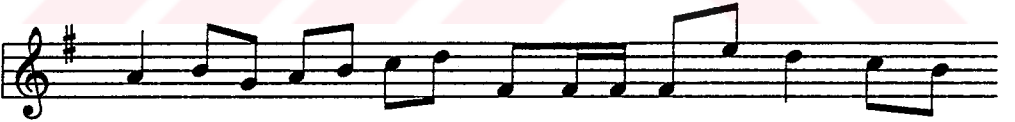
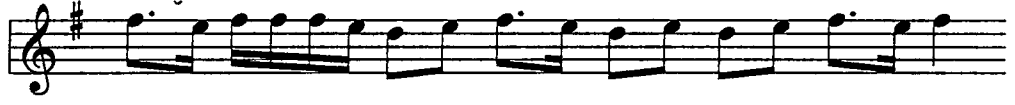

MSS s.245

PİŞREV-İ RŪḤ FŪTŪḤ
Der Maḳām-ı Mezbŭr
Uşŭleş Ḥafif

Serḥāne

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

SEMĀ'Ī
Der Maqām-ı Mezbūr

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâlis

MURABBA'

Beste-i 'Ömer Beğ İbni Naşûh Paşa
Devr-i Revân

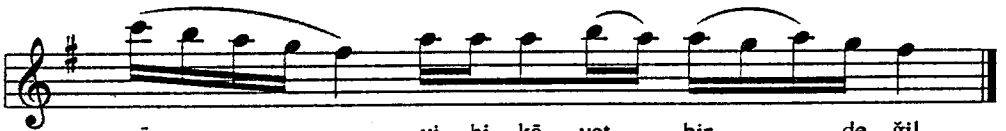
Hergö nûl de neş e yi 'aş kı ma hab bet bir de ğil
Çün ki her bir bā de nin key fîn de hâ let bir de ğil
Kı şa yı Mecnûn gi bi yüz dâ si tâ nım var be nim

'aş kı ma hab bet bir de ğil
key fîn de hâ let bir de ğil
hey dâ si tâ nım var be nim

Kan kı bi rin söy le yim rā vı ği kâ yet bir de ğil

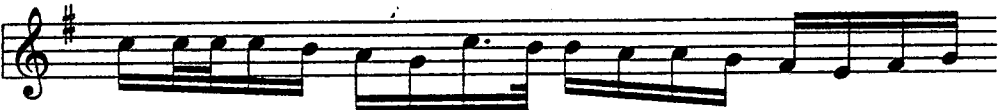
rā vı ği kâ yet bir de ğil

PİŞREV
Der Maqâm-ı Mezbûr
Uşûleş Darb-ı Fetâh

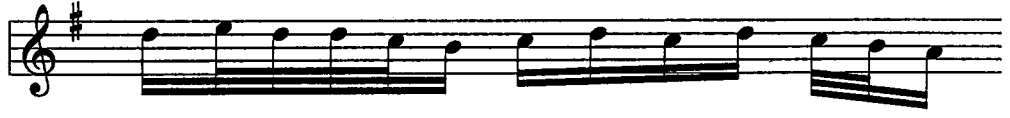
Serhâne

Mülâzime

Zeyl, Mülâzime

Hâne-i Şâlis

Zeyl, Mülâzime

İLÂHÎ

Ka mü i şim ħa tã es tağ fi ru'l lâh

Ke rem kıl ey Ĥü dâ es tağ fi ru'l lâh

Ķu luñ kıl lu ğa lâ yıķ o la şan dım

ya ñıl dım ben ge dâ es tağ fi ru'l lâh

1. Kamü işim ħatã estagfiru'llâh
Kerem kıl ey Ĥüda estagfiru'llâh
Kuluñ kulluĝa lâyıķ olaşandım
Yañıldım ben gedã estagfiru'llâh
2. Fazilet şatdıĝı 'ilmini nefsim
Ĥicãb oldı baña estagfiru'llâh
Nedãmetle nadãmet dersin aldım
Ĥutub semt-i fenã estagfiru'llâh
3. Alub gönülüm sivãdan yüz çevirdim
Dönüb Ĥaķ'dan yaña estagfiru'llâh
Añub takşiriñi Mevla'ya 'öźr it
Di dâyim Ufķi estagfiru'llâh

İLÂHÎ
SULTÂN MURÂD HÂN TAB-I ...
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Devr-i Revân

U yan ey göz le rim ğaf let den u yan

U yan uy ku su çok göz le rim u yan

'Az râ i liñ kaş dı cā nâ dır i nan

U yan ey göz le rim ğaf let den u yan

U yan uy ku su çok göz le rim u yan

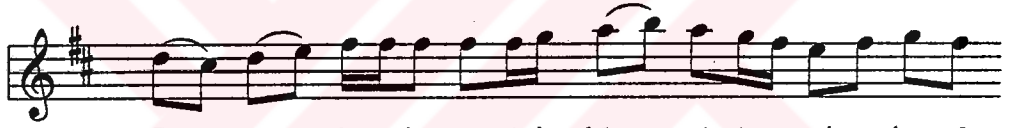
Uyan ey gözlerim ğafletden uyan
Uyan uykusu çok gözlerim uyan
'Azrâiliñ kaşdı cānâ inan
Uyan ey gözlerim ğafletden uyan
Uyan uykusu çok gözlerim uyan

Seherde uyanırlar cümle kuşlar
Dillü dillerince tesbihe başlar
Tevhîd eyler tağlar taşlar ağaclar
Uyan ... eyzan

Semavâtiñ kapularını açarlar
Mü'minlere rahmet suyun şaçarlar
Seherde kalkana hülle biçerler
Uyan ... eyzan

Benim Murâd kuluñ suçumu 'afv it
Şuçum bağışlayub günâhım ref' it
Resûlün sancâğı dibinde haşr it
Uyan ... eyzan

(?)

Câ nâ be ni hic rân i le kûn ci ğama şal ma hey yâr
Tir i ğa miñ la si ne i mec rû hu mudel me hey yâr

yâr men hey ya ri yâ ri men Şem şir ce fâ ñi le be ni
yâr men hey yâ ri yâ ri men

hı şim i le çal ma hey yâr yâr men hey yâ ri yâ'ri men

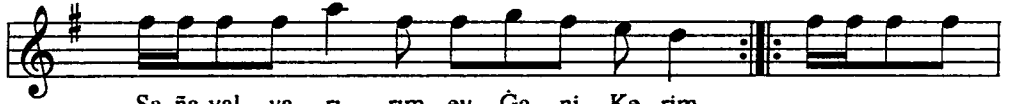

Rah mit şe fâma ben ku lu nuñ â hı nı al ma hey yâr

yâr men hey yâ ri yâ ri men

TÜRKİ BERĀY-I 'AŞK

Sa ña yal va rı rım ey Ğa ni Ke rim
Bi ze dost dan ħa ber gön der bā di le
Gö ñül de şa fā yok ħoş de ğil se rim Hiç bir ta 'am

nū ti de mem dā di le i de mem dā di le

1. Saña yalvarırım ey Ğani Kerim
Bize dostdan ħaber gönder bād ile
Göñülde şafā yok, ħoş deĝil serim
Hiçbir ta'am nüş idemem dād ile
2. Felek beni ğurbetliĝe düşürdi
Gözüm yaşı ceyhün etdi, taşırđı
Ħasret nāri baĝrım böyle bişirdi
Böyle bir yān olamazım od ile
3. Ferhād olmayan taĝları delemez
Mecnün olmayan Leylā'sın bulamaz
'Aşĝ ile mest olan 'aşĝ ĝülemez
Geçer ĝünü āh ile, feryād ile
4. Bülbül feryād ider ĝüle bulaşmaz
Tuți-i sükkeri zaĝ ile bilişmez
Yüzbiñ olsun ta'bidir alışmaz
Deli göñül dem süremez yād ile
5. Muştafā der, bu 'aşĝlık yamandır
Ten kuru keştidir, 'aklı dümendir
Bu 'aşĝ deryāsınıñ vasaıı 'ummandır
Deĝme 'aşĝ geçemez göñül şād ile

PİŞREV-İ MECLİS-ĀRĀ

Der Maḳām-ı Mezbūr

Uşûleş Düyek

Serḫāne

Mülāzime

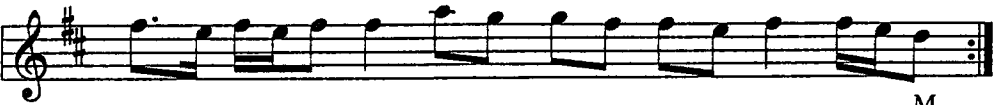

Hâne-i Şani

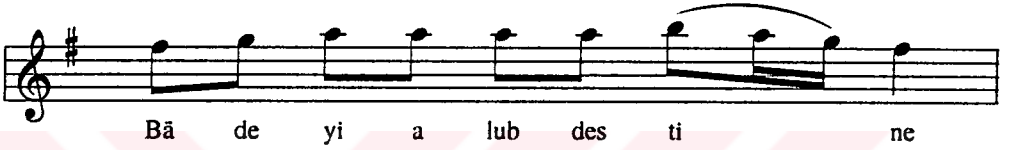
M.

Hâne-i Sâlis

M.

TÜRKI

1. Dünyāda iylik dostuna
Şanan yiğide 'aşk olsun
Bādeyi alub destine
Kanan yiğide 'aşk olsun

2. Teller takınub başına
Kuzgunlar konub leşine
Cenk yüzünde yoldaşına
Döner ... eyzān

3. Eğer miskin, eğer gedā
Dostuna cāmı ider fedā
Pervāneler gibi o da
Yanan ... eyzān

4. Bākmayan dünyā varına
Kamaz bugünü yārına
Şāhin gibi şikārına
Sunan yiğide 'aşk olsun

5. Bir zarar irişse zāta
Geçemez takdirden öte
Kuloğlu aydur, 'Arab ata
Binen ... eyzān

TÛRKİ BERĀY-I MECLĪS

Dos ta doç ru o lan ki Şi
Ûs tād o lur er kĀ nın da
Bi ter ĥa ki ĩat sün bŭ lŭ
Ĥađ kĭn bĀ ğı ci nĀ nın da

1. Dosta toğru olan kişi
Ûstād olur erkĀnında
Biter ĥaĳıkat sŭnbŭlŭ
Ĥađ'ın bağı cihĀnında
2. Geleñ geĥenden geĥelim
Sineye ŐerĥĀ aĥalım
Dostlar yiyelim iĥelim
PĀdiŐĀhĭn zemĀnında
3. Kim ki 'aŐŐ ŐarĀbın iĥer
Ārif olur ĥalbın aĥar
Yiğidi yiğitden seĥer
Őŭbhe ĥalmaz imĀnında
4. Őorĥu ile gŭren dŭŐi
Őoñu ĥayra dŭne işi
Dosta kemlik Şanan kişi
Yoĥlasun kendŭ cĀnında
5. Bre FırĀd ŐaŐma yoluñdan
Ĥađa gelmesŭn diliñden
İyliği ĥoma eliñden
'Ār olmaz er meydĀnında

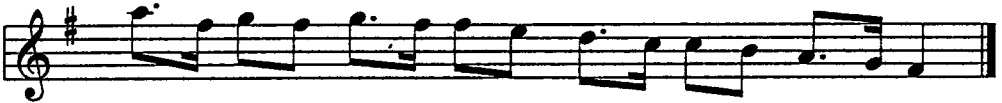
MURABBA'
Der Makâm-ı Mezbûr

Tâ e zel den der di 'aş ka müb te lâ dır göñ lü müz
Hâ li şan mañ mañ ze ni sır rı Hû dâ dır göñ lü müz

Ham dü lil lâh kim bu gün gam dan â zâ de yiz he le

Hâ let i 'aş kın da pür zevk ü şa fâ dır göñ lü müz

Tâ ezelden derd-i 'aşka mübtelâdır göñlümüz
Hâli sanmañ mañzen-i sırrı Hûdâdır göñlümüz
Hamdüli 'llâh kim bugün gamdan âzâdeyiz hele
Hâlet-i 'aşkında pür zevk ü şafâdır göñlümüz

VARŞAĞI
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Devr-i Kebir

Zer re ler yüz dön dü re hır şı di 'â lem tâb dan
Dön me ye yü züm be nim ol kaç la rı miğ râb dan

Ter ki de yüz sür me ği rû yi ze mi ne âf tâb

Çeh re yi zer düm be nim dür ol ma ya ol bâb dan

1. Zerreler yüz döndüre hırşid-i 'âlem-tâbdan
Dönmeye yüzüm benim ol kaçları mihrâbdan
Terk ide yüz sürmeği rû-yi zemine âftâb
Çihre-yi zerdüm benim dür olmaya ol bâbdan
2. Hâba varmak gelmeye bu çeşm-i pürhün-âbdan
Penbe-i tâğ çıkmasun bu yâre-i kebâbdan
Ger istersen 'aynı vaşla irmeği ser-geşte ol
Böyle fehm itdi 'aşıklar nağme-i dolabdan

SEMĀ'Ī

Ren gi rü yi gül zâ rı te bâh ey le di bül bül
Bak dı gü li ruḥ şâ rı na âh ey le di bül bül

dost ye le lâ ye le li le lâ lel li ey le di bül bül

Bir â hı ci ğer süz çe küb yâ dı rü yiñ le

dost ye le lâ ye le li le lâ lel li yâd ı rü yin le

Gül ğon ce i ḥur şid i si yâh ey le di bül bül

dost ye le lâ ye le li le lâ lel li ey le di bül bül

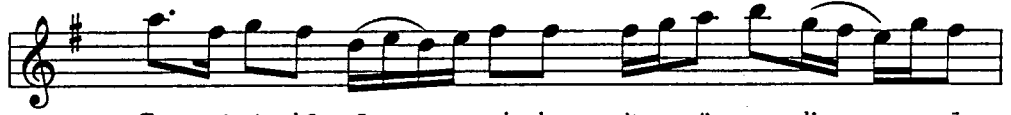
1. Rengi rüy-i gül-i zârı tebâh eyledi bülbül
Dost yeleşle yeleşle leleleli eyledi bülbül

2. Bağıdı gül-i ruḥşârına âh eyledi bülbül
Dost ... eyzân

3. Bir âh-ı ciger-süz çeküb yâdı rüyiñle
Dost ... eyzân

4. Gül ğonce-i ḥurşid-i siyâh eyledi bülbül
Dost ... eyzân

MURABBA'
Düyek

Çeş mimiz bâ rā nı eşk den it me sün sey li re vān
Dest i vuş lat i le kı l sun merħa bâ ca nā ne cān

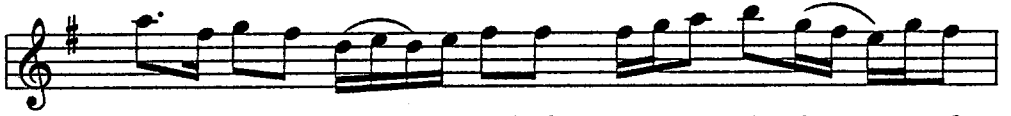
tir ye le li ye le le li lā ye le lā ye le li yen tir ye le lā lā zı bā yimen

Qıl dı ben ħā ki mü şer ref ol me hi şā ħib ce māl

tir ye le li ye le le li lā ye le lā ye le li yen tir ye le lā lā zı bā yımen

Bir a ra ya ger çi cem' ol mazze min ü ā sumān

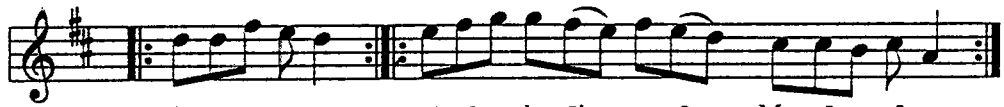
tir ye le li ye le le li lā ye le lā ye le li yen tir ye le lā lā zı bā yımen

SEMĀ'Ī

Men ben de yi ān le bān mey gū nı tū em
Şi rin hā re kāt kad di mev zūn tu em

Ey ley li rū zi gā rı deryāb me rā Mecnū nı tū em

Yā ri yā ri men ey mecnū nu tū em ya ri ya ri men

MURABBA'
Müfti-i Zemân Behâyi Efendi

Ni hân ol sa gö züm den ol
Ve rā yi em re gir se mih

hā yā li dil si tân git mez
ri raḥ şân ni şân git mez

Le biñ fik riy le di dem kan o lub

şol mes te dörr düm kim

E lin de cām ı leb riz şe rā

bı er ğu vān git mez

PIŞREV-İ ŞAH MURAD
Uşûleş Berefşân

Serhâne

Mülâzime

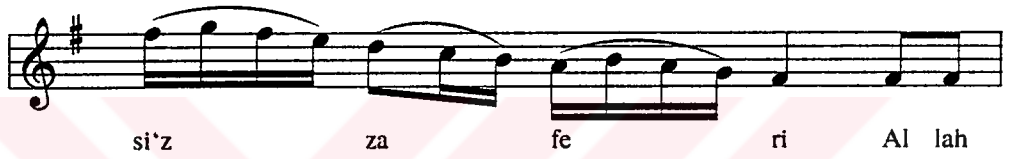
Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

TESBİH-İ 'ARABİ

TÜRKİ

Nâz lım ne kaç ar sın ben den
Bil dü ğüm yâr de ğil mi sin
dost de ğil mi sin

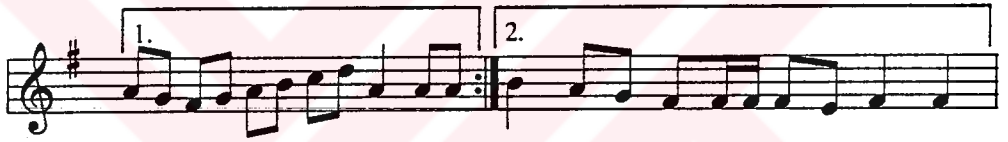
1. Nâzlım ne kaçarsın benden
Bildüğüm dost değil misin?
Gice gündüz hayâliñi
Kurduğum yâr değil misin?
2. Yolda râst geldim yârime
Bir şafâ geldi cânıma
Aç göğsü kara bağıma
Şardığım yâr değil misin?
3. Gör 'aşkıñ n'eyledi beni
Odlara yandırdı teni
Arayu arayu seni
Bulduğum yâr değil misin?
4. Öksüz 'Aşık dirler bize
Hakk güzellik vermiş size
Şifalülür taze taze
Aldüğüm yâr değil misin?

FAŞL-I 'IRĀK

PIŞREV-İ HÛNKĀR

Uşüleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâlis

Serbend

TÜRKİ BERĀY-I MAĞABBET

1. 'Aklım alub beni Mecnün eyleyen
Ėüblar serdārıdır, ġayri deġildir
Gözlerimiñ yaşın ceyhün eyleyen
Ėüblar serdārıdır, ġayri deġildir
2. Terk eyledim beyler, nāmüsü 'arı
Bülbül olub dāyım kılarım zārı
Vücudüm şehriñiñ şimdi hünkārı
Ėüblar ... eyzan
3. Düni ġüni medĥ eyleyüb öġdüġüm
Ėüzeller içinde birdir didüġüm
Ėüdā ĥaĥkı dostlar, benim sevdiġüm
Ėüblar serdārıdır, ġayri ... eyzan
4. Gök yüzünde toġan şems ile māhım
Yalancı dünyāda hem kıbleġāhım
Hem efendim, hem sulţānım, hem şāhım
Ėüblar serdārıdır ... eyzan

PİŞREV-i TATARNĀME

Uşüleş Şakıl

Serhâne

Mülâzime

1.

2.

Hâne-i Şâni

1.

2.

Mü.

Hâne-i Şâliş

Serbend

Mü.

PİŞREV-İ HAMMĀLĪ
Uşüleş Fāhte Hārbi

Serhāne

Mülāzime

1. 2.

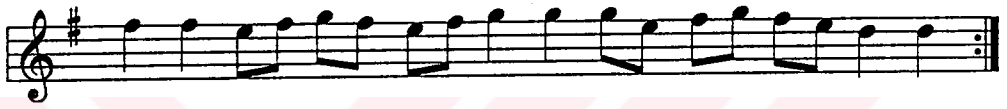

1. 2.

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

MURABBA'

Ben ha ra bım bu gö nül e lin den vay gö nül e lin den

Pür be lā yım bu gö nül e lin den vay gö nül e lin den

Şim di gör kim miş ne tiñ dā me ni ne vay vay

Gi rif tā rım bu gö nül e lin den vay gö nül e lin den

PIŞREV-İ KÂSEBÂZ
Uşûleş Darb-ı Fetḥ

Serḥâne

Musical notation for Serḥâne, consisting of five staves of music in a single system. The notation is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The melody is written in a sequence of eighth and sixteenth notes, with some rests and slurs. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

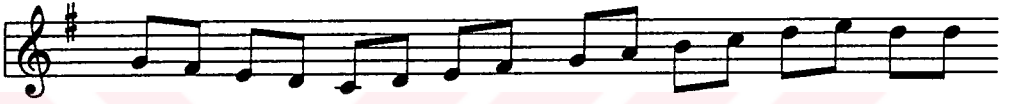
Mülâzime

Musical notation for Mülâzime, consisting of five staves of music in a single system. The notation is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The melody is written in a sequence of eighth and sixteenth notes, with some rests and slurs. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Temmet

Hâne-i Şâni

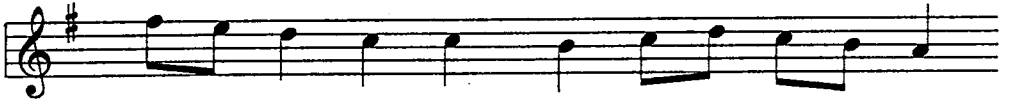
Mü.

Zeyl

Mü.

Hâne-i Şâliş

Ze. Mü.

SEMÂ'İ

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

Mü.

Mü.

PİŞREV-İ KĀSEBĀZ-I MIŞRIYYİ

Uşüleş Devr-i Revân

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

PİŞREV-İ KĀSEBĀZ
Uşüleṣ Devr-i Revān La'lpāre

Serḥāne

1. 2.

Mülāzime

803

Hâne-i Sâlis

Mü.

Hâne-i Sâlis

Mü.

TÜRKi

Sev gi li yâr gel mez ol duñ ya nı ma

Ze mân o lur is te ye sin ben de ni

1. Sevgili yâr gelmez olduñ yanıma
Zemân olur isteyesin bendeñi
Hicriñ oñu kâr eyledi cânıma
Bir gün olur isteyesin bendeñi
2. Düşman söze uyduñ, beni yâd etdiñ
Diken olduñ, nâdân bağında bittiñ
Tuz, etmek hakkını yabana atdıñ
Bir gün olur isteyesin bendeñi
3. Seni gördüm gâyet yüksek uçucu
'Âşıkımıñ hâtırından geçici
Helâk etdin beni kanlar içici
Zemân olur...eyzan
4. Öksüz 'Âşık vâfir medhiñ eyledi
Seniñ için 'aşk deryâsın boyladı
Bi-vefâña şabrını kolayladı
Bir gün olur ki anasın bendeñi

PIŞREV-İ HAYDAR CÂN
Uşûleş 'Irâk Düyek

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Hâne-i Sâlis

TÜRKİ

Yâr yol lar da al dı gö züm
h sev di ğim i ki gö züm
an de gö re yim gül yü züñ
a be riñ kim den a la yım
Ya ki miñ le eğ le ne yim

1. Yâr yollarda aldı gözüm
h sevdiğim, iki gözüm
ande göreyim gül yüzün
aberiñ kimden alayım
Ya kimiñle eğleneyim

2. Ne uzakda evleriñ var
Maabbetli sözleriñ var
Yanıñda engellerin var
aber ... eyzan

3. ağla hey gözlerim, ağla
Yaş yerine anlar ağla
asretle bađrıñı tağla
aber ... eyzan

4. Varamaz oldum yanıña
Yad eñgel girdi koynuña
arılı durur boynuña
aber ... eyzan

MURABBA'

Makâm-ı 'Irâk

Uşûleş Şakîl

Bir dil be ri ra' na niñ di vâ ne si
İç dim 'aşk şa rā bı nı mes tâ ne si

ol dum ben
ol dum ben

Fir kat be ni yan dır dı kül et di vu

cū dum heb Şem 'i şe bi hic rā

nin per vâ ne si ol dum ben

DİĞER
Uşûleş Düyek

Yâ rab bi me ded ol mihrî tâ bânımı mihrî tâ bânımı göster
Oldumgâ mı hi ci riy le ol cānımı i le ol cānımı göster

Raḥ mey le gö züm ya şı na cānını mı gös ter cānını mı göster

Ref tārı gü zel ya' ni Sü ley mā nımı ni Sü ley mā nı mı göster

(?)
Uşüleş Evfer

Gö nül den yâr o la nı dan
Ve fâ lı 'â şı ka yâr ol

kaç ma gel yâr ol be nim kör pem
ve fâ dâr ol be nim kör pem cā nım

Ge zer sin şim di ā zā de

çe ñe der sin be ni ya da

He le bir bû yi şim şā da

he vā dâr ol be nim kör pem

ŞAVT-I DERVİŞ NEVĀİ
'İraq Devr-i Revān

Ey gi rif tim a nıñ şeb der hā bı ker
Te ni ten ten te ne ni ten te ne ni
Ey şa bāh ez kû yi ley li ger ve zed

dem pās bā nı şe rā ey e
ten te ne ten te ni ten te ne
ber ter be ti mec nūn mi kü

deb key mi gü zā red dād hey
ten ten te ne ni nen te ne nen
ned a teş fe şān çün dād hey

yār hey mür de dil Ta bı pu
yār hey mür de dil Ta bı pu
yār hey na ze nin şem' i mağ

sem ā si tan şe rā
sem ā si tan şe rā
zi üs tû hān şe rā

PİŞREV-İ BÜLBÜL
Uşüleş 'Irak Düyek

Serhâne

Mülazime

1. 2.

1. 2. Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Sâlis

A musical score for the piece "Hâne-i Sâlis". The score is written on six staves of music, each beginning with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests. The piece concludes with a double bar line and repeat dots. A large, faint watermark is visible in the background of the score.

Mü.

PİŞREV-İ SEYFÜ'L-MİŞRİ

Der Makâm-ı 'Irak-ı Muḥâlif

Uşûleş Düyek

Serḥâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

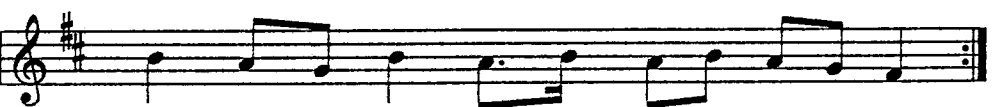
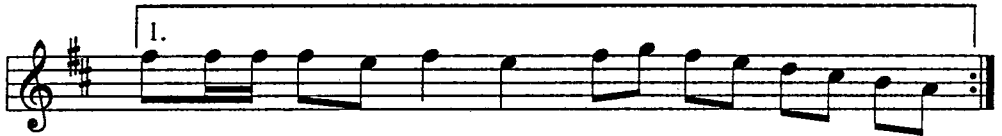

Mü.

Hâne-i Sâliş

The image displays a musical score for a single melodic line in G major (one sharp). The score consists of five staves. The first four staves contain a sequence of notes: the first staff has quarter notes, the second and third staves have eighth notes, and the fourth staff has sixteenth notes. The fifth staff features a first ending (marked '1.') and a second ending (marked '2.'). The second ending concludes with a fermata and the instruction 'Mü.' (Musica fine).

FAŞL-I NİHĀVEND

PIŞREV

Serhâne

Musical score for Faşl-i Nihāvend, Pişrev, Serhâne. The score consists of ten staves of music in a single system, written in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The music is a single melodic line. The first staff begins with the tempo marking 'Serhâne'. The score includes various rhythmic values, including eighth and sixteenth notes, and rests. The piece concludes with a double bar line and repeat dots at the end of the tenth staff.

PİŞREV
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Şakîl

Serhâne

Musical notation for the Serhâne section, consisting of seven staves of music in a single system. The notation is in a single melodic line with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The music features a series of eighth and sixteenth notes, with some rests and a final double bar line with repeat dots.

Mülâzime

Musical notation for the Mülâzime section, consisting of three staves of music in a single system. The notation is in a single melodic line with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The music features a series of eighth and sixteenth notes, with some rests and a final double bar line with repeat dots. The third staff includes two first endings, labeled '1.' and '2.', which lead to different conclusions of the piece.

Hâne-i Sâni

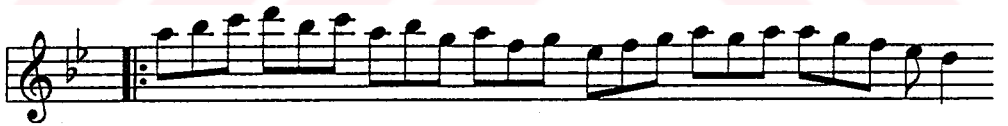

M.

Hâne-i Sâlis

A musical score for the piece "Hâne-i Sâlis". The score is written on six staves of music, each beginning with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The music consists of a single melodic line. The first staff starts with a repeat sign. The melody is composed of eighth and quarter notes, with some slurs. The piece concludes with a double bar line and repeat dots. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

SEMĀ'Ī
Der Makām-ı Mezbür

FAŞL-I 'UZZÂL

PIŞREV-İ ŞÂH MURÂD
Uşûleş Devr-i Kebir

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Sâni

Mü.

Hâne-i Sâlis

Mü.

TÜRKİ BERĀY-I SEHER

U yan göz ler mes tân u yan
Çok u yu mak òm re zi yân

U yan yaş du ğu na ta yan Ne düş gör düñ ey le be yân

1. Uyan, gözler mestân uyan
Çok uyumak òmre ziyân
Uyan, yaşadığına tayan
Ne düş gördüñ, eyle beyân

2. Ne yatarsın şabah oldu
Heb 'âlem nûr ile doldu
Karlı tağlar revnâk buldu
Uyan, gözler mestân uyan

3. Boynuña allar biçildi
'Eşkiñe câmlar içildi
Hâcet kâpusu açıldı
Uyan...eyzan

4. Ferâh geldi her bülbüle
Çiy düşmüş kırmızı güle
Kalk Allah'dan hâcet dile
Uyan... eyzan

5. Köroğlu'nun bağı yandı
Yanub sineñe tayıandı
Herkesiñ dostu uyandı
Uyan... eyzan

TÜRKi BERĀY-I MAḤABBET

Gâ fi lin der di ñe düş düm
Bu la nu ben a kan dil ber
Kir pi ğiñ o kuy la u rub
Ya ra la rın sö ken dil ber

1. Ğâfilin derdine düşdüm
Bulanuban akan dilber
Kirpiĝiñ oquyla urub
Yaraların söken dilber
2. Pek 'âşıkım tevâzuña
Müşâkım şirin sözüñe
Gerdâniña, mâh yüzüñe
Käkülleri döken dilber
3. 'Aklım perişân idersin
Göñlümü cüşân idersin
Çorqarım ki kan idersin
Çıya, kıya bağan dilber
4. Çaşlarıñ kurulu yaydır
Leblerin sükker-i nâydır
Tabi'atıñ pek hümâydır
Derdime derd çatan dilber
5. 'Azım idüb dostâ varınca
Käkül ḥasretin bulunca
Çuloĝlı sever olunca
Misk ü 'anber çoğan dilber

PİŞREV-İ KUZGUN

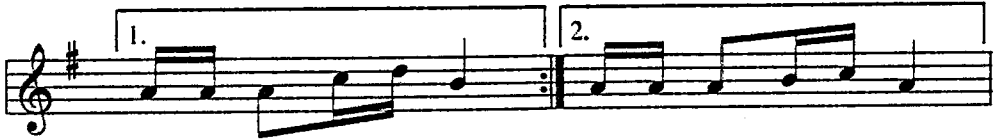
Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Temmet

Hâne-i Şâlis

Mü.

PİŞREV-İ ŞOLAKZÂDE

Der Makâm-ı Mezbûr

Uşûleş Darb-ı Feth

Serhâne

Musical notation for Serhâne, consisting of 11 staves of music in a single melodic line. The notation is in a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The melody is written in a sequence of eighth and quarter notes, with some rests. The first staff starts with a treble clef and a key signature of two sharps. The notation continues for 11 staves, ending with a double bar line and repeat dots.

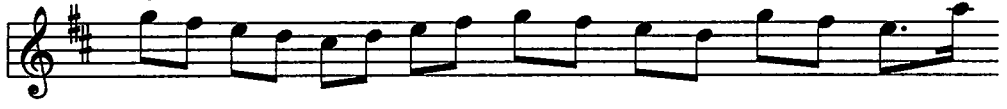
Mülâzime

Musical notation for Mülâzime, consisting of 10 staves of music in a single melodic line. The notation is in a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The melody is written in a sequence of eighth and quarter notes, with some rests. The first staff starts with a treble clef and a key signature of two sharps. The notation continues for 10 staves, ending with a double bar line and repeat dots.

Temmet

Hâne-i Şâni

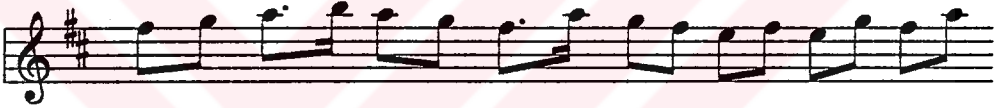

Zeyl

Mü.

Hâne-i Sâlis

Ze. Mü.

SEMĀ'Ī
Der Maqām-ı Mezbūr

Serhâne

Mülâzime

The image displays six staves of musical notation in a single system. The first staff is labeled 'Serhâne' and the third staff is labeled 'Mülâzime'. The notation is in a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The music consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some rests and a final fermata on the last staff. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

Hâne-i Sâni

Hâne-i Şâliş

TÜRKİ BERĀYI KIYĀMET

Dün yā be nim di yen beğ ler
Ma 'zül o lur ya tar bir gün

İ ner gök de ki me lek ler

Yer de se mā' tu tar bir gün

1. Dünyā benim diyen beyler
Ma'zül olur yatar bir gün
İner gökteki melekler
Yerde semā' tutar bir gün

2. Hağ huzurına varılır
Terāzü mizān kurulur
Ölmüş tene cān virülür
Yerden insan(?) biter bir gün

3. Muḥammed yerinden kalğa
Yüzünden türābı silke
Şalavāt virile ḥalka
'Ālem nūra bata birgün

4. Ay tutulur, gün şolinur
İnüb mağribde tolanur
Heybet ile şur çalınur
Zelzeleler kopar bir gün

5. Kuloğlu aydur ez yaşında
Günāhım çokdur başımda
Baykuş mezārîñ taşında
Fiğān ider, öter bir gün

TÜRKİ BERĀY-I TURNA

Ça tar ka tar ge len tur nam
Ba ka zağ mın gö rü nür mü

Der di me derd ka tan tur nam Ba ka zağ mın gö rü nür mü

1. Çatar çatar gelen turnam
Baça zağmın görünür mü?
Derdime derd çatan turnam
Baça zağmın görünür mü?

2. Ne ötersin yana yana
Āvāzın kār etdi cāna
Çık hevāya dōne dōne
Baça ... eyzan

3. Kanadın ucu eğri
Delünür 'āşıkın bağı
Vara bizim ele doğru
Baça ... eyzan

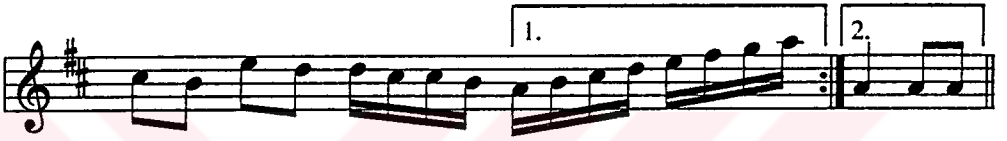
4. Kanadın ucu burma
Ölürsem karşımda turma
Gözlerin sevdiğim turna
Baça ... eyzan

5. Niçün, Köroğlu der niçün
Bağısla 'āşıkın suçun
Yavru turna başın için
Baça ... eyzan

PIŞREV-İ BÜSTÂN

Uşüleş Düyek

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Häne-i Şani

Mü.

Hâne-i Sâlis

Mü.

PIŞREV-İ ROCER 'AMEL EFRENCİ

Devr-i Kebir

Serhâne

Mülâzime

Temmet

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

BESTE-İ 'ALİ BEĞ EŞŞANTÜRİ

PİŞREV-İ ŞOLAKOĞLU

Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Devr-i Kebir

Serhâne

Mülâzime

İkinci Hâne

Üçüncü Hâne

FAŞL-I NIŞĀBŪR

PIŞREV

Der Maķām-ı Nişābŭr
Uşŭleŝ Ŗakıl Beçe-yi Ŗolakzāde

Serhāne

Mŭlāzime

Hāne-i Ŗāni

Hâne-i Şâlis

MURABBA'

Git di ey yâ mı şî tâ, e riş di ey yâ mı ba hâr
Şim di zen ci rin sũ rür di vâ ne dür her cû yi bâr

Her ki şî bir ser vi bâ lâ yı i düb dür der ke nâr

Ki yar sız dil, has ta ten, ev kâ rım 'ağ lim tâ ru mâr

Öl dü rür â ħir be lâ lar la di ri gâ gam be ni
Gö zü me 'â lem gö rün mezsey ri der 'â lem be ni

PİŞREV-İ DARB-I FETH
Der Makâm-ı Mezbûr

Serhâne

Mülâzime

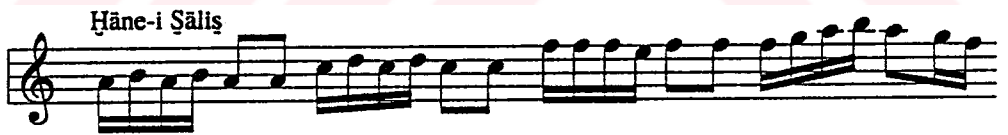

Hâne-i Şâni

Mü.

Mü.

PİŞREV-İ EFRENCİ YA'Nİ ĀVĀNE
Der Makām-ı Mezbūr
Uşûleş Seri'

SEMĀ'İ EFRENCİ
Der Makâm-ı Mezbûr

Serhâne

Mülâzime

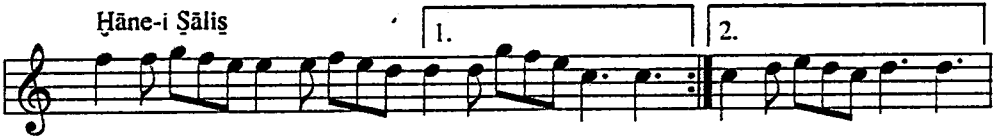

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâliş

Mü.

MSS s.282-2

MURABBA'
Der Mağām-ı Mezbür
Güfte-i Frenk Muştafâ Almarz

Ey O lur me lül ü ga rib e lem çe
Be ni gö rüñ ki me nim hem ga rib

ker mi 'â şık cā nim
ü hem 'â şık

Dü şür me sa ga rı el

den şu nar sa kā se yi 'aş kı

Ci hân bü tün o da yansa e lem çe

ker mi 'â şık

MSS s.282-3

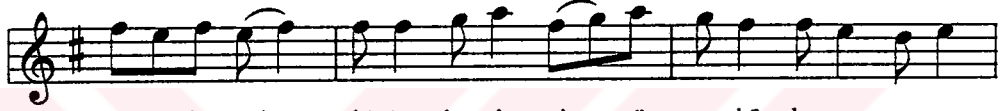
ESKOÇİY

SEMÂ'İ

Ne dir bu et di ğin ba ña re vâ mı dir yü zü gül ŧen
Ci hân gül zâ rı nı ba ña ğamıñ la ey le diñ kül hân

Be ni bu mül ki ğur bet de tek ü ten hâ қо ya sın sen

vay Ba ña et di ğiñ i ŧi i demez de ğme ki ŧi

Yü rü ey bi ve fâ zâ lim se ni Al la ha ŧal dım ben

1. Nedir bu etdiğin baña revâ mıdır yüzü gülŧen?
Cihân gülzârını baña ğamınla eylediñ külhân
Beni bu mülk-i ğurbetde tek ü tenhâ қoyasın sen
Vay baña etdiđiñ iŧi idemez deĝme kiŧi
Yürü ey bivefâ zâlim seni Allah'(a) ŧaldım ben

2. Bilirdüñ ben seni cânâ severdim cân ile dilden
Ħamâyil gibi ŧaқlardım yavuz gözden yavuz dilden
Seni ben iki gözümdeñ ŧaқınurdum deĝil ilden
Vay... eyzan
Yürü... eyzan

3. N'ola ger var ise cânâ tamâm eksükliği bende
Hemiŧe bu muқarrerdir ki eksüklik ider bende
Қanı ol 'ahd ü peymânıñ haқıқat yoĝirmiŧ sende
Vay... eyzan
Yürü... eyzan

DİĞER

Ey şe hi me lek ce fā ü cev ri le in let me be ni
Ti ri müj gā nı leş ke ri ne hay li çığ net me be ni

ben ga ri bi nım se niñ sen ha bi bim sin be nim

Dā yi mā rā hı be lā da pā yimāl it me be ni

ben ga ri bi nım se niñ sen ha bi bim sin be nim

Çeş mi ta ta rım fit ne bā zım ge li ağ latma be ni

ben ga ri bi nim se niñ sen ha bi bim sin be nim

PIŞREV
Kemāni Muşafa Ağa

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

FAŞL-I SÜNBULE

PIŞREV

Serhâne

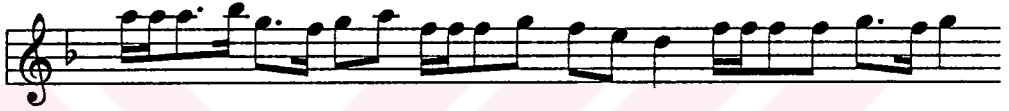

Mülâzime

Hâne-i Şani

M.

Hâne-i Sâlis

M.

SEMĀ'Ī

Serhāne

Mülāzime

Hāne-i Şāni

Hāne-i Şāliş

1. 2.

1. 2.

1. 2.

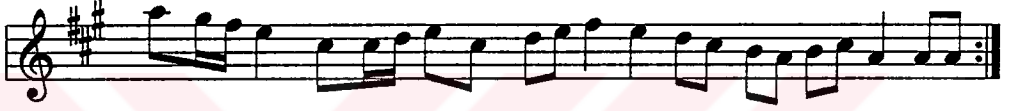
M.

The musical score is written in a single system with ten staves. The first two staves are labeled 'Serhāne' and the next two 'Mülāzime'. The fifth and sixth staves are labeled 'Hāne-i Şāni'. The seventh and eighth staves are labeled 'Hāne-i Şāliş'. The score includes first and second endings for several sections, indicated by '1.' and '2.' above the staves. The notation is in a single system with a key signature of one flat and a 2/4 time signature. The music is written in a single system with a key signature of one flat and a 2/4 time signature. The score includes first and second endings for several sections, indicated by '1.' and '2.' above the staves. The notation is in a single system with a key signature of one flat and a 2/4 time signature. The score includes first and second endings for several sections, indicated by '1.' and '2.' above the staves.

FAŞL-I ŞEHNÂZ

PIŞREV
Uşûleş Fahte

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

SEMĀ'Ī
Der Maqām-i Mezbūr

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

Mü.

Mü.

FAŞL-I NIKRİZ

PİŞREV-İ REVÂN-I BAŞ
Uşûleş Berevşân

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şani

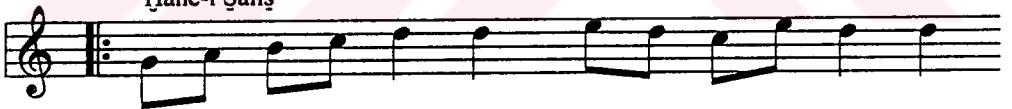
Hâne-i Şaliş

Hâne-i Sâni

Hâne-i Sâliş

PİŞREV

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâliş

Mü.

MURABBA'
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Düyek

SEMĀ'Ī

Zā hid iŝ ā hir ol du ū fi du ā ya baŝ la
Gül dev ri zā hir ol du zev kü şa fā ya baş la

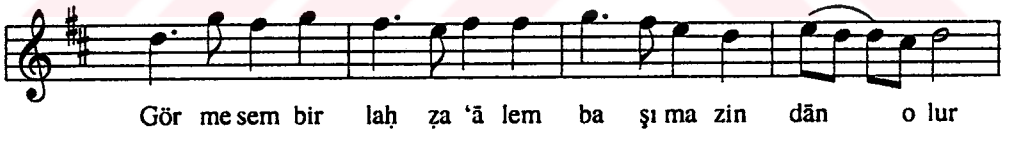
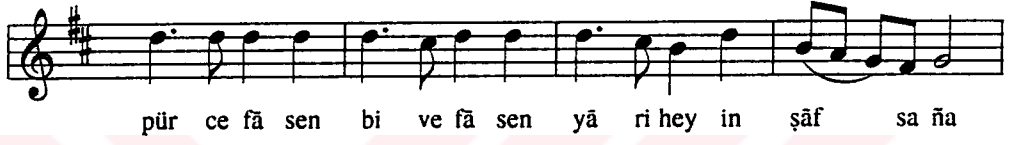

'Aş kīn ha ber le rin den naķ ley le cān haķ kıy la

Uy ħu ge līn ce yā re gel bir hi kā ye baş la

(?)

SEMĀ'Ī

PIŞREV
Uşûleş Şakıl

Serhâne

Mülâzime

The musical score is presented in a single system with nine staves. The first staff is labeled 'Serhâne' and the second staff is labeled 'Mülâzime'. The music is written in a single melodic line on a treble clef staff. The notation includes various rhythmic values and ornaments. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

Hâne-i Sâni

Hâne-i Şâliş

PİŞREV
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Darb-ı Feth

Serhâne

Musical notation for the Serhâne section, consisting of five staves of music in a single system. The notation is written in a single treble clef and features a series of eighth and sixteenth notes, with some rests and a final double bar line.

Mülâzime

Musical notation for the Mülâzime section, consisting of five staves of music in a single system. The notation is written in a single treble clef and features a series of eighth and sixteenth notes, with some rests and a final double bar line.

Hâne-i Şâni

Musical notation for the piece "Hâne-i Şâni". It consists of six staves of music in a single system, all using a treble clef. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

Zeyl

Musical notation for the piece "Zeyl". It consists of four staves of music in a single system, all using a treble clef. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

Mü.

Hâne-i Şâlis

Zeyl Mülâzime

MURABBA'
Der Maqām-ı Mezbūr

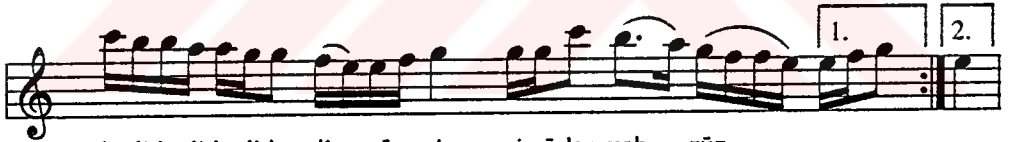
Ni ce vaşf it sün o şü ħi di li hoşdem ne di sün
Miş li yok beñ ze decek ħüs nü müsel lem ne di sün

be li be li be li be li nā zenin di li hoşdem ne di sün
be li be li be li be li nā zenin nü müsel lem ne di sün

Tiz
Neni yā za mü te ħammin ri cā dan maḥ zūz

be li be li be li be li nā zenin ri cā dan maḥ zūz

O pe ri ye ni ce söz söy le sün a dem

ne di sün be li be li be li be li nā zenin

ol sun ā dem ne di sün

SEMĀ'Ī

Ey göñül 'aş kıñ sa rā yın
yıķ dı bir nā miħ ri ban
el a mān el a mān el a mān hey
el a mān yā rin e lin den
sen si tem kā rın e lin den

Ey göñül 'aşkın sarāyın yıķdı bir nā-miħribān (el amān ...)
Görmedim anıñ gibi bi-raħm zālīm der cihān (el amān eyzan)
Ĥālīmī disem yamāndır dimesem dahi yamān (el amān eyzan)

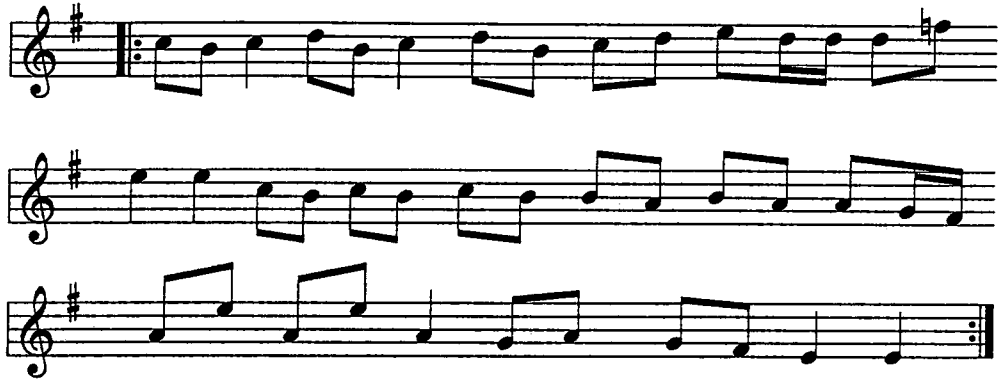
Ben anıñ yoluna başım koymışam ol istemez (el amān eyzan)
Ĥüsnüne mağrūr olub bir laħza sözüm dinlemez (el amān eyzan)
Biñ belā gelse baña bir kez nedir ĥālīñ dimez (el amān eyzan)

FAŞL-I 'AŞİRÂN BÜSELİK

PIŞREV-İ DERViŞ SÜLEYMÂN

Uşûleş Düyek

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâlis

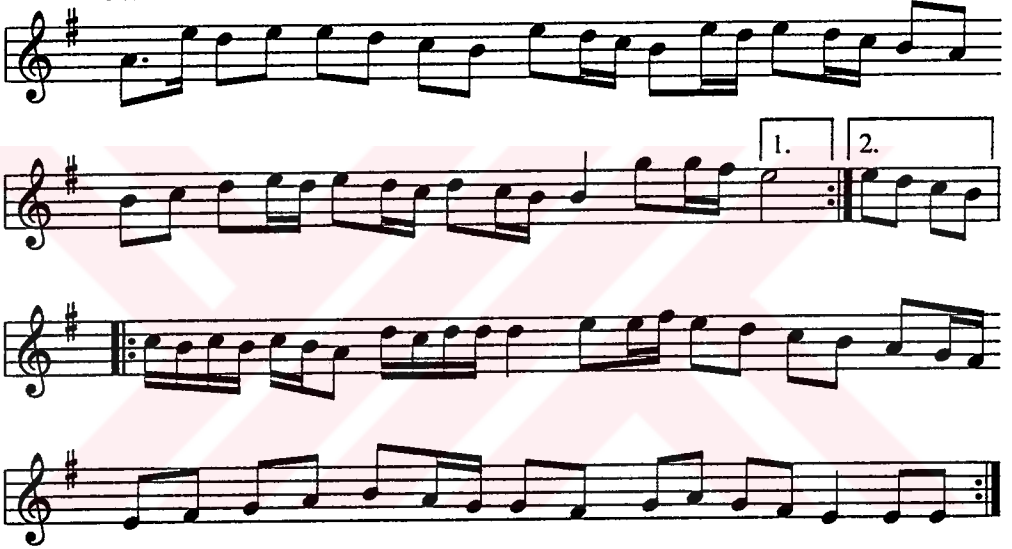

PİŞREV
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Hâvi

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Mü.

Hâne-i Şâlis

Mü.

The image shows a musical score for a piece titled "Hâne-i Şâlis". It consists of four staves of music written in a single system. The music is in a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The notation includes various note values, rests, and bar lines. The first staff begins with a treble clef and a sharp sign. The second staff ends with a double bar line and repeat dots. The third staff begins with a double bar line and repeat dots. The fourth staff ends with a double bar line and repeat dots. The word "Mü." is written at the end of the fourth staff. A large, faint watermark is visible in the background of the page.

MSS s. 300-1

İLÄHİ

İLÂHÎ

Der Mağâm-ı 'Acem 'Aşirân

Mev lâm se niñ 'â şık la rıñ dev rân i der ler
hü i le Yo luñ da ki şâ dık la rıñ sul tâ
nım hây Cev lân i der ler hü i le

Mevlâ'm seniñ 'âşıklarıñ
Devrañ iderler hü ile
Yoluñdaki sâdıklarıñ sultânım hây
Cevlân iderler hü ile

'Aşkıñ şarâbından içüp
Fâni halâyıkdan geçüp
Vaşluñ hevâsında uçup sultânım hây
Meydân iderler hü ile

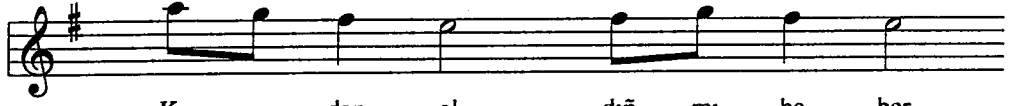
Gör bülbülün sadâsını
Gül şevkinin gavgasını
Açup gönüller pasını sultânım hây
Hândân iderler hü ile

Güller alup eller varağ
Bülbüller oğurlar sabâğ
Her şeyde görüp nür-ı Hâk sultânım hây
Ezân iderler hü ile

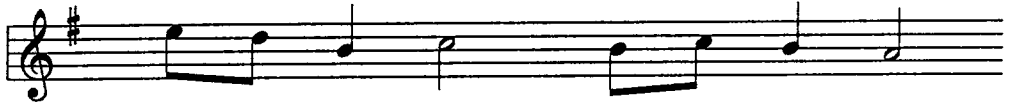
'Aşk bülbülünün bâğına
Kim düşer şevk ırmağına
Çıkup mağabbet tağına sultânım hây
Seyrân iderler hü ile

Bunca merâtib geçmeğe
Dost illerine uçmağa
Hâkka irüp râz açmağa sultânım hây
În'âm iderler hü ile

(?)

Ku yın dan al dıñ mı ھا ber

Ge le bül bül ھا ber vi re

Bü yın dan al dıñ mı e şer

Ge le bül bül ھا ber vi re

Küyından aldıñ mı ھا ber
Gele bülbül ھا ber vire
Büyından aldıñ mı eser
Gele bülbül ھا ber vire

Ey bülbül äväre misin?
'Aşk ile pür yäre misin?
Ey bülbül bi-çäre misin?
Gele... eyzan

Bülbülüñ toñları şarı
Şakın dallarından ھا ri
'Aşka çäre olsa bari
Gele ... eyzan

Açar çeşmim yaşı çağlar
Ävazın işiden ağlar
Yoħsa bozuldı mı bağlar
Gele ... eyzan

Ey üftäde gel ağlatma
Derdlü yüregim dağlatma
Yä Rabbim Sen mahrüm etme
Gele ... eyzan

PİŞREV KEMANİ MUŞTAFÂ AĞA

Serhâne

Mülâzime

The image displays a musical score for a piece titled "PİŞREV KEMANİ MUŞTAFÂ AĞA". The score is written in G major (one sharp) and consists of two main sections: "Serhâne" and "Mülâzime". Each section is represented by a single melodic line on a five-line staff. The "Serhâne" section begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The "Mülâzime" section also begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The score is overlaid with a large, semi-transparent red watermark that reads "MUSICA" in a stylized font. The page number "894" is located at the bottom center of the page.

Hâne-i Şâni

M.

Hâne-i Şâliş

M.

İLÂHÎ MEDH-İ ŞALÂT

'A ceb ay ru lur mı kul lar vir din den Mev lâ
bi lür kul la rı nıñ der din den

1. 'Aceb aylur mı kullar virdinden
Mevlâ bilür kullarınıñ derdinden
İki fehreşeler tutar ardından
Sabâh nemâzını kılduğı zemân

2. Müselmân oldur ki beş vaktin kıla
Anuñ içi dışı nür ile tola
Yâriñ şefâ'atçı Muhammed ola
Öyle nemâzını ... eyzan

3. Yerden göğe şaf şaf olur melekler
Meleklerle müşteridir felekler
Hâk katında kabûl olur dilekler
İkinci nemâzı kılduğı zemân

4. Ceñneti Hâk kendü lütfile bezer
Mü'minler şeyr ider içinde gezer
Kirâmen Kâtibin sevâbın yazar
Aşşam nemâzını kılduğı zemân

5. Nürdan eğerlenmiş anuñ burağı
Mevlâ yakın ider aña ırağı
Tâ kıyâmete dek yanar çerâğı
Yatsu nemâzını kılduğı zemân

PİŞREV

Serhâne

Mülazime

Hâne-i Sâni

Hâne-i Şâlis

897

PİŞREV-İ SERMEST
Der Maqām-ı 'Aşirān

Serhāne

Mülāzime

1. 2.

Hâne-i Şâni

Musical notation for Hâne-i Şâni, consisting of three staves in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The first staff begins with a treble clef and a sharp sign. The second staff contains a repeat sign. The third staff ends with a double bar line and repeat dots.

Hâne-i Şâliş

Musical notation for Hâne-i Şâliş, consisting of three staves in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The first staff begins with a treble clef and a sharp sign. The second staff contains a repeat sign. The third staff ends with a double bar line and repeat dots.

DEVR-İ REVÂN

Â te şi ħa şi ret le bağ rım ni
ce bir dağ la ya yım vay ni ce bir dağ la ya yım
Ni ce bir şu lar gi bi her cā ni be
çağ la ya yım vay cā ni be çağ la ya yım
(hey) Dil ru bā lar zül fū ne dil ni ce
bir bağ la ya yım vay ni ce bir bağ la ya yım
Yā ri yok dil dā rı yok ħā li mi ki me
aň la ya yım vay ki me ađ la ya yım

(?)

Gel ey dil ber se niñ le mey i çe lim lim
Melül gön lü mü züñ pa sın a ça lim lim

Hey bu dev rân geç mez den bir hoş ge çe lim

Bu dev rân kim se ye ƙal maz e fendim şul tã nımcã nã nım

1. Gel ey dilber seniñle mey içelim
Melül gön lümüzüñ pa sın açalım
Hey bu devrân geçmezden bir hoş geçelim
Bu devrân kimseye ƙalmaz efendim şultânım cânâñım
2. Bülbülñ meskeni güldür ezelden
Vefâ gelmez ímiş de ğme güzelden
Hey atalardan ƙalma sözdür ğazelden
Bu devrân ... eyzan
3. Uçurma şâhini koluñda iken
Ƙaçırma bülbülü gülñde iken
Süre gör devrânı eliñde iken
Bu devrân ... eyzan

TÜRKİ BERĀY-I 'AŞK
Der Makām-ı Bestenigār

1. Ağlayu ağlayu derde düşmüşüm
Kime dād ideyim dostlar 'aşkın elinden
Ben bu yolda nice tağlar aşmışım
Kime dād ... eyzān

2. Söylesem kimseler bilmez ahvālim
Yoluna harc etdim rızıkla mālım
Baña cefā ider bir qanlı zālīm
Kime dād ... eyzān

3. Ğayrı sevdi beni yabana atdı
Nāşiniñ raqibiñ sözünü tutdu
Ben 'aşık-ı şadıķı yüzden redd etti
Kime dād ... eyzān

4. Ben söylesem baña ol yār söylemez
Çıkub maħabbet yaylasın yaylamaz
Bütün dünyā haqqını haq eylemez
Kime dād ... eyzān

5. Düşmüşüm ol sevgili yārdan ayrı
Ĝāh şād oldum güldüm Ĝāh oldum şayrı
Kātibi der Ĝani Mevlā'dan Ĝayrı
Kime dād ideyim 'aşkın elinden

SEMĀ'Ī

Serhâne

Mülâzime

Hâne-i Şâni

Hâne-i Şâlis

SEMĀ'Ī

Serhāne

Mülāzime

SEMĀ'Ī
Der Maḳām-ı Mezbūr

FAŞL-I HİŞĀR

PİŞREV-İ TORLĀĶ

Uşûleş Düyek

MURABBA'
Der Maqām-ı ' Uşşāk
Uşüleş Nim Devr

Di li ğa mı ül fe tin bir ker re
Ğa mı hi ci rin gö nül den dev ri

(re) mes rür ol du ğum gör sem
(ri) meh cür ol du ğum gör sem

(ah) Gir yā nı dī li des ti

(yār) e lem den ā ey le sem- a

E lim de gül li gi bi bir cā mı

(mı) bil lur ol du ğum gör sem

İLÂHÎ

Ey göñül ney ler sin sen bu ci hâ nı vay

Ka la şan ma sa ña bu mül ki fâ ni

1. Ey göñül n'eylersin sen bu cihânı vay
Kala sanma saña bu mülk-i fâni
2. Ne alur gidersen dünyâ evinden
Söyüne bir gün 'ömrün şem'danı
3. Kanı şol 'âleme sultân olanlar
Koyuban gıtdiler nâm ü nişanı
4. Felekler tâcını başından almış
Türâb etmiş nice şahib-ı kırânı
5. Hâkiki gâfil olma pek aç gözünü
Ecel irer virmez bir gün amânı

(?)

Şu karşıda güle güle
Gelürsün ammâ ben öldüm
Âl ile divâne gönîlü
Alursun ammâ ben öldüm

1. Şu karşıda güle güle
Gelürsün ammâ ben öldüm
Âl ile divâne gönîlü
Alursun ammâ ben öldüm

2. Siyâh kaşîñ göze perde
Sen uğratdîñ beni derde
Ben giderim, sen şu yerde
Çalursın ammâ ...

3. Siyâh kaşîñ kaçılâyın
Yokdur güzel sencileyin
Bir gedâyı bencileyin .
Bulursun ammâ ...

4. Benim mâhım, benim bedrim
Benim güneş yüzlü şadrim
Bir gün ola benim kıdrim
Bilürsün ammâ ...

5. Muştafâ, şarardım soldum
'Aşk ile divâne oldum
Yâdını yâdlarla buldum
Ol güler ammâ ...

TÜRKİ

Ben 'ak lı mı hiç pe ri şân it mez dim

Her ba kış da gö nül ce ğim al ma sa
Ye rim yur dum ge züb tağ lar it mez dim

Leylâ'm o lub be ni Mecnûn kıl ma sa Mecnûn kıl ma sa

1. Ben 'aklımı hiç perişân etmezdim
Her bakışta gönülceğim almasa
Yerim, yurdum gezüb tağlar etmezdim
Leylâ'm olub beni Mecnûn kılmasa
2. Ben yârimiñ hayâlini gütmezdim
Eski derde yeni derdler katmazdım
Bülbül gibi kârım efgân etmezdim
Dağı açılmadığ gonce olmasa
3. Odlara yandırdı beni yaman dil
Gözlerimden durmaz akar kanlı sel
Benim bağrım yanub olur muydu kül?
Olur, olmazlar üstüme gelmese
4. Olmamışdır baña olan kullara
Ben dâstân oldum, gıtdim diillere
Düşer miydım ben hiç böyle hâllere?
Dostum beni ferdâlara salmasa
5. Şâhin aydur, 'acebdir kim dileğim
Geçmez, 'aksine devr ider feleğim
Şaçı sünbül, zülfü siyâh meleğim
Ağlar mıydım, kıl olduğum bilmesem&

MSS s. 313-1

İLÂHÎ SÜNBULE

MSS s. 313-2

VARŞAĞI TÜRKİ BERĀY-I DERVİŞ

Bā rek Al lah hoş ya rat mış gül se halk 'ā lem gü ler
Ser te ser gör dük çe bu gün kor ka rım 'aқ lım bu lur

'Aş kı mı nı ker vā nı gel miş üs tü ne қon mak di ler

Kā yil ol mazi se e ğer gö çel im der vi ş ci ğim der vi ş ci ğim der vi ş ci ğim

1. Bāreke'llah hoş yaratmış, gülse halk 'ālem güler
Serte-ser girdikçe bir gün, korkarım 'aқlım böler
'Aşkı mı nı kervā nı gelmiş, üstüne қonmak diler
Kāyil olmaz ise eğer, gel göçelim dervişciğim
2. Bir 'ināyet eyle dostum, sinme 'azm olsun yolun
Hidmetini etmesun hiç benden özge bir қulun
Tut ki bir gülşene gelmiş bülbüle dönsün dilin
Sāқи toldursun sūrāhı, içelim dervişciğim
3. Ey gülümşün, şoldu rengin kırmızı güller gibi
Halk içinde yıkma, lutf it hāturım iller gibi
Dola boynuma koluñu kişmiri şallar gibi
Gel, maḥabbet sancağını açalım dervişciğim
4. Ey bülbülüm, toğru söyle şimdi feryādın kime
Meyl idersen iline git, baş koşub oymağıma
Hāқ katında 'aşıқın sözü kabul olmaz dime
Gele, 'aşıқın tağlarını açalım dervişciğim

TÜRKİ MEDH-İ ESB

Dost in dim sey rey le dim Kı zıl al ma' yı
U lu taş kın a kan sel ler bu mu dır
Bād es dik çe sel vi le ri şa lı nur
Gö nül eğ len ce si yol lar bu mu dır
dost lar bu mu dır

1. İndim seyr eyledim Kızılalma'yı
Ulu taşkın akan seller bu mudır?
Bād esdikçe selvileri şalınur
Gönül eğlencesi yollar bu mudır?
2. 'Arab atdır koç yigidiñ bindüğü
Meydan arar köşe köşe döndüğü
'Aşıkların elden ele sunduğu
Bülbül fiğân ider güller bu mudır?
3. 'Arab atdır cenk yüzünde yaraşan
Olur koç yigidiñ gönül rüşen
Şehir vakitte kuğu, kumru çağırşan
Turnam, göçüb konan çöller bu mudır?

4. Tutasın kahpe feleği avuciyle
Dürlü dürlü siyâset etsin güciyle
Kelleler kesilüb, kanlar saçılan
Analar ağladan beller bu mudır?

5. Kıl Muştafâ aydur: yâre varayım
El kavuşub karşısında durayım
Be gâziler size haber şorayım
Kerbela'ya giden yollar bu mudır?

NAKŞ
Der Makâm-ı 'Acem
Uşüleş Hafif

Der bez mi dil ezrû yi tû şad şem' i ber efrûht
Bi rû yi di lâ râ yi tû ey şem 'i dil fi rûz

Vin tur fe ki bed ki bed rû yi tû şad gû ne hi câ best
Dil rağ şı kü nân kü nân ber se ri 'â teş çü ke bâ best

Det derdir ler ler dir te ne ney tâ nâ dir ney dir lâ dir lâ dir dir te ne ni şa hı men

Til lil lil lil ler lâ lâ dir ney tâ nâ dir ney ra' nâ yı men

Âh hey âh hey tüşâ hı men yâ ri yâ ri yâ ri tû mâ hı men

Vin tur fe ki bed ki bed rû hi tû şad gû ne ci ha best
Dil rağ şı kü nân kü nân ber se ri 'â teş çü ke bâ best

TESBİH
Der Maḳām-ı Nevā'

Süb ḥā nel me li kil
Süb ḥā nel me li kil

A' lā En tel
Mev lā En tel

'a liy yül A' lā
kı ri mül Mev lā

Le ke 'iz zü ve'l ev lā

Al la hü le kel lüt fū vel 'a

tā Al la hü ül tūf le

nā va' fū 'an nā va'h şür nā

Al la hü taḥ te li vā i Muşta fā

(?)

Süb ha nel me lik me li
Ül tuf bi nā va' fū

kül ma' būd fi
'an nā ver ham nā en

kül li me kân
te Mer lā nā

El ma' rū fi bi'l ğuf rân El

mev sū fū bi'l ğuf rân

yā la ʔif

yā raḥ man

ül tuf ilā aḥire

MSS s.
315-3

(?)

Al lah Al lah Al lah hū i ley ke ne tev ve hū

Âh e sir ge sul tã nım Hã rãb ol du va ta nım

Gel al dır 'a dã ve ti Ar tur ıl ma ab be ti

1. Allah Allah Allah hū
İleyke netevve hū
Ah esirge sultãnım
Hãrãb oldu vatanım
Gel aldır 'adãveti
Artırıl maabbeti

2. Hırs u amã'a maqlüb
Oldı sivãdũ'l-ulũb
İns inse olubdur esir
Ana baba evlãd asır
Gel ... eyzan

TESBİH-İ 'ARABİ

Süb hā nel me li kül han nān

yā Mev lā

El han nān el men

nān

El han nān

El men nān es sul

tān ya mev lā

Yā ke rim Al lah
Yā ra him Al lah

TESBİH-İ 'ARABİ

Es se lā mü
Es se lā mü

'a ley ke yā
'a ley ke yā

şeh rel lüt fi
şeh rel 'af vi

vel ih sân
vel guf rân

en te şeh rül

'a zi mü

ün zi le fi

hil fur kân

TESBİH-İ 'ARABİ

Al la hüm me yā ce li lü
Nah me dü ke yā 'a zi zü

yā ceb bār yā Al lah Allah yā ce li
yā gaf fār yā Al lah Allah yā a zi

lü yā ceb bār
zü yā ceb bār

ci' nā ba be ke yā Al lah Al lah

Ner cü' 'af ve ke yā rey yān yān
Yā ma' şu ka'l 'ā şı kın Allah lah
Yā mat lü be't ta li bin Allah lah
Yā mah bū be'l 'a ri fin Allah lah

Yā mü ci be's sā i li ne
ig fir le nā ve'r ham nā
ya Em ma ne'l hā i fi ne

DİĞER

Süb hâ nel me li kil men nân
Süb hâ nel me li kil men nân

bir rah me ti
bil kud re ti

ver Rıd vān
ver Sul tāt

ir han Şey hi ya rah māt
ves tur ay bi ya Set tāt

le nā vağ fir zū nü be

nā yā Mev lā nā

İLÂHÎ

The image shows two staves of musical notation in G major (one sharp). The first staff contains the melody for the first line of the song, with lyrics 'Bağ ri 'um mân dür ri yem ye rim me' written below it. The second staff contains the melody for the second line, with lyrics 'kâ nım an da dır Bunda şo ra sor a gel dim dü ci hâ nım an da dır vay' written below it. The music is written in a simple, melodic style with a treble clef and a key signature of one sharp.

1. Bahr-i 'ummân dürriyem yerim-i mekânım andadır vâý
Bunda şora şora geldim dü-cihânım andadır vâý
2. Mevc urub bahr-i ummân taşraya bırağdı beni
Dürri bi-hemtâ benim ma'den ü mekânım andadır
3. Çü çıblak başı açık yalıñ ayak geldim ğarib
Tâc u tahtım mâlü mülküm hânımânım andadır vâý
4. Ğafilin düşdüm tuzağ a ben de düşdüm nâgehân
Bülbülüm efgâne geldim gülistânım andadır
5. Bunda geldim Eşref-oğlı Rûmi didiler baña
Bunda özge dağı benim âd u sâním andadır

PİŞREV-İ KÂSEBÂZ-I MİŞRÎ

Mağâm-ı 'Irak

Uşûleş Şakîl

Serhâne

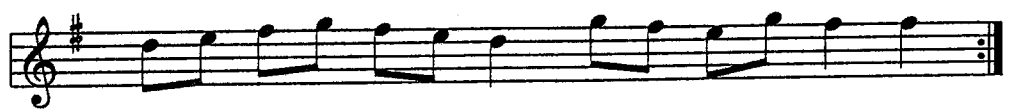
1. 2.

1. 2.

1. 2.

1. 2.

1. 2.

MURABBA'
Der Makâm-ı Mezbûr
Uşûleş Devr-i Kebir

La 'li nâ bîñ ki me si hi rû ħi per ver dir ba ña
Bir ne fes ol sam cü dâ ol mek mu ħar rer dir ba ña

tir ye le li be li be li rû ħi per ver dir ba ña
tir ye le li be li be li rû ħi per ver dir ba ña

Gö re li nev rûz ħüs nüñ de ol ħaţ tı seb ziñ se niñ

tir ye le li be li be li ol ħaţ tı seb ziñ se niñ

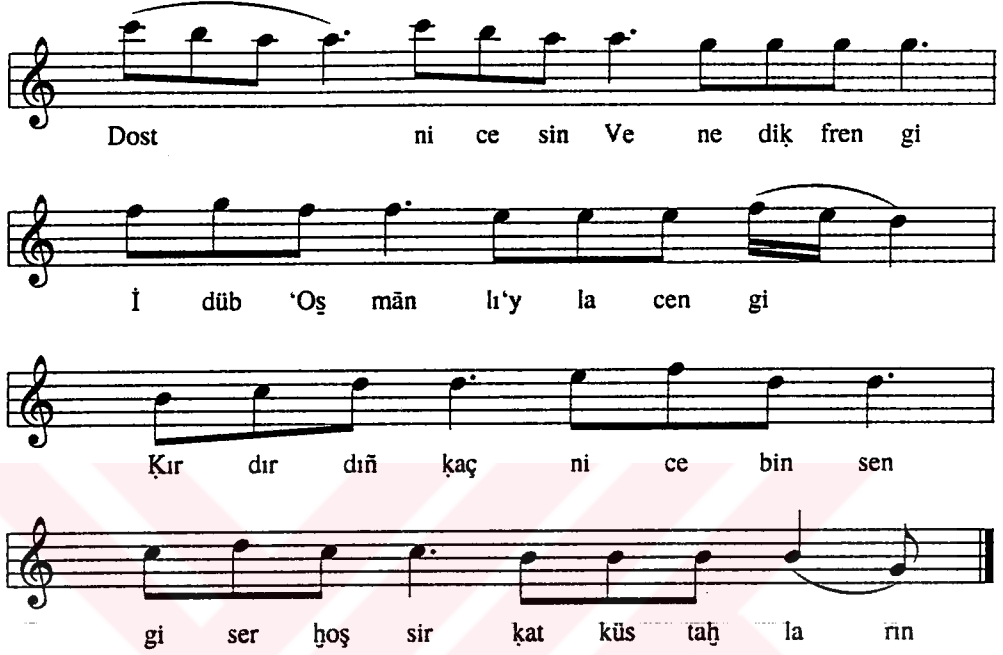

Rû zi şâ dı şâ mu ħus say la be ra ber dir ba ña

tir ye le li be li be li rû ħi per ver dir ba ña

(?)

Dost ni ce sin Ve ne diğ fren gi
İ düb 'Oş mân lı'y la cen gi
Kır dır dıñ kaç ni ce bin sen
gi ser hoş sir kat küs tağ la rın

1. Nicesin Venedik frengi
İdüb 'Oşmânlı'yla cengi
Kırdırdıñ kaç nice biñ senği
Serhoş sirkat küstağların
2. Teselli iderdik derdiñ
Kastur feth olunmaz derdiñ
Şonra hayrına mı, verdiñ
Amân deyu miftağların
3. Kullandık envâ'i fenler
Lağım, kunbara, mağşanlar
Heb imdadıña gelenler
Bırağdılar tiğ-i silahların
4. Çiñ kabul olduñ emâne
Hayr-hâh ol Al-i 'Oşmân'e
Tâbi' olub müselmâna
Vir re'âya ferağların
5. Tasbaz aydur: indir tâcı
Meta'lardan gümrük bâcı
Virup hünkara hârâcı
Dâyim it imtidâğların

HÂZÂ MECMÛ'A-İ SÂZ Ü SÖZ DİZİNLERİ

1. Makâm Dizini
2. Usûl Dizini
3. Tür Dizini
4. Sözlü Eserlerin İlk Dizelerine Göre Dizin
5. İsim Dizini

MAKÂM DİZİNİ

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
'Acem*	124-127	Destimâl Oyunu	Türkî*	'Uşşâk	Semâ'î*
'Acem	150-1	Pişrev	Pişrev	'Acem	Sakîl
'Acem	150-2	Murabba'	Murabba'	'Acem	Düyek
'Acem	151	Pişrev-i Sancak	Pişrev	'Acem	Fer'
'Acem	153-1	Pişrev-i Mâkru Dünyâ	Pişrev	'Acem	Berevşân
'Acem	153-2..	---	Murabba**	'Acem	Evfer
'Acem	154-1	Semâ'î	Semâ'î	'Acem	Semâ'î*
'Acem	154-2	Türkî Berây-i Gammâz	Türkî	'Acem	Semâ'î*
'Acem	155-1	Semâ'î	Semâ'î	'Acem	Semâ'î*
'Acem	155-2	Pişrev-i Darbeyn	Pişrev	'Acem	Berevşân, Devr-i Kebir
'Acem	156-1	Varsağı	Varsağı	'Acem	Evfer*
'Acem	156-2	Nağme-i 'Acem	Beirlenemez	'Acem	Bulunamadı.
'Acem	157-1	Varsağı	Varsağı	'Acem	[3+(2X4)]
'Acem	157-2	Murabba'	Murabba'	'Acem	Düyek*
'Acem	158-1	Murabba'	Murabba'	'Acem	Müsemmen*
'Acem	158-2	Türkî Berây-i Huruç Gilman ez Seray	Türkî	'Acem	Semâ'î*
'Acem	159-1	Murabba'	Murabba'	'Acem	Beirlenemez.
'Acem	159-2	Semâ'î	Semâ'î	'Acem	Semâ'î*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
'Acem	160,162	Pişrev-i Darbeyn	Pişrev	'Acem	Devr-i Kebîr*, Berevşân*
'Acem	164	Pişrev	Pişrev	'Acem	Darb-ı Feth
'Acem	165-2	Türkî Berây-ı Gurbet	Türkî	'Acem	Düyek*
'Acem	166-2	Türkî Berây-ı Celâfî	Türkî	'Acem	Düyek*
'Acem	168-1	Pişrev-i Gül-i Rânâ	Pişrev	'Acem	Düyek
'Acem	168-2	---	Türkî*	'Acem	Bulunamadi.
'Acem	171-1	Tesbîh	Tesbîh	'Acem	Nîm Sofyan*
'Acem	171-2	Diğer Fârisî	Tesbîh	'Acem	Nîm Sofyan*
'Acem	171-3	Diğer 'Arabî	Tesbîh	'Acem	4+4+4+6
'Acem	182	Pişrev-i Torlâk	Pişrev	Sabâ	Haff
'Acem 'Aşîrân	170-2	Tesbîh	Tesbîh	'Acem	Düyek*
'Acem 'Aşîrân	300-2	İlâhî	İlâhî	'Aşîrân Bûselik	Semâ'î*
'Aşîrân	305	Pişrev-i Sermest	Pişrev	'Aşîrân Bûselik	Düyek*
'Aşîrân Bûselik	298	Pişrev-i Dervîş Süleymân	Pişrev	'Aşîrân Bûselik	Düyek
'Aşîrân Bûselik	299	Pişrev	Pişrev	'Aşîrân Bûselik	Hâvî
'Aşîrân Bûselik	301	---	Varsağı*	'Aşîrân Bûselik	Düyek*
'Aşîrân Bûselik	302-1	Pişrev-i Kemânî Mustafâ Ağa	Pişrev	'Aşîrân Bûselik	Düyek*
'Aşîrân Bûselik	302-2	İlâhî Medh-i Salavat	İlâhî	'Aşîrân Bûselik	Semâ'î*
'Aşîrân Bûselik	303	Pişrev	Pişrev	'Aşîrân Bûselik	Düyek*
'Aşîrân Bûselik	307-1	Semâ'î	Semâ'î	'Aşîrân Bûselik	Semâ'î*
'Aşîrân Bûselik	307-2	Semâ'î	Semâ'î	'Aşîrân Bûselik	Semâ'î*
Belirlenemedi	073-2	Diğer Türkî	Türkî	Muhayyer	Belirlenemez
Belirlenemedi	125-2	Pişrev-i Bûlbûl 'Aşîk	Pişrev	'Uşşâk	Düyek
Belirlenemedi.	183-3	Murabba' Semâ'î	Murabba'	Sabâ	Semâ'î

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASİL	USULÜ
Belirlenemedi.	190-2	Diğer	Yelteme	Çârgâh	Fâhte
Belirlenemedi.	190-3	Diğer Meşhûr	Yelteme	Çârgâh	Düyek*
Belirlenemedi.	201-2	Bâde Oyunu	Türki*	Segâh	Semâ'î*
Belirlenemedi.	204-2	Türki Bereviş Kıra'ât	Türki	Segâh	Bulunamadı.
Belirlenemedi.	206-3	Türki Berây-i Derviş	Türki	Segâh	Semâ'î*
Belirlenemedi.	306-3	Türki Berây-i 'Aşk	Türki	'Aşrân Büselik	Semâ'î*
Belirlenemedi.	323	---	Türki*	Hisâr	Semâ'î*
Belirlenemez.	056-3	Şarkî Cüce 'Ali Ağa	Şarkî	Hüseyinî	Belirlenemez
Belirlenemez.	095-1	Türki	Türki	Muhayyer	Belirlenemez
Belirlenemez.	095-2	Tekerleme	Tekerleme	Muhayyer	Belirlenemez
Belirlenemez.	095-4	---	Belirlenemez	Muhayyer	Belirlenemez
Belirlenemez.	109-1	---	Belirlenemez	Nevâ	Belirlenemez
Belirlenemez.	138-1	Varsağı	Varsağı	'Uşşâk	Belirlenemez
Belirlenemez.	185-2	Murabba'	Murabba'	Sabâ	Belirlenemez
Belirlenemez.	186-3	---	Belirlenemez	Sabâ	Belirlenemez
Beyâtî*	088-1	Varsağı Beyâtî	Varsağı	Muhayyer	Düyek*
Beyâtî*	089-3	---	---	Muhayyer	Semâ'î*
Beyâtî*	089-4	Varsağı	Varsağı	Muhayyer	Semâ'î*
Beyâtî*	090-2	Murabba'	Murabba'	Muhayyer	Düyek*
Beyâtî*	091-1	Türki	Türki	Muhayyer	Semâ'î*
Beyâtî*	124-1	Pişrev-i Şâh-ı Hubân Şerifin	Pişrev	'Uşşâk	Muhammes
Beyâtî	141	Pişrev-i 'Arazbâri	Pişrev	Beyâtî	Devr-i Kebîr
Beyâtî	142-1	Pişrev-i Evsal	Pişrev	Beyâtî	Fâhte*
Beyâtî	142-2	Semâ'î	Semâ'î	Beyâtî	Semâ'î*
Beyâtî	142-3	Varsağı	Varsağı	Beyâtî	Nîm Sofyan*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Beyâtî	143-1	Pişrev-i Solakzâde	Pişrev	Beyâtî	Nîm Çember*
Beyâtî	143-2	---	Murabba*	Beyâtî	Düyek*
Beyâtî	144-1	Varsağı	Varsağı	Beyâtî	Devr-i Kebîr
Beyâtî	144-2	Varsağı	Varsağı	Beyâtî	Devr-i Revân
Beyâtî	144-3	Diğer	Varsağı	Beyâtî	Devr-i Revân
Beyâtî	145-1	Varsağı	Varsağı	Beyâtî	Devr-i Revân*
Beyâtî	145-2	Varsağı	Varsağı	Beyâtî	Devr-i Kebîr*
Beyâtî	145-3	Varsağı	Varsağı	Beyâtî	Evfer*
Beyâtî	146-2	Murabba'	Murabba'	Beyâtî	Düyek
Beyâtî	147-1	Murabba'	Murabba'	Beyâtî	Düyek
Beyâtî	147-2	Türki	Türki	Beyâtî	Evfer*
Beyâtî	147-3	Semâ'î	Semâ'î	Beyâtî	Semâ'î*
Beyâtî	148-1	Pişrev-i 'Arazbar-i Sâni'	Pişrev	Beyâtî	Düyek
Beyâtî	148-2	Semâ'î Lisâhib-ül Kitâb	Semâ'î	Beyâtî	Semâ'î*
Beyâtî	149-1	Semâ'î Sultân Murâd Hân Fatih-i Bağlâd	Nakiş Semâ'î	Beyâtî	Semâ'î*
Beyâtî	149-2	Raks ü Semâ'î	Raks?	Beyâtî	Semâ'î*
Beyâtî*	152	Pişrev-i Solakzâde	Pişrev	'Acem	Fâhite
Beyâtî*	159-3	Türki Oyun	Türki	'Acem	Semâ'î*
Beyâtî*	161,163	Pişrev-i Solakzâde	Pişrev	'Acem	Hâvî
Beyâtî*	165-1	Pişrev	Pişrev	'Acem	Sakîl
Beyâtî*	165-3	---	Türki*	'Acem	Evfer*
Beyâtî*	166,167-	Pişrev-i Halkazâde	Pişrev	'Acem	Çember
Beyâtî*	169	Pişrev-i 'Amûd El-Kayyas	Pişrev	'Acem	Düyek
Beyâtî*	170-1	Semâ'î	Semâ'î	'Acem	Semâ'î*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Beyâtî Kürdî	146-1	Murabba' Beyâtî Kürdî	Murabba'	Beyâtî	Evfer*
Beyâtî*	091-2	Türkî Berâ-yî Feth-i Rîme	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Beyâtî*	126-2	Murabba'	Murabba'	'Uşşâk	Devr-i Kebîr
Beyâtî*	127-2	---	Semâ'î	'Uşşâk	Semâ'î*
Beyâtî*	128.129-1	Pişrev-i Dilkeş	Pişrev	'Uşşâk	Devr-i Kebîr
Beyâtî*	130-1	Pişrev-i Darb-ı Feth	Pişrev	'Uşşâk	Darb-ı Feth
Beyâtî*	130-2	Varsağı	Varsağı	'Uşşâk	Düyek*
Beyâtî*	131-3	Varsağı	Varsağı	'Uşşâk	Düyek*
Beyâtî*	133-3	---	Türkî*	'Uşşâk	Semâ'î*
Beyâtî*	134-2	Murabba'	Murabba'	'Uşşâk	Düyek*
Beyâtî*	135-2	Semâ'î	Semâ'î	'Uşşâk	Semâ'î*
Beyâtî*	138-1	Pişrev-i Têrâne-yî Dilkeş	Pişrev	'Uşşâk	Devr-i Kebîr
Beyâtî*	138-2	Raksiyye	Raksiyye	'Uşşâk	Düyek*
Beyâtî*	139-1	Pişrev-i Sagır-i Mürg	Pişrev	'Uşşâk	Hafîf
Beyâtî*	139-2	Oyun	Türkî*	'Uşşâk	Semâ'î*
Beyâtî*	140-1	Pişrev-i Şerif	Pişrev	'Uşşâk	Fâhte
Büselik	295	Pişrev	Pişrev	Büselik	Bulunamadı.
Büselik	296	Pişrev	Pişrev	Büselik	Darb-ı Feth
Büselik	297-1	Murabba'	Murabba'	Büselik	Düyek*
Büselik	297-2	Semâ'î	Semâ'î	Büselik	Semâ'î*
Çârgâh*	188	Pişrev	Pişrev	Sabâ	Darb-ı Feth*
Çârgâh	189-1	Pişrev	Pişrev	Çârgâh	Fer'
Çârgâh	189-2	Pişrev	Pişrev	Çârgâh	Düyek*
Çârgâh	191	Semâ'î	Semâ'î	Çârgâh	Semâ'î*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Evç	244	Pişrev-i Derviş 'Ömer	Pişrev	Evç	Sakıl
Evç	245	Pişrev-i Rûh Fütûh	Pişrev	Evç	Haflif
Evç	246-1	Semâ'î	Semâ'î	Evç	Semâ'î*
Evç	246-2	Murabba'	Murabba'	Evç	Devr-i Revân
Evç	247-1	Pişrev	Pişrev	Evç	Darb-ı Feth
Evç	247-2	İlâhî	İlâhî	Evç	Düyek*
Evç	248-1	İlâhî Sullân Murâd Hân Tâb-ı.....	İlâhî	Evç	Devr-i Revân
Evç	248-2	---	Murabba'*	Evç	Düyek*
Evç	249-1	Pişrev-i Meclisârâ	Pişrev	Evç	Düyek
Evç	250-1	Türkî Berây-ı Meclis	Türkî	Evç	Semâ'î*
Evç	250-2	Murabba'	Murabba'	Evç	Düyek*
Evç	250-3	Varsağı	Varsağı	Evç	Devr-i Kebîr
Evç	250-4	Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Evç	Semâ'î*
Evç	251-1	Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Evç	Semâ'î*
Evç	251-2	Murabba'	Murabba'	Evç	Düyek
Evç	252-1	Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Evç	Semâ'î*
Evç	252-2	Murabba'	Murabba'	Evç	Bulunamadı.
Evç Hüzi	248-3	Türkî Berây-ı 'Aşk	Türkî	Evç	Semâ'î*
Evç Hüzi	249-2	Türkî	Türkî	Evç	Fâhte
Gerdâniye*	078-1	Türkî Berây-ı Turma ve Gurbet ve Mahabbet	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Gerdâniye	078-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Gerdâniye	078-4	Türkî Berây-ı Mahabbet ve Gurbet	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Gerdâniye	079-3	Türkî Berây-ı Hazân	Türkî	Muhayyer	Bulunamadı.

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Gerdâniye*	093-3	Türkî Berây-ı Dilber	Türkî	Muhayyer	Düyek*
Gerdâniye*	094-1	Türkî Şikâyet ez Felek	Türkî	Muhayyer	Düyek, Semâî
Gerdâniye*	096-2	Türkî Berây-ı Meclis	Türkî	Muhayyer	Semâî*
Gerdâniye*	096-3	Türkî Berây-ı Gazâ	Türkî	Muhayyer	Düyek*
Gerdâniye*	097-1	Türk Oyunu	Türkî*	Muhayyer	3+2+3+2+3+4
Gerdâniye*	098-1	Türkî Berây-ı	Türkî	Muhayyer	Semâî*
Gerdâniye	224-2	Murabba'	Murabba'	Râst	Semâî*
Gerdâniye*	311-2	---	Türkî	Hisâr	Semâî*
Gerdâniye*	311-3	Türkî	Türkî	Hisâr	2/4*
Hisâr	308	Semâî'	Semâî'	'Aşrân Bûselik	Semâî*
Hisâr	309	Pişrev-i Torîâk	Pişrev	Hisâr	Düyek
Hüseyinî	019	Pişrev-i 'Osmân Paşa	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
		El-'Atîk			
Hüseyinî	020	Pişrev-i Tunc 'Alî	Pişrev	Hüseyinî	Devr-i Kebîr
Hüseyinî	020-2	Murabba'	Murabba'	Hüseyinî	Süfyâne*
Hüseyinî	021	Pişrev-i Darbeyn	Pişrev	Hüseyinî	Devr-i Kebîr ma'el Berevşân
Hüseyinî	022	Pişrev-i Nergûz	Pişrev	Hüseyinî	Sakîl
Hüseyinî	023-1	Türkî Mahabbet	Türkî	Hüseyinî	Semâî'
Hüseyinî	023-2	Şarkî	Şarkî	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	024-1	---	Türkî*	Hüseyinî	Nim Sofyân*
Hüseyinî	024-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Hüseyinî	Semâî*
Hüseyinî	026-1	Türkî Berây-ı Kanlı Kavak	Türkî	Hüseyinî	Semâî*
Hüseyinî	026-2	Murâbba'	Murabba'	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	027	Türkî Berây-ı Sîhr-i Yâr	Türkî	Hüseyinî	Düyek*
Hüseyinî	028,029-1	Pişrev-i Dolâb	Pişrev	Hüseyinî	Düyek

MAKAMI	MISS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ	
Hüseyinî	028-2	Murabba'	Gerçi sen bu leblerinle halk-ı 'âlem cânısın vâý	Murabba'	Hüseyinî	Devr-i Kebir
Hüseyinî	029-2	Murabba'	Kasdın iki ki cân ü dilin birisi nedir	Murabba'	Hüseyinî	Haff
Hüseyinî	030,031-1	Pişrev-i Kız	---	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	030-2	Varsağı	Erişdi yine fasl-ı gül	Varsağı	Hüseyinî	11/8*?
Hüseyinî	031-2	Murabba'	Ko bu gönül bösene cânla hâridâr olsun	Murabba'	Hüseyinî	Süfyâne*
Hüseyinî	032-1	Murabba'	Dağıdur dildâr-ı zülfin zîynet-i ruhsâr ider	Murabba'	Hüseyinî	Süfyâne*
Hüseyinî	032-2	Murabba'	Çekdim el ümîd-i vasl-ı yârdan şimden gerü	Murabba'	Hüseyinî	Süfyâne
Hüseyinî	033-2	Semâ'î	Velâ gelmek muhâl oldu niğâr-ı dil-pesendimden	Semâ'î	Hüseyinî	Semâ'î
Hüseyinî	033-3	Raksiyye	Sen oynadıkça kademi	Raksiyye	Hüseyinî	Semâ'î
Hüseyinî	035-2	Raksiyye	Şarka giden kuşca cânım beruyi	Raksiyye	Hüseyinî	Türk Aksağı*
Hüseyinî	036	Semâ'î	---	Semâ'î	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	037	Semâ'î	---	Semâ'î	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	038,039	Pişrev-i Şâh Murâd	---	Pişrev	Hüseyinî	Darb-ı Feth
Hüseyinî	040-1	Pişrev-i Rıdvan Baba	---	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	042,043-1	Pişrev-i Büyükk Muhammes	---	Pişrev	Hüseyinî	Muhammes
Hüseyinî	044,045	Pişrev-i Şâh Kulu	---	Pişrev	Hüseyinî	Sakîl
Hüseyinî	046	Pişrev-i Melek Cân	---	Pişrev	Hüseyinî	Dü
Hüseyinî	047	Semâ'î	---	Semâ'î	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	048,049	Pişrev-i Tozkoparan	---	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	049-2	Türkî Oyun	Şeftâli isterim mahrum gönderme	Türkî	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	049-3	Murabba'	Tâ görelden iki şehâ gözlerinin elâsın	Murabba'	Hüseyinî	Düyek*
Hüseyinî	050,051-1	Pişrev-i Şâh Murâd	---	Pişrev	Hüseyinî	Fâhte
Hüseyinî	050,051-2	Tekerleme	Hay santurun kırk şen teli	Tekerleme	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	052,053	Pişrev-i Hasan Cân	---	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	053-2	İlâhî	---	İlâhî	Hüseyinî	Süfyâne*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Hüseyinî	054-1	Pişrev-i Şukûfezâr	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	054-2	İlâhî	İlâhî	Hüseyinî	Süfyâne*
Hüseyinî	055-1	Pişrev-i Çâr Usûl	Pişrev	Hüseyinî	Nîm Sakîl, Sakîl, Fâhte, Berevşân
Hüseyinî	055-2	Türkî Berây-ı 'Aşıkân-ı Hüdâ	Türkî	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	056-1	Pişrev-i Kul Mehemmed	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	056-2	Varsağı	Varsağı	Hüseyinî	Oynak*
Hüseyinî	057-1	Pişrev-i Mevc-i Deryâ	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	057-2	Şarkî-i Fırâk	Şarkî	Hüseyinî	Frenkçin*
Hüseyinî	058-1	Murabba'	Murabba'	Hüseyinî	Devr-i Kebîr*
Hüseyinî	058-2	Semâ'î	Semâ'î	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	059-1	Varsağı	Varsağı	Hüseyinî	3+(2X7)=17
Hüseyinî	059-2	Murabba'	Murabba'	Hüseyinî	Düyek*
Hüseyinî	059-5	Raks	Raks	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	060-1	Sultân İbrâhîm'in Huzûrunda Çalınan Raks	Raks	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	060-2	Varsağı	Varsağı	Hüseyinî	Devr-i Kebîr?
Hüseyinî	061-1	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	062-3	Türkî Berây-ı Gazâ	Türkî	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	063-1	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	064-1	Pişrev-i Cîğerdelen	Pişrev	Hüseyinî	Darb-ı Feih
Hüseyinî	065-1	Pişrev-i Cihânârâ	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	065-2	Türkî Du'â	Türkî	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	066-1	Pişrev-i Gamze-kâr	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	067-1	Pişrev-i Mîr-i Bağdâd	Pişrev	Hüseyinî	Devr-i Kebîr
Hüseyinî	068-1	Pişrev-i Alây Düzen	Pişrev	Hüseyinî	Devr-i Kebîr

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Hüseyinî	068-2	Pişrev-i Şukûfezâr Nazîresi	Pişrev	Hüseyinî	Düyek
Hüseyinî	069-2	Semâ'î Solakzâde Ahmed Çelebi	Semâ'î	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî	069-3	Türkî Mahabbet	Türkî	Hüseyinî	Semâ'î*
Hüseyinî*	075-3	---	Semâ'î*	Muhayyer	Semâ'î*
Hüseyinî	081-2	İlâhî	İlâhî	Muhayyer	Süfyâne*
Hüseyinî	083-2	Varsağı	Varsağı	Muhayyer	Düyek*
Hüseyinî	084-3	Varsağı	Varsağı	Muhayyer	Düyek*
Hüseyinî	086-2	Varsağı	Varsağı	Muhayyer	Semâ'î*
Hüseyinî*	087-2	Türkî	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Hüseyinî*	094-2	Türkî Berây-ı Bîzâr-ı Yâî Her sabâhı çıkar yolu beklerim	Türkî	Muhayyer	Düyek*
Hüseyinî*	095-3	Türkî Cansiner Hâlife Berây-ı Medh Hasen	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Hüseyinî*	132-2	Türkî	Türkî	'Uşşâk	3+3+2+2
Hüseyinî*	172,173	Bağdâd'ı Basra'yı seyrân eylesem	Pişrev	'Acem	Düyek
Hüseyinî*	174	Pişrev-i Külli Külliyyât	Yelteme	'Acem	Düyek*
Hüseyinî*	184-2	Yelteme Bulgârt	Murabba'	Sabâ	Düyek
Hüseyinî	190-1	Murabba'	Yelteme	Çargâh	Devr-i Kebîr*
Hüseyinî*	306-2	Yelteme	Murabba'*	'Aşrân Bûselik	Semâ'î*
Hüseyinî*	311-1	---	İlâhî	Hisâr	Bulunamadı.
Hüseyinî*	315-3	İlâhî	İlâhî*	Hisâr	Düyek*
'İrâk*	253-1	Pişrev-i Şâh Murâd	Pişrev	Evç	Bereşân
'İrâk*	253-2	Tesbîh-i 'Arabî	Tesbîh	Evç	Bulunamadı.
'İrâk*	253-3	Türkî	Türkî	Evç	Düyek*
'İrâk	254-1	Pişrev-i Hünkâr	Pişrev	'İrâk	Düyek
'İrâk	254-2	Türkî Berây-ı Mahabbet Akım alub beni mecnun eyledin	Türkî	'İrâk	Semâ'î*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
'İrâk	255	Pîşrev-i Tatarnâme	Pîşrev	'İrâk	Sakîl
'İrâk	256-1	Pîşrev-i Hammâli	Pîşrev	'İrâk	Fâhte Harbî
'İrâk	256-2	Murabba'	Murabba'	'İrâk	Düyek*
'İrâk	247	Pîşrev-i Kâsebâz	Pîşrev	'İrâk	Darb-ı Feth
'İrâk	258	Semâ'î	Semâ'î	'İrâk	Semâ'î*
'İrâk	259-1	Pîşrev-i Kâsebâz	Pîşrev	'İrâk	Devr-i Revân
'İrâk	259-2	Mısrıyyî			
'İrâk	259-3	Pîşrev-i Kâsebâz	Pîşrev	'İrâk	Devr-i Revân
'İrâk	259-3	Türki	Türki	'İrâk	La'ipâre
'İrâk	260-1	Pîşrev-i Haydâr Cân	Türki	'İrâk	Fâhte
'İrâk	260-2	Türki	Pîşrev	'İrâk	Düyek
'İrâk	261-1	Murabba'	Türki	'İrâk	Nîm Sofyan
'İrâk	261-2	Diğer	Murabba'	'İrâk	Düyek*
'İrâk	261-3	...	Murabba'	'İrâk	Düyek
'İrâk	261-4	Savt-ı Dervîş Nevâi	Murabba'	'İrâk	Evfer
'İrâk	262	Pîşrev-i Bülbul	Savt	'İrâk	Devr-i Revân
'İrâk	318	Pîşrev-i Kâsebâz Mısrî	Pîşrev	'İrâk	Düyek
'İrâk-ı Muhalif	263,264	Pîşrev-i Seyf'ül- Mısrî	Pîşrev	Hisâr	Sakîl
Mâhur	236	Pîşrev-i Şerif	Pîşrev	'İrâk	Düyek
Mâhur	237	Pîşrev-i Kutbi	Pîşrev	Mâhûr	Sakîl
Mâhur	238	Murabba'	Pîşrev	Mâhûr	Fâhte
Mâhur	238-2	Şarkî	Murabba'	Mâhûr	Düyek
Mâhur	239-1	Murabba'	Şarkî	Mâhûr	7+6+6+5=24
Mâhur	239-2	Murabba'	Murabba'	Mâhûr	Evfer
Mâhur	239-3	Murabba'	Murabba'	Mâhûr	Evfer*
		Öldürür 'aşkı ah ol nergis-i mestâneler	Murabba'	Mâhûr	Devr-i Kebîr*

MAKAMI	MSS NO	ADI	ILK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Mâhur	239-4	Semâ'î Bâ-Raks	Benim ömrüm benim cânım	Semâ'î	Mâhûr	Semâ'î*
Mâhur	240	Türkî Berây-ı Nashahat Merdan	Söz tutup ulûdan dinleyin öğüt	Türkî	Mâhûr	Düyek*
Mâhur	241-1	Semâ'î	Çıklar seyrâne hûblar keşi iderler nâz ile	Nakış Semâ'î	Mâhûr	Semâ'î*
Mâhur	242	Pişrev	---	Pişrev	Mâhûr	Darb-i Feth
Mâhur	243	Semâ'î	---	Semâ'î	Mâhûr	Semâ'î*
Muhayyer*	033-1	Murabba'	Hâk-i pâyin idüiyâyı dîde-i hûnbâr imiş	Murabba'	Hüseynî	Düyek*
Muhayyer*	034,035	Pişrev-i Kırka Ferruh	---	Pişrev	Hüseynî	Devr-i Kebîr
Muhayyer*	041	Semâ'î	---	Semâ'î	Hüseynî	Semâ'î*
Muhayyer	059-3	Semâ'î	Ey bîmânım firâk idemem	Semâ'î	Hüseynî	Semâ'î*
Muhayyer*	059-4	Okunamadi.	---	Semâ'î*	Hüseynî	Semâ'î*
Muhayyer*	060-3	Türkî Gurbet	Nola düşdüm ise gurbet illere	Türkî	Hüseynî	Düyek*
Muhayyer*	061-2-	Türkî Berây-ı Gazâ-yı Bahri	Ceze geze Akdeniz'in yüzünde	Türkî	Hüseynî	Semâ'î*
Muhayyer*	061-3	Türkî Berây-ı Gurbet ve Elvedâ'	Mevlâ bizi gurbetliğe salubdur	Türkî	Hüseynî	Semâ'î*
Muhayyer*	062-2	Türkî Berây-ı Gazâ	Beğler pâyîdâr olun bin hayr hevâha	Türkî	Hüseynî	Semâ'î*
Muhayyer*	067-2	Türkî Berây-ı Fırâk	Düşüb gurbetlik ellere	Türkî	Hüseynî	Semâ'î*
Muhayyer*	069-1	Pişrev-i Behrâm Nefîrî	---	Pişrev	Hüseynî	Fâhte
Muhayyer	070-1	Pişrev-i 'Alî Beğ	---	Pişrev	Muhayyer	Düyek
Muhayyer	070-2	Murabba'	Sanma ki ben bende-i cânâ	Murabba'	Muhayyer	Fâhte
Muhayyer	071	Pişrev-i Mîsr	---	Pişrev	Muhayyer	Düyek
Muhayyer	072,073	Pişrev-i 'Acem Kümese	---	Pişrev	Muhayyer	Düyek
Muhayyer	072-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Şunda bir kaşları kare	Türkî	Muhayyer	Devr-i Kebîr*
Muhayyer	074	Semâ'î	---	Semâ'î	Muhayyer	Semâ'î*
Muhayyer	075-1	Semâ'î	---	Semâ'î	Muhayyer	Semâ'î*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASİL	USULÜ
Muhayyer	075-2	Türkî Berây-ı Fenâ-yı Cihân	Türkî	Muhayyer	Devr-i Kebîr, Frenkçin*
Muhayyer	076-3	Semâ'î Harbi	Nakiş Semâ'î	Muhayyer	Semâ'î*
Muhayyer	077-1	Varsağı	Varsağı	Muhayyer	Devr-i Revân
Muhayyer	077-2	Mahabbet Türkî	Türkî	Muhayyer	Devr-i Kebîr
Muhayyer	078-3	Türkî Medh-i Şehinşâh Âl-i 'Osmân Sultân Mehemmed Hân	Türkî	Muhayyer	Devr-i Kebîr*
Muhayyer	079-2	Türkî Berây-ı 'Aşk	Türkî	Muhayyer	Devr-i Kebîr
Muhayyer	080,081-1	Pişrev-i Emîr-Hac	Pişrev	Muhayyer	Düyek
Muhayyer	080-2	Türkî Berây-ı Gönül	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Muhayyer	082,083-1	Pişrev-i Çengî Ca'fer	Pişrev	Muhayyer	Düyek
Muhayyer	082-3	Türkî Berây-ı Meyvehâyı	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Muhayyer	084,085-1	Pişrev-i Solakzâde	Pişrev	Muhayyer	Darb-ı Feth
Muhayyer	084-2	Devrân-ı Dervişân Zeriyüşşân	Âyîn-i Şerî'in Üçüncü	Muhayyer	Bulunamadı
Muhayyer	085-2	İlâhî	İlâhî	Muhayyer	Semâ'î*
Muhayyer	086,087-1	Pişrev-i Varsağı	Pişrev	Muhayyer	Devr-i Kebîr
Muhayyer	092-1	Türkî Berây-ı Fırâk	Türkî	Muhayyer	Nîm Sofyan?
Muhayyer	092-2	Türkî Berây-ı Fırâk	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Muhayyer	092-3	Türkî Berây-ı Sefer-i Bağdâd	Türkî	Muhayyer	Düyek*
Muhayyer	094-3	Türkî Berây-ı Feth-i Bağdâd	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Muhayyer	096-1	Türkî Berây-ı Evvel Bahâr	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Muhayyer	097-2	---	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Muhayyer*	097-3	Türkî Berây-ı Gurbet	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Muhayyer*	098-3	Türkî Berây-ı Sefer-i Bağlâd	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Muhayyer	099-1	Pişrev-i Zinde-yi Rûh	Pişrev	Muhayyer	Düyek
Muhayyer*	300-1	İlâhî	İlâhî	'Aşrân Bûselik	Bulunamadi.
Muhayyer*	317-1	Tesbîh-i 'Arabî	Tesbîh	Hisâr	Süfyâne*
Muhayyer	076-2	Murabba'	Murabba'	Muhayyer	Semâ'î*
Sünbülle					
Nevâ*	063-2	---	Türkî*	Hüseyinî	Semâ'î*
Nevâ*	063-3	Türkî Der Hakk-ı 'Âsî Haydâr	Türkî	Hüseyinî	Fâhte*
Nevâ*	064-2	Türkî	Türkî	Hüseyinî	Semâ'î*
Nevâ*	065-3	---	Semâ'î*	Hüseyinî	Semâ'î
Nevâ*	066-2	Varsağı	Varsağı	Hüseyinî	Evfer*
Nevâ	079-1	Türkî Berây-ı 'Aşk	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Nevâ	085-3	Semâ'î Nevâ	Semâ'î	Muhayyer	Semâ'î*
Nevâ*	093-1	---	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Nevâ*	099-2	Türkî Berây-ı Fırâk	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Nevâ	100	Pişrev-i Bâyezîd	Türkî	Muhayyer	Düyek*
Nevâ	101-1	Pişrev-i Kûçek Ahmed Beğ	Pişrev	Nevâ	Düyek
Nevâ	101-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Pişrev	Nevâ	Fâhte
Nevâ	102-1	Pişrev-i Kâtemir Hân	Pişrev	Nevâ	Nfm Sofyan*
Nevâ	102-2	Murabba'	Murabba'	Nevâ	Sakîl
		Renîlî şeyhi fîgânım hevâ nedir bilmem		Nevâ	Devr-i Revân

MAKAMI	MSS NO	ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Nevâ	103	Pişrev	---	Pişrev	Nevâ	Sakîl
Nevâ	104	Pişrev-i Devr-i 'Acem	---	Pişrev	Nevâ	Devr-i Kebîr*
Nevâ	105-1	Semâ'î	---	Semâ'î	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	105-2	Cengi Harbî	---	Pişrev	Nevâ	Düyek*
Nevâ	106-1	Semâ'î	---	Semâ'î	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	106-2	Semâ'î	Ey 'İsa vü Meryem Hakk-ı rûhbâna söylen	Nakış Semâ'î	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	107	Semâ'î	---	Semâ'î	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	108-1	---	Hey benimle gülzâr eylese dildâr-ı yâr olsa	Murabba*	Nevâ	Düyek*
Nevâ	108-2	Varsağı Berây-ı Kühistân	Sevdim bir çeşm-i mestânî	Varsağı	Nevâ	Nim Sofyan*
Nevâ	108-3	---	Merâ der 'aşkı tû mest-i cân est yelelâ yeleli	Nakış Semâ'î*	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	109-2.	Murabba'	Kimsele dil filkini ummân-ı 'aşka salmasın	Murabba'	Nevâ	Fâhte*
Nevâ	109-3	---	Dilber meni 'aşkın ile mestâne kıldın sen beni	Semâ'î*	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	110-1	Murabba'	Fiğân ider gene bülbül bahâr görmüşdür	Murabba'	Nevâ	Düyek
Nevâ	110-2	Semâ'î	Gel kâkülünü gerdâma sar meded yâr	Semâ'î	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	110-3	Murabba' Merhûm Fetvâî	Aldı 'âklim ol semenber zülf-i 'anber	Murabba'	Nevâ	Tek Vuruş [3+ (2X4)]
Nevâ	110-4	Murabba'	Der ve kemeni çarh-ı felek vâ y gurbete saldı	Murabba'	Nevâ	Eyfer
Nevâ	111-1	Türkî Berây-ı Mahabbet	Be hey ela gözlü dilber	Türkî	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	111-2	Murabba'	Dile gâm dideye fikrû rûhi dilber düşdü	Murabba'	Nevâ	Sakîl
Nevâ	111-3	Semâ'î	Ey bugün şâdım ki yâr ağlar benimçün	Semâ'î	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	112	Pişrev-i Emîr-i Hac	---	Pişrev	Nevâ	Haffî
Nevâ	113-1	Pişrev-i Bâyezîd Nazîre-yi Kûçek Mehemmed Beğ	---	Pişrev	Nevâ	Fâhte
Nevâ	113-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Nâzlı dilber eğer Hakk'ı seversen	Türkî	Nevâ	Nim Sofyan*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Nevâ	114-1	Pişrev-i 'Alif Bëğ	Pişrev	Nevâ	Berevşân
Nevâ	114-2	Varsağı	Varsağı	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	115-1	---	Pişrev	Nevâ	Düyek*
Nevâ	115-2	Oyun	Türki**?	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	116-1	Varsağı	Varsağı	Nevâ	Semâ'î*?
Nevâ	116-2	Varsağı	Varsağı	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	116-3	Türki	Türki	Nevâ	[3+(2X4)]Tek Vuruş
Nevâ	117-1	Varsağı	Varsağı	Nevâ	Düyek*
Nevâ	117-2	Varsağı Berây-i Culfis Sultan Mehmed Hân Bin Sultân İbrâhîm Hân	Varsağı	Nevâ	Devr-i Kebîr
Nevâ	118	Türki Berây-i Ehl-i Dîl	Türki	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	119-1	Pişrev	Pişrev	Nevâ	Çenber
Nevâ	119-2	---	Murabba**	Nevâ	[3+(5X2)+3]
Nevâ	120-1	Pişrev-i Ahmed Beg Miskâli	Pişrev	Nevâ	Düyek
Nevâ	120-2	Türki Berây-i Kûhîstân	Türki	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	121-1	Semâ'î Solakzâde	Semâ'î	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	121-2	Beste-i Kôr Kadri	Murabba**	Nevâ	Evfer*
Nevâ	121-3	Tesbîh	Tesbîh	Nevâ	Sûfyâne*
Nevâ	122-1	Pişrev-i Cüce 'Ali Ağa	Pişrev	Nevâ	Muhammes
Nevâ	122-2	Varsağı	Varsağı	Nevâ	Semâ'î*
Nevâ	123-1	---	Pişrev	Nevâ	Düyek*
Nevâ	123-2	Tesbîh	Tesbîh	Nevâ	3+3+2+2
Nevâ	123-3	Diğer	Tesbîh	Nevâ	Bulunamadı
Nevâ	123-4	Murabba'	Murabba'	Nevâ	Düyek
Nevâ*	132-1	Pişrev-i Solakzâde	Pişrev	'Uşşâk	Devr-i Kebîr

MAKAMI	MSS_NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Nevâ*	153-3	Varsağı Berây-ı Kühîstân	Varsağı	'Acem	Bulunamadi.
Nevâ*	232-1	Pîşrev-i Se Darp Tozkoparan	Pîşrev	Râst	Nîm Sakîl, Düyek, Hâvî
Nevâ*	306-1	Devr-i Revân	Murabba*	'Aşrân Bâselik	Devr-i Revân*
Nevâ*	313-2	Varsağı, Türkî Berây-ı Dervîş	Varsağı	Hisâr	Devr-i Kebîr*
Nevâ	315-1	Tesbîh	Tesbîh	Hisâr	Düyek*
Nevâ*	315-2	---	Tesbîh	Hisâr	Düyek*
Nevâ*	316-1	Tesbîh-i 'Arabî	Tesbîh	Hisâr	Sûfyâne*
Nevâ*	316-2	Tesbîh-i 'Arabî	Tesbîh	Hisâr	Sûfyâne*
Nevâ*	317-3	İlâhî	İlâhî	Hisâr	Sûfyâne*
Nihâvend	265	Pîşrev	Pîşrev	Nihâvend	Düyek*
Nihâvend	266	Pîşrev	Pîşrev	Nihâvend	Sakîl
Nihâvend	268	Semâ'î	Semâ'î	Nihâvend	Semâ'î*
Nikriz	290	Pîşrev-i Revân-ı Bahş	Pîşrev	Nikriz	Berevşân
Nikriz	291-1	Pîşrev	Pîşrev	Nikriz	Düyek*
Nikriz	291-2	Pîşrev	Pîşrev	Nikriz	Düyek*
Nikriz	292-1	Murabba'	Murabba'	Nikriz	Düyek
Nikriz	292-2	Semâ'î	Semâ'î	Nikriz	Semâ'î*
Nikriz	292-3	---	Murabba**	Nikriz	Düyek*
Nikriz	293	Semâ'î	Semâ'î	Nikriz	Semâ'î*
Nikriz	294	Pîşrev	Pîşrev	Nikriz	Sakîl
Nişâbûr	280	Pîşrev	Pîşrev	Nişâbûr	Sakîl
Nişâbûr	280-2	Murabba'	Murabba'	Nişâbûr	10/8*
Nişâbûr	281-1	Pîşrev-i Darb-ı Feth	Pîşrev	Nişâbûr	Darb-ı Feth*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Nişâbü	281-2	Pîşrev-i Efrenci Ya'ni Avânâ	Pîşrev	Nişâbü	Seri'
Nişâbü	282-1	Semâ'î Efrenci	Semâ'î	Nişâbü	Semâ'î*
Nişâbü	282-2	Murabba'	Murabba'	Nişâbü	9/4*
Nişâbü	282-3	Eskoçiy	Belirlenemez	Nişâbü	Düyek*
Nişâbü	283-1	Semâ'î	Semâ'î	Nişâbü	Semâ'î*
Nişâbü	279	Pîşrev-i Solakoğlu	Pîşrev	'Uzzâl	Devr-i Kebîr
Râst	088-3	Diğer Makâm-ı Râst	Varsağı*	Muhayyer	Semâ'î*
Râst*	212	Pîşrev-i Ferahîzâ	Pîşrev	Segâh	Düyek
Râst	213	Pîşrev-i Şedd-i 'Asr	Pîşrev	Râst	Düyek Harbî
Râst	214	Pîşrev-i Hasan Ağa	Pîşrev	Râst	Devr-i Kebîr
Râst	215	Pîşrev-i Benefîşezâr	Pîşrev	Râst	Düyek Harbî
Râst	216-1	Pîşrev	Pîşrev	Râst	Sakîl
Râst	216-2	Tevhîd	Tevhîd	Râst	Semâ'î*
Râst	217	Pîşrev-i Rûhîfzâ	Pîşrev	Râst	Haff
Râst	218-1	Semâ'î	Semâ'î	Râst	Semâ'î*
Râst	218-2	Semâ'î	Semâ'î	Râst	Semâ'î*
Râst	219-1	Pîşrev	Pîşrev	Râst	Devr-i Revân
Râst	219	Semâ'î Lisâhabe	Semâ'î	Râst	Semâ'î*
Râst	220-1	Murabba'	Murabba'	Râst	Sûfyâne
Râst	220-2	Murabba'	Murabba'	Râst	Düyek
Râst	220-3	Semâ'î	Nakîş Semâ'î	Râst	Semâ'î*
Râst	221-1	Murabba'	Murabba'	Râst	Evfer
Râst	221-2	Semâ'î	Nakîş Semâ'î	Râst	Semâ'î*
Râst	221-3	Murabba'	Murabba'	Râst	Düyek
Râst*	222-1	Varsağı	Varsağı	Râst	Evfer

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Râst	223	Pîşrev-i Nefîi Dem	---	Pîşrev	Râst	Düyek
Râst	224-1	Türkî Berây-ı Bülbül	Yine bülbül şeydâ olmuş	Türkî	Râst	Bulunamadi.
Râst	224-3	---	Lezzet artırrı tatlı dilin sükkere cânâ	Nakış Semâ'î*	Râst	Semâ'î*
Râst	224-4	---	Seninle fahr iderim senden gayri yârim yok	Murabba**	Râst	Düyek*
Râst	225,226-1	Pîşrev-i Şeddi Ruh	---	Pîşrev	Râst	Düyek
Râst	225,226-2	Murabba'	Pâre pâre eylemişken sinemi tiğ-i elem	Murabba'	Râst	Devr-i Kebîr
Râst	227,228	Pîşrev-i Zincir	---	Pîşrev	Râst	Hamse (Düyek,Fâhte, Çenber, Devr-i
Râst	228	Pîşrev-i Tabakât Benefşezâr	---	Pîşrev	Râst	Düyek
Râst	229-1	Pîşrev-i Şerif	---	Pîşrev	Râst	Darb-ı Fethi*
Râst	229-2	Varsağı Fârisî	Hay hay bicenü cânım	Varsağı	Râst	Semâ'î*
Râst	230	Pîşrev-i Dil Şitâbân	---	Pîşrev	Râst	Çenber
Râst	231-1	Pîşrev-i Alemârâ	---	Pîşrev	Râst	Düyek
Râst	231-2	İlâhî	Yârabbi zâtun sîrridür	İlâhî	Râst	[3+(2X4)]
Râst	232-2	Pîşrev-i Baba Zeytun Nazîresi	---	Pîşrev	Râst	Devr-i Kebîr*
Râst	233-2	İlâhî	Hû fazlın ile yârabbenâ	İlâhî	Râst	Süfyâne
Râst	234-1	Murabba'	Rûhun gibi leîâfet burcuna	Murabba'	Râst	Devr-i Kebîr
Râst	234-2	Diğer	Gör bana ne âl etdi oî lâî-i rûhun	Murabba'	Râst	Düyek
Râst	234-3	Raksiyye	Şevk-i fâlinle gönül	Raksiyye	Râst	Düyek*
Râst	234-4	Semâ'î	Ey leîâfet gülşenin in îaze açılmış gülü	Semâ'î	Râst	Semâ'î
Râst*	235	Tesbîh	Nola cânım gibi başında	Tesbîh	Râst	Düyek*
Râst	241-2	Râst	Seninle fahr iderim senden gayri yârim yok	Murabba**	Mâhûr	Düyek*
Râst*	241-3	Semâ'î	Hey traş it hatâmî cânâ râhinede kâkûltün dursun	Semâ'î	Mâhûr	Semâ'î*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Râst	241-4	Raksıyye	Raksıyye	Mâhûr	Düyek*
Râst*	319	Murabba'	Murabba'	Hisâr	Devr-i Kebîr
Râst-ı Peçgâh	222-2	Raks	Raks	Râst	Devr-i Revân
Râst-ı Peçgâh	233-1	Tesbîh	Tesbîh	Râst	Eyfer
Sabâ	175	Pişrev-i Dilnevâz	Pişrev	Sabâ	Düyek
Sabâ	176	Pişrev-i Nâz-ı Niyâz	Pişrev	Sabâ	Devr-i Kebîr
Sabâ	177	Pişrev-i Sedcizâde	Pişrev	Sabâ	Darb-ı Feth
Sabâ	178	Pişrev-i Frenk Mustafâ	Pişrev	Sabâ	Darb-ı Feth
Sabâ	179	Pişrev Mülâzime-i Hisâr	Pişrev	Sabâ	Darb-ı Feth
Sabâ	180-1	Pişrev	Pişrev	Sabâ	Çenber
Sabâ	180-2	Pişrev-i At Nakli	Pişrev	Sabâ	Düyek
Sabâ	181	Semâ'î	Semâ'î	Sabâ	Semâ'î*
Sabâ	183-1	Murabba'	Murabba'	Sabâ	Eyfer
Sabâ	183-2	Murabba'	Murabba'	Sabâ	Sûfyâne
Sabâ*	184-1	Raks Murabba'	Murabba'	Sabâ	Düyek*
Sabâ	184-3	Türki	Türki	Sabâ	Semâ'î*
Sabâ	185-1	Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Sabâ	Belirlenemez
Sabâ	186-1	Tesbîh	Tesbîh	Sabâ	Düyek*
Sabâ	186-2	Tesbîh	Tesbîh	Sabâ	Semâ'î*
Sabâ	187	Semâ'î	Semâ'î	Sabâ	Semâ'î*
Segâh	192	Pişrev	Pişrev	Çârgâh	Darb-ı Feth
Segâh	193	Pişrev-i Zülf-i Nîgâr	Pişrev	Segâh	Düyek
Segâh	194-1	Pişrev-i Gül Devri	Pişrev	Segâh	Devr-i Kebîr
Segâh	194-2	Türki	Türki	Segâh	Semâ'î*
Segâh	195	Pişrev-i Gıdâ-yı Rûh	Pişrev	Segâh	Düyek
Segâh	196-1	Semâ'î	Semâ'î	Segâh	Semâ'î*

MAKAMI	MSS_NO	ADI	ILK_DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Segâh	196-2	Semâ'î	---	Semâ'î	Segâh	Semâ'î*
Segâh	197	Büyük Segâh	---	Pişrev	Segâh	Düyek
Segâh	198	Pişrev-i Bestenîgâr	---	Pişrev	Segâh	Düyek
Segâh	199	Pişrev	---	Pişrev	Segâh	Berevşân
Segâh	200	Semâ'î	---	Semâ'î	Segâh	Semâ'î*
Segâh	201-1	Pişrev-i Meded Rûh	---	Pişrev	Segâh	Darb-ı Feth
Segâh*	202	---	Gam çekme gönül kim feleğin oyunu zâdır	Murabba**	Segâh	Semâ'î*
Segâh	203	---	Şem'î ruhâna cisimine pervâne düşürdüm	Semâ'î*	Segâh	Semâ'î*
Segâh	204-1	Semâ'î	---	Semâ'î	Segâh	Semâ'î*
Segâh	204-3	Diğer	Dost, onsekizbin 'âlem yaradılmadan	Türkî	Segâh	Bulunamadı.
Segâh	205-1	Raksiyye	Bir âfet beni eyler helâk	Raksiyye	Segâh	Semâ'î*
Segâh	205-2	Murabba'	Gonçeye ol neşeyi kim çâk giribân idirir	Murabba'	Segâh	Düyek*
Segâh	205-3	Murabba'	Açamaz çeşmini ol yâr humâr nazdan	Murabba'	Segâh	Düyek*
Segâh	205-4	Semâ'î	Ey didi ki yâr hûri ser nedaşt	Nakiş Semâ'î	Segâh	Semâ'î*
Segâh	206-1	---	Dir dir ten, dir dir ten, düm dere la, dir dir ten	Nakiş	Segâh	Düyek*
Segâh	206-2	Semâ'î	Yârim gerçüğün ger güzel	Semâ'î	Segâh	Semâ'î*
Segâh	207-1	Murabba'	Ya terdil hatı-ı şeb kûyunda zülfü yâra yaşlanmış	Murabba'	Segâh	Evfer*
Segâh	207-2	Semâ'î	Ne suç etdim ben 'aceb bilmezem ol yâre	Semâ'î	Segâh	Semâ'î*
Segâh	207-3	Varsağı	Sevmek seni haddim değil gönül	Varsağı	Segâh	Devr-i Kebîr*
Segâh	207-4	Diğer	Bir zülfü perîşânım kıldı beni sergerdân	Varsağı	Segâh	Semâ'î*
Segâh	208-1	Pişrev-i Derviş Piyâle Ya ni Câmûs	---	Pişrev	Segâh	Nîm Sakîf*
Segâh	208-2	Semâ'î Solakzâde	---	Semâ'î	Segâh	Semâ'î*
Segâh	209-1	Semâ'î Solakzâde	---	Semâ'î	Segâh	Semâ'î*
Segâh	209-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Bir mahbûbi nûb-i zemân	Türkî	Segâh	Fâhic
Segâh	209-3	Murabba'	Bülbül avâzı uyutmaz bağbânı her gice	Murabba'	Segâh	Düyek*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
Segâh	210-1	Pîşrev-i Papaz	Pîşrev	Segâh	Düyek
Segâh*	210-2	Şarkî	Şarkî	Segâh	Süfyâne*
Segâh	211-1	Türkî Berây-ı Bülbül	Türkî	Segâh	Semâ'î*
Segâh	211-2	Pîşrev-i Akbaba	Pîşrev	Segâh	Hafif
Segâh	211-3	Semâ'î	Semâ'î	Segâh	Semâ'î*
Serk-i Nihâvend	267	Pîşrev-i Letabl 'Âlem-i Kazakyan	Pîşrev	Nihâvend	Düyek
Sünbüle	283-2	Diğer	Semâ'î	Nişâbûr	Semâ'î*
Sünbüle*	284	Pîşrev-i Kemânî Mustafâ Ağa	Pîşrev	Nişâbûr	Devr-i Kebîr*
Sünbüle	285	Pîşrev	Pîşrev	Sünbüle	Devr-i Kebîr*
Sünbüle	286	Semâ'î	Semâ'î	Sünbüle	Semâ'î*
Sünbüle	313-1	İlâhî Sünbüle	İlâhî	Hisâr	Düyek*
Şehnâz	287	Pîşrev	Pîşrev	Şehnâz	Fâhîe
Şehnâz	288	Pîşrev-i Külçek Şehnâz	Pîşrev	Şehnâz	Düyek
Şehnâz	289	Semâ'î	Semâ'î	Şehnâz	Semâ'î*
Tâhir*	062-1	Türkî Berây-ı Gazâ	Türkî	Hüseynî	Semâ'î*
Tâhir*	076-1	Murabba'	Murabba'	Muhayyer	Düyek
Tâhir	082-2	Türkî Berây-ı Sefer Bahri	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Tâhir*	093-2	Türkî Berây-ı Seyrângâh-ı Hazretî Eyyüb	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Tâhir*	098-2	---	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
Tâhir*	313-3	Türkî Medh Esb	Türkî	Hisâr	Semâ'î*
'Uşşâk*	087-3	Murabba'	Murabba'	Muhayyer	Semâ'î*
'Uşşâk*	088-2	Diğer	Varsağı*	Muhayyer	Semâ'î*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
'Uşşâk*	088-4	Diğer	Varsağı*	Muhayyer	Semâ'î*
'Uşşâk*	089-1	Varsağı Nisvân	Varsağı	Muhayyer	Semâ'î*
'Uşşâk*	089-2	---	Murabba**	Muhayyer	Düyek*
'Uşşâk*	090-1	Varsağı, Gazel, Mânî	Varsağı*	Muhayyer	Düyek*
'Uşşâk	126-1	Pişrev-i Solakzâde	Pişrev	'Uşşâk	Sakfl
'Uşşâk	127-1	Pişrev-i Solakzâde	Pişrev	'Uşşâk	Devr-i Kebîr
'Uşşâk	128,129-2	Pişrev-i Solakzâde	Pişrev	'Uşşâk	Haff
'Uşşâk	131-1	Semâ'î	Semâ'î	'Uşşâk	Semâ'î*
'Uşşâk	131-2	Semâ'î	Semâ'î	'Uşşâk	Semâ'î*
'Uşşâk	133-1	Murabba'	Murabba'	'Uşşâk	Sûfyâne
'Uşşâk	133-2	Diğer	Murabba'	'Uşşâk	Düyek*
'Uşşâk	133-4	Varsağı	Varsağı	'Uşşâk	Semâ'î*
'Uşşâk	134-1	Nakş-ı 'Uşşâk	Nakış*	'Uşşâk	Muhammes
'Uşşâk	135-1	Murabba'	Murabba'	'Uşşâk	Düyek*
'Uşşâk	136	Semâ'î	Nakış Semâ'î	'Uşşâk	Semâ'î*
'Uşşâk	137-1	Semâ'î Santürî İbrâhîm Çelebi	Semâ'î	'Uşşâk	Semâ'î*
'Uşşâk	137-2	'Uşşâk Varsağı Sûfyâne	Varsağı	'Uşşâk	Sûfyâne
'Uşşâk	139-3	Varsağı	Varsağı	'Uşşâk	Semâ'î*
'Uşşâk	140-2	Varsağı	Varsağı	'Uşşâk	[3+(2X4)]
'Uşşâk	310	Murabba'	Murabba'	Hisâr	Nim Devr
'Uşşâk*	314	Nakş	Nakş	Hisâr	Haff
'Uşşâk*	317-2	Diğer	Teshîh	Hisâr	Bulunamadı.
'Uzzâl	270,269	Pişrev-i Şâh Murâd	Pişrev	'Uzzâl	Devr-i Kebîr
'Uzzâl	270-2	Türkî Berây-ı Scher	Türkî	'Uzzâl	Semâ'î*
'Uzzâl	271	Türkî Beray-ı Mahabbet	Türkî	'Uzzâl	Semâ'î*

MAKAMI	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	USULÜ
'Uzzâl	272,271	Pîşrev-i Kuzgun	Pîşrev	'Uzzâl	Düyek
'Uzzâl	273	Pîşrev-i Solakzâde	Pîşrev	'Uzzâl	Darb-ı Feth
'Uzzâl	274	Semâ'î	Semâ'î	'Uzzâl	Semâ'î*
'Uzzâl	275	Türkî Berây-i Kiyâmet	Türkî	'Uzzâl	Semâ'î*
'Uzzâl	276	Türkî Berây-i Turna	Türkî	'Uzzâl	3+5
'Uzzâl	277	Pîşrev-i Büstân	Pîşrev	'Uzzâl	Düyek
'Uzzâl	278	Pîşrev-i Rocer 'Amel Efrenci	Pîşrev	'Uzzâl	Devr-i Kebîr
'Uzzâl	278-2	Beste-i 'Ali Beg Essantüfir	Semâ'î	'Uzzâl	Semâ'î*

USÛL DİZİNİ

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
10/8*	280-2	Murabba'	Murabba'	Nişábür	Nişábür
11/8*?	030-2	Varsağı	Varsağı	Hüseyinî	Hüseyinî
2/4*	311-3	Türki	Türki	Hisâr	Gerdâniye*
3+2+3+2+3+4	097-1	Türk Oyunu	Türki*	Muhayyer	Gerdâniye*
[3+(2X4)]	140-2	Varsağı	Varsağı	'Uşşâk	'Uşşâk
[3+(2X4)]	157-1	Varsağı	Varsağı	'Acem	'Acem
[3+(2X4)]	231-2	İlâhî	İlâhî	Râst	Râst
[3+(2X4)] [Tek Vuruş]	116-3	Türki	Türki	Nevâ	Nevâ
3+(2X7)=17	059-1	Varsağı	Varsağı	Hüseyinî	Hüseyinî
3+3+2+2	123-2	Tesbîh	Tesbîh	Nevâ	Nevâ
3+3+2+2	132-2	Türki	Türki	'Uşşâk	Hüseyinî*
3+5	276	Türki Berâyî-Turma	Türki	'Uzzâl	'Uzzâl
[3+(5X2)+3]	119-2	---	Murabba'*	Nevâ	Nevâ
4+4+4+6	171-3	Diğer 'Arabbî	Tesbîh	'Acem	'Acem
7+6+6+5=24	238-2	Şarkî	Şarkî	Mâhûr	Mâhûr
9/4*	282-2	Murabba'	Murabba'	Nişábür	Nişábür
Belirlenemez	056-3	Şarkî Cüce 'Ali Ağa	Şarkî	Hüseyinî	Belirlenemez
Belirlenemez	073-2	Diğer Türki	Türki	Muhayyer	Belirlenemedi
Belirlenemez	095-1	Türki	Türki	Muhayyer	Belirlenemez.

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI	
Belirlenemez	095-2	Tekerleme	'Acib zamân oldu şimdi gâzîler	Tekerleme	Muhayyer	Belirlenemez.
Belirlenemez	095-4	---	Dost 'Alî dost cümlemize lâzım olan vefî dost	Belirlenemez	Muhayyer	Belirlenemez.
Belirlenemez	109-1	---	Hem bir şüh sâkidür gönül	Belirlenemez	Nevâ	Belirlenemez.
Belirlenemez	138-1	Varsağı	'Aşkınla 'aklım düşdü cümüne	Varsağı	'Uşşâk	Belirlenemez.
Belirlenemez	159-1	Murabba'	'Aksî rûyînle derunum	Murabba'	'Acem	'Acem
Belirlenemez	185-1	Semâ'î	Durman idelim zevk ü safâ	Nakış Semâ'î	Sabâ	Sabâ
Belirlenemez	185-2	Murabba'	---	Murabba'	Sabâ	Belirlenemez.
Belirlenemez	186-3	---	Değmez giceler sabaha dek	Belirlenemez	Sabâ	Belirlenemez.
Bereşân	253-1	Pişrev-i Şâh Murâd	---	Pişrev	Evç	'Irâk*
Bereşân	114-1	Pişrev-i 'Alî Beğ	---	Pişrev	Nevâ	Nevâ
Bereşân	153-1	Pişrev-i Mâkru Dünyâ	---	Pişrev	'Acem	'Acem
Bereşân	199	Pişrev	---	Pişrev	Segâh	Segâh
Bereşân	296	Pişrev-i Revân-ı Bahş	---	Pişrev	Nikriz	Nikriz
Bereşân, Devr-i Kebîr	155-2	Pişrev-i Darbeyn	---	Pişrev	'Acem	'Acem
Bulunamadı.	079-3	Türkî Berây-ı Hazân	Şimden gerü güz eyyâm irişdi	Türkî	Muhayyer	Gerdâniye
Bulunamadı	084-2	Devrân-ı Dervişân Zeriyüüşşân	Ey ki hezâr âferin, bu nice sultân olur	Âyîn-i Şerf'in Üçüncü	Muhayyer	Muhayyer
Bulunamadı	123-3	Diğér	Habîb senin cemâlin Keşgak eddünyâ değil mi?	Tesbîh	Nevâ	Nevâ
Bulunamadı.	153-3	Varsağı Berây-ı Kûhistân	Sevdim bir çeşm-i mesfûnî	Varsağı	'Acem	Nevâ*
Bulunamadı.	156-2	Nağme-i 'Acem	---	Belirlenemez	'Acem	'Acem
Bulunamadı.	168-2	---	Eşim dostum kalktı gitti şu yerden	Türkî*	'Acem	'Acem
Bulunamadı.	204-2	Türkî Bereviş Kira'ât	Murad Reis ayder: Hey gâzîler hazır olun vaktimize	Türkî	Segâh	Belirlenemedi.
Bulunamadı.	204-3	Diğér	Dost, onsekizbin 'âlem yaradılmadan	Türkî	Segâh	Segâh
Bulunamadı.	224-1	Türkî Berây-ı Bülbul	Yine bülbul şeydâ olmuş	Türkî	Râst	Râst

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ		FASIL	MAKAMI
			Murabba'	Evç		
Bulunamadi.	252-2	Murabba'	Nihân olsa gözümden ol hayâli dâstân gütmez	Murabba'	Evç	Evç
Bulunamadi.	253-2	Teshîh-i 'Arabî	---	Teshîh	Evç	'Irâk*
Bulunamadi.	295	Pişrev	---	Pişrev	Büselik	Büselik
Bulunamadi.	300-1	İlâhî	---	İlâhî	'Aşîrân Büselik	Muhayyer*
Bulunamadi.	311-1	İlâhî	Ey gönül neylersin sen bu cihânı	İlâhî	Hisâr	Hüseyinî*
Bulunamadi.	317-2	Diğer	Sübhan el melikü'l mennân	Teshîh	Hisâr	'Uşşâk*
Çenber	119-1	Pişrev	---	Pişrev	Nevâ	Nevâ
Çenber	166,167-1	Pişrev-i Halkazâde	---	Pişrev	'Acem	Beyâtî*
Çenber	180-1	Pişrev	---	Pişrev	Sabâ	Sabâ
Çenber	230	Pişrev-i Dil Şitâbân	---	Pişrev	Râst	Râst
Darb-ı Feth	038,039	Pişrev-i Şâh Murâd	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Darb-ı Feth	064-1	Pişrev-i Ciğerdelen	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Darb-ı Feth	084,085-1	Pişrev-i Solakzâde	---	Pişrev	Muhayyer	Muhayyer
Darb-ı Feth	130-1	Pişrev-i Darb-ı Feth	---	Pişrev	'Uşşâk	Beyâtî*
Darb-ı Feth	164	Pişrev	---	Pişrev	'Acem	'Acem
Darb-ı Feth	177	Pişrev-i Sedcizâde	---	Pişrev	Sabâ	Sabâ
Darb-ı Feth	178	Pişrev-i Frenk Mustafâ	---	Pişrev	Sabâ	Sabâ
Darb-ı Feth	179	Pişrev Mülâzime-i Hisâr	---	Pişrev	Sabâ	Sabâ
Darb-ı Feth*	188	Pişrev	---	Pişrev	Sabâ	Çârgâh*
Darb-ı Feth	192	Pişrev	---	Pişrev	Çârgâh	Segâh
Darb-ı Feth	201-1	Pişrev-i Meded Rûh	---	Pişrev	Segâh	Segâh
Darb-ı Feth*	229-1	Pişrev-i Şerîf	---	Pişrev	Râst	Râst
Darb-ı Feth	242	Pişrev	---	Pişrev	Mâhûr	Mâhûr
Darb-ı Feth	247-1	Pişrev	---	Pişrev	Evç	Evç
Darb-ı Feth	247	Pişrev-i Kâsebâz	---	Pişrev	'Irâk	'Irâk

USULÜ	MSS NO ADI	ILK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Darb-ı Feth	273	Pîşrev-i Solakzâde	Pîşrev	'Uzzâl	'Uzzâl
Darb-ı Feth*	281-1	Pîşrev-i Darb-ı Feth	Pîşrev	Nişâbü	Nişâbü
Darb-ı Feth	296	Pîşrev	Pîşrev	Büselik	Büselik
Devr-i Kebir	020	Pîşrev-i Tunc 'Alî	Pîşrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Devr-i Kebir	028-2	Murabba'	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî
Devr-i Kebir	034,035	Pîşrev-i Kırka Ferruh	Pîşrev	Hüseyinî	Muhayyer*
Devr-i Kebir*	058-1	Murabba'	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî
Devr-i Kebir?	060-2	Varsağı	Varsağı	Hüseyinî	Hüseyinî
Devr-i Kebir	067-1	Pîşrev-i Mir-i Bağdâd	Pîşrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Devr-i Kebir	068-1	Pîşrev-i Alâî Düzen	Pîşrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Devr-i Kebir*	072-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Devr-i Kebir	077-2	Mahabbet Türkî	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Devr-i Kebir*	078-3	Türkî Medh-i Şehinşâh Âl-i 'Osmân Sultân Mehemmed Hân	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Devr-i Kebir	079-2	Türkî Berây-ı 'Aşk	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Devr-i Kebir	086,087-1	Pîşrev-i Varsağı	Pîşrev	Muhayyer	Muhayyer
Devr-i Kebir*	104	Pîşrev-i Devr-i 'Acem	Pîşrev	Nevâ	Nevâ
Devr-i Kebir	117-2	Varsağı Berây-ı Cuiltis Sultan Mehmed Hân Bin Sultân İbrâhim Hân	Varsağı	Nevâ	Nevâ
Devr-i Kebir	126-2	Murabba'	Murabba'	'Uşşâk	Beyâtî*
Devr-i Kebir	127-1	Pîşrev-i Solakzâde	Pîşrev	'Uşşâk	'Uşşâk
Devr-i Kebir	128,129-1	Pîşrev-i Dilkeş	Pîşrev	'Uşşâk	Beyâtî*
Devr-i Kebir	132-1	Pîşrev-i Solakzâde	Pîşrev	'Uşşâk	Nevâ*
Devr-i Kebir	138-1	Pîşrev-i Terâne-yi Dilkeş	Pîşrev	'Uşşâk	Beyâtî*

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Devr-i Kebir	141	Piştirrev-i 'Arazbâri	Piştirrev	Beyâtîf	Beyâtîf
Devr-i Kebir	144-1	Varsağı	Varsağı	Beyâtîf	Beyâtîf
Devr-i Kebir*	145-2	Varsağı	Varsağı	Beyâtîf	Beyâtîf
Devr-i Kebir	176	Piştirrev-i Nâz-i Niyâz	Piştirrev	Sabâ	Sabâ
Devr-i Kebir*	190-1	Yelteme	Yelteme	Çârgâh	Hüseynî
Devr-i Kebir	194-1	Piştirrev-i Gül Devri	Piştirrev	Segâh	Segâh
Devr-i Kebir*	207-3	Varsağı	Varsağı	Segâh	Segâh
Devr-i Kebir	214	Piştirrev-i Hasan Ağa	Piştirrev	Râst	Râst
Devr-i Kebir	225,226-2	Murabba'	Murabba'	Râst	Râst
Devr-i Kebir*	232-2	Piştirrev-i Baba Zeytun Nazîresi	Piştirrev	Râst	Râst
Devr-i Kebir	234-1	Murabba'	Murabba'	Râst	Râst
Devr-i Kebir*	239-3	Murabba'	Murabba'	Mâhûr	Mâhûr
Devr-i Kebir	250-3	Varsağı	Varsağı	Evç	Evç
Devr-i Kebir	270,269	Piştirrev-i Şâh Murâd	Piştirrev	'Uzzâl	'Uzzâl
Devr-i Kebir	278	Piştirrev-i Rocer 'Amel Eifrenci	Piştirrev	'Uzzâl	'Uzzâl
Devr-i Kebir	279	Piştirrev-i Solakoglu	Piştirrev	'Uzzâl	Nişâbur
Devr-i Kebir*	284	Piştirrev-i Kemânî Mustafâ Ağa	Piştirrev	Nişâbur	Sünbüle*
Devr-i Kebir*	285	Piştirrev	Piştirrev	Sünbüle	Sünbüle
Devr-i Kebir*	313-2	Varsağı, Türkî Berây-ı Derviş	Varsağı	Hisâr	Nevâ*
Devr-i Kebir	319	Murabba'	Murabba'	Hisâr	Râst*
Devr-i Kebir*, Berevşân*	160,162	Piştirrev-i Darbeyn	Piştirrev	'Acem	'Acem

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Devr-i Kebîr, Frenkçin*	075-2	Türkî Berây-ı Fenâ-yı Cihân	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Devr-i Kebîr ma'e'l Berevşân	021	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Devr-i Revân	077-1	Sini gözleri dü çeşmi hün feşânım	Varsağı	Muhayyer	Muhayyer
Devr-i Revân	102-2	Reninü şeyhi figânım hevâ nedir bilmem	Murabba'	Nevâ	Nevâ
Devr-i Revân	144-2	Hançerin eline al derüli sinem del	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî
Devr-i Revân	144-3	Bir gamzesi mestâne	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî
Devr-i Revân*	145-1	Be hey cefâsı çok dilber	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî
Devr-i Revân	219-1	---	Pişrev	Râst	Râst
Devr-i Revân	222-2	Ey yâr perfî süret dizârına müştâkım	Raks	Râst	Râst-ı Pençgâh
Devr-i Revân	246-2	Her gönülide neşe-yi 'aşkı mahabbet bir değil	Murabba'	Evç	Evç
Devr-i Revân	248-1	Uyan ey gözlerim gafletten uyan	İlâhî	Evç	Evç
Devr-i Revân	259-1	---	Pişrev	'Irâk	'Irâk
Devr-i Revân	261-4	Ey giriftim anın	Savî	'Irâk	'Irâk
Devr-i Revân*	306-1	Ateş-i hasretle bağrım nice bir dağlayayım	Murabba**	'Aşrân Bâselik	Nevâ*
Devr-i Revân La'İpâre	259-2	---	Pişrev	'Irâk	'Irâk
Düyek	046	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	019	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	023-2	Şu karşudan gelen eîfâ gözüne	Şarkî	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	026-2	Eğer sen kerem idüb dersin mu'amber kâkülüm vardır	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek*	027	Her sabah çıkar yolu beklerim	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	028,029-1	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Düyek	030,031- Pişrev-i Kız	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek*	033-1 Murabba'	Hâk-i pâyin tûtiyâyı dîde-i hûnbâr imiş	Murabba'	Hüseyinî	Muhayyer*
Düyek	040-1 Pişrev-i Rıdvan Baba	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	048,049 Pişrev-i Tozkoparan	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek*	049-3 Murabba'	Tâ göreliden iki çehlâ gözlerinin elasin	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	052,053 Pişrev-i Hasan Cân	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	054-1 Pişrev-i Şukûfezâr	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	056-1 Pişrev-i Kul Mehemmed	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	057-1 Pişrev-i Mevc-i Deryâ	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek*	059-2 Murabba'	Zülfü 'anber bârnın âşüfesindeir rûzgâr	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek*	060-3 Türkî Gurbet	Nola düşdüm ise gurbet illere	Türkî	Hüseyinî	Muhayyer*
Düyek	065-1 Pişrev-i Cihânârâ	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	065-2 Türkî Du'â	Bin bir adın hürmeçî için murâdım	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	066-1 Pişrev-i Gamze-kâr	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
Düyek	068-2 Pişrev-i Şukûfezâr	---	Pişrev	Hüseyinî	Hüseyinî
	Nazîresi				
Düyek	070-1 Pişrev-i 'Alif Beğ	---	Pişrev	Muhayyer	Muhayyer
Düyek	071 Pişrev-i Mısr	---	Pişrev	Muhayyer	Muhayyer
Düyek	072,073 Pişrev-i 'Acem Kûlmesi	---	Pişrev	Muhayyer	Muhayyer
Düyek	076-1 Murabba'	Olmasaydım 'âlemde 'aşkımla rûsvây	Murabba'	Muhayyer	Tâhîr*
Düyek	080,081- Pişrev-i Emîr-Hac	---	Pişrev	Muhayyer	Muhayyer
Düyek	082,083- Pişrev-i Çengî Ca'fer	---	Pişrev	Muhayyer	Muhayyer
Düyek*	083-2 Varsağı	Kimi güler kimi kakır	Varsağı	Muhayyer	Hüseyinî
Düyek*	084-3 Varsağı	---	Varsağı	Muhayyer	Hüseyinî
Düyek*	088-1 Varsağı Beyâtî	Gel benim nâzlı yavrum	Varsağı	Muhayyer	Hüseyinî
Düyek*	089-2 ---	Göreliden kaşların mihrâbım ey mâh-îbâmım	Murabba'*	Muhayyer	'Uşşâk*

USULÜ	MSS NO ADI	İL-K DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Düyek*	090-1	Varsağı, Gazel, Mânî	Kâse kâse nice zehrin içelim bu gerdünün	Varsağı*	'Uşşâk*
Düyek*	090-2	Murabba'	Ben harâbım bu gönül elinden	Murabba'	Beyâtî*
Düyek*	092-3	Türkî Berây-ı Sefer-i Bağûâd	İslâm 'askeriyiz gazâ kasdına	Türkî	Muhayyer
Düyek*	093-3	Türkî Berây-ı Dilber	Be hey ela gözli dilber	Türkî	Muhayyer
Düyek*	094-2	Türkî Berây-ı Bizâr-ı Yâr	Her sabâhı çıkar yolu beklerim	Türkî	Muhayyer
Düyek*	096-3	Türkî Berây-ı Gazâ	Be gâziler vezir geçdi Girid'e	Türkî	Muhayyer
Düyek*	099-1	Pişrev-i Zinde-yi Rûh	---	Pişrev	Muhayyer
Düyek*	099-2	Türkî Berây-ı Firâk	Çünkü ayrı düşdüm kâre gözülmeden	Türkî	Muhayyer
Düyek*	100	Pişrev-i Bâyezid	---	Pişrev	Nevâ
Düyek*	105-2	Cengi Harbî	---	Pişrev	Nevâ
Düyek*	108-1	---	Hey benimle gülzâr eylese dildâr-ı yâr olsa	Murabba'*	Nevâ
Düyek*	110-1	Murabba'	Figân ider gene bülbül bahân görmüşdür	Murabba'	Nevâ
Düyek*	115-1	---	---	Pişrev	Nevâ
Düyek*	117-1	Varsağı	Seni terk ideyim kaşları kemân	Varsağı	Nevâ
Düyek*	120-1	Pişrev-i Ahmed Beğ Miskâli	---	Pişrev	Nevâ
Düyek*	123-1	---	---	Pişrev	Nevâ
Düyek*	123-4	Murabba'	Bir fek artırdı båd-ı sabâ bağı yağın	Murabba'	Nevâ
Düyek*	125-2	Pişrev-i Bülbül 'Âşık	---	Pişrev	'Uşşâk
Düyek*	130-2	Varsağı	Ey a rûhi revân derdime dermân bulunmaz mı?	Varsağı	'Uşşâk
Düyek*	131-3	Varsağı	Gönül bir dil rûbâya mübtefâdır	Varsağı	'Uşşâk
Düyek*	133-2	Diğer	Mestâne oldum 'aşkın elinden	Murabba'	'Uşşâk
Düyek*	134-2	Murabba'	Be bu yerlerde ne hoş şûhi civânlar vâr imiş	Murabba'	'Uşşâk
Düyek*	135-1	Murabba'	Gamzen okuyula bağrımı pür yâre eyledin	Murabba'	'Uşşâk
Düyek*	138-2	Raksiyye	Ey benim servi revânım	Raksiyye	'Uşşâk
Düyek*	143-2	---	Men neyem ki seyr-i müjgâmina kurbân olayım	Murabba'*	Beyâtî

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Düyek	146-2	Murabba'	Be bu yerlerde ne hoş şühi cihân vâri imiş	Murabba'	Beyâtî
Düyek	147-1	Murabba'	Bağrımi hûn etdi hasret 'azmi yâr etmek gerek	Murabba'	Beyâtî
Düyek	148-1	Pişrev-i 'Arazbar-i Sâmî	---	Pişrev	Beyâtî
Düyek	150-2	Murabba'	Niyâzım artardı dildâra nâzi	Murabba'	'Acem
Düyek*	157-2	Murabba'	Vâz geldim ey sanem sana hevâdâr olmadan	Murabba'	'Acem
Düyek*	165-2	Türki Berây-i Gurbet	Kangî birin şerh idelim gâzîler	Türki	'Acem
Düyek*	166-2	Türki Berây-i Celâfî	Dost Haydaroğlu 'akın yok mu başında	Türki	'Acem
Düyek	168-1	Pişrev-i Gül-i Rânâ	---	Pişrev	'Acem
Düyek	169	Pişrev-i 'Amûd	---	Pişrev	'Acem
		El-Kayyas			Beyâtî*
Düyek*	170-2	Tesbîh	Hû habîb ellezi	Tesbîh	'Acem 'Aşîrân
Düyek	172.173	Pişrev-i Külli Külliyyât	---	Pişrev	'Acem
Düyek*	174-	Yelteme Bulğârî	---	Yelteme	'Acem
Düyek	175	Pişrev-i Dînevâz	---	Pişrev	Sabâ
Düyek	180-2	Pişrev-i At Nakli	---	Pişrev	Sabâ
Düyek*	184-1	Raks Murabba'	Reftâre gelüb nazile mestâne salındı	Murabba'	Sabâ*
Düyek	184-2	Murabba'	Gel ey dil pendini pir-i mugânun reyb gûş eyleyi	Murabba'	Hüseynî*
Düyek*	186-1	Tesbîh	Nefsu şeytâne uyub eyledik bi-hudd günâh	Tesbîh	Sabâ
Düyek*	189-2	Pişrev	---	Pişrev	Çârgâh
Düyek*	190-3	Diğer Meşhûr	---	Yelteme	Belirlenemedi.
Düyek	193	Pişrev-i Zülf-i Nîgâr	---	Pişrev	Segâh
Düyek	195	Pişrev-i Girdâ-yı Rûh	---	Pişrev	Segâh
Düyek	197	Büyük Segâh	---	Pişrev	Segâh
Düyek	198	Pişrev-i Besenîgâr	---	Pişrev	Segâh
Düyek*	205-2	Murabba'	Gonceye ol neşeyi kim çâk girbân idirir	Murabba'	Segâh
Düyek*	205-3	Murabba'	Açmaz çeşmini ol yâr humâr nazdan	Murabba'	Segâh

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Düyek*	206-1	---	Nakş	Segâh	Segâh
Düyek*	209-3	Murabba'	Murabba'	Segâh	Segâh
Düyek	210-1	Pişrev-i Papaz	Pişrev	Segâh	Segâh
Düyek	212	Pişrev-i Ferahfzâ	Pişrev	Segâh	Râst*
Düyek	220-2	Murabba'	Murabba'	Râst	Râst
Düyek	221-3	Murabba'	Murabba'	Râst	Râst
Düyek	223	Pişrev-i Nefîri Dem	Pişrev	Râst	Râst
Düyek*	224-4	---	Murabba**	Râst	Râst
Düyek	225,226-1	Pişrev-i Şeddi Ruh	Pişrev	Râst	Râst
Düyek	228	Pişrev-i Tabakât	Pişrev	Râst	Râst
		Benefşezâr			
Düyek	231-1	Pişrev-i Alemârâ	Pişrev	Râst	Râst
Düyek	234-2	Diğer	Murabba'	Râst	Râst
Düyek*	234-3	Raksiyye	Raksiyye	Râst	Râst
Düyek*	235	Tesbîh	Tesbîh	Râst	Râst*
Düyek	238	Murabba'	Murabba'	Mâhûr	Mâhûr
Düyek*	240	Türkî Berây-ı Nasihat Merdan	Türkî	Mâhûr	Mâhûr
Düyek*	241-2	Râst	Murabba**	Mâhûr	Râst
Düyek*	241-4	Raksiyye	Raksiyye	Mâhûr	Râst
Düyek*	247-2	İlâhî	İlâhî	Evç	Evç
Düyek*	248-2	---	Murabba**	Evç	Evç
Düyek	249-1	Pişrev-i Meclisârâ	Pişrev	Evç	Evç
Düyek*	250-2	Murabba'	Murabba'	Evç	Evç
Düyek	251-2	Murabba'	Murabba'	Evç	Evç
Düyek*	253-3	Türkî	Türkî	Evç	'Irâk*
Düyek	254-1	Pişrev-i Hünkâr	Pişrev	'Irâk	'Irâk

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Düyek*	256-2	Murabba'	Ben harabım bu gönül elinden	'İrâk	'İrâk
Düyek	260-1	Pîşrev-i Haydâr Cân	---	'İrâk	'İrâk
Düyek*	261-1	Murabba'	Bir dilber-i ra'nâmın dîvânesi oldum ben	'İrâk	'İrâk
Düyek	261-2	Dîğir	Yârabbî meded ol mihrî tâbâmmı göster	'İrâk	'İrâk
Düyek	262	Pîşrev-i Bülbül	---	'İrâk	'İrâk
Düyek	263,264	Pîşrev-i Seyfû'l- Mısrî	---	'İrâk	'İrâk-ı Muhalif
Düyek*	265	Pîşrev	---	Nihâvend	Nihâvend
Düyek	267	Pîşrev-i Letabl 'Âlem-i Kazakyan	---	Nihâvend	Serk-i Nihâvend
Düyek	272,271	Pîşrev-i Kuzgun	---	'Uzzâl	'Uzzâl
Düyek	277	Pîşrev-i Bûstân	---	'Uzzâl	'Uzzâl
Düyek*	282-3	Eskoçiy	---	Belirlenemez	Nişâbûr
Düyek	288-	Pîşrev-i Küçek Şehnâz	---	Şehnâz	Şehnâz
Düyek*	291-1	Pîşrev	---	Nikriz	Nikriz
Düyek*	291-2	Pîşrev	---	Nikriz	Nikriz
Düyek	292-1	Murabba'	'Aşk elinden 'aşığı câm ile şahba söyledir	Murabba'	Nikriz
Düyek*	292-3	---	Derde yar ölmüşüm ben nice dil virdim sana	Murabba'*	Nikriz
Düyek*	297-1	Murabba'	Nice vasf' itsün o şühi dili hoş dem	Murabba'	Büselik
Düyek	298	Pîşrev-i Derviş Süleymân	---	'Aşîrân Büselik	'Aşîrân Büselik
Düyek*	301	---	Küyinden aldım mı haber	Varsağı*	'Aşîrân Büselik
Düyek*	302-1	Pîşrev-i Kemânî Mustafâ Ağa	---	Pîşrev	'Aşîrân Büselik
Düyek*	303	Pîşrev	---	Pîşrev	'Aşîrân Büselik
Düyek*	305	Pîşrev-i Sermest	---	Pîşrev	'Aşîrân Büselik
Düyek	309	Pîşrev-i Torîâk	---	Pîşrev	Hisâr
Düyek*	313-1	İlâhî Sünbülle	---	İlâhî	Hisâr
					Sünbülle

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASİL	MAKAMI	
Düyek*	315-1	Tesbîh	Sübhân el malîkîl 'ala	Tesbîh	Hisâr	Nevâ
Düyek*	315-2	---	Sübhân el melik melikü'l ma'bûd	Tesbîh	Hisâr	Nevâ*
Düyek*	315-3	---	Allah Allah Allah hü	İlâhî*	Hisâr	Hüseynî*
Düyek Harbî	213	Pişrev-i Şedd-i 'Asr	---	Pişrev	Râst	Râst
Düyek Harbî	215	Pişrev-i Benefezâr	---	Pişrev	Râst	Râst
Düyek, Semâî	094-1	Türki Şikâyet ez Felek	Çarh-ı felek benim hârum yıkdın	Türki	Muhayyer	Gerhaniye*
Evfer*	066-2	Varsağı	Gel yavrum terk etme beni	Varsağı	Hüseynî	Nevâ*
Evfer	110-4	Murabba'	Der ve kemeni çarh-ı felek vâ y gurbete saldı	Murabba'	Nevâ	Nevâ
Evfer*	121-2	Beste-i Kör Kadri	'Aksi rûyi yâr ile pürdür derdini sînemiz	Murabba'*	Nevâ	Nevâ
Evfer*	145-3	Varsağı	Bi-hakkîkât yâr bi-mürüvvet dost	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî
Evfer*	146-1	Murabba' Beyâtî Kürdî	Mâhî ruhsârı tu âyine-i maksudı menest	Murabba'	Beyâtî	Beyâtî Kürdî
Evfer*	147-2	Türki	Be hey karşumuza gelen	Türki	Beyâtî	Beyâtî
Evfer	153-2	---	Bugün ben bir şâh-ı 'alî cânana müptelâ oldum	Murabba'*	'Acem	'Acem
Evfer*	156-1	Varsağı	Kadir Allah kalem çekmiş	Varsağı	'Acem	'Acem
Evfer*	165-3	---	Ya ilâhî senden uddet	Türki*	'Acem	Beyâtî*
Evfer	183-1	Murabba'	Şerâb-ı ilâhîni nûş eyledim	Murabba'	Sabâ	Sabâ
Evfer*	207-1	Murabba'	Ya terdil hat-ı şeb küyunda zülfü yâra yaşdanmış	Murabba'	Segâh	Segâh
Evfer	221-1	Murabba'	Hengâm-ı bülbül fâs-ı gül divâneler	Murabba'	Râst	Râst
Evfer	222-1	Varsağı	Yeter cevreyledin ben natdvâne vâ y	Varsağı	Râst	Râst*
Evfer	233-1	Tesbîh	Şefî'ül-halîk-i fi'l-mahşer	Tesbîh	Râst	Râst-ı Pençgâh
Evfer	239-1	Murabba'	Yâre te'sîr idemi nâle vü âhım bilmem	Murabba'	Mâhür	Mâhür
Evfer*	239-2	Murabba'	Bir ... gibi hulki güzel yâre doyulmaz	Murabba'	Mâhür	Mâhür
Evfer	261-3	---	Gönlüden yâr olandan kaçma yâr	Murabba'	'Irâk	'Irâk
Fâhîe	050.051-1	Pişrev-i Şâh Murâd	---	Pişrev	Hüseynî	Hüseynî
Fâhîe*	063-3	Türki Der Hakk-ı 'Âsî Haydâr	Haydaroglı 'akın yok mu başında	Türki	Hüseynî	Nevâ*

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Fâhîe	069-1	Piştirrev-i Behrâm Nefîrî	Piştirrev	Hüseyinî	Muhayyer*
Fâhîe	070-2	Murabba'	Murabba'	Muhayyer	Muhayyer
Fâhîe	101-1	Piştirrev-i Kûçek Ahmed Beğ	Piştirrev	Nevâ	Nevâ
Fâhîe*	109-2	Murabba'	Murabba'	Nevâ	Nevâ
Fâhîe	113-1	Piştirrev-i Bâyezîd Nazîre-yi Kûçek Mehemmed Beğ	Piştirrev	Nevâ	Nevâ
Fâhîe	140-1	Piştirrev-i Şerif	Piştirrev	'Uşşâk	Beyâtî*
Fâhîe*	142-1	Piştirrev-i Evsat	Piştirrev	Beyâtî	Beyâtî
Fâhîe	152	Piştirrev-i Solakzâde	Piştirrev	'Acem	Beyâtî*
Fâhîe	190-2	Diğîr	Yelleme	Çârgâh	Belirilenmedi.
Fâhîe	209-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Segâh	Segâh
Fâhîe	237	Piştirrev-i Kutbi	Piştirrev	Mâhûr	Mâhûr
Fâhîe	249-2	Türkî	Türkî	Evç	Evç Hûzî
Fâhîe	259-3	Türkî	Türkî	'Irâk	'Irâk
Fâhîe	287	Piştirrev	Piştirrev	Şehnâz	Şehnâz
Fâhîe Harbî	256-1	Piştirrev-i Hammâli	Piştirrev	'Irâk	'Irâk
Fer'	151	Piştirrev-i Sancak	Piştirrev	'Acem	'Acem
Fer'	189-1	Piştirrev	Piştirrev	Çârgâh	Çârgâh
Frenkçin*	057-2	Şarkî-i Fîrâk	Şarkî	Hüseyinî	Hüseyinî
Haffî	029-2	Murabba'	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî
Haffî	112	Piştirrev-i Emîr-i Hac	Piştirrev	Nevâ	Nevâ
Haffî	128,129-2	Piştirrev-i Solakzâde	Piştirrev	'Uşşâk	'Uşşâk
Haffî	139-1	Piştirrev-i Sagîr-i Mûrg	Piştirrev	'Uşşâk	Beyâtî*
Haffî	182	Piştirrev-i Torîâk	Piştirrev	Sabâ	'Acem
Haffî	211-2	Piştirrev-i Akbaba	Piştirrev	Segâh	Segâh

USULÜ	MSS_NO	ADI	İLK_DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Hafif	217	Pişrev-i Rûhefzâ	---	Pişrev	Râst	Râst
Hafif	245	Pişrev-i Rûh Fütûh	---	Pişrev	Evç	Evç
Hafif	314	Nakş	Der bezm-i dil ez ruyi tû sad şem'i	Nakş	Hisâr	'Uşşâk*
Hamse (Düyek,Fâhîe, Çenber, Devr-i	227,228	Pişrev-i Zincir	---	Pişrev	Râst	Râst
Hâvî	161,163	Pişrev-i Solakzâde	---	Pişrev	'Acem	Beyâfî*
Hâvî	299	Pişrev	---	Pişrev	'Aşrân Bûselik	'Aşrân Bûselik
Muhammes	042,043-1	Pişrev-i Büyük Muhammes	---	Pişrev	Hüseynî	Hüseynî
Muhammes	122-1	Pişrev-i Cüce 'Ali Ağa	---	Pişrev	Nevâ	Nevâ
Muhammes	124-1	Pişrev-i Şâh-ı Hubân Şerîfin	---	Pişrev	'Uşşâk	Beyâfî*
Muhammes	134-1	Nakş-ı 'Uşşâk	Det tere dirler ler dir tenenâ	Nakş*	'Uşşâk	'Uşşâk
Müsemmen*	158-1	Murabba'	Sevmişim rûz-i ezelden da ne bilmem	Murabba'	'Acem	'Acem
Nîm Çenber*	143-1	Pişrev-i Solakzâde	---	Pişrev	Beyâfî	Beyâfî
Nîm Devr	310	Murabba'	Dili gamu ülfetin bir kerre mesrûr	Murabba'	Hisâr	'Uşşâk
Nîm Sakîl*	208-1	Pişrev-i Dervîş Piyâle Ya'mî Câmûs	---	Pişrev	Segâh	Segâh
Nîm Sakîl, Düyek, Hâvî	232-1	Pişrev-i Se Darp Tozkoparan	---	Pişrev	Râst	Nevâ*
Nîm Sakîl, Sakîl, Fâhîe, Berevşân	055-1	Pişrev-i Çâr Usûl	---	Pişrev	Hüseynî	Hüseynî
Nîm Sofyân*	024-1	---	Yâr mecliste gülse güller açılır	Türkî*	Hüseynî	Hüseynî
Nîm Sofyan?	092-1	Türkî Berây-ı Firâk	'Acep der ki şu îtenâyâ gelici	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Nîm Sofyan*	101-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Ben 'aklımı hiç perîşân etmezdim	Türkî	Nevâ	Nevâ
Nîm Sofyan*	113-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Nâzlı dilber eğer Hakk'ı seversen	Türkî	Nevâ	Nevâ

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Nim Sofyan*	142-3	Varsağı	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî
Nim Sofyan*	171-1	Tesbîh	Tesbîh	'Acem	'Acem
Nim Sofyan*	171-2	Diğer Fârisî	Tesbîh	'Acem	'Acem
Nim Sofyan	260-2	Türkî	Türkî	'İrâk	'İrâk
Nim Sofyan*	108-2	Varsağı Berây-ı Kühîstân	Varsağı	Nevâ	Nevâ
Oynak*	056-2	Varsağı	Varsağı	Hüseynî	Hüseynî
Sakîl	022	Pişrev-i Nergüz	Pişrev	Hüseynî	Hüseynî
Sakîl	044,045	Pişrev-i Şâh Kulu	Pişrev	Hüseynî	Hüseynî
Sakîl	102-1	Pişrev-i Kântemir Hân	Pişrev	Nevâ	Nevâ
Sakîl	103	Pişrev	Pişrev	Nevâ	Nevâ
Sakîl	111-2	Murabba'	Murabba'	Nevâ	Nevâ
Sakîl	126-1	Pişrev-i Solakzâde	Pişrev	'Uşşâk	'Uşşâk
Sakîl	150-1	Pişrev	Pişrev	'Acem	'Acem
Sakîl	165-1	Pişrev	Pişrev	'Acem	Beyâtî*
Sakîl	216-1	Pişrev	Pişrev	Râst	Râst
Sakîl	236	Pişrev-i Şerif	Pişrev	Mâhûr	Mâhur
Sakîl	244	Pişrev-i Derviş 'Ömer	Pişrev	Evç	Evç
Sakîl	255	Pişrev-i Tatarnâme	Pişrev	'İrâk	'İrâk
Sakîl	266	Pişrev	Pişrev	Nihâvend	Nihâvend
Sakîl	280	Pişrev	Pişrev	Nişâbûr	Nişâbûr
Sakîl	294	Pişrev	Pişrev	Nikriz	Nikriz
Sakîl	318	Pişrev-i Kâsebâz Mısrî	Pişrev	Hisâr	'İrâk
Semâ'î	023-1	Türkî Mahabbet	Türkî	Hüseynî	Hüseynî
Semâ'î*	024-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Hüseynî	Hüseynî
Semâ'î*	026-1	Türkî Berây-ı Kanlı Kavak	Türkî	Hüseynî	Hüseynî

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Semâ'î*	033-2	Semâ'î	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î	033-3	Raksiyye	Raksiyye	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	036	Semâ'î	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	037	Semâ'î	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	041	Semâ'î	Semâ'î	Hüseyinî	Muhayyer*
Semâ'î*	047	Semâ'î	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	049-2	Türkî Oyun	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	050,051-2	Tekerleme	Tekerleme	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	055-2	Türkî Berây-ı 'Âşkân-ı Hücâ	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	058-2	Semâ'î	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	059-3	Semâ'î	Semâ'î	Hüseyinî	Muhayyer
Semâ'î*	059-4	Okunamadı.	Semâ'î*	Hüseyinî	Muhayyer*
Semâ'î*	059-5	Raks	Raks	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	060-1	Sultân İbrâhîm'in Huzûrunda Çalınan Raks	Raks	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	061-1	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	061-2	Türkî Berây-ı Gazâ-yı Bahri	Türkî	Hüseyinî	Muhayyer*
Semâ'î*	061-3	Türkî Berây-ı Gurbet ve Elvedâ*	Türkî	Hüseyinî	Muhayyer*
Semâ'î*	062-1	Türkî Berây-ı Gazâ	Türkî	Hüseyinî	Tâhir*
Semâ'î*	062-2	Türkî Berây-ı Gazâ	Türkî	Hüseyinî	Muhayyer*
Semâ'î*	062-3	Türkî Berây-ı Gazâ	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	063-1	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	063-2	---	Türkî*	Hüseyinî	Nevâ*
Semâ'î*	064-2	Türkî	Türkî	Hüseyinî	Nevâ*

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Semâ'î	065-3	---	Semâ'î*	Hüseyinî	Nevâ*
Semâ'î*	067-2	Türkî Berây-î Fırâk	Türkî	Hüseyinî	Muhayyer*
Semâ'î*	069-2	Semâ'î Solakzâde Ahmed Çelebi	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	069-3	Türkî Mahabbet	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî
Semâ'î*	074	Semâ'î	Semâ'î	Muhayyer	Muhayyer
Semâ'î*	075-1	Semâ'î	Semâ'î	Muhayyer	Muhayyer
Semâ'î*	075-3	---	Semâ'î*	Muhayyer	Hüseyinî*
Semâ'î*	076-2	Murabba'	Murabba'	Muhayyer	Muhayyer Sünbüle
Semâ'î*	076-3	Semâ'î Harbi	Nakış Semâ'î	Muhayyer	Muhayyer
Semâ'î*	078-1	Türkî Berây-î Turna ve Gurbet ve Mahabbet	Türkî	Muhayyer	Gerdâniye*
Semâ'î*	078-2	Türkî Berây-î Mahabbet	Türkî	Muhayyer	Gerdâniye
Semâ'î*	078-4	Türkî Berây-î Mahabbet ve Gurbet	Türkî	Muhayyer	Gerdâniye
Semâ'î*	079-1	Türkî Berây-î 'Aşk	Türkî	Muhayyer	Nevâ
Semâ'î*	080-2	Türkî Berây-î Gönül	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Semâ'î*	082-2	Türkî Berây-î Sefer Bahri	Türkî	Muhayyer	Tâhir
Semâ'î*	082-3	Türkî Berây-î Meyvehâyi	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Semâ'î*	085-2	İlahî	İlahî	Muhayyer	Muhayyer
Semâ'î*	085-3	Semâ'î Nevâ	Semâ'î	Muhayyer	Nevâ
Semâ'î*	086-2	Varsağı	Varsağı	Muhayyer	Hüseyinî
Semâ'î*	087-2	Türkî	Türkî	Muhayyer	Hüseyinî*
Semâ'î*	087-3	Murabba'	Murabba'	Muhayyer	'Uşşâk*

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Semâî*	088-2	Diğer	Varsağı*	Muhayyer	'Uşşâk*
Semâî*	088-3	Diğer Makâm-ı Râst	Varsağı*	Muhayyer	Râst
Semâî*	088-4	Diğer	Varsağı*	Muhayyer	'Uşşâk*
Semâî*	089-1	Varsağı Nisvân	Varsağı	Muhayyer	'Uşşâk*
Semâî*	089-3	---		Muhayyer	Beyâtî*
Semâî*	089-4	Varsağı	Varsağı	Muhayyer	Beyâtî*
Semâî*	091-1	Türkî	Türkî	Muhayyer	Beyâtî*
Semâî*	091-2	Türkî Berây-ı Feth-i Ritme	Türkî	Muhayyer	Beyâtî*
Semâî*	092-2	Türkî Berây-ı Fırâk	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Semâî*	093-1	---	Türkî	Muhayyer	Nevâ*
Semâî*	093-2	Türkî Berây-ı Seyrângâh-ı Hazreti Eyyûb	Türkî	Muhayyer	Tâhir*
Semâî*	094-3	Türkî Berây-ı Feth-i Bağdad	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Semâî*	095-3	Türkî Cansiner Hâlife Berây-ı Medh Hasen	Türkî	Muhayyer	Hüseynî*
Semâî*	096-1	Türkî Berây-ı Evvel Bahâr	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Semâî*	096-2	Türkî Berây-ı Meclis	Türkî	Muhayyer	Gerdâniye*
Semâî*	097-2	---	Türkî	Muhayyer	Muhayyer
Semâî*	097-3	Türkî Berây-ı Gurbet	Türkî	Muhayyer	Muhayyer*
Semâî*	098-1	Türkî Berây-ı	Türkî	Muhayyer	Gerdâniye*
Semâî*	098-2	---	Türkî	Muhayyer	Tâhir*
Semâî*	098-3	Türkî Berây-ı Sefer-i Bağdad	Türkî	Muhayyer	Muhayyer*

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Semâ'î*	105-1	Semâ'î	Semâ'î	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	106-1	Semâ'î	Semâ'î	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	106-2	Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	107	Semâ'î	Semâ'î	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	108-3	---	Nakiş Semâ'î*	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	109-3	---	Semâ'î*	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	110-2	Semâ'î	Semâ'î	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	111-1	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	111-3	Semâ'î	Semâ'î	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	114-2	Varsağı	Varsağı	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	115-2	Oyun	Türkî**	Nevâ	Nevâ
Semâ'î**?	116-1	Varsağı	Varsağı	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	116-2	Varsağı	Varsağı	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	118	Türkî Berây-ı Ehl-i Dîl	Türkî	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	120-2	Türkî Berây-ı Kühisân	Türkî	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	121-1	Semâ'î Solakzâde	Semâ'î	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	122-2	Varsağı	Varsağı	Nevâ	Nevâ
Semâ'î*	124-127	Destimâl Oyunu	Türkî*	'Uşşâk	'Accm*
Semâ'î*	127-2	---	Semâ'î	'Uşşâk	Beyâtî*
Semâ'î*	131-1	Semâ'î	Semâ'î	'Uşşâk	'Uşşâk
Semâ'î*	131-2	Semâ'î	Semâ'î	'Uşşâk	'Uşşâk
Semâ'î*	133-3	---	Türkî*	'Uşşâk	Beyâtî*
Semâ'î*	133-4	Varsağı	Varsağı	'Uşşâk	'Uşşâk
Semâ'î*	135-2	Semâ'î	Semâ'î	'Uşşâk	Beyâtî*
Semâ'î*	136	Semâ'î	Nakiş Semâ'î	'Uşşâk	'Uşşâk

USULÜ	MSS_NO	ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Semâ'î*	137-1	Semâ'î Santûrî İbrâhîm Çelebi	---	Semâ'î	'Uşşâk	'Uşşâk
Semâ'î*	139-2	Oyun	Tebriz'den aşrîhlar sorguçlu gelin	Türkî*	'Uşşâk	Beyâtî*
Semâ'î*	139-3	Varsağı	Bir gamzesi mestâne	Varsağı	'Uşşâk	'Uşşâk
Semâ'î*	142-2	Semâ'î	---	Semâ'î	Beyâtî	Beyâtî
Semâ'î*	147-3	Semâ'î	'Aşk esâsî sikke urdu	Semâ'î	Beyâtî	Beyâtî
Semâ'î*	148-2	Semâ'î Lisâhib-ül Kitâb	---	Semâ'î	Beyâtî	Beyâtî
Semâ'î*	149-1	Semâ'î Sultân Murâd	Gelsene nesim-i subh ile	Nakış Semâ'î	Beyâtî	Beyâtî
Semâ'î*	149-2	Hân Fatîh-i Bağdâd				
Semâ'î*	149-2	Raks ü Semâ'î	Ey bir ok urdu bu sîneme perizâr	Raks?	Beyâtî	Beyâtî
Semâ'î*	154-1	Semâ'î	---	Semâ'î	'Acem	'Acem
Semâ'î*	154-2	Türkî Berây-ı Gammâz	Ne çok olur dünyâda guşşı gılı	Türkî	'Acem	'Acem
Semâ'î*	155-1	Semâ'î	---	Semâ'î	'Acem	'Acem
Semâ'î*	158-2	Türkî Berây-ı Huruç	Bunca yıldır mahbûs olub yatarız	Türkî	'Acem	'Acem
Semâ'î*	158-2	Gıman ez Seray				
Semâ'î*	159-2	Semâ'î	Sensiz bu gönül meclisi iş-i demi neyler	Semâ'î	'Acem	'Acem
Semâ'î*	159-3	Türkî Oyun	Eğlendim kaldım gurbette	Türkî	'Acem	Beyâtî*
Semâ'î*	170-1	Semâ'î	Ağyâr ile hey gonce sen iç bâde-yi gülğün	Semâ'î	'Acem	Beyâtî*
Semâ'î*	181	Semâ'î	---	Semâ'î	Sabâ	Sabâ
Semâ'î*	183-3	Murabba' Semâ'î	Ağla hâlin yâre çeşm-i hân feşâmın duymasın	Murabba'	Sabâ	Belirlenemedi.
Semâ'î*	184-3	Türkî	Sen benim hâlimden bilmezsin bilmez	Türkî	Sabâ	Sabâ
Semâ'î*	186-2	Tesbîh	Şehri Remazân müriyyed	Tesbîh	Sabâ	Sabâ
Semâ'î*	187	Semâ'î	---	Semâ'î	Sabâ	Sabâ
Semâ'î*	191	Semâ'î	---	Semâ'î	Çârgâh	Çârgâh
Semâ'î*	194-2	Türkî	Hicr elinden döne döne ey felek	Türkî	Segâh	Segâh
Semâ'î*	196-1	Semâ'î	---	Semâ'î	Segâh	Segâh
Semâ'î*	196-2	Semâ'î	---	Semâ'î	Segâh	Segâh

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Semâ'î*	200	Semâ'î	Semâ'î	Segâh	Segâh
Semâ'î*	201-2	Bâde Oyunu	Türkî*	Segâh	Belirlenemedi.
Semâ'î*	202	---	Murabba**	Segâh	Segâh*
Semâ'î*	203	---	Semâ'î*	Segâh	Segâh
Semâ'î*	204-1	Semâ'î	Semâ'î	Segâh	Segâh
Semâ'î*	205-1	Raksiyye	Raksiyye	Segâh	Segâh
Semâ'î*	205-4	Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Segâh	Segâh
Semâ'î*	206-2	Semâ'î	Semâ'î	Segâh	Segâh
Semâ'î*	206-3	Türkî Berây-ı Derviş	Türkî	Segâh	Belirlenemedi.
Semâ'î*	207-2	Semâ'î	Semâ'î	Segâh	Segâh
Semâ'î*	207-4	Diğer	Varsağı	Segâh	Segâh
Semâ'î*	208-2	Semâ'î Solakzâde	Semâ'î	Segâh	Segâh
Semâ'î*	209-1	Semâ'î Solakzâde	Semâ'î	Segâh	Segâh
Semâ'î*	211-1	Türkî Berây-ı Bülbül	Türkî	Segâh	Segâh
Semâ'î*	211-3	Semâ'î	Semâ'î	Segâh	Segâh
Semâ'î*	216-2	Tevhîd	Tevhîd	Râst	Râst
Semâ'î*	218-1	Semâ'î	Semâ'î	Râst	Râst
Semâ'î*	218-2	Semâ'î	Semâ'î	Râst	Râst
Semâ'î*	219	Semâ'î Lisâhabe	Semâ'î	Râst	Râst
Semâ'î*	220-3	Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Râst	Râst
Semâ'î*	221-2	Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Râst	Râst
Semâ'î*	224-2	Murabba'	Murabba'	Râst	Gerdâniye
Semâ'î*	224-3	---	Nakiş	Râst	Râst
Semâ'î*	229-2	Varsağı Fârisî	Varsağı	Râst	Râst
Semâ'î	234-4	Semâ'î	Semâ'î	Râst	Râst

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Semâ'î*	239-4	Semâ'î Bâ-Raks	Semâ'î	Mâhûr	Mâhûr
Semâ'î*	241-1	Semâ'î	Nakış Semâ'î	Mâhûr	Mâhûr
Semâ'î*	241-3	Semâ'î	Semâ'î	Mâhûr	Râst*
Semâ'î*	243	Semâ'î	Semâ'î	Mâhûr	Mâhûr
Semâ'î*	246-1	Semâ'î	Semâ'î	Evç	Evç
Semâ'î*	248-3	Türkî Berây-ı 'Aşk	Türkî	Evç	Evç Hûzî
Semâ'î*	250-1	Türkî Berây-ı Meclis	Türkî	Evç	Evç
Semâ'î*	250-4	Semâ'î	Nakış Semâ'î	Evç	Evç
Semâ'î*	251-1	Semâ'î	Nakış Semâ'î	Evç	Evç
Semâ'î*	252-1	Semâ'î	Nakış Semâ'î	Evç	Evç
Semâ'î*	254-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	'Irâk	'Irâk
Semâ'î*	258	Semâ'î	Semâ'î	'Irâk	'Irâk
Semâ'î*	268	Semâ'î	Semâ'î	Nihâvend	Nihâvend
Semâ'î*	270-2	Türkî Berây-ı Seher	Türkî	'Uzzâl	'Uzzâl
Semâ'î*	271	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	'Uzzâl	'Uzzâl
Semâ'î*	274	Semâ'î	Semâ'î	'Uzzâl	'Uzzâl
Semâ'î*	275	Türkî Berây-ı Kıyâmet	Türkî	'Uzzâl	'Uzzâl
Semâ'î*	278-2	Beste-i 'Ali Beğ Essanûrî	Semâ'î	'Uzzâl	'Uzzâl
Semâ'î*	282-1	Semâ'î Efrencî	Semâ'î	Nişâbûr	Nişâbûr
Semâ'î*	283-1	Semâ'î	Semâ'î	Nişâbûr	Nişâbûr
Semâ'î*	283-2	Diğer	Semâ'î	Nişâbûr	Sünbüle
Semâ'î*	286	Semâ'î	Semâ'î	Sünbüle	Sünbüle
Semâ'î*	289	Semâ'î	Semâ'î	Şehnâz	Şehnâz
Semâ'î*	292-2	Semâ'î	Semâ'î	Nikriz	Nikriz
Semâ'î*	293	Semâ'î	Semâ'î	Nikriz	Nikriz

USULÜ	MSS_NO	ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Semâ'î*	297-2	Semâ'î	Ey gönül 'aşkın sarayın yıkıdı bir nâmihrîbân	Semâ'î	Büselik	Büselik
Semâ'î*	300-2	İlâhî	Mevlâm senin 'aşkıların devrân iderler	İlâhî	'Aşîrân Büselik	'Acem 'Aşîrân
Semâ'î*	302-2	İlâhî Medh-i Salavat	'Aceb ayrılır mı kullar virdinden	İlâhî	'Aşîrân Büselik	'Aşîrân Büselik
Semâ'î*	306-2	---	Cel ey dilber seninle mey içelim	Murabba**	'Aşîrân Büselik	Hüseynî*
Semâ'î*	306-3	Türkî Berây-ı 'Aşk	Ağlayu ağlayu derde düşünmüşüm	Türkî	'Aşîrân Büselik	Belirlenemedi
Semâ'î*	307-1	Semâ'î	---	Semâ'î	'Aşîrân Büselik	'Aşîrân Büselik
Semâ'î*	307-2	Semâ'î	---	Semâ'î	'Aşîrân Büselik	'Aşîrân Büselik
Semâ'î*	308	Semâ'î	---	Semâ'î	'Aşîrân Büselik	Hisâr
Semâ'î*	311-2	---	Şu karşıda güle güle	Türkî	Hisâr	Gerdâniye*
Semâ'î*	313-3	Türkî Medh Esb	Dost indim seyrân eyledim kızıl almayı	Türkî	Hisâr	Tahir*
Semâ'î*	323	---	Dost niceşin Venedik Frengi	Türkî*	Hisâr	Belirlenemedi.
Seri*	281-2	Pişrev-i Efrenci Ya'ni	---	Pişrev	Nişâbûr	Nişâbûr
		Avânâ				
Süfyâne*	020-2	Murabba'	Şehâ zülflün beni dîvâne kıldı	Murabba'	Hüseynî	Hüseynî
Süfyâne*	031-2	Murabba'	Ko bu gönül büsene cânla hâridâr olsun	Murabba'	Hüseynî	Hüseynî
Süfyâne*	032-1	Murabba'	Dağdur dildâr-ı zülflün ziynet-i ruhsâr ider	Murabba'	Hüseynî	Hüseynî
Süfyâne	032-2	Murabba'	Çekdim el ümîd-i vast-ı yârdan şimden gerü	Murabba'	Hüseynî	Hüseynî
Süfyâne*	053-2	İlâhî	---	İlâhî	Hüseynî	Hüseynî
Süfyâne*	054-2	İlâhî	El 'aman kadim yerim mekânım katedir vây	İlâhî	Hüseynî	Hüseynî
Süfyâne*	081-2	İlâhî	Ey dil bize vir bir haber	İlâhî	Muhayyer	Hüseynî
Süfyâne*	121-3	Tesbîh	Hakk te'âlâ seni bize cânım nûr-i güfrân eylemiş	Tesbîh	Nevâ	Nevâ
Süfyâne	133-1	Murabba'	Vefâda misli bulunmaz	Murabba'	'Uşşâk	'Uşşâk
Süfyâne	137-2	'Uşşâk Varsağı Süfyâne	Yine evvel bahâr oldu yaz geldi	Varsağı	'Uşşâk	'Uşşâk
Süfyâne	183-2	Murabba'	Ta cemâlet 'aşkan	Murabba'	Sabâ	Sabâ
Süfyâne*	210-2	Şarkî	Komazlar ki ben yârime varayım	Şarkî	Segâh	Segâh*
Süfyâne	220-1	Murabba'	Ne denli nâz iderse ol gözü mestâne incinmez	Murabba'	Râst	Râst

USULÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	TÜRÜ	FASIL	MAKAMI
Süfyâne	233-2	Hü fazlın ile yârabbenâ	İlâhî	Râst	Râst
Süfyâne*	316-1	Sübhan el melikü'l mennân	Tesbîh	Hisâr	Nevâ*
Süfyâne*	316-2	Essefâmü 'aleyke	Tesbîh	Hisâr	Nevâ*
Süfyâne*	317-1	Allahümme yâ cefîlü	Tesbîh	Hisâr	Muhayyer*
Süfyâne*	317-3	Bahri 'ummân dîrriyem yerim mekâmım	İlâhî	Hisâr	Nevâ*
Tek Vunuş [3+ (2X4)]	110-3	Aldı 'aklım ol semenber zülfi-i 'anber	Murabba'	Nevâ	Nevâ
Türk Aksâğı*	035-2	Şarka giden kuşca cânım beruyi	Raksiyye	Hüseynî	Hüseynî

TÜR DİZİNİ

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
	089-3	---			
Belirlenemez	095-4	---	Beyâtî*	Muhayyer	Semâ'î*
Belirlenemez	109-1	---	Belirlenemez.	Muhayyer	Belirlenemez
Belirlenemez	156-2	Nağme-i 'Acem	Belirlenemez.	Nevâ	Belirlenemez
Belirlenemez	186-3	---	'Acem	'Acem	Bulunamadı.
Belirlenemez	282-3	'Eskoçiy	Belirlenemez.	Sabâ	Belirlenemez
İlâhî	053-2	İlâhî	Nişâbü	Nişâbü	Düyek*
İlâhî	054-2	İlâhî	Hüseynî	Hüseynî	Süfyâne*
İlâhî	081-2	İlâhî	Hüseynî	Hüseynî	Süfyâne*
İlâhî	085-2	İlâhî	Hüseynî	Muhayyer	Süfyâne*
İlâhî	231-2	İlâhî	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
İlâhî	233-2	İlâhî	Râst	Râst	[3+(2X4)]
İlâhî	247-2	İlâhî	Râst	Râst	Süfyâne
İlâhî	248-1	İlâhî Sultan Murâd Hân	Evç	Evç	Düyek*
		Tâb-i.....	Evç	Evç	Devr-i Revân
İlâhî	300-1	İlâhî	Muhayyer*	'Aşîrân Büselik	Bulunamadı.
İlâhî	300-2	İlâhî	'Acem 'Aşîrân	'Aşîrân Büselik	Semâ'î*
İlâhî	302-2	İlâhî Medh-i Salavat	'Aşîrân Büselik	'Aşîrân Büselik	Semâ'î*
İlâhî	311-1	İlâhî	Hüseynî*	Hisâr	Bulunamadı.
İlâhî	313-1	İlâhî Sünbüle	Sünbüle	Hisâr	Düyek*

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASİL	USULÜ
İlâhî*	315-3	---	Hüseyinî*	Hisâr	Düyek*
İlâhî	317-3	Allah Allah Allah hü	Nevâ*	Hisâr	Süfyâne*
Murabba'	020-2	Bahri 'ummân dürriyem yerim mekânım	Hüseyinî	Hüseyinî	Süfyâne*
Murabba'	026-2	Şehâ zülfün beni dîvâne kıldı	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Murabba'	028-2	Eğer sen kerem idüb dersin mu'anber kâküllüm vardır	Hüseyinî	Hüseyinî	Devr-i Kebîr
Murabba'	029-2	Gerçi sen bu leblerinle halk-ı 'âlem cânısın vâý	Hüseyinî	Hüseyinî	Haffîf
Murabba'	031-2	Kasdın iki ki cân ü dilin birisi nedir	Hüseyinî	Hüseyinî	Süfyâne*
Murabba'	032-1	Ko bu gönlü büsene cânla hâridâr olsun	Hüseyinî	Hüseyinî	Süfyâne*
Murabba'	032-2	Dağıdır dîldâr-ı zülfün ziyet-i ruhsâr ider	Hüseyinî	Hüseyinî	Süfyâne
Murabba'	033-1	Çekdim el ümüd-i vasi-i yârdan şimden gerü	Muhayyer*	Hüseyinî	Düyek*
Murabba'	049-3	Hâk-i pâyin tütüýâyı dîde-i hünbâr imiş	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek*
Murabba'	058-1	Tâ göreliden iki şehlá gözlerinin elasin	Hüseyinî	Hüseyinî	Devr-i Kebîr*
Murabba'	059-2	Tâzetendi hatırım şi'ri terennüm tâzedür	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek*
Murabba'	070-2	Zülfü 'anber bârının âşüftesidir rûzgâr	Muhayyer	Muhayyer	Fâhte
Murabba'	076-1	Samna ki ben bende-i cânâ	Tâhir*	Muhayyer	Düyek
Murabba'	076-2	Olmasaydım 'âlemde 'aşkımla rûsvây	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
Murabba'	087-3	İy mâyil olmaz gönlümüz ol bîvefâdan gaynya	Sünbüle	Muhayyer	Semâ'î*
Murabba'	089-2	Bahâr oldu yine lâle ile cân aldı rindâne	'Uşşâk*	Muhayyer	Düyek*
Murabba'	090-2	Göreliden kaşların mihrâbını ey mâh-tâbânım	'Uşşâk*	Muhayyer	Düyek*
Murabba'	102-2	Ben harâbım bu gönül elinden	Beyâtî*	Muhayyer	Devr-i Revân
Murabba'	108-1	Reninü şeyhi figânım hevâ nedir bilmem	Nevâ	Nevâ	Düyek*
Murabba'	109-2	Hey benimle gülcâr eylese dîldâr-ı yâr olsa	Nevâ	Nevâ	Fâhte*
Murabba'	110-1	Kimsele dil fikini ummân-ı 'aşka salmasın	Nevâ	Nevâ	Düyek
Murabba'	110-3	Figân ider gene bühûl bahân görmüşdür	Nevâ	Nevâ	Tek Vuruş [3+ (2X4)]
Murabba'	110-4	Aldı 'aklım ol semember zülf-i 'anber	Nevâ	Nevâ	Evfer
Murabba'	110-4	Der ve kemeni çarh-ı felek vâý gurbete saldı	Nevâ	Nevâ	

TÜRÜ	MSS NO	ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASİL	USULÜ
Murabba'	111-2	Murabba'	Dile gâm dîdeye fikri rûhi dilber dîşdü	Nevâ	Nevâ	Sakıl
Murabba**	119-2	---	Ey ne kad hoş sâkı-i zibâya virdim şimdi ben	Nevâ	Nevâ	[3+(5X2)+3]
Murabba**	121-2	Beste-i Kôr Kadri	'Aksi rûyi yâr ile pürdür derûni şnemiz	Nevâ	Nevâ	Evfer*
Murabba'	123-4	Murabba'	Bir fêk artırdı bâd-i sabâ bağırı yağın	Nevâ	Nevâ	Düyek
Murabba'	126-2	Murabba'	Oldu belâyı 'aşkımla mübelâ gönül	Beyâtî*	'Uşşâk	Devr-i Kebîr
Murabba'	133-1	Murabba'	Vefâda misli bulunmaz	'Uşşâk	'Uşşâk	Süfyâne
Murabba'	133-2	Diğer	Mestâne oldum 'aşkın elinden	'Uşşâk	'Uşşâk	Düyek*
Murabba'	134-2	Murabba'	Be bu yerlerde ne hoş şûhi civânlar vâr imiş	Beyâtî*	'Uşşâk	Düyek*
Murabba'	135-1	Murabba'	Gamzen okuyla bağırımı pür yâre eyledin	'Uşşâk	'Uşşâk	Düyek*
Murabba**	143-2	---	Men neyem ki seyr-i müjgânına kurbân olayım	Beyâtî	Beyâtî	Düyek*
Murabba'	146-1	Murabba' Beyâtî Kürdi	Mâhu ruhsârı tu âyine-i maksudı menest	Beyâtî Kürdi	Beyâtî	Evfer*
Murabba'	146-2	Murabba'	Be bu yerlerde ne hoş şûhi cihân vâr imiş	Beyâtî	Beyâtî	Düyek
Murabba'	147-1	Murabba'	Bağırımı hûn etdi hasret 'azmi yâr etmek gerek	Beyâtî	Beyâtî	Düyek
Murabba'	150-2	Murabba'	Niyâzım artardı dildâra nâzi	'Acem	'Acem	Düyek
Murabba**	153-2	---	Bugün ben bir şâh-i 'alî cânana müptelâ oldum	'Acem	'Acem	Evfer
Murabba'	157-2	Murabba'	Vâz geldim ey sanem sana hevâdâr olmadan	'Acem	'Acem	Düyek*
Murabba'	158-1	Murabba'	Sevmişim rûz-i ezelden da ne bilmem	'Acem	'Acem	Müsemmen*
Murabba'	159-1	Murabba'	'Aksi rûyinle derunum	'Acem	'Acem	Belirlenemez.
Murabba'	183-1	Murabba'	Şerâb-ı îlâini nûş eyledim	Sabâ	Sabâ	Evfer
Murabba'	183-2	Murabba'	Ta cemâlet 'aşkân	Sabâ	Sabâ	Süfyâne
Murabba'	183-3	Murabba' Semâ'î	Ağla hâlin yâre çeşm-i hûn feşânın duymasın	Belirlenemedi.	Sabâ	Semâ'î
Murabba'	184-1	Raks Murabba'	Reftâre gelitib nazile mestâne salındı	Sabâ*	Sabâ	Düyek*
Murabba'	184-2	Murabba'	Gel ey dil pendimi pir-i muğânun reyb gûş eyleyi	Hüseyinî*	Sabâ	Düyek
Murabba'	185-2	Murabba'	---	Belirlenemez.	Sabâ	Belirlenemez
Murabba**	202	---	Gam çekme gönül kim feleğin oyunu zârdır	Segâh*	Segâh	Semâ'î*
Murabba'	205-2	Murabba'	Gonceye ol neşeyi kim çâk giribân ididir	Segâh	Segâh	Düyek*

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Murabba'	205-3	Murabba'	Açamaz çeşmini ol yâr humâr nazulan	Segâh	Düyek*
Murabba'	207-1	Murabba'	Ya terdil hatı-ı şeb küyunda zülfi yâra yaşdanmış	Segâh	Evfer*
Murabba'	209-3	Murabba'	Bülbül avâzi uyutmaz bağbâni her gece	Segâh	Düyek*
Murabba'	220-1	Murabba'	Ne denli nâz iderse ol gözü mestâne incinmez	Râst	Süfyâne
Murabba'	220-2	Murabba'	Hâlimi ta 'aşk-ı zâr olmayınca bilmedin	Râst	Düyek
Murabba'	221-1	Murabba'	Hengâm-ı bülbül fasl-ı gül divâneler	Râst	Evfer
Murabba'	221-3	Murabba'	Seninle fahr iderim, senden gayri yârim yok	Râst	Düyek
Murabba'	224-2	Murabba'	Felek 'aksine döndürdü mihr-i garâdan ayrıldım	Râst	Semâ'î*
Murabba'*	224-4	---	Seninle fahr iderim senden gayri yârim yok	Râst	Düyek*
Murabba'	225,226-2	Murabba'	Pâre pâre eylemişken sinemi tiğ-i elem	Râst	Devr-i Kebîr
Murabba'	234-1	Murabba'	Rûhun gibi letâfet burcuna	Râst	Devr-i Kebîr
Murabba'	234-2	Diğer	Gör bana ne âl etdi ol lâ-i rûhun	Râst	Düyek
Murabba'	238	Murabba'	Dide gör nice ol şahi nice karârı kalur	Mâhûr	Düyek
Murabba'	239-1	Murabba'	Yâre te 'sir idemi nâle vü âhım bilmen	Mâhûr	Evfer
Murabba'	239-2	Murabba'	Bir ... gibi hulki güzel yâre doyulmaz	Mâhûr	Evfer*
Murabba'	239-3	Murabba'	Öldürür 'aşkı ah ol nergis-i mestâneler	Mâhûr	Devr-i Kebîr*
Murabba'*	241-2	Râst	Seninle fahr iderim senden gayri yârim yok	Râst	Düyek*
Murabba'	246-2	Murabba'	Her gönlüde neşe-yi 'aşkı mahabbet bir değil	Evç	Devr-i Revân
Murabba'*	248-2	---	Câna beni hicranla künci gâma salma	Evç	Düyek*
Murabba'	250-2	Murabba'	Ta ezelden derd-i 'aşka müptelâdır gönlümüz	Evç	Düyek*
Murabba'	251-2	Murabba'	Çeşminiz bârâmı eşkden etmesün seyl revân	Evç	Düyek
Murabba'	252-2	Murabba'	Nihân olsa gözümde ol hayâlî dâstân gütmez	Evç	Bulunamadi.
Murabba'	256-2	Murabba'	Ben harabım bu gönül elinden	'Irâk	Düyek*
Murabba'	261-1	Murabba'	Bir dilber-i ra'nânın divânesi oldum ben	'Irâk	Düyek*
Murabba'	261-2	Diğer	Yârabbi meded ol mihrî tâbânımı göster	'Irâk	Düyek

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASİL	USULÜ
Murabba'	261-3	---	'İrâk	'İrâk	Evfer
Murabba'	280-2	Murabba'	Nişâbü'r	Nişâbü'r	10/8*
Murabba'	282-2	Murabba'	Nişâbü'r	Nişâbü'r	9/4*
Murabba'	292-1	Murabba'	Nikriz	Nikriz	Düyek
Murabba**	292-3	---	Nikriz	Nikriz	Düyek*
Murabba'	297-1	Murabba'	Büselik	Büselik	Düyek*
Murabba**	306-1	Devr-i Revân	Nevâ*	'Aşîrân Büselik	Devr-i Revân*
Murabba**	306-2	---	Hüseyinî*	'Aşîrân Büselik	Semâ'î*
Murabba'	310	Murabba'	'Uşşâk	Hisâr	Nîm Devr
Murabba'	319	Murabba'	Râst*	Hisâr	Devr-i Kebîr
Nakiş*	134-1	Nakiş-1 'Uşşâk	'Uşşâk	'Uşşâk	Muhammes
Nakiş Semâ'î	1076-3	Semâ'î Harbi	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î**
Nakiş Semâ'î	106-2	Semâ'î	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Nakiş Semâ'î*	108-3	---	Nevâ	Nevâ	Semâ'î**
Nakiş Semâ'î	136	Semâ'î	'Uşşâk	'Uşşâk	Semâ'î*
Nakiş Semâ'î	149-1	Semâ'î Sultân Murâd Hân Fatih-i Bağlâd	Beyâtî	Beyâtî	Semâ'î**
Nakiş Semâ'î	185-1	Semâ'î	Sabâ	Sabâ	Belirlenemez
Nakiş Semâ'î	205-4	Semâ'î	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Nakiş Semâ'î	220-3	Semâ'î	Râst	Râst	Semâ'î*
Nakiş Semâ'î	221-2	Semâ'î	Râst	Râst	Semâ'î*
Nakiş Semâ'î*	224-3	---	Râst	Râst	Semâ'î**
Nakiş Semâ'î	241-1	Semâ'î	Mâhûr	Mâhûr	Semâ'î**
Nakiş Semâ'î	250-4	Semâ'î	Evç	Evç	Semâ'î**
Nakiş Semâ'î	251-1	Semâ'î	Evç	Evç	Semâ'î**

TÜRÜ	MSS NO	ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Nakış Semâ'î	252-1	Semâ'î	Men bende-i ân lebân meygun tûvâm	Evç	Evç	Semâ'î*
Nakış	206-1	---	Dir dir ten, dir dir ten, düm dere la, dir dir ten	Segâh	Segâh	Düyek*
Nakış	314	Nakış	Der bezm-i dil ez ruyi tû sad şem'i	'Uşşâk*	Hisâr	Haffî
Pişrev	019	Pişrev-i 'Osmân Paşa El-'Atîk	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Pişrev	020	Pişrev-i Tunc 'Alî	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Devr-i Kebîr
Pişrev	021	Pişrev-i Darbeyn	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Devr-i Kebîr ma'el Berevşân
Pişrev	022	Pişrev-i Nergüz	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Sakîl
Pişrev	028.029-1	Pişrev-i Dolâb	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Pişrev	030.031-1	Pişrev-i Kız	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Pişrev	034.035	Pişrev-i Kırka Ferruh	---	Muhayyer*	Hüseyinî	Devr-i Kebîr
Pişrev	038.039	Pişrev-i Şâh Murâd	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Darb-i Feth
Pişrev	040-1	Pişrev-i Rıdvân Baba	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Pişrev	042.043-1	Pişrev-i Büyûk Muhammes	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Muhammes
Pişrev	044.045	Pişrev-i Şâh Kulu	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Sakîl
Pişrev	046	Pişrev-i Melek Cân	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Dü
Pişrev	048.049	Pişrev-i Tozkoparan	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Pişrev	050.051-1	Pişrev-i Şâh Murâd	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Fâhte
Pişrev	052.053	Pişrev-i Hasan Cân	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Pişrev	054-1	Pişrev-i Şukûtezâr	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Pişrev	055-1	Pişrev-i Çâr Usûl	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Nîm Sakîl, Sakîl, Fâhte, Berevşân
Pişrev	056-1	Pişrev-i Kul Mehmed	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Pişrev	057-1	Pişrev-i Mevc-i Deryâ	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Pişrev	064-1	Pişrev-i Ciğerdelen	---	Hüseyinî	Hüseyinî	Darb-i Feth

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Pişrev	065-1	Pişrev-i Cihânârâ	Hüseynî	Hüseynî	Düyek
Pişrev	066-1	Pişrev-i Gamze-kâr	Hüseynî	Hüseynî	Düyek
Pişrev	067-1	Pişrev-i Mir-i Bağdâd	Hüseynî	Hüseynî	Devr-i Kebîr
Pişrev	068-1	Pişrev-i Alây Düzen	Hüseynî	Hüseynî	Devr-i Kebîr
Pişrev	068-2	Pişrev-i Şukûfezâr Nazîresi	Hüseynî	Hüseynî	Düyek
Pişrev	069-1	Pişrev-i Behrâm Nefîrî	Muhayyer*	Hüseynî	Fâhte
Pişrev	070-1	Pişrev-i 'Alî Beğ	Muhayyer	Muhayyer	Düyek
Pişrev	071	Pişrev-i Mîsr	Muhayyer	Muhayyer	Düyek
Pişrev	072,073	Pişrev-i 'Accem Kûmesi	Muhayyer	Muhayyer	Düyek
Pişrev	080,081-1	Pişrev-i Emîr-Hac	Muhayyer	Muhayyer	Düyek
Pişrev	082,083-1	Pişrev-i Çengî Ca'fer	Muhayyer	Muhayyer	Düyek
Pişrev	084,085-1	Pişrev-i Solakzâde	Muhayyer	Muhayyer	Darb-î Felh
Pişrev	086,087-1	Pişrev-i Varsağı	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr
Pişrev	099-1	Pişrev-i Zinde-yî Rûh	Muhayyer	Muhayyer	Düyek
Pişrev	100	Pişrev-i Bâyezîd	Nevâ	Nevâ	Düyek
Pişrev	101-1	Pişrev-i Kûçek Ahmed Beğ	Nevâ	Nevâ	Fâhte
Pişrev	102-1	Pişrev-i Kânemîr Hân	Nevâ	Nevâ	Sakîl
Pişrev	103	Pişrev	Nevâ	Nevâ	Sakîl
Pişrev	104	Pişrev-i Devr-i 'Accem	Nevâ	Nevâ	Devr-i Kebîr*
Pişrev	105-2	Cengi Harbî	Nevâ	Nevâ	Düyek*
Pişrev	112	Pişrev-i Emîr-i Hac	Nevâ	Nevâ	Haffî
Pişrev	113-1	Pişrev-i Bâyezîd Nazîre-yî Kûçek Mehemmed Beğ	Nevâ	Nevâ	Fâhte
Pişrev	114-1	Pişrev-i 'Alî Beğ	Nevâ	Nevâ	Berevşân

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Pişrev	115-1	---	Nevâ	Nevâ	Düyek*
Pişrev	119-1	Pişrev	Nevâ	Nevâ	Çenber
Pişrev	120-1	Pişrev-i Ahmed Beğ Miskâli	Nevâ	Nevâ	Düyek
Pişrev	122-1	Pişrev-i Cüce 'Ali Ağa	Nevâ	Nevâ	Muhammes
Pişrev	123-1	---	Nevâ	Nevâ	Düyek*
Pişrev	124-1	Pişrev-i Şâh-ı Hubân Şerifin	Beyâtî*	'Uşşâk	Muhammes
Pişrev	125-2	Pişrev-i Bülbül 'Aşık	Belirlenemedi	'Uşşâk	Düyek
Pişrev	126-1	Pişrev-i Solakzâde	'Uşşâk	'Uşşâk	Sakîl
Pişrev	127-1	Pişrev-i Solakzâde	'Uşşâk	'Uşşâk	Devr-i Kebîr
Pişrev	128,129-1	Pişrev-i Dilkeş	Beyâtî*	'Uşşâk	Devr-i Kebîr
Pişrev	128,129-2	Pişrev-i Solakzâde	'Uşşâk	'Uşşâk	Hafif
Pişrev	130-1	Pişrev-i Darb-i Feth	Beyâtî*	'Uşşâk	Darb-i Feth
Pişrev	132-1	Pişrev-i Solakzâde	Nevâ*	'Uşşâk	Devr-i Kebîr
Pişrev	138-1	Pişrev-i Terâne-yi Dilkeş	Beyâtî*	'Uşşâk	Devr-i Kebîr
Pişrev	139-1	Pişrev-i Sagır-i Mürg	Beyâtî*	'Uşşâk	Hafif
Pişrev	140-1	Pişrev-i Şerif	Beyâtî*	'Uşşâk	Fâhte
Pişrev	141	Pişrev-i 'Arazbâri	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Kebîr
Pişrev	142-1	Pişrev-i Evsat	Beyâtî	Beyâtî	Fâhte*
Pişrev	143-1	Pişrev-i Solakzâde	Beyâtî	Beyâtî	Nim Çenber*
Pişrev	148-1	Pişrev-i 'Arazbar-i Sâni	Beyâtî	Beyâtî	Düyek
Pişrev	150-1	Pişrev	'Acem	'Acem	Sakîl
Pişrev	151	Pişrev-i Sancak	'Acem	'Acem	Fer'
Pişrev	152	Pişrev-i Solakzâde	Beyâtî*	'Acem	Fâhte
Pişrev	153-1	Pişrev-i Mâkrû Dünyâ	'Acem	'Acem	Berevşân

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Pişrev	155-2	Pişrev-i Darbeyn	'Acem	'Acem	Berevşân, Devr-i Kebîr
Pişrev	160,162	Pişrev-i Darbeyn	'Acem	'Acem	Devr-i Kebîr*, Berevşân*
Pişrev	161,163	Pişrev-i Solakzâde	Beyâit*	'Acem	Hâvî
Pişrev	164	Pişrev	'Acem	'Acem	Darb-i Feth
Pişrev	165-1	Pişrev	Beyâit*	'Acem	Sakîl
Pişrev	166,167-1	Pişrev-i Halkazâde	Beyâit*	'Acem	Çenber
Pişrev	168-1	Pişrev-i Gül-i Rânâ	'Acem	'Acem	Düyek
Pişrev	169	Pişrev-i 'Amîd El-Kayyas	Beyâit*	'Acem	Düyek
Pişrev	172,173	Pişrev-i Külli Külliyyât	Hüseynî*	'Acem	Düyek
Pişrev	175	Pişrev-i Dilnevâz	Sabâ	Sabâ	Düyek
Pişrev	176	Pişrev-i Nâz-i Niyâz	Sabâ	Sabâ	Devr-i Kebîr
Pişrev	177	Pişrev-i Sedcizâde	Sabâ	Sabâ	Darb-i Feth
Pişrev	178	Pişrev-i Frenk Mustafâ	Sabâ	Sabâ	Darb-i Feth
Pişrev	179	Pişrev Mülâzime-i Hisâr	Sabâ	Sabâ	Darb-i Feth
Pişrev	180-1	Pişrev	Sabâ	Sabâ	Çenber
Pişrev	180-2	Pişrev-i At Nakli	Sabâ	Sabâ	Düyek
Pişrev	182	Pişrev-i Torîfak	'Acem	Sabâ	Haff
Pişrev	188	Pişrev	Çârgâh*	Sabâ	Darb-i Feth*
Pişrev	189-1	Pişrev	Çârgâh	Çârgâh	Fer'
Pişrev	189-2	Pişrev	Çârgâh	Çârgâh	Düyek*
Pişrev	192	Pişrev	Segâh	Çârgâh	Darb-i Feth
Pişrev	193	Pişrev-i Zulf-i Nigâr	Segâh	Segâh	Düyek
Pişrev	194-1	Pişrev-i Gül Devri	Segâh	Segâh	Devr-i Kebîr
Pişrev	195	Pişrev-i Gıdâ-yı Rûh	Segâh	Segâh	Düyek

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Pişrev	197	Büyük Segâh	Segâh	Segâh	Düyek
Pişrev	198	Pişrev-i Bestenîgâr	Segâh	Segâh	Düyek
Pişrev	199	Pişrev	Segâh	Segâh	Berevşân
Pişrev	201-1	Pişrev-i Meded Rûh	Segâh	Segâh	Darb-ı Feth
Pişrev	208-1	Pişrev-i Dervîş Piyâle Ya'ni Câmûs	Segâh	Segâh	Nîm Sakîl*
Pişrev	210,1	Pişrev-i Papuz	Segâh	Segâh	Düyek
Pişrev	211-2	Pişrev-i Akbaba	Segâh	Segâh	Haff
Pişrev	212	Pişrev-i Ferahfzâ	Râst*	Segâh	Düyek
Pişrev	213	Pişrev-i Şedd-i 'Asr	Râst	Râst	Düyek Harbî
Pişrev	214	Pişrev-i Hasan Ağa	Râst	Râst	Devr-i Kebîr
Pişrev	215	Pişrev-i Benefeşzâr	Râst	Râst	Düyek Harbî
Pişrev	216-1	Pişrev	Râst	Râst	Sakîl
Pişrev	217	Pişrev-i Rûhefzâ	Râst	Râst	Haff
Pişrev	219-1	Pişrev	Râst	Râst	Devr-i Revân
Pişrev	223	Pişrev-i Nefri Dem	Râst	Râst	Düyek
Pişrev	225,226-1	Pişrev-i Şeddi Ruh	Râst	Râst	Düyek
Pişrev	227,228	Pişrev-i Zincir	Râst	Râst	Hamse (Düyek, Fâhte, Çenber, Devr-i)
Pişrev	228	Pişrev-i Tabakât Benefeşzâr	Râst	Râst	Düyek
Pişrev	229-1	Pişrev-i Şerif	Râst	Râst	Darb-ı Feth*
Pişrev	230	Pişrev-i Dil Şifâbân	Râst	Râst	Çenber
Pişrev	231-1	Pişrev-i Alemârâ	Râst	Râst	Düyek
Pişrev	232-1	Pişrev-i Se Darp Tozkoparan	Nevâ*	Râst	Nîm Sakîl, Düyek, Hâvî

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Pişrev	232-2	Pişrev-i Baba Zeytun Naziresi	Râst	Râst	Devr-i Kebîr*
Pişrev	236	Pişrev-i Şerif	Mâhür	Mâhür	Sakîl
Pişrev	237	Pişrev-i Kutbi	Mâhür	Mâhür	Fâhîe
Pişrev	242	Pişrev	Mâhür	Mâhür	Darb-ı Feth
Pişrev	244	Pişrev-i Derviş 'Ömer	Evç	Evç	Sakîl
Pişrev	245	Pişrev-i Rûh Fütûh	Evç	Evç	Haffif
Pişrev	247-1	Pişrev	Evç	Evç	Darb-ı Feth
Pişrev	249-1	Pişrev-i Meclisârâ	Evç	Evç	Düyek
Pişrev	253-1	Pişrev-i Şâh Murâd	'Irâk *	Evç	Berefşân
Pişrev	254-1	Pişrev-i Hünkâr	'Irâk	Evç	Düyek
Pişrev	255	Pişrev-i Tairnâme	'Irâk	'Irâk	Sakîl
Pişrev	256-1	Pişrev-i Hammâli	'Irâk	'Irâk	Fâhîe Harbî
Pişrev	247	Pişrev-i Kâsebâz	'Irâk	'Irâk	Darb-ı Feth
Pişrev	259-1	Pişrev-i Kâsebâz Mısıriyyi	'Irâk	'Irâk	Devr-i Revân
Pişrev	259-2	Pişrev-i Kâsebâz	'Irâk	'Irâk	Devr-i Revân La'îpâre
Pişrev	260-1	Pişrev-i Haydâr Cân	'Irâk	'Irâk	Düyek
Pişrev	262	Pişrev-i Bûlbûl	'Irâk	'Irâk	Düyek
Pişrev	263,264	Pişrev-i Seyfü'l- Mısri	'Irâk-ı Muhalif	'Irâk	Düyek
Pişrev	265	Pişrev	Nihâvend	Nihâvend	Düyek*
Pişrev	266	Pişrev	Nihâvend	Nihâvend	Sakîl
Pişrev	267	Pişrev-i Letabl 'Âlem-i Kazakyan	Serk-i Nihâvend	Nihâvend	Düyek
Pişrev	270,269	Pişrev-i Şâh Murâd	'Uzzâl	'Uzzâl	Devr-i Kebîr
Pişrev	272,271	Pişrev-i Kuzgun	'Uzzâl	'Uzzâl	Düyek

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Pişrev	273	Pişrev-i Solakzâde	'Uzzâl	'Uzzâl	Darb-ı Feth
Pişrev	277	Pişrev-i Bûstân	'Uzzâl	'Uzzâl	Düyek
Pişrev	278	Pişrev-i Rocer 'Amel Efrenci	'Uzzâl	'Uzzâl	Devr-i Kebîr
Pişrev	279	Pişrev-i Solakoğlu	Nişâbur	'Uzzâl	Devr-i Kebîr
Pişrev	280	Pişrev	Nişâbur	Nişâbur	Sakîl
Pişrev	281-1	Pişrev-i Darb-ı Feth	Nişâbur	Nişâbur	Darb-ı Feth*
Pişrev	281-2	Pişrev-i Efrenci Ya'ni Avânâ	Nişâbur	Nişâbur	Seri'
Pişrev	284	Pişrev-i Kemânî Mustafâ Ağa	Sünbûle*	Nişâbur	Devr-i Kebîr*
Pişrev	285	Pişrev	Sünbûle	Sünbûle	Devr-i Kebîr*
Pişrev	287	Pişrev	Şehnâz	Şehnâz	Fâhte
Pişrev	288	Pişrev-i Küçek Şehnâz	Şehnâz	Şehnâz	Düyek
Pişrev	290	Pişrev-i Revân-ı Bahş	Nikriz	Nikriz	Berevşân
Pişrev	291-1	Pişrev	Nikriz	Nikriz	Düyek*
Pişrev	291-2	Pişrev	Nikriz	Nikriz	Düyek*
Pişrev	294	Pişrev	Nikriz	Nikriz	Sakîl
Pişrev	295	Pişrev	Bûselik	Bûselik	Bulumamadı.
Pişrev	296	Pişrev	Bûselik	Bûselik	Darb-ı Feth
Pişrev	298	Pişrev-i Derviş Süleymân	'Aşîrân Bûselik	'Aşîrân Bûselik	Düyek
Pişrev	299	Pişrev	'Aşîrân Bûselik	'Aşîrân Bûselik	Hâvî
Pişrev	302-1	Pişrev-i Kemânî Mustafâ Ağa	'Aşîrân Bûselik	'Aşîrân Bûselik	Düyek*
Pişrev	303	Pişrev	'Aşîrân Bûselik	'Aşîrân Bûselik	Düyek*
Pişrev	305	Pişrev-i Sermest	'Aşîrân	'Aşîrân Bûselik	Düyek*

TÜRÜ	MSS NO ADI	İL K DİZESİ	MAKAMI	FASİLİ	USULÜ
Pişrev	309	Pişrev-i Torlak	Hisâr	Hisâr	Düyek
Pişrev	318	Pişrev-i Kâsebâz Mısıf	Trâk	Hisâr	Sakîl
Raks	059-5	Raks	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Raks	060-1	Sultân İbrâhim'in Huzûrunda Çalınan Raks	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Raks?	149-2	Raks ü Semâ'î	Beyâtî	Beyâtî	Semâ'î*
Raks	222-2	Raks	Râst-î Pengâh	Râst	Devr-i Revân
Raksıyye	033-3	Raksıyye	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î
Raksıyye	035-2	Raksıyye	Hüseyinî	Hüseyinî	Türk Aksağı*
Raksıyye	138-2	Raksıyye	Beyâtî*	Uşâk	Düyek*
Raksıyye	205-1	Raksıyye	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Raksıyye	234-3	Raksıyye	Râst	Râst	Düyek*
Raksıyye	241-4	Raksıyye	Râst	Mânûr	Düyek*
Savı	261-4	Savı-ı Derviş Nevâî	Trâk	Trâk	Devr-i Revân
Semâ'î	033-2	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î
Semâ'î	036	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Semâ'î	037	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Semâ'î	041	Semâ'î	Muhayer*	Hüseyinî	Semâ'î*
Semâ'î	047	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Semâ'î	058-2	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Semâ'î	059-3	Semâ'î	Muhayer	Hüseyinî	Semâ'î*
Semâ'î*	059-4	Okunamadı.	Muhayer*	Hüseyinî	Semâ'î*
Semâ'î*	065-3	---	Nevâ*	Hüseyinî	Semâ'î
Semâ'î	069-2	Semâ'î Solakzâde Ahmed Çelebi	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Semâ'î	074	Semâ'î	Muhayer	Muhayer	Semâ'î*
Semâ'î	075-1	Semâ'î	Muhayer	Muhayer	Semâ'î*

TÜRÜ	MSS NO	ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Semâ'î*	075-3	---	Esâsiyâ ber ceteni yâ feyli	Hüseyinî*	Muhayyer	Semâ'î*
Semâ'î	085-3	Semâ'î Nevâ	Gözlü meyhâne-i nâz kaşı mihrâb-ı niyâz	Nevâ	Muhayyer	Semâ'î*
Semâ'î	105-1	Semâ'î	---	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Semâ'î	106-1	Semâ'î	---	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Semâ'î	107	Semâ'î	---	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Semâ'î*	109-3	---	Dilber meni 'aşkın ile mestâne kıldın sen beni	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Semâ'î	110-2	Semâ'î	Gel kâküllünü gerdânu sar meded yâr	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Semâ'î	111-3	Semâ'î	Ey bugün şâdım ki yâr ağlar benimçün	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Semâ'î	121-1	Semâ'î Solakzâde	---	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Semâ'î	127-2	---	Lebinden büsler al ziyet ruhsârı seyr eyle	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Semâ'î	131-1	Semâ'î	---	Beyâtî*	'Uşşâk	Semâ'î*
Semâ'î	131-2	Semâ'î	---	'Uşşâk	'Uşşâk	Semâ'î*
Semâ'î	135-2	Semâ'î	Her kimi görse gönül kendüstüne yâr sanır	'Uşşâk	'Uşşâk	Semâ'î*
Semâ'î	137-1	Semâ'î Samûrî İbrâhîm Çelebi	---	Beyâtî*	'Uşşâk	Semâ'î*
Semâ'î	142-2	Semâ'î	---	Beyâtî	Beyâtî	Semâ'î*
Semâ'î	147-3	Semâ'î	'Aşk esâsı sikke urdu	Beyâtî	Beyâtî	Semâ'î*
Semâ'î	148-2	Semâ'î Lisâhib-ül Kitâb	---	Beyâtî	Beyâtî	Semâ'î*
Semâ'î	154-1	Semâ'î	---	'Acem	'Acem	Semâ'î*
Semâ'î	155-1	Semâ'î	---	'Acem	'Acem	Semâ'î*
Semâ'î	159-2	Semâ'î	Sensiz bu gönül meclisi iyş-i demi neyler	'Acem	'Acem	Semâ'î*
Semâ'î	170-1	Semâ'î	Ağyâr ile hey gonce sen iç hâde-yi gülğün	Beyâtî*	'Acem	Semâ'î*
Semâ'î	181	Semâ'î	---	Sabâ	Sabâ	Semâ'î*
Semâ'î	187	Semâ'î	---	Sabâ	Sabâ	Semâ'î*
Semâ'î	191	Semâ'î	---	Çârgâh	Çârgâh	Semâ'î*
Semâ'î	196-1	Semâ'î	---	Segâh	Segâh	Semâ'î*

TÜRÜ	MSS NO	ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Semâ'î	196-2	Semâ'î	---	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Semâ'î	200	Semâ'î	---	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Semâ'î*	203	---	Sem'î ruhâna cismine pervâne düşürdüm	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Semâ'î	204-1	Semâ'î	---	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Semâ'î	206-2	Semâ'î	Yarım gerçüğün ger güzel	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Semâ'î	207-2	Semâ'î	Ne suç etdim ben 'acab bilmezem ol yâre	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Semâ'î	208-2	Semâ'î Solakzâde	---	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Semâ'î	209-1	Semâ'î Solakzâde	---	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Semâ'î	211-3	Semâ'î	Ne afet dirubâsın kim senin 'aşkun beni aldı	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Semâ'î	218-1	Semâ'î	---	Râsi	Râsi	Semâ'î*
Semâ'î	218-2	Semâ'î	---	Râsi	Râsi	Semâ'î*
Semâ'î	219	Semâ'î Lisâhabe	---	Râsi	Râsi	Semâ'î*
Semâ'î	234-4	Semâ'î	Ey leâfet gülşeninîn tâze açılmış güllü	Râsi	Râsi	Semâ'î
Semâ'î	239-4	Semâ'î Bâ-Raks	Benim ömrüm benim cânım	Mâhür	Mâhür	Semâ'î*
Semâ'î	241-3	Semâ'î	Hey traş it hatâmî cânâ râhinede kâküllün dursun	Râsi*	Mâhür	Semâ'î*
Semâ'î	243	Semâ'î	---	Mâhür	Mâhür	Semâ'î*
Semâ'î	246-1	Semâ'î	---	Evc	Evc	Semâ'î*
Semâ'î	258	Semâ'î	---	'îrâk	'îrâk	Semâ'î*
Semâ'î	268	Semâ'î	---	Nihâvend	Nihâvend	Semâ'î*
Semâ'î	274	Semâ'î	---	'Uzzâl	'Uzzâl	Semâ'î*
Semâ'î	278-2	Besic-i 'Ali Beğ Essandı'î	---	'Uzzâl	'Uzzâl	Semâ'î*
Semâ'î	282-1	Semâ'î Efrenci	---	Nişâbûr	Nişâbûr	Semâ'î*
Semâ'î	283-1	Semâ'î	Nedir bu eulûğın bana revâ mıdır	Nişâbûr	Nişâbûr	Semâ'î*
Semâ'î	283-2	Diğler	Ey şâh melek cefâ vü cevri ile ağlatma beni	Sünbüle	Nişâbûr	Semâ'î*
Semâ'î	286	Semâ'î	---	Sünbüle	Sünbüle	Semâ'î*

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Semâ'î	289	Semâ'î	Şehnâz	Şehnâz	Semâ'î*
Semâ'î	292-2	Zâhid iş âhir oldu	Nikriz	Nikriz	Semâ'î*
Semâ'î	293	---	Nikriz	Nikriz	Semâ'î*
Semâ'î	297-2	Ey gönül 'aşkın sarâyın yıkdı bir nâmîhribân	Büselik	Büselik	Semâ'î*
Semâ'î	307-1	---	'Aşîrân Büselik	'Aşîrân Büselik	Semâ'î*
Semâ'î	307-2	---	'Aşîrân Büselik	'Aşîrân Büselik	Semâ'î*
Semâ'î	308	---	Hısâr	'Aşîrân Büselik	Semâ'î*
Şarkî	023-2	Şarkî	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Şarkî	056-3	Şarkî Cüce 'Ali Ağa	Belirlenemez	Hüseyinî	Belirlenemez
Şarkî	057-2	Şarkî-i Fırâk	Hüseyinî	Hüseyinî	Frnkçin*
Şarkî	210-2	Şarkî	Segâh*	Segâh	Söfyâne*
Şarkî	238-2	Şarkî	Mâhur	Mâhûr	7+6+6+5=24
Tekerleme	050,051-2	Tekerleme	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Tekerleme	095-2	Tekerleme	Belirlenemez.	Muhayyer	Belirlenemez
Tesbîh	121-3	Tesbîh	Nevâ	Nevâ	Söfyâne*
Tesbîh	123-2	Tesbîh	Nevâ	Nevâ	3+3+2+2
Tesbîh	123-3	Diger	Nevâ	Nevâ	Bulunamadı
Tesbîh	170-2	Tesbîh	'Acem 'Aşîrân	'Acem	Düyek*
Tesbîh	171-1	Tesbîh	'Acem	'Acem	Nim Sofyan*
Tesbîh	171-2	Diger Fârisî	'Acem	'Acem	Nim Sofyan*
Tesbîh	171-3	Diger 'Arabî	'Acem	'Acem	4+4+4+6
Tesbîh	186-1	Tesbîh	Sabâ	Sabâ	Düyek*
Tesbîh	186-2	Tesbîh	Sabâ	Sabâ	Semâ'î*
Tesbîh	233-1	Tesbîh	Râst-ı Pencgâh	Râst	Evfer
Tesbîh	235	Tesbîh	Râst*	Râst	Düyek*
Tesbîh	253-2	Tesbîh-i 'Arabî	'Irâk*	Evç	Bulunamadı.

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASİLİ	USULÜ
Tesbih	315-1	Tesbih	Nevâ	Hisâr	Düyek*
Tesbih	315-2	---	Nevâ*	Hisâr	Düyek*
Tesbih	316-1	Tesbih-i 'Arabî	Nevâ*	Hisâr	Sûfyâne*
Tesbih	316-2	Tesbih-i 'Arabî	Nevâ*	Hisâr	Sûfyâne*
Tesbih	317-1	Tesbih-i 'Arabî	Muhayyer*	Hisâr	Sûfyâne*
Tesbih	317-2	Diğer	'Uşşâk*	Hisâr	Bulunamadı.
Tevhid	216-2	Tevhid	Râsi	Râsi	Semâ'î*
Türki	023-1	Türki Mahabbet	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î
Türki*	024-1	---	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î
Türki	024-2	Türki Berây-i Mahabbet	Hüseynî	Hüseynî	Nim Söfyân*
Türki	026-1	Türki Berây-i Kanlı	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î*
		Kavak			Semâ'î*
Türki	027	Türki Berây-i Sîr-i Yâr	Hüseynî	Hüseynî	Düyek*
Türki	049-2	Türki Oyun	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î*
Türki	055-2	Türki Berây-i 'Âşıkân-ı Hikâ	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î*
Türki	060-3	Türki Gurbet	Muhayyer*	Hüseynî	Düyek*
Türki	061-1	Türki Berây-i Mahabbet	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î*
Türki	061-2	Türki Berây-i Gazâ-yı Bahri	Muhayyer*	Hüseynî	Semâ'î*
Türki	061-3	Türki Berây-i Gurbet ve Eivedâ'	Muhayyer*	Hüseynî	Semâ'î*
Türki	062-1	Türki Berây-i Gazâ	Tâhi*	Hüseynî	Semâ'î*
Türki	062-2	Türki Berây-i Gazâ	Muhayyer*	Hüseynî	Semâ'î*
Türki	062-3	Türki Berây-i Gazâ	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î*
Türki	063-1	Türki Berây-i Mahabbet	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î*
Türki*	063-2	---	Nevâ*	Hüseynî	Semâ'î*
		'Âşık oldum bir kaşları karaya			

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Türkî	063-3	Türkî Der Hakk-ı 'Âsî Haydâr	Nevâ*	Hüseyinî	Fâhic*
Türkî	064-2	Türkî	Nevâ*	Hüseyinî	Semâ'î*
Türkî	065-2	Türkî Du'â	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
Türkî	067-2	Türkî Berây-ı Firâk	Muhayyer*	Hüseyinî	Semâ'î*
Türkî	069-3	Türkî Mahabbet	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Türkî	072-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr*
Türkî	073-2	Diğer Türkî	Belirlenemedi	Muhayyer	Belirlenemez
Türkî	075-2	Türkî Berây-ı Fenâ-yı Cihân	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr, Frenkçin*
Türkî	077-2	Mahabbet Türkî	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr
Türkî	078-1	Türkî Berây-ı Turma ve Gurbet ve Mahabbet	Gerdâniye*	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	078-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Gerdâniye	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	078-3	Türkî Medh-i Şehinşâh Âl-i 'Osmân Sultân Mehemmed Hân	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr*
Türkî	078-4	Türkî Berây-ı Mahabbet ve Gurbet	Gerdâniye	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	079-1	Türkî Berây-ı 'Aşk	Nevâ	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	079-2	Türkî Berây-ı 'Aşk	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr
Türkî	079-3	Türkî Berây-ı Hazân	Gerdâniye	Muhayyer	Bulunamadı.
Türkî	080-2	Türkî Berây-ı Gönül	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	082-2	Türkî Berây-ı Seter Bahri	Tâhir	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	082-3	Türkî Berây-ı Meyvehâyi	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	087-2	Türkî	Hüseyinî*	Muhayyer	Semâ'î*

TÜRÜ	MSS_NO	ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Türkî	091-1	Türkî	Her güllün yanında biter hezâr hâr	Beyâtî*	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	091-2	Türkî Berây-ı Feth-i Ritme	Şükür hey Allahum güler cânımız	Beyâtî*	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	092-1	Türkî Berây-ı Fırâk	'Acep der ki şu fenâyâ gelceli	Muhayyer	Muhayyer	Nîm Sofyan?
Türkî	092-2	Türkî Berây-ı Fırâk	Bir derde düşmüşüm çâre bulunmaz	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	092-3	Türkî Berây-ı Sefer-i Bağdad	İslâm 'askeriyiz gazâ kâsdına	Muhayyer	Muhayyer	Düyek*
Türkî	093-1	---	Ya ver benim sâdümü kande virirsin	Nevâ*	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	093-2	Türkî Berây-ı Seyrângâh-ı Hazret-i Eyyûb	Dostlar benim mekânımı arasa	Tâhir*	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	093-3	Türkî Berây-ı Dilber	Be hey ela gözli dilber	Gerdâniye*	Muhayyer	Düyek*
Türkî	094-1	Türkî Şikâyet ez Felek	Çarh-ı felek benim hâturum ykdın	Gerdâniye*	Muhayyer	Düyek, Semâf
Türkî	094-2	Türkî Berây-ı Bîzâr-ı Yâhî	Her sabâhı çıkar yolu beklerim	Hüseyinî*	Muhayyer	Düyek*
Türkî	094-3	Türkî Berây-ı Feth-i Bağdad	'Askerin üstünde bir seyir gördüm	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	095-1	Türkî	'İbret alak dostlar, insâfa gelek	Belirlenemez.	Muhayyer	Belirlenemez
Türkî	095-3	Türkî Cansiner Hâlifce Berây-ı Medh Hasen	Güzelliğin ermiş kemâle	Hüseyinî*	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	096-1	Türkî Berây-ı Evvel Bahâr	Yürü Murâd tağı yürü	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	096-2	Türkî Berây-ı Meclis	Bahâr eyyâmı yetişir	Gerdâniye*	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	096-3	Türkî Berây-ı Gazâ	Be gâziler vezir geçdi Girid'e	Gerdâniye*	Muhayyer	Düyek*
Türkî*	097-1	Türkî Oyunu	Âşık olmuş bizim bağın güllüne	Gerdâniye*	Muhayyer	3+2+3+2+3+4
Türkî	097-2	---	Bir tenhâ bulamam hikâyet idem	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	097-3	Türkî Berây-ı Gurbet	Şu fenâ dünyâyâ geldim gelceli	Muhayyer*	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	098-1	Türkî Berây-ı	Felekte bir tolu nûş itdim idi	Gerdâniye*	Muhayyer	Semâ'î*

TÜRÜ	MSS_NO	ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Türkî	098-2	---	Nâdân ile münkirden ne gâmım var	Tâhir*	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	098-3	Türkî Berây-ı Sefer-i Bağdâd	Pâdişâhı görmeyenler	Muhayyer*	Muhayyer	Semâ'î*
Türkî	099-2	Türkî Berây-ı Firâk	Çünkü ayrı düşdüim kâre gözöldüden	Nevâ*	Muhayyer	Düyek*
Türkî	101-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Ben 'aklımı hiç perişân etmezdim	Nevâ	Nevâ	Nîm Sofyan*
Türkî	111-1	Türkî Berây-ı Mahabbet	Be hey ela gözülü dilber	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Türkî	113-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Nâzih dilber eğer Hakk'ı seversen	Nevâ	Nevâ	Nîm Sofyan*
Türkî*?	115-2	Oyun	Atladım çıktım dereyi	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Türkî	116-3	Türkî	Gel nâzlim terk etme beni	Nevâ	Nevâ	[3+(2X4)]Tek Vuruş
Türkî	118	Türkî Berây-ı Ehl-i Dî	Hamdülillâh çok şükür bâri Hüdâ'nın vârina	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Türkî	120-2	Türkî Berây-ı Külüstân	Yaz olunca her çiçekler açıldı	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Türkî*	124-127	Destimâl Oyunu	Destimâlî ele aldım	'Acem*	'Uşşâk	Semâ'î*
Türkî	132-2	Türkî	Bağdâd'ı, Basra'yı seyrân eylesem	Hüseynî*	'Uşşâk	3+3+2+2
Türkî*	133-3	---	Hançerin eline al derdlü sinem del	Beyâtî*	'Uşşâk	Semâ'î*
Türkî*	139-2	Oyun	Tebriz'den aşırđıar sorguclu gelin	Beyâtî*	'Uşşâk	Semâ'î*
Türkî	147-2	Türkî	Be hey karşumuza gelen	Beyâtî	Beyâtî	Evfer*
Türkî	154-2	Türkî Berây-ı Gammâz	Ne çok olur dünyâda guşşı gıllı	'Acem	'Acem	Semâ'î*
Türkî	158-2	Türkî Berây-ı Huruş Gılman ez Seray	Bunca yıldır mahbûs olub yatanız	'Acem	'Acem	Semâ'î*
Türkî	159-3	Türkî Oyun	Eğlendim kaldım gurbette	Beyâtî*	'Acem	Semâ'î*
Türkî	165-2	Türkî Berây-ı Gurbet	Kangı birin şerh idelim gâziler	'Acem	'Acem	Düyek*
Türkî*	165-3	---	Ya ilâhî senden uddet	Beyâtî*	'Acem	Evfer*
Türkî	166-2	Türkî Berây-ı Celâf	Dost Haydaroğlu 'aklın yok mu başında	'Acem	'Acem	Düyek*
Türkî*	168-2	---	Eşim dostum kalktı gitti şu yerden	'Acem	'Acem	Bulunamadı.
Türkî	184-3	Türkî	Sen benim hâlimden bilmezsin bilmez	Sabâ	Sabâ	Semâ'î*
Türkî	194-2	Türkî	Hicr elinden döne döne ey felek	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Türkî*	201-2	Bâde Oyunu	İşte geldi sevgili yâr	Belirlenemedi.	Segâh	Semâ'î*

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ	
Türkî	204-2	Türkî Bereviş Kıra'ât	Murad Reis ayder: Hey gâzîler hazır olun vaktinize	Belirlenemedi.	Segâh	Bulunamadı.
Türkî	204-3	Diğer	Dost, onsekizbin 'âlem yaradıİmardan	Segâh	Segâh	Bulunamadı.
Türkî	206-3	Türkî Berây-ı Derviş	Sevdiğim Hakk'ı, seversen girme benim kanıma	Belirlenemedi.	Segâh	Semâ'î*
Türkî	209-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Bir mahbûbi hûb-i zenân	Segâh	Segâh	Fâhte
Türkî	211-1	Türkî Berây-ı Bülbül	Evvel bahâr yaz gelince)	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Türkî	224-1	Türkî Berây-ı Bülbül	Yine bülbül şeydâ olmuş	Râst	Râst	Bulunamadı.
Türkî	240	Türkî Berây-ı Nasihat Merdan	Söz tutup ulûdan dinleym öğüt	Mâhür	Mâhür	Düyek*
Türkî	248-3	Türkî Berây-ı 'Aşk	Sana yalvarırım ey gani kerim	Evç Hûzî	Evç	Semâ'î*
Türkî	249-2	Türkî	Dünyada iyilik dostuna	Evç Hûzî	Evç	Fâhte
Türkî	250-1	Türkî Berây-ı Meclis	Dosta toğru olan kişi	Evç	Evç	Semâ'î*
Türkî	253-3	Türkî	Nazım ne kaçarsın benden	'İrâk*	Evç	Düyek*
Türkî	254-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Aklım alub beni mecnun eyledin	'İrâk	'İrâk	Semâ'î*
Türkî	259-3	Türkî	Sevgili yâr gelmez oldun yanıma	'İrâk	'İrâk	Fâhte
Türkî	260-2	Türkî	Yar yollarda kaldı gözdüm	'İrâk	'İrâk	Nîm Sofyan
Türkî	270-2	Türkî Berây-ı Seher	Uyan gözler mestân uyan	'Uzzâl	'Uzzâl	Semâ'î*
Türkî	271	Türkî Berây-ı Mahabbet	Gafilim derdine düşdüm	'Uzzâl	'Uzzâl	Semâ'î*
Türkî	275	Türkî Berây-ı Kıyâmet	Dünyâ benim diyen beyler	'Uzzâl	'Uzzâl	Semâ'î*
Türkî	276	Türkî Berây-ı Turna	Katar katar gelen tumam	'Uzzâl	'Uzzâl	Semâ'î*
Türkî	306-3	Türkî Berây-ı 'Aşk	Ağlayu ağlayu derde düşmüşüm	'Uzzâl	'Uzzâl	3+5
Türkî	311-2	---	Şu karşıda güle güle	Belirlenemedi	'Aşîrân Bûselik	Semâ'î*
Türkî	311-3	Türkî	Ben 'aklımı hiç perîşân etmezdim	Gerdâniye*	Hisâr	Semâ'î*
Türkî	313-3	Türkî Medh Esb	Dost indim seyran eyledim kızıl almayı	Gerdâniye*	Hisâr	2/4*
Türkî*	323	---	Dost nicesin Venedik Frengi	Tahir*	Hisâr	Semâ'î*
Varsağı	030-2	Varsağı	Erişdi yine fasl-ı gül	Belirlenemedi.	Hisâr	Semâ'î*
Varsağı	056-2	Varsağı	'Âşık oldum bir kaşıları kareye	Hüseyinî	Hüseyinî	11/8**?
				Hüseyinî	Hüseyinî	Oynak*

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASİL	USULÜ
Varsağı	059-1	Varsağı	Hüseynî	Hüseynî	3+(2X7)=17
Varsağı	060-2	Varsağı	Hüseynî	Hüseynî	Devr-i Kebîr?
Varsağı	066-2	Varsağı	Nevâ*	Hüseynî	Evfer*
Varsağı	077-1	Varsağı	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Revân
Varsağı	083-2	Varsağı	Hüseynî	Muhayyer	Düyek*
Varsağı	084-3	Varsağı	Hüseynî	Muhayyer	Düyek*
Varsağı	086-2	Varsağı	Hüseynî	Muhayyer	Semâ'î*
Varsağı	088-1	Varsağı Beyâtî	Beyâtî	Muhayyer	Düyek*
Varsağı*	088-2	Diğer	'Uşşâk*	Muhayyer	Semâ'î*
Varsağı*	088-3	Diğer Makâm-ı Râst	Râst	Muhayyer	Semâ'î*
Varsağı*	088-4	Diğer	'Uşşâk*	Muhayyer	Semâ'î*
Varsağı	089-1	Varsağı Nisvân	'Uşşâk*	Muhayyer	Semâ'î*
Varsağı	089-4	Varsağı	Beyâtî*	Muhayyer	Semâ'î*
Varsağı*	090-1	Varsağı, Gazel, Mânî	'Uşşâk*	Muhayyer	Düyek*
Varsağı	108-2	Varsağı Berây-ı Kûhistân	Nevâ	Nevâ	Nim Sofyan*
Varsağı	114-2	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Varsağı	116-1	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Semâ'î**?
Varsağı	116-2	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Varsağı	117-1	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Düyek*
Varsağı	117-2	Varsağı Berây-ı Culfûs Sultan Mehmed Hân Bin Sultan İbrâhîm Hân	Nevâ	Nevâ	Devr-i Kebîr
Varsağı	122-2	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Varsağı	130-2	Varsağı	Beyâtî*	'Uşşâk	Düyek*
Varsağı	131-3	Varsağı	Beyâtî*	'Uşşâk	Düyek*
Varsağı	133-4	Varsağı	'Uşşâk	'Uşşâk	Semâ'î*

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Varsağı	137-2	'Uşşâk Varsağı Süfyâne	'Uşşâk	'Uşşâk	Süfyâne
Varsağı	138-1	Varsağı	Belirlenemez.	'Uşşâk	Belirlenemez
Varsağı	139-3	Varsağı	'Uşşâk	'Uşşâk	Semâ'î*
Varsağı	140-2	Varsağı	'Uşşâk	'Uşşâk	[3+(2X4)]
Varsağı	142-3	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Nim Sofyan*
Varsağı	144-1	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Kebîr
Varsağı	144-2	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Revân
Varsağı	144-3	Diğer	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Revân
Varsağı	145-1	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Revân*
Varsağı	145-2	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Kebîr*
Varsağı	145-3	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Evfer*
Varsağı	153-3	Varsağı Berây-i Kûhîstân	Nevâ*	'Accm	Bulunamadi.
Varsağı	156-1	Varsağı	'Accm	'Accm	Evfer*
Varsağı	157-1	Varsağı	'Accm	'Accm	[3+(2X4)]
Varsağı	207-3	Varsağı	Segâh	Segâh	Devr-i Kebîr*
Varsağı	207-4	Diğer	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Varsağı	222-1	Varsağı	Râst*	Râst	Evfer
Varsağı	229-2	Varsağı Fârisî	Râst	Râst	Semâ'î*
Varsağı	250-3	Varsağı	Evç	Evç	Devr-i Kebîr
Varsağı*	301	---	'Aşîrân Bûselik	'Aşîrân Bûselik	Düyek*
Varsağı	313-2	Varsağı, Türki Berây-i Dervîş	Nevâ*	Hisâr	Devr-i Kebîr*
Yelteme	174	Yelteme Bulgârî	Hüseyinî*	'Accm	Düyek*
Yelteme	190-1	Yelteme	Hüseyinî	Çârgâh	Devr-i Kebîr*
Yelteme	190-2	Diğer	Belirlenemedi.	Çârgâh	Fâhte
Yelteme	190-3	Diğer Meşhûr	Belirlenemedi.	Çârgâh	Düyek*

TÜRÜ	MSS NO ADI	İLK DİZESİ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Âyin-i Şerif'in Üçüncü	084-2	Devrân-ı Dervîşân Zeriyü'sşân	Muhayyer	Muhayyer	Bulunamadı

SÖZLÜ ESERLERİN İLK DIZESİNE GÖRE DİZİN

İLK DİZESİ	MSS NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
'Aceb ayrılar mı kullar virdinden	302-2	İlâhî Medh-i Salavat	İlâhî	'Aşîrân Bûselik	'Aşîrân Bûselik
'Acep der ki şu fenâyâ geleli	092-1	Türkî Berây-ı Firâk	Türkî	Muhayyer	Nîm Sofyan?
'Acib zamân oldu şimdî gâzîler	095-2	Tekerleme	Tekerleme	Muhayyer	Belirlenemez
Açamaz çeşmini ol yâr humâr nazdan	205-3	Murabba'	Murabba'	Segâh	Düyek*
Ağla hâlin yâre çeşm-i hûn feşânın duymasın	183-3	Murabba' Semâ'î	Murabba'	Belirlenemedi.	Semâ'î
Ağlayu ağlayu derde düşmüşüm	306-3	Türkî Berây-ı 'Aşk	Türkî	Belirlenemedi	'Aşîrân Bûselik
Ağyâr ile hey gonce sen iç bâde-yi gülğün	170-1	Semâ'î	Semâ'î	Beyâtî*	Semâ'î*
Aklım alub beni mecnun eyledin	254-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	'İrâk	Semâ'î*
'Aksi rûyi yâr ile pürdür derdünü sînemiz	121-2	Beste-i Kôr Kadri	Murabba'*	Nevâ	Evfer*
'Aksi rûyinle derunum	159-1	Murabba'	Murabba'	'Acem	Belirlenemez.
Aldı 'aklım ol semenber zülf-i 'anber	110-3	Murabba' Merhûm	Murabba'	Nevâ	Tek Vuruş
		Fetvât			[3+ (2X4)]
Allah Allah Allah hû	315-3	---	İlâhî*	Hüseynî*	Düyek*
Allahümme yâ celîlî	317-1	Tesbîh-i 'Arabî	Tesbîh	Muhayyer*	Sûfyâne*
'Askerin üstünde bir seyir gördüm	094-3	Türkî Berây-ı Feth-i Bağdad	Türkî	Muhayyer	Semâ'î*
'Aşk elinden 'aşkı câm ile şahba söyledir	292-1	Murabba'	Murabba'	Nikriz	Düyek
'Aşk esâsı sikke urdu	147-3	Semâ'î	Semâ'î	Beyâtî	Semâ'î*
'Aşkın ile aklım düşdü cümüne	088-4	Diğer	Varsağî*	'Uşşâk*	Semâ'î*
'Aşkımla 'aklım düşdü cümüne	138-1	Varsağî	Varsağî	Belirlenemez.	Belirlenemez

İLK DİZESİ

İL K DİZESİ	MSS_NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ	
Ateş-i hasretle bağrım nice bir dağılayayım	306-1	Devr-i Revân	Murabba**	Nevâ*	'Aşîrân Büselik	Devr-i Revân*
Atladım çıkırm dereyi	115-2	Oyun	Türkî**?	Nevâ		Semâ'î*
Bağdâd'ı Basrâ'yi seyrân eylesem	132-2	Türkî	Murabba'	Hüseyinî*	'Uşşâk	3+3+2+2
Bağrımı hûn etdi hasret 'azmi yâr etmek gerek	147-1	Murabba'	Murabba'	Beyâtî		Düyek
Bahâr eyyâmı yetişir	096-2	Türkî Berây-ı Meclis	Türkî	Gerdâniye*	Muhayyer	Semâ'î*
Bahâr oldu yine lâle ile câm aldı rindâne	087-3	Murabba'	Murabba'	'Uşşâk*	Muhayyer	Semâ'î*
Bahâristân, bahâristân	082-3	Türkî Berây-ı Meyvehâyı	Türkî	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
Bahri 'ummân dürriyem yerim mekânım	317-3	İlahî	İlahî	Nevâ*	Hisâr	Süfyâne*
Bârik Allah hoş yaratmış	313-2	Varsağı, Türkî Berây-ı Derviş	Varsağı	Nevâ*	Hisâr	Devr-i Kebîr*
Be bu yerlerde ne hoş şûhi cihân vâir imiş	146-2	Murabba'	Murabba'	Beyâtî	Beyâtî	Düyek
Be bu yerlerde ne hoş şûkî civânlar vâir imiş	134-2	Murabba'	Murabba'	Beyâtî*	'Uşşâk	Düyek*
Be gâziler vezir geçdi Girid'e	096-3	Türkî Berây-ı Gazâ	Türkî	Gerdâniye*	Muhayyer	Düyek*
Be hey cefâsı çok dilber	088-2	Diğer	Varsağı*	'Uşşâk*	Muhayyer	Semâ'î*
Be hey cefâsı çok dilber	145-1	Varsağı	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Revân*
Be hey ela gözülü dilber	077-2	Mahabbet Türkî	Türkî	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr
Be hey ela gözülü dilber	093-3	Türkî Berây-ı Dilber	Türkî	Gerdâniye*	Muhayyer	Düyek*
Be hey ela gözülü dilber	111-1	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Be hey karşumuza gelen	147-2	Türkî	Türkî	Beyâtî	Beyâtî	Evfer*
Beğler pâyidâr olun bin hayr hevâha	062-2	Türkî Berây-ı Gazâ	Türkî	Muhayyer*	Hüseyinî	Semâ'î*
Beğler sunulsun piyâle	082-2	Türkî Berây-ı Sefer Bahri	Türkî	Tâhir	Muhayyer	Semâ'î*
Ben 'aklımı hiç perişân etmezdim	101-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Nevâ	Nevâ	Nim Sofyan*
Ben 'aklımı hiç perişân etmezdim	311-3	Türkî	Türkî	Gerdâniye*	Hisâr	2/4*
Ben harâbüm bu göndü elinden	090-2	Murabba'	Murabba'	Beyâtî*	Muhayyer	Düyek*
Ben harâbüm bu gönlü elinden	256-2	Murabba'	Murabba'	'Irâk	'Irâk	Düyek*

İLK DİZESİ

MSS NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
060-2	Varsağı	Hüseyinî	Hüseyinî	Devr-i Kebîr?
238-2	Şarkî	Mâhûr	Mâhûr	7+6+6+5=24
239-4	Semâ'î Bâ-Raks	Mâhûr	Mâhûr	Semâ'î*
145-3	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Evfer*
114-2	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
065-2	Türkî Du'â	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
205-1	Raksiyye	Segâh	Segâh	Semâ'î*
092-2	Türkî Berây-ı Fırâk	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
261-1	Murabba'	'İrâk	'İrâk	Düyek*
123-4	Murabba'	Nevâ	Nevâ	Düyek
139-3	Varsağı	'Uşşâk	'Uşşâk	Semâ'î*
144-3	Diğer	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Revân
239-2	Murabba'	Mâhûr	Mâhûr	Evfer*
209-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Segâh	Segâh	Fâhte
058-2	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
097-2	---	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
207-4	Diğer	Segâh	Segâh	Semâ'î*
055-2	Türkî Berây-ı 'Âşıkân-ı Hükâ	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
153-2	---	Murabba'*	'Accm	Evfer
158-2	Türkî Berây-ı Huruç Gilman ez Seray	Türkî	'Accm	Semâ'î*
209-3	Murabba'	Segâh	Segâh	Düyek*
024-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
248-2	---	Murabba'*	Evç	Düyek*
094-1	Türkî Şikâyet ez Felek	Gerhaniye*	Muhayyer	Düyek, Semâf
032-2	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî	Süfyâne

İLİK DİZESİ

	MSS NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Çeşnimiz bârâmı eşkden etmesün seyl revân	251-2	Murabba'	Evç	Evç	Düyek
Çıkamadım kayaların başına	089-1	Varsağı Nisvân	'Uşşâk*	Muhayyer	Semâ'î*
Çıktılar seyrâne hüblar keşt iderler nâz ile	241-1	Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Mâhûr	Semâ'î*
Çünkü ayrı düşdüm kâre gözülmden	099-2	Türkî Berây-ı Fırâk	Nevâ*	Muhayyer	Düyek*
Çünkü mahabbetin yoğıdı bana	079-2	Türkî Berây-ı 'Aşk	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr
Dâd elinden şu fenânın	075-2	Türkî Berây-ı Fenâ-yı Cihân	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr, Frengçin*
Dağdır dildâr-ı zülfin ziynet-i ruhsâr ider	032-1	Murabba'	Hüseynî	Hüseynî	Süfyâne*
Dalı dallı budakların kurusun	026-1	Türkî Berây-ı Kanlı Kavak	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î*
Dele küllâm ak mıdır?	086-2	Varsağı	Hüseynî	Muhayyer	Semâ'î*
Değmez güceler sabaha dek	186-3	---	Belirlenemez	Sabâ	Belirlenemez
Der bezm-i dil ez ruyî tûl sağ şem'i	314	Nakiş	'Uşşâk*	Hisâr	Haff
Der ve kemeni çarh-ı felek vâ y gurbete saldı	110-4	Murabba'	Nevâ	Nevâ	Eyfer
Derdî dermân elinden	133-4	Varsağı	'Uşşâk	'Uşşâk	Semâ'î*
Derdle yar ölmüşüm ben nice dil virdim sana	292-3	---	Murabba'*	Nikriz	Düyek*
Destimâli ele aldım	124-127	Destimâl Oyunu	Türkî*	'Acem*	Semâ'î*
Det tere dirler ler dir tenenâ	134-1	Nakiş-ı 'Uşşâk	Nakiş*	'Uşşâk	Muhammes
Dilde gör nice ol şdhi nice karârı kalur	238	Murabba'	Murabba'	Mâhûr	Düyek
Dilber bana çok cevretme	073-2	Diğer Türkî	Türkî	Belirlenemedi	Belirlenemez
Dilber meni 'aşkın ile mestâne kıldın sen beni	109-3	---	Semâ'î*	Nevâ	Semâ'î*
Dile gâm dilediye fikrî rûhi dilber düşdü	111-2	Murabba'	Murabba'	Nevâ	Sakîl
Dili gamu ülfetin bir kerre mesrûr	310	Murabba'	Murabba'	'Uşşâk	Nim Devr
Dir dir ten, dir dir ten, düm dere la, dir dir ten	206-1	---	Nakiş	Segâh	Düyek*
Dost 'Aif dost cümlemize lâzım olan vefî dost	095-4	---	Belirlenemez	Belirlenemez	Belirlenemez
Dost Haydaroğlu 'akn yok mu başında	166-2	Türkî Berây-ı Celâli	Türkî	'Acem	Düyek*
Dost indim seyran eyledim kızıl almayı	313-3	Türkî Medh Esb	Türkî	Tahir*	Semâ'î*

İLK DİZESİ

MSS NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
323	Türkî*	Belirlenemedi.	Hisâr	Semâ'î*
204-3	DİĞER	Segâh	Segâh	Bulunamadı.
250-1	Türkî Berây-ı Meclis	Evç	Evç	Semâ'î*
093-2	Türkî Berây-ı Seyrânğâh-ı Hazreti Eyyüb	Tâhir*	Muhayyer	Semâ'î*
185-1	Semâ'î	Nakiş Semâ'î Sabâ	Sabâ	Belirlenemez
275	Türkî Berây-ı Kıyâmet	'Uzzâl	'Uzzâl	Semâ'î*
249-2	Türkî	Evç Hûzî	Evç	Fâhte
067-2	Türkî Berây-ı Firâk	Muhayyer*	Hüseynî	Semâ'î*
026-2	Murabba'	Hüseynî	Hüseynî	Düyek
159-3	Türkî Oyun	Beyâtî*	'Acem	Semâ'î*
054-2	İlâhî	Hüscynî	Hüscynî	Süfyâne*
069-3	Türkî Mahabbet	Hüscynî	Hüscynî	Semâ'î*
030-2	Varsağı	Hüscynî	Hüscynî	11/8*?
075-3	---	Hüscynî*	Muhayyer	Semâ'î*
316-2	Tesbîh-i 'Arabbî	Nevâ*	Hisâr	Süfyâne*
168-2	---	'Acem	'Acem	Bulunamadı.
211-1	Türkî Berây-ı Bülbül	Segâh	Segâh	Semâ'î*
130-2	Varsağı	Beyâtî*	'Uşşâk	Düyek*
138-2	Raksiyye	Beyâtî*	'Uşşâk	Düyek*
059-3	Semâ'î	Muhayyer	Hüseynî	Semâ'î*
149-2	Raks ü Semâ'î	Beyâtî	Beyâtî	Semâ'î*
111-3	Semâ'î	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
205-4	Semâ'î	Nakiş Semâ'î Segâh	Segâh	Semâ'î*
081-2	İlâhî	Hüscynî	Muhayyer	Süfyâne*
250-4	Semâ'î	Nakiş Semâ'î Evç	Evç	Semâ'î*

İLK DİZESİ	MSS NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Ey giriftim anın	261-4 Savi-1 Derviş Nevâf	Savi	'İrâk	'İrâk	Devr-i Revân
Ey gönül 'aşkın sarayın yıkıl bir nâmihibân	297-2 Semâ'î	Semâ'î	Büselik	Büselik	Semâ'î*
Ey gönül neylersin sen bu cihâni	311-1 İlahî	İlahî	Hüseyinî*	Hisâr	Bulunamadı.
Ey 'İsa vü Meryem Hakk-ı rûhbâna söylen	106-2 Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Ey ki hezâr âferin, bu nice sultân olur	084-2 Devrân-1 Dervişân Zeriyyüşşân	Âyin-i Şerif'in Üçüncü	Muhayyer	Muhayyer	Bulunamadı
Ey leîâfet gülşeninin tâze açılmış gülü	234-4 Semâ'î	Semâ'î	Râst	Râst	Semâ'î
Ey ne kad hoş sâki-i zihâya virdim şimdi ben	119-2 ---	Murabba'*	Nevâ	Nevâ	[3+(5X2)+3]
Ey olur melûl ü garîb	282-2 Murabba'	Murabba'	Nişâbûr	Nişâbûr	9/4*
Ey sırrı 'aşkı 'aşka mestâne söylen söyledün	220-3 Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Râst	Râst	Semâ'î*
Ey şâh melek cefâ vü cevri ile âğılatma beni	283-2 Diğer	Semâ'î	Sünbüle	Nişâbûr	Semâ'î*
Ey yârırları rûhlarına kır-nikâb be hey yârim	221-2 Semâ'î	Nakiş Semâ'î	Râst	Râst	Semâ'î*
Ey yâr perî sûret dizârına müşîkrımım	222-2 Raks	Raks	Râst-1 Pençgâh	Râst	Devr-i Revân
Felek 'aksine döndürdü mihr-i garâdan ayrıldım	224-2 Murabba'	Murabba'	Gerdâniye	Râst	Semâ'î*
Felekte bir tolu nûş itdim idi	098-1 Türkî Berây-1	Türkî	Gerdâniye*	Muhayyer	Semâ'î*
Figân ider gene bülbül bahân görmüşdür	110-1 Murabba'	Murabba'	Nevâ	Nevâ	Düyek
Gaflim dirdine dîşdüm	271 Türkî Beray-1 Mahabbet	Türkî	'Uzzâl	'Uzzâl	Semâ'î*
Gam çekme gönül kim feleğin oyununu zârdır	202 ---	Murabba'*	Segâh*	Segâh	Semâ'î*
Ganzen okuyla bağrımı pür yâre eyledin	135-1 Murabba'	Murabba'	'Uşşâk	'Uşşâk	Düyek*
Garîb garîb öten bülbül	116-2 Varsağı	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Gâzi pâdişâha eyledi nazâr	062-3 Türkî Berây-1 Gazâ	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Gâziler her kişimin zâhirine hüküm etmen	062-1 Türkî Berây-1 Gazâ	Türkî	Tâhir*	Hüseyinî	Semâ'î*
Gel benim nâzlı yavrum	088-1 Varsağı Beyâfî	Varsağı	Beyâfî	Muhayyer	Düyek*
Gel civan böyle salınma	023-1 Türkî Mahabbet	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î
Gel ey dil pendini pir-i mugânun reyb gûş eyleyi	184-2 Murabba'	Murabba'	Hüseyinî*	Sabâ	Düyek
Gel ey dilber seninle mey içelim	306-2 ---	Murabba'*	Hüseyinî*	'Aşrân Büselik	Semâ'î*

İLK DİZESİ

	MSS NO	ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Gel kâkülünü gerdâma sar meded yâr	110-2	Semâ'î	Semâ'î	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Gel nâzlım terk etme beni	116-3	Türkî	Türkî	Nevâ	Nevâ	[3+(2X4)]Tek Vuruş
Gel yavrum terk etme beni	066-2	Varsağı	Varsağı	Nevâ*	Hüseyinî	Evfer*
Gelibolu'da bir gelin	059-5	Raks	Raks	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Gelse ne sim-i subh ile	149-1	Semâ'î Sultanî Murâd Hân Fatih-i Bağdâd	Nakiş Semâ'î	Beyâtî	Beyâtî	Semâ'î*
Gerçi sen bu leblerinle halk-ı 'âlem cânısın vâ yâr	028-2	Murabba'	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî	Devr-i Kehir
Geze geze Akdeniz'in yüzünde	061-2	Türkî Berây-ı Gazâ-yı Bahri	Türkî	Muhayyer*	Hüseyinî	Semâ'î*
Gitti eyyâm-ı şita, erişdi eyyâm-ı bahâr	280-2	Murabba'	Murabba'	Nişâbûr	Nişâbûr	10/8*
Gonçeye ol neşeyi kim çâk giribân itdirir	205-2	Murabba'	Murabba'	Segâh	Segâh	Düyek*
Gönül bir dil rûbâyâ mübcelâdır	131-3	Varsağı	Varsağı	Beyâtî*	'Uşşâk	Düyek*
Gönül tamağ itme cihâp-vârna	116-1	Varsağı	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*?
Gönülden yâr olandan kaçma yâr	261-3	---	Murabba'	'Irâk	'Irâk	Evfer
Gör bana ne âl etdi ol lâî-rûhun	234-2	Diğer	Murabba'	Râst	Râst	Düyek
Göreliden kaşların mihrâbım ey mâh-fâbânım	089-2	---	Murabba'*	'Uşşâk*	Muhayyer	Düyek*
Gözü meyhâne-i nâz kaşı mihrâb-ı niyâz	085-3	Semâ'î Nevâ	Semâ'î	Nevâ	Muhayyer	Semâ'î*
Gülîstândır nikşivânın illeri yâr illeri	059-1	Varsağı	Varsağı	Hüseyinî	Hüseyinî	3+(2X7)=17
Güzelliğin ermiş kemâle	095-3	Türkî Cansiner Hâlife Berây-ı Medh Hasen	Türkî	Hüseyinî*	Muhayyer	Semâ'î*
Habîb senin cemâlin Keşgak eddünyâ değil mi?	123-3	Diğer	Teshîh	Nevâ	Nevâ	Bulunamadı
Hâk-i pâyin tûyâyı dide-i hûnbâr imiş	033-1	Murabba'	Murabba'	Muhayyer*	Hüseyinî	Düyek*
Hakk te'âlâ seni bize cânım nûr-i gülrân eylemiş	121-3	Teshîh	Teshîh	Nevâ	Nevâ	Süfyané*
Hâlimi ta 'aşk-ı zâr olmayınca bilmedin	220-2	Murabba'	Murabba'	Râst	Râst	Düyek
Halin bir çini câmidir	089-3	---		Beyâtî*	Muhayyer	Semâ'î*
Hamdüliîlâh çok şükür bâri Hüda'nın vârna	118	Türkî Berây-ı Ehl-i Dil	Türkî	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Hançerin eline al derdli sînem del	144-2	Varsağı	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Revân

İLK DİZESİ	MSS NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Haçerin eline al derdlü sinem del	133-3	Türkî*	Beyâtî*	'Uşşâk	Semâ'î*
Hay hay bicenü cânim	229-2	Varsağı	Râst	Râst	Semâ'î*
Hay santurun kırk şen teli	050,051-2	Tekerleme	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Haydaroğlu 'aklin yok mu başında	063-3	Türkî	Nevâ*	Hüseyinî	Fâhte*
		Haydâr			
Hem bir şüh sâkidür gönül	109-1	---	Belirlenemez	Nevâ	Belirlenemez
Hengâm-î bülbül fust-ı gül divâneler	221-1	Murabba'	Râst	Râst	Evfer
Her gönülide neşe-yi 'aşkı mahabbet bir değil	246-2	Murabba'	Evç	Evç	Devr-i Revân
Her gülün yanında biter hezar hâr	091-1	Türkî	Beyâtî*	Muhayyer	Semâ'î*
Her kimi görse gönül kendüstüne yâr sanır	135-2	Semâ'î	Beyâtî*	'Uşşâk	Semâ'î*
Her sabah çıkar yolu beklerim	027	Türkî Berây-ı Sîhr-i Yâr	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek*
Her sabâhu çıkar yolu beklerim	094-2	Türkî Berây-ı Bîzâr-ı Yâr	Hüseyinî*	Muhayyer	Düyek*
Hey benimle gülzâr eylese dildâr-ı yâr olsa	108-1	---	Nevâ	Nevâ	Düyek*
Hey traş it hatâm câmâ râhinede kâkütülün dursun	241-3	Semâ'î	Râst*	Mâhûr	Semâ'î*
Hicr elinden döne döne ey felek	194-2	Türkî	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Hû fazlın ile yârâbenâ	233-2	İlâhî	Râst	Râst	Süfyâne
Hû habîb ellezi	170-2	Tesbîh	'Acem 'Aşîrân	'Acem	Düyek*
Âhûya benzer gözleri	087-2	Türkî	Hüseyinî*	Muhayyer	Semâ'î*
'İbret alak dostlar, insâfa gelek	095-1	Türkî	Belirlenemez.	Muhayyer	Belirlenemez
İslâm 'askeriyiz gazâ kâdına	092-3	Türkî Berây-ı Sefer-i Bağûdâd	Muhayyer	Muhayyer	Düyek*
İşte geldi sevgili yâr	201-2	Bâde Oyunu	Belirlenemedi.	Segâh	Semâ'î*
İy mâyil olmaz gönülmüz ol bîvefâdan gayrıya	076-2	Murabba'	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
			Sünbûle		
Kadir Allah kalem çekmiş	156-1	Varsağı	'Acem	'Acem	Evfer*
Kâdir mevlâm bana bir yâr virmişdir	064-2	Türkî	Nevâ*	Hüseyinî	Semâ'î*
Kâmeti servi revâmım	241-4	Raksiyye	Râst	Mâhûr	Düyek*

İLK DİZESİ

MSS NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Kamu işim hata istigfâr Allah	İlahî	Evç	Evç	Düyek*
Kangı birin şerh idelim gâziler	Türkî	'Acem	'Acem	Düyek*
Kasdın iki ki cân ü dilin birisi nedir	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî	Haffî
Kâse kâse nice zehrin içelim bu gerdünün	Varsağı, Gazel, Mânî	'Uşşâk*	Muhayyer	Düyek*
Katar katar gelen turnam	Türkî	'Uzzâl	'Uzzâl	3+5
Kîme dâd ideyim çarh-ı felekden	Türkî	Gerdâniye	Muhayyer	Semâ'î*
Kimi güler kimi kakır	Varsağı	Hüseyinî	Muhayyer	Düyek*
Kimi konar, kimi göçer	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Devr-i Kebîr
Kimeler dil filkini ummân-ı 'aşka salmasın	Murabba'	Nevâ	Nevâ	Fâhîe*
Ko bu gönüll büsene cânla hâridâr olsun	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî	Süfyâne*
Komazlar ki ben yârime varayım	Şarkî	Segâh*	Segâh	Süfyâne*
Küyinden aldın mı haber	Varsağı*	'Aşîrân Bûselik	'Aşîrân Bûselik	Düyek*
Lâ ilâhe illallah	Tevhîd	Râst	Râst	Semâ'î*
Lali nabın ki mesihî rûhi perverdir bana	Murabba'	Râst*	Hisâr	Devr-i Kebîr
Lebinden bûseler al ziyinet ruhsânı seyr eyle	---	Semâ'î	'Uşşâk	Semâ'î*
Lezzet artıtır tatlu dilin sükkere cânâ	---	Nakış	Râst	Semâ'î*
Lütüfeyle ey sabâh yçli	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Mâhi ruhsânı tu âyine-i maksudı menest	Murabba' Beyâtî Kürdî	Beyâtî Kürdî	Beyâtî	Evfer*
Meded Allah'ı seversen	Türkî Berây-ı Mahabbet	Türkî	Gerdâniye	Semâ'î*
Men bende-i ân lebân meygün tûvâm	Semâ'î	Nakış Semâ'î	Evç	Semâ'î*
Men ki ez yâr pür derdim	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Nim Sofyan*
Men neyem ki seyr-i müjgâna kurbân olayım	---	Murabba'*	Beyâtî	Düyek*

İLK DİZESİ

MSS_NO	ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
108-3	---	Nakış Semâ'î*	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
133-2	Diğer	Murabba'	'Uşşâk	'Uşşâk	Düyek*
061-3	Türkî Berây-i Gurbet ve Elvedâ'	Türkî	Muhayyer*	Hüseynî	Semâ'î*
300-2	İlâhî	İlâhî	'Acem 'Aşfrân	'Aşfrân Bûselik	Semâ'î*
204-2	Türkî Bereviş Kıra'ât	Türkî	Beirlenemedi.	Segâh	Bulunamadı.
098-2	---	Türkî	Tâhir*	Muhayyer	Semâ'î*
113-2	Türkî Berây-i Mahabbet	Türkî	Nevâ	Nevâ	Nîm Sofyan*
253-3	Türkî	Türkî	'İrâk*	Evç	Düyek*
211-3	Semâ'î	Semâ'î	Segâh	Segâh	Semâ'î*
154-2	Türkî Berây-i Gammâz	Türkî	'Acem	'Acem	Semâ'î*
220-1	Murabba'	Murabba'	Râst	Râst	Sûfyâne
207-2	Semâ'î	Semâ'î	Segâh	Segâh	Semâ'î*
283-1	Semâ'î	Semâ'î	Nişâbûr	Nişâbûr	Semâ'î*
186-1	Tesbîh	Tesbîh	Sabâ	Sabâ	Düyek*
297-1	Murabba'	Murabba'	Bûselik	Bûselik	Düyek*
252-2	Murabba'	Murabba'	Evç	Evç	Bulunamadı.
150-2	Murabba'	Murabba'	'Acem	'Acem	Düyek
235	Tesbîh	Tesbîh	Râst*	Râst	Düyek*
060-3	Türkî Gurbet	Türkî	Muhayyer*	Hüseynî	Düyek*
126-2	Murabba'	Murabba'	Beyâtî*	'Uşşâk	Devr-i Kebîr
076-1	Murabba'	Murabba'	Tâhir*	Muhayyer	Düyek
239-3	Murabba'	Murabba'	Mâhur	Mâhur	Devr-i Kebîr*
098-3	Türkî Berây-i Sefer-i Bağdâd	Türkî	Muhayyer*	Muhayyer	Semâ'î*

İLK DİZESİ

MSS NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASİL	USULÜ
078-3	Türkî Medh-i Şehinşâh Âl-i 'Osmân Sultân Meheemmed Hân	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr*
225-226-2	Murabba'	Râst	Râst	Devr-i Kebîr
184-1	Raks Murabba'	Sabâ*	Sabâ	Düyek*
251-1	Semâ'î	Evç	Evç	Semâ'î*
102-2	Murabba'	Nevâ	Nevâ	Devr-i Revân
122-2	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
234-1	Murabba'	Râst	Râst	Devr-i Kebîr
136	Semâ'î	'Uşşâk	'Uşşâk	Semâ'î*
060-1	Sultân İbrâhîm'in Huzûrunda Çalınan Raks	Raks	Hüseynî	Semâ'î*
056-3	Şarkî Cüce 'Ali Ağa	Belirlenemez	Hüseynî	Belirlenemez
248-3	Türkî Berây-ı 'Aşk	Evç Hûzî	Evç	Semâ'î*
070-2	Murabba'	Muhayyer	Muhayyer	Fâhte
184-3	Türkî	Sabâ	Sabâ	Semâ'î*
033-3	Raksîyye	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î
117-1	Varsağı	Nevâ	Nevâ	Düyek*
221-3	Murabba'	Râst	Râst	Düyek
224-4	---	Murabba'*	Râst	Düyek*
241-2	Râst	Murabba'*	Râst	Düyek*
159-2	Semâ'î	'Acem	'Acem	Semâ'î*
079-1	Türkî Berây-ı 'Aşk	Nevâ	Muhayyer	Semâ'î*
206-3	Türkî Berây-ı Dervîş	Belirlenemedi.	Segâh	Semâ'î*
108-2	Varsağı Berây-ı Kühîstân	Nevâ	Nevâ	Nim Sofyan*

İLK DİZESİ

MSS_NO ADI

TÜRÜ

MAKAMI

FASIL

USULÜ

İLK DİZESİ	MSS_NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Sevdim bir çeşm-i mestânı	153-3 Varsağı Berây-ı Kühîstân	Varsağı	Nevâ*	'Acem	Bulunamadı.
Sevgiil yâr gelmez oldun yanına	259-3 Türkî	Türkî	'Irâk	'Irâk	Fâhte
Sevmeç seni haddim değil gönül	207-3 Varsağı	Varsağı	Segâh	Segâh	Devr-i Kebîr*
Sevmişim rûz-i ezelden da ne bilmem	158-1 Murabba'	Murabba'	'Acem	'Acem	Müsemmen*
Sini gözleri dü çeşni hün feşânım	077-1 Varsağı	Varsağı	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Revân
Söz tutup ulûdan dinleyn ögüt	240 Türkî Berây-ı Nasihat Merdan	Türkî	Mâhur	Mâhûr	Düyek*
Sâif meclisten kaçar	065-3 ---	Semâ'î*	Nevâ*	Hüseyinî	Semâ'î
Subhân el hannân ül mennân	171-1 Tesbîh	Tesbîh	'Acem	'Acem	Nîm Sofyan*
Sübhan el malikil 'ala	315-1 Tesbîh	Tesbîh	Nevâ	Hisâr	Düyek*
Sübhân el melik melikü'l ma'bûd	315-2 ---	Tesbîh	Nevâ*	Hisâr	Düyek*
Sübhan el melikü'l mennân	316-1 Tesbîh-i 'Arabî	Tesbîh	Nevâ*	Hisâr	Sûfyâne*
Sübhan el melikü'l mennân	317-2 Diğer	Tesbîh	'Uşşâk*	Hisâr	Bulunamadı.
Sübhân ellezî esirü'l habîbü'l Mustafâ	171-3 Diğer 'Arabî	Tesbîh	'Acem	'Acem	4+4+4+6
Şâh Allah gördüm seni gönül kân olasıñ	076-3 Semâ'î Harbi	Nakış Semâ'î	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
Şarka giden kuşca cânım beruyi	035-2 Raksîyye	Raksîyye	Hüseyinî	Hüseyinî	Türk Aksağı*
Şefî'ül-halîk-i fî'l-mahşer	233-1 Tesbîh	Tesbîh	Râst-ı Pençgâh	Râst	Evfer
Şeftâli isterim mahrûm gönderme	049-2 Türkî Oyun	Türkî	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î*
Şehâ zülfün beni dîvâne kıldı	020-2 Murabba'	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî	Sûfyâne*
Şehri Remazân müripped	186-2 Tesbîh	Tesbîh	Sabâ	Sabâ	Semâ'î*
Şehri Remazân mürvud	171-2 Diğer Fârisî	Tesbîh	'Acem	'Acem	Nîm Sofyan*
Şem'î ruhûna cisimine pervâne düşürdüm	203 ---	Semâ'î*	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Şerâb-ı lâilini nûş eyledim	183-1 Murabba'	Murabba'	Sabâ	Sabâ	Evfer
Şevk-i lâilile gönül	234-3 Raksîyye	Raksîyye	Râst	Râst	Düyek*
'Âşık oldum bir kaşları karaya	063-2 ---	Türkî*	Nevâ*	Hüseyinî	Semâ'î*
'Âşık oldum bir kaşları kareye	056-2 Varsağı	Varsağı	Hüseyinî	Hüseyinî	Oynak*

İLK DİZESİ

MSS NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
097-1	Türk Oyumu	Gerdâniye*	Muhayyer	3+2+3+2+3+4
079-3	Türkî Berây-ı Hazân	Gerdâniye	Muhayyer	Bulunamadi.
097-3	Türkî Berây-ı Gurbet	Muhayyer*	Muhayyer	Semâ'î*
311-2	---	Gerdâniye*	Hisâr	Semâ'î*
157-1	Varsağı	'Accm	'Accm	[3+(2X4)]
023-2	Şarkî	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek
072-2	Türkî Berây-ı Mahabbet	Muhayyer	Muhayyer	Devr-i Kebîr*
091-2	Türkî Berây-ı Feth-i Ritme	Beyâtî*	Muhayyer	Semâ'î*
183-2	Murabba'	Sabâ	Sabâ	Süfyâne
250-2	Murabba'	Evç	Evç	Düyek*
049-3	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî	Düyek*
088-3	Diğer Makâm-ı Râst	Râst	Muhayyer	Semâ'î*
058-1	Murabba'	Hüseyinî	Hüseyinî	Devr-i Kebîr*
139-2	Oyun	Beyâtî*	'Uşşâk	Semâ'î*
123-2	Teshîh	Nevâ	Nevâ	3+3+2+2
078-1	Türkî Berây-ı Turna ve Gurbet ve Mahabbet	Gerdâniye*	Muhayyer	Semâ'î*
057-2	Şarkî-i Firâk	Hüseyinî	Hüseyinî	Frenkçin*
080-2	Türkî Berây-ı Gönül	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
248-1	İlâhî Sulân Murâd Hân Tâb-ı.....	Evç	Evç	Devr-i Revân
270-2	Türkî Berây-ı Seher	'Uzzâl	'Uzzâl	Semâ'î*
157-2	Murabba'	'Accm	'Accm	Düyek*
033-2	Semâ'î	Hüseyinî	Hüseyinî	Semâ'î
133-1	Murabba'	'Uşşâk	'Uşşâk	Süfyâne
085-2	İlâhî	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*

İLK DİZESİ

	MSS NO ADI	TÜRÜ	MAKAMI	FASIL	USULÜ
Ya ilâhî senden uddet	165-3	Türkî*	Beyâtî*	'Acem	Evfer*
Ya terdîl hatî-i şeb kûyunda zülfi yâra yaşdanmış	207-1	Murabba'	Segâh	Segâh	Evfer*
Ya ver benim südümi kande virirsin	093-1	Türkî	Nevâ*	Muhayyer	Semâ'î*
Yâr 'aşkınla yanub bişdüim	144-1	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Kebîr
Yâr mecliste gülse güller açılır	024-1	Türkî*	Hüseynî	Hüseynî	Nîm Sofyân*
Yâr yollarda kaldı gözüm	260-2	Türkî	'İrâk	'İrâk	Nîm Sofyan
Yârâbbi meded ol mihrî tâbânımı göster	261-2	Diğer	'İrâk	'İrâk	Düyek
Yârâbbi zâtun sırrıdır	231-2	İlâhî	Râst	Râst	[3+(2X4)]
Yâre te 'sîr idemi nâle vü âhım bilmem	239-1	Murabba'	Mâhûr	Mâhûr	Evfer
Yârîm gerçüğün ger güzel	206-2	Semâ'î	Segâh	Segâh	Semâ'î*
Yâz olunca her çiçekler açıldı	120-2	Türkî Berây-î Kûhistân	Nevâ	Nevâ	Semâ'î*
Yeşîl tonlu melek semin elinden	061-1	Türkî Berây-î Mahabbet	Hüseynî	Hüseynî	Semâ'î*
Yeter cevreyledin ben nâîvâne vây	222-1	Varsağı	Râst*	Râst	Evfer
Yine ayrı düşdüm yârdan	140-2	Varsağı	'Uşşâk	'Uşşâk	[3+(2X4)]
Yine ayrı düşdüm yârdan gönül sabreyle sabreyle	089-4	Varsağı	Beyâtî*	Muhayyer	Semâ'î*
Yine bûlbûl şeydâ olmuş	224-1	Türkî Berây-î Bûlbûl	Râst	Râst	Bulunamadı.
Yine evvel bahâr oldu yâz geldi	137-2	'Uşşâk Varsağı Süfyâne	'Uşşâk	'Uşşâk	Süfyâne
Yürü ey sabâ haberim îlet benim âfeti ey dil cânıma	145-2	Varsağı	Beyâtî	Beyâtî	Devr-i Kebîr*
Yürü Murâd tağı yûrtı	096-1	Türkî Berây-î Evvel Bahâr	Muhayyer	Muhayyer	Semâ'î*
Zâhid iş âhur oldu	292-2	Semâ'î	Nikriz	Nikriz	Semâ'î*
Zereler yüz döndüre hurşid-i 'âlem tâbdan	250-3	Varsağı	Evç	Evç	Devr-i Kebîr
Zülfi 'anber bârnın âşûftesidir rûzgâr	059-2	Murabba'	Hüseynî	Hüseynî	Düyek*

İSİM DİZİNİ

A

- Ahmed; 123-3,132-2,194-2.
Ahmed Beğ; 120-1, 212
'Alî; 23-1,57-2,61-2,63-1
87-2, 95-4,96-1,96-3
97-3, 118,120-2,144-2
165-2, 209-2.
'Alî Ağa El-Ufkî; 222-2.
'Alî Beğ; 70-1, 114-1.
'Alî Ufkî; 54-2, 234-4.
'Alfoğlu; 94-3.
'Ali Beğ Essantûrî; 278-2.
'Amûd El-Kayyas; 169.
'Asî Haydar; 63-3.

B

- Baba Zeytun; 232-2.
Bâyezid; 100, 113-1.
Behram Nefîrî; 69-1.
Beytullah; 65-2.
Budala; 93-1.
Bülbül 'Âşık; 125-2.

C

- Cabbâr; 99-2.
Cüce 'Alî Ağa; 122-1, 056-3.

Ç

- Çengî Ca'fer; 82,83-1.
Çöğürcü Mehmed Ağa; 190-1.

D

- Deli Hüseyin; 62-2, 091-2.
Dertli 'Alî; 156-1.
Dervîş 'Alî; 147-2.
Dervîş Frenk Mustafâ; 20-2.
Dervîş 'Ömer; 244.
Dervîş Nevâî; 261-4.

Dervîş Süleymân; 298.

E

- Efrençî; 282-1.
Eşrefoğlu Rûmî; 317-3.

F

- Fâzıl Paşa; 62-2.
Ferhâd; 023-1,060-3, 088-4
099-2, 138-1.

Fetvâî; 110-3.

Frenk Mustafâ; 178.

Frenk Mustafâ Almarz; 282-2.

G

- Galam Sultân Mehmed Hân; 234-4.
Gedâ Demuroğlu; 61-3.

H

- Habbas; 132-2.
Hacı Bekdâş Vefî; 60-3.
Hacı Bektâş; 132-2
Hâfız İmam; 146-1.
Halil; 132-2, 133-3.
Halil Paşa; 61-2.
Halkazâde; 166,167-1.
Hallâcî Mansur; 94-1.
Hasan; 204-2.
Hasan Ağa; 214.
Hasan Cân; 52,53.
Hayâlî; 90-1.
Haydâr Cân; 260-1.
Haydaroğlu; 63-3, 166-2.
Hazret Ebâ Eyyüb Ensârî; 93-2.
Hazreti Eyyüb; 93-2.
Hüseyin; 204-2.

Hız. 'Alî: 204-2.

İ

İlyâs Paşa; 63-3, 166-2.

İmâm-ı 'Âzâm Sultân Murâd; 94-3

İshâk; 117-2.

İskender; 62-3

K

Kântemir Hân; 102-1.

Kara 'Alî; 63-3, 166-2.

Karacaoğlân; 49-2, 78-2.

Kâtib; 61-1, 73-2, 79-1, 79-2
92-3 95-2.

Kâtib 'Alî; 63-3, 65-2, 166-2.

Kâtibî; 93-2, 98-2, 94-1, 113-2
306-3.

Kayalıoğlu; 63-3.

Kemânî Mustafâ Ağa; 284, 302-1.

Kırka Ferruh; 34, 35.

Koroğlu; 69-3, 77-2, 82-2, 111-1
240 270-2.

Kör Kadri; 121-2.

Kûçek Ahmed Beğ; 101-1.

Kul Mehmed; 56-1.

Kul Mustafâ; 56-2, 63-2, 313-3.

Kuloğlu; 88-1, 95-1, 98-1
249-2, 271, 275, 276.

Küçük Mehmed Beğ; 113-1.

L

Leylâ; 60-3, 88-4, 101-2
138-1, 248-3.

M

Ma'sûk Hûd Gürcü 'Alî; 234-4.

Maksûd; 99-2.

Manoğlu; 63-3, 166-2.

Mansûr; 194-2.

Mecnûn; 88-4, 101-2, 138-1
194-2, 204-3, 248-3.

Meftûnî; 95-3.

Mehdî; 63-3, 166-2.

Mehmed; 158-2.

Melek Cân; 46.

Molla Hünkâr; 84-2.

Muhammed; 61-2, 123-3.

Murâd; 92-3.

Murad Reis; 204-2.

Murtazâ; 61-2.

Mustafâ; 23-1, 23-2, 24-1, 24-2
60-3, 93-3, 98-3, 123-3
204-3, 210-2, 248-3
311-2.

Müftî-i Zemân Behâî Efendi; 252-2.

N

Nevâî; 111-2, 220-3.

Nûri; 81-2.

O

'Osman Paşa; 19.

Ö

Öksüz 'Âşık; 61-2, 159-3, 253-3, 259-3.

'Ömer Beğ İbni Nasûh Paşa; 246-2.

R

Reviş Şehlâ Hasan Çelebi; 223.

Rıdvan Baba; 40-1.

S

Santûrî İbrâhim Çelebi; 137-1.

Sedcizâde; 177.

Seyyid Ahmed; 62-2.

Solakoğlu; 279.

Solakzâde; 84, 85-1, 121-1, 126-1
127-1, 128, 129-2, 132-1
143-1, 152, 161, 163
208-2, 209-1, 273, 280.

Solakzâde Ahmed Çelebi; 69-2.

Sultân İbrâhim; 60-1.

Sultân İbrâhim Hân; 117-2.

Sultân Mehmed Hân; 117-2.

Sultân Murâd; 94-3, 149-1, 248-1.

Süleymân; 84-2, 97-1, 98-3, 206-3.

Ş

Şâh Kulu; 44, 45.

Şâh Murâd: 38,39, 50,51-1
253-1, 269, 270.

Şâh-ı Hûban Şerîf; 124-1.

Şâhin; 55-2, 56-3, 97-2
116-1, 116-2, 311-3.

Şahinoğlu; 64-2, 092-1, 092-2
101-2.

Şirin; 23-1, 60-3, 138-1.

T

Tâsbâz; 323.

Tasbaz 'Alî; 154-2.

Tunç 'Alî; 20.

U

Ufkî; 62-1, 62-2, 67-2, 72-2
75-2, 78-1, 78-3, 80-2
165-3, 216-2, 247-2.

V

Veli Dede; 132-2.

Veysel Karânî; 132-2.

Y

Yusûf-i Sâni; 93-3.

BİBLİYOGRAFYA

- ABDÜLKADİROĞLU, Abdülkerim; KURNAZ Cemâl, **Türk Kültürü Bibliyografyası**, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1989.
- AKDOĞU Onur; **Türk Müziği Târîhi I** (Ders Notları), İzmir 1988.
- ; **Türk Müziği'nde Türler ve Biçimler**, İzmir 1995.
- ; **Türk Müziği Bibliyografyası (9.yy-1928)**, E.Ü Devlet Türk Müsıkîsi Konservatuarı Yayınları No:89, İzmir 1989.
- ALİ UFKİ; **Mecmua-i Saz ü Söz** (Murabba'ların nota çevirileri), Çeviren: Muammer Uludemir, İzmir 1991.
- ; **Mecmua-i Saz ü Söz** (Türküler), Çeviren: Muammer Uludemir, İzmir 1992.
- ; **Mecmua-i Saz ü Söz** (Çalgısal Semâflerin Nota Çevirileri), Çeviren: Muammer Uludemir, İzmir 1991.
- ; **Mecmua-i Saz ü Söz** (Tıpkıbasım), Hazırlayan: Şükrü Elçin, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1976.
- AREL, Hüseyin Sadeddin; "300 Kûsur Senelik Nota Mecmuası Hakkında", **Mûsikî Mecmuası**, 1 Kasım 1951, Sayı:45, s:3-6.
- ARISOY, M.Sunullah; **Türk Halk Şiiri Antolojisi**, Bilgi Yayınevi, Ankara 1985.
- BABİNGER, Franz; **Osmanlı Târîh Yazarları ve Eserleri**, Çeviren:Coşkun Üçok, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1992.
- BANARLI, Nihad Sami; **Resimli Türk Edebiyatı Târîhi I-II**, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1987.
- BAŞGÖZ, İlhan; **İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi**, Ararat Yayınevi, İstanbul 1968.
- BEHAR, Cem; **Ali Ufkî ve Mezmurlar**, Pan Yayıncılık, İstanbul 1990.
- ; **Zaman Mekan Müzik**, Afa Yayınları, İstanbul 1992.
- ; "Ali Ufkî'nin Bilinmeyen Bir Mûsikî Yazması -Mezmurlar-", **Târîh ve Toplum**, Kasım 1987, Sayı:47, s:44-47
- BORATAV, Pertev Naili; **100 Soruda Türk Halk Edebiyatı**, Gerçek Yayınevi, İstanbul 1992. (6.Baskı)
- ; **Folklor ve Edebiyat I-II**, Adam Yayınları, İstanbul 1982.
- ÇETİN, Atilla; "Fransa Millî Kütüphânesi'nde Türkçe Yazmalar Kataloğu", **Türk Dünyası Târîh Dergisi**, Şubat 1987, Sayı: 2, s: 38-41
- ÇÖĞENLİ,M.Sadi; ŞAFAK Yakup; TOPARLI Recep; **Arapça Farsça ve Türkçe Örnekleriyle Edebî San'atlar (Bedî')**, Erzurum 1991.
- ÇÖĞENLİ,M.Sadi; TOPARLI Recep; **Osmanlıca'da Kullanılan Arapça ve Farsça Edat Zarf ve Terkipler**, Atatürk Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- DEMİRSİPAHİ, Cemil; **Türk Halk Oyunları**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları 148, Ankara 1975.
- DEVELLİOĞLU, Ferit; **Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat**, Aydın Kitabevi Yayınları (9.Baskı), Ankara 1990.
- DİLÇİN, Cem; **Örneklerle Türk Şiir Bilgisi**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1983.
- ELÇİN, Şükrü; "Sazşâirlerimizden Koroğlu Hakkında ", **Türk Kültürü**, Mayıs 1972. Sayı: 115, s.430-434.

- ; “*Katip Ali'nin Bilinmeyen*”
- Şiirleri I-II“, **Türk Folklor Araştırmaları**, Mayıs Haziran 1972, Sayı: 274-275, s: (6305-6307),(6339-6341).
- ; “*Şahinoğlu ve Bilinmeyen Şiirleri*“, **Türk Kültürü**, Ekim 1972, Sayı: 120, s: 27-35 (1251-1259).
- ; “*Ali Ufkî'nin Bilinmeyen Besteleri*“, **Türk Kültürü**, Kasım 1972. Sayı: 121, s:48-51
- ; “*Tasbaz Ali*“, **Türk Folklor Araştırmaları**, Kasım 1972. Sayı: 280, s: 6471-6472.
- ; “*Saz Şâiri Armutlu'nun Bir Şiiri*“, **Türk Folklor Araştırmaları**, Temmuz 1973, Sayı: 288, s: 6688.
- ; “*Öksüz Aşık'ın Bir Şiiri*“, **Türk Kültürü**, Nisan 1977, Sayı: 171.
- ; **Halk Edebiyatı Araştırmaları**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1977.
- ; **Halk Şiiri Antolojisi**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1988.
- ; **Akdeniz'de ve Cezâyir'de Türk Halk Şâirleri**, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları no:78, Ankara 1988.
- ; **Halk Edebiyatına Giriş**, Akçağ Yayınları, Ankara 1993.
- ELDEM, Sedat Hakkı; AKOZAN, Ferudun; **Topkapı Sarayı**, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1982.
- ERGİN, Cafer; “*Ali Ufkî Edvârı*“, **Mûsikî Mecmuası**, Mayıs 1968-Mayıs 1970, S: 234-258.
- ERTÜRK, Bayram Eyüp; “*Cumhuriyet Devri Erken Dönem Türk Târîhçiliğinden Önemli Bir İsim: Mustafâ Çağatay Uluçay*“, **Târîh ve Toplum**, Ekim 1993, Sayı: 118, s: 9-20
- ESEN, Ahmet Şükrü; **Anadolu Türküleri**, Açıklamalar ve Dizinlerle Yayına Hazırlayanlar: Pertev Naili Boratav, Fuat Özdemir, Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara 1986.
- FİLİZOK, Rıza; “*Manilerin Tasnifi Problemi ve Manilerde “Değişmeyen” Unsurlar*“, **Türk Dili Edebiyatı Araştırmaları Dergisi I**, E.Ü Sosyal Bilimler Fakültesi Yayınları, İzmir 1982, s:165-175
- GAZİMİHAL, M.Ragıp; **Mûsikî Sözlüğü**, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul 1961.
- GÖRÜN, Mete; “*Ali Ufkî 'nin Başına Gelenler*“, **Mûsikî Mecmuası**, Ekim 1976, Sayı:324, s.4-5.
- HALICI, Feyzi; **Aşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şâirleri (Güldeste)**, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara 1992.
- İPEKTEN, Halûk; **Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri**, Birlik Yayınları, Ankara 1985.
- JACOBOWSKY, Wilh.; “*Albertus Bobovius Acaba Minyatür Ressamı Sarışın Polonya'lı Türk Ali Bey Mi?*“, **Türk Kültürü**, Ekim 1975, Sayı:156, s: 361-367, (41-47).
- KABAKLI, Ahmet; **Türk Edebiyatı**, İstanbul 1985, (6.Baskı)
- KADEROĞLU, Goncagül; **Mûsikî Makaleleri Bibliyografyası**, İ.T.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1992.

- KARAALIOĞLU, Seyit Kemal; **Ansiklopedik Edebiyât Sözlüğü**, İstanbul 1978, (2.Baskı).
———; **Türk Edebiyatı Târîhi**, İstanbul 1980, (2.Baskı).
KARABEY, Laika; “300 Küsür Sene Evvelinden Kalma Nota Mecmuasına Dair“, **Mûsikî Mecmuası**, 1 Ocak 1951, Sayı:35, s:5-6,8.
KOLOĞLU, Orhan; “ *Amsterdam-CIEPO Toplantısı Sempozyum Notları*“, **Târîh ve Toplum**, Ağustos 1994, Sayı: 128, s: 54-57.
KOÇU, Reşat Ekrem; **İstanbul Ansiklopedisi**, İstanbul 1959, c.2, s.719-720.
KÖKSAL, Hasan; **Millî Destanlarımız ve Türk Halk Edebiyatı**, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1985.
KÖPRÜLÜ, M.Fuat; **Türk Saz Şâirleri I-V**, Millî Kültür Yayınları, Ankara 1962.
———; **Türk Dili ve Edebiyatı Hakkında Araştırmalar**, Kanaat Kitabevi, İstanbul 1934.
———; **Edebiyat Araştırmaları I-II**, Ötüken Neşriyat, İstanbul 1989.
KUT, A.Turgut; “*Ali Ufkî Bey ve Eserleri Hakkında*“, **Mûsikî Mecmû’ası**, Haziran 1977, sayı:332, s.5-19.
———; **Ali Ufkî Bey, Türkiye Diyânet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, İstanbul 1989, cilt: 2, s.456-457.
NOUR, Rıza; **Revue De Turcologie**, No:1, Paris Février 1931.
———; **Revue De Turcologie**, No:2, Paris, Février 1932.
———; **Revue De Turcologie**, No:7, Paris Février 1937.
NUTKU, Özdemir; **IV. Mehmet’in Edirne Şenliği**, Türk Târîh Kurumu Basımevi, Ankara 1988.
OĞUZ, M.Öcal; “*Halk Şiiri ve Bülbül Efsânesi*“, **Türk Folklor Araştırmaları** (1987), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1987, s.61-73.
ORANSAY, Gültekin; **Die Traditionelle Türkische Kunstmusik**, Ankara 1964.
———; “*Türkiye’nin 500 yıllık Küğ Yaşamından Belgeler I-II* “ **Mûsikî Mecmuası**, Haziran Temmuz 1964, sayı: 196-197.
———; “*Dînî Türk Mûsikisinde XVII.yy.da kullanılan makâmlar*“ **İlâhiyat Fakültesi Dergisi**, Ankara 1973, c.XIX, s:75-82.
———; “*Santûrcu Ali Ufkî Beğ Konusunda Birkaç Düzeltme*“, **Türk Folklor Araştırmaları**, Ağustos 1976, Sayı: 325, s: 7721-7723.
———; “*Santûrcu Ali Beğ’e Göre XVII.Yüzyıl Ortalarında Osmanlı Sarayında Mûsikî*“, **Birinci Millî Türkoloji Kongresi (İstanbul 6-9 Şubat 1978) Tebliğler**, Kervan Yayınları, İstanbul 1980, s: 517-520.
ÖZALP, Mehmet Nazmi; **Türk Mûsikîsi Târîhi I-II (Derleme)**, Ankara 1986.
ÖZBEK, Mehmet; **Folklor ve Türkülerimiz**, Otüken Yayınları, İstanbul 1994.
ÖZTELLİ, Cahit; “*Ali Ufkî Karacaoğlan ve İstanbul*“, **Türk Folklor Araştırmaları**, Haziran 1969, Sayı:239, s:5308-5310.
———; **Evlerinin Önü (Halk Türküleri)**, Hürriyet Yayınları, İstanbul 1972.

- ; “*Ali Ufkî Ağa ve XVII.yy’ın Bilinmeyen Bestecileri*”, **Mûsikî Mecmuası**, Mart 1976, Sayı:317, s.4-6.
- ; “*Mecmû’a-i Sâz ü Söz*”, **Mûsikî Mecmuası**, Şubat 1977, Sayı:328, s.13-15.
- ; “*Ali Ağa’dan Oransay Bey’e*”, **Türk Folklor Araştırmaları**, Kasım 1976, Sayı:328, s:7811-7814.
- ; “*XVII. Yüzyıl Aşıklarından Şahinoğlu*”, **Türk Folklor Araştırmaları**, Nisan 1969, Sayı:327, s:5256-5259.
- ; **Köroğlu Dadaloğlu Kuloğlu**, (İkinci Baskı) İstanbul 1984.
- ÖZTUNA, Yılmaz; **Büyük Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi I-II**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1990.
- ; **Türk Mûsikîsi Teknik ve Târîh**, İstanbul 1987.
- PEKİN, Ersu; “*Evlîyâ’dan Ali Ufkî’ye, Dede’den Donizetti’ye Sarayda Mûsikî*”, **İstanbul**, sayı:13, s.18-22.
- POPESCU-JUDETZ, Eugenia; **Dimitrie Candemir-Cartea Ştiintei Muzicii**, Bucureşti 1973.
- SANAL, Haydar; **Mehter Mûsikîsi (Bestekâr Mehterler-Mehter Havaları)**, İstanbul 1964.
- ; “*Siyakat Rakamlarının XVII.Yüzyıl Türk Mûsikîsi Notasyonundaki Yeri ve Bazı Açıklamalar*”, **II.Milletler Arası Türkoloji Kongresi (4-9 Ekim 1976) Tebliğ Özetleri**, s.75-76.
- SAY, Ahmet; **Müzik Ansiklopedisi I-IV**, Ankara, 1985.
- ; **The Music Makers in Turkey**, Ankara, 1995.
- SÖZEL, Vural; **Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi I-II**, Remzi Kitabevi Yayınları, İstanbul 1986.
- ŞENER, Halil İbrahim “*Ufûkî mi? Ufkî mi?*”, **Mûsikî Mecmuası**, Haziran 1981, sayı: 180, s.
- ŞÜKÜN, Ziya; **Farsça Türkçe Lügat (Gencine-i Güftâr Ferhengi Ziya) I-III**, MEB Devlet Kitapları, İstanbul 1984.
- TERZİOĞLU, Arslan; **Helvahâne Defteri ve Topkapı Sarayında Eczacılık**, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 1992.
- ; “*Saray-ı Hümayûn’da Teknik Eğitim*”, **Târîh Toplum**, Ekim 1984, sayı: 10, s.50-55.
- ; “*Topkapı Sarayındaki Hastanelerin Zaman İçerisindeki Gelişimi*”, **Bifaskop**, 1983, yıl:4 sayı:9.
- TİMURTAŞ, Faruk K.; **Osmanlı Türkçesine Giriş I**, İ.Ü Edebiyât Fakültesi Yayınları (7.Baskı), İstanbul 1984.
- TUNCER, Hüseyin; **Türk Yurdu Bibliyografyası**, Akademi Kitabevi Yayınları, İzmir 1993.
- TURA, Yalçın; “*Zarb-ı Fetih Usûlü ve Bu Usûlle Bestelenmiş Peşrevler Hakkında*”, **Birinci Millî Türkoloji Kongresi (İstanbul 6-9 Şubat 1978) Tebliğler**, Kervan Yayınları, İstanbul 1980, s: 541-553.
- TÜRKMEN, Fikret; “*Köroğlu Hikâyelerinin Yayılma Sahaları ve Menşe Meselesi*”, **Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi IV**, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir 1985, s.9-19.

- ; “*Koroğlu Hikâyelerinin Anadolu ve Türkmen Varyantları*”, **Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi V**, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir 1989, s.7-12.
- ULUÇAY, M.Çağatay; “*Mecmua-i Sâz ü Söz*”, **Türk Mûsikîsi Dergisi**, Aralık 1948, Sayı: 14, s:4,24.
- ; “*Mehterhâne ve Sazendelere Dair Birkaç Vesika*”, **Mûsikî Mecmuası**, 1 Kasım 1951, Sayı:45, s:20-24.
- ULUDAĞ, Osman Şevki; “*Cenkname*”, **Mûsikî Mecmuası**, 1 Nisan 1953, Sayı:62, s:57-59
- ULUDEMİR, Muammer; “*Beklenen Mektup*”, **Mûsikî Mecmuası**, Ağustos 1981, Sayı: 382, s: 16-19.
- ; “*Mecmua-i Sâz ü Söz'de Usûller*”, **Mûsikî Mecmuası**, Mart 1985, Sayı: 408, s: 12-14.
- ; “*Mecmua-i Sâz ü Söz'de Anahtar ve Arızalar*”, **Mûsikî Mecmuası**, Haziran 1986, Sayı: 413, s: 16-19.
- ULUDEMİR, Muammer; “*Mecmua-i Sâz ü Söz'deki Notalar*”, **Türk Müziği Yazıları**, Haz:Onur Akdoğu, İzmir 1987, s. 24-28.
- ; **Mecmua-i Sâz ü Söz Hakkında Bildiriler**, İzmir 1989.
- UNAT, Faik Reşit; **Hicrî Târihleri Milâdî Târîhe Çevirme Kılavuzu**, Türk Târîh Kurumu Yayınları, Ankara 1994.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı; “*Osmanlılar Zamanında Saraylarda Mûsikî Hayâtı*”, **Belleten**, yıl:1977 c.41, Sayı: 161-164, s:79-114
- YAKIT, İsmail; **Türk İslam Kültüründe Ebced Hesabı ve Târîh Düşürme**, Ötüken Yayınları, İstanbul 1992.
- ZOBU, Vasfi Rıza; “*Türk Mûsikîsi İçin Emsalsiz Bir Keşif*” **Cumhuriyet Gazetesi**, 31.10.
- ; “*Kıymetli Sahne San'atkarı Vasfi Rıza Zobu'nun Londra'daki Tetkiklerinden (İktibaslar)*”, **Türk Mûsikîsi Dergisi**, Kasım 1950, Sayı: 35, s:5-6, 24.